
UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 00004236 6

£

GLOSSARIUM

LIVIANUM.

T. LIVII PATAVINI

HISTORIARUM

QUÆ SUPERSUNT,

EX RECENSIONE

ARN. DRAKENBORCHII.

CUM INDICE RERUM.

ACCEDUNT

GENTES ET FAMILIÆ ROMANORUM,

AUCTORE R. STREINNIO.

NECNON

ERNESTI GLOSSARIUM LIVIANUM,

AUCTIUS NONNIHIL, ET IN LOCIS QUAMPLURIMIS EMENDATUM.

TOMUS VI.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCXIII.

GLOSSARIUM
LIVIANUM.

A.

A *vel* AB, 1, 1. a clade profugus. *Quanquam possis hic etiam* ob cladem *explicare.*

a concione legatos dimittere, 24, 22. pro *post* c.

ab hoc sermone Paullum profectum tradunt, 22, 40.

ab infelici pugna ceciderant animi, 2, 65.

ab his præceptis concionem dimisit, 44, 34. *Plura exempla hujus præpositionis pro* post *positæ non attinet indicare. Res satis est nota.*

a prodigio, 1, 31. *h. e. prodigii caussa.*

ab odio ad pervastandos fines ducere, 6, 4. *i. q. propter odium.*

a cupiditate, 5, 5.

ab contemtu, 6, 2.

ab ira, 10, 45.

a censu equitem, a censu peditem legitis, 34, 31. *cf. cap.* 51.

a verecundia memoriaque meritorum, 39, 49.

ab irrisu linguam exserere, 7, 10. *Sic sæpissime Livio* ab *idem est, quod* ob, propter *et similia. cf.* 6, 2. *et Drakenborch. ad* 26, 1, 3.

litteræ consulum a Gallia allatæ, 32, 31. pro e *vel* ex.

nec hominibus aliud periculum quam ab semetipsis esse, 25, 28.

occidere ab Romanis etc. 42, 60. *Cf. Burmannum ad Ovid. Metam.* 5, 102.

a mari fines eorum vastati, 38, 32. *i. e. a parte maritima.*

oppidum ab terra munitum, 28, 6.

legatum a novissimo agmine adortus postremos turbavit, 31, 27.

ab arce militem accipere, 33, 17. *i. e.* in arcem, *uti Drakenborchius legi volebat*; vel potius: *ab ea parte, qua arx erat.*

ab Romanis spes est, 21, 13. *i. e. in Romanis spes posita est.*

ab se adjicere, 44, 33. *scil. præcepto, quod non exauditum erat, conjectando quidem, suspicando etc.*

ut ab irato victore, 21, 12. *intelligendum: exspectari debet.*

jus ab antiqua gente—defcripfit, 1, 32. pro *repetitum defcripfit.*

mentio illata ab fenatu eft—et Patres accepere, 4, 8. *Pighius ad a.* 310. *legendum putabat: ab confulibus in Senatu.*

legati ab Ardea, 4, 7. pro *Ardeates.*

coloni a Velitris, 6, 13. —*Veliterni.*

incola ab Tarquiniis, 4, 3. —*Tarquinienfis. cf.* 1, 50.

cornu finiftrum ab regiis, 37, 23. —*regiorum. Scilicet fæpenumero Livius hac præpofitione circumfcribit adjectiva tum nominum appellativorum tum propriorum. Atque etiam ipfa nomina propria et appellativa eodem modo cum eadem præpofitione, ut vitentur, opinor, genitivi, a Livio jungi folent. Sic* litteræ ab Tarquiniis, 2, 3. *funt litteræ Tarquiniorum.* Nec *aliter intelligi debent* a Porcio litteræ, 27, 39. *Similiter hæc dicuntur:* ad exfolvendam fidem a confule, 27, 5. ab Sabinis princeps, 1, 12. *Fides enim* confulis, *Princeps* Sabinorum, *indicantur. Quanquam alias ipfe Livius non nimis ftudiofus eft genitivorum vitandorum; ut etiam negligentiorem fe in hoc genere haud raro præbeat. In ipfa Præfatione hæc funt:* rerum geftarum principis terrarum populi. *Alibi:* comites Fulvii fuiffe pavoris ac fugæ, 26, 2. *Item:* cauffa expiandæ violationis ejus templi, 31, 12. *vid. Drakenborch. ad* 25, 15.

ABACTUS, *vid.* abigere.

ABALIENARE, 5, 42. abalienaverant ab fenfu rerum fuarum animos.

abalienati jure civium, 22, 60.

ABDERE, 2, 45. pugnare cupiebant; fed retro revocanda et *abdenda* cupiditas erat, ut adverfando remorandoque incitato femel militi *adderent* impetum.

afcenfus abditus a confpectu, 10, 14.

ABDICARE confulatum, 2, 28.

— dictaturam, 6, 18.

Claudius—quum Plautius—magiftratu fe abdicaffet, nulla vi compelli, ut abdicaret, potuit, 9, 33.

ABERRARE, 41, 13. taurus, qui pecore aberraffet.

ABESSE publicis confiliis, 26, 13. *Oppof.* adeffe in confilio, 27, 46.

res abfuit a fpe, 7, 7.

nec procul feditione aberant, 8, 32.

abfit publica fraus, 21, 10. *i. e. non accufetur, nulla ejus mentio fiat.*

abfit ibi ominis cauffa memoria Flaminii, 22, 39. *h. e. nolo mali ominis cauffa Flaminii mentionem feciffe.*

quum omnia vitæ fubfidia abeffent, 22, 60. *i. q. deeffent, deficerent.*

tantum abfuit ab eo, ut—ut et urbs reciperaretur, 25, 6.

quid abeft, quin—Samnitium quoque dicto pareamus? 8, 4. *i. q. quid impedit, etc.*

ABHORRERE, 29, 6. fpes ab effectu haud abhorrens. *i. e. fpes certiffima.*

parum abhorrens famam, 4, 44. *i. e. conveniens famæ.*

orationes abhorrent inter fe, 38, 56. pro *difcrepant: quæ figni-*

ficatio huic verbo tum alibi est, quum a *vel* ab *jungitur, tum hoc loco imprimis propter illud* inter *insolentius.*

abhorrentes lacrimæ, 30, 44. *h. e. minus justæ ac decoræ, profectæ quippe a studio rei privatæ nimio, quum in publica jactura fuisset animus parum commotus.*

ABIGERE, 9, 36. abacta præda. equorum greges maxime abacti, 24, 20.

de hominibus raptis pecoribusque abactis, 39, 47. *i. e. furto abactis; nam pastores agunt pecus, fures abigunt. cf.* 1, 7. 2, 23. *et* 7, 14.

prædæ abactæ hominum pecorumque, 4, 21.

se, ut consceleratos contaminatosque ab ludis—abactos esse, 2, 37.

ABJICERE, 33, 17. abjecta arma *dicuntur, quæ paullo ante* omissa.

ABIRE, 1, 26. *abi* hinc cum immaturo amore ad sponsum—sic *eat,* quæcumque Romana lugebit hostem. *vid.* ire.

trans Apenninum abierunt, 39, 2. *i. e. in regiones Transapenninas.*

telo extracto præceps Fabius in vulnus abiit, 2, 46. *vid.* prolabi.

abire in alicujus mores et instituta, 1, 32.

quorum vetustate memoria abiit, 2, 4. *i. e. nomina eorum ignorantur.*

fides abiit, 3, 10. *i. q. parum probabile est.* Quia occidione prope occisos Volscos et Æquos movere sua sponte arma posse, jam fides abierit. *Pro* jam f. abierit *vulgo est* id fides abierit: *quod ita explicat Gronovius:* id factum esse, fides abierit. *Atqui non quærebatur de sensu, sed de auctoritatibus usus loquendi. Ipse Dukerus alia exempla desiderabat.*

ABLATUS, 9, 6. ablatosque cum armis animos.

ablatus eques, 30, 18. *h. e. qui procul est, ut cominus cum eo pugnari nequeat. Opponitur equiti permixto.*

ablatus domum, 3, 13.

quum effuse omnes fugerent, se quoque turba ablatum, 26, 3.

ablato—a plebe consulatu, 7, 18. *i. e. erepto plebi.*

ABLEGARE, 5, 2. remotam in perpetuum et ablegatam ab urbe et ab republica juventutem.

nos—a penatibus nostris ablegatos tenet, 7, 13.

eam (*plebem*) procul urbe haberi atque ablegari, 4, 58.

pueros venatum ablegavit, 1, 35.

ABLEGATIO juventutis ad Veliternum bellum, 6, 39.

ABNUERE imperium, 3, 66. *it. de delectu,* 3, 38.

mollius eadem illa abnuere, 30, 3.

cui cedenti certamenque abnuenti etc. 27, 4.

manu abnuere, 36, 34.

abnuere sequi in Africam, 30, 20. pro *negare, se in A. secuturum esse.*

quæ ne accipere abnuant—se orare, 22, 37.

ABOLERE societatem, 8, 27. *i. q. tollere, dirimere.*

tentationemque eam fore abolendi sibi magistratus, 3, 38.

abolevit nomen vetustate, 1, 23. *i. q. abolitum est.*

cujus rei prope jam memoria aboleverat, 3, 55. pro *interierat, ſublata erat. cf.* 8, 11.

omnibus cladis Caudinæ nondum memoria aboleverat, 9, 36. pro *exciderat, exemta erat.*

nec jam in ſecreto modo atque intra parietes abolebantur Romani ritus; 25, 1. *i. e. non colebantur, ſed omittebantur.*

ABOMINARI, 6, 18. bene facitis, quod abominamini: dii prohibebunt etc. pro *quod abominando dicitis: d. p.*

Licinius tertia etiam clade, quæ ad Cremeram accepta eſt, abominandam eam curiam facit, 9, 38. *i. e. effecit, ut male ominata ea curia eſſe putaretur, in qua ſub initium jam aliquot infelicium annorum ſenatus habitus eſſet, ut conſilia de ſumma republica inirentur.*

ABRIPERE, 22, 6. ſublatis raptim ſignis, quam citatiſſimo poterant agmine, ſeſe abripuerunt.

Lentulum inter tumultum abripuit equus periculo, 22, 49.

ABROGARE, 34, 1. pro lege, quæ abrogabatur, ita diſſeruit. *i. e. quæ abroganda videbatur, quæ in diſceptationem venerat.*

quæ in pace latæ ſunt (*leges*), plerumque bellum abrogat; quæ in bello, pax, 34, 6. *i. e. efficit, ut abrogentur. Ceterum an abrogare legi uſpiam dicatur ab optimis ſcriptoribus, ſuper eo vid. Drakenborch. ad* 9, 34.

altera (*lege*) fidem abrogari, cum qua omnis humana ſocietas tollitur, 6, 41.

ne cum ea (*lege*) pudorem ſanctitatemque feminarum abrogemus, 34, 6.

plebeiſcitum, quo oneratus magis, quam honoratus ſum, primus antiquo abrogoque, 22, 30.

ut imperium regi abrogaret, 1, 59. *cf.* 33, 16.

de abrogando imperio Fabii, 22, 25. *cf.* 27, 20.

Macedonicæ legiones, *ſuo abrogato*, triumphos alienos ſpectabunt? 45, 39. *Debebat eſſe:* antiquato *i. e. non conceſſo, quia rogatio contra Paulli triumphum lata fuerat: nam abrogari, niſi quæ adhuc exſtiterunt, proprie nequeunt.*

ABRUPTUS, 21, 36. in mirandam admodum altitudinem abruptus erat.

abrupta omnia inter victoriam mortemque certa deſperatione, 21, 44. *i. e. ancipitia, prærupta, præcipitia, periculoſiſſima. His enim verbis promiſcue utuntur optimi quique ſcriptores.*

ABSCEDERE, 24, 37. nec ab armis aut loco ſuo miles abſcedebat.

ut abſceſſerit inde dictator, 22, 25. *i. q. e caſtris diſceſſerit.*

abſcedi non poſſe ab hoſte, 22, 33.

abſcedere muneribus, 9, 3. (*de ſene*)

— incepto, 9, 41.

— veſtigium ab Hannibale, 27, 4.

— a Capua, 26, 3.

nec ante abſceſſum eſt etc. 29, 2.

ſi urgemus obſeſſos, nec ante abſcedimus, 5, 4. *it.* 45, 6.

quantum mare abſcedebat, 27, 47. *i. e. qu. amnis in mare abſcedebat.*

ABSCINDERE, 9, 23. nos omnium rerum respectum, præterquam victoriæ, nobis abscindamus.

abscissæ rupes, 32, 5.

saxum abscissum rupibus, 32, 4.

ea res barbaros miraculo terruit abscissæ aquæ, 41, 11.

nec natura quidquam satis arduum aut abscissum erat, quod hosti aditum ascensumque præberet; omnia fastigio leni subvexa, 25, 36.

prope abscissa res erat, 35, 32.

abscissa omni spe, 35, 45. *cf.* 4, 10.

Omnino sciendum est, valde variare Livii editores in verbis abscisus *et* abscissus, *quum a diversis verbis* abscido *et* abscindo *ducantur; inter quæ tamen quale discrimen statuendum sit, non satis constat ipsi Drakenborchio, quem videre licet ad* 31, 34. *Itaque optimum factu fuerit, qua scribendi ratione uti semel cœperis, eam ubique servare.*

ABSENS, *creatus magistratus Livio subinde dicitur is, qui in urbe ille quidem, sed non in campo Martio præsens fuerat: vid.* 4, 42. *ibique interpretes.*

ABSISTERE ab signis, 27, 45. *i. q. excedere ex ordinibus.*

— obsidione, 9, 15.

— incepto, 25, 5.

nec ante continuando abstitit magistratu, 9, 34.

numquam Nero vestigiis hostis abstiterat, 27, 42.

spe labefactandæ fidei haud absistens, 24, 20.

absisterent imperare iis, etc. 7, 25.

ABSOLVERE beneficium suum, 2, 2. *h. e. ut ei ad perfectionem nihil desit.*

rei facti adversus nobilium testimonia egregie absolvuntur, 9, 26.

ABSONUS, 7, 2. nec absoni a voce motus erant.

nihil absonum fidei divinæ originis divinitatisque post mortem creditæ fuit, 1, 15.

ABSTINERE, 9, 5. vix ab iis abstinerent manus.

ne ab obsidibus quidem—iram belli hostis abstinuit, 2, 16. *cf.* 8, 19.

duobus—omne jus belli Achivos abstinuisse, 1, 1. *Interpretum alii* duobus *in casu tertio, alii in sexto accipiunt.* Horat. Sat. ii. 3. 202. abstinuit vim Uxore et gnato.

Romano bello fortuna eum abstinuit, 8, 24.

a cetera præda Fabius militem abstinuit, 4, 59. *cf.* 38, 23.

ut excederet Asiæ urbibus—abstineret liberas omnesque Græcas, 33, 34.

ABSUMERE, 9, 32. prœlium multos utrimque absumit. *cf.* 10, 1.

gurgitibus absumti sunt, 21, 56.

ubi avunculus ejus nuper Epiri rex Alexander absumtus erat, 9, 17.

nisi mors—eum—absumsisset, 23, 30. *(de morte naturali)*

in eadem dignitate et Nabin futurum fuisse, nisi eum suus primo furor, deinde fraus Ætolorum absumsisset, 37, 25.

ABUNDARE, 5, 34. is, quod ejus ex populis abundabat, Bituriges, Arvernos—excivit.

ut abundans multitudo vix regi videretur poſſe. *Ibid.*

ABUNDE, 8, 29. genus omne abunde bello Samnitibus par. (*Marſi*)

AC, *ſequente Vocali*, 41, 24. *Drakenborchius et Creverius legunt* et.

oculiſque ſimul ac mente turbatum, 7, 26.

ſenatuique vobiſque et ſociis ac nomini Latino, 31, 7.

ACCEDERE, 8, 32. ex inferiore loco ad tribunal acceſſit. *i. e. tribunal aſcendit.*

lictores ad eum accedere juſſit, 24, 9.

unde nec ad nos nomen famaque ejus accedere poſſit, 21, 10.

quo aliæ partis hominibus animus accederet, 24, 27.

magis acceſſurum utrumque, 44, 36. *i. e. auctum iri, ſcil. laſſitudinem ac ſitim. Paullo poſt:* quantum increſceret æſtus.

ACCELERARE, 23, 28. quantum maxime accelerare poterat. (*abſolute dictum*)

ACCENDERE, 2, 12. accenſus foculus. *i. q. in quo ignis accenſus eſt.*

accenſa vis venti, 21, 58.

accendere ardorem pugnæ, 23, 46.

accenſi rabie, 25, 37. *it.* in rabiem, 29, 9. *it.* ſpe prædæ, 9, 31.

luce prima prœlium ingens accenſum eſt, 25, 13.

quod (*prœlium*) accenſum ab deſperatione hoſtium fuiſſet, 6, 3.

quæ (*fames*) mutas accenderet beſtias, 25, 13.

certamine accenſo, 1, 57.

Numida—ſpem accendit Campanis, etc. 26, 4 *cf.* 24, 35.

ſpe ingentium donorum accenſos—dimiſit, 21, 48.

ad libidinem et contumeliam animum accenderunt, 8, 28.

ACCENSERE, 1, 43. in his accenſi cornicines tibicineſque (*vel potius* tubicineſque; *nam tibiarum in militia Romana nullus uſus fuit.*) *Ceterum illa verba* in his accenſi *ita ſunt intelligenda; adjectæ ſunt aliæ centuriæ in quas relati erant cornicines tubicineſque. Itaque* in his *pro* in hos *accipiendum, quod eſt,* his accenſi ſunt, *quemadmodum legi debere præter neceſſitatem placuit viris doctis. Apud Ciceronem quidem legitur:* in grege annumerari. *Or. pro Roſc. Amer. cap.* 32.

accenſi (*in legione*), 8, 8. *i. e. ſupernumerarii, qui noſtris dicuntur. Miniſteria magiſtratuum inter apparitores forte ſimilem ob cauſſam accenſi dicti ſunt.*

ACCESSIO, 30, 12. utrius regum duorum fortunæ acceſſio Sophoniſba eſſet.

quæ parva bene geſtæ rei acceſſio erat, 30, 40.

acceſſio Punici belli (*Syphax*), 45, 39. *cf.* 7, 30.

qui duorum hominum noxæ civitatis acceſſionem facitis, 45, 26. *i. e. civitatem erroris duorum hominum culpam ferre vultis.*

ACCIDERE, 44, 31. accidens genibus prætoris.

ab omni parte accidebant, 2, 50.

imber—lentior deinde æqualiorque accidens auribus, 24, 46.
fama accidit, 32, 30.
accidit vox (*ex aliquo loco*), 27, 15.
ut vox etiam ad hostes accideret, 10, 41.
concitatior accidens clamor, 10, 5. *cf.* 40, 32.
clamor Romanus haudquaquam ignotus ad aures accidisset, 26, 40. *cf.* 27, 15.

ACCIDERE, 8, 29. prœlio uno accidit Vestinorum res.
robore juventutis suæ acciso, 7, 29. (*de Campanis.*) vid. *accisus.*

ACCINGERE, 6, 35. accingendum ad eam cogitationem esse. (*simpliciter dictum*)
gladiis accincti, 40, 13. *nisi vero legendum* succincti. *Littera S. forte absorpta a finali præcedentis verbi. Inde pronum fuit* accincti *scribere.*

ACCIPERE in civitatem, 4, 3. *cf.* 6, 4. *Sic etiam* recipere *et* suscipere *dicitur. vid. infra in h. v.*
— in amicitiam, 7, 30. *cf.* 8, 25. 9, 41. 38, 39.
— in deditionem, 33, 20. *cf.* 9, 16.
— in patriciorum numerum, 4, 3. *cf.* 10, 8.
— in societatem, 9, 15.
— in fidem clientelamque, 26, 32.
multitudinem armatorum acceperunt, 31, 23. *cf.* 21, 8.
diis velut non accipientibus in eum annum censuram, 6, 27. *i. e. non probantibus.*
diis auctoribus in spem suam quisque acceptis, 21, 45.
animo magis, quam vultu, ea crimina accipiebat, 40, 5. *h. e. dissimulabat vultu offensionem.*
hostem in Italiam accipere, 31, 7. *cf.* 5, 5. 27, 40.
præsidium eorum in urbem acceperant, 9, 16.
quum Karthaginiensem matronam domum acceperit, 30, 13.
initium pugnæ accipere nec cedere, 38, 25.
accepto exercitu, 45, 41. *cf.* 9, 22.
bellum integrum accipere, 32, 6. (*de duce*)
integri profligatam pugnam acceperunt, 38, 25.
amnis ingens fugientes accepit, 29, 32.
acceperunt tumuli Romanos victores, 38, 21. *cf.* 9, 40.
jugum accipere, 31, 29. *cf.* 43, 17.
regno prope per largitionis dulcedinem in cervices accepto, 4, 12.
censum accipere, 29, 37. *cf.* 39, 44.
apparebatque accipi legem, 10, 9.
aut omnia accipe, aut nihil fero, 6, 40.
apparatis accipere (*excipere*) epulis, 23, 4.
id a plerisque in omen magni terroris acceptum, 21, 63.
in majus accipere, 4, 1. *h. e. augere opinione.*
accipere nomen, 9, 46. *i. e. judicare alicujus petitionem legitimam et ad petendum admittere.*
si suum nomen dictator acciperet, 27, 6.
preces suas acceptas ab diis immortalibus ominati, 42, 30.
læto conditionem accipienti, 29, 1. pro *læte, lubenter.*

ne penes ipfos culpa effet cladis forte Gallico bello acceptæ, 5, 36. *i. e. accipiendæ, uti et nonnulli voluerunt legi. Senfus autem idem eft. Nam haud raro conditionaliter talia funt accipienda. Ita h. l.* fi accepta effet.

vifendaque quæ nobilitata fama magis auribus accepta funt, quam oculis nofcuntur, 45, 27.

acceptum ab uno pavorem plures per urbem ferunt, 9, 24.

pugnatum ad Lilybæum fufafque et captas hoftium naves accepere, 21, 50.

ACCIRE, 10, 19. ne collegæ auxilium, quod acciendum ultro fuerit, fua fponte oblatum fperneretur.

ACCISUS, 3, 10. Æquos, etfi accifæ res fint, reficere exercitus. *cf.* 21, 25.

Latinorum etfi pariter accifæ copiæ (*exercitus*) fint, 8, 11.

ACCLARARE, 1, 18. uti tu figna nobis certa acclaraffis. *i. e. confpicua facias.*

ACCLINARE, 44, 3. caftra tumulo—funt—acclinata.

acclinaturos fe ad cauffam fenatus, 4, 48.

ACCOLA, 26, 24. Philippum eis et Macedonas graves accolas effe.

ACCRESCERE, 1, 54. quum—dictis factifque omnibus ad fallendum inftructis vana accrefceret fides.

ACCUBARE, 39, 43. illam infra eum accubantem. *h. e. in finu confulis recubantem. Sic Cicero Epp. Div. 9, 26. infra Eutrapelum Cytheris accubuit.*

ACCURATE, 44, 35. quo quæque *accuratius curantur*, eo facilius loquacitate regiorum miniftrorum emanant. *cf.* 42, 45.

ACCUSARE Ætolorum confilia, 36, 29. *i. e. reprehendere.*

confulem, veluti dicta die, accufant, 44, 22.

ACCUSATIO, 33, 47. fubfcribere odiis accufationibufque Hannibalis. *i. e. quæ Hannibali intentabantur.*

ACCUSATOR, 8, 32. eumdem accufatorem capitis fui ac judicem effe.

ACCUSATORIUS, 2, 61. femel cauffam dixit, (*Appius*) quo femper agere omnia folitus erat, accufatorio fpiritu.

ACER, 9, 6. vultus indignitate rerum acrior.

vexari ac fubigi multo acrius, 5, 2.

Sempronius—longe tum acerrimus juvenis, 37, 7.

ACERBUS, 7, 3. delectu acerbo juventutem agitavit.

ACERVATI cumuli hominum, 5, 48. *cf.* 22, 27.

in hoc immenfo aliarum fuper alias acervatarum legum cumulo, 3, 34.

ACETUM, 21, 37. ardentiaque faxa aceto putrefaciunt. *Acetum fuit potus militaris. Inde non mirum, quomodo id Karthaginienfibus, tantaque ejus copia, ad manus fuerit.*

ACHÆI, 38, 29. pro *funditoribus ex Achaia. Similiter Thraces dicuntur gladiatores e Thracia, aut Threïcio more pugnantes. Sic Indus* pro *rectore elephanti.* vid. *Indus.*

ACIES, 8, 9. pavorque cum illo latus figna primo Latinorum turbavit, deinde in totam penitus aciem pervafit. *Hæc figna, aciei quippe oppofita, intelligenda funt prima figna, et fic forte legendum.*

Cui quidem emendationi non repugnat, quod 24, 16. antefignani—figna perturbata—tota impulfa acies *deinceps commemorantur. Nam et in hoc loco* figna *pro fignis primis accipienda videantur.*

dextra omnis *acies* extra prœlium *eminens* ceffabat, 27, 48. *Acies i. q. cornu. Sic* 9, 40. dextrum *cornu*, dictatoris *acies. cf.* 23, 29. *Sed illud* eminens *male habet Drakenborchium; ut malit aut* imminens, *ex auctoritate vel unius codicis, aut, de fua emendatione,* eminus *legi. Enimvero vulgata lectio commode accipi poteft aut de loco edito, in quo acies collocata fuerit, aut fic, ut* eminens *idem fit, quod* prominens acies, 22, 47. *ubi de* cuneo *fermo eft. Huic rationi contrarium videatur, quod verbo* eminendi *infit notio exftantis, furfum fpectantis etc. At non femper ineft. Apud Ciceronem etiam genæ, oculi* eminentes *dicuntur.*

aciem oftendere, 29, 2.
acies aperta, 38, 41. *i. e. explicati ordines.*
in campos delata acies, 9, 37.
fluctuans et inftabilis acies, 9, 35.
quo fe fufa acies contulerat, 9, 16.
cæfa acies pro diruto muro pugnans, 31, 17.
condenfam aciem irrumpere, 26, 5.
fine præcepto ullius fua fponte ftruebatur acies, 9, 31.
vanior hoftium acies, 2, 47.
acies jufta, 10, 14. *Oppof.* improvifo tumultui, *i. e. impetui ex infidiis.*
acie dimicatum, 7, 29.
acie pugnaturos, 7, 14.
etiamfi pugnando acie viciffet, 44, 39.
quod nec in acie ancipiti ufquam certaverant prœlio, 5, 41.
fegnitia Græcorum non committentium fe in aciem, 7, 26.
egredi in aciem, 10, 12. *fcil. e caftris. Et* acies *haud dubie hic fignificat locum, campum ubi pridie pugnatum fuerat.*
nonum fe annum jam velut in aciem adverfus optimates—ftare, 6, 39.
ire in aciem, 7, 32.
acie excedere, 31, 17. *i. e. pugna.*
acie expugnare, 33, 8. (*Macedonas*)
— depugnare, 9, 39.

ACQUIESCERE, 4, 60. rem familiarem faltem *acquiefcere* eo tempore, quo corpus addictum atque operatum reipublicæ effet. *i. e. non minui per abfentiam in caftris.*

ACTIO movebatur, 5, 24. *i. e. mentio ejus fiebat.*
ratus locum tribuniciis actionibus datum, 3, 9.
actio confularis, 4, 55. *i. e. delectus etc.*
multis actiones et res peribant, 39, 18. *h. e. non erat iis fpatium refpondendi.*

ACTOR, 7, 2. idem fcilicet (*Livius*) quod omnes tum erant, fuorum carminum actor.
actores Atellanarum, *ibid.*

ACTUARIÆ naves, 25, 30. *i. e. quæ velis fimul ac remis aguntur.*

ACTUS, *37, 27. fub verberibus acti necantur.

ACTUS, 7, 2. ſine imitandorum carminum actu. *vid.* imitari. hiſtrionibus fabellarum actu relicto, *ibid.*

ACTUTUM, 29, 14. quam (*matrem Idæam*)—actutum in Italia fore nunciaverat.

ACUERE, 10, 45. hujus propinquitas populi acuit curam Patribus, ut etc.

ACULEUS, 23, 42. te ad unum modo ictum vigentem, velut *aculeo emiſſo*, torpere. *Hanc lectionem recte tuetur Gronovius, quum ante legeretur* jaculo. *Verum, præter Ciceronem et Curtium, ipſius Livii auctoritate utendum erat*, 45, 37. *ubi hæc leguntur:* hæc ad militum animos *ſtimulandos* aliquem *aculeum* habent.

AD regem impetum facit, 1, 5.

ad ducis caſum perculſa multitudo, 9, 22.

ad præſentem terrorem deficeret, 9, 2.

ad pecora, 1, 4. *i. e. in paſcuis.*

ad famam obſidionis delectus haberi cœptus, 9, 7.

ad ſpem vulgatæ clementiæ defecerunt, 36, 12. *cf.* 2, 45.

ſeu ad metum virium, ſeu ad ſpem veniæ quum dedidiſſent ſe, 36, 13.

ad deſiderium, 1, 7. pro *deſiderio. Sæpius enim prorſus abundat.*

ad gratiam ac libidinem, 9, 30. *i. e. cum partium ſtudio.*

ad vulgus ingratum judicium, 1, 26. *cf.* 24, 32. pro *vulgo ſ. apud v.*

matronas ad populum ſtupri damnatas, 10, 31.

ad multitudinem efficax deorum metus, 1, 19.

ad multitudinem caſtigationem ſatis eſſe, 28, 26.

res habitura plus famæ ad poſteros, quam fidei, 2, 10. *cf.* 5, 6.

furiarum ac formidinis plena omnia ad hoſtes eſſe, 10, 29. *cf.* 7, 7.

non ad maritimos modo populos, ſed, in mediterraneis quoque ac montanis, ad ferociores jam gentes valuit, 21, 60.

producti *ad* populum, *apud* præoccupatos Locrenſium clade animos, nullum miſericordiæ locum habuerunt, 29, 22.

Romanis ad manum domi ſupplementum erat, 9, 19.

ad fidem difficile, 3, 5.

cur ad majora tibi fidamus, 24, 8.

qui aliunde ſtet ſemper, aliunde ſentiat, infidus ſocius, vanus hoſtis, ad Faleriorum Pyrrhive proditorem tertium transfugis documentum eſſet, 24, 45. *h. e. additum ad illa duo exempla.*

ut legatum—ad exercitum pro conſule relinqueret, 8, 33. *cf.* 29, 20.

ad exercitum res invidiæ fuit, *3, 32.

ad plebem vana auctoritas, 3, 21.

ad tribunos plebis adit, 40, 29. *vid.* adire.

ad hoſtes bellum parare, 7, 7.

— edictum adeſſe, 27, 13.

— edictum convenire, 34, 56.

— parentes reſtituere, 2, 49.

cauſſæ criminum ad plebem, 5, 20.

ad quam rem, 37, 16. *i. e. cujus rei cauſſa.*
Roma eſt ad id potiſſimum viſa, 1, 34.
ad oſtium portus eſt invectus, 35, 39.
tribuni militum ad legiones, 7, 5. *i. e. legionarii.*
ad id quod, 44, 37. *i. q. præterquam quod.*
puberes ad triginta, 9, 29. *it.* 37. *cf.* 10, 17. (*circiter*)
quum ad id dubios ſervaſſent animos, 21, 52. pro *adhuc, ad id uſque tempus. Sic* 9, 15. *gens dubiæ ad id voluntatis dicitur.*
levioribus et ad id fabrefactis navigiis, 37, 27. *i. q. ad id negotium, eo conſilio, ſcil. celeriter effugiendi perſequentibus.*
ad hoc fecimus conſulem ut etc. 45, 39. *i. e. propterea, ideo, ob hoc. cf.* 2, 11.
ducentos equites. *Ad hoc* mille et quingenti pedites etc. 42, 1. pro *præterea.*
ad ludibrium conſalutari eum regem juſſit, 36, 14. *i. q. ludibrii cauſſa.*
ad contumeliam inexpertus, 6, 18.
bello quoque bonus ad cetera, 30, 1. *it.* vir ad cetera egregius, 37, 7. *i. e. ſuper, præter.*
arma Tuſculum ad ſupplementum decernerent, 3, 42. (*præter*)
occaſio ad rem gerendam, 37, 26.
ſervi ad remum, 34, 6. *i. e. remiges.*
milites ad naves, 22, 19. pro *ſociis navalibus. Alibi autem* milites *opponuntur* ſociis navalibus *proprie dictis.*
homini, non ad cetera Punica ingenia callido, ut perſuaſit, 22, 22. *i. e. in comparatione cum ceteris.*

ADACTIO, 22, 38. legitima jurisjurandi adactio. *i. e. ad jusjurandum.*

ADÆQUARE, 1, 29. omnia tecta adæquat ſolo.
quibus duobus operibus vix nova hæc magnificentia quidquam adæquare potuit, 1, 56.

ADÆQUE, 4, 43. ut, *quemadmodum* in tribunis—uſi ſint, *adæque* in quæſtoribus liberum eſſet arbitrium populi.

ADAPERIRE, 5, 21. adaperto cuniculo.
adapertæ fores portæ, 25, 30.
adapertis forte, quæ velanda erant, 45, 39.

ADAUGERE, 10, 23. facto egregio magnifica verba adauxit.

ADCISUS, *vid.* acciſus.

ADCLARARE, *vid.* acclarare.

ADCLINARE, *vid.* acclinare.

ADCOLA, *vid.* accola.

ADCURATE, *vid.* accurate.

ADDERE, 4, 25. ne cui album in veſtimentum *addere* petitionis liceret cauſſa. *Forte i. q.* indere. *Sic certe alii ſcriptores loquuntur.*
additi eodem haud ita multo poſt novi cives, 1, 33.
adderet eo triginta naves, 27, 22.
adde huc, 7, 30.
additus nomini honos, 2, 2.
eodem anno duæ tribus additæ, 7, 15.

ut adverfando remorandoque incitato femel militi adderent impetum, 2, 45.

viro forti adde virgas, et in eum primum lege age, 26, 16.

animos ad non paterdum addebat, 41, 10.

pars addere gradum, 10, 20. *i. e. feftinantius pergere.*

haud parvum vectigal inopi ærario additum, 7, 16.

ADDICERE, 1, 36. aves addicunt. *al. admittunt. cf.* 22, 42.

in fervitutem addicere, 3, 56. *Verbum proprium de Prætore, qui rem aut hominem alteri tradit. Id quum fieret etiam in debitoribus, qui non effent folvendo, inde hi quoque addicti Livio dicuntur. e. c.* 6, 15. prohibendo judicatos *addictofque* duci. *cf.* 2, 23.

ADDUBITARE, 2, 4. de legatis *paullulum addubitatum* eft.

Appium addubitaffe ferunt, cernentem, feu pugnante, feu quieto fe, fore collegæ victoriam. 10, 19. *cf.* 8, 10.

ADDUCERE ad effectum aliquid, 33, 33. notitiamque eam brevi —in familiaris amicitiæ adduxerat jura, 1, 34. *h. e. effecerat ut ex noto familiaris fieret. Si quidem fanus locus. Forte legendum:* notitiaque eum brevi in f. a. a. jura.

fupplementum ab Roma adduxit, 9, 33.

in quod difcrimen rempublicam adducerent, 3, 17.

ad ultimum difcrimen adducere, 45, 8.

pecuarios ad populi judicium adduxerunt, 33, 42.

interrogant, ecquid aurum fecum adduxiffet, 44, 26. pro *attuliffet.*

ADEDERE, 1, 7. Pinarii, extis adefis, ad ceteram venirent dapem.

ADEO fpreta In tempore gloria interdum cumulatior redit, 2, 47. pro *etenim, cum vi aliqua. cf.* 8, 37. *Sic folet* οὕτως *Græcis dici.*

ADEOQUE, 22, 32. Adeoque inopia eft coactus Hannibal, ut— Galliam repetiturus fuerit. *Valde arridet emendatio Burmanni, ad Lucan.* 7, 406. eoque inopiæ *legentis.*

ADEQUITARE, 9, 22. eo ferocius adequitare Samnites vallo. *Alii: obequitare.*

ut prætores inter tumultum pavidi adequitaverint Syracufas, 24, 31. *Hic etiam alii* obequitaverint, *alii* abequitaverint *legi volunt.*

ADESSE, 45, 28. juffis Amphipolim adeffe. *nifi vero malis cum Dukero* Amphipoli. *Sic enim legitur initio cap. fequentis.*

Etrufci omnibus copiis aderant, 10, 5. *i. e. cum o. copiis.*

aderat judicio dies, 3, 12.

ingens aderat certamen, 3, 10.

fuus cuique animus—adhortator aderat, 9, 13. *cf.* 28, 19.

qui aufpicio adeft, 10, 40. *de pullario, qui præeft. Sed illud verbum de facris ufitatius.*

fi felicitas adeffet, 30, 32.

dii hominefque illi adfuere pugnæ, 7, 26.

majorem multo victoriam, quam cujus ex fpoliis dona portarent, adeffe populo Romano, 29, 10.

dictator interceffioni adero, 6, 38. *i. q. ei auxilio ero.*

noftrifque et nunc querelis adfint (*dii*) et mox armis, 3, 25. *i. e. querelas propitii audiant, et arma juvent.*

adesse in foro, 3, 14. *scil. plebis hominibus. cf. cap.* 44. *ubi*, qui aderant, *et* advocati *eodem sensu dicuntur.*

ADFATIM, ADFECTARE, ADFECTUS, ADFERRE, ETC. vid. *affatim, affectare, affectus, etc.*

ADHIBERE, 5, 6. belli necessitatibus eam patientiam non adhibebimus, quam vel lusus ac voluptas elicere solet.

vivo tibi ea disciplina a me adhibita esset, 1, 28.

eos uno tumulo contegerent, adhiberentque humatis titulum, 26, 25.

ADHORTATOR, 7, 32. audiendus dumtaxat magnificus adhortator.

suus cuique animus, memor ignominiæ, adhortator aderat, 9, 13.

ADJACERE, 7, 12. maxime qua ex parte *Etruriam adjacent. Forma sane durior et insolentior. Ea certe non usi sunt, nisi poëtæ et sequioris ævi scriptores.*

ADJECTIO illiberalis, 38, 14. *dicitur de ementibus, quum parce nimis, et per gradus quasi minutos assurgunt ad pretium rei comparandæ destinandum, in quo acquiescere venditor possit.*

ADIGERE, 27, 49. fabrile scalprum—ipso in articulo—quanto maximo poterat ictu, adigebat.

omnes juniores sacramento adigit, 9, 29. *it. cap.* 43. *cf.* 6, 32.

jurejurando adegit, numquam amicum fore populo Romano, 35, 19. *i. e. adegit, ut sponderet etc.*

ADJICERE, 10, 7. eos viros, quos—honoraritis—pontificalia atque auguralia insignia adjicere. *scil. sibi, addere superioribus insignibus.*

adjiciebat huic muneri agri aliquantum, 2, 41. *i. e. adjiciendum censebat.*

fessis tædio tot malorum, nivis etiam casus ingentem terrorem adjecit, 21, 35.

adjectique pœnæ celeri juxta insontes, 24, 5. *i. e. pariter puniti.*

aliquantum ea res duci famæ et auctoritatis adjecit, 44, 33. *i. e. addidit, conciliavit.*

ADIPISCI, 6, 8. malis consiliis pares adepti eventus.

quos sequebantur, non sunt adepti, 24, 1.

facile sunt adepti fessos, 2, 30. *it. cap.* 64.

adeptusque eum—ita circumvenit ut etc. 29, 32. *cf.* 27, 2.

ADIRE ad disceptationem populum R. 41, 23.

ad eam partem urbis, qua adierant, 10, 34. *scil. ad urbem.*

scriba *ad* tribunos plebis adit, 40, 29. *Sic legunt Gron. Crev. Sane insolentior dictio.*

in faucibus, quæ Tempe adeunt, 42, 54.

ADITUS, 44, 6. omnesque aditus aperit bello.

summotor aditus, 45, 29. *vid.* summotor.

rari aditûs (*scil. decemviri erant*) colloquentibus difficiles etc. 3, 36.

ADJURARE, 43, 14. ut præter commune omnium civium jusjurandum hoc adjurarent.

ADJUVARE, 29, 1. ad bellum adjuverunt.
leve dictu momentum ad rem ingentem potiundam adjuvit, 27, 15.
clamore—Romani adjuvant militem suum, 1, 25. *i. e. incitant, animant.*

ADLABI, ADLATRARE, ADLEGARE, ETC. vid. *allabi, allatrare, allegare, etc.*

ADMINICULUM, 6, 1. quo primo adminiculo erecta erat, eodem innixa M. Furio principe stetit.
id senectuti suæ adminiculum fore, 10, 22. (*Decium*)

ADMIRATIO, 26, 12. admiratio orta est. *i. e. mirum videbatur.*
admiratio humana, 26, 19. *i. e. hominis, ad quam illa spectat.*

ADMISSUM, 25, 23. ne quid falleret tale admissum.

ADMITTERE, 4, 3. si non ad fastos, non ad commentarios pontificum admittimur.
neque comitiorum curam plebs ad animum admittebat, 7, 19.
precationem admisisse deos, 31, 5.
eas conditiones imperator R. vix auribus admisit, 30, 3.
in Postumium—Tarquinius—equum infestus admisit, 2, 19.

ADMODUM, 43, 11. exacto admodum mense Februario, *i. e. toto, solido.*
admodum quingenti, 44, 43. *i. e. neque plures, neque pauciores, numero finito.*
armorum hostilium magnam vim transtulit, nullam pecuniam admodum, 40, 59.
ubi satis admodum et suorum et hostium animos est expertus, etc. 34, 13. *i q fere.*
quia pauci admodum erant, 10, 41.

ADMONERE, 5, 46. locus ipse admonebat Camilli.
admonuit, eum securibus sibi falces præferri, 24, 9. *Verbum solito gravius h. l. accipiendum.*

ADMOVERE, 26, 30. exercitum ad urbem admovere.
priusquam signa Achradinam admoveret, 25, 24. *cf.* 9, 6. *it.* 28, 46.
tria (*opera*) adversus Pyrrheum—admovit: unum e regione Æsculapii, 38, 5.
priusquam armatos muris admoveret, 44, 9.
spes cupiditati admota, 43, 10.
metus tormentorum admotus, 27, 43.

ADOLESCERE, 1, 4. ætas adolevit.
oppido adolescens pontifex legitur, 42, 28.
Popillius consularis et alii pari nobilitate adolescentes tribuni militum in Macedonicas legiones consulem secuti sunt, 44, 1.

ADORARE, 21, 17. adorati dii ut etc.
hostia cæsa pacem deûm adorare, 6, 12. *i. q. orare.*

ADORIRI justa pugna, 37, 41.
oppugnatio eos—adorta est, 21, 11.
operibus oppugnare est adortus, 37, 5. *nisi cum nonnullis legatur*, adorsus. *it. cap.* 32.
prima pars quum adorta oppugnare est, 28, 3. *cf.* 3, 44.
Epiri castellum adortus oppugnare, 43, 21.

caſtra conſulis adorti ſunt oppugnare, 2, 51.

ADORNARE, 1, 20. inſignique eum veſte adornavit.

eodem conatu apparatuque omni opulentia inſignium armorum bellum adornaverant, 10, 38.

armatum adornatumque adverſus Gallum ſtolide lætum producunt, 7, 10.

roſtriſque earum ſuggeſtum in foro exſtructum adornari placuit, 8, 14.

ſi nobilitas ac juſti honores adornarent, 28, 42.

ADVEHI, 9, 31. ad ancipitem maxime pugnam *advectus*, deſilit ex *equo. cf.* 28, 2.

ADVENIRE, 25, 3. cui (*mulctæ*) certandæ quum dies adveniſſet. *cf.* 29, 1.

adeo ne advenientem quidem gratiam homines benigne accepere, nedum ut præteritæ ſatis memores ſint, 30, 21.

vim afferre rei ſua ſponte mox ad eum adventuræ, 45, 19.

ADVENTARE, 5, 33. adventante fatali urbi clade.

ADVENTICIUS, 8, 28. florem ætatis ejus fructum adventicium crediti ratus.

ADVERBIA *plura junctim poſita,* 2, 22. numquam alias ante publice privatimque.

ſi quando umquam ante alias, 32, 5. *cf.* 1, 28. 6, 42. 9, 39.

non umquam alias ante, 2, 9. *Ex quo præcipue loco intelligitur, tales accumulationes adverbiorum et particularum, ad ſenſus diverſitatem nihil aut parum profuturas, ſtudioſe quæſitas ab Livio eſſe. Poterat enim* numquam *dicere. In quo mihi imitatus videtur Græcos, quorum lingua et in hoc genere locupletiſſima fuit et affluentiſſima. Ejus rei exemplum diſertius non memini me legere Xenophonteo, Mem. Socr.* 4, 8, 1. ἐννοησάτω πρῶτον μὲν, ὅτι οὕτως ἤδη τότε πόῤῥω τῆς ἡλικίας ἦν, ὥστ' εἰ καὶ μὴ τότε, οὐκ ἂν πολλῷ ὕστερον τελευτῆσαι τὸν βίον.

ADVERSUS, 10, 6. adverſa belli res. *Quamquam ante Drakenborchium legebatur* adverſæ b. r.

adverſus annus frugibus, 4, 12.

ſi—adverſa pugna eveniſſet, 8, 31.

adverſa patrum voluntate, 1, 46.

adverſa nobilitate, 39, 41. *i. e. adverſante. cf.* 6, 42.

omnes adverſos habebat, 33, 46.

adverſis auribus militum, 41, 10.

adverſo tumultu paventes, 21, 28. *i. e. qui erat e regione, ſ. ante oculos.*

Celtiberos in mediam aciem in adverſa ſigna legionum accepere, 30, 8. *i. e. ut contra legiones ſtarent.*

ſtrage armorum ſepta via eſt, maxime haſtis, quæ pleræque adverſæ cadentes, velut vallo objecto, etc. 35, 30. *i. e. cuſpide terræ obverſa, ut defigerentur. Dukerus malebat* tranſverſas. *Sed quomodo, quæſo, ita vallum effectum eſſet?*

adverſus Romanos nullum eis jus ſocietatis amicitiæve erat, 5, 35.

copiis iiſdem, quibus uſi adverſus Romanum bellum fuerant, 8, 2. *i. e. in bello adverſus Romanos.*

coitiones adverſus rempublicam eſſe, *27, 2.

dux—adverſus veterem ac perpetuum imperatorem comparabitur, 24, 8.

ſequar vos adverſus veteres ſocios meos, 40, 49.

quam (*pacem*) cum ſumma fide adverſus eum coluimus, 45, 8. *vid. Gron. Obſ.* 2, 20.

adverſus quæ ſingula quum reſpondere haud facile eſſet, 8, 32.

Gaditanis—remiſſum, ne præfectus—mitteretur, adverſus quod iis—conveniſſet, 32, 2.

adverſus advocatos in conſilium conſidere juſſit, 45, 7.

contumacia adverſus contemnentes humilitatem ſuam nobiles certavit, 9, 46.

quid autem eſſe duo proſpera in tot ſeculis bella Samnitium adverſus tot decora populi Romani, 7, 32. *i. e. ad ſ. in comparatione cum t. d. p. R.*

nec gloriandi tempus adverſus unum eſt, 22, 39. *i. q. apud ſ. coram.*

ADVERTERE, 24, 48. quam multarum rerum ipſe ignarus eſſet, ex comparatione tam ordinatæ diſciplinæ, animum advertit. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

adverteratque ea res etiam Sabinos tanti periculo viri, 1, 12. *i. e. acciverat.*

ADULARI, 45, 31. *adulando* aut Romanorum imperium, aut amicitiam regum, ſibi privatim opes oppreſſis faciebant civitatibus. *Aut ſimpliciter dictum, aut cum caſu quarto junctum, rarius eſt.*

ADULATIO, 9, 18. deſideratæ humi jacentium adulationes. *i. q. adorationes.* vid. *advolvere.*

ADVOCARE, 4, 1. confeſtim (*Canuleius*) ad concionem advocavit.

claſſicoque extemplo ad concionem advocavit, 8, 32.

deoſque ab ſe duobus prœliis haud fruſtra advocatos, 8, 33.

ADVOCATUS, 38, 33. ierunt alii etiam illuſtres viri et advocati privatis. *cf.* 3, 44. 26, 48.

ad ſubſellia tribunorum res agebatur. eo—Popillius—advocatus—venerunt, 42, 33.

ADVOLVERE, 8, 37. genibus ſe omnium advolvens. *cf.* 28, 34.

ÆDES *it.* ÆDIS *in caſu recto.*

Ædis Apollini pro valetudine vota eſt, 4, 25.

Rhodiorum ſociorumve quæ *ædes ædificiaque* intra fines regni Antiochi ſunt, 38, 38. *cf.* 1, 33. *Quomodo differant, de eo vid. Noodtii Obſ.* 1, 10.

inque ea pugna Jovis Statoris ædem votam—ſed fanum tantum, id eſt, locus templo effatus, ſacratus fuerat, 10, 37.

ædes liberæ, 30, 17. *i. e. gratuito habitandæ. cf.* 42, 1. *vid. in v. locus.*

ÆDITUUS, 30, 17. uti æditui ædes ſacras omnes tota urbe aperirent. *cf.* 25, 7.

ÆDIFICARE, 26, 1. ne in oppidis hibernarent, neve hiberna propius ullam urbem—ædificarent.

hibernacula ædificari cœpta, 5, 2.

promiscue urbs ædificari cœpta, 5, 55.

ÆGER, 9, 29. qui graviter æger Romæ restiterat.

gravi et periculoso morbo æger, 42, 28. *Omnino* æger *de corpore sæpius Livio dicitur, nec est Latinis* ægrum *inter et* ægrotum *ea differentia, quæ inter* ægrotationem *et* ægritudinem *est.*

consolantur *ægram animi*, 1, 58. *cf.* 2, 36. 30, 15.

quum utrumque ipsi pro remedio ægris rebus discordia intestina petissent, 9, 20.

ÆMULARI, 1, 18. quem (*Pythagoran*) juvenum æmulantium studia cœtus habuisse constat. *i. e. sequentium.*

ÆQUALIS, 5, 52. sacra, æqualia urbi, quædam vetustiora origine urbis.

nec enim aut lingua aut moribus æquales abhorrere, 40, 57. *Sed Dukero et Creverio delenda vox* æquales *videtur.*

urbem in æternum conditam fragili huic et mortali corpori æqualem esse, 28, 28.

imber—lentior deinde æqualiorque accidens auribus, 24, 46.

ÆQUARE, 6, 18. solo æquandæ sunt dictaturæ consulatusque, ut caput attollere Romana plebes possit.

quum æquassent aciem, 3, 62. *i. e. longiorem aciem suam hostili esse noluissent.*

mox plures simul conferti porta effusi æquaverant certamen, 29, 34. *i. e. non inconditi nec pauci, sed numero pares erant.*

rem metu Romanorum equitum inclinatam æquavit, 34, 14.

per somnum vinumque dies noctibus æquare, 31, 41.

æquasse eum Appii odium, 2, 27. *i. q. in eodem odio, quo Appius, esse, æque invisum esse.*

ad solatium æquatæ repulsæ, 10, 37.

magnitudini (*regii nominis*) semper animum æquavit, 33, 21. pro *magnitudinem semper animo æquavit. Itaque etiam sic legi volebat Dukerus. Sane poëticum illud videtur. Sed multa sunt apud Livium poëtis, quam aliis scriptoribus, usitatiora.*

si qua alia arte cognomen suum (*Maximus*) æquavit, tum maxime bellicis laudibus, 10, 3. *i. q. implevit.*

etsi omnia flammis ac ruinis æquata vidissent, 5, 42.

ÆQUE, 5, 3. umquam æque, quam munere Patrum in plebem.

nec quidquam aliud æque, quam mœnia ipsa sese defendebant, 26, 45.

ÆQUIPARARE, 37, 53. ut nemo—me æquiparare possit. *i. q. æquare, quod est in eodem capite.*

ÆQUUS, 5, 38. in æquo campi.

detrahere ad æquum certamen, 22, 13. *i. q. in æquum locum, planiciem.*

ut quibus locus æquior esset, 25, 13. *i. e. opportunior.*

et tempore et loco æquo, 26, 3. *i. q. idoneo, commodo.*

assuestis æqui audire, 5, 6. *i. e. faciles, faventes.*

æquam pugnam sustinere, 9, 12. *h. e. ita ut maneat æqua.*

ut (*præda*) quam æquissima esset, 38, 23.

adeo in æquo eum duarum—gentium—imperatoribus posuerunt, (*Philopœmenem*) 39, 50.

ne in æquo hoftes veftri noftrique apud vos fint, ac nos focii, immo ne meliori jure fint, 39, 37.

reddita æqua Cannenfi clades, 27, 49.

æqua libertas, 4, 5. *i. q. æqualis.*

ut qui ex æquo nos veniffe in amicitiam meminiffemus, 7, 30.

neque ut æquo tamen fœdere, fed ut in ditione populi Romani effent, 9, 20. *cf.* 9, 4. *Sic Tacitus Vit. Agric.* 20. ex æquo agere *dixit Britannos, i. e. non obnoxios Romanis, fed fui juris ut æquum fœdus poftulare poffent.*

ÆRARIUM, 27, 10. aurum vicefimarium, quod in fanctiore ærario ad ultimos cafus fervabatur, promi placuit.

ÆRARIUS, 9, 34. quum, ira finitæ poteftatis, Mam. Æmilium, principem ætatis fuæ belli domique, ærarium fecerunt, *i. e. ærario obnoxium, juriumque libertatis expertem. vide Cel. Strothium ad* 4, 24.

ÆRATUS, 38, 35. ærata clipea. *Drakenborchius legi vult aurata. cf.* 35, 10.

ÆS, 5, 7. voluntariam extra ordinem profeffis militiam æra procedere, *i. e. ftipendia. vid. Gronov. ad* 5, 48. *cf.* 5, 4.

æra militibus conftituta, 5, 2. *vid. Clav. Ciceron. in v. æs.*

ei centum millia gravis æris dari Patres jufferunt, 32, 26. *vid. Salmaf. de ufur. p.* 574. *Perizonius de ære gravi* §. 18. 24.

ÆSTIMARE, 41, 20. quibufdam honoratis magnoque æftimantibus fe. *i. e. exiftimantibus, egregio fe honore et præmio dignos effe. Non latinum eft de fententia Dukeri, nec Livio dignum, quod mihi fecus videtur.*

quæ munera quando tandem fatis grato animo æftimaturos, 6, 39.

fuam quoque noxam pari pœna æftimatam rati, 28, 31.

voluntatis noftræ tacitæ velut litem æftimari veftris inter vos fermonibus audio, 45, 24. *Gronovius malebat* voluntati. *Enimvero utraque conftructio bene latina eft, etiam auctore Cicerone. vide Drakenborchium ad h. l. Ceterum fenfus hic eft: malæ voluntati pœnam ftatui, vel quæri, qua pœna fit digna. cf.* 29, 9.

ÆSTIMATIO honoris, 3, 63. *h. e. utrum dignus aliquis eo honore fit, an minus.*

æftimatio æquis rerum pretiis liberavit, 7, 21. *fc. inertiam debitorum. vid. Jul. Cæf. B. C.* 3, 1.

legem de mulctarum æftimatione—ipfi præoccupaverunt ferre, 4, 30.

in æftimationem urbs agerque venit, 5, 25.

ÆSTIMATOR, 34, 25. incautior (*Damocles*) fidei æftimator fuit.

ÆSTIVUS, 5, 6. aves æftivæ.

æftiva fub tectis equitatus! 29, 34. (*verba Scipionis*)

ne tamen fegnia æftiva effent, 37, 5.

per æftivos faltus deviofque calles exercitum ducimus, 22, 14.

ÆSTUS flagrantiffimus, 44, 36.

tres (*quinqueremes*) in fretum avertit æftus, 21, 49.

ÆTAS tredecim annorum, 9, 18. *i. e. regimen Alexandri M.*

quum primum in ætatem veni, 42, 34. *Sic Græci: ἐν ἡλικίᾳ εἶναι, i. e. ætatem militarem habere. Sic Cicero:* in ætatem venire. *Idem* ætatem *pro* adolefcentia *dixit Off.* 2, 13.

ætas militaris, 28, 19. *pro hominibus militari ætate.*

ætas omnis obvii currere, 27, 51.

quum vinum animos, et nox et mixti feminis mares, ætatis teneræ majoribus, difcrimen omne pudoris exftinxiffent, 39, 8.

quid fe id ætatis follicitaffent, 10, 24. *i. e. adeo fenem ad confulatum accipiendum follicitaffent.*

florem ætatis—quem ipfe patri Hannibalis fruendum præbuit, 21. 3.

ÆTERNUS, 3, 16. æterni hoftes Æqui et Volfci.

ne æterna illis licentia fit, 3, 9.

in æternum urbe condita, 4, 4. *cf.* 28, 28. 34, 6.

quæ (*nox*) pæne ultima atque æterna nomini Romano fuerit, 6, 17.

AFFATIM, 23, 16. agri affatim materiæ præbebant.

affatim lignorum, 10, 25. *it.* pecuniæ, 23, 5. *cf.* 9, 35.

AFFECTARE regnum, 1, 46. *i. e. non appetere modo, verum etiam occupare.*

potiundæ Africæ fpem affectantem (*ducem Romanum*), 28, 18. *Forma dicendi fane infolentior.*

fe exercitumque fuum gravi morbo affectari, 29, 10. *Nifi vero legas* afflictari *vel* attentari: *rarius enim illud eft.*

AFFECTUS, 28, 26. quem (*imperatorem*) affectum vifuros crediderant. *Simpliciter dictum pro imbecillo e gravi morbo.*

vires corporis affectæ, 5, 18.

refectufque miles, hibernis itineribus affectus, 22, 9.

affectæ Veienti bello reipublicæ remedio fuit, 5, 52.

affectos animos (*Saguntinorum*) recreavit repentina profectio Hannibalis in etc. 21, 11. *i. e. ægros, anxios metu.*

tributum ex affecta re familiari pendant, 5, 10.

AFFERRE, 2, 36. in forum ad confules lectica affertur.

litteræ allatæ ab urbe, 22, 11.

multa diem tempufque afferre poffe, 42, 50.

congruentia ad confulem afferentes, 9, 31.

alii, majorem afferentes tumultum nuncii occurrunt, 27, 33.

cœlum arfiffe afferebant, 31, 12.

quonam fe pacto paucos et infirmos crederet præfidio tam valido et armato vim allaturos, 9, 16.

AFFIGERE, 41, 18. quæ inanima erant, parietibus affigunt. *Sermo eft de corruptione et fractione. Nifi vero cum nonnullis, probante Drakenborchio, legere malis* affligunt. *Omnino confunduntur hæc duo verba. Itaque etiam* 21, 35. *pro* hærere afflicti veftigio fuo, *funt* qui *legi velint* affixi.

repetitumque fæpius cufpide ad terram affixit, 4, 19.

attollentem fe ab gravi cafu, Manlius ab jugulo, ita ut per coftas ferrum emineret, terræ affixit, 8, 7. *cf* 29, 2.

hærete affixi concionibus, 3, 68.

AFFINIS, 43, 16. fociufve aut affinis ejus conductionis effet.

ne quis affinis ei noxæ eſſet, 39, 14.
Maſæſyli, gens affinis Mauris, in regionem Hiſpaniæ—ſpectant, 28, 17. *i. q. confinis.*

AFFIRMARE, *Præf.* ea nec affirmare nec refellere in animo eſt. *i. e. approbare.*
rem tam veterem pro *certo* affirmare, 1, 3. *Notetur generum diverſitas.*
affirmata res mea opinione, 37, 48.
ea res utique Trojanis ſpem affirmat, 1, 1. *i. e. ſpem certam facit.*
ut etiam atque etiam promiſſa rebus affirmarent, 22, 13.
affirmavit petendo ut etc. 32, 35.
affirmata certe eo caſu Tullii apud dictatorem fides eſt, 7, 14.
conſul affirmavit errorem, 10, 41.

AFFLARE, 21, 54. afflabat acrior frigoris vis.
terga tantum afflante vento, 22, 43.
ſaucii afflatique incendio effugerunt, 30, 6. *Paullo ante* ambuſti *dicuntur.*

AFFLATUS, 39, 22. ignes cœleſtes aduſſiſſe complurium levi afflatu veſtimenta.
correpti alii flamma ſunt, alii ambuſti afflatu vaporis, 28, 23.

AFFLIGERE, *vid. dicta ad v.* affigere.
præſidium regiæ afflictæ, 1, 39.
recepturum ſe afflictas res, 25, 37.
cadentem navim ita undæ affligebat, 24, 34.

AFFLUERE, 39, 31. ut quæque potuerant, copiæ affluebant. *i. e. occurrebant.*
niſi effuſe affluant opes, 3, 26. *i. q. abundent.*
ex eo, quod affluit opibus veſtris, ſuſtinendo neceſſitates aliorum, 6, 15.

AFFULGERE, 9, 10. lux quædam affulſiſſe civitati viſa eſt.
et mihi talis aliquando fortuna affulſit, 30, 30.
ex inſperato gaudium affulſit, 30, 10.
affulſit repentina ſpes, 23, 32. *cf.* 32, 19. *it.* 42, 65.
cœli ardentis ſpecies affulſerat, 43, 13. *niſi cum Gronovio, probante Burmanno,* effulſerat *legatur.*

AFRICANÆ *ſcil. pantheræ*, 44, 18. *Nimirum, quia in Africa frequentes fuerunt, indeque in Italiam tranſvectæ.*

AGEDUM, 38, 47. mittite agedum—et quærite. *Sæpius plurali jungitur, ut* age *pro* agite, *ut* inquit *pro* inquiunt.
agedum lictor, excide radicem hanc, 9, 16.

AGEMA, 37, 40. addita his ala mille ferme equitum: agema eam vocabant. *cf.* 42, 51.

AGER campeſter, 30, 2. *Oppoſ. collibus,* 10, 2.
Capuamque ab duce eorum Capye, vel (quod propius vero eſt) a campeſtri agro appellatam, 4, 37. *cf.* 10, 2. *it.* 41, 12. *vid.* campeſter.
ad quem (*agrum*) inſtruendum vires non eſſent, 6, 5.
agrum locare frumento, 27, 3. *i. e. ut coloni pendant frumentum, non pecuniam.*

hoſtem in agris non invenit, 3, 3. *i. e. agro ſcil. Romano, qui eſt idem cum territorio, quod nos dicimus.*
triumviri agro dando, 3, 1.
vox ager *omiſſa:* qui—in Cruſtuminum nomina darent, 1, 11.

AGERE, 30, 9. ſtimulante fortuna raptim agebantur.
quæ ferre atque agere poſſint, præ ſe agentes portanteſque, 38, 18. *cf.* 3, 37. 22, 3. 31, 30.
cloacamque maximam—ſub terram agendam, 1, 56. *it. de cuniculis.*
agere in arma, 6, 15.
ceteros ad certamen egit, 9, 41.
multis millibus armatorum actis ex ea regione, 44, 31. *pro* coactis, *uti ſuſpicatur legendum Gronovius.*
ut ipſi ex alieno agro raperent agerentque, 22, 1.
ferre, agere plebem plebiſque res, 3, 37.
raptim agmine acto, 23, 36. *cf.* 25, 9.
levibus prœliis cum Gallis actis, 22, 9.
bella, quæ continua per quartum jam volumen—agimus, 10, 31. *i. e. perſequimur enarrando.*
in litus paſſim naves egerunt, 22, 19. *h. e. appulerunt. cf.* 9, 38.
ne deſperata venia hoſtes cæcos in perniciem eorum ageret, 9, 14.
velut nocturna ſolitudine per urbem acta, 23, 25.
agere urbis cuſtodiam, 5, 10.
Diis immortalibus laudeſque et grates egit, 26, 48. *cf.* 27, 13.
Rhodios nuncio in orbe terrarum arbitria belli paciſque agere, 44, 15. *Alibi Livius:* pacis ac belli modum facere, 9, 14.
fides agi viſa, 7, 31.
qui ſe ſine legibus certis, ſine magiſtratibus agere querebantur, 9, 20. *cf. cap.* 25.
ſuſpenſique de ſtatu alterius uterque conſul ageret, 9, 43.
ſic enim *agere* debent, qui mercenario milite utuntur: at nos, tamquam cum civibus *agere* volumus: *agi*que tamquam cum patria nobiſcum æquum cenſemus, 5, 4.
quando lege agi poſſet, 9, 46.
is, tamquam reos ageret, ab anteacta vita orſus, 24, 25.
quum maxime hæc in ſenatu agerentur, 4, 3.
agebatur de conditionibus, 8, 37. *i. e. ambigebatur, diſceptabatur.*
agere rogando ſuadendoque, 2, 2. *eleganter dictum,* pro *rogare et ſuadere, ſimpliciter.*
non imperio modo, ſed conſilio etiam, ac prope precibus agens cum magiſtro equitum etc. 22, 18.
eamdem publice curationem agens, quam Mælius privatim agendam ſuſceperat, 4, 13.
ut qui ſuo nomine permultos annos imbelles egiſſent, 9, 45.
ibique hiberna egerunt, 9, 28.

hæc quum ab optimo quoque pro atrocitate rei acta essent, 25, 4. *i. e. cum vehementia quadam ex indignitate orta.*

apud concionem togatam et urbanam prius reus agatur, 45, 37.

nec dubia argumentis colligendo ago, 40, 9. *i. e. persequor, ut ad verum perveniam.*

canticum egisse aliquanto magis vigente motu, 7, 2.

hæc simul jurgans, querens, Deûm hominumque fidem obtestans, et complexus filium plurimis cum lacrimis agebat, 8, 33.

passim omnes clamoribus agunt, 2, 45.

AGGRAVARE, 6, 27. *aggravantibus* summam etiam invidiæ ejus tribunis plebis, quum ab iis *elevaretur*, quibus etc.

regno prope—*in cervices accepto.* Unum abfuit bellum externum, quo si *aggravatæ* res essent, etc. 4, 12.

inopia aggravari socios, 24, 36. alii: *inopiam aggravari sociorum.*

AGGREDI, 1, 42. aggrediturque inde *ad* pacis longe maximum opus. *Forma dicendi etiam Ciceroni usurpata.*

AGGREGARE, 30, 11. quum aut vincentibus spes, aut pulsis ira aggregat suos.

AGITARE, 43, 17. Achaico concilio Argis agitato.

de inferendo bello agitat, 9, 29. *cf.* 21, 26.

agitatum contentione ipsa exacerbatumque, 8, 33.

sæpius ultro citroque agitantibus rem conventuram, 30, 3.

quem nisi Saguntinum scelus agitaret, 21, 41.

AGLASPIDES, 44, 41. a tergo cætratis erat, frontem adversus clipeatos habebat: aglaspides appellabantur.

AGMEN, 6, 32. prius itaque mœnia intravere hostes, quam Romanus extrema agminis carpere aut morari posset. (*de exercitu iter faciente*)

agmen Romanum, 30, 6. (*de exercitu pugnante ac cædente*)

agminibus magis, quam acie, pugnatum est, 29, 36. *cf.* 33, 9.

magis agmina, quam acies in via concurrerunt, 21, 57.

laxum atque solutum agmen, 22, 50.

fœdi agminis miserabilis via, 9, 5.

eunt agmine ad urbem, 3, 50.

exercitus infesto agmine ruere ad urbem, 3, 3. *cf.* 7, 12.

redeuntes agmine incauto, 9, 38. *cf.* 35, 4.

agmine inexplorato euntem insidiis circumventum, 26, 3.

accepti in urbem agmine in forum descendunt, 3, 18.

agmen demittunt, 9, 27.

præcedens militum agmen ad tribunal pergit, 7, 13. *cf.* 3, 51. 33, 6.

uno agmine abierunt, 9, 30. (*de tibicinibus ex urbe profugis*)

mulierum ac spadonum agmen trahentem (*Darium*) 9, 17.

unoque agmine feminæ obsidebant, 34, 8. *Rara, ut res, ita dicendi forma; nam ut ex positis apparet, de motu agmen dicitur.*

Sed tamen etiam 6, 38. *dictator dicitur* ſtipatus agmine patriciorum conſediſſe. *cf.* 8, 30. aliquoties impetu capto perrumpere non poterat hoſtium agmen. *i. e. ſtabilem aciem.*

agmen cogere, 37, 29. (*de claſſe*)

ingenti itinere agminis, 32, 13.

agmen fugientium, 31, 41.

agmine tacito, 21, 48. *it.* ſilenti, 25, 39.

AGNOSCERE, 26, 6. nihil ad eam ſpem agnoſcentem, *ſcil.* matrem. *i. e. ſpem ſibi factam vanam eſſe exiſtimantem.*

necdum enim (*Eumenes*) agnoverat, qui poſtea regnavit, 45, 19. *i. e. pro legitimo eum filio habuerat, ut ſucceſſorem deſtinaret.*

AGRARIUS triumvir, 27, 21.

priuſquam ab tribunis plebi agrariæ ſeditiones, mentione illata de agro—dividendo, fierent, 4, 47.

agrarii ſe in ſpem legis erexerant, 3, 1. *h. e. ii, qui diviſionem agrorum expetebant.*

AGRESTIS, 5, 53. ritu paſtorum agreſtiumque.

Nolani agreſtes, 9, 28. *Oppoſ. Samnitibus militibus.*

agreſtis taurus, qui pecore aberraſſet, 41, 13.

ALA, 9, 41. umbonibus incuſſaque ala ſternuntur hoſtes. *Ala eſt, de ſententia Lipſii, ea pars humeri brachiique* (*axilla*) *qua adjutrice in conflictu et pugna cominus clipeus in hoſtem impellitur.*

equitum ſacræ alæ, 42, 58. *Creverius putat eſſe regias, tuentes regis corpus, ut vocantur,* 37, 40.

ALACER, 6, 24. et adhortatio in vicem totam alacri clamore pervaſit aciem.

ALACRITAS, 2, 10. clamor Romanorum, alacritate perfecti operis (*rupti pontis*) ſublatus.

ALARIS, 10, 40. cohortes alares. *i. e. peditatus ſocialis.*

ALBANUS mons, 1, 3. *is, qui poſtea Albanus dictus eſt*

ALBUM, 9, 46. faſtos circa forum in albo propoſuit. *cf.* 1, 32.

ALEA, 31, 35. tam celerem aleam univerſi certaminis timens.

aleam belli, tutam fore ratus, 37, 36.

in dubiam imperii ſervitiique aleam imus, 1, 23.

in aleam tanti caſus ſe regnumque daret, 42, 50.

ne ſummam rerum in non neceſſariam aleam daret, 42, 59.

ALERE, 34, 9. bellum ſe ipſum alet. (*de ſumtibus in bellum faciendis*)

rumores credulitate veſtra ne alatis, quorum auctor nemo exſtabit, 44, 22.

alitus atque educatus, 30, 28.

ALIAS, 2, 22. numquam alias ante publice privatimque. *vid. in v.* adverbia.

rationes *alias* repoſcito, *nunc* auctoritate veteris imperatoris contentus eris, 44, 36.

ALIBI, 2, 23. exprobrantes ſuam quiſque alius alibi militiam.

nulle alibi, quam in innocentia ſpem habere, 7, 41. *i. e. in alia qua re. cf.* 30, 35.

ALIENARE, 44, 27. Gentium regem ſibi alienavit.

ira alienavit a dictatore militum animos, 8, 35.

ne quis quem civitatis mutandæ cauſſa ſuum faceret, neve alienaret, 41, 8. *i. e. mancipio daret. cf.* 25, 36.

alienatus ad libidinem animo, 3, 48. *nisi legendum* alienato, *ut est in edd. quibusdam, it.* ab libidine. *i. e. ob libidinem, aut*, libidine, *absolute.*

Galli—velut alienata mente, vana incassum jactare tela, 10, 29. *i. e. consternati.*

hostes simul ignis, clamor, cædes, velut alienatos sensibus, nec audire nec providere quidquam sinunt, 25, 39.

alienato ab sensu animo, 2, 12.

prius quam alienarentur omnia, 21, 60. *i. q. desererentur.*

pars insulæ, velut munitissima, prodita atque alienata, 24, 22. *i. e. relicta.*

ALIENIGENA, 3, 10. pericula a conventu alienigenarum prædicta.

exercitus alienigena, 28, 42.

hostis alienigena, 26, 13. *it.* 29, 10.

fratri—summa vi restitisse, *alienigenis* bene parto eo *(regno)* cedere, 42, 50.

ALIENUS, 5, 5. necessitate imposita ex alieno prædandi, *scil.* solo. *Sic* hosticum *dicitur. vid. infra in h. v.*

non alienus sanguine regibus, 29, 29. *i. q. propinquus, cognatus.*

quem (*hostem*) tempus deteriorem in dies et locus alienus faceret, sine præparato commeatu etc. 7, 12.

suo maxime tempore et *alieno* hostibus, 42, 43.

ut memores rerum humanarum et suæ fortunæ moderarentur, et alienam ne urgerent, 37, 35. *i. q. aliorum.*

ALIMENTUM, 35, 23. addidit alimenta rumoribus adventus Attali, etc.

ALIO, 7, 18. plebem nusquam alio natam, quam ad serviendum. si nullus alio sit, quam ad Romanos, respectus, 42, 46.

ALIOQUI *it.* ALIOQUIN, 35, 21. Saxum ingens, sive imbribus, sive motu terræ leviore, quam ut alioqui sentiretur, labefactatum etc. *cf.* 8, 9.

tumulum—tutum commodumque alioquin, nisi quod—cepit, 30, 29.

mors Marcelli quum alioqui miserabilis fuit, tum quod etc. 27, 27.

ALIQUANDO, 45, 23. nulla enim est civitas, quæ non et improbos cives aliquando habeat. *i. q. interdum.*

ne quid prætermitteretur, quod aliquando factum esset, 31, 9. pro *olim.*

ALIQUANTO plus, 3, 19. *i. e. multo.*

victorque Romam ad majus aliquanto certamen redit, 5, 29.

ALIQUANTUM tenebant loci, 37, 32. *i. e. plurimum. vide B. Patruum ad Sueton. Jul.* 86.

aliquantum temporis ad fugam præceperunt, 30, 8.

aliquantum iræ lenierat voluntaria deditio, 28, 20. *cf.* 29, 18. *et* 35.

aliquantum altitudinis excitata mœnia, 29, 18. pro *ad aliquantum.*

ALIQUANTUS, 29, 35. in aliquantum maris fpatium extenditur. *cf.* 38, 27. *vid. Drakenborch. ad* 21, 28.

ALIQUIS, 38, 30. ut aliqua liberum ad mare haberent aditum. *i. e. aliqua via, aliqua ex parte. cf.* 10, 5. 26, 27.

aut ipfe occurrebat, aut aliquos mittebat, 34, 38. *i. e. alios f. alios quos. cf.* 35, 19. *Cic. in Catilin.* 1, 8.

aliquid improvifum, 27, 43.

aliquo tempore anni, 5, 2. pro *alio quo, i. e. hieme. vid. quot laudat B. Patruus ad Tacit. A.* 1, 4.

ALIQUISQUAM *it.* ALIQUISPIAM, 41, 6. *Vox etiam Ciceroni ufurpata. vid. Drakenborch. ad h. l. it. Clav. Ciceron. in h. v.*

ALIQUO, 1, 21. inferre fe aliquo.

dare nomina aliquo, 1, 11. *h. e. inter eos, qui proficifci f. deduci in eum locum velint. cf.* 6, 22.

ALIUNDE, 24, 45. qui aliunde ftet femper, aliunde fentiat, infidus focius, vanus hoftis. *i. e. qui ab alius partibus ftet, etc.*

ALIUS, 28, 35. aliis atque aliis de cauffis.

vinci animos, ubi alia vincantur, 21, 12. *i. e. muri, munimenta, arces.*

fimul defperatione alia falutis, 44, 10. *i. e. alius falutis f. alio modo fui fervandi.*

in eum campum via *alia* per cavam rupem, Romani, demiffo agmine, quum ad *alias* anguftias protinus pergerent, 9, 2. *i. q. alteras, anguftias illis contrarias.*

inter primos, quorum concurfus alios exciverat, atrox prœlium fuit: alia multitudo etc. 7, 26. *i. e. reliqua. cf.* 1, 12. 3, 17. 5, 55. 6, 1. 9, 4. 24, 1. 40, 12. 41, 8.

aliaque fanctitate et gravitate vitæ hujus matronalis facinoris decus ad ultimum confervavit, 38, 24. *cf. cap.* 26. *et quæ modo laudavimus. male igitur Drakenborchius, cum Burmanno, legit* reliquaque.

hæc aliaque dicendo, 29, 1.

hæc aliaque vociferantes, 5, 2. *ubi Drakenborch. legit,* taliaque.

alius exercitus, 21, 27. *i. q. reliquus.*

— equitatus, 37, 43.

— fenatus, 27, 11.

alia fuperbia, 1, 57. *i. q. cetera fuperbiæ argumenta.*

quo *aliæ* partis hominibus animus accederet, 24, 27. *ἀρχαϊκῶς dictum. Sic* 22, 59. *pro* nulli unquam civitati *eft in quibufdam libris* nullæ.

nihil aliud quam—nec quicquam aliud quam &c. pro *nihil aliud fecit, quam, ut* &c. *formula Livio ufitatiffima: vid.* 3, 19. 9, 17. 23, 3. 31, 24. 35, 49. 45, 22.

quibus quid aliud quam admonemus? 4, 3.

aliis alii exprobrantes, 31, 18. *ubi codices nonnulli* alius alii. *et fic* 7, 8. 37, 24.

ALLABI, 25, 16. angues duo ex occulto allapfi.

ALLATRARE, 38, 54. qui vivo quoque eo allatrare ejus magnitudinem folitus erat.

ALLEGARE, 36, 11. quum patrem, primo allegando, deinde co-

ram ipfe rogando, fatigaffet. *i. e. agendo per amicos. Nam privatim allegari homines dicuntur, publice legari.*

ALLEGERE, 10, 6. ut, quum quatuor augures—effent—quinque augures allegerentur. *i. e. infuper crearentur, collegæ novi veteribus.*

ALLIGARE, 7, 24. vulnus alligatum, *i. q. obligatum, deligatum.*
auxilio incertum finem habituro alligari, 37, 26.
fœdere iniquo alligata (*civitas*) 35, 46. *forte:* illigata.

ALLOQUIUM, 1, 34. et ipfe fortunam benigno alloquio—adjuvabat.
alloquia fermonem eliciunt, 9, 6. *i. e. confolationes.*

ALLUERE, 24, 33. Achradina, cujus murus *fluctu alluitur.*

ALLUVIES, 1, 4. aqua fuper ripam egreffa. *Itaque cum Gronovio forte melius legeris eluvies.*

ALTARE, *vid.* ara.

ALTER, 31, 21. pars—altera pro *altera—altera.*
alterum tantum, 10, 46. *cf.* 1, 36.
portaque altera (*alia*) egreffus, 9, 36. (*de caftris*) *cf.* 10, 2.
altera caftra Rom. 10, 39.
altera metu dedita hofti; pertinacior in repugnando telis obruta et confixa eft, 29, 33. pro *altera pertinacior. Alibi etiam omittitur.*
alter *numeralibus additum modo* pro primo, *modo* pro fecundo *accipiendum videtur. Sic* 33, 21. Attalus *dicitur* altero et feptuagefimo anno mortuus.
confulum (*alter*) Sulpicius in dextro, (*alter*) Pœtelius in lævo cornu confiftunt, 9, 27. *cf.* 22, 40.
prœlium fuit, quale inter fidentes fibimet ambos exercitus, *veteris perpetuæque alterum gloriæ,* alterum nuper nova victoria elatum, 3, 62. *Drakenborchius* cauffa *fubintelligit. Sed non opus eft ellipfi. Melius ab* alterum *pendere genitivi dicantur. Sic* 3, 38. *imperioque inhibendo acriter in* paucos præferocis animi. *cf.* 3, 72.
altera (*pars juventutis*) in regionem, qua effufa populatio nunciabatur: *altera,* ne cui prædonum obvia fieret, *altero* itinere ad ftationem navium ducta etc. 10, 2. *pro* alio, *Sed Drakenborchio placet emendatio Burmanni* avio *legentis, referentifque huc locum Suetonii in Augufto. Immo magis huc pertinet illud Taciti Ann.* 2, 15. avia Oceani: ad quem *locum vide B. Patruum. Apud Livium autem* 41, 19. *eft:* devio faltu.

ALTERCATIO, 38, 32. magna ibi non difceptatio modo, fed etiam altercatio fuit.
res diu ducta per altercationem, 4, 53. *cf.* 35, 17.
quum res a perpetuis orationibus in altercationem vertiffet, 4, 6. *cf.* 8, 33. *Nempe altercatio proprie eft, quum alternis loquuntur. Inde autem facile rixæ et contentiones oriuntur.*
altercatio inter pullarios orta, 10, 40.

ALTERNUS metus, 26, 25. pro *mutuo metu. cf.* 23, 26.
alterni verfus, 4, 53. *i. e. qui per vices canuntur.*
rogando alternis fuadendoque, 2, 2.
alternis pæne verbis Manlii factum laudantem, 8, 30. *i. e. iterum iterumque laudantem.*

ALTITUDO, 4, 6. hanc modeftiam æquitatemque et altitudinem

animi ubi nunc in uno inveneris, quæ tum populi univerſi fuit? *i. q. magnitudinem.*

ALTUM, 44, 11. nec minus, quam in altum magnitudine Atho mons, excurrit. pro *cœlo.*

ALTUS, 9, 7. ingentem molem irarum ex alto animo cientis indicia eſſe. *Alto animo ſ. animi opponitur ſummo vel imo animo; niſi meram taciturnitatem eo ſignificari malis. vide B. Patruum ad Taciti A.* 3, 44.

ipſe ad altiora et non conceſſa tendere, 4, 13. *Sic Sueton. Jul.* 26. altiora jam meditans.

excelſa et alta ſperare. 1, 34. *niſi legendum cum Cel. Schellero* ex alite.

gener inde ob altam indolem provecto annis aſcitus, 21, 2.

ALVEUS, 21, 26. alvei informes.

fluviatiles naves ad ſuperaoda vada ſtagnorum apte planis alveis fabricatæ, 10, 2. *cf. interpp. ad* 28, 45.

Allia Cruſtuminis montibus præalto defluens alveo, 5, 37.

AMATOR, 39, 42. ut obſequium amatori venditaret. (*de ſcorto*)

amator indulgens, 39, 43.

AMBAGES, 5, 15. qui per ambages de lacu Albano jaceret. *ſcil. verba, ſermones.*

haud per ambages, 1, 55.

Sexto, ubi, quid vellet parens, quidve præciperet, tacitis ambagibus patuit, 1, 54. *i. e. non verborum, ſed factorum ambagibus.*

ambages mittere, 6, 16.

vix pueris dignas ambages ſenes ac conſulares fallendæ fidei exquirere, 9, 11.

miſceri ambages, 44, 27. *cf.* 9, 37.

AMBIGERE haud nihil, 1, 3.

regni certamine ambigebant fratres, 21, 31.

pauca de jure civitatium, de quibus ambigeretur, diſſeruit, 35, 33.

AMBIGUUS, 40, 8. haud ambiguus *rex. i. e. unus heres imperii regii: ſine dubio rex futurus.*

ambiguo favore gratiam victoris ſpectare, 21, 52. *h. e. qui utrique parti ita præſtatur, ut neutri plus aut minus tribuatur negeturve.*

AMBIRE, 2, 3. tamquam ad id, quod agi videbatur, ambientes.

AMBITIO, 43, 11. commeatibus vulgo datis per ambitionem. *h. e. ad gratiam a militibus ineundam, eamque nimis captandam. cf. cap.* 14.

ſed, ne id, quod placebat, decerneret in tantæ nobilitatis viris, ambitio obſtabat, 5, 36. *Senatorum hæc ambitio erat, quibus jus erat ſententiam in ſenatu dicendi; i. e. ſtudium benevolentiæ et gratiæ. cf.* 29, 16.

obnoxios imperatores tradi licentiæ atque avaritiæ militari; in uno nimis ſe per ambitionem peccare, 45, 36. *Veriſſima eſt Gronovii emendatio ſic legentis:* ultro nimis ſæpe per ambitionem peccari. *ſcil. ab imperatoribus, qui nimis indulgeant militibus, eo-*

rumque favorem et gratiam ſumma ope et intempeſtive captent. vide Gronovium ad h. l.

AMBITIOSE, 1, 35. petiſſe ambitioſe regnum, *i. e. arte ac ſtudio.*
ſatis ambitioſe partem utramque fovendo, 38, 32. *i. e. demerendæ utriuſque gratia, præter decorum quidem, honeſtiſque artibus neglectis.*

AMBITUS, 27, 27. multos circa unam rem ambitus fecerim, ſi, quæ de Marcelli morte variant auctores, omnia exſequi velim. *i. e. exceſſus, digreſſiones.*

AMBO *in caſu quarto,* 3, 62.

AMBUSTUS damnatione alterius, 22, 35.
ambuſtus prope evaſit, *ibid.* vid. *ſemiuſtus.*
ambuſti homines jumentaque—obruerant itinera portarum, 30, 6. vid. *afflatus.*

AMENTIA, 3, 47. tanta vis amentiæ verius, quam amoris, mentem turbaverat.

AMICITIA ac ſocietas, 7, 31.
reſponſum ſenatus amicitiæ Samnitium memor. *ibid. h. e. in Samnites.*
qui per multos annos in amicitia Rom. fuerant, 10, 45.

AMICUS, 7, 30. quod Samnites priores amici ſociique vobis facti ſunt.
ſocio atque amico regi, 37, 54. *Sciendum autem eſt, ſocium plus eſſe, quam amicum. Etenim, qui ſocius erat, idem erat amicus; ſed non omnis amicus erat ſocius, qui habebatur ſingularis honos, non ille omnibus attributus.*

AMICTUS, 45, 7. pullo amictus illo Perſeus ingreſſus eſt caſtra. *Grævius ad Flor.* 4, 2. *legi vult* cum filio. *vid. Gronov. ad h. l.*

AMITTERE, 7, 13. ad Alliam fuſæ legiones, eamdem, quam per pavorem amiſerant patriam, profectæ poſtea ab Veiis, virtute recuperavere.
non reliquiſſe victores, ſed amiſiſſe victi patriam videbimur, 5, 53.
ſi exercitum amiſiſſet, 8, 33. *i. e. infeliciſſime pugnaſſet. cf.* 3, 30.
ne tanta ex oculis manibuſque amitteretur præda, 30, 24. *cf.* 29, 32. *præcipue vero,* 31, 18. *ubi ſimpliciter dictum eſt:* hominum prædam omnem amiſit: *eodem ſenſu; neque enim jam facta erat.*
Maſiniſſam ſaucium prope e manibus inter tumultum amiſit, 29, 32.
amiſſa omni de ſe poteſtate, 8, 27.

AMNIS, 1, 4. juſti amnis curſus. *Opponitur* effuſo lenibus ſtagnis. vid. *ſtagnum.*
amnis navium patiens, 21, 31.
inflati amnes (*ab continuis imbribus*) tenebant, 40, 33.

AMŒNIOR cultus, 4, 44. (*vitio datus Virgini Veſtali*) vid. *cultus.*

AMŒNITAS, 23, 4. illecebræ omnis amœnitatis maritimæ terreſtriſque. (*de cultu ac victu*)

AMOLIRI, 25, 36. quum amolita objecta onera armatis dediſſent viam.

amolior et amoveo nomen meum, 28, 28.

AMOVERE, 5, 51. facra in ruina rerum noftrarum alia terræ celavimus, alia, avecta in finitimas urbes, amovimus ab hoftium oculis.

AMPLECTI, 25. 32. totius fimul Hifpaniæ amplecti bellum.

montes—muroque infuper amplexi, 41, 18.

amplexus regni nomen, 9, 34. *i. e. urgens r. n. et affectans regnum.*

Perfeo regium nomen omni vi amplectente, 45, 4. *i. e. retinente.*

AMPLIARE reum, 4, 44. *i. e. judicium ejus differre.*

bis ampliatus tertio abfolutus eft reus, 43, 2.

AMPLISSIMI ludi, 2, 37. *alias: apparatiffimi, magnifici.*

ampliffima veftis, 27, 51. (*de matronis in gratulatione*)

AMPLITUDO, 39, 48. quæ augendæ amplitudinis ejus cauffa facta erant. (*de Demetrio legato*)

AMPLIUS, 1, 18. centum amplius poft annos.

duas amplius horas, 25, 19.

pugnatum amplius duabus horis, 27, 12.

paullo amplius integræ naves, 37, 24.

negabant unam cellam duobus (*alii* amplius, quam uni deo) rite dedicari, 27, 25.

AMPLUS, 5, 16. amplum donum. *i. q. magnificum.*

auctiorem amplioremque effe (*majeftatem*) 4, 2.

facrificium amplius folito apparari juffit, 45, 28.

Porfena, tum regem effe Romæ, tum Etrufcæ gentis regem, amplum Tufcis ratus, 2, 9. *i. e. honorificum.* fibi amplum quoque effe, 5, 30.

AN *fine prægreffo* utrum, 4, 55. Confules ambo profecti fint,—an alter ad comitia habenda fubftiterit, incertum diverfi auctores faciunt.

pro *annon*, 37, 54. quæ parare et quærere arduum fuit, nefcio an tueri difficilius fit. nefcio an modum exceffeꝛint, 2, 2.

ANCEPS, 37, 11. tela ancipitia, *i. e. ab utraque parte miffa.*

agitatio anceps telorum armorumque, 1, 25.

in eos ancipites ad ictum utrimque conjiciebant haftas, 30, 33. *illud* utrimque *pleonaftice additum eft.*

ita muniebant, ut ancipitia munimenta effent, alia in urbem —verfa, aliis frons in Etruriam fpectans, 5, 1.

anceps prœlium, 2, 62.

animum inter Fidenatem Romanamque rem ancipitem geffifti, 1, 28.

anceps odium, 27, 17. *fcil. transfugarum, i. e. contractum tam apud eos, ad quos acceffrunt, quam apud illos, quos deferuerant.*

ANGERE, 21, 1. angebant ingentis fpiritus virum Sicilia Sardiniaque amiffæ.

neque ipfos modo, fed parentes cognatofque eorum ea cura angebat, 29, 1.

ANGOR, 5, 48. quorum intolerantiffima gens, humorique ac frigori affueta, quum æftu et angore vexata etc. *h. e. æftu angorem ac prope fuffocationem efficiente.*

ANGULUS, 29, 5. ſi Pœnus ſub angulo Alpium quietus ſe contineat.

ANGUSTIÆ, 28, 1. impediebant autem et aſperitates viarum, et anguſtiæ ſaltibus crebris—incluſæ.

ANIMA, 21, 58. quum jam ſpiritum intercluderet, nec reciprocare animam ſineret.

ubi fervore atque æſtu anima intercluſa—exſpirarent, 23, 7.

ANIMAL, 9, 14. cædunt—ſervos, liberos, puberes, impuberes, homines, jumentaque: nec ullum ſuperfuiſſet animal, ni etc.

ANIMUS, 27, 17. corpus dumtaxat ſuum ad id tempus apud eos fuiſſe: animum jam pridem ibi eſſe, ubi jus ac fas crederent coli. *cf.* 1, 58. 7, 12. 9, 9.

Vitruvio nec—ſana conſtare mens, nec, ut longius a caſtris dimicaret, animus ſuppetere, 8, 19.

quum conſuli duplicatæ vires, Pœno recens victoria, animo eſſet, 29, 36. *i. e. animum adderet, ſpem augeret.*

prædonum magis, quam hoſtium animi inventi, 7, 28.

quid eam vocem animorum, non plebi Romanæ, ſed Volſcis —allaturam? 4, 2.

Etruriæ animi, 5, 5. *cf.* 27, 20.

animos ad ſpem certaminis facere, 37, 37.

quamvis ſuſpectos infenſoſque inter ſe jungebant animos, 2, 39.

ne alibi, quam in armis, animum haberent, 10, 20.

juvenis ardentis animi, 1, 46.

ut ſub ejus obtentu cognominis liberator ille populi Romani animus latens opperiretur tempora ſua, 1, 56.

vid. in vv. *pendere, ſtupere, ſuſpenſus, diſtendere, exardere, bonus etc.*

ANNALES, 4, 34. quidam annales retulere.

omnium prope annales Fabium dictatorem—rem geſſiſſe tradunt, 22, 31.

huic pugnæ equeſtri rem—mirabilem certe adjiciunt quidam annales, 23, 47.

ANNITI, 27, 14. Pœnis ad obtinendum heſternum decus annitentibus.

et ſe id anniti, ut etc. 22, 58.

patres—non temere pro ullo æque anniſi ſunt, 2, 61.

certantem ſecum ipſum anniſurum, ut etc. 6, 6.

ANNIVERSARIA arma, 4, 45. *i. e. bella quotannis inſtaurari ſolita.*

ANNONA, 7, 31. urbs maxima—uberrimus ager marique propinquus, ad varietates annonæ horreum populi R. fore videbatur.

nihil mutavit annona, 5, 13. *i. e. pretium frumenti non mutatum eſt. Hæc dicitur,* 2, 34. annona vetus.

conditiones laxandi annonam, *ibid. et cap.* 52. laxior annona *dicitur.* vid. *levare.*

nullum momentum annonæ feciſſet, 4, 12.

utantur annona, quam furore ſuo fecere, 2, 34.

vectigal etiam novum ex ſalaria annona ſtatuerunt, 29, 37. *Ex quo loco intelligitur, licet* annona *de pretio frumenti præcipue dicta ſit, ut ipſum frumentum adeo illa voce indicari cœpiſſet; eam-*

dem tamen ſubinde primo ſignificatu adhiberi conſueviſſe. Huc pertinet locus, 35, 44. * *in quo diſerte, præter copiam frumenti*, annona tolerabilis rerum aliarum *nominatur.*

ANNUERE, 7, 30. annuite—nutum numenque veſtrum invictum Campanis.

ANNUS, 3, 6. agebatur anni principium Kalendis Sextilibus.

obſervando tempore anni, 5, 6.

et jam anno in magiſtratu erat, 25, 16.

tres in anno ſtati dies, 39, 13.

matronæ annum, ut parentem, eum luxerunt, 2, 7.

quorum annos in perpetua poteſtate, tamquam regum, in Capitolio numeratis, 6, 41. (*de tribb. plebis*)

annus circumactus, 6, 1. *de magiſtratus extraordinarii munere, quod, dum annus civilis exiſſet, nec vero ab ejus principio, adminiſtratum erat.*

circumegit ſe annus, 9, 18.

numerarentur duces eorum annorum, quibus plebeiorum ductu et auſpicio res geri cœptæ ſunt, 10, 7.

ſullicitus annus prodigiis, 10, 31.

annus imbellis, 10, 1. *Omnino ſciendum eſt, de annis a Livio, tamquam perſonis, poëtico more, omnia dici. Sic funeſtus annus, triſtis etc. ſæpius occurrit.*

ANNUUS, 40, 46. vectigal annuum decretum eſt. *int. de omnibus ejus anni vectigalibus.*

dimidium ex vectigalibus ejus anni attribuitur, 44, 16.

ANQUIRERE de perduellione, 6, 20. *i. e. diligenter quærere, inquirere, percunctari, quæ eſt propria hujus verbi ſignificatio.*

capite anquiſitum ob rem bello male geſtam de imperatore nullo ad eam diem eſſe, 8, 33.

quum capitis anquiſiſſent, 2, 52. *cf.* 26, 3.

quum tribunus bis pecunia anquiſiſſet, 26, 3.

ANTE rem, 9, 40. *i. e. prœlium commiſſum.*

ante ſigna circaque, 9, 32.

præoccupatos jam ante—animos eſſe, 21, 20. *ſic cap.* 32. prius præcipere. præoccupari ante—quam, 42, 47.

ante annis octo, 40, 52 *Ibi Drakenborchius* annos *vel* annis ante octo *legi vult. Sane hoc uſitatius. Sed nihil tamen impedit, quo minus* ante *præponatur. Ita* poſt paucis diebus, 40, 57. poſt aliquanto, 2, 31. *Similiter* cauſſa ignominiæ pro *ignominiæ cauſſa, ergo*, 40, 41. *Ratio ducta eſt e Græco ſermone. Xenophon quidem, Memorab. Socr.* 4, 7. *dixit* ἕνεκα σοφίας. *Idem in Hierone, niſi me omnia fallunt,* ἕνεκεν ἀσφαλείας.

ſi quando umquam ante alias, tum etc. *vid. in v. Adverbia.*

comitia in ante diem tertium, Nonas Sextiles, Latinos in ante diem tertium Idus Sextiles edixit, 41, 16.

ante alios miſerandi magis, qui umquam obſeſſi ſunt, quod etc. 5, 42.

ne proderent patriam tyranni *ante* ſatellitibus, et *tum* corruptoribus exercitus, 24, 32. *i. q. olim.*

peditum agmen in ripa, elephantos ante quadraginta diſpoſuit, 21, 5. *i. e. in anteriore parte. cf.* 28, 33.

ANTECONVECTUM, 5, 26. quum frumentum copiæque aliæ ex anteconvecto—fuppeterent.

ANTEFACTA, 37, 53. vos modo id decere, et conveniens effe antefactis, dicent.

ANTEFIXA, 26, 23. Victoria, quæ in culmine erat, fulmine icta decuffaque ad Victorias, quæ in antefixis erant, hæfit, *i. e. ftatuæ deorum ad marginem templorum in faftigiis pofitæ.*

jam nimis multos audio Corinthi et Athenarum ornamenta laudantes mirantefque, et antefixa fictilia deorum Romanorum ridentes, 34, 4.

ANTEIDEA, 22, 10. fi anteidea fenatus populufque jufferit fieri, ac faxit, eo populus folutus liber efto. *In formula rogationis: in alia orationis forma hoc verbum non magis occurrerit, quam* clepere, *quod in eadem hac formula legitur.*

ANTEIRE, 38, 51. fi ab annis feptemdecim ad fenectutem femper vos ætatem meam honoribus veftris *anteiftis*, ego veftros honores rebus gerendis *præceffi. i. e. leges annales in me neglexiftis.*

ANTESIGNANUS, 27, 18. in eas velites antefignanique, et qui primi agminis erant. *Hic diftingui videntur antefignani ab his, qui primi agminis erant: quod ficus videtur Cel. Strothio ad* 22, 5.

ANTEVENIRE, 42, 66. conful anteveniens extemplo prœlium conferuit.

ANTIQUARE, 22, 30. plebeifcitum, quo oneratus magis, quam honoratus fum, primus antiquo abrogoque.

imperiofum ducem et malignum antiquando rogationem, quæ de triumpho ejus ferretur, ulcifcerentur, 45, 35.

profertur tempus ferundæ legis, quam, fi fubjecta invidiæ effet, antiquari apparebat, 4, 58. *cf.* 5, 30.

ANTIQUITUS, 9, 29. jam inde antiquitus. *cf.* 34, 27.

ANTIQUUS, 3, 68. patrum veftrofque antiquos mores vultis pro his novis fumere.

mihi vetuftas res fcribenti—nefcio quo pacto antiquus fit animus, 43, 13.

ad ea facienda (*fe Antiochum*) in antiquum veniffe, 33, 40. *Gronovius et alii hunc locum corruptum effe dicunt. Ille fic legendum putat:* ad ca redigenda in antiquum jus veniffe. *Enimvero* ad ea facienda *genuinam lectionem effe, mihi quidem tota oratio regis clamare videtur, in qua, manifefte data opera, verbum* faciendi *fæpe repetitum eft: in eaque repetitione fane mira elegantia eft agnofcenda. Deinde* antiquum, *fubftantive acceptum, cum* veniffe *conjungatur, intellecto* folo, dominio etc. *Hoc non folum dictioni Livianæ non repugnat, (nemo enim ignorat,* pacatum, hofticum *Livio dici pro agro, folo etc.) verum etiam ipfo ejus ufu confirmatur. Namque* 5, 33. *ult.* ex antiquo *etiam abfolute dicitur, fubintellecto* angulo, finu, loco, folo patrio etc. *Senfus ergo hic eft. Romanis inquirentibus et, quid mihi* faciendum *effet, et quid ego in Afia* facerem, *quæ jure belli Seleuci* facta *erant, fed poftea a majoribus meis neglecta, ad ea* facienda, *nec negligenda, et ufurpatoribus eripienda,* in antiquum (*fcil. dominium*) veni. *Ita fenfus hujus loci non emendati ille ipfe eft, falva quidem latinitate, qui per emendationem Gronovianam ei inferebatur.*

his parantibus antiqua fœderum ordiri, meritaque in populum Rom. etc. 36, 27. *i. e. initium facientibus a mentione antiquorum fœderum etc.*

tanta utilitate fides antiquior fuit, 7, 31. *i. e. carior.*

id antiquius confuli fuit, 3, 10.

longe antiquiffimum ratus, 1, 32. *h. e. quod maxime curæ cordique eft. cf.* 9, 31.

ANXIUS vicem fuam, 8, 35.

— gloria ejus, 25, 40.

— invidia, 9, 46.

— inopia, 21, 48.

— curis, 21, 2.

APERIRE, 1, 8. locum afylum aperire, *i. e. ut fit afylum.* fundamenta templi aperire, 1, 55. *h. e. terram effundere ad fundamentum jaciendum.*

occafionem aperuere ad invadendum, 4, 53. *cf.* 9, 27.

quum incalefcente fole difpulfa nebula aperuiffet diem, 22, 6. *cf.* 26, 17.

ubi lux fugam hoftium aperuit, 27, 2.

fi qui motus occafionem aperiret, 9, 27.

nec comprimi tumultus aperirique error poterat, 26, 10.

quum jam appropinquantium forma lemborum, directæque in fe proræ, hoftes appropinquare aperuiffent, 44, 28.

qui Europa omni domita, tranfgreffi in Afiam incognitum famæ aperuerint armis orbem terrarum, 42, 52.

APERTE ac propalam claves portarum repofcunt, 24, 38.

APERTUS, 30, 26. Italia aperta. (*de importatione frumenti*)

ipfe eodem aperto itinere per medios montes duxit, 31, 2.

apertæ naves ad tuendos maritimos agros comparatæ, 31, 22.

naves leviores apertæ, 32, 21. *i. e. fpeculatoriæ. Oppof.* tectæ *et* conftratæ. *vid. infra in v.* navis.

quo apertior aditus ad mœnia effet, omnia ædificia—circumjecta muris incendit, 9, 28.

Peloponnefus—nulli apertior et opportunior, quam navali bello, 32, 21.

corpora aperta jaculis, 25, 16.

caftra locis apertis pofuit, 34, 46. *alibi :* in aperto, 22, 4.

apertos circa campos ad dimicandum effe, 38, 3.

APEX, 6, 41. cuilibet apicem dialem imponamus.

APIS, 4, 33. fumone victi—velut examen apum, loco veftro exacti, inermi cedetis hofti.

APISCI, 4, 3. fi dignus fummo honore erit, apifcendi fummi honoris, ftare urbs hæc non poterit. *vid. Drakenborch. ad h. l.*

APOCLETI, *vid.* delectus.

APPARARE, 6, 21. apparatum eo anno bellum eft.

APPARATE ludi facti, 31, 4.

APPARATUS fupplicii, 28, 29.

dimiffus auxiliorum apparatus, 9, 7.

nec tantis apparatibus elatus de inferendo bello agitat, 9, 29. *cf.* 10, 38.

oneratum fortunæ apparatibus fuæ (*Darium*), 9, 17.

APPARERE, 4, 60. confilium fpecie prima melius fuiffe, quam ufu appariturum.

fimul liberatos ab impotentibus tyrannis apparuiffet, 25, 28.

quum appareret ædilibus, 9, 46. *Sermo eft de eo, qui fcriptum fecerat f. fcriba. Dicuntur autem miniftri* apparere *magiftratibus, atque inter eos etiam fcribæ funt referendi.*

APPARITOR, 1, 8. *generis nomen, quo* lictores *etiam comprehenduntur.*

apparitores ludi, 44, 9. *Haud dubie cum viris doctis legendum* ludi apparatiores. *i. e. magnificentiores.*

APPELLARE, 1, 40. quum regem appellarent. *i. e. ad r. provocarent.*

tribunos pl. appello et provoco ad populum, 8, 33. *cf.* 2, 29. 9, 26. 26, 3. 27, 8.

quis vos appellare poteft? 9, 9. *i. e. ut debitores.*

APPELLATIO provocatioque, 3, 56.

in præfidia adverfariorum, appellationem et tribunicium auxilium, patricii confugerunt, 9, 26.

APPELLERE, 8, 3. in Italiam claffem appuliffe conftat. *it.* 28, 42. *Etiam* claffe appellere *defendit Gronovius ad* 30, 10.

naves ita appulfæ ad muros, ut pro aggere ac pontibus præbere afcenfus poffent, 30, 10.

APPENDIX Etrufci belli, 9, 41.

Carpetanorum, cum appendicibus Olcadum—centum millia fuere, 21, 5.

APPETERE, 1, 8. munitionibus alia atque alia appetendo loca. *i. e. occupare ædificandi, ampliandi cauffa.*

Veios fata appetebant, 5, 19. *i. e. terrebant f. manebant fcil. adverfa.*

quum jam id tempus anni appeteret, 34, 13. *cf.* 22, 1. 10, 21. 29, 10.

nox jam appetebat, 8, 38. *cf.* 10, 42.

velle eum vobis amicum effe, qui vos appeteret, 7, 30.

APPLICARE fortunæ confilia, 32, 21.

Leucas—colli applicata verfo in orientem, 33, 17.

Cornelius eidem flumini caftra applicuit, 32, 30.

Romani finiftrum (*cornu*) ad oppidum applicarent, 27, 2.

dum corporibus applicantur armaque armis jungunt, 23, 27.

APPONERE, 37, 5. fcalæ appofitæ.

ftatio, quæ portæ appofita erat, 34, 15.

moderatorem et magiftrum confulibus appofitum, 2, 18.

APPROPERARE, 4, 9. cœptumque opus adeo approperatum eft.

quæ (*res*) fumma ope approperata erat, ne impediri poffet, 26, 15. *cf.* 27, 25.

APRICI colles, 21, 37. *Oppof.* prærupti montes.

APTARE, 9, 31. ut quifque fe aptaverat armis.

ut vix ad arma capienda aptandaque pugnæ competeret animus, 22, 5.

APTATUS, 21, 27. paratas aptatafque habebat pedes lintres.

APTE, 23, 1. Numidas partim in infidiis (et pleræque cavæ funt

viæ ſinuſque occulti) quacumque apte poterat, diſpoſuit. *Niſi legendum* arte *ſ.* arcte.

APTUS, 10, 25. profectus apto exercitu, et eo plus fiduciæ ac ſpei gerente, quod non deſiderata multitudo erat etc. *i. e. forti ac laudis cupido.*

in quod genus pugnæ minime apti ſunt, 38, 21.

quâ aptiſſimum ad loci naturam erat, 44, 3.

apta dies ſacrificio, 1, 45.

APUD, 41, 9. prætor—qui eſſet apud eorum quem manumitteretur. *alii*, apud forum.

AQUA levata vento, quum ſuper gelida montium juga concreta eſſet, tantum nivoſæ grandinis dejecit etc. 21, 58.

aquæ cœleſtes, 4, 30. *cf.* 5, 15.

multis et aliis auctum aquis (*fluvium*), 44, 31. *i. e. rivis et fontibus.*

AQUATIO, 30, 29. caſtra longinquæ aquationis.

AQUILO, 36, 43. ubi primum aquilones cecidere.

aquilone in ſeptemtrionem verſo, 37, 12.

ARÆ *et* ALTARIA *promiſcue* dicuntur, 10, 38.

ARBITER, 27, 28. ſine arbitro agere. *i. e. ſuo arbitratu.*

interpres arbiterque concordiæ civium, 2, 33.

ARBITRIUM ſalis vendendi, 2, 9. *i. e. merces vel pecunia vectigalis, quam ſocii ſolvebant reipublicæ ob jus monopolii, vel vendendi per ipſos ſolos.*

arbitria agere, 24, 45. *vid. Gronov. Obſ.* 4. *p.* 175.

in arbitrium crudele ac ſuperbum venire, 30, 12.

Quinctio liberum arbitrium pacis ac belli permiſſum, 32, 37.

prætores conſuli in eligendo arbitrium fecerunt, 43, 15.

liberum arbitrium, 4, 43. pro *ſuffragio.*

ipſum nullum, præterquam ſuæ libidinis arbitrio, finem facturum, 42, 23.

arbitria fortunæ, 10, 24.

ARBOR, 24, 3. lucus ibi, frequenti ſilva et proceris *abietis arboribus* ſeptus. *Sic*, 1, 24. herba graminis *dicitur*; *ſic Sueton. Oct.* 94. arbor palmæ.

arbor infelix, 1, 26. *ſcil. e qua nocens ſuſpendatur, aut ipſa crux*; *niſi malis ad diſtinctionem veterum, in felices et infelices arbores, per ſe ſic dictas reſpicere.*

ARCANUS, 23, 22. ſi quid umquam arcani ſanctive ad ſilendum in curia fuerit.

ARCERE, 10, 23. Virginiam—matronæ—ſacris arcuerant.

arceamus tranſitum hoſtis, 26, 41. pro *tranſitu hoſtes, ut et emendarunt nonnulli. Falſo.* Tranſitus hoſtis *ſignificat hoſtes tranſeuntes.* Sic fuga pro *fugientibus Livio dicitur, vid. infra in h. v. Ad eumdem modum Cicero Epp. Div.* 6, 20. cur adventibus te offeras pro *adventantibus.*

ad arcendos commeatus præſidii Romani, 26, 20.

quod eos neque portæ neque muri hoſtium arcuerant, 8, 29. *i. e. non deterruerant, quin expugnarent.*

ARCESSERE, 32, 32. factio arceſſit Romanos. *i. e. effecit ſeditione ſua, ut Romani ad ſe opprimendam occurrerent.*

arceſſere quietem ſilentio, 21, 4. *it.* molli ſtrato, *ibid.*

ARCHIPIRATA, 37, 11.

ARCTATUS, 45, 36. in præmiis, in honoribus omnia arctata.

ARCTUS, 39, 32. quia plus quam unum ex patriciis creari non licebat, arctior petitio quatuor petentibus erat. *i. e. minori cum ſpe.*

arcti commeatus, 2, 34.

ne in arcto res eſſet, 26, 17.

ARCUATUS currus, 1, 21. *i. q. adopertus, tectus.*

ARCUS ſolem tenui linea amplexus eſt, 30, 2.

ARDERE, 26, 27. *de incendio pluribus ſimul locis circa forum orto.*

Præneſte ardentes lapides cœlo decidiſſe, 22, 1. *i. q. candentes.*

ardentibus ſiti faucibus, 44, 38. *it.* arere *dicitur.*

ardens amore, 3, 44.

ardere cupiditate ulciſcendi, 29, 6.

ardens animus, 1, 46.

in civitate ira odioque ardente, 9, 10.

quum—cuncta bello arderent, 26, 13.

Hiſpaniam arſuram bello, 28, 24.

ardere bello Africam, 28, 44.

quieto exercitu pacatum agrum, qui paullo ante ingenti tumultu arſerat, peragravit, 43, 4.

conticeſcet *furor*, quo nunc omnia *ardent*, 2, 29. *non exacta ſatis allegoria. debebat eſſe* ſtrepunt *aut ſimile quid.*

anni principia ſtatim ſeditione ingenti arſere, 6, 31.

ARDOR, 6, 13. vultum hoſtis ardore animi micantem ferre non potuit.

forſitan etiam ardoris aliquid ad bellum armaque adverſus—regem—inventurum, 1, 53.

tantus fuit ardor armorum, adeo intentus pugnæ animus etc. 22, 5.

et militum quidem is erat ardor, ut jam inde cum ſcalis ſuccedere ad muros vellent, 8, 16.

ARDUUS, 8, 16. quia id arduum factu erat.

altitudo loci et munimenta defenderunt, quæ nulla ex parte adiri, niſi arduo ac difficili aſcenſu, poterant, 25, 13.

AREA libera a ceteris religionibus, 1, 55. *h. e. in qua nullum aliud templum ſacratum eſt.*

ARGENTARIÆ *ſcil. tabernæ*, 9, 40. domini argentariarum.

ARGENTARII, 7, 21. *iidem qui menſarii h. e. qui privatim rem nummariam tractabant, pecunia permutanda, vendenda, uſuris locanda etc. Sed alia ratio eſt* menſariorum, *qui vel triumviri vel quinqueviri vocabantur. Hi utique argentariis honeſtiores erant, quum, velut extraordinarii magiſtratus, pecuniæ publicæ curam haberent. vide Dukerum ad illum locum, ubi quinqueviri ex hoc genere nominantur.*

ARGENTATUS, 9, 40. argentatis (*militibus*) linteæ candidæ. *Sic dicebantur præcipue a clipeis argento inſignibus.*

ARGENTEUS, 10, 39. auream olim atque argenteam Samnitium aciem—occidione occiſam. *Præcedunt hæc verba:* et per picta atque aurata ſcuta tranſire Romanum pilum etc.

ARGENTUM infectum, 34, 10. *cf.* 36, 40.

argentum factum signatumque, 26, 47.

argenti—pondo—signati argenti numerus, 28, 38.

argentum Oscense, 34, 10. *nummi Oscæ urbis Hispaniensis. cf.* 40, 43. *ubi* (auri) *signati Oscensis nummi memorantur.*

argentum Illyrium, 45, 43. *nummi in Illyrico cusi.*

argentum bigatum, 33, 37. *nummi bigis insignes.*

decem talentis argenti acceptis, 22, 31.

ARGUMENTARI, 39, 36. nec, jure, an injuria cæsi sint argumentari refert. *i. e. inquirere, constituere.*

ARGUMENTUM, 7, 2. qui (*Livius*) ab saturis ausus est primus argumento fabulam serere. *i. e. cœpit scribere carmina in scenis agenda, quæ uno argumento tota constarent, inter seque partibus omnibus cohærerent, non varias res, ut saturæ, miscerent. vide B. Patruum ad Cicer. Or. pro Cælio cap.* 27.

fabulam apud ipsum auctorem argumenti peragit, 3, 44. *i. e. rem narrat ex fictione auctoris.*

quod etsi jure non fiat—tamen argumentum esse, non haberi pro sacrosancto ædilem, 3, 55. *Pronum fuerit* argumento *legere*; *sed hujus quoque constructionis plura exempla collegit Drakenborch. ad* 24, 8.

argumento sit clades Romana, 5, 44. *cf.* 39, 51.

ARMA, 1, 25. ut primo statim concursu increpuere *arma*, micantesque fulsere *gladii* etc. *Sub illis intelligenda est species armorum ea, quæ ad tegendum corpus pertinet*; *sub his tela, quæ alibi,* 1, 43. *it.* 30, 11. *ab armis distinguuntur. Clarissimus eam in rem locus est,* 45, 39. *ubi arma* detracta corporibus hostium *dicuntur*: *quæ sunt, uno verbo, spolia. cf.* 30, 31. tunc Mamertinorum periculum et nunc Sagunti excidium nobis justa ac pia *induerunt arma. vid. in v.* aptare. *Denique* arma cœlestia *dicuntur ancilia,* 1, 20. *sunt clipei.—Porro,* 8, 30. *congesta hostilia* arma concremata esse *narrantur. Hi autem sunt clipei e* crate *lignea, vimine, corio confecti, cui crati deinde æs inducebatur. cf.* 1, 37. *ubi fluitantia arma* (*in flumine*) *memorantur. vide Ill. Heynium ad Virgil. Æn.* 1, 118.

armorum habitus, 22, 18. *cf.* 24, 30.

arma viris in arma natis auferre, 9, 9.

per arma per viros late stragem dedere, 8, 30.

si viri arma illa habuissent, quæ in portis fuere nostris, capi Roma me consule potuit? 3, 67. *cf.* 30, 30.

arma curare et tergere, 26, 51.

nos—vilia hæc capita luendæ sponsionis feramus, et nostro supplicio liberamus Romana arma, 9, 9. *i. e. exercitum Romanum.*

nulla usquam apparuerunt arma, 41, 12. *i. q. armati.* vid. *ardor.*

auxiliis levium armorum—hostem cohibendum, 22, 3.

legiones in armis decurrerunt, 26, 51. *cf.* 35, 35. *i. e. armatæ.*

quæ (*Sophonisba*) regem nobis socium alienasse, atque in arma egisse præcipitem dicatur, 30, 14.

ab externis armis otium fuit, 3, 14.

Romana arma movebantur, 21, 5.

nec erat ea tempeſtate gens alia, cujus ſecundum Gallicos tumultus arma terribiliora eſſent, 9, 29.

Arpini repente pro Romanis adverſus Karthaginienſem arma verterunt, 24, 47. *cf.* 9, 16.

Æquorum jam velut anniverſariis armis aſſuerat civitas, 4, 45. *i. e. quotannis Æquico bello* a. c. *Omnino hanc ob cauſſam arma dicuntur* pro bello, *quia olim perpetuus miles non fuit, nec arma prius, quam ſub initium belli ſumebantur, tractabantur etc.*

neque in eum agrum—hoſtilia arma inferrent, 7, 31.

prohiberi extra fines efferre arma, 42, 23.

ut adverſus injuſta arma pio juſtoque ſe tutarentur bello. *ibid.*

arma cuncti ſpectant et bellum, 9, 10.

omnes Etruriæ populi—ad arma ierant, 9, 32. *cf.* 42, 2. *Sic Cicero* ad ſaga ire *dixit.*

arma primo quoque tempore fieri in ea gente, 42, 8. *Forte legendum:* arma quoque imperare fieri in ea gente. *Nimirum, quia non indigna illa gens, partim tutela benigna, partim fiducia facili videretur.*

ARMAMENTA tollere, 21, 49. demere, *ibid. i. q. fundere.*

ARMARE, 9, 35. quibus (*ſaxis*) eos affatim locus ipſe armabat.

Claudii ſententia conſules armabat in tribunos, 4, 6. *i. e. Claudius conſulibus arma capienda cenſebat.*

legum quoque latores adverſus tantum apparatum adverſariorum et ipſi cauſſam plebis ingentibus animis armant, 6, 38.

muri reficiebantur propugnaculiſque armabantur, 30, 9.

ARMATURA *levis ab equitatu ſemper diſtinguitur. v. c.* 28, 14.

armaturæ leves in cornua deductæ, 21, 55. *cf.* 22, 18.

manipuli levis armaturæ, 31, 42.

ARMATUS, 22, 37. levium armatorum auxilia.

armatis corpus circumſepſit, 1, 49. *i. e. ſatellitibus armatis.*

armati—togati, 9, 25.

ornati armatique ad edictum aderant, 27, 13.

ARMATUS (*ſubſtantivum*) haud diſpar, 33, 3.

relicto—omni graviore armatu, 26, 5. *cf.* 37, 40. *et* 41.

ARMENTA, 22, 17. accenſis cornibus *armenta*—velut ſtimulatos furore agebat *boves. Sic proprie; dicuntur enim ab arando. cf.* 1, 7.

ARRECTUS, 21, 35. ut pleraque Alpium ab Italia, ſicut breviora, ita arrectiora ſunt, *i. e. prærupta.*

arrecti ad bellandum animi, 8, 37.

ARRIGERE, 45, 30. libertas præter ſpem data arrexit *ſcil.* animos Macedonum.

ARRIPERE, 2, 54. tribunus plebis conſules abeuntes magiſtratu arripuit. *i. e. reos fecit, ad populi judicium vocavit.*

ſubinde arreptus a P. Numitorio Sp. Oppius invidiæ proximus, 3, 58. *ſcil. in* vel *ad quæſtionem, avide quidem et cupide. hæc enim vis ineſt verbo arripiendi.*

ARROGARE, 7, 25. cui dictatorem arrogari haud ſatis decorum viſum eſt patribus. *i. e. addi vel potius opponi.*

ARS, 1, 15. nulla arte adjuti. *i. e. ſtrategemate.*
fub Hannibale magiſtro omnes artes belli edoctus, 25, 40. *cf. cap.* 37.
difciplina militaris—in artis perpetuis præceptis ordinatæ modum venerat, 9, 17.
ut urbanis artibus opes augeret, quando belli decus penes alios eſſet, 9, 42.
Græcarum artium opera, 25, 40.
quod miniſterium fuerat, (*coquus*) ars haberi cœpta, 39, 6.
patrem lanium fuiſſe ferunt, ipſum inſtitorem mercis, filioque hoc ipſo in fervilia ejus artis miniſteria uſum, 22, 25.

ARTIFEX, 6, 36. artifices jam tot annorum uſu tractandi animos plebis.
in armamentario multis talium operum (*tormentorum machinarumque*) artificibus de induſtria incluſis, 29, 35.
multi artifices ex Græcia venerunt, 39, 22. *i. e. hiſtriones, ſcenici artifices. cf.* 5, 1. 7, 2. 41, 20. *Ea obſervatio debetur magno Dukero.*
fic—tamquam artifices improbi, opus quærunt: qui et femper ægri aliquid eſſe in republica volunt, ut ſit, ad cujus curationem a vobis adhibeantur, 5, 3. *Nimirum hic medicos lucri cupidos intelligendos eſſe, nemo abnuerit.*

ARX Romæ Capitoliumque, 5, 47. *arx eſt pars altera montis in quo eſt Capitolium.*
de arce capta Capitolioque occupato, 3, 18. *cf.* 4, 2.
pro capite atque arce Italiæ, urbe Romana—bellum geratur, 22, 32.
quæ viſa ſpecies—arcem eam imperii caputque rerum fore portendebat, 1, 55.
Janiculum quoque adjectum, non inopia loci, fed ne quando ea arx hoſtium eſſet, 1, 33.
Campani arx finitimorum, 7, 29.
ad caput arcemque regni Pergamum ducit oppugnandum, 37, 18.
in montes novam coloniam, quæ arx in Pomptino eſſet, miſerunt, 2, 34.
arx illa eſt ſpei ſalutiſque noſtræ, 7, 34. (*cacumen*)
confulatum eſſe arcem libertatis, 6, 37.
tribunicium auxilium et provocationem—duas arces libertatis tuendæ, 3, 45.
ubi Hannibal ſit, ibi caput atque arcem hujus belli eſſe, 28, 42.
tu, patria, ferrum, quo pro te armatus hanc arcem hoſtium inii, quando parens extorquet, recipe, 23, 9. *Sic dedit hunc locum Cel. Strothius ex auctoritate optimorum codicum. Si vera hæc lectio eſt,* arx hoſtium, *poſtulante contextu, et uſu loquendi Liviano ſuadente, pro Hannibale accipienda eſt.* Sed *tum etiam pro* inii *legendum fuerit* petii.

ASCENDERE, 10, 7. qui—in Capitolium aſcenderit.

ASCENSUS, 9, 24. hoc quidem aſcenſu vel tres armati quamlibet multitudinem arcuerint.

ſaxo [*vulgo* ſaxorum] aſcenſu æquo, 5, 47. *i. e.* (*ſi modo ſubſtantivum eſt*) *qua parte facilis, nec nimis moleſtus, opportunus aſcenſus eſſet. Sic Noſter,* 26, 3. et tempore et loco æquo inſtructos *milites dixit. Nam hic quoque* æquus *improprie accipi debet.*

ASCISCERE, 6, 40. ex quo aſciti ſumus ſimul in civitatem et Patres. *Sane improprie dictum, etiam, ſi* accitorum *legatur. vid. Drakenborch. ad h. l.*

plebem—parto auxilio imperium quoque aſcituram, 4, 25. *de plebe magiſtratus, majores certe, ſibi vindicatura.*

ASCRIBERE, 31, 49. colonos Venuſiam aſcripſerunt.

ASIANUS, 31, 2. curæ Aſianam rem ſenatui fore.

ASPER, 22, 59. aſperrimus ad conditionem pacis *ſcil. ſubeundam.*

ASPERGERE, 23, 30. ut patrem quuque (*mors filii*) ſuſpicione aſpergeret.

ASPERNARI, 9, 41. pacem petentes, quod uti ea, quum daretur, noluiſſent, aſpernatus etc. *i. e. precibus eorum locum non reliquit.*

ASPICERE ſociorum res, 39, 48.

ad res aſpiciendas, 42, 5. *Sic pluribus aliis locis eſt pro uſitatiori* inſpicere. *vid. interpretes ad h. l.*

Bœotiam atque Eubœam aſpicere miſſi, 42, 37. *Similiter,* 42, 42. ad viſendas *Lariſſam* etc.

in Bœotia aſpiciendæ res, 42, 67. *ubi male vulgo legitur* adipiſcendæ, *quod nihili eſſe Drakenborchius docet.*

ASSENTIRE, 41, 24. quum iidem huic orationi qui litteris regis *aſſentierant,* aſſentirentur. *Niſi cum Freinſhemio legendum:* aſſenſi erant, *aut cum Dukero* aſſenſerant.

omnes aſſenſi ſunt partibus dividundis, 25, 30. *i. e. ut ſuus cuique locus tuendus aſſignaretur. Sequuntur enim* regiones *et* ſtationes.

ASSEQUI, 33, 8. nondum aſſequuta parte ſuorum.

ASSERERE in ſervitutem, 3, 44. *i. q. vindicare. Verbum juris Romani, etiam in alteram partem notum, quum* liberali cauſſa aliquem manu aſſerere *ſignificat.*

ex uſurpata libertate in ſervitutem velut aſſerendi erant, 3, 18.*

ASSERTOR puellæ, 3, 46. *i. e. ſibi vindicans eam in ſervitutem.* aſſertor virginis, 47.

ASSERVARE (*hoſtem*) 27, 19.

ne auctore quidem aſſervato, 6, 30. *i. e. retento eo, a quo certiores facti, vel potius decepti fuerant.*

Vitruvium in carcerem aſſervari juſſit, 8, 20.

ASSIDERE, 26, 20. aſſidendo diutius arctiorem annonam ſociis, quam hoſti faciebat. (*de oppugnatione*)

intactis aſſideret (*gens*) muris, 21, 25.

ASSIDUUS, 1, 21. deorum *aſſidua* inſidens cura *pro* aſſidue, *de more Livii.*

aſſiduæ templi antiſtites, 1, 20.

cujus (*portæ*) aſſiduus cuſtos ſemper aliquis ex magiſtratibus erat, 34, 9.

assiduus in oculis hominum fuerat, 35, 10.

ASSIGNARE, 28, 42. patere, nus omnia,—tuo consilio assignare. *i. q. tribuere, accepta referre.*

ne unius amentiam civitati assignaret, 35, 31.

neve censor ei equum publicum assignaret, 39, 19. *Nempe, quia et honori ille quidem, sed tamen idem et oneri erat.*

ASSIMULARE, 26, 19. multa alia ejusdem generis, alia vera, alia assimulata, admirationis humanæ in eo juvene excesserant modum.

ASSOLERE, 37, 14. sacrificio, ut assolet, rite facto. *scil. fieri. cf.* 23, 31.

ASSUEFACERE, 22, 12. *assuefaciebant* territum pristinis cladibus militem minus jam tandem aut virtutis aut fortunæ *pœnitere* suæ.

operi, aliisque justis militaribus ita assuefecit etc. 24, 48. *al.* opere. *Omnino dubium est, per omnia exempla utriusque constructionis, tertiusne casus an sextus, genuina lectio sit. vid. interpr. ad h. l. it. ad* 31, 35. *Cicero quidem et ipse cum casu sexto jungit hoc verbum. vide Clavem Ciceron. in h. v.*

ASSUESCERE, 31, 35. genus pugnæ quo assuerant. *cf.* 2, 2.

ASSUETUDO, 27, 39. duodecim annorum assuetudine perviis Alpibus factis.

ASSUETUS *cum casu secundo,* 31, 17. Romanis Gallici tumultus assuetis.

Hannibale, duce acerrimo, assuetum, 21, 16.

Sardis facile vinci assuetis, 23, 40.

assueta oculis regio, 5, 54. *i. e. notissima.*

assuetior montibus (*Hispanorum cohors*) 22, 18.

calonem—inde a puero in omnia familiaria jura assuetum, 24, 5. *si quidem sana lectio est, ac non potius* assumtum *legendum: quod etiam placet Ruhnkenio V. Cel. ad Velleium,* 2, 29.

ASSUMERE, 1, 54. in eo sibi præcipuam prudentiam assumere.

in societatem consilii avunculi assumunt, 2, 4.

ne qui (*socii*) postea assumerentur, 21, 19.

ASSURGERE, 9, 46. quum—consensu nobilium adolescentium, qui ibi assidebant, assurrectum ei non esset.

colles assurgunt, 22, 4. *Gronovio non displicet* adinsurgunt, *optimorum codicum auctoritatem sequuto; ut displicet Drakenborchio, quem vide.*

AST, 10, 19. Bellona, si hodie nobis victoriam duis; ast ego templum tibi voveo. *i. q. tum vero.* In reliqua *oratione prosaica* at *dicitur eodem modo, eleganter quidem, jungiturque imprimis cum* ego, tu, *et similibus.*

quod si nihil cum potentiore juris humani relinquitur inopi: at ego ad deos vindices intolerandæ superbiæ confugiam, 9, 1.

si tua re subita consilia torpent, at tu mea sequere, 1, 41.

si vos urbis—nulla cura tangit; at vos veremini deos vestros, 3, 17.

sin collega quid aliud malit; at sibi Volumnium darent adjutorem, 10, 26.

ASTRINGERE, 39, 1. inops regio, quæ parſimonia aſtringeret milites.

ASTUS, 35, 14. perplexum Punico aſtu reſponſum.

AT ENIM pauci quidem ſunt, ſed vigentes etc. 21, 40. *Particula ſæpe inſerviens objectionibus. cf.* 4, 4. 34, 31. *et* 32. 37, 53.

ATER, 22, 10. ſi atro die faxit inſciens, probe factum eſto. *cf.* 6, 1.

ATQUE, 26, 39. ille atque præceps cum armis procidit ante proram. *i. e. continuo, ſtatim.*

Punica religione ſervata fides ab Hannibale eſt; atque in vincula omnes conjecit, 22, 6. *cf.* 27, 21. *ubi vid. Drakenborch.*

non petentem atque adeo etiam abſentem creatum credidere quidam, 10, 5.

ne Virginio commeatum dent, atque etiam in cuſtodia habeant, 3, 46. pro *atque adeo, quin immo.*

ſubmoverique atque in caſtra redigi, 26, 10.

ATROX, 4, 3. quod adeo atroces (*Patres*) in has rogationes noſtras coorti ſunt.

ATTENDERE, 10, 4. jubet peritos linguæ attendere animum, paſtorum ſermo agreſti an urbano propior eſſet.

ATTENTATUS, 23, 15. quem conſenſus attentatæ defectionis— ad transfugiendum ſtimulabat.

ATTENUARI præſidii (*in arce*) vires, 25, 11.

attenuata omnium rerum inopia, 45, 11.

attenuatæ ſortes. *vid. in v.* ſors.

ATTINERE, 3, 36. nec attinuiſſe demi ſecurim, quum ſine provocatione creati eſſent, interpretabantur. *cf.* 2, 41. 6, 23. 34, 3.

ATTINGERE, 3, 19. qui—Latinos, ne pro ſe quidem ipſis—attingere arma paſſi ſumus.

quos (*populos*) ſi Veſtinus attingeretur, omnes habendos hoſtes, 8, 29. *i. e. bello.*

ATTOLLERE, 22, 26. ad conſulatus ſpem quum attolleret animos. *vid.* erigere.

ATTONITUS, 39, 15. vino, ſtrepitibus, clamoribuſque nocturnis attoniti.

ut magna pars integris corporibus attoniti conciderent, 10, 29.

nocturno pavore attoniti, 7, 36.

majeſtate petentium, religione etiam attoniti homines patricios omnes—creavere, 5, 14.

ATTRECTARE, 28, 24. inſignia ſummi imperii, faſces ſecureſque, attrectare auſi. *i. e. uſurpare, ſibi præferri jubere.*

ATTRIBUERE, 40, 51. opera ex pecunia attributa diviſaque inter ſe hæc confecerunt. *i. q. deſtinata. Vox propria in hoc genere.*

ab juventute, quæ præſidio ejus loci attributa erat, 24, 21.

Dolopes—veſtro decreto patri attributi meo, 42, 41. *vid.* contribuere.

AVARITIA *cum* LUXURIA. *Præf. i. e. cupiditas habendi, unde profuſioni locus ſit, rapinæ, furta etc.*

AUCTIO, 2, 14. gratiam muneris magis ſignificante titulo, quam auctionem fortunæ regiæ.

AUCTIOR, 3, 68. ex illis concionibus numquam veſtrûm quiſquam re, fortuna, domum auctior rediit.

memor generis, quod ampliſſimum acceptum majus auctiuſque reliquit poſteris, 4, 19. *cf.* 4, 2.

quando res Romana in dies melior atque auctior fieret, 25, 16.

AUCTOR, 2, 54. auctor facinori non deerat. *i. q. hortator.*

ejus rei auctores affineſque, 38, 31.

ſuæ quiſque fortunæ auctorem domi exſpectent, 22, 55. *i. e. nuncium.*

quæ (*res*) conſulem—auctorem—deſideraret, 4, 13. *i. e. indicem.*

quarum legum auctor fuerat, earum ſuaſorem ſe haud dubium ferebat, 6, 36.

criminum auctores delatoreſque, 45, 31.

auctor gravis, 1, 16. *cui fides haberi poteſt. Oppoſ.* levis nec ſatis fidus, 5, 15.

Fabium auctorem habui, 22, 7.

auctores ſunt in utrumque, 10, 25.

auctor præſtandæ pacis, 9, 20. *qui promittit, ſe pacem præſtiturum.*

ne privatam quidem rem agere (*feminam decet*) ſine auctore, 34, 2. *i. e. ſine tutore.*

multitudini concitatæ, quæ ferme auctoribus ſimilis eſſet, non ſubtraxiſſe ſe ducem, 7, 14. *cf.* 2, 54.

ſi Patres auctores fierent, 1, 17. *it.* 22. *cf.* 6, 42. 8, 12.

auctoribus, qui aderant, ut ſequeretur, 3, 44. *abſolute,* pro *quum quidem ſuaderent, qui aderant etc.*

auctore Fabio conſule, 24, 43. *i. e. ex ſenatuſconſulto, quod in ejus ſententiam factum erat.*

AUCTORATUS, 37, 10. pignore velut auctoratus proditor. *i. q. emtus.*

AUCTORITAS ſenatus, 4, 57. *i. e. conſilium, cui lubenter ac verecunde obſecundatur. vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

imperio, non populi juſſu, non ex auctoritate Patrum, dato, 26, 2.

ut per auctoritatem civitatium earum ſuæ preces nuper repudiatæ faciliorem ad tum ad ſenatum haberent, 38, 3. *h. e. intervenientibus, agentibus, commendantibus.*

extracta res per aliquot dies auctoritatibus ſeniorum, 23, 6.

AUCTUS, 4, 2. cujus rei præmium ſit in civitate, eam maximis ſemper auctibus creſcere.

uti—eaque vos (*Dii Divæque*) omnia bene juvetis : bonis auctibus auxitis : ſalvos etc. 29, 27.

AUDACIA vecors, 28, 22.

ipſo miraculo audaciæ obſtupefecit hoſtes, 2, 10.

AUDACITER ſe laturum fuiſſe de abrogando Q. Fabii imperio, 22, 25.

AUDACTER, 9, 34. quem clavi figendi, aut ludorum cauſſa, dictatorem audacter crees ?

AUDAX conſilium, 25, 38.

conſilium temerarium magis, quam audax, 25, 37.

quo audacior res erat, 26, 38.

AUDERE, 23, 14. capitalem fraudem aufi.

bene aufus vana contemnere, 9, 17.

pleraque per vim audebantur, 39, 8.

audeantur infanda, 23, 9.

AUDIRE, 1, 41. interim Servio Tullio jubere populum dicto audientem effe.

nec plebs nobis dicto audiens atque obediens fit, 5, 3.

fi prætori dicto audiens non effet, 29, 20.

confules fenatui dicto audientes, 4, 26.

fi me audiatis, 9, 9. *fimpliciter dictum* pro *fi me auctorem fuaforemque fequamini.*

quum hæc dicerentur audirenturque, 9, 7.

litteræ confulum ingenti lætitia et in curia et in concione auditæ, 10, 45.

tantum Camillus auditus imperator terroris intulerat, 6, 2. *i. e. ipfum nomen Camilli.*

nec ob id quemquam fulmine ictum audimus, 45, 23. *i. q. audivimus, cognovimus.*

quum ex obviis *auditum*, poftero die omnem exercitum—proficifci, non metu modo omni—*liberavit* eos, fed lætitiam ingentem *fecit*, 28, 26. *i. e. auditio f. quod ex obviis auditum erat etc. id, ea res—liberavit—fecit.*

audito, Machanidam, fama adventus fui territum, refugiffe Lacedæmonem, 28, 7. *(ablativus abfolutus)*

AVEHI, 9, 27. avectus *(equo)* ab fuis, nondum conferentibus manus ad clamorem ab finiftra parte prius exortum.

AVERRUNCARE, 10, 23. quorum *(prodigiorum)* averruncandorum cauffa fupplicationes—fenatus decrevit.

AVERSUS, 37, 7. virum ficut ad cetera egregium, ita a comitate, quæ fine luxuria effet, non averfum. *i. q. alienum.*

quum averfis auribus pauca locuti effent, 38, 33. pro *apud multitudinem iratam.*

averfus a propofito, 2, 8.

in averfam incurfando etiam, 3, 70.

caftris fe tenebant tam ancipiti periculo averfi, 2, 45.

circumvecti ab urbe ad averfa infulæ, 37, 27.

per averfa urbis, 5, 29.

AVERTERE, 7, 16. primoque impetu avertere hoftem.

in fugam averterunt claffem, 22, 19.

diffipatos in fugam averterunt, 34, 15.

mille acies, graviores, quam Macedonum atque Alexandri, avertit, avertetque, 9, 19. *Simpliciter dictum* pro *vicit. cf. cap.* 39. *it.* 27, 1.

trepidi magiftratus—avertunt animos a fpe recuperandæ arcis, 9, 24.

in comitiorum difceptationem ab lege certamen averterant, 3, 24.

nec jam poffidendis publicis agris contentos effe, nifi pecuniam quoque publicam avertant, 6, 14.

quum avertere eam prædam vellet, 1, 7.

amnem—multorum dierum opere exceptum novo alveo avertit, 41, 11.

avertere quidam ſenatores Karthaginienſes Magonem in Hiſpaniam, 23, 32. *i. e. ablegandum eo cenſuere.*

tota in ſe averterat caſtra, 6, 23. *h. e. a Camillo averterat, et in ſe converterat.*

AUFERRE, 1, 58. Tarquinius—peſtiferum hinc abſtulit gaudium. (*de expugnata Lucretiæ pudicitia*) *Omnino auferri dicuntur, qui affectibus, aut quacumque ratione tranſverſi rapiuntur, neque rationem ducem ſequuntur, atque ita delinquunt. vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

abſtulerunt me, velut de ſpatio, Græcæ res immiſtæ Romanis, 35, 40. *de narrationibus per exceſſus, excurſiones.*

ut, quod a nobis ablatum ſit, in Italia tamen imperium maneat, 23, 5. *vid.* ablatus.

eo plus vereor, ne abſtuleritis obſervantibus etiam oculos, 6, 15. *Hoc proverbio indicantur, qui vafritie ſua et calliditate acutiſſimos quoſque vincunt et decipiunt. vid. intt. ad h. l.*

AUGERE, 29, 25. ad immenſum multitudinis ſpeciem auget.

augere in majus, 29, 3.

malum malo augere filii, 7, 4.

aucta familiaritas, 1, 39.

auxere vim morbi, 3, 6.

ad plebem aucta invidia, 10, 46. *vid.* auctus.

AUGUR in locum ejus inauguratus, 30, 26.

augur creatus, 25, 2. *cf.* 4, 4. *proprie cooptari dicuntur.*

AUGURIUM, 1, 6. ut Dii, quorum tutelæ ea loca eſſent, auguriis legerent, qui nomen novæ urbi daret.

accepiſſe id augurium læta dicitur Tanaquil, 1, 34. *it.* 10, 40. *de occinente corvo ante prælium.*

augurio animorum ſuorum lætabantur, 45, 1.

AUGUSTUS, 1, 29. auguſta templa.

fanum auguſtum, 38, 13.

auguſti tota (*inſula*) atque inviolati ſoli, 45, 5.

habitum formamque viri aliquantum ampliorem auguſtioremque humana intuens, 1, 7. *paullo poſt:* te aucturum cœleſtium numerum. *cf. cap.* 8.

ſpecies viri majoris, quam pro humano habitu, auguſtiorisque, 8, 6.

conſpectus ab utraque acie aliquanto auguſtior humano viſu, 8, 9.

ornatus habituſque humano auguſtior, 5, 41. *ſcil. quia eſt Jovis.*

quæ auguſtiſſima veſtis eſt thenſas ducentibus, 5, 41. *h. e. toga picta et tunica palmata. vid. Ruben. R. Veſtiar.* 1, 21. *it. Scheffer. R. Vehic.* 2, 24.

AVIDITAS ingenii humani, 28, 38.* *i. e. avaritia.*

aviditate rapiendi per occaſionem triumphi, 31, 48.

AVIDUS, 22, 21. avida in novas res ingenia.

avidæ in direptiones manus, 5, 20.

AVIS, *vid.* æſtivus *it.* ſangualis.

AVITUS, 1, 6. avitum malum. *i. e. aut, quod ipsorum avo nocuerat, aut, quod in avi fratre fuerat. Ergo proprie accepta vox.*

AVIUS, 9, 19. avia commeatibus loca gravis armis miles timere poteſt.

AVOCARE, 1, 6. quum pubem Albanam in arcem præſidio armiſque obtinendam avocaſſet. *i. q. ſevocare partem populi a magiſtratibus ſeditionis cauſſa: ſive, ut Gronovius item explicat: avertere a cognoſcendo vero periculo, ne auxilium, quo maxime debebat, ferat.*

parte tribunorum exercituſque ad Volſcum avocata bellum, 4, 61.

AVOLARE, 1, 57. citatis equis avolant Romam. *Vulgo* advolant. *Sed illam lectionem recte tuetur Drakenborchius, quem vide.*

AURA, 21, 54. quidquid auræ fluminis appropinquabant, afflabat acrior frigoris vis.

jam aura, non conſilio, ferri, famæque magnæ malle, quam bonæ eſſe, 6, 11.

aura favoris popularis, 22, 26. *de præſidio aſpirantis ad ſummos honores.*

Africanum cognomen militaris prius favor an popularis aura celebraverit etc. 30, 45. *de gratia plebis, ſine reſpectu ad comitia.*

circumſpectare tum patriciorum vultus plebeii, et inde libertatis captare auram etc. 3, 37.

Afris, gente ad omnem auram ſpei mobili atque infida, 29, 3.

levi aura ſpei objecta, 42, 39.

AURATUS, 40, 34. quæ prima omnium in Italia ſtatua aurata eſt. *Enimvero ſigna aurata jam,* 38, 35. *it.* 39, 7. *commemorantur.*

Minucius bove aurato extra portam trigeminam eſt donatus, 4, 16. *bos auratus, ſi quidem genuina lectio eſt,* pro *bove auratis cornibus accipiatur. Sic* 7, 37. eximioque uno albo, opimo, auratis cornibus (*bove*) donat. *Similiter* aurati milites *Livio,* 9, 40. *dicuntur, h. e. qui ſunt ſcutis auratis inſignes, ſive, ut ipſe dicit,* cælati auro et argento. *Idem Noſter,* 45, 39. laureatas legiones *dixit, et ibid.* auratos purpuratoſque *ſc. imperatores. Lictores laureati ad eumdem modum apud Ciceronem dicuntur a faſcibus laureatis; ut alia ſimilia taceam. Sed merito tamen pro ſpuria lectione habetur. Jac. Gronovii emendatio* bove et prato *legentis arridet pleriſque viris doctis. Eſt autem* pratum *i. q. ager, prædium.*

AUREUS, 10, 39. auream olim atque argenteam aciem—occidione occiſam.

AURIS, 6, 40. omnia ſemper, quæ magiſtratus ille dicet, ſecundis auribus, quæ ab noſtrûm quo dicentur, adverſis accipietis?

eas conditiones imperator vix auribus admiſit, 30, 3.

AURUM, 41, 20. templum laqueatum auro. *i. e. cujus laqueata tecta inaurata erant.*

aurum ſignatum Oſcenſe, 40, 43. *vid.* argentum.

AUSPEX, 42, 12. celebratas eſſe utraſque nuptias gratulatione donisque innumerabilium legationum, et velut auſpicibus nobiliſſimis populis deductas eſſe. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

AUSPICARI, 4, 6. quod aufpicari, tamquam invifi diis immortalibus, negarentur poffe. *i. q. aufpicia habere, capere, concipere. vid. cap. eod. it.* 22, 1.

AUSPICATO, 5, 52. urbem aufpicato inauguratoque conditam habemus.

urbem aufpicato, diis auctoribus in æternum conditam, 28, 28.

nec aufpicato nec litato inftruunt aciem, 5, 38. *cf.* 1, 36. *it.* 6, 41.

AUSPICIUM, 6, 41. aufpiciis hanc urbem conditam effe. *i. e. aufpicato.*

aufpicio (*abfolute*) 22, 42. pro *in aufpicio.*

pullarium in aufpicium mittit, 10, 40.

incertis aufpiciis, 8, 30. *it.* dubiis *ibid. cap.* 34.

colluvionem gentium, perturbationem aufpiciorum publicorum privatorumque afferre, 4, 2.

aufpicium patricium et plebeium, 10, 8.

cujus ductu aufpicioque viciffent, 8, 31. (*de magiftro equitum*)

quod nemo plebeius aufpicia haberet, 4, 6. *i. e. jus aufpicia capiendi.*

non edicta imperatorum, non aufpicia obferventur, 8, 34. *i. e. non exfpectentur.*

de religionibus atque aufpiciis, 6, 41.

AUT, 44, 6. aut Jovis templum, aut oppidum tenet. pro *partim —partim.*

quam ob noxam Romanorum, quod aut meritum, 6, 40.* pro *aut quod meritum*; *nifi malis cum Dukero* autem.

aut cederent, aut fperent, 21, 30. *Sic Virgil. Æn.* 2, 664. *Hoc* erat *alma parens, quod me per tela per ignes* Eripis.

AUXILIUM, 31, 33. magna auxilia. (*de populis integris*)

fub umbra auxilii, 32, 21. *cf.* 7, 30.

auxilia elephantorum, 31, 36.

loci auxilium, 33, 9.

quibus auxilii latio adverfus confules effet, 2, 33.

noxæ damnatus donatur populo Romano, donatur tribuniciæ poteftati, precarium, non juftum auxilium ferenti, 8, 35.

auxilium Romanum, 34, 12. *i. e. quod Romani afferunt.*

adeo finitimorum odia longinquis coëgerant indigere auxiliis, 2, 34. *i. q. auxilio.*

de mittendis Veios auxiliis, 5, 5. *i. e. militibus auxiliaribus.*

fi oftenderitis auxilia veftra, 7, 30.

dimiffus auxiliorum apparatus, 9, 7.

Karthagini fupremo auxilio effufo adeffe videbatur præfens excidium, 30, 32.

B

BALINEA, 23, 18. *i. q. balnea.*

BARBARUS, 31, 29. cum alienigenis, cum barbaris æternum

omnibus Græcis bellum eſt eritque. *int. de Romanis. Item Galli barbari dicuntur*, 6, 42. *Viciſſim ſi non Græci, Daſſaretii certe a Romanis barbari vocati*, 31, 33. quædam (*oppida*) deſerta, in montes propinquos refugientibus barbaris, inveniebantur.

BELLARE, 8, 39. bellum bellare.

bellatum cum Gallis eo anno circa Anienem—inclitamque in ponte pugnam, 6, 42. *cf.* 9, 41. *it.* 10, 30.

delectu, an voluntarii pro Samnitibus adverſus Romanos bellaſſent, 9, 42.

ne quis, quoad bellatum eſſet, tributum daret, 6, 31. *i. e. debellatum, bello finis impoſitus eſſet. vide B. Patruum ad Tacit. Hiſt.* 2, 40.

BELLATOR, 1, 59. Romanos homines, victores omnium circa populorum, opifices ac lapicidas pro bellatoribus factos.

nec illi terra, nec Romanus mari bellator erat, 7, 26.

Latinus viribus ingens bellatorque primus, 8, 8. *i. e. rei militaris peritus. cf.* 9, 1.

BELLICOSUS annus, 10, 9. *Opponitur anno imbelli*, 10, 1.

cepiſſe enim eos non Romam—ſed, quod multo bellicoſius erat, Romanam virtutem ferociamque, 9, 6. *i. q. fortius.*

BELLICUM *ſubſtantive* pro *ſigno tuba dato ad excitandos milites, ut prœlio ſe accingant:* ubi primum bellicum cani audiſſent, 35, 18.

BELLICUS, 30, 5. fortuitum, non hoſtilem ac bellicum, ignem rati eſſe.

BELLIGERARE, 21, 16. cum Gallis tumultuatum verius quam belligeratum.

BELLUM *olim* duellum *dicebatur*, 1, 32. bellum purum piumque, *i. e. juſtum.*

ne quid divini humanive obſtet, quo minus juſtum piumque de integro ineatur bellum, 9, 8.

ejus demum animum in perpetuum vinci, cui confeſſio expreſſa ſit, ſe neque arte, neque caſu, ſed collatis cominus viribus juſto ac pio bello eſſe ſuperatum, 42, 47.

bellorum iræ reſiduæ, 1, 30.

belli gloria, 3, 68. *it.* terror, *ibid.*

bello vincere, 2, 7. *i. e. debellare, profligare bellum, pacis leges dare. Opponitur* acie vincere, *it. prœlio.* Hannibal faſſus in curia eſt, non prœlio modo ſe, ſed bello victum, 30, 35.

uno prœlio victus, bello victus eſſet, 9, 19.

is bello quoque bonus habitus (*Sempronius*) 30, 1.

hac expeditione—motum latius erat, quam profligatum bellum, 9, 37.

quum collegæ novum bellum Sallentini hoſtes, decernerentur, 9, 42. *it. cap.* 31. Etruria novum bellum. *i. q. provincia, fines, intra quos bellum gerendum erat.*

quum pacis auctor a turbatoribus belli premeretur, 2, 16. *i. e. ab auctoribus belli. Nam* turbare bellum *eſt* turbando bellum efficere. *Ducta eſt e Græco ſermone hæc forma dicendi. Demoſthenes de Cor.* 50. *dicit ταράττειν τὸν πόλεμον. Similia ſunt Polybii*, 4, 14. *συνταράξαι πόλεμον*, 15, 2. *it. συγχέαι πόλεμον. vide Lexicon Polybianum B. Patrui. Huic poſteriori plane reſpondet Livianum* co-

quere bellum, 8, 3. *Non igitur audiendi sunt emendatores; nec lectio Gronovii, probata Drakenborchio,* bello, *necessaria est. Etenim ut nihil dicam de eo, quod inter omnia exempla quæ tertium casum loco secundi substantivis jungere dicuntur, non reperiatur ullum, quod non idem referat verbum dativum asciscens; ut certe ambiguum sit, unde pendeat dativus; ut igitur de hoc nihil dicam, quod sane poteram vel maxime urgere: profecto idonea ratio reddi potest, cur* belli *dixerit Livius, etiamsi poterat abesse. Nempe oppositionem* auctoris *et* turbatorum *perfectam reddere volebat, ut* pacis *vocabulo* belli *vox responderet. Ita enim demum huic loco ad elegantiam nihil deest. Atque etiam similes formæ dicendi non modo apud Nostrum, sed alios etiam occurrunt.* Concitor belli, 29, 3. *it.* vulgi, 45, 10. *dicitur:* vulgi turbator, 4, 2. machinator belli, 1, 28. belli victor, 45, 36. summotor aditus, 45, 29. irritare pugnam, 28, 33. *alia. Similiter Tacitus Ann.* 4, 67. suspicionem et credendi temeritatem turbabat. *Apud Ammianum* concitor turbarum, *it.* tumultus, turbator otii, *et multa similia occurrunt. vid. Glossarium nostrum in h. v. Ceterum Plutarch. Public. p.* 108. πολεμοποιοὺς καὶ στρατιωτικοὺς *illos belli turbatores appellat.*

viamque per devios saltus Romano bello fecisse, 10, 24. *i. e. quod a Romanis in Etruria gerebatur, superatis quidem difficultatibus, quæ cominus rem geri cupientibus objectæ fuerant.*

hæc eos in Etruria jactantes (*Samnites*) molientesque bellum domi Romanum urebat, 10, 17.

diu meditatum Philippo primo, deinde et Persi, Romanum bellum, omnia ut instructa parataque essent, effecerat, 42, 52. *i. e. bellum cum Romanis gerendum. cf.* 8, 3.

bella trium regum, 45, 14. *i. e. cum tribus regibus.*

reliqua belli perficere, 26, 1. (*reliquiæ alias dicuntur*).

flagrante bello Italia, 31, 11.

in Italia quum post Cannensem pugnam bellum segnius esset, 23, 35. *i. e. adversus. vide Drakenborchium ad Epit. libri* 21.

bellum si inde non pellitur, jam intra mœnia erit, et arcem et Capitolium scandet, et in domos vestras vos persequetur, 3, 68.

tranquillis rebus fama Gallici belli pro tumultu valuit, ut dictatorem dici placeret, 8, 17.

bellum comparare, 32, 28.

— tractare, 5, 12.

— cohibere, 9, 29.

— molliter et per dilationes gerere, 5, 5.

bella obire, 4, 7.

bellum trahere, 9, 27.

— apertum, 2, 16. *it. suspectum ibid. cf.* 21, 34. *ubi artificiis et strategematibus opponitur.*

justa belli species, 40, 6. *Opponitur simulacro belli, it. decursui et simulacro ludicro pugnæ,* 40, 9.

etiamsi non bello fiat infestus (*saltus*) transitu difficilis, 44, 6. *i. e. usu artis bellicæ, objiciendis difficultatibus.*

bellum armaque, 4, 1. *it.* bellum et arma, 1, 27. *it.* arma et bellum, 9, 10.

ubi primum conferendi manum cum hoste data occasio esset, aut victoria egregia, aut morte memorabili inituros bellum, 44, 34. *i. e. prœlium. vid. Cort. ad Sallust. Catil. cap. 9.*

provinciæ, quæ in bello erant, decretæ, 41, 9.

in bello—in pace, 5, 52.

servatam *bello* patriam iterum *in pace* haud dubie servavit, 5, 49. *Sic:* bello se devovere, 10, 28.

belli ratio sumendi, 38, 19.

bello suo defungi, 25, 35. *i. e. partem belli sibi attributam feliciter perficere.*

ut quam acerrimo bello Hannibalem detineret, 27, 12.

alienæ sortis victor belli, 9, 42.

ita bello et pace quæri, ut inter omnes conveniat etc. 42, 50. *Drakenborchius de conjectura legi vult:* ita bello pacem præferri etc.

belli domique, 3, 43. *alibi, v. c.* 1, 34. bello domique. *Sed vide ad h. l. Drakenb.*

navale bellum, 5, 6. *it.* maritimum, 7, 26.

bella pedestria, 24, 48.

belli apparatus magnificus, 29, 22.

bellum numero hostium ingens, certamine haud sane asperum fuit, 5, 32.

bellum infestissimum, 9, 12.

—internecinum, 22, 58. *vid.* ardere.

Patres—bello inexpiabili se persequuturos, 4, 35.

falsum testem, qui dicendæ caustæ innoxio potestatem ademisset, justo ac pio bello persequebatur, 3, 25.

BENE tutus a perfidia, 28, 44. *i. e. valde tutus.*

ne ferrum quidem ad bene moriendum oblaturus est hostis, 9, 3. *cf.* 22, 50. *vide Cuperi Obs.* 1, 8.

si hoc bene fixum omnibus destinatumque in animo est, 21, 44.

si sui bene crediderint cives, 1, 50.

BENEFACTA, 25, 31. non plura—benefacta Hieronis, quam—maleficia eorum etc.

BENEFICII et maleficii occasione omissa, 9, 12.

vos potius beneficio vestro occupate eam (*Capuam*) quam illos habere per maleficium sinatis, 7, 30.

beneficio ac maleficio abstineri, 5, 3. *h. e. eo, quod bene factum foret.*

quum obnoxium vitæ beneficio senatum multo sibi magis, quam plebi, fecisset, 23, 4. *i. e. quo vita servata est alteri.*

certamen sine effectu in beneficio apud primores Patrum relinquere, 4, 7. *i. q. pro beneficio imputare.*

tribuni militum crearentur, quæ antea dictatorum—fuerant beneficia, 9, 30.

BENIGNE arma capere, 3, 26. *i. e. lubenter. Alibi significat largiter, e Græco ἀφθόνως. Oppos.* maligne. *Horat. Serm.* 2, 6. *Neque illi sepositi ciceris, nec longæ invidit avenæ.*

benigne polliceri, 6, 6. *i. q. prolixe, liberaliter. Sic* bene polliceri *Sallustio dicitur,* 13. *Cat. cap.* 41. *cf.* 9, 30.

benigne concessa præda, 9, 31.

commeatus benigne advexere, 9, 32.
aedes, quae ipſum comiteſque ejus benigne reciperent, 45, 44. *i. e. laxe, commode.*

BENIGNUS, 42, 38. Theſſalis benigna materia gratias agendi Romanis pro etc. *h. e. copioſa.*

BESTIA, 7, 4. ne mutas quidem beſtias minus alere ac fovere—ſi quid ex progenie ſua parum proſperum ſit. *i. e. immanes beſtias.*
feras beſtias, caeco impetu ac rabie concitatas, ſi ad cubilia catulos earum ire pergas, ad opem ſuis ferendam avertas, 26, 13.
nondum hac effuſione inducta, beſtiis omnium gentium circum complendi, 44, 9.

BIDUUM tempus petere, 27, 24.

BIFARIAM, 10, 21. jam caſtra bifariam facta eſſe, quia unus locus capere tantam multitudinem non poſſit.
diviſis bifariam copiis, 25, 32. *i. e. duobus exercitibus ex uno factis.*
gemina victoria duobus bifariam proeliis parta, 3, 63.

BIGATUM, *vid.* argentum.

BILIBRIS farris ſperaſſe libertatem ſe civium ſuorum emiſſe, 4, 15. *vid.* ſelibra.

BIMENSIS, 45, 15. anni et bimenſis tempus prorogaretur. *Creverius conjicit VI. menſium, i. e. juſtum cenſurae tempus.*

BIMESTRE ſtipendium, 9, 43.

BIPALME ſpiculum haſtili ſemicubitali infixum erat, 42, 65.

BLANDIMENTA plebi—ab ſenatu data, 2, 9.

BLANDIRI, 21, 1. Hannibalem pueriliter blandientem patri—ut duceretur in Hiſpaniam. *i. e. per blanditias petentem a patre ut etc.*

BLANDUS, 23, 18. otium conſuetudine in dies blandius.
an blandiores in publico, quam in privato, et alienis, quam veſtris, eſtis, 34, 2. *de feminis. cf. Cicer. Verr. 3, 26. Nam blanditiae feminis maxime et meretricibus tribuuntur.*

BONUM, 4, 15. bona vendere atque in publicum redigere. *h. e. redactam e venditis pecuniam. Eo ſenſu apud Tacitum Annal. 2, 48. ſunt* bona petita in fiſcum. *Sic N. T. Matth. 26, 9.*
congeſtis omnibus humanis a natura fortunaque bonis, 30, 1. *cf.* 3, 12. *paullo ante* munera *dicuntur.*
inter cetera ſollemnia manet bonis vendendis, bona Porſenae regis vendendi, 2, 14. *h. e. inter ceteros ritus auctionum publicarum eſt etiam hic, ut, quae primum a praecone venalia praedicantur, appellentur bona Porſenae. vid. Plutarch. in Public. p.* 107.

BONUS, 4, 2. pace boni. *i. e. reipublicae adminiſtrandae periti. Omnino enim* bonus *dicitur, qui in ſuo genere praeſtat, excellit, utilis eſt.*
pace belloque bonus, 4, 3.
bello quoque bonus, 30, 1.
pecori bonus (*mons*) alendo, 29, 31.
ut bona mens ſuis omnibus fuerit, 39, 16. *i. e. ne participes illius furoris ſint.*
uti bonum animum haberet, 8, 32.
bonorum optimus, 29, 14.
bona pax, 8, 21. *Oppoſ.* obnoxia. *vide infra in h. v.*

is alteri populo cum bona pace imperitaret, 1, 24.

bonum causſæ, 3, 72. *i. q. bonitas, juſtitia.*

quin etiam bono fuiſſe Romanis adventum eorum conſtabat, 7, 12. *i. q. pro bono ceſſiſſe ſ. bono ceſſiſſe. De utraque forma vide B. Patruum ad Sueton. Tit. 7.*

ut pro bonis et fidelibus ſociis facerent, 24, 48.

Campani—haud parva—acceſſio bonis rebus veſtris in amicitiam venimus veſtram, 7, 30.

quibus (*militibus*) boni tribuni plebis quum ſtipendium extorquere voluerint, 5, 5. *ironice intelligendum.*

BOS femina, 25, 12.

bovem in Sicilia loquutum, 24, 10. *alii, in genere ſequiori.*

auratus bos, *vid.* auratus.

BRACHIUM *munitionis genus prominens et procurrens*, 4, 9. ex alia parte conſul muro Ardeæ brachium injunxerat, qua ex oppido ſui commeare poſſent. *Sic σκέλη apud Polyænum, p. 84. edit. Maaſuic. dicuntur. Talia brachia, præſertim naturalia,* linguæ *dicuntur.*

qui (*murus*) brachiis duobus Piræeum Athenis jungit, 31, 26.

muro brachium injungere, *alii* immittere, 4, 9. *it.* objicere, 22, 52.

ſuperato brachio in urbem penetrat, 38, 5.

veluti per devexum in mare *brachium* tranſitum tentaturus, 44, 35. *vide Lucan.* 3, 385.

BREVIS, 21, 35. ut pleraque Alpium ab Italia ſicut breviora, ita arrectiora ſunt. *i. e. minus alta.*

aut omnia breviora aliquanto fuere, aut etc. 21, 15. *i. e. brevioribus ſ. parvis temporum intervallis deinceps conſequuta, facta. Notum enim eſt, omne parvum breve dici et contra.*

breviſſimi temporis impetus, 5, 6.

BUCCINA, 26, 15. ut ad tertiam buccinam præſto eſſent. pro *ſonitu ejus, ſigno per eam dato, claſſico. vid. ſupra in v.* bellicum.

BUCCULA, 44, 34. alii galeas bucculaſque tergere. *Bucculis buccæ tegebantur erantque galearum partes.*

BULLA, 26, 36. ita ut annulos ſibi quiſque, et conjugi et liberis et filio bullam—relinquant.

BUSTUM, 5, 48. jam pigritia ſingulos ſepeliendi promiſcue acervatos cumulos hominum urebant, buſtorumque inde Gallicorum nomine inſignem locum fecere.

C.

CADERE, 1, 56. velut ſi prolapſus cecidiſſet. *cf.* 5, 21.

prolapſaque in vulnus moribunda cecidit, 1, 58.

Scipionem Cn. filium ejus, qui in Hiſpania ceciderat, 29, 14.

caſurumque inter ſigna Samnitium potius etc. 10, 35.

amnis cadit in ſinum maris, 38, 4.

venti vis omnis cecidit, 26, 39. *it.* 36, 43.
ventus, premente nebula, cecidit, 29, 27.
cadente Euro, 25, 27.
si quid adversi casurum foret, 35, 13. *cf.* 22, 40.
quid casurum fuisset, 38, 46.
quum, quæ tum maxime acciderunt, casura præmonens etc. 36, 34.
irrita promissa ejus caderent, 2, 31.

CADUCEATOR, 26, 17. Hasdrubal, ne in arcto res esset, caduceatorem misit, qui promitteret etc. *cf.* 31, 38.

CÆCUS, 9, 5. belluarum modo cæcos in foveam missos. *i. q. improvidos, incautos.*
ne desperata venia hostes cæcos in supplicia eorum ageret, 9, 14.
non cæcis ictibus procul ex improviso vulnerabantur etc. 34, 14.
cæcus ad has belli artes, 21, 54.
cæcæ exsecrationes, 40, 10. *i. e. irritæ, sine effectu. Sic Virgil. Æn.* 4, 209. *cæcique in nubibus ignes Terrificant.*
in Achæis cæcum crat crimen, nullis eorum litteris inventis, 45, 31. *i. e. incertum ; neque enim litteris coargui poterant ; nihilque noxæ perspiciebatur.*

CÆDERE, 32, 12. cædentes spoliantesque cæsos.
cæsum aliquem agere, 2, 36. *i. e. agere, ut cædatur, s. cædendo agere.*
hastilibus cædentes, 35, 5. *i. e. petentes et ferientes, scil. punctim, non cæsim.*
consulem exercitumque cæsum, 22, 56. *i. e. pulsum cum magna cæde. vide B. Patruum ad Sueton. Vespasian.* 4.
legiones nostras cecidere, 7, 30.
capite velato victimam cædat, 10, 7. (*de pontifice.*)
avem sangualem—sacrum lapidem rostro cecidisse, 41, 13.

CÆDES, 3, 18. multi exsulum cæde sua fœdavere templum.
quum cædes et incendia circum Anienem flumen fecissent, 2, 64.
cum multorum cæde prœlium inire, 21, 12. (*active intell.*)
justa cæde conficere hostem, 6, 13. *i. e. prælio pedestri. Opponitur enim* terrori equestri.

CÆLARE, 23, 24. calvam (*capitis præcisi*) auro cælavere, *i. e. auro cælato distinguere.*
scuta—auro—argento cælaverunt, 9, 40.

CÆLESTIS, *vid.* cœlestis.

CÆLUM, *vid.* cœlum.

CÆRIMONIA, *vid.* ceremonia.

CÆSIM petere hostem, 22, 46. *Oppos.* punctim.

CÆTRATI quos peltastas vocant, 31, 36.

CALCULUS, 5, 4. si ad calculos eum respublica vocet. *i. e. ad rationem reddendam.*

CALIDUS, 22, 24. calidiora consilia. *i. e. temeraria et præcipitia.*

CALIGO occæcaverat diem, 33, 7.

CALLIDUS, 38, 44. callida malitia inimici.

CALLIS, 22, 14. per æftivos faltus deviafque calles exercitum ducimus, conditi nubibus filvifque.

CALUMNIA, 39, 4. qualem calumniam ad pontifices attulerit.
nifi velut accufatores calumniam in eum jurarent, ac nomen deferrent, 33, 47.

CALUMNIARI, 42, 42. qui calumniando omnia detorquendoque fufpecta et invifa efficeret.

CAMPESTER, 10, 2. agri campeftres. *i. e. regio campos habens herbidos ac fertiles.*
campeftrem urbem, non flumine, non mari feptam, 23, 45.
campeftre oppidum, 27, 39.
— iter, 21, 32.
— certamen, 32, 7. *de comitiis; unde etiam* gratia campeftris, 7, 1. *dicitur.*
a campeftri aditu caftra pofuit, 40, 22.
campefter hoftis, gravis armis, ftatariufque, 22, 18.
campeftres barbari, 39, 53.

CAMPUS terrenus omnis operique facilis, 33, 17.
puro ac patenti campo, 24, 14.
campus herbidus aquofufque, 9, 2.
campi frumenti ac pecoris et omnium copia rerum opulenti, 22, 3.
campus Martius, 1, 44. *fcil. qui poftea fic appellatus eft. cf.* 1, 16.
humilibus per omnes tribus divifis forum et campum corrupit, 9, 46.

CANALI uno difcretæ (*ædes facræ*), 23, 31.

CANDELA, 40, 29. duo fafces candelis involuti. *i. e. funiculis pice vel cera illitis. vid. Duker. ad h. l. Pighius fufpicatur* fcandulis.

CANDIDATUS novus, 39, 32. *i. e. qui nondum petiit honores. Dictus, ut notum eft, a toga candida. Huc pertinet locus ille vexatus,* 4, 25. Placet tollendæ ambitionis cauffa tribunos legem promulgare, ne cui album in veftimentum addere petitionis liceret cauffa. *i. e. album addere veftimento. Neque enim hæc conftructio inufitata eft. vid. fupra in v.* addere.

CANDOR, 10, 39. candore tunicarum fulgentem aciem.
candida vefte et paribus candore armis infignes, 9, 40.

CANERE, 1, 45. cecinere vates, idque carmen etc.
cujus tantæ dimicationis vatem—Q. Fabium haud fruftra canere folitum, 30, 28.
femel bifne fignum canat in caftris, 27, 47.
claffícum apud eos cecinit, 28, 27.
inde fignum obfervare juffit, ut pariter—referrentque pedem, fi receptui cecinifiet, 3, 22. *fcil.* fignum. *Poffis etiam fic: fi receptui (imperator) canendum juffiffet.*

CANTARE ad manum, 7, 2. *dicitur de hiftrionibus, quum recitantes f. cantantes illud ipfum exprimunt, quod ab faltatoribus gefticulando fignificatur.*

CANTHERIUM in foffa, 23, 47. *Proverbium adhiberi folitum,*

quum quis admonendus visus esset, ne alium ex se crescere pateretur, uti vitis crescit supra cantherium, i. e. adminiculum, quod in fossa, quæ juxta vitem erat, defigebatur. vide Gronov. ad h. l. Qui proprie ac simpliciter accipiunt hæc verba, his obstant præcedentia verbis ferocior quam re. *In eo enim erat ferocia, quod improprie, et per audacem translationem perspicuis illis et planis verbis Taurea usus est. Nec vero obstat interpretationi Gronovianæ, quod proverbii vim Taureæ verba, ipso Livio auctore, postea demum sortita sunt. Sufficit enim, ferociam istam verborum, s. insolentiam dictionis, futuro proverbio occasionem dedisse: id quod usu venit in omnibus proverbiis, quæ sunt paucarum vocum et perspicuarum: quæ quidem proverbii vim numquam obtinuissent, nisi singularis earum usus, per eventorum opportunitatem, incidisset. Sed nolo, neque Gronovium plane defendere, neque Cel. Strothium refutare. Longum foret, omnia persequi.*

CANTICUM, 7, 2. Livius—dicitur, quum sæpius revocatus vocem obtudisset, petita venia puerum ad canendum ante tibicinem quum statuisset, canticum egisse aliquanto magis vigente motu, quia nihil vocis usus impediebat.

CANTUS, 38, 17. ad hoc cantus ineuntium prœlium et ululatus et tripudia, et quatientium scuta in patrium quemdam morem horrendus armorum crepitus. *cf.* 21, 28. *it.* 10, 26.

CAPERE conatus ad erumpendum, 9, 4. *cf.* 3, 5.

prospectu in urbem agrumque capto, 1, 18.

capere impetum, 2, 65. *nisi vero pro* impetu capto *legatur* impetu facto, *quod est utique Livio usitatum.*

capere flaminem, 27, 8. *alias de virginis Vestalis electione proprie dicitur. vid. Gell.* 1, 12.

velut avertentem sese, ne Capua in oculis ejus caperetur, 26, 12.

ut inde tempore capto abirent, *ibid.*

quem (*senatum*) qui ex regibus constare dixit, unus veram speciem Romani senatus cepit, 9, 17. *i. e. intellexit, agnovit.*

nec fas fuit, alium rerum exitum esse—velut somnio lætiore, quam quod mentes eorum capere possent, 9, 9.

cujus magniloquentiam vix curia paullo ante ceperat, 44, 15. *quum quidem modum nimis excederet, ut ferri vix posset.*

ædilitatem suarum gentium viris campestri gratia ceperunt, 7, 1. *i. e. effecerunt, ut iis daretur.*

capta eo prœlio tria millia etc. 22, 49. pro *in eo prœlio.*

amore captivæ victor captus, 30, 12.

ubi senatum metus cepit, 23, 14. *Sic* de pavore, 23, 20. de luctu, 25, 22. de libidine, 1, 57. de cupidine, 40, 21. de oblivione, 27, 13. de admiratione, 44, 12.

captarum pecuniarum ab regibus Illyriorum suspicione infamis, 42, 45.

capti auribus et oculis metu omnes torpere, 21, 58.

capi luminibus, 9, 29.

velut mente capta, 39, 13.

quæ (*virgines*) alienata mente ſimul luctu metuque, velut captæ furore etc. 24, 26.

victus neceſſitatibus temerarium capit conſilium, ut nocte Indibili obviam iret, 25, 34. *i. q. exſequitur, vel potius, exſequutus eſt. Etenim* capit *pro* cepit, *forte librariorum vitio, obtinet.*

montes proximos fuga capiunt, 9, 43.

CAPESSERE fugam, 9, 9. bellum, 26, 25. rempublicam, 3, 69.

partem ſecum capeſſerent decoris, 9, 40. (*verba ducum in prælio milites adhortantium*)

CAPILLUS, 32, 1. in Herculis æde capillum enatum. *De ſingulis generibus pilorum accipi poteſt. Sic apud Suetonium Ner.* 1. *de barba dicitur, quod negabat Burmannus. vide B. Patruum ad illum locum.*

CAPIS, 10, 7. *vas pontificale.*

CAPITAL, 24, 37. præſidio decedere apud Romanos capital eſſe. *Vulgo legitur* capitale. *Eſt ſcilicet* capital *commiſſum ejuſmodi, quod cum pœna capitis conjunctum eſt.*

CAPITALIS res, 3, 13.

capitalia auſi plerique, 26, 40.

CAPITOLIUM, 1, 10. *per πρόληψιν dictum de monte Tarpeio.*

CAPITOLINUS, 6, 17. quem (*Manlium*) prope cœleſtem, cognomine certe Capitolino Jovi parem, fecerint.

CAPTARE libertatis auram, 3, 37.

captata occaſio eſt, quum etc. 38, 44.

captatum tempus, 4, 36. *it. de* tempeſtatibus, 5, 6.

liberam Minucii temeritatem ſe ſuo modo captaturum, 22, 28.

Bœotorum gentem captatam Philippo, 42, 12.

ſilentio facto, pluribus locis aure admota ſonitum fodientium captabant, 38, 7.

nequidquam inter ſe captati, nihil præter infamiam movere, 44, 25.

CAPTIVUS, 32, 26. captiva aliquot nationis ejus ex præda emta mancipia.

captivorum pecoribus per triduum exercitum aluit, 21, 33. *niſi vero legendum captivis pecoribus. vide Intt. ad h. l.*

captiva pecunia, 1, 53.

ſi ſpreta gloria fuiſſet captivæ pecuniæ in ærarium illatæ, 10, 46.

captivum aurum argentumque, 45, 40.

captiva ſigna in unum locum conferri juſſit, 7, 37.

captiva navigia, 10, 2. *it.* naves captivæ, 26, 47.

— corpora, 31, 46.

— carpenta, 33, 23.

— arma, 9, 40.

— agrum, 2, 48.

— ſolum, 5, 30.

CAPTUS oculis, 22, 2. *vere cæcus. vide Duker. ad h. l. alias de uſus defectu dicitur v. c.* 2, 36. captus omnibus membris. *Is enim pedibus uti iterum didicit. vide ibid.*

ager ex hoſtibus captus, 4, 48.

damnatus pecuniæ captæ ab rege, 38, 56.
manifeſtum autem eſſet, pecunias capias, 43, 2.
res ſimilis captis magis mentibus quam conſceleratis, 8, 18. *i. e. inſanis.* vid. *capere.*

CAPUT velare, 1, 18. *proprie erat augurum in auguriis capiendis.*
tegumenta capitis, 22, 1.
conſules, velut deliberabundi, capita conferunt, 2, 45. *al. conſerunt: de judicibus proprie dicitur.*
tergo ac capite puniri, 3, 55.
qui juniorum non conveniſſet,—caput Jovi ſacratum eſſet, 10, 38.
ſacrandoque cum bonis capite ejus, qui etc. 2, 8.
in hæc vilia capita ſævi, 25, 6. *Oppoſ. tribuni militum.*
inde labi cœpit (*quæſtio*) ad viliora capita, 9, 26. *Oppoſ.* clara nomina reorum.
capita viliſſima, 24, 5. *i. e. tenuiſſimi homines.*
ignota capita, 3, 7.
caput noxium, 10, 40.
— clarum, 1, 41.
capita conjurationis, 9, 26.
caput rerum in omni hoſtium equitatu Maſiniſſam fuiſſe, 28, 35.
in capita, 32, 17. *cum diſtributivo.* Treceni nummi in capita ſtatutum eſt pretium. *Sic ſæpius, etiam ubi* in ſingulos *dictum eſt, et ſimilia,* 34, 50. 42, 4.
in eos, qui capita rerum erant, animadverſum, 26, 16. *cf. cap.* 40.
in caput conſilii, in ducem incurrere (*invidiam*), 8, 31.
omnem iram hoſtium noſtris capitibus excipientes, 9, 8.
centum—capitum humanorum abducerentur, 45, 34.
libera ſervaque capita, 29, 29.
capita *ſequente maſculino,* 10, 1. capitaque conjurationis virgis cæſi ac ſecuri percuſſi. *cf.* 37, 39.
capita Romana, 22, 52.
caput rei Romanæ Camillus, 6, 3.
magnumque Deorum numen ab ipſo capite (*rege*) orſum, 1, 23.
ubi Hannibal ſit, ibi caput atque arcem hujus belli eſſe, 28, 42.
caput belli (*Perſeus*) 45, 7.
tres validiſſimæ urbes Etruriæ capita, 10, 37. *cf.* 37, 18.
caput Theſſaliæ (*Lariſſa*) 42, 47. Leucadii, quod caput Acarnaniæ eſt, 36, 11.
caſtellum—quod caput ejus regionis erat, 21, 33.
caput ejus regionis, 23, 40. (*Cornum*)
caput ipſum belli Roma, 26, 7.
pro capite atque arce Italiæ, urbe Romana bellum geratur, 22, 32.
caput orbis terrarum *Roma dicta, ab Hannibale ſcilicet,* 21, 30. *vide Ruben. Elect.* 1, 25.
in Italiam, ubi belli caput rerumque ſumma eſſet, 27, 20.

Perufia, Cortona—quæ ferme capita Etruriæ populorum—erant, 9, 37.

caput Samnitium, 9, 31.

urbem—caput ejus gentis, 21, 5. *cf. cap.* 39. 32, 30.

brevi caput Italiæ omni Capuam fore, 23, 10.

capita regionum, ubi concilia fierent, 45, 29.

caput belli Præneste, 6, 29. *cf.* 44, 31.

urbs, caput infulæ, 22, 20.

caput partis ejus Lucanorum, 25, 16.

quod (*Veii*) tum caput omnium curarum publicarum erat, 5, 8.

id caput (*Antium*) eas vires belli effe, 3, 10.

Hic Capitolium eft, ubi quondam capite humano invento refponfum eft, eo loco caput rerum fummamque imperii fore, 5, 54.

caput aquæ Ferentinæ, 1, 51. *i. e. fons. cf.* 37, 18.

capite anquirere, 8, 33. *it.* capitis, 2, 52.

ea (*mulcta*) in caput vertit, 2, 52. *i. e. mortem attulit.*

Virginius capitis diem dicit, 3, 11.

quoad vel capitis vel pecuniæ judicaffet privato, 26, 3.

caput patrimonii, 6, 14. *de fundo primario.*

de capite (*forte*) deducite quod ufuris pernumeratum eft, 6, 15. *cf. cap.* 35.

CARDO *pro loco opportuno,* 41, 1. qui tuendam—Anconam, velut cardinem, haberent.

ut promontorium iis Minervæ, velut cardo, in medio effet, 40, 18.

CARINA, 28, 8. navium carinis pofitis.

CARITAS Syracufanorum, non odium, 25, 28. *i. e. adverfus Syracufanos.*

fuccedenti tantæ caritati Hieronis, 24, 5. *h. e. Hieroni tam caro. cf.* 7, 40.

CARMEN rogationis, 3, 64. *i. q.* formula. *cf.* 1, 24. *Sic μέλος et ὕμνος Græcis dicitur de oratione profaica. vid. Cuper. Obf.* 1, 10.

carmen dirum, 10, 38.

— exfecrabile, 31, 17.

— furiale, 10, 41.

carminis horrendi lex, 1, 26.

invento carmine in libris Sibyllinis, 29, 10. *de certo aliquo loco iftorum librorum.* Carmina *vero in univerfum dicuntur iidem libri. v. c.* 38, 45.

carmina a militibus in imperatorem dicta, 39, 7. *in fenfu bono. Sæpius enim joculariter et petulanter, in pompa triumphali, canebant, etiam, quæ imperatorem læderent, licentia tum militibus conceffa: quod ipfi Jul. Cæfari accidit. vid. ap. Sueton. Jul. cap.* 51.

ovantefque moris fui carmine, 10, 26.

CARNIFEX, 2, 56. non confulem, fed carnificem ad vexandam et lacerandam plebem etc.

CARNIFICARE, 24, 15. neminem ftantem jam vulnerari hoftem,

carnificari jacentes, et in dextris militum pro gladiis humana capita esse.

CARNIS, 37, 3. quod Laurentibus *carnis*, quæ dari debet, data non fuerat. *(in casu recto)*

CARPENTA Gallica, 31, 21.

CARPERE postremum agmen, 31, 40. *i. e. crebris assultibus cædere, impressionem facere. cf.* 27, 46.

carpere agmen, 22, 32.
— extrema agminis, 6, 32.
— novissimos, 8, 38*.
carpi parvis quotidie damnis vires, 9, 27.
hostes carpere multifariam vires Romanas, 3, 5.
carpere in parva certamina summam belli, 3, 61.
in multas parvasque partes carpere exercitum, 26, 38.
Paullum obtrectatio carpsit, 45, 35.
milites—dictatorem sermonibus carpere, 7, 12.

CARPTIM, 22, 16. ad lacessendum hostem carptim et procursando recipiendoque sese pugnavere.

carptim aggrediendo, 44, 41.

CASSE ne tempus tereretur, 24, 26. *i. q. frustra. Vox alibi non occurrens. vide Drakenb. ad h. l.*

CASTELLANI, 38, 45. *qui habitant in castellis, s. viculis montanis, editis.*

castellani agrestes, 34, 27.
— agreste genus, *ibid.*

CASTELLATIM dissipati, 7, 36. *(per castella)*

CASTELLUM, 10, 46. castella, locis situ munitis, expugnavit.

castella vicique, 33, 36.
elephanti castellorum procul speciem præbebant, 28, 14.
castellum omnium scelerum, 3, 57. *(tribunal Appii)*

CASTIGARE, 30, 15. quod tristiorem rem, quam necesse fuerit, fecerit, leniter castigat. *cf.* 36, 31.

CASTIGATIO, 36, 9. revocati—castigationibus principum ad perseverandum in proposito. *cf.* 31, 46.

CASTIGATOR lacrimarum atque inertium querelarum, 1, 59.

CASTIUS eum sacra privata facere, 10, 7.

CASTRA legionum, 29, 35. *it.* navalia, *ibid.*

castra castris collata, 10, 32. *cf.* 4, 27. 23, 28.
castra removere, 9, 24.
— conferre cum hoste, 26, 12.
— castris conjungere, 3, 69.
qui tractus castrorum quæque forma esset, 3, 28.
exercitu instructo paratoque in urbe castra habere, 6, 6. *Opponitur hic exercitus alii, qui urbi mœnibusque præsidio sit. Sunt igitur illa castra improprie intelligenda.*

CASTRENSIS, 44, 35. multo iniquioribus animis a castrensi consilio auditi sunt,

CASUS, 23, 22. suo casu absumi. *i. e. fato mori.*

rem in casum ancipitis eventus committunt, 4, 27.
in hoc casu, quo infeliciter incidit, ut etc. 38, 49.

hoc quoque ludibrium casus ediderit fortuna, 30, 30. *i. q. casum ludicrum.*

in casum venire universæ dimicationis, 22, 32.

seu casu seu necessitate, 45, 8.

casus longioris pugnæ, 9, 27. *i. e. quos afferre solet longior pugna.*

regna et imperia sub casibus multis esse, 42, 50. *i. e. conversionibus rerum et vicissitudinibus obnoxia.*

obsessæ regio præsidio urbis casum miserando, 37, 17.

quod belli casus ferunt, 8, 31.

CATARACTA dejecta, 27, 28. *i. e. operculum, vel tabula, quæ demittatur, ad aditum obstruendum.*

CAVERE, 24, 2. optimum visum est, ad Hannibalem mitti legatos, caverique ab eo, ut receptus Croto Bruttiorum esset.

et pacti, qui Samnitium forent, ut cum singulis vestimentis emitterentur. Hi omnes sub jugum missi. Sociis Samnitium nihil cautum: ad 7000 sub corona veniere, 9, 42.

CAVILLARI, 5, 15. cavillantes in stationibus—milites Romanos Etruscosque. *cf.* 39, 13.

CAUSSA, 34, 22. caussas belli habere.

morbum caussam esse, cur abesset, 38, 52. *Nonnulli legunt* caussæ. *cf.* 22, 8. *ubi* caussa *pro ipso morbo, vel potius* pro *nova officiuncula valetudinis imbecillæ dicitur.*

quibus neque vacatio justa militiæ, neque morbus caussa fuisset, 24, 18.

quibus aut emerita stipendia, aut morbus caussæ essent, quo minus militarent, 34, 56.

per caussam recognoscendi nomina captivorum, 22, 6*.

per caussam renovati ab Æquis belli, 2, 32.

per hanc caussam Thracibus ablegatis, 44, 44. *Sic sæpissime* pro *sub hoc prætextu.* vid. *species, titulus.*

cognitiones capitalium rerum sine consiliis per se solus exercebat, perque eam caussam occidere—poterat, 1, 49.

caussam mortis legatis fuisse, 4, 17.

bellum, non unde plerique opinantur, nec ab ipso Perseo, caussas cepit, 39, 23.

hæc in posterum caussa jurisque dictio—consuli decreta est, 41, 9. *i. e. cognitio caussæ; ut caussæ apud eum dicantur.*

multo majorem caussam Antiochum, quam Ætolos, esse, 36, 41. *Ita etiam* cura *de singulis, atque adeo de universis populis, quibuscum bellum gerendum sit, a Livio dicitur.*

quasdam civitates dissentientes in caussam deductas esse, 42, 38.

nec enim in caussa ipsorum, sed in populi Rom. clementia spem salutis positam esse, 36, 27. *i. e. in bonitate ac justitia caussæ.*

quum parum precibus, parum caussa proficerent, 8, 32.

de rebus singulis in breve coactæ caussæ, 39, 47. (*de compendiis argumentorum int.*)

qui apud multitudinem sua caussa loquitur, 3, 68. *vid. infra in v.* publicus.

libertatis cauſſam defendere, 39, 24. *i. q. libertatem ipſam ejusque partes, jura.*

quid enim aliud eſſe cauſſæ credemus, 7, 13.

unius tantum criminis, ni judicem dices, te ab libertate in ſervitutem contra leges vindicias non dediſſe, in vincula te duci jubeo, 3, 56. *crimine ſcil.* cauſſa *vel* nomine, *ut ſit hic ſenſus: unius tantum criminis cauſſa, non ſcilicet vindicias ab libertate in ſervitutem contra leges dedisti, in vincula te duci jubeo. ni judicem dices, te ab libertate in ſervitutem contra leges vindicias non dediſſe. vide Duker. ad h. l.*

mitius tamen decreverunt cauſſa Marcelli, 26, 32.

cauſſa expiandæ violationis ejus templi, 31, 12. *In his duobus locis vox* cauſſa *genitivis poſtponenda erat. Eodem modo Græcorum* ἕνεκα *interdum collocatum reperitur.*

CAUSSARI, 23, 8. patre animi quoque ejus haud mirabilem interturbationem cauſſante.

conſenſum Patrum cauſſabantur, quo per contumeliam conſulum jura plebis labefacta eſſent, 3, 64. *i. e. falſam pro vera cauſſa, prætextum afferebant.*

cauſſatus de privati portenti procuratione, 5, 15.

cauſſando corrumpi equos incluſos in inſula, 28, 35.

CAUSSARII ſenioreſque, 6, 6. *valetudinis cauſſa miſſi, aut immunes militiæ.*

CAUTUS, 38, 25. parum cautus adverſus colloquii fraudem.

ad propius præſentiuſque malum cautiores eſſe, 24, 32.

CAVUS, 7, 34. cava vallis. *it.* cavæ viæ, 26, 10.

murum ab imo ad ſummum crebris cubitalibus fere cavis aperuit, 24, 34. *Cava it. cavæ i. q. foramina, cavernæ. Hæc autem cava erant cubitalia, h. e. cubiti magnitudinem habebant. vide Drakenborch. ad h. l.*

CEDERE, 2, 33. ut niſi fœdus cum Latinis—monumento eſſet, —Poſtumum Cominium bellum geſſiſſe cum Volſcis, memoria ceſſiſſet. *i. e. exceſſiſſet, plane ignoraretur.*

inſigniſque inter conſpecta cedentium pugnæ terga, 2, 10. *i. e. fugientium.*

poſtquam non ceſſere nec publicæ tempeſtati, nec ſuæ invidiæ, 4, 55.

tribuni ceſſere nocti, timentes conſulum arma, 3, 17. *i. e. nocturno periculo ſe ſubducere. cf. cap. 60.*

conjuges liberoſque eorum in cuſtodiam dedit: prædæ alia militum ceſſere, 43, 19.

idem aurum ex hoſtibus captum in paucorum prædam ceſſiſſe, 6, 14.

captiva corpora Romanis ceſſere, 31, 46.

alienigenis bene parto eo (*regno*) cedere, 42, 50. *Sic et* concedere *dicitur, v. c.* 22, 25. quo jam, tamquam trans Iberum agro, Pœnis conceſſum ſit. *vid.* concedere.

quum jam ex re nihil dari poſſet, fama et corpore, judicati atque addicti, creditoribus ſatisfaciebant, pœnaque in vicem fidei ceſſerat, 6, 34.

auxerat id maxime animos, quod, ignari, loco iniquo, non

hosti, cessum, velut fugientes ac territos, terribiles ipsi, sequut fuerant, 8, 38.

nolle ominari, quæ captæ urbi cessura forent, 23, 43. *i. e. eventura. In malam partem dictum. Alias et in alteram partem, absolute quidem, dici solet. vid. Drakenborch. ad 2, 44.*

CELARE, 5, 51. sacra, in ruina rerum nostrarum, alia terræ celavimus, alia etc. *Alii tamen præferunt* terra.

CELEBER, 25, 12. vulgo apertis januis in propatulis epulati sunt, celeberque dies omni ceremoniarum genere fuit.

Mænii celebre nomen laudibus fuit, 4, 53.

CELEBERRIMUS, 4, 54. quum et spiritus plebes sumsisset, et tres ad popularem caussam celeberrimi nominis haberet duces.

CELEBRARE, 2, 42. celebrabant tribuni popularem potestatem (*suam*) lege populari. *i. e. jactabant, et illustri documento probare, scil. populari lege, volebant, quam esset popularis.*

celebrante populo diem triumphavit, 10, 37.

frequentiaque urbana celebrare actiones et resistere conspirationi patriciorum possint, 5, 11.

tribuni—legem omnibus concionibus suis celebrabant, 3, 31.

nisi in trajectu forte fluminis prohibendo, aliquarum navium concursum in majus (ut fit) celebrantes, navalis victoriæ vanum titulum appetivere, 4, 34.

cum his (*pastoribus*) seria ac jocos celebrare, 1, 4. *i. e. sæpe operam dare rebus seriis ac ludicris.*

publicum gaudium privatis studiis celebratum est, 10, 45.

celebrandarum cantu epularum caussa, 9, 30.

parvo intervallo ad respirandum debitoribus dato, postquam quietæ res ab hostibus erant, celebrari de integro jurisdictio, 6, 32.

et Scipio dux, partim factis fortibus, partim suapte fortuna quadam ingentis ad incrementa gloriæ celebratus, 29, 26.

CELEBRATIOR, *vid.* supplicatio.

CELER, 9, 32. ubi celeriora quam tutiora consilia magis placuere ducibus. *cf.* 22, 38.

CELERITAS, 41, 10. in provinciam—præcipiti celeritate abit.

CELLA, 27, 25. negabant unam cellam *amplius, quam uni deo,* rite dedicari. *Est autem cella, antiquitus quidem, ædicula uni simulacro destinata, quod alias delubrum dicitur.*

CELOCES, 37, 27. apparuit inde, piraticas celoces et lembos esse. *cf.* 21, 17. *Erant autem celoces naves breviores, ob celeritatem insignes, eædemque quæ* celetes. *vide Cel. Ruhnkenium ad Velleii* 2, 73.

CELSUS, 7, 16. celsique et spe haud dubia feroces in prœlium vadunt.

celsus hæc corpore, vultuque ita læto, ut vicisse jam crederes, dicebat, 30, 32. *i. e. capite sublato, erecto, obstipo, unde spiritus et fiducia appareret. Cicero etiam de animo dixit Tusc.* 5, 14.

CENSERE, 1, 52. se utilitatis id magis omnium caussa censere, ut renovetur id fœdus.

sententia—censendo, quoscumque magistratus esse, qui senatum haberent, judicabat, 3, 40. *i. e. in hanc sententiam SCtum*

perfcribendum videbatur. Opponitur enim auctori nullius SCti faciendi.

de bonis regiis, quæ reddi antea cenfuerant, 2, 5. pro *reddenda effe.*

bellum Samnitibus Patres cenfuerunt, 10, 12. *fcil. indicendum, aut inferendum effe.*

adeo ftolida impudenfque poftulatio vifa eft, cenfere, ne in Italiam tranfmittant Galli bellum, 21, 20. *i. q. fuadere, vel potius, interpellare.*

nunc quoque arceffas cenfeo omnes navales terreftrefque copias, 36, 7.

CENSORIUS, *vid.* nota.

CENSURA triftis, 39, 41. *i. q. fevera,* libera et fortis, *uti in eodem cap. dicitur.*

in equitibus recenfendis triftis—atque afpera cenfura fuit, 43, 16. *Opponitur cenfura mitis,* 38, 28.

fummaque invidia omnium ordinum folus cenfuram geffit, 9, 34.

Flavium dixerat ædilem forenfis factio, Ap. Claudii cenfura vires nacta, qui fenatum primus libertinorum filiis lectis inquinaverat, 9, 46.

CENSUS, 1, 42. *de forte ipfa bonorum cujufque claffis. Ceterum intelligenda funt ibi omnia ad normam affium libralium.*

a cenfu fenatum legit, 34, 51. *alias:* ex cenfu, 26, 35.

fummam aliorum Campanorum etiam cenfus diftinxerunt, 26, 34. *i. e. multitudinem, turbam*; *ut fic hic fenfus: reliqui Campani, in quos fingulos non decretum erat, fecundum cenfus puniti funt, fecundum cenfus de iis ftatutum eft.*

duodecim coloniarum, quod numquam ante factum erat,—cenfum acceperunt, 29, 37. *cf.* 39, 44.

cenfui cenfendo legem dicere, 43, 14. *i. e. agendo, æftimandifque civium fortunis et facultatibus.*

in cenfum referre (*Cato*) viatores juffit (*nimis pretiofas res*) 39, 44.

octuplicatoque cenfu etc. 4, 24. *vid.* octuplicatus.

CENTUM *cum genitivo,* 45, 34. centum quinquaginta capitum.

CENTURIÆ, 26, 18. ad unum omnes non centuriæ modo, fed etiam homines. *Hic centuriæ pro tribubus, ut alibi, pofitæ funt. Ceterum homines centuriis oppofiti intelligendi funt de omnibus omnino omnium ordinum omnifque fexus hominibus.*

quum ceteri centurias non expleffent, 37, 47. *vid. Intt. ad* 3, 64.

centuria Veturia, 26, 22. *Hoc autem eft nomen tribus. Dici vero centurias pro tribubus et contra, docent Intt. ad* 26, 18.

CENTURIARE, 25, 15. eam (*juventutem*) ex induftria centuriaverat armaveratque ad tales cafus. *i. e. in centurias, quæ funt peditum, defcripferat. Equites enim decuriantur. cf.* 22, 38. *it.* 29, 1. *vid.* convenire.

feniorum cohortes factæ, libertinique centuriati, 10, 21.

CERA, 1, 24. ut illa prima poftrema ex illis tabulis cerave recitata funt. *i. e. ex codice tabularum ceratarum.*

CERCURI, 23, 34. *genus navium Asiaticarum earumque prægrandium.*

CEREMONIÆ cœlestes, 1, 20.

ceremoniæ auspiciaque, 22, 9.

cum quanta ceremonia non vestros solum colatis Deos, etc. 29, 18.

ceremoniæ feciales, 9, 11.

virginitate aliisque ceremoniis venerabiles ac sanctas (*virgines Vestales*) fecit, 1, 20.

omnes ceremonias polluimus, 6, 41. (*de contemtis et translatis auspiciis.*

CERNERE, 7, 14. quamquam rem bonam exemplo haud probabili actam cernebat. *i. e. judicabat.*

cujus (*fœnoris*) cernendi quum ratio quæreretur, 35, 7. *vulg.* coercendi. *At illa lectio haud dubie præferenda. Est enim* cerneret. *i. q. inspiceres vide Intt. ad h. l.*

neminem, quum suffragium ineat, satis cernere, cui imperium, cui exercitum permittat, 26, 2.

priusquam id sors cerneret, 43, 12. *i. q. decerneret. Sermo autem est de provinciis.*

quum—hereditatem regni creverit, quæque procurator tenuerat, pro domino possederit, 24, 25.

quum litteras ab rege Perseo per ignobiles tres legatos cerneret, 45, 4.

CERTAMEN, 31, 14. navalia certamina pro *præliis. Ita et* 40, 48. contracto certamine *intelligendum.*

circa jacentis Galli corpus, contracto certamine, pugna atrox concitatur, 7, 26.

ingens fuit cum hoste certamen, non segnius inter dictatorem et magistrum equitum, 9, 40.

transigere cum Publilio certamen, 9, 12.

tanto irarum certamine, 9, 39. *cf.* 1, 7.

in ipso certamine pugnæ, 36, 19. *Sic* certamen verborum linguæque, 10, 22. certamen laboris ac periculi, 28, 19. certamen amicitiæ, benevolentiæ, 37, 53. certamen bonæ artis ac virtutis, *ibid.* 54.

nihil neque apud duces, neque apud milites remittitur a summo certamine animi, 6, 24.

nec certamen juris, sed vim quæri appareret, 21, 6. *i. e. de jure.*

Patrum—animos certamen regni ac cupido versabat, 1, 17.

regni certamine ambigebant fratres, 21, 31.

omnia intempestive agendi certamen erat, 45, 21.

magno certamine cum prætore habito, tenuerunt caussam, 39, 3.

pravum certamen notarum inter censores, 29, 37.

certamina domi finita, 2, 53. *i. q. seditiones domesticæ. vide Intt. ad h. l.*

CERTARE, 9, 46. contumacia adversus contemnentes humilitatem suam nobiles certavit. *vid. in voc. sequ. it. in v.* mulcta.

CERTATIO, 25, 4. omissa mulctæ certatione, rei capitalis diem

Postumio dixerunt. *cap. præced. est* certare mulctam. *h. e. de mulcta.*

quo magis, spatio interposito, ab impetu ad consultandum advocabantur, eo plus abhorrebant a certatione animi, 2, 57.

CERTE quidem vos estis Romani, qui etc. 45, 22. *cf.* 2, 1.

mœnibusque se certe, si non armis, ab hoste videbantur defensuri, 22, 54.

CERTUS, 5, 33. si quidquam humanorum certi est.

legatorum paullo ante verba ad certum redegisse, 44, 15.

certum atque decretum est, non dare signum, 2, 45.

breviore intervallo certiora intuentes, 10, 35.

consternatio—certior res, 29, 6.

adversus hostem, nec spe, nec animo certiorem, 10, 35. *i. q. nec firmiorem nec fortiorem.*

ut semel dedere terga, etiam certiorem capessere fugam, 9, 39.

certum habeo, te imprudentia labi, 36, 28. *vid. Intt. ad h. l.*

CERVIX, 35, 11. equi sine frenis, deformis ipse cursus rigida cervice et extento capite currentium.

etsi bellum ingens in cervicibus erat, 22, 33.

regno prope per largitionis dulcedinem in cervices accepto, 4, 12.

CERVUS, 44, 11. munimenti lignei genus. *vid. Jul. Cæs. B. Gall.* 7, 72.

CESSARE, 1, 46. spernere sororem, quod virum nacta muliebri cessaret audacia. *i. q. non uteretur.*

Antiochus, ne cessaret per hibernorum tempus etc. 36, 5.

nec ullum erat tempus, quod a novæ semper alicujus cladis spectaculo cessaret, 5, 42.

priorum nostrorum benefactorum cumulus hoc, quod nunc cessatum in officio est, expleat, 45, 24.

non cessari a sacrilegiis, 31, 12.

CETERA acies, 6, 8. conspectu suo prœlium restituit, ostentans vincentem ceteram aciem.

cetera deprecatio, 42, 48.

quod satis in usum fuit sublato, ceterum (*spartum*) omne incensum est, 22, 20.

cetera classis fugerunt, 35, 26.

CETERUM neminem, majore cura occupatis animis, verum esse præjudicium rei tantæ afferre, 3, 40 *i. q. alioqui, alias.*

consules exitu anni non consulibus ab se creatis—ceterum dictatori etc. 9, 21. *illud* ceterum, *quia* non *præcedit, ut subinde, eleganter pro particula adversativa positum est. cf.* 9, 26.

CETRATA cohors, 31, 36. πελτασταί.

CIBUS, 24, 16. stantes cibum potionemque, quoad stipendia facient, capturos esse. *Intelligendum de cœna; nam prandium omnes capiebant stantes. vid. Lips. milit. Rom.* 5, 16.

CICATRIX, 29, 32. ubi primum ducta cicatrix, patique posse visa jactationem etc. *i. e. obducta.*

CIERE pugnam *principes dicuntur*, 9, 22. *i. e. initium pugnandi facere.*

ciere feditiones, 4, 52.
— prœlium, 4, 33.
— bellum, 5, 37.
— tumultum, 28, 17.
ab ultimis fubfidiis cietur miles, 9, 39. *h. e. arceffitur in primam aciem. cf.* 28, 27.
non homines tantum, fed—fœdera et Deos ciebamus, 22, 14. *i. q. commemorabamus.*
triumphum nomine ciere, 45, 38. *Io Triumphe! exclamare.*
ciere ingentem irarum molem ex alto animo, 9, 7.
qui patrem ciere poffent, id eft, nihil ultra quam ingenuos, 10, 8.

CILICIUM, 38, 7. ciliciis prætentis.

CINCTUS, 8, 9. incinctus cinctu Gabino. *Idem dicitur* Quirinalis. *cf.* 5, 46.

CINGERE, 23, 29. equites cornua cinxere.
unus ex purpuratis latus cingebat, 32, 39.
Hifpano cingitur gladio, 7, 10. *Alibi,* 40, 13. gladiis accincti *dicuntur. Contra ibid. cap.* 7. ferro fuccincti.

CIRCA, 1, 4. venando peragrare circa faltus. *i. e. faltus, qui circa funt. Sic* 29, 29. agros circa vaftavit. *it.* 1, 17. circa civitates. *h. e. quæ circa erant fitæ, vicinas. cf.* 9, 15. 21, 7. *Similiter,* 2, 23. alibi militia *dicitur pro militia alibi facta.*
Romulus legatos circa vicinas gentes mifit, 1, 9. *h. e. ad vicinas gentes, quæ circa erant, f. omnes deinceps.*
extemplo et circa prætorem ad civitates miffi legati tribunique qui fuos ad curam cuftodiæ intenderent, 21, 49. *Circa prætorem, explicante Gronovio, funt, qui circa prætorem erant. Forte ita dixit Livius, ut vitaretur tædium legentibus e repetitione τοῦ* qui; *præfertim quum illud* qui *copulam* que *præcedere voluiffet.*
circa Padus amnis, 21, 43. *nifi legend. cum Gronovio* contra; *quemadmodum haud dubie legendum eft; fequitur enim* a tergo, *et præcefferant hæc:* dextra lævaque duo maria claudunt.
campus ante montibus circa feptus erat, 28, 33.
ante circaque velut ripa præceps oram ejus omnem cingebat, 27, 18.
omnia contra circaque hoftium plena erant, 5, 37.
ante figna circaque omnes ceciderunt, 9, 32.

CIRCULUS muri exterior, 36, 9.
in circulis conviviifque celebrata fermonibus res eft, 34, 61.

CIRCUM, 42, 45. legatio in Afiam circum infulas miffa.
qui primo tribunicios homines—circum fe oftentaverant plebei, 3, 37.

CIRCUMAGERE, 42, 42. circumagetur hic orbis.
jam magna parte anni circumacta, 26, 40.
circumactis decem et octo menfibus, 9, 33.
circumegit fe annus, 9, 18.
prius fe æftas circumegit, quam etc. 23, 39.
circumagenti fe ad diffonos clamores—hofti undique objecerat victorem peditem equitemque, 4, 28.

vixdum induciarum tempore circumacto, 27, 30. *i. e. exeunte, peracto. Etenim in his nihil respicitur eo, ut, quod circumagi dicatur, in se, tamquam circulus, redeat, id quod de integro anno rectius dici et potest, et solet.*

alieni animi momentis circumagi, 39, 5. *i. e. in aliorum gratiam, prout animati sunt, mutare se.*

repente intorta navis in proram circumagebatur, 28, 30.

spatium circumagendi signa, vertendique aciem a castris in hostem fuit, 10, 36. *cf.* 26, 8.

ut circumagi signa obvertique aciem viderunt in hostem, 6, 24.

ab rapido cursu circumagendo equo effusus, 10, 11. *Sic proprie dicitur. Sic enim* 8, 7. circumactis equis.

Perseus extemplo circumegit aciem, 42, 64.

CIRCUMARARE, 2, 10. agri, quantum una die circumaravit, datum.

CIRCUMCOLERE, 5, 33. qui sinum circumcolunt maris.

CIRCUMDARE exercitum castris, 3, 28.

ex composito armata circumdatur Romana legio, 1, 28.

hostia itineri circumdata, 40, 13. *de sacrificio lustrali.*

jam se ad prohibenda circumdari opera Æqui parabant, 3, 28. *i. e. circumdanda, vel potius, circumdari cœpta.*

oppidum corona circumdatum, 4, 47.

hinc patre, hinc Catulo, lateri circumdatis, 30, 19. *Similiter latus alicujus* claudi, *etiam* cingi *dicitur, vel ab uno.* vid. *cingere.*

CIRCUMDUCERE, 10, 29. præfectis equitum jussis ad latus Samnitium circumducere alas.

circumducto agmine, 29, 33.

suo jussu circumduci Albanum exercitum, ut Fidenatium nuda terga invadant, 1, 27.

CIRCUMFERRE bellum, 9, 41. *i. e. plures deinceps populos bello petere. cf. cap.* 45.

vicatim circumferentes bellum, 10, 17.

circumferens inde minaciter truces oculos ad proceres Etruscorum, 2, 10.

circa ea omnia templa Philippum infestos circumtulisse ignes, 31, 30.

legati SCtum, Thebis primum recitatum, per omnes Peloponnesi urbes circumtulerunt, 43, 17.

satiatis vino ciboque poculum idem, quod mihi datum fuerit, circumferetur, 26, 13.

CIRCUMFUNDERE, 22, 7. circumfundebantur obviis sciscitantes.

Hannoni Afrisque se circumfudere, 29, 34. *cf.* 10, 36. 28, 26.

consuli Lævino Capuam prætereunti circumfusa multitudo Campanorum est, 26, 27.

circumfusæ undique voluptates, 30, 14.

CIRCUMJICERE, 36, 9. circumjectus munitionis brevior orbis.

ædificia circumjecta muris, 9, 28.

CIRCUMINJICERE, 25, 36. si quo modo poffet vallum circuminjicere.

CIRCUMLUERE, 25, 11. quo (*mari*) in peninfulæ modum pars major (*arcis*) circumluitur.

CIRCUMMITTERE, 29, 33. quo (*tempore*) perveniffe jam circummiffi videri poterant.

Veiens multitudine abundans, qui inter dimicationem caftra Rom. aggrederentur, poft montes circummifit, 4, 18.

CIRCUMPADANI campi, 21, 35.

CIRCUMSCINDERE, 2, 55. eo infeftius circumfcindere et fpoliare lictor, *i. e. lacerare veftem.*

CIRCUMSCRIBERE, 45, 12. virga, quam in manu gerebat, circumfcripfit regem.

CIRCUMSEDERI urbem Rom. ab invidia et odio finitimorum, 6, 6. *cf.* 9, 2.

opem non circumfeffis modo, fed etiam circumvallatis ferret, 25, 22. *cf.* 9, 42. *it.* 42, 65.

quales (*belluæ*) fretum quondam—ad perniciem navigantium, circumfediffe fabulæ ferunt, 29, 17. *i. e. obfediffe.*

CIRCUMSEPIRE, 1, 49. Tarquinius—armatis corpus circumfepfit.

CIRCUMSIDERE, 9, 21. Pliftiam ipfi, focios Romanorum,—circumfidunt.

victores circumfidunt urbem—vi expugnaturi, 41, 19.

CIRCUMSISTERE, 10, 19. digredientes jam confules legati tribunique—circumfiftunt. *cf. cap.* 20. *ult. it.* 1, 28.

CIRCUMSONARE, 3, 28. clamor hoftes circumfonat.

dum ad circumfonantem undique clamorem flectere cornua et obvertere ordines volunt, 27, 18.

CIRCUMSPECTARE, 26, 18. in magiftratus verfi circumfpectant ora principum. *cf.* 25, 36.

circumfpectantes defectionis tempus, 21, 39.

CIRCUMSPECTUS, 10, 34. unde in omnes partes circumfpectus effet.

ut diftineret regem ab circumfpectu rerum aliarum, 44, 35.

CIRCUMSPICERE, 37, 41. ne ex medio quidem cornua fua circumfpicere poterant, nedum extremi inter fe confpicerentur.

CIRCUMSTARE, 8, 32. legati circumftantes fellam. *cf.* 25, 34.

duo celeberrimi nominis duces circumftare urbem Romanam, 27, 40.

fimul duobus circumftantibus urbem bellis, 3, 38.

quum tanti undique terrores circumftarent, 6, 2. *cf. cap.* 9.

nec Scipio ullo tempore hiemis belli opera remiferat, quæ multa fimul undique eum circumftabant, 30, 3.

CIRCUMVADERE, 9, 40. is novus additus terror, quum ex parte utraque circumvafiffet aciem. *cf.* 34, 21.

profectique ad claffem immobiles naves—circumvadunt, 10, 2.

CIRCUMVALLARE, 10, 35. cafurum inter figna Samnitium potius, quam circumvallari caftra Romana videat.

CIRCUMVECTARE, 41, 17. qui Ligurum oram, maritimum quoque terrorem admoventes, circumvectarentur.

CIRCUMVEHI procul castra jubet specularique, 27, 47. *cf.* 10, 29. circumvectus Brundisii promontorium, 10, 2.

CIRCUMVENIRE, 10, 2. in medio circumventi hostes.

ita cæsa ab tergo legio, atque in medio, quum hostis undique urgeret, circumventa, 10, 26.

ut tantis circumventam terroribus expediret rempublicam, 2, 24. *cf.* 28, 22.

falsis criminibus—circumventum—arguens, 4, 21.

an placeret fœnore circumventam plebem, 6, 36.

CIRCUS, 9, 42. concilium populorum omnium habentibus Anagninis in circo, quem Maritimum vocant.

actum de imperio Marcelli in circo Flaminio est, 27, 21.

quum per circum reveheretur ad foros publicos, 45, 1. *vid. Plin.* 34, 5. *it. Drakenborch. ad* 29, 37.

CISTOPHORI, 37, 46. *nummi Asiatici genus. vid. Clav. Cicer. in h. v.*

CITARE, 2, 29. citari nominatim unum ex iis, qui in conspectu erant, dedita opera jubent. *Scilicet proprie de delectu adhibetur vox citandi, quod est, nomen alicujus per præconem pronunciare, ut adsit et respondeat.*

quum senatus in forum citari cœptus esset, 27, 24. *Sic, non* in foro, *legendum censet Dukerus.*

patres in curiam citari jussit, 1, 48.

senatum extemplo citaverunt eo ordine, qui ante—fuerat, 9, 30.

CITATISSIMO agmine, 22, 6.

CITRA, 10, 25. ad castra—pergit: paucis citra millibus lignatores ei cum præsidio occurrunt. *absolute* pro *citra castra.*

CITIUS, 8, 32. vitam sibi eripi citius, quam gloriam rerum gestarum, posse, *i. q. prius, antea.*

CITUS, 33, 48. nocte via cita regionem quamdam agri Vocani transgressus. *i. e. itinere celeriter facto.*

CIVICUS, 1, 40. non modo civicæ, sed ne Italicæ quidem stirpis.

CIVILIS exercitus, 42, 35.

Karthaginiensi nihil civilis roboris est; mercede paratos milites habent, 28, 44.

neque magistratum continuari satis civile esse, 27, 6.

consilium non civilis exempli, 7, 5.

nulli civilis animus neque legum, neque libertatis æquæ patiens, 45, 32.

sermo minime civilis, 6, 40.

si quidquam in vobis non dico civilis, sed humani esset, 5, 3.

civile jus, repositum in penetralibus pontificum, evulgavit, 9, 46.

CIVIS Romanus si sit ex plebe, præcisa consulatus spes erit, 4, 3. *Hic aut* civi Romano *legendum, aut intelligendum* ei *videtur. Sic Sallust. B. Cat.* 11. *Huic quia bonæ artes desunt, dolis ac fallaciis contendit.*

quibus quid aliud, quam admonemus *nos cives* eorum esse, 4, 3.

nisi legendum cum aliis concives. Sed hanc emendationem Drakenborchius rejicit, quum sit ea vox sequioris ætatis. Sed tamen apud Ciceronem est etiam conservus.

neque civibus satis lætus adventus ejus fuit, nec hostibus quidquam attulit terroris, 8, 36. *Hic cives* pro *popularibus latiori* significatione *accipiendi*; *neque enim milites tantum legionarii intelligendi videantur.*

inter cives Romanos et peregrinos, 22, 35. *E glossa esse* Romanos *ut existimemus, tum usus loquendi suadet, tum quorundam librorum, et Pighii emendantis, auctoritas*; *præsertim quum non in formula sollemni, sed e persona Livii dicatur. In decretorum formulis, in quibus usus linguæ publicus dominatur, talia sæpius abundare constat.*

CIVITAS, 3, 47. quum civitas in foro exspectatione erecta staret.

civitas Romana, 9, 45. pro *jure civitatis.*

civitas sine suffragii latione, 9, 43.

populis—quia maluerunt, quam civitatem, suæ leges redditæ, *ibid.*

civitatem dare plebi, 1, 28. *cf.* 8, 14.

Claudiam certe gentem—in civitatem accepimus, 4, 3.

aucta civitate magnitudine urbis, 1, 45.

armari civitatem defendique, 4, 2.

ausi sumus—quæque civitas, 37, 54.

mœsta itaque civitas in campum descendit, atque in magistratus versi circumspectant ora principum, 26, 18.

civitatem libertatemque eripere (*de vi censoria*), 45, 15. *i. e. jus Quiritium*; *nam vulgarem libertatem non amittebant. vid. Clav. Cicer. in v.* libertas.

civitas gravis, 34, 17. *i. q. valida, potens opibus.*

Bergistanorum civitatis septem castella defecerunt, 34, 16. *Civitas h. l. ut alibi sæpius, pro* populo *dicta est. Etiam nomina regionum sæpenumero pro incolis dicuntur, v. c.* 39, 48. Messene desciverat a concilio Achaico. *it.* 8, 11. Latium Capuaque agro mulctati.

CLADES captæ urbis, 5, 21.

binaque castra clade una deleta, 30, 6.

plus populationibus, quam prœliis cladium fecit, 8, 2.

magna clade eos castigavit iter asperius et exercitatior hostis, 39, 1.

quod agri est inter—omni clade belli pervastat, 22, 4.

multiplex clades, cum duobus consulibus duo consulares exercitus amissi, 22, 54.

nulla profecto alia gens tanta mole cladis non obruta esset, *ibid.*

si sua temeritate contractæ cladi superesset, 25, 19.

plus eo anno domi acceptum cladis ab consulibus ac dictatore, quam ex victoria eorum bellicisque rebus foris auctum imperium, Patres credebant, 8, 12.

cujus repentinæ cladis ne caussa dubia esset, 2, 36. (*mortuo filio*)

quantam excitatura molem vera fuiffet clades, 28, 24. (*mors Scipionis*)

tum privatæ quoque per domos clades vulgatæ funt, 22, 56.

clades Sinopenfium, 40, 2. *licet accipiatur a nonnullis pro ea, quam dederunt; Drakenborchio tamen placet Jac. Gronovii ad Pomp. Melam propofitæ fententiæ fubfcribere, ut intelligatur accepta clades.*

illos repeterent animos Quirites, quos recenti clade accepta habuiffent, 5, 11. *Hic delendum videtur* accepta. *Contra omiffa eft vocula* itaque *a principio hujus periodi; idque de more Livii factum.*

CLAMARE, 22, 1. per urbem Saturnalia diem ac noctem clamatum. *Videtur legendum cum Gronovio* clamata. *Sic dicitur Livio* clamari *item* cieri Triumphus. *vid.* cieri.

CLAMITARE, 1, 9. idemtidem—Talaffio ferri clamitatum.

ad arma, et, pro veftram fidem, cives! clamitans, 9, 24. Conclamare *ufitatius in hoc genere. vid. infra in h. v.*

CLAMOR, 10, 5. concitatior accidens clamor ab increfcente certamine.

alacer clamor, 6, 24.

clamore et ab alia circumftantium turba multiplici adjecto, 37, 41.

caftra Gallorum—clamore invadunt, 5, 45. *Sic et* provolare, *it.* procurrere *jungitur. vid. Drakenb. ad h. l.*

clamor indicium primum fuit, quo res inclinatura effet. excitatior crebriorque ab hofte fublatus; ab Romanis diffonus, impar, fegnius fæpe iteratus, incerto clamore prodidit pavorem animorum, 4, 37.

CLARIGATIO, 8, 14. ut ejus, qui cis Tiberim deprehenfus effet ufque ad mille pondo clarigatio effet. *i. e. ut tanta pecunia mulctaretur. Alibi eft denunciatio clara voce facta v. c. in belli indictione, quum res repetitæ, nec redditæ effent. Alii aliter explicant hanc vocem. Nec mirum. Ipfi Quinctiliano obfcurior et ignotior ea videbatur. vid. Intt. ad illum locum.*

CLARUS *proprie dicitur Latinis, qui gloria dignus eft. Ea autem non venit, nifi a rebus præclare geftis. Sic* 9, 17. Nam ea quoque (*opera militaria*) haud minus clarum eum (*Alexandrum*) faciunt,

ut alios reges claros ducefque omittam, *ibid. Itaque etiam confules* clariffimi *vocabantur. it.* gloria clariores. *vid. Cic. de Or.* 2, 37. *Sed tamen fubinde etiam in partem deteriorem* clari *dicuntur v. c. apud Noftrum,* 7, 31. luxuria fuperbiaque clarus. (*populus Campanus*)

CLASSICUM apud eos cecinit, 28, 27. *Eft autem clafficum omne fignum tubis datum exercitui, five ad concionem excitantur milites, five vigiliæ indicantur etc.*

CLASSICUS, 21, 61. claffici milites navalefque focii.

CLASSIS, 1, 1. ab Sicilia claffe Laurentem agrum tenuiffe, *i. e. oram maritimam adiiffe; nifi vero legendum cum Jac. Gronovio:* ab Sicilia erraffe ac L. a. tenuiffe.

et impari maritimis viribus haud facilis erat in infulam claffi acceffus, 28, 7.

cetera classis fugerunt, 35, 26.

multi voluntarii nomina in classem dederunt, 28, 45.

ut eodem tempore exercitus ostenderetur et classis, 26, 42. *Solet exercitus a Livio classi opponi, ut ille significet terrestres, hæc navales copias.*

classis ornandæ reficiendæque caussa, 9, 30.

classi quoque ad Fidenas pugnatum, 4, 34. *Non* equites, *ut nonnullis placet, intellexisse videtur Livius, sed* classes *quæ vulgo dicuntur*; *id quod ex refutatione ejus patet.*

CLAUDERE, 23, 2. claudam in curia vos. *cf. cap. sequ. ubi est:* clausos omnes in curiam accipite.

clausæ hieme Alpes, 27, 36.

rivus præaltis utrimque clausus ripis, 21, 54.

clauderent Capuam operibus, 25, 22.

clausi undique commeatus erant, nisi quos Pado naves subveherent, 21, 57.

CLAUDICARE, 22, 39. si altera parte claudicet respublica, *i. e. majus incommodum acceperit. Sic fere Cicero Epp. Div.* 12, 10. *si quid forte titubatum fuerit. Vide tamen, quæ Gronovius ad h. l.* pro *verbo* claudere *disputat.*

CLAUDUS, 37, 24. hostes claudas mutilatasque naves apertis navibus remulco trahentes. *i. e. quibus remi detersi vel defracti ab altera parte erant, ut non nisi ab una parte agere possent.*

CLAUSTRA, 9, 32. ab oppugnando Sutrio, quæ urbs socia Romanis, velut claustra Etruriæ erat, ingens orsi bellum.

quum ea loca (*Nepete ac Sutrium*) opposita Etruriæ, et velut claustra inde portæque essent, 6, 9. *cf.* 44, 7.

ante ipsa (*castra*) Tempe in faucibus situm Macedoniæ claustra tutissima præbet, 42, 67.

CLAUSUS, 42, 14. nihil, præterquam fuisse in curia regem, scire quisquam potuit: eo silentio clausa curia erat.

CLAVUS, 7, 3. ut, qui prætor maximus sit—clavum pangat. Fixa (*fixus*) fuit—. Eum clavum etc. *Nempe* pangere *et* figere *clavum prorsus idem est*; *quemadmodum hæc verba, etiam quum de aliis rerum generibus sermo est, commutari solent. cf.* 9, 28. *et* 34.

CLEMENS, 8, 31. inclinaturum ad clementiorem sententiam animum. *Alii* mitiorem: *quod est utique usitatius v. c. de pœnis*, 1, 28.

CLEMENTER, 29, 2. hostico, tamquam pacato, clementer ductis militibus.

CLEMENTIA, 45, 4. ut se suaque omnia in fidem et clementiam populi Rom. permitteret. *Henr. Steph. Schediasm.* 4, 9. *p.* 23. clientelam *legendum putat. vid. Duker. ad h. l.*

CLIPEUM *pro* CLIPEUS, 1, 43. *cf.* 35, 41. *it.* 38, 35.

arma, clipeus sarissæque illis; Romano scutum, majus corpori tegumentum, 9, 19. *cf.* 8, 8.

clipea inaurata in fastigio Jovis ædis posuerunt, 35, 10. *cf.* 25, 39.

COACERVARE, 5, 39. armorum cumulos coacervare.

ex hostium coacervatorum cumulis, 22, 7. *vid.* acervati, *item* cumulus.

COALESCERE, 1, 8. coalefcit multitudo in unius populi corpus.
coalefcit res concordia, 1, 11.
— regio pace nova, 26, 40.
brevique tanta concordia coaluerant omnium animi, 23, 35.

COARGUERE, 31, 25. id quidem coarguere Cycliadas prætor Achæorum nihil attinere ratus.
quo (*decreto*) maxime et refelli et coargui poteft, 39, 28.

CŒLUM, 22, 1. Faleriis cœlum findi velut magno hiatu vifum, *i. e. difceffiffe, ut Cicero dicit Div.* 1, 43.
cœli intemperies, 8, 18. *Sic* paluftre cœlum, 22, 2.
cœlum fub quo natus educatufque effem, 5, 54.
quid tandem eft, cur cœlum ac terras mifceant? 4, 3.
portam et multis locis murum de cœlo tactum, 29, 14. *cf.* 26, 23. *ubi vid. Drakenborch.*
fulmina jaci de cœlo, 28, 27.

CŒLESTIS, 9, 1. quidquid ex fœdere rupto irarum in nos cœleftium fuit. *cf.* 2, 36.
nec cœleftes modo defuerunt aquæ, 4, 30.

CŒNACULUM fuper ædes datum eft, fcalis ferentibus in publicum obferatis, aditu in ædes verfo, 39, 14. *i. e. fuprema contignatio ædium. Gr. ὑπερῷον. vide B. Patruum ad Sueton. Aug.* 45.

CŒNUM, 10, 15. orare, ut ex cœno plebeio confulatum extraheret. *Conviciandi cauffa fic dictum.*

CŒPISSE, 28, 27. tum (*imperator*) ita cœpit *fcil. dicere.*

CŒPTUM, 24, 13. cœpta maturare. *it.* enunciare, 23, 35. *it.* impedire, *ibid. cap.* 41.
in cœpto perftare, 42, 10. in bene cœpto perfeverare, 45, 15.
porta intus forifque pariter refringi cœpta, 26, 46.

COERCERE, 21, 31. nullis coërcitus (*amnis*) ripis.
fanctus et innocens (*Cato*) afperior tamen in fœnore coërcendo habitus, 32, 27.
coërceri ab effufo ftudio nequiit, 39, 32. *Ita* coërcitus miles *dicitur*, 36, 24. *pro retento a prædandi licentia.*
per opportunas expeditiones coërcitis gentibus, 31, 43.

CŒTUS, 39, 14. ne quid eæ conjurationes cœtufque nocturni fraudis importarent.
cœtus nocturni plebis fufpecti patribus, 5, 16*.
cœtus indicere in domos tribunorum, 4, 25.
civili quippe ftandum exercitu effe, quando focialis cœtus defereret, 7, 25.
quantum a cœtu congreffuque impotentium dominorum fe amoviffent, 3, 38.
quod maximo cœtu Græciæ (*ludicrum*) celebraretur, 27, 35.

COGERE, 45, 41. neque cogi pugnare poterat. *ibid. paullo poft:* ad pugnam rege coacto.
cauffam inaugurari coacti flaminis libens reticuiffem, 27, 8.
cogendum—fungi officiis, 21, 63.
cogendis redire in colonias—confumfit, 32, 26.
vos id cogendi eftis, 6, 15. *cf.* 4, 26.
jure cogere, 3, 38. (*de magiftratibus*)
fub jus judiciumque fuum totam coëgit gentem, 41, 22.

ut caſtellum—aut auctoritate, aut armis cogeret jura antiqua pati, 38, 13.

ne præfecti in oppida ſua ad pecunias cogendas imponerentur, 43, 2. *i. e. exigendas.*

cogere hoſtes in obſidionem juſtam, 10, 45.

in claſſem cogi, 36, 3. *Oppoſ. vacatio rei navalis.*

in provinciam cogere, 43, 15. *i. e. ut ad exercitum irent.*

vos in ordinem coactos eſſe, et rem ad ſeditionem ſpectare, 25, 3. *vid. Intt. ad h. l.*

cogere numerum, 32, 2. *i. q. ſupplere, novos colonos adſcribere.*

coacto agmine procedebat, 38, 18. *i. e. denſatis ordinibus.*

feminæ ex propinquis urbibus coactæ cibaria in caſtra afferebant, 44, 32. *niſi potius, volente Drakenborchio, legendum* cocta.

poteſtatem—intra ſex menſium et anni coëgiſſet ſpatium, 9, 33. *i. q. coarctaſſet.*

ſaltus in arctas coactus fauces, 22, 15.

COGITATIO, 1, 6. intervenit deinde his cogitationibus avitum malum, regni cupido, *i. e. inſtitutis.*

his curis cogitationibuſque ita ab ineunte ætate animum agitaverat, ut nulla ei nova in tali re cogitatio eſſet, 35, 28. *int. exercitationes in uſu rerum bellicarum comparando, meditando quidem, commentando etc.*

inter multas magnaſque res, quæ—occupabant cogitationes hominum, 27, 3.

totus in Perſea verſus, cum eo cogitationes ejus rei dies ac noctes agitabat, 40, 5. *i. e. deliberatio, conſultatio.*

cogitatio Romani belli, 40, 21.

COGNATIO, 26, 33. affinitatibus pleroſque et propinquis jam cognationibus ex connubio vetuſto junctos.

COGNITIO vacantium militiæ munere poſt bellum differtur, 4, 26. *i. e. de his, qui parum legitimam cauſſam habuerant militiæ ſe ſubducendi.*

vis hanc formulam cognitionis eſſe? 40, 12.

COGNITOR, 39, 5. alienarum ſimultatium cognitorem fieri, *i. e. mandatas ſimultates tamquam procuratorem exercere. Alias* cognitoris *eſſe dicitur, ut præſentium mandata, non abſentium, accipiat.*

COGNOSCERE, 2, 40. dein familiarium quidam qui inſignem mœſtitia inter ceteras cognoverat Veturiam, *i. q. agnoverat.*

quod (*pecus*) domini cognoviſſent, 24, 16.

cognoſcendi, conquirendi, repetendique jus eſto, 38, 38. *Scilicet cognoſci dicuntur, quæ in propatulo ſunt, quæque domini ſua eſſe probant. Similiter,* 10, 20. accitique edicto domini, ad res ſuas noſcendas recipiendaſque. *cf.* 26, 30. *vid. etiam infra in v.* noſcere.

cognito, vivere Ptolemæum, 33, 41. (*abſolute*) *cf.* 44, 28.

COHIBERE hoſtem ab effuſa prædandi licentia, 22, 3. *vid.* coërcere.

in comparando cohibendoque bello, 9, 29.

COHONESTARE, 25, 16. quod unum reliquum fortuna fecerit, id cohoneſtent virtute.

quod conſilium diſpenſandæ cohoneſtandæque victoriæ imperatoribus majores dederunt, 38, 47.

COHORS extraordinaria, 34, 47. *it.* 40, 27. *i. e. alaris. Certe in posteriori loco* alaris *est intelligenda. vide Gronovium ad h. l.*

cohors, 27, 14. *scil. sociorum. Opponitur enim* manipulo, *qui est legionis.*

COIRE, 9, 26. qui usquam coissent conjurassentque adversus rempublicam. *cf.* 39, 41. *Quamquam in posteriori loco de candidatis se invicem dejicientibus sermo est.*

neque se conglobandi coeundique in unum datur spatium, 6, 3.

COITIO, 7, 32. non factionibus modo, nec per coitiones usitatas nobilibus. *vid. Drakenborch. ad* 2, 28. *ubi pro* in mille curias concionesque *legi vult* in m. c. coitionesque ; *sane admodum eleganter.*

absterrendo singulos a coitionibus conciliisque, 2, 35. *cf.* 3, 65.

coitiones honorum adipiscendorum caussa factas, 9, 26.

dejectisque honore per coitionem duobus Quinctiis, 3, 35.

COLERE, 21, 26. colunt autem circa utramque ripam Rhudani. *i. e. habitant.*

colebanturque religiones pie magis quam magnifice, 3, 57.

apud quos juxta divinas religiones humana fides colitur, 9, 9.

dii, qui hanc urbem, qui hos sacratos lacus colitis, 24, 38.

incertum, cura gentis, an ut adversaretur Scopæ, parum donis cultus, 31, 43.

coli honoribus muneribusque, 45, 20.

beneficium acceptum colamus oportet, 7, 30. *i. e. agnoscere, tueri.*

incertum, qua fide culturus, si perinde cetera processissent, pacem cum Romanis fecit, 8, 17.

COLLEGIUM, 10, 26. quonam modo se oblivisci P. Decii per tot collegia experti posse? *h. e. quem toties collegam habuisset. Est ergo* collegium *pro collegarum vinculo ac necessitudine dictum. Sic* 4, 17. ex collegio prioris anni *accipiendum. cf.* 5, 18.

Decium, expertum mihi concordi collegio virum—mecum consulem faciatis, 10, 13. *cf. cap.* 22. *et* 24.

Capitolinos ludos sollemnibus aliis addidimus ; collegiumque ad id novum—condidimus, 5, 52.

pro collegio pronunciant, 4, 26. *i. q. ex decreto collegii : cap.* 53. *dicitur :* ex collegii sententia.

collegium prætorum, 22, 10. *nisi leg.* pontificum. *vid. Intt. ad h. l.*

COLLIGERE, 2, 50. cogebantur breviore spatio et ipsi orbem colligere.

ut fama clementiæ—colligeretur, 21, 48.

priusquam colligerentur animi, 10, 41.

COLLIS, 22, 4. deinde paullo latior patescit campus, inde colles assurgunt.

saluberrimi colles, 5, 54. (*de urbe Roma*)

sepultus in eo colle, qui nunc est pars Romanæ urbis, cognomen colli fecit, 1, 3.

COLLUCERE, 38, 6. tota collucente flammis acie. *Similiter Virgil. Æn.* 4, 567. *sævasque videbis Collucere faces, jam fervere litora flammis.*

COLLUM, 4, 53. quum paucis, appellantibus tribunum, collum torsisset, metu ceteri sacramento dixere.

COLLUVIO, 26, 40. mixti ex omni colluvione exsules. *cf.* 3, 6.
colluvio omnium gentium, 22, 43.
ne cui in colluvione rerum (*consules*) majestatem suam contumeliæ offerrent, 3, 11.

COLONIA, 10, 1. Soram atque Albam coloniæ deductæ.
Suessa et Pometia—coloniæ deductæ sunt, 9, 28. *ubi vid. Intt.*
Antium nova colonia missa, 8, 14.
illud agitabant, uti colonia Aquileia deduceretur; nec satis constabat, utrum Latinam, an civium Romanorum, deduci placeret, 39, 55.

COLONUS, 27, 38. maritimi coloni.
militibusque colonis imperatis, 41, 5. coloniis *legi vult cum Dujatio Drakenborchius.*
ut—coloni eo præsidii caussa scriberentur, 4, 11.
si et ipsi ascribi coloni vellent, 8, 14. *cf.* 31, 49.
vicit tamen sententia, ut mitterentur coloni, 9, 26.
ut qui (*Fidenates*) coloni additi Romanis essent, 1, 27. *Nimirum, qui beneficio victorum non expelluntur sedibus suis, hi sunt eorumdem coloni. Hoc sensu Fidenates paullo ante* colonia Romana *vocati sunt.*

COLUMEN, 6, 37. consulatum superesse plebeiis: eam esse arcem libertatis, id columen.
unum hominem caput columenque imperii Romani esse, 38, 51.

COMES, 22, 60. si nemo tantæ virtutis exstitisset comes.

COMINUS, 27, 18. ad cominus conferendas manus.
undique ex insidiis barbari a fronte, ab tergo coorti, cominus, eminus petunt, 21, 34.
aliquoties exercitus Latinus cominus cum Romanis signa contulerat, 1, 33.

COMISSARI, 40, 7. quin comissatum ad fratrem imus?
per quam (*Indiam*) temulento agmine comissabundus incessit, 9, 17.
epulantesque cum carmine triumphali ac sollemnibus jocis, comissantium modo currum sequuti sunt, 3, 29.

COMISSATIO, 1, 17. regii juvenes interdum otium conviviis comissationibusque inter se terebant.

COMISSATOR, 40, 9. aperienda nimirum nocte janua fuit, et armati comissatores accipiendi.

COMITAS, 9, 42. benignitatem per se gratam comitate adjuvabat.

COMITATUS, 28, 22. magnum etiam comitatum, quia paucis parum tutum fuerat, transgredientem fines—interfecerunt. (*de majori numero militum*)

COMITER, 9, 43. legatis eorum comiter munera missa.
sociis et amicis et alia comiter atque hospitaliter præstare Romanos, 45, 20.
qui (*ludi*) quotannis comiter Apollini fiant, 25, 12. *Nisi* com-

muniter *legendum videatur cum Sigonio*; *Grævii explicatio valebit accipientis pro magna benignitate, secunda omnium voluntate, lubenter, non gravate, liberaliter.*

excepti hofpitio ab Tullo blande ac benigne, comiter regis convivium celebrant, 1, 22.

COMITIA interim in foro funt, 3, 17.

comitia pontifici maximo creando, 25, 5.

— confulis furrogandi, 3, 19.

— tribunicia, 6, 39.

comitiis prætorum perfectis, 24, 9.

— habitis, 31, 7. *i. e. dum habentur comitia.*

comitia falfi teftis *fcil. cauffa*, 3, 29. *h. e. quibus judicatur falfus teftis.*

comitiorum fors, 3, 64. *i. q. munus forte datum.*

— difceptatio, 3, 24. *i. e. de comitiis.*

— militarium prærogativa, 3, 51. *vid. Gronov. Obf.* 4, 1. *p.* 17.

COMITIUM, 10, 24. Fabius nihil aliud precatus populum quam ut—litteras audirent, comitio abit.

COMMEATUS, 1, 57. in iis ftativis—fatis liberi commeatus erant.

fecum eum tum frequentem ad figna fine ullo commeatu fuiffe, 3, 24.

commeatus frumenti, 28, 4.

— maritimi, 5, 54.

— fubvehebantur, 9, 15. *cf. cap.* 43. *it.* 22, 16.

— ex montibus invecti erant, 9, 13.

— advectus, 22, 22. *it.* advecti, 9, 32. 29, 37.

in commeatus mittebantur, 7, 39.

COMMEMORARE, 27, 4. ad commemorandam renovandamque amicitiam miffi.

COMMENDABILIS, 42, 5. nec ullo commendabilem merito præferebant.

COMMENTARIUM, 42, 6. Eumenes rex, commentarium ferens fecum, quod de apparatibus belli omnia inquirens fecerat.

COMMENTARIUS, 1, 60. duo confules—ex commentariis Tullii creati funt. *i. e. ex formula imperii regundi, defcripta fortaffe, quum ei in animo effet imperio fe abdicare.*

miffifque Lariffam ad commentarios regios comburendos, 33, 11. *h. e. libros acta publica continentes. cf.* 45, 31.

COMMENTUM, 1, 19. fine aliquo commento miraculi.

COMMERCIUM, 5, 15. jam per longinquitatem belli commercio fermonum facto.

commercium linguæ, 9, 36.

ut denorum equorum iis commercium effet, 43, 5. *i. e. jus emendi.*

neque Thraces commercio faciles erant, 40, 58.

COMMIGRARE, 41, 8. cives fuos, Romæ cenfos, plerofque Romam commigraffe.

COMMINARI, 10, 39. comminandoque magis quam inferendo pugnam. *cf.* 42, 7.

COMMINATIO, 26, 8. abfcedi a Capua, terrerique et circumagi ad nutus comminationefque Hannibalis, flagitiofum ducebat.

COMMINISCI, 26, 27. per iram ac levitatem ex re fortuita crimen commentum.

vectigal (*ex salaria annona*) commentum—credebant, 29, 37.

COMMITTERE, 30, 14. te existimo—in Africa te ipsum spesque omnes tuas in fidem meam commisisse.

rem in casum ancipitis eventus committunt, 4, 27.

in aciem, qua pugnandi arte Romanus excellat, commissa res, 3, 2.

segnitia Græcorum non committentium se in aciem, 7, 26. *cf.* 23, 11.

duos simul filios non commissurum in aleam ejus, qui proponeretur, casus, 40, 21.

utrum respublica in discrimen committenda fuerit, 8, 32.

nec se tamen æquo loco hosti commisit, 5, 18. *cf.* 27, 25.

persequutis hostibus nusquam se æquo certamine committentes, 3, 42.

bellum prospere commissum, 8, 25. *i. e. inchoatum.*

nos (*decuit*) commissum ac profligatum (*bellum*) conficere, 21, 40.

supererat nihil aliud in temere commisso, quam in Macedoniam ad Dium per medios evadere hostes, 44, 6.

commisso spectaculo, 2, 36.

commissis operibus, 38, 7. *i. e. conjunctis. Sic supra, cap.* 4. per nondum commissa inter se munimenta urbem intravit.

quo minus in civitatem obligatam sponsione commissa—redeant, 9, 11. *h. e. cui necessario satisfaciendum erat, quoniam alter conditionem expleverat.*

COMMODARE, 40, 57. in omnem eventum consilia commodabantur. *Haud dubie i. q. accommodabantur.*

ut reipublicæ, ex qua crevissent, ad tempus commodarent, 23, 48.

COMMODE, 10, 19. ab neutra parte satis commode (*exercitus*) instructi fuerunt.

COMMODUM, 10, 25. si per commodum reipublicæ posset, Romam venisset.

COMMODITAS itineris, 1, 33.

quum commoditas juvaret, 4, 60. *i. e. partim utilitas, opportunitas, plebem delectabat, partim, etc. vid. Gronov. ad h. l.*

COMMODUS, 30, 19. sperans leniorem in navigatione, quam in via, jactationem vulneris fore, et curationi omnia commodiora.

COMMOTIUS ad omnia turbanda consilium, 6, 14. *i. q. vehementius, atque adeo efficacius ad turbas movendas. Præter caussam, opinor, hæsit in h. l. Cel. Strothius. Non succurrebat ei, verborum passivorum participia, quæ sint eadem adjectiva, præsertim, ubi per gradus incrementa ceperint, sensu activo sæpissime dici. Sunt enim instar deponentium, et vicem sustinent adjectivorum nominum in* bilis *exeuntium; quemadmodum exemplis multis probat Jac. Frider. Heusingerus ad Ciceronem de Off.* 1, 17, 9. *Unum hunc locum adscribamus:* nihil autem est amabilius, nec *copulatius*, quam morum similitudo bonorum.

COMMOVERE, 9, 40. Junius commovit hostem—quum intulisset signa, turbavit ordines, et haud dubie impulit aciem.

clamore renovato commovent aciem: tum rursus impetu capto enituntur atque exsuperant iniquitatem loci, 2, 65. *it.* 9, 27. 10, 29.

COMMUNICARE, 4, 56. si quando promiscui honores, communicata respublica esset, tum se animadversuros, etc. *i. e. administratio reipublicæ cum plebeiis communicata.*

cum quibus spem integram communicati non sint, 4, 24. pro *communicaverint.*

COMMUNIS, 6, 40. Hoccine est in commune honores vocare, ut duos plebeios consules fieri liceat, duos patricios non liceat?

COMMUNITER omnia amplectar, 29, 17. *i. q. hactenus dictorum summa hæc est.*

COMPACTO, 5, 11. compacto eam rem et communi fraude patriciorum actam. *h. e. ex composito.*

COMPAR connubium, 1, 9.

— Latinorum postulatio, 23, 6.

milites militibus—tribuni tribunis compares collegæque, 8, 6.

compari Marti concurrere, 36, 44.

quam compar consilium tuum parentis tui consilio sit, reputa, 28, 42.

COMPARARE, 8, 6. comparant inter se. *i. e. convenit inter eos, pacti sunt.*

consules inter se compararunt, ut Claudius comitia perficeret, etc. 25, 41.

inter se compararent—utri obsidenda Capua, utri, etc. 26, 8. *cf.* 3, 41.

comparare provincias inter se, aut sortiri, 33, 43.

comparando hinc, quam intestina corporis seditio similis esset, etc. 2, 32. *i. e. comparatione demonstrando.*

priore consulatu inter se comparati (*consules*), 10, 15. *i. e. qui una consules fuerant.*

ne male comparati sitis, 40, 46. *i. q. collegæ facti.*

Scipio et Hannibal, velut ad supremum certamen comparati duces, 30, 28.

in comparando cohibendoque bello, 9, 29. *cf.* 32, 28.

ad iter se comparare in diem posterum jubet, 28, 33.

sex tribunos ad intercessionem comparavere, 4, 48.

adversus veterem—imperatorem comparabitur, 24, 8.

utrum exercitus exercitui an duces ducibus—comparari, 28, 28.

ita comparatum est, 4, 46. *i. e. compositum per legatos arbitros.*

judicia apud sese more majorum comparata de iis, qui, etc. 45, 5.

arma, milites, classem ejus rei caussa comparasset, 42, 30.

ut Romani tempus ad comparandum habeant, 35, 45. *scil. copias. Dicitur autem hac significatione comparandi verbum absolute, v. c.* 42, 52. *vid. Gronov. ad* 38, 12.

legati Romani in Bœotiam comparati sunt, 42, 43. *Comparare legatos quin eodem jure dici possit, quo, comparare consules, etc. dubitari nequit. Sed tum necesse etiam fuerit, ut electio pariter locum*

habeat. Hoc autem loco iidem, qui apud Perſea fuerant, comparati dicuntur. Quid? ſi ergo legatur: comparaverunt *ſcil.* iter. *Sic Cicero* pro *Mur.* 9. quo intendit *ſcil.* iter.

COMPARATIO, 6, 30. provincia ſine ſorte, ſine comparatione, extra ordinem data.

COMPARERE, 6, 1. conquiri, quæ comparerent, juſſit, *i. q. quæ ſupereſſent.*

ſi quid (*ſui*) non compareret, repeteret, 29, 21. *i. e. reperiretur.*

ut, ſi nequeant omnia, ſaltem, quæ compareant cognoſcique poſſint, reſtitui dominis jubeant, 26, 30. *cf.* 27, 24.

in ſecunda omnia comparuiſſe, 27, 26.

COMPEDES Græciæ, 32, 37. *de urbibus quibuſdam, quæ omnem Græciam in officio retinerent.*

COMPELLARE, 10, 28. patrem nomine compellans.

ſama erat prohiberi a patronis, nobiles ac potentes compellare, 43, 2. *i. e. accuſare.*

pro cunctatore ſegnem et cauto timidum compellabat, 22, 12. *i. q. vituperabat, increpabat. cf.* 9, 40. 34, 2.

COMPELLERE, 1, 33. omni bello Latino Medulliam compulſo.

hoſtem prœlio uno fugatum compulit in naves, 10, 2.

pecoris vim ingentem in ſaltum avium compulſam eſſe, 9, 31.

ſi qua res te ad pacem compellet, 35, 19.

COMPENDIUM, 8, 36. nec ira magis publica, quam privatum compendium in hoſtem acuebat.

COMPERIRE, 31, 39. nondum comperto, quam regionem hoſtes petiſſent, etc. (*abſolute*)

comperta oculis, 29, 21. *cf. cap.* 18.

quos ſacrilegii compertos in vinculis Romam miſiſſet, 32, 1.

nullius probri compertum, 7, 4. *it.* ſtupri, 22, 57.

COMPETERE, 22, 5. ut vix ad arma capienda aptandaque pugnæ competeret animus.

COMPETITOR, 6, 41. qui certos ſibi uni honores inter dimicantes competitores æquum cenſeat eſſe.

COMPILARE, 43, 7. templa omnibus ornamentis compilata.

COMPLERE, 9, 24. fuga cuncta complentur.

omnia fuga et terrore complet, 34, 9.

maria terraſque inani ſonitu verborum complevit, 35, 48.

ut claſſis Romana ſociis navalibus—compleretur, 24, 11.

beſtiis omnium gentium circum complere, 44, 9.

ut dodrantem ex Privernati complerent, 8, 11.

vix unius horæ tempus utrumque curriculum complebat, 44, 9.

nocturnum erat ſacrum, ita, ut ante mediam noctem compleretur, 23, 35.

COMPLORARE, 22, 53. deſperatam comploratamque rem eſſe publicam.

complorati omnes pariter, vivi mortuique, 5, 39. *cf.* 37, 7.

COMPLORATIO, 3, 47. quum—lamentabiliſque cum (*Claudium*) mulierum comploratio excepiſſet. *cf.* 26, 29. *it.* 40, 9.

fletusque ab omni turba mulierum ortus, et comploratio sui patriæque, etc. 2, 40.

movet feroci juveni animum comploratio sororis in victoria sua, 1, 26.

COMPLORATUS, 22, 55. ut comploratus familiarum coërceant.

justoque comploratu prosequerentur mortuos, 25, 26.

comploratum prope conjugum ac liberorum nostrorum exaudire, 23, 42.

COMPONERE, 10, 41. dira exsecratio ac furiale carmen detestandæ familiæ stirpique compositum.

si pax componi nequisset, 30, 40.

dies composita gerendæ rei est, 25, 16. *i. e. de qua convenerat.*

ut domi compositum cum Marcio fuerat, 2, 37. *i. q. ex composito.*

pugna composita, 28, 22. *i. e. quæ fit confertim, densatis ordinibus.*

COMPOS, 4, 40. simul corpore atque animo vix præ gaudio compotes.

bellicæ quoque laudis consulatus compotem fecerat, 30, 1.

præda ingenti compotem exercitum—reducunt, 3, 70.

COMPRECATIO, 39, 15. quum *sollemne carmen precationis,* quod præfari—magistratus solent, peregisset consul, ita cœpit: Nulli umquam concioni—non solum apta, sed etiam necessaria *hæc sollemnis deorum comprecatio* fuit.

COMPREHENDERE, 26, 27. argentariæ, quæ nunc novæ appellantur, arsere. Comprehensa postea privata ædificia, etc. *int.* igni.

ut naves onerariæ comprehensæ Lilybæum omnes contraherentur, 29, 24.

COMPRENDERE, 30, 10. easque ipsas (*naves*)—malis antennisque de nave in navem trajectis, ac validis funibus, velut uno inter se vinculo illigatis, comprendit.

COMPRIMERE, 7, 13. compressis, quod aiunt, manibus sedere.

vi compressa Vestalis, 1, 4.

ut quosdam spectantes jam arma Etruriæ populos metus Romani nominis comprimeret, 10, 18. *cf.* 29, 3.

quam (*multitudinem*) corpora conjuratorum eo metu compresserunt, etc. 24, 24. *cf. cap.* 31.

eaque rogatione novorum maxime hominum ambitionem, qui nundinas et conciliabula obire soliti erant, compressam credebant, 7, 15.

famam captæ Karthaginis compresserunt, 26, 51.

vix temperavere animis, quin extemplo impetum facerent: compressique a Cædicio, etc. 5, 45. *i. q. repressi, retenti.*

COMPROBARE, 24, 48. si imperatores sui non comprobassent factum.

omnium assensu comprobata oratio, 5, 9.

CONARI, 45, 23. celerem et supra vires audacem esse ad conandum.

CONATUM, 21, 50. statum deinde insulæ et Karthaginiensium conata exposuit.

ut Perfei conatis obviam iret, 42, 11.

CONATUS, 3, 5. multis fæpe fruftra conatibus captis. *cf.* 9, 4. *it.* 21, 29.

conatu tam audaci, trajiciendarum Alpium, et effectu, 21, 39.

CONCEDERE, 3, 60. poftquam conceffum propemodum de victoria credebant. *cf.* 4, 6.

increpans quidem, victos tandem quoque Martios animos Romanis, debellatumque, et conceffum propalam de virtute ac gloria effe, 22, 12.

quod majeftati ejus viri conceffiffent, 6, 6. *i. q. ceffiffent.*

quo jam tamquam trans Iberum agro conceffum fit, 22, 25.

cedendoque in angulum Bruttium cetera Italia conceffum, 28, 12. *cf.* 5, 39.

mox in deditionem concefferunt, 39, 2. *it.* in ditionem, 38, 16.

metuque conceffum barbarus ratus, 23, 18. *i. e. urbe ab hostibus ceffum effe.*

conceffumque in conditiones, 2, 33.

in hanc fententiam—concefferunt, 32, 36.

fe collegæ honores præmiaque conceffurum verecundia ætatis ejus majeftatifque, 10, 24.

Edeffa quoque et Berœa eodem concefferunt, 45, 29. *i. e. eidem regioni annumeratæ funt.*

CONCELEBRARE, 1, 9. indici deinde finitimis fpectaculum jubet: quantoque apparatu tum fciebant, aut poterant, concelebrant; ut rem claram exfpectatamque facerent.

CONCENTUS tubarum ac cornuum, 9. 41.

CONCIDERE, 10, 29. ut magna pars integris corporibus attoniti conciderent.

CONCIERE, 1, 59. concientque miraculo, ut fit, rei novæ atque indignitate homines. *cf.* 4, 55. *it.* 29, 1.

CONCILIABULA, 7, 15. qui nundinas et conciliabula obire foliti erant.

qui—in pagis forifque et conciliabulis omnem copiam ingenuorum infpicerent, 25, 5. *cf.* 39, 14.

CONCILIARE, 29, 11. ut ex dignitate populi R. adirent eas terras, ad quas concilianda majeftas nomini R. effet.

et ipfa deformitas Pleminii memoriaque abfentis Scipionis favorem ad vulgum conciliabat, 29, 22.

nunc mifericordia veftra conciliati, auxilioque in dubiis rebus defenfi, beneficium quoque acceptum colamus oportet, 7, 30.

conciliata clementiæ fama, 21, 60.

CONCILIUM *proprie de cætu audientium dicitur, quemadmodum contra* confilium *eft confultantium. Sæpenumero autem hæc vocabula confufa funt a librariis. vid. Gronov. ad* 44, 2.

De concilio *autem Livius modo ut de* loco, *modo velut de* focietate *loquitur. Illuc pertinent hæc:* concilium relinquere; *item* concilio excedere, 32, 22. *Huc illud:* concilium inclinaverat ad jubendam focietatem Romanam, *ibid. it.* concilium legatis dederunt, 43, 17.

concilia populi, 1, 36.

Antiates colonos palam concilia facere, 3, 10.
concilio plebis dimiſſo, 38, 53.
concilio Argis agitato, 43, 17.
niſi cum vexillo in arce poſito, comitiorum cauſſa exercitus eductus eſſet, aut plebi concilium tribuni edixiſſent, 39, 15. *Hæc ſunt* comitia tributa, *illa* centuriata. *Et* concionis *diſerte* mentio *facta eſt.*
Diophanem concilium Achæorum extemplo ſibi præbere juſſit, 36, 31. *i. e. convocare*, ut adire *et verba facere poſſet.*
permixtum ſenatui populi concilium, 21, 14.
Bœotico concilio diſcuſſo, 42, 44.
concilia privata principum, 4, 48.
abſterrendo ſingulos a coitionibus conciliiſque, 2, 35.
dum hoſtes, operati ſuperſtitionibus, concilia ſecreta agunt, 10, 39.
Anagninis—concilia connubiaque ademta, 9, 43.
ideo nos ab ſede piorum, cœtu concilioque abigi, 2, 38.
quod earum (*Camenarum*) ibi concilia cum conjuge ſua Egeria eſſent, 1, 21.

CONCINERE, 9, 32. concinuntque tubæ.
ubi ſigna concinuiſſent, 30, 5.
faxo, ne juvet vox iſta *veto*, qua nunc concinentes collegas noſtros læti auditis, 6, 35.

CONCIO, 8, 33. ex curia in concionem itur.
populus in concionem advocatus, 42, 33. *cf.* 4, 1. *ult.*
quum dies alicui nobilium dicta, novis ſemper certaminibus conciones turbaret, 3, 66.
ſupplicatio pro concione populi indicta, 45, 2. *cf.* 7, 10.
nunc in mille curias concioneſque diſperſam et diſſipatam eſſe rempublicam, 2, 28. *niſi cum Drakenborchio legas* coitioneſque. *Enimvero, quemadmodum* curiæ *improprie dictæ ſunt*; *ita alterum ſubſtantivum illi junctum, et ipſum ex eo genere placuerit Livio neceſſe eſt. Hæ autem non ſunt* coitiones *ſed* conciones. *Et alibi etiam Noſter* concionem *improprie dixit. v. c.* 4, 13. tela in domum Mælii conferri, eumque *conciones domi habere. Quamquam hic quoque ſi Gronovium audias*, coitiones *legendum. Sed nullo exemplo probavit, a Livio uſpiam dictum eſſe* coitiones haberi.
concionem adeo ſævam atque acerbam apud milites habuit, etc. 27, 13.
concionem liberam et moderatam habuit, 24, 22.

CONCIONALIS ſenex, 3, 72. *i. e. qui aſſiduus eſt in concionibus et rumores captat, ut habeat, unde, circumforaneus, plebem agitare poſſit.*

CONCIONARI, 39, 16. jam huic diurnæ, legitime ab conſule vocatæ, par nocturna concio eſſe poterit: nunc illi vos ſinguli univerſos concionantes timent. *i. e. in concione ſtantes.*
hæc prope concionabundus circumibat homines, 3, 47. *cf.* 5, 29.
hæc velut concionanti Minucio circumfundebatur, etc. 22, 14.

CONCIPERE, 5, 17. magiſtratus—Latinas ſacrumque in Albano monte non rite concepiſſe.

nova atque integra concipere aufpicia, 22, 1.
concipere mente, 1, 36. animo, 9, 18.
hoc fpe concipere, audacis animi fuiffe: ad effectum adducere, virtutis et fortunæ ingentis, 33, 33.
CONCIRE, 25, 19. ipfe aliquantum voluntariorum in itinere concivit.
tumultuofius quam allatum erat curfus hominum, affingentium vana auditis, totam urbem conciverat, 26, 9.
per legatos conciret homines ad arma, 31, 3.
qui in his provinciis bellum conciviffent, 41, 8.
Etruria concita in arma, 10, 21.
CONCITARE fe in fugam, 22, 17. *plane Græcum ὁρμᾶσθαι.*
Etruriam omnem adverfus nos concitare voluerunt, 5, 4.
domi plus belli concitari, quam foris, 5, 2.
crefcebat tumultu concitato turba, 38, 33.
concitant equos permittuntque in hoftem, 3, 61.
quanta maxima celeritate poteft, concitat naves, 36, 44.
ad emittenda (*tela*) cum procurfu quo plurimum concitantur tela, fpatium habebant, 34, 39.
CONCITATIOR accidens clamor, 10, 5.
CONCITATORES turbæ ac tumultus, 25, 4.
CONCITOR belli, 37, 45. *cf.* 29, 3.
concitores vulgi, 45, 10.
CONCLAMARE *mortuos*, 4, 40. et ex mœftis paullo ante domibus, quæ conclamaverant fuos, procurreretur in vias.
conclamatum inde ad arma, 10, 32. *cf.* 3, 50.
CONCLAVE, 39, 14. ut comprehenfos libero conclavi ad quæftionem fervarent.
CONCOQUERE, 4, 15. quem fenatorem concoquere civitas vix poffet.
concocta confilia funt, 40, 11. *i. q. cocta. vid. Clav. Cicer. in h. v.*
CONCORDIA, 4, 43. mediis concordiam copulare.
interpres concordiæ, 2, 33. *h. e. quo interprete concordia reftituta eft.*
quorum perpetuam vitæ concordiam mors quoque mifcuit, 40, 8.
CONCORS, 4, 2. ne fecum quidem ipfe concors. *Sic Cicero Off.* 1, 1. fi fibi ipfe confentiat. *vid. Cel. Ruhnken. ad Vellei.* 2, 63. non modo commune fed concors etiam regnum duobus regibus fuit, 1, 13.
CONCREMARE, 3, 53. vivofque igni (*fe*) concrematuros. *cf.* 8, 30. 9, 12.
Puteolis duas naves fulminis ictu concrematas effe, 41, 9.
CONCREPARE, 28, 8. ubi hoftium arma concrepuiffent. *cf.* 6, 24.
exercitus gladiis ad fcuta concrepuit, 28, 29.
CONCUBIUS, 25, 9. Hannibal concubia nocte movit.
CONCURRERE, 24, 15. quibus quum Numidæ impigre concurriffent.

Herminius concurrit ex infidiis, 2, 11. *i. e. quum procurriſſet ex inſ. concurrit.*

priusquam—concurreretur, 10, 40. (*de prælio.*)

metu ignis adverſi regiæ naves, ne prora concurrerent, quum declinaſſent etc. 37, 30.

rudibus inter ſe in modum juſtæ pugnæ concurrerunt, 26, 51. *vid.* decurrere.

CONCURSATIO incerta nunc hos, nunc illos ſequentium, 5, 40. *cf. cap.* 8. *it.* 9, 24.

CONCURSATOR pedes, 31, 35.

levis et concurſator hoſtis, 27, 18. *Oppoſ.* ſtatarius *qui in ordinibus ſtat certo loco.*

CONCURSUS, 32, 30. ferre concurſum. *Sane duriuſcule dictum. Forte igitur legend.* occurſum. Primus concurſus *Livio dicitur. Sed,* concurſum primum non ferre, *id vero inſolentius.*

concurſus hominum in forum ex tota urbe concitatæ multitudinis fieret, 2, 56. *Hic aut tollenda prorſus* concitatæ multitudinis *videntur, aut ad* tempeſtatem *rejicienda. Sequuntur enim hæc:* ſuſtinebat tamen Appius pertinacia tantam tempeſtatem.

ita ut vix concurſus navium inter ſe vitarent, 29, 27.

CONCUTERE, 33, 19. ab contemtu concuſſi tum regni. *Ita enim, non* conceſſi *cum textu vulgato legendum videtur. Eſt autem* concutere *i. q. profligare, labefactare, gravibus damnis afficere. vid. Gronov. ad h. l.*

concuſſo jam et pæne fracto Hannibale, 28, 44.

CONDENSUS, 26, 5. minore conatu, quam condenſam aciem irrupiſſent, in caſtra irrupturos.

condenſa arboribus (*vallis*), 25, 39. *i. e. condenſis.*

CONDERE jura, 3, 33. carmen, 31, 12. inſidias, 10, 4.

condere in cuſtodiam, 31, 23. in carcerem, 26, 16. *cf.* 30, 21. 45, 42. in vincula, 26, 34. *cf.* 23, 38.

idque conditum luſtrum appellatum, quia is cenſendo finis factus eſt, 1, 44.

collegiumque ad id novum condidimus, 5, 52.

inter principia condendi hujus operis, 1, 55. *int. de iis, quæ antecedunt ædificationem. Similiter* condenda urbs *Præf. int. de tempore ante originem urbis.* Condita *autem ibid. i. q. antequam condi cœpta eſſet.*

urbem novam, conditam vi et armis, jure eam legibuſque ac moribus de integro condere parat, 1, 19.

CONDICERE, 1, 32. *i. q. denunciare cum rerum repetitione. vid. Gronov. Obſ.* 1, 1.

CONDITIO, 37, 45. quas pares paribus ferebamus conditiones, eaſdem nunc victores victis ferimus.

pacemque cum eo conditionibus fecerunt, 23, 7. *i. e. ſub his, ſ. ſequentibus, conditionibus. cf.* 9, 15.

conditionibus ſedatæ diſcordiæ, 6, 42.

conditionem filiæ quærendam eſſe, 3, 45. *i. e. ſponſum.*

CONDITOR, 5, 24. Sicinium—conditorem Veios ſequantur. *i. e. auctorem conſilii Veios tranſmigrandi. Niſi malis de inſtauratione*

Veiorum, intelligere, quum quidem, migratione facta, velut Roma Nova fieret. Sic Græci κτίσιν dicunt. Vid. Sueton. Aug. 98. *vid. Cuperi Obs.* 3, 9.

casa conditoris nostri, 5, 53.
conditorem Romanæ libertatis, 8, 34.
conditor omnis in civitate discriminis ordinumque, 1, 42.
legum latorem conditoremque Romani juris, 3, 58.
maximi sacerdotes conditoresque ejus sacri, 39, 17.

CONDONARE, 3, 12. pater—sibi ut condonarent filium, orabat, *i. e. sua caussa absolverent.*

CONDUCERE auxilia, 30, 21. *cf. cap.* 7.
publicani se conducturos præbenda professi erant, 34, 6. *i. q. redemerunt.*
conducerent ea lege præbenda, quæ ad exercitum—opus essent, 23, 48.

CONFERRE, 4, 4. cur enim non confertis, ne sit connubium divitibus et pauperibus, *i. e. una, vel insuper, fertis hanc legem etc.*
quos eodem audita Cannensis clades contulerat, 23, 17. *i. e. simul eundem in locum detulerat.*
quo se fusa acies contulerat, 9, 16.
utrum castra castris conferrent, 23, 28. *cf.* 8, 23.
conferendo cum hoste castra, 26, 12.
ad conferenda propius castra, 2, 30.
primus omnium consul invadit hostem; et, cum quo forte contulit gradum, obtruncat, 7, 33. *Alibi v. c.* 10, 43. manum conferre.
pes cum pede collatus, 28, 2. *cf.* 10, 29.
ubi hærere jam aciem collato pede videris, 6, 12. 26, 39.
Romanus conferere pugnam et ex propinquo vires conferre velle, 21, 50.
haud ignotas belli artes inter se conferebant, 21, 1.
conferebant Patres animum Scipionis præsagientem in ejusdem spei summam, 29, 10. *i. e. idem sperabant de bello propter animum Scipionis etc.*
ut eo minus tributi plebes conferret, 5, 20.
Karthaginis expugnationem in hunc annum contuli, 27, 7.

CONFERTUS, 10, 29. quum Galli structis ante se scutis conferti starent.
conferta tota urbe deorum immortalium templa, 45, 2.
naves confertæ, 37, 11.

CONFESSIO, 1, 45. ea erat confessio caput rerum Romam esse.
confessionemque factam, populi, quam consulis, majestatem vimque majorem esse, 2, 7. *cf.* 9, 2. *it.* 28, 40.

CONFICERE, 1, 25. alterum Curiatium conficit. *cf.* 42, 16. conficere saucium.
confecta provincia, 28, 28. *cf.* 27, 5.
provinciam ingenio ferocem, rebellatricem confecisse, 40, 35.
commissum ac profligatum (*bellum*) conficere, 21, 40. unde eam pecuniam confici posse? 4, 60.
conficere delectum, 25, 5. *it.* milites, 29, 35.
ut ad penates hostis sui nuptiale sacrum conficeret, 30, 14.

proximis cenforibus adeo omnibus notis ignominiifque confectos effe, 22, 61.

confectaque paucitas oppidanorum opere, vigiliis, vulneribus, 6, 3. *cf.* 5, 10.

conficere legitima fuffragia, 9, 34. *i. e. explere.*

CONFIDERE, 2, 45. confules magis non confidere, quam non credere fuis militibus. *vid.* credere.

fidei regum nihil fane confifus, 39, 51. *cf.* 40, 12.

Minucium confidere brevi—meritum triumphum poftulaturum atque impetraturum effe, 36, 40. *i. e. certo poftulaturum.*

agros etiam confiderunt fe a populationibus tueri poffe, 44, 13. *Sic ap. Quinctilianum in Declam. eft* diffidiffet : *ubi vide tamen Intt.*

CONFIERI, 5, 50. ex quo (*auro*) fumma pactæ mercedis Gallis confieret. *vide Oudendorpium ad Sueton. Jul.* 22.

CONFINGERE, 40, 42. ne crederent confictis criminibus in fe.

CONFLAGRARE, 24, 26. ne fe innoxiam invidia Hieronymi conflagrare finerent.

CONFLARE, 3, 36. judicia domi conflabant, pronunciabant in foro.

incendium conflatum, 26, 27.

CONFLUENTES, 1, 27. ubi Anienem tranfiit, ad confluentes conlocat caftra. *cf.* 4, 17.

CONFOSSUS, 5, 11. et tamen eos, tot judiciis confoffos prædamnatofque, venire ad populi judicium.

CONFRAGOSUS, 5, 26. afperis confragofifque circa, et partim arctis, partim arduis viis. *cf.* 21, 32.

CONFRINGERE, 26, 46. cædendo confractis foribus.

CONFUNDERE, 7, 12. nec in circulis modo fremere, fed jam—in unum fermones confundi.

fignaque et ordines peditum atque equitum confundit, 9, 27.

CONFUSUS, atque incertus animi, 1, 7. *cf.* 6, 6. *vide Drakenborch. ad* 26, 18.

confufa ex recenti morfu animi, 6, 34.

CONGERERE, 1, 11. eo fcuta illi (*in illam*) pro aureis donis congefta.

omnes vaftati agri periculorumque imminentium cauffas in fe congefturos, 3, 38.

CONGIARIA, 37, 57. in hunc maxime, quod multa congiaria habuerat,—favor populi fe inclinabat.

CONGLOBARE, 10, 5. in ultimam caftrorum partem conglobantur.

eos ex variis cauffis fortuna fimilis conglobaverat Agathyrnam, 26, 40.

circa fe conglobatos erumpere jubet, 29, 33. *cf.* 9, 23. *it.* 27, 14.

CONGREDI, 1, 7. cum altercatione congreffi.

neque hoftem acriorem bellicofioremque fecum congreffum, 21, 16.

ducem Lucanorum cominus congreffum obtruncat, 8, 24.

nufquam acie congreffo hofte, 7, 22.

CONGREGARE, 7, 1. palatos Gallos per Apuliam congregari.
CONGRESSUS, 7, 40. jam duces, jam milites utrimque congressus quærere ad colloquia.
CONGRUERE, 9, 2. sermo inter omnes congruit.
congruentia ad consulem afferentes, 9, 31.
omnium sententiæ congruebant, 26, 2.
tempus ad id ipsum congruere, 1, 5.
ad metam eamdem solis—congruerent, 1, 19.
CONJECTARE eventu rem, 5, 21.
conjectando rem vetustate obrutam, 29, 14.
conjectare iter, 21, 35. *i. e. iter facere ex conjectura.*
CONJECTURA est mentis divinæ, 10, 39. *i. e. conjectura assequi licet, quid dii sentiant.*
CONJECTUS, 7, 6. conjectu terræ, quum pro se quisque gereret, expleri potuisse.
priusquam ad conjectum teli veniretur, 2, 31.
quum undique ex altioribus locis in cavam vallem conjectus esset, 25, 16.
CONJICERE, 1, 12. Mettus in paludem sese conjecit. *i. q. conjectus est*; *neque enim ipse conjecerat sese in paludem, sed*, strepitu sequentium trepidante equo, *ablatus eo fuerat.*
id vos sub legis superbissimæ vincula conjicitis, 4, 4.
omnem forensem turbam in quatuor tribus conjecit, 9, 46.
in eam legationem Mnesilochus, et qui ejus factionis erant, de industria conjecti, 36, 12.
conjicere in tempus aliquod crimina, 3, 24. *i. e. dicere, quo tempore facta sint.*
CONJUNCTIM, 6, 40. ut rogationes—omnes conjunctim accipiatis.
CONJUNGERE, 8, 16. finitimis arma conjunxerant.
tecta conjuncta muro portisque, 22, 20.
ut neque interiore parte ædificia mœnibus continuarentur, quæ nunc vulgo etiam conjungunt, 1, 44.
CONJURARE, 22, 38. sua voluntate ipsi inter se equites decuriati, centuriati pedites conjurabant. *i. e. una jurabant. cf.* 26, 25.
ut consul, quos præter milites sociosque navales, conjuratos haberet, dimitteret, 45, 2. *Non convenit adhuc inter interpretes, quinam illi, præter milites,* conjurati *fuerint*; *nam si vel maxime de* voluntariis *capiantur, sunt tamen, quæ contra dici possint. vid. Duker. ad h. l.*
conjurati in proditionem, 9, 25. *cf. cap.* 27.
CONJURATIO de bello, 6, 2.
conjurationes circa Campaniam passim factæ, 9, 25. *cf.* 32, 26.
CONNITI, 10, 33. clamore sublato connisi primo resistunt.
undique omnes connisi hostem avertunt, 3, 63. *cf.* 31, 21.
connisusque—primus omnium portam intravit, 41, 4.
ad ultimum omnibus copiis connisus Ancus acie primum vincit, 1, 33.
conniterentur modo uno animo omnes invadere hostem, 9, 31.

CONNUBIUM *it.* CONUBIUM, 4, 5. connubii focietas.
ceteris Latinis populis connubia commerciaque et concilia inter fe ademerunt, 8, 14. *vid. Spanh. Orb. Rom.* ii. 22. *cf.* 9, 43. *ult.*
CONQUERI, 8, 33. quum maxime conquereretur apud Patres vim atque injuriam dictatoris. *cf.* 23, 22.
CONQUESTU libero coortæ voces funt, 8, 7.
CONQUIRERE, 22, 52. confulem—conquifitum fepultumque quidam auctores funt. *cf.* 25, 22. *it.* 39, 16.
CONQUISITIO piaculorum, 7, 3.
— militum, 23, 32. *it.* ingenuorum, 25, 5.
conquifitio intentiffima, 29, 35. (*etiam de delectu*) *cf. cap.* 34.
CONQUISITOR, 21, 11. qui duo populi—retentis conquifitoribus—oppreffi celeritate Hannibalis omiferunt mota arma. *i. e. qui milites imperatos exigunt et contrahunt. cf.* 30, 7.
CONSCELERARE, 40, 8. confcelerate aures paternas. *i. e. inquinate narrationibus improbis.*
fe, ut confceleratos contaminatofque ab ludis—abactos effe, 2, 37. *cf.* 8, 18.
CONSCENDERE, 31, 29. in Siciliam confcenderunt. *i. e. naves, quibus pergatur in Siciliam.*
poftquam confcendiffe fuos vidit, 37, 11. *fimpliciter dictum* pro *confcendiffe naves, claffem. Sic* 22, 19. 44, 23.
CONSCIENTIA virium, 8, 4.
confcientia culpa contracti periculi, 3, 2.
confcientia fibimetipfi exfilium confcifcentes, 29, 36.
— quid abeffet virium, 3, 60.
— quid fe meritos fcirent, 18, 19*.
confcientia violatæ per fociorum injurias Romanæ amicitiæ, 35, 12. *cf.* 21, 63.
cum confcientia egregia fæpe repetiti regni paterni, 29, 33.
confilia—feducta a plurium confcientia habere, 2, 54.
CONSCISCERE, 1, 32. fenatus confenfit, confcivit. *i. q. decrevit.*
Tufci—confciverant bellum, 10, 18. *i. e. una, eodem tempore, decreverant. it.* 41, 8. *ubi quidem Drakenborchius legi vult* conciviffent. *vid. Gronov. ad* 21, 8. *cf.* 33, 49. *pro* confciturum *leg.* conciturum *probante Dukero et Creverio. Sed vide B. Patruum ad Sueton. Claud.* 38. (31.) *cf.* 9, 26. *ubi hæc funt:* mors haud dubie ab ipfis *confcita. cf. et* 22, 57.
confcifcere fibi exfilium, 10, 17. *cf.* 24, 26.
confcientia fibimetipfi exfilium confcifcentes, 29, 36.
ut deferetemus penates noftros exfiliumque ac fugam nobis ex eo loco confcifceremus etc. 5, 53.
communi confilio aliquot circa urbes confciffe fugam, 10, 34. *cf.* 33, 48.
facinus in fe ac fuos fœdum ac ferum confcifcunt, 28, 22.
CONSCIUS, 9, 26. et omnes anteactæ vitæ vos confcios habeo.
CONSCRIBERE, 26, 24. confcriptæ conditiones.
confcripta confignataque, 29, 12.
confcriptos, videlicet, in novum fenatum appellabant lectos, 2, 1. *cf.* 1, 35.

CONSECRARE, 23, 10. diem adventus ejus (*Hannibalis*) confecrate.

Gracchi bona confecravit, quod—fe in ordinem coëgiffet, 43, 16.

CONSENESCERE, 35, 34. ne infontem, indemnatum confenefcere in exfilio finerent. *i. e. Gronovio explicante, fe cum tædio et fenio fuftentare. cf.* 9, 19.

confenuiffe jam fecum et rogationes promulgatas et vim omnem tribuniciæ poteftatis, 6, 39. *vid.* fenefcere.

quæ (*lex*) promulgata confenuerat, 3, 31.

cum mortali corpore uno, civitatis, quam immortalem effe deceat, pati confenefcere vires, 6, 23.

CONSENSUS, 8, 35. tribunos—liberavit onere *confenfus* populi Romani, ad preces et obteftationem *verfus* etc. *i q. populus confentiens.*

confenfu in pofterum diem concio edicitur, 24, 37. *nifi legendum cum Gronovio :* confenfa—concio. *Vide ipfum ad* 9, 7. *Fortaffe* confenfu *dictum eft hoc loco pro* omnibus, communi fuffragio. *Sic* 3, 38. quum et ipfi *confenfu* invifum imperium—interpretarentur.

quem confenfus attentatæ defectionis—ad transfugiendum ftimulabat, 23, 15. *i. e. quod ipfe confenferat in etc.*

haud dubio confenfu civitatis, 9, 7.

CONSENTIRE, 8, 6. confenfit et fenatus bellum. *Nifi vero cum Drakenborchio* fieri *fuppleamus. cf.* 1, 32.

extemploque fine ulla publica auctoritate confenfum in omnem formam luctus eft, 9, 7.

adverfus confentientes nec regem quemquam fatis validum, nec tyrannum fore, 34, 49.

nulla re, quam celeritate tutior, quod undique abierat, antequam confentirent, 23, 28. *i. e. in fe confpirarent.*

CONSEPTUM, 10, 38. ea legio linteata ab integumento confepti —appellata eft (*fubftantive dictum.*)

CONSEPTUS locus cratibus pluteifque, 10, 38.

in locum faxo confeptum, 22, 57.

CONSEQUI, 41, 10. Claudius prope confequutus eft litteras fuas. *i. e. prope eodem tempore, quo litteræ redditæ effent, advenit.*

prius—quam alter—confequi poffet, 1, 25. (*abfolute*)

mediam fe confequuturum confilii viam, 24, 45.

CONSERERE, 10, 24. quam arborem conferuiffet, fub ea legere alium fructum.

conferta (*exodia*) fabellis Atellanis, 7, 2.

ficubi conferta navis effet, 21, 50. *fc. ad pugnam.*

haud ignoras belli artes inter fe, fed expertas primo Punico conferebant bello, 21, 1.

levis armatura etiam per amfractus jugi procurrere, et ab lateribus cum levi armatura conferere, per iniqua atque æqua loca pugnam petere, 44, 4. pro *conferere* manus *vel* pugnam *cujufmodi quid excidiffe putant Dukerus et Creverius. Equidem nihil abeffe putem*; *quum* manus *aut fimile quid ex fequenti* pugnam *commode repeti poffit. cf.* 26, 39. *Quamquam hoc loco* conferebat

cum Gronovio Creverius legit. Omnino de verbo conferendi *vide Intt. ad* 21, 8.

CONSERVARE, 38, 11. imperium majeſtatemque populi Romani gens Ætolorum conſervato ſine dolo malo. *i. e. pareto, fidem ſervato. Ex formula fœderis dictum. vid. Duker. ad h. l. it. Clav. Ciceron. in v.* conſervare.

CONSESSOR, 34, 54. cur dives pauperem conſeſſorem (*in ludis ſpectandis*) faſtidiret?

CONSIDERATIUS, 4, 45. bellum utinam, qui appetunt, conſideratius concordiuſque, quam cupiunt, gerant.

CONSIDERE, 30, 2. terra campeſtri agro in ingentem ſinum conſedit.

quum Suffetes ad jus dicendum conſediſſent, 34, 61. *Omnino de judicibus proprium verbum v. c.* 26, 48. *ubi quidem recuperatores intelligendi ſunt.*

examen apum in arbore prætorio imminente conſederat, 21, 46.

ad eos, qui conſederant in inſidiis, perlata, 10, 4.

dictator Rom. haud procul inde ad confluentes conſedit in utriuſque ripis amnis, 4, 17. *i. e. caſtra poſuit.*

quum jam conſediſſet ferocia ab re bene geſta, 42, 62.

CONSIGNARE, *vid.* conſcribere. *cf.* 23, 38.

CONSILIUM, 2, 44. diu ſuſtentatum id malum, partim Patrum conſiliis, partim patientia plebis etc.

tum ex conſilio Patrum Romulus legatos etc. 1, 9.

id erat ſanctius apud illos conſilium, maximaque ad ipſum ſenatum regendum vis, 30, 16.

conſules conſilia principum domi habere, 4, 6.

dimiſſa concione conſilium habitum, 9, 15.

ſolitudinem curiæ, paucitatemque convenientium ad publicum conſilium reſpexerunt, 23, 22. *i. e. Senatum. Alibi:* conſilium orbis terrarum.

conſilium *militare*, 8, 6. *Conſtabat illud legatis tribuniſque militum et centurionibus primi pili. vid. Gronov. ad* 44, 2.

conſilium caſtrenſe, 44, 35.

cum eo conſilio prætorem cognoſcere, 29, 20.

conſilio advocato, 43, 22.

publicum conſilium — nulla de re neque convocati, neque conſulti fuerant, 24, 22.

fortunam in conſilio habere, 36, 8.

non ſuæ fortunæ conſilium, 25, 38.

conſilium cepit, transfoſſo pariete iter in urbem patefacere, 44, 11.

conſilio tali animum adjecerunt, 35, 38.

conſilium ſpei non audacis modo, ſed etiam impudentis, 35, 34.

ab amore temerarium atque impudens mutuatur conſilium, 30, 12.

conſilia calidiora, 22, 24.

commotius ad omnia turbanda conſilium, 6, 14.

conſilium de iis Karthagini erat, 28, 26.

abſentis collegæ conſilia omnibus gerendis intererant rebus, 10, 39.

cognitiones capitalium rerum ſine conſiliis per ſe ſolus exercebat, 1, 49.

quot res, quam inutiles ſequantur illam viam conſilii, 5, 5.

CONSIMILIS, 33, 28. conſimili animo avertendi ab ſe criminis cauſſa in concionem progreſſus.

CONSIPERE, 5, 42. non mentibus ſolum conſipere, ſed ne auribus quidem atque oculis conſtare poterant. *vulg.* concipere.

CONSISTERE, 21, 49. conſtitit terreſtre bellum ad Trebiam. *i. q. ſubſtitit.*

conſiſtere ſigna in radicibus collium, ac revocare in ordines militem cœperant, 28, 15.

conſtitit utrumque agmen, et prœlio ſeſe expediebant, 21, 46.

ut, unde orta culpa eſſet, ibi pœna conſiſteret, 28, 26.

CONSOCIARE, 1, 45. quum conſenſum deoſque conſociatos laudaret mire Servius.

vos cum Mandonio conſilia communicaſtis, et arma conſociaturi fuiſtis, 28, 28. *cf.* 8, 14.

in omnia belli pacîſque ſe conſociaverat conſilia, 42, 29.

regnum conſociant, imperium omne conferunt Romam, 1, 13.

cum iis, qui ad ſe tuendos conveniſſent, omnia ſibi et eſſe conſociata, et ad ultimum fore, 23, 44.

nihil ſibi cum eo conſociatum, nihil fœderatum hoſti cum hoſte, 25, 18.

nec erat aut civis aut externus, cum quo furorem ſuum conſociarent, 28, 25.

rem conſociatam Ariſtoni incaute aperit, 24, 24. *i. q. compoſitam.*

CONSORS etiam cenſoris fuerat, 41, 27. *i. e. qui communi adhuc patrimonio fruebantur. vide Cel. Ruhnkenium ad Vellei* 1, 10.

CONSORTIO, 40, 8. ſociabilem conſortionem inter binos Lacedæmoniorum reges. *cf.* 6, 40. *Vocabulum rarius. Ipſe tamen Cicero Off.* 3, 6. *eo uſus eſt.*

CONSORTIUM, 4, 5. ſi in conſortio, ſi in ſocietate reipublicæ eſſe—licet.

CONSPECTUS, 27, 27. in collem aperta undique et conſpecta ferebat via. *cf.* 10, 40. *it. de ſtatione*, 34, 30.

conſpecta mors ejus fuit, quia publico funere eſt elatus, 30, 45.

ſupplicium conſpectius eo, quod pœnæ capiendæ miniſterium patri de liberis conſulatus impoſuit, 2, 5.

plebes—turba, quam dignitate conſpectior, 22, 40. *cf.* 45, 7.

CONSPECTUS, 25, 16. locus a conſpectu amotus.—quo longiſſime conſpectum oculi ferebant, 1, 18.

inſulam ſitam in conſpectu litoris ſui incoluerant, 9, 28.

ſex pulvinaria in conſpectu fuere, 22, 10.

quum in conſpectu locorum conſultaret, 40, 21. *cf.* 29, 27.

quia bellum ei majus in conſpectu erat quam, quantum eſſe famæ crediderat, 10, 25.

CONSPICARI, 2, 20. conſpicatus ferocem juvenem.

CONSPICERE, 21, 4. equi confpiciebantur. *i. e. infignes erant.*
quum inter fe confpecti effent, 33, 6. pro *quum a fe invicem, etc. cf.* 22, 4.
maxime confpectus ipfe eft, curru equis albis juncto urbem invectus, 5, 23. *i. e. in oculos incurrit, oculos in fe convertit.*
confpectus elatufque fupra modum hominis privati, 4, 13. *i. e. ingerens et venditans fe oculis hominum.*
confpici fe pugnantem egregium ducebat, 31, 24.
factum quod—in Fabio non minore hoftium admiratione, quam veftra, confpectum eft, 5, 52.
opus, vel in hac magnificentia urbis confpiciendum, 6, 4. *i. q. vifu dignum.*
tumulus hofti confpectus, 22, 24.
relictis ibi in ftatione confpecta utrimque cohortibus, 34, 30.
CONSTANS, 10, 37. hujus anni parum conftans memoria eft.
conftans pax, 6, 25. *i. e. vera, in qua nihil reperitur, quod belli fpeciem habeat.*
CONSTARE, 1, 30. non conftat pugna hoftibus. *i. e. non poffunt prœlium continuare ob turbatos ordines.*
prius quam totis viribus fulta conftaret hoftium acies, 3, 60. *i. q. confifteret.*
conftare res incipit ab eo tempore, 10, 26. *i. e. certa effe.*
non mentibus folum concipere, fed ne auribus quidem atque oculis fatis conftare (*Romani poterant*) 5, 42.
Vitruvio nec, ut vallo fe teneret—fana conftare mens, nec, ut longius a caftris dimicaret, animus fuppetere, 8, 19.
nec animum ejus regis conftare fatis vifum, 44, 20.
conftat idem omnibus fermo, 9, 2. *i. e. non difcrepant a fe invicem, nec alio tempore aliud dicunt.*
non color, non vultus ei conftaret, 39, 34.
in omnibus, quæ ipfius poteftatis fuerunt, fides conftitit prætoris, 37, 32.
CONSTERNARE, 37, 41. hæc velut procella—ita confternavit equos, etc. *i. e. feroces reddidit. Sic proprie dicitur. Itaque,* 34, 2. *poft confternationis vocabulum adhibet Livius* concitare.
pecorum in modum confternati, 38, 17.
repente in fugam confternantur, 10, 43. *cf.* 38, 46. *Sic Tacitus Hift.* 3, 79. fœda fuga confternari *dixit.*
multitudinem conjuratorum ad arma confternatam effe, 7, 42. *i. e. erectam, incitatam. it.* 21, 24.
confternati delectus acerbitate, 21, 11.
tumultu fanos etiam confternante animos, 8, 27.
Coriolanus, prope ut amens, *confternatus ab fede fua,* quum ferret matri obviæ complexum, 2, 40. *Sic interpungendum putem. Vulgo* ab fede fua *referuntur ad* ferret; *neque fenfu id ferente, neque natura rei. Idem enim eft, ac fi dixiffet Livius:* moræ quippe impatiens.
CONSTERNATIO muliebris, 34, 2 (*de furore, feditione*)
CONSTERNERE mare claffibus, 35, 49.
tempeftas aliquot figna conftravit, 40, 45. *i. e. dejecit.*
conftratæ naves, 35, 46.

ratem, pontis in modum, humo injecta, constraverunt, 21, 28.

CONSTITUERE, 38, 25. tempus in posterum diem constituitur.
constituit agmen, *ibid. i. e. sistere gradum jussit.*
paullisper novitate rei constituit signa, 33, 10. *cf.* 34, 20.
metarentur frontem castrorum, et impedimenta constituerent, 44, 36.
ubi quum constituisset Romanos, 9, 24. (*de transfuga Romanos in arcem opprimendam ducente*)

CONSTRINGERE, 34, 3. quibus omnibus constrictas (*mulieres*) vix tamen continere potestis.

CONSTUPRARE, 29, 17. constuprant matronas, virgines, ingenuos, raptos e complexu parentum.

CONSTUPRATOR, 39, 15. simillimi feminis mares, stuprati et constupratores.

CONSUL declaratus, 28, 39. *it.* 40.
consul, 38, 35. dicitur, qui ante aliquot annos consul fuerat. *vid. Periz. Animadvers. hist. p.* 307.
consul, 31, 49. *proconsul intell.*
consules centuriæ dixerunt, 24, 9. *it.* 10, 22. 27, 6.
potestas consules faciendi, 4, 1.
consules, 5, 2. pro *si consules essent:* quidnam illi *consules* dictatoresve facturi essent.
consules, regia potestas, 8, 32. *cf.* 4, 2.
consules—respondit, 4, 6. *i. e. unus de consulibus.*
exercitus consulis, 43, 11. *cf. cap.* 14. *ubi hæc sunt:* incertis commeatibus per ambitionem imperatorum ab exercitu abesse. *Drakenborchius igitur supra legi vult* imperatoris.

CONSULARIS, 4, 8. rem operosam ac minime consularem suo proprio magistratu egere.
consulares fasces, 2, 54.
— leges, 3, 55. *vid. Intt. ad h. l.*
auspiciis ementiendis—et consularibus aliis impedimentis retenturos se in urbe, 21, 63.

CONSULARITER, 4, 10. vitaque omnis consulariter acta.

CONSULERE, 2, 28. delatam (*rem*) consulere ordine non licuit. *cf. cap.* 26. *vid.* consultare.
ignorare videmini mihi, Quirites, non, utrum bellum an pacem habeatis, vos consuli, 31, 7.
motique ira *numinis* caussam nullam aliam vates canebant, publice privatimque, *nunc extis, nunc per aves consulti,* 2, 42.
ut trepidarent magis quam consulerent, 21, 16. *i. e. bene rem gererent, consulto agerent.*
cogor, vestram omnium vicem—unus consulere, 25, 38.
nihil salutare in medium consulebatur, 26, 12. *cf.* 24, 22.
consulere crudeliter in deditos victosque, 8, 13.
ut quidquam de se gravius consulerent, 26, 33.
multique erant, qui mollius consultum dicerent, quod legum ab iis latarum auctores fuissent, 3, 59. *Nisi vero* consultum *pro* SCto *accipiatur.*
pro bene aut secus consulto habere, 7, 6.

CONSULTARE, 1, 55. ad eam rem confultandam. *cf.* 1, 21.

CONSULTATIO, 36, 7. circa hanc confultationem difceptatio omnis verteretur.

utra focietas fit utilior, eam longe minorem, ac levioris momenti confultationem effe, 24, 28.

CONSULTUM, 10, 39. approbare collegam confulta referens (*nuncius*) *i. e. confilium confligendi cum hofte.*

CONSULTUS, 25, 16. ab occultis cavendum hominibus confultifque. *Poffis etiam* confulta occulta *intelligere.*

callidos folertefque juris atque eloquentiæ confultos—urbi ac foro præfides habendos, 10, 22.

confultiffimus vir—omnis divini et humani juris, 1, 18.

CONSULTUS collegæ, 3, 62. *Ad eumdem modum Ciceroni dicitur* plebifcitus *Epp. Att.* 4, 2. *it.* peccatus *Verr.* 2, 78. *Drakenborchio tamen magis arridet* confulto *quod ponitur pro* confilio.

CONSUMMARE, 28, 17. jam Africam magnamque Karthaginem, et in fuum decus nomenque, velut *confummatam* ejus belli gloriam, fpectabat. *cf.* 29, 23. *Cel. Ruhnkenius ad Vellei.* 2, 29. *legi vult* confummandam : *quam correctionem nemo improbaverit. Ceterum hoc vocabulum eft ex iis, quæ Livii auctoritatem primum habent. Sequentis ævi auctores tanto fæpius illud ufurparunt.*

CONSURGERE, 8, 7. quum prior ad iterandum ictum Manlius confurrexiffet.

fenatum, eo die forte cœnantem in Capitolio, *confurrexiffe et petiffe*, ut inter epulas Gracco filiam Africanus defponderet, 38, 57.

fuis fociorumque viribus confurgere hoftes ad bellum, 10, 13.

ad fuam gloriam confurgentes alios lætum (*fc*) adfpicere, *ibid. i. q. paullatim accedere.*

ubi triarii confurrexerunt integri, 8, 10. *cf. cap.* 8.

CONTACTUS præda alicujus, 2, 5. *i. e. particeps prædæ, impio quidem modo.*

bonaque (*Sp. Mælii*) contacta pretiis regni mercandi publicarentur, 4, 15. *i. e. polluta, infecta.*

contacti ea violatione templi, 29, 8. facrilegio, *cap.* 18. focietate belli, 31, 8. rabie, 4, 9. *it.* dies contactus religione, 6, 28.

CONTACTUS ægrorum vulgabat morbos, 25, 26. *cf.* 4, 30.

procul terræ contactu, 27, 37.

CONTAGIO, 28, 34. quum, velut contagione quadam peftifera —caftra quoque Romana infanierint.

ut feditionibus primum urbs Romana, deinde velut ex contagione, caftra impleantur, 5, 6. *cf. cap.* 12.

Tufci—confciverant bellum : traxerat contagio proximos Umbriæ populos, 10, 18.

contagione quadam rapto gaudentes, 29, 6.

ne cujus facti dictive contagione præfens violer, 2, 37.

contagio noxæ, 9, 1. *i. e. focietas.* contagio criminis, *cap.* 34.

CONTAMINATUS, 2, 37. fe ut confceleratos contaminatofque ab ludis—abactos effe. *cf.* 4, 4.

CONTEGERE, 26, 25. eos uno tumulo contegerent, adhiberentque humatis titulum, etc.
contectus locus linteis, 10, 38.

CONTEMNERE multitudinem, 44, 27. *i. e. non requirere.*
neminem se plebeium contemturum ubi contemni desiissent, 4, 35. *contemnere se, Dukero explicante, hoc loco est: abjecte et humiliter de se sentire, animum demittere, indignum se honoribus judicare. cf.* 22, 34.
omnia audentem contemnet Hannibal, 22, 39.
nondum adeo hiberno contemto mari, 38, 41. *i. e. quod non timetur suspectum habetur.*
parva ista non contemnendo majores nostri maximam hanc rem fecerunt, 6, 41.

CONTEMTIM, 9, 41. magnifice de se, ac contemtim de Romanis loquentes.
adversus ea quum contemtim tribuni pl. rem nihilo segnius peragerent, 6, 38. *i. e. cum contemtu Camilli. Hanc Drakenborchii explicationem probavit ad h. l. Cel. Strothius quem vide.*

CONTEMTIO, 6, 41. quæ propria deorum immortalium contemtio atque injuria est.

CONTEMPLARI, 30, 36. ab contemplato situ Karthaginis—Uticam—rediit.

CONTENDERE, 32, 5. Eleis Alipheram contendentibus numquam eam urbem fuisse ex Triphylia. *i. e. affirmantibus, asseverantibus.*
contendantque, et animis et corporibus suis virilem patientiam inesse, 5, 6.

CONTENTIO, 39, 39. maxima ex omnibus contentione. *i. e. præ omnibus competitoribus.*
ex rei privatæ contentione, 43, 16. *i. q. de re privata.*

CONTERRERE, 24, 12. major solito apparatus præcipue conterruit Campanos. *cf.* 3, 11. *it.* 10, 28.

CONTICESCERE, 22, 55. ubi conticuerit tumultus. *cf.* 2, 55.
ut inter strepitum tot bellorum conticescerent actiones tribuniciæ, 4, 1. *cf.* 2, 29.

CONTINENS, 45, 29. quod (*Pæonia*) continens esset finibus suis.
continens agmen, 27, 51. *cf.* 2, 50. *it.* 24, 16.
continentes ruinæ, 21, 8.
continens imperium usque ad nos habebitis, 7, 30.
continentia itinera, 38, 15.
timorique perpetuo ipsum malum continens fuit, 5, 39. *i. e. sine mora malum sequutum est illum timorem.*
quod quidem continens memoria sit, 5, 34. *i. q. memoria contineat.*
primum continentis, 35, 43. *i. e. prima continens terra.*
qui propiores continenti littori erant, 44, 28. *Sic Horatius Carm.* 2, 18, 22. continentem ripam *dixit.*
continens regio, 33, 18. *i. q. continentis regio, et sic legi volebat Dukerus. cf.* 32, 33.

CONTINERE, 44, 33. quia nullos apertos evergerent rivos, occultos continere latices, quorum venæ in mare permanantes,

undæ miſcerentur. *Dukero et Drakenborchio legendum videtur* contineri.

conſul, non tam armis, quam judiciorum terrore, Etruriam continet, 29, 36.

oppida—magis metu quam fide, continebantur, 30, 20. *cf.* 39, 28.

continuit ceteros in armis, 9, 41.

comitia curiata, quæ rem militarem continent, 5, 52.

CONTINGERE, 24, 22. quicumque aut propinquitate, aut affinitate aut aliquibus miniſteriis regiam contigiſſent.

quos in aliqua ſua fortuna publicæ quoque contingebat cura, 22, 10.

quæ (*auſpicia*) ut primum contacta ſint ab eo, a quo nec jus, nec fas fuerit, 7, 6.

contacturum funebribus diris ſigna hoſtium, 10, 28. (*Decium*) in ſaltu Veſcino Falernum contingente agrum, 10, 21.

Romanos nihil (*conſultatio*) contingit, 34, 22.

quæ (*cauſſa*) nihil eo facto contingitur, 40, 14.

quos aliqua parte ſuſpicio favoris in regem contigerat, 45, 31.

CONTINUARE mœnibus ædificia, 1, 44. *i. e. ad muros uſque exſtruere.*

ingens cupido agros continuandi, 34, 4. *i. e. coëmendi.* nec per honorum gradus— nobiles homines tendere ad conſulatum, ſed, tranſcendendo media, ſumma imis continuare, 32, 7. *int. de extremis honoribus, quum per ſaltum aſcenditur.* Tranſcendere feſtinat ordinem ætatis *Livius alibi, quamquam de Demetrio, Philippi filio, dicit*, 40, 11.

ei ſicut priore anno populus continuaverat conſulatum, ita ſenatus in inſequentem annum prorogavit imperium, 9, 42.

continuata funera, 1, 46. *i. e. plura deinde conſequuta.*

nocte ac die continuatum incendium fuit, 26, 27.

ſomno mors continuata eſt, 41, 4.

continuatur paci externæ diſcordia domi, 2, 54. *i. e. ſtatim ſequuta eſt.*

CONTINUUS, 10, 31. quæ continua (*bella*) per quartum jam volumen agimus.

continua regna, 1, 47.

ut proximis caſis injectus ignis hæſit, extemplo proxima quæque et deinceps continua amplexus, totis ſe paſſim diſſipavit caſtris, 30, 5.

CONTRA, 1, 16. petens precibus, ut contra intueri fas eſſet. *cf.* 9, 6.

Mænio contra vociferante, 4, 53. *i. e. viciſſim.*

patricii contra vi reſiſtunt, 3, 13. *al. vi contra vim. Sed Livianum hoc eſſe, dubitant Intt. ad h. l.*

contra quam in navali certamine ſolet, 30, 10. *cf. cap.* 19.

contra ea pro *contra*, 2, 60. *cf.* 3, 57. *it.* 41, 24.

omnia contra circaque hoſtium plena erant, 5, 37. *i. q. e regione.*

contraque caſtra Romana trans fluvium omnes conſedere, 24, 41. *i. e. ex adverſo. cf.* 3, 26. 37, 15.

qui Parthorum quoque, contra nomen Romanum, gloriæ favent, 9, 18.

CONTRAHERE ad colloquium dirimendarum ſimultatium cauſſa eſt conatus, 28, 18.

qui contraxerant eis cum Karthaginienſibus bellum, 24, 42. *cf.* 5, 52.

pauci admodum patrum contracti ad conſules, 2, 23.

captivos contrahebant, 37, 44.

contrahere cauſſam certaminis, 22, 28. *cf.* 23, 26. *it.* 25, 34.

contrahere neceſſitates ad bellum, 44, 27.

ut naves onerariæ comprehenſæ Lilybæum omnes contraherentur, 29, 24.

CONTRIBUERE, 39, 26. oppidum ſibi eos contribuiſſe. *i. q. attribuiſſe. vid. ſupra in h. v.*

quæ tum contribuerat ſe Ætolis, 38, 3.

Corinthum iis contributuros in antiquum gentis concilium, 32, 19. *cf.* 42, 37.

contribui in unam urbem, 31, 30.

quia una (*urbs*) eſſet ex iis, quæ ad condendam Megalopolim ex concilio Arcadum contributæ forent, 32, 5.

CONTROVERSIOSUS, 3, 72. ut ſibi controverſioſam adjudicaret rem.

CONTROVERSUS ager, 29, 31*. *i. e. finitimus, extremus. Opponitur enim* medio regno.

controverſum auſpicium, 10, 42.

CONTUNDERE, 27, 2. qui poſt Cannenſem pugnam ferocem victoria Hannibalem contudiſſet.

claſſis contuſa, 40, 52.

CONTUMACIA adverſus contemnentes humilitatem ſuam nobiles certavit, 9, 46.

CONTUMELIA, 4, 4. in contumeliam ignominiamque noſtram certare juvat.

CONVALLIS, 1, 12. in media convalle duorum montium.

CONVEHERE, 24, 39. frumentoque et commeatibus aliis in caſtra convectis. *cf.* 25, 13. *et* 20. *al.* convectare. *vid. Drakenborch. ad* 24, 36.

CONVENA, 2, 1. convenarum plebs.

majores noſtri convenæ paſtoreſque, 5, 53.

CONVENIENS, 45, 19. gratulatio conveniens in ea victoria, quam ipſe adjuviſſet.

CONVENIRE, 1, 3. pax convenerat. *i. q. de pace. it.* 29, 12. pax conventura. *cf.* 30, 43. *Sic Cicero Cluent.* 43. judex niſi *qui* inter litigantes *conveniſſet.*

tempus et locus convenit, 1, 24.

convenit pacto, 24, 6.

quod cum conſule convenerat, 38, 11.

quæque, ut agerentur, convenerat, 27, 15.

ut, in quam cuique feminæ conveniſſet domum, nuberet, 4, 4.

convenit, jam inde per conſules reliqua belli perfecta, 9, 16. *i. e. convenit inter auctores.*

ubi ad decuriatum aut centuriatum conveniſſent, 22, 38.

Explicant hæc vulgo fic, ut præfecturas eas dicant decuriarum et centuriarum. Sed id non fufficere Dukero videtur, ad hunc locum fatis intelligendum. Itaque emendando tollit ad *et ita interpretatur: ubi convenissent, ut decuriarentur equites, aut centuriarentur pedites.*

cum quo forte Romam rediens ab nuncio uxoris erat conventus, 1, 58. *it.* 45, 28. convento Octavio.

CONVENTIO, 27, 30. quædam parva contra fidem conventionis tempore induciarum facta.

CONVENTUS, 31, 29. prætor Rom. conventus agit.

CONVERTERE, 45, 20. Rhodiorum maxime legati civitatem converterunt. *Simpliciter pofitum* pro *in fe converterunt.*

convertit omnes fubftratus Numida, 22, 51.

liberare animum et convertere ad publicam privata curam, 24, 4. *i. e. avertere a privata cura et convertere ad publicam.*

Scipio dux—converterat animos, 29, 26. *i. e. ceperat.*

ut comploratio eorum flebilefque voces et extemplo oculos hominum converterent etc. 26, 29. *i. q. vincerent.*

deponendoque tutelam ipfe, quæ cum pluribus communis erat, in fe unum omnium vires convertit, 24, 4.

quum converfis fignis retro in urbem rediretur, 8, 11.

CONVINCERE, 26, 12. ignorare fe mulierem fimulabat: paullatim dein convictus veris etc.

CONVIVALIA ludionum oblectamenta addita epulis, 39, 6.

CONVOCARE, 7, 36. ubi ad prætorium ventum eft, conful claffico ad concionem convocat.

COOPERIRE, 4, 50. ut tribunus militum ab exercitu fuo lapidibus cooperiretur.

hi cooperti ftupris fuis alienifque pro pudicitia conjugum ac liberorum veftrorum ferro decernent, 39, 15.

COOPTARE, 6, 40*. inter patricios cooptatus.

ab iis, qui creati effent, cooptari collegas juberet, 3, 64. *vid. Duker. ad* 2, 33.

de tribunis plebis cooptandis contentio fuit, 5, 10. *cf.* 4, 16.

Camillus magiftrum equitum cooptat, 6, 38.

ut et veterem fenatum tollatis et novum cooptetis, 23, 3.

COOPTATIO, 4, 4. quam (*nobilitatem*)—non genere nec fanguine, fed per cooptationem in Patres habetis.

COORIRI in pugnam, 21, 32. *cf.* 7, 3.

fama affertur, fumma vi ad bellum coortos, 4, 56. *cf.* 9, 37.

adverfus quos infeftior coorta optimatium acies—fit prœlium atrox, 4, 9.

ferociores—coorti—vociferari, 3, 41.

fœdum certamen coortum a fatis miti principio, 1, 6.

adeo atroces in has rogationes noftras coorti funt, 4, 3.

adeo erat infenfa coorta plebs, 2, 35.

feditio inteftina majore mole coorta, 5, 12. *it.* coorta vis, 3, 11.

fubito coorta tempeftas, 1, 16. *Pleonafmus; nam vis celeritatis ipfi verbo* cooriri *ineft; præterquam quod vehementiæ fignificationem habet. cf.* 26, 27.

COPIA, 28, 21. ludi funebres additi pro copia, et provinciali et caftrenfi apparatu. *Creverio e gloffa infertum videtur* apparatu.

Dukerus autem legi vult: pro copia provinciali et caftrenfi apparatu. *cf.* 26, 11. *it.* 27, 6.

ut fomni quoque Romanis copia effet, 2, 64.

dimicandi cum hofte copia, 9, 4.

ut quantæ maximæ poffent peditum equitumque copiæ in Siciliam trajicerentur, 24, 35.

COPIOSUS, 9, 44. ut ftativa tuta copiofaque petiffe videretur. *i. e. quæ omnibus neceffitatibus abundarent.*

non inferam fimulacrum viri copiofi, quæ dixerit, referendo, 45, 25. *i. q. eloquentis.*

COQUERE cibaria, 3, 27. *cf.* 44, 35. *it.* 29, 25.

impotentibus inftructi confiliis, quæ fecreto ab aliis coquebant, 3, 36.

omnibus confultationibus inter fe principes occulte Romanum coquebant bellum. *cf.* 40, 11.

COR, 30, 44. non læti, fed prope amentis malis cordis—rifum effe.

adeo veftigia quoque urbis extinguere, ac delere memoriam hoftium fedis, cordi eft, 28, 20.

quidquid aliud fecerit, quod cordi foret Mafiniffæ, 30, 17.

eam (*fponfam tuam*) tibi cordi effe, 26, 50.

id votum Diis cordi fuit, 10, 42. *cf.* 22, 1. *Omnino quæ* Diis placere, videri, *dicenda erant, ea Livius per hanc formam exprimit, et contra. vide Drakenborch. ad* 6, 9. *et Cel. Strothium ad* 6, 20.

CORNICULARII, 10, 44. *i. e. milites corniculo infigniti, quod quale fuerit, non conftat.*

CORNU, 22, 16. accenfis cornibus. *Int. arida farmenta, quæ cornibus præligata erant.*

ad eminentem ramum cornu alterum galeæ præfregit, 27, 33. *i. e. altera pars extrema.*

promontoria quæ cornibus objectis ab alto portum faciunt. *Similiter Virgil Æn.* 1, 163. infula portum Efficit *objectu laterum etc. Dicitur autem* cornu *de extremitatibus multarum rerum v. e. de tribunali, de fubfelliis etc. vid. Drakenborch. ad* 25, 3.

equites in cornibus pofiti, 9, 40.

dextrum cornu dictatoris acies, 9, 40.

in eo cornu (*dextro*)—ab finiftra parte, 9, 27.

his dextrum cornu datum, illi in finiftro confiftunt, 9, 40.

dictator dextro cornu adverfus Falifcos, finiftro contra Veientem Capitolinus Quinctius intulit figna, 4, 18.

dextro cornu Galli, finiftro Samnites conftiterunt: adverfus Samnites Q. Fabius primam ac tertiam legiones pro dextro cornu: adverfus Gallos pro finiftro Decius quintam et fextam inftruxit, 10, 27.

neutrum iis cornu committere aufi, 32, 30. *h. e. non patiebantur, ut alterutrum cornu conftituerent.* (*Francice* former *dicunt*) *Itaque de loco videtur hic quidem* cornu *accipiendum effe. vide fupra in v.* ala.

CORONA, 10, 7. quos corona triumphali laureaque honoraritis.

corona modici circuli, 38, 29. *i. e. non nimis ampla, magna.*

corona muralis, 26, 48.

corona mœnia eſt aggreſſus, 37, 4. *it.* 10, 43. cinxit urbem.
corona eam (*urbem*) capere cooatus eſt, 43, 18.
oppidum corona circumdedit, ut ſimul ab omni parte mœnia aggrederetur, 23, 44.
ſub corona omnes venierunt, 38, 29. *cf.* 9, 42.

CORONATUS, 10, 47. coronati primum, ob res bello bene geſtas, ludos Romanos ſpectaverunt.

CORPUS, 21, 13. conjugum veſtraque corpora ac liberorum veſtrorum ſervat inviolata. *cf.* 9, 8.
transfugam—nihil aliud quam unum vile atque infame corpus eſſe ratus, 22, 22.
invicti ad laborem corporis (*Papirius*), 9, 16.
quæ (*mulier*) quondam quæſtum corpore feciſſet, 26, 33.
lineamenta corporis, 26, 41. *vid. Cic. Fin.* 3, 22.
captiva corpora Romanis ceſſere, 31, 46.
libera corpora, 3, 56. *cf.* 5, 22. 6, 13. 25, 25. 26, 34.
hoſtium corpora *ſcil. cæſorum et mortuorum*, 33, 8. tot millia armorum detracta corporibus hoſtium. *it.* 32, 13. corpora ſociorum.
devotis corporibus in hoſtem ruentes, 9, 17.
quam (*multitudinem*) corpora conjuratorum eo metu compreſſerunt, ut etc. 24, 24.
corporibus ſubtractis, 29, 36. *de voluntario exſilio.*
coaleſcere in populi unius corpus, 1, 8.
ſui corporis creari regem volebant, 1, 17. *cf.* 4, 9. 26, 48. *it.* 6, 34. ſui corporis homines.
corpori valido caput deerat, 5, 46. *i. q. dux exercitui collecto.*
corpus nullum civitatis, 26, 16.
ita unius eos corporis fore, 38, 34.
in corpus unum confuſi omnes, 34, 9. *de incolis diverſarum regionum.*
corpus omnis Romani juris, 3, 34.

CORRIGERE, 43, 21. acceptam in Illyrico ignominiam corrigere cupiens. *cf.* 5, 28.
ægre correctus curſus, 29, 27. *de navigatione.*

CORRIPERE, 2, 28. correpti conſules, etc. *i. q. reprehenſi, carpti.*

CORROGARE, 43, 9. auxilia ab ſociis corrogando ad octo millia hominum vario genere armavit. *cf.* 33, 48. *it.* 39, 22. *nonnulli pro* congregatos artifices, corrogatos *emendant.*

CORRUMPERE, 9, 46. humilibus per omnes tribus diviſis forum et campum corrupit.

CORRUPTELA, 39, 10. ſcire corruptelarum omnis generis eam officinam eſſe. *cf. cap.* 8. *it.* 9.

CORRUPTOR, 24, 32. ne proderent patriam tyranni ante ſatellitibus, et tum corruptoribus exercitus.

CORTEX, 5, 46. impiger juvenis—incubans cortici ſecundo Tiberi ad urbem defertur.

CRAPULA, 33, 48. crapulæ pleni. *cf.* 9, 30.

CRASSITUDO, 44, 11. fornices, non ad eamdem craſſitudinem—ſtructos eſſe.

CRATERAM auream fieri placuit, quæ donum Apollini Delphos portaretur, 5, 25. al. *crater.* al. *craterra. vide Intt. ad h. l.*

CRATES, 1, 51. ut indicta caussa, novo genere lethi, dejectus ad caput aquæ Ferentinæ, crate superne injecta saxisque congestis, mergeretur. *cf.* 4, 50. *Fuit supplicium apud Pœnos institutum. vid. Ferrar. Elect.* 2, 7.

CREARE *de dictatore dicto,* 2, 18. 4, 57. 6, 6. *vid.* facere: *it. de magistro equitum,* 4, 57. *it. de auguribus cooptatis,* 4, 4. *cf.* 6, 41. 25, 2. *it. de interrege prodito,* 4, 7. 5, 31. *it. de tribb. plebis,* 2, 33. 5, 2.

CREBER, 28, 37. tanta vis lapidum creberrimæ grandinis modo in propinquantem terræ classem effusa est. *cf.* 1, 31.

CREDERE, 2, 45. consules magis non confidere, quam non credere suis militibus. *i. e. consules in alienis a se, ut putabant, aversisque militibus, magis nullam confidentiam ponebant, quam quod de viribus eorum desperassent. cf. cap. eod.* non credi militi arma. *Credimus illis,* inquit Nannius ad *h. l. quos solvendo putamus: confidimus his quorum benevolentia nos securos facit.*

CREMARE, 28, 19. cremata et diruta urbe.
sacrumque id Vulcano cremavit, 41, 12.

CREPIDO, 27, 18. eam quoque (*planiciem*) altera crepido haud facilior in ascensum ambibat. *i. q. ripa.*

CREPITUS alarum, 5, 47. *it.* armorum, 25, 6.
quatientium scuta in patrium quemdam modum horrendus armorum crepitus, 38, 17.
ululantes mulieres, cum crepitu undique æris, 43, 10.
crepitus æris, qualis in defectu lunæ silenti nocte cieri solet, 26, 5. *vid. Sched. de diis Germ.* 1. 9, 170.

CRESCERE, 32, 27. crescentibus provinciis et latius patescente imperio. *cf.* 2, 14.
in tantas brevi creverant opes, 21, 7. (*Saguntinorum*) cujus rei præmium sit in civitate, eam maximis semper auctibus crescere, 4, 2.
crescendique in curia sibi occasionem datam ratus est, 1, 46.
in invidia censores quum essent, crescendi ex his ratus esse occasionem, 29, 37.

CRIMEN, 6, 14. sermones pleni criminum in Patres, *i. e. criminationum. cf.* 40, 15. *et* 23.
crimini subjecti, 6, 21.
cæcum crimen, 45, 31. *vid.* cæcus.

CRIMINATIO, 9, 26. ut appareat, innocentia nostra nos, non majestate honoris, tutos a criminationibus istis esse.

CRIMINOSE agere tamquam accusatorem, 40, 9. interrogando criminose, 38, 43. *i. e. ut crimen probabile fiat.*

CRIMINOSUS, 8, 12. criminosæ orationes.

CRINES passi, 1, 13. *i. e. parum compositi, qui quidem lugentium ac supplicum sunt;* sparsi *autem vaticinantium et furibundorum.*
matronæ crinibus passis aras verrentes, 26, 9. *cf.* 3, 7.

CRUCIATUS, 29, 18. servilibusque omnibus suppliciis cruciatos trucidando occidit.

CRUDELIUS, 31, 29. relicta (*Capua*) crudelius habitanda. *i. e. acerbior pœna hæc eſt, quod etc.*
CRUENTUS, 8, 38. cruentam illis prædam redde. *i. e. prædantes interfice.*
CUBICULUM, 3, 57. virginem ingenuam—miniſtro cubiculi ſui clienti dono dederit. *i. q. perductori.*
CUBILE, 30, 5. multos in ipſis cubilibus ſemiſomnos hauſit flamma. *Cubilia ſunt lecti, cubicula autem loca, ubi ſunt cubilia.*
cubilia ferarum, 26, 13. *al.* luſtra.
CUBITALE, 24, 34. murum ab imo ad ſummum crebris cubitalibus fere cavis aperuit. *Cava ſunt foramina: cubitalia i. q. cubiti magnitudinem habentia.*
CULTOR, 24, 10. præter aſſuetos collis ejus (*Janiculi*) cultores
liberis cultoribus bello abſumtis, 28, 11. *i. e. agricolis; nam ſic abſolute hoc vocabulum dicitur. Sed tamen* 26, 35. *ſunt* agri cultores.
frequens cultoribus populus, 21, 34.
incolas quoque permultos, Gallos et Illyrios, impigros cultores, 45, 30. *vid. Drakenborch. ad* 28, 28.
fidiſſimus imperii Romani cultor (*Hiero*) 26, 32. *cf.* 25, 28.
CULTUS, 10, 4. ſonum linguæ et corporum habitum et nitorem, cultiora, quam paſtoralia, eſſe. *vid. Intt. ad* 9, 13.
CULTUS, 1, 39. quibus artibus ingenia ad magnæ fortunæ cultum excitantur. *Intelligenda ſunt de his, quæ principibus viris dignitatem et auctoritatem conciliant.*
omni liberali cultu habuit, 45, 28.
ſumtus in cultum prætorum facti, 32, 27.
id (*ingenium*) exſtinguere vita agreſti et ruſtico cultu, inter pecudes habendo, 7, 4.
ipſius etiam imperatoris non Romanus modo, ſed ne militaris quidem cultus jactabatur: cum pallio crepidiſque inambulare, etc. 29, 19.
Punicus cultus habituſque ſuſpectos fecit legatos Hannibalis, 23, 34.
cultus juſto mundior, 8, 15.
— amœnior, 4, 44. *de virgine Veſtali. Nam colere ſe i. q. ornare, veſtire.*
duraque *cultu* et aſpera plaga eſt, 45, 30. *ſi tamen eſt ſubſtantivum.*
CUM, 1, 32. *Gr.* ἅμα τοῖσδε. *Livius alias:* ſimul hæc. *Similiter,* 36, 5. gratiam initam volebant cum eo, ut, &c. 8, 14. Antium nova colonia miſſa cum eo, ut Antiatibus permitteretur, etc. *i. e. addito hoc, ſub hac lege atque conditione.*
caſtraque in campo locat cum gravi edicto, 29, 21.
cum dono deſignavit, 1, 10. *i. e. præterquam quod ea arma Jovi donabat, etiam fines deſignavit; ſ. poſt donum.*
quibus (*rebus ſuis*) periclitari nolebant, 38, 25. *alii* cum quibus. *cf.* 42, 21.
cum hac, quæ nunc ſollemnis eſt licentia, 9, 30.
fœdiſſimo cum eventu, 8, 33.
cum qua (*feritate*) venerant, 38, 17. *cf.* 6, 41.
cum ſilentio auditi ſunt, 38, 10. *i. e. benigne.*

inde cum filentio in forum ducti, 25, 9. *i. e. tacite, clanculum.*

qui te captum victori, cum qua potes fide, reftituis, 9, 11. *i. e. fideliter. cf.* 39, 39.

ad mille hominum, cum his Sempronio—amiffum, 22, 31.

porcus humano capite, 32, 9. *alii* cum h. c.

ad pacem cum precibus petendam, 9, 16.

cum bona pace, 1, 24. *vid. Drakenborch. ad* 28, 37.

dux cum aliquot principibus capiuntur, 21, 60. pro *dux et principes capiuntur.*

negaretis hoc mihi cum diis immortalibus, 38, 48. pro *mihi et diis. Ita enim Livius folet copulam vitare.*

quodfi nihil cum potentiore juris humani relinquitur inopi, 9, 1. *i. e. adverfus potentiorem.*

explorato deinde et cum cura coacto agmine procedebat, 38, 18. *i. q. diligenter. Sic* 8, 25. cum ftudio. *it.* 29, 17. cum bona venia pro *benigne. Sed propemodum non minus fæpe defideratur illud* cum *apud Livium, v. c.* 25, 22. defcendere ad Capuam copiis. *it.* 1, 14. egreffus omnibus copiis. *al.* cum copiis. *Vid. ibi Drakenborch.*

agnum cum ubere lactenti natum, 27, 4.

cum clamore in forum curritur, 2, 23.

naves cum commeatu in Africam tranfmiferunt, 30, 24.

eo majore cum gaudio, 1, 25. *Similia multa vide ap. Drakenborch. ad h. l.*

CUMULARE, 44, 12. in quam (*foffam*) compulfos ruina cumulant. *i. e. obruunt.*

locus ftrage femiruti muri cumulatus, 32, 17.

arma cumulata in ingentem acervum, 45, 33.

aræ—honore, donis, cumulentur, 8, 33.

acceſſerunt, quæ cumularent religiones animis, 42, 20. *cf.* 3, 37.

CUMULUS, 22, 7. ex hoftium coacervatorum cumulis.

cumulus repente terræ eminens index operis oppidanis fuit, 38, 7. (*effectus cuniculi*) *cf.* 44, 11. *alii legunt:* tumulus.

armorum cumulos coacervare, 5, 39. *cf. cap.* 48.

ut minus clarum (*triumphum*) de Samnitibus, ita cumulo Etrufci belli æquatum, 10, 46.

in hoc immenfo aliarum fuper alias coacervatarum legum cumulo, 3, 34.

CUNCTARI, 22, 24. fedendo et cunctando bellum gerere.

CUNCTUS fenatus populufque, 9, 6.

admiratione paventibus cunctis quum omnium in fe vertiffet oculos, 7, 34. *Differunt autem* cuncti *ab* omnibus *fic, ut illic una omnes ac fimul intelligantur, hic autem fucceffionis aliqua fignificatio admixta fit.*

cuncta militaris difciplina, 44, 1.

CUNEATUS, 44, 4. jugum montis in anguftum dorfum cuneatum.

forma fcuti—ad imum cuneatior, mobilitatis cauffa, 9, 40.

CUNEUS is hoftium, qui—fecerat alacres gaudio—nunciantes difcurrunt, 25, 34.

quibus (*pilis*) plerifque in fcuta, verutis in corpora ipfa fixis, fternitur cuneus, 10, 29.

eo nifi corporibus armifque rupêre cuneo viam, 2, 50. *Similiter* 25, 3. cuneo irrumpere. *cf.* 22, 47. *ubi cunei defcriptio legitur.*

CUNICULUS, 38, 7. agere cuniculum occultum. *cf.* 5, 19. *et* 21.

CUPERE, 26, 7. cujus rei femper cupitæ, etc.

CUPIDITAS, 24, 28. quo minus cupiditatis ac ftudii vifa eft oratio habere. *i. e. partium ftudii.*

quanto modeftior illius cupiditas fuit, 9, 34.

CUPIDO, 21, 19. populos ad cupidinem novæ fortunæ erexerunt.

CUR, 21, 43. quid eft cur illi vobis comparandi fint?

quam quidquam incidiffe, cur non fatis effet Etruriæ unus confularis exercitus, 10, 18.

CURA, *Præf.* omnis expers curæ, *i. e. metus ne offendatur quifquam*; *ita interpretante Creverio: nifi forte melius de amore patriæ capiatur, cui temporum injuria non fatisfiebat.*

pofitis omnium aliarum rerum curis, 7, 32.

cura impenfarum populi Romani, 45, 3. *i. e. ad cavendum, ne Romanis nimiæ impenfæ facienda fint.*

defungi cura, 5, 5. *de obfidione longinqua.*

tradamus—deos deorumque curam, quibus nefas eft, 6, 41.

obfidione delegata in curam collegæ, 9, 13.

priufquam ea cura decederet Patribus, 9, 29.

Romanis arcis Tarentinæ—cura effe, 25, 15.

inciat cura infita mortalibus videndi congredientes nobilem regem, etc. 42, 39.

ne fames quidem curam ftimulare, 25, 13.

cura de eventu rerum domefticarum, 2, 31. pro *cura eventus rerum Voluit haud dubie Livius vitare Genitivos, immemor alias ipfe hujus diligentiæ fuæ. vid. fupra in* ad.

fuum fororifque filios in eadem habebat cura, 40, 4.

cura de minore filio, 44, 44.

tamquam de Samnitibus, non de fe, curam agerent, 8, 3.

CURARE, 2, 17. interjecto deinde haud magno fpatio, quod vulneribus curandis—fatis effet.

fi quis ægro, qui, curari fe fortiter paffus, cibi gratia præfentis aut potionis longinquum et forfitan infanabilem morbum efficiat, 5, 5.

jumentum e manibus curantium elapfum, 44, 40.

curare corpora, 3, 2. *Scilicet* curare *eft et verbum menfæ et convivii. cf.* 34, 16. curati vino et cibo (*legati*) *i. e. excepti* hofpitio benigno. *it.* 9, 37. curati cibo corpora quieti dant.

prodigia curare, 1, 20. *i. e. expiare. vid.* procurare.

ut pro eo frumento pecunia Romæ legatis curaretur, 44, 16.

juffus ab fenatu bellum maritimum curare, 7, 26.

quo quæque accuratius curantur, eo facilius loquacitate regiorum miniftrorum emanant, 44, 35.

CURATIO, 2, 27. cui curatio altior faftigio fuo data effet. *de ædis Mercurii dedicatione.* vid. *procuratio.*

eamdem publice curationem agens, 4, 13.

quum victor—inter primam curationem exſpiraverit, 2, 20. *Eſt enim hoc verbum medicis proprium, it.* curare *et* cura. *vid. Drakenborch. ad* 2, 17.

CURIA, 2, 24. curia mœſta ac trepida metu—conſulem orare, ut, etc.

CURRERE, *luperci dicuntur,* 1, 5. *nempe poſt cæſas hoſtias e Lupercali. vid. de hoc ſacro Plutarch. Romul. p.* 31.

CURRICULUM, 44, 9. vix unius horæ tempus utrumque curriculum complebat. *i. e. curſum. Eodem ſenſu* curricula equorum, 45, 33. *dicuntur. vid. Intt. ad locum ſuperiorem.*

CURSIM agmine acto, quum feſtinans ad opem ferendam, captam urbem audiſſet, 27, 16.

CURSUS, 9, 13. ſtrictiſque gladiis curſu in hoſtem feruntur.

eo curſu hoſtes in prœlium venerunt, 31, 21.

quum improvidi effuſo curſu inſidias circa ipſum iter locatas ſuperaſſent, 2, 50. *i. e. curſim progrediendo.*

eo curſu ſe ex ſacrario proripuerunt, etc. 24, 26.

CURULES equi, 24, 18. *i. e. circenſes in ludis circenſibus votivis ab ærario præbendi.*

CUSPIS, 4, 38. ſequimini pro vexillo cuſpidem meam—vadit alte cuſpidem gerens.

cuſpide uti et cominus gladio, 30, 18.

CUSTODIA, 5, 10. cuſtodiam urbis agere.

quo quum—nimis ſoluta cuſtodia proceſſiſſet, 45, 28.

cuſtodiæque et tabularum cura, 4, 8. *i. e. ærarii cuſtodiendi cura.*

libera cuſtodia, 24, 45. *ſc. quum interdiu prodeunti captivo cuſtos addebatur.*

loco potius quam homini cuiquam credendam cuſtodiam (*Philopœmenis*) rati, 39, 50.

nec—mittere nuncios ad Hannibalem per cuſtodias tam arctas, 26, 4.

intentior cuſtodia, 23, 19. *i. e. arctior.*

ut intentiore eum cuſtodia aſſervarent, 39, 19.

ſignoque, quod imperii pignus cuſtodia ejus templi tenetur, 5, 52.

maximam ejus (*libertatis*) cuſtodiam eſſe, ſi magna imperia diuturna non eſſent, 4, 24.

una cuſtodia fidelis memoriæ rerum geſtarum (*litteræ*), 6, 1.

CUSTODIRE, 25, 23. qui ob id ipſum intentius cuſtodiebatur.

ad cuſtodiendum iter eorum (*legatorum Italia excedere juſſorum*) miſſus, 37, 49.

circumſeſſa caſtra et nocte cuſtodita, ne quis elabi poſſet, 9, 42.

per Latinos populos cuſtodiendi dantur, *ibid.*

CUSTOS, 44, 26. pecuniæ, quam regni, melior cuſtos.

D.

DAMNARE, 7, 16. Stolo a—Lænate ſua lege decem millibus æris eſt damnatus. *vid. Cic. Verr.* 5, 69. *Tacit. Annal.* 4, 66. *Scilicet* damnare *et* condemnare *eſt etiam efficere ut aliquis damnetur. vide Intt. ad* 7, 16. *it. B. Patruum ad Sueton. Tib.* 8.

reſpublica voti damnata, 10, 37. *i. e. quæ templum ex voto exſtrui juſſerat.*

damnati proditionis, 23, 17.

Fruſinates tertia parte agri damnati, 10, 1. *al. mulctati v. c.* 10, 3.

temeritatem (*deos immortales*) conſulum ipſorum capitibus damnaſſe, 27, 33.

DAMNOSUS, 45, 3. bellum ſumtuoſum et damnoſum Romanis.

omnibus malis artibus et reipublicæ et ſocietatibus infidus damnoſuſque, 25, 1.

damnoſa, præpropera ac fervida ingenia imperatorum, 27, 33.

et erat æris alieni magna vis, re damnoſiſſima etiam divitibus, ædificando contracta, 6, 11.

DAMNUM *pertinet ad rem familiarem, quum pignora capiuntur, mulcta exigitur etc.* 7, 4. acerbitas in delectu non damno modo civium ſed etiam laceratione corporum lata *etc. cf. Cic. Or. Phil.* 1, 5. quis autem umquam tanto damno ſenatorem coëgit? aut quid eſt ultra pignus aut mulctam?

quid eſt tandem domi, unde ea (*damna*) expleatis, 3, 68.

nullane hæc damna imperatoriis virtutibus ducimus? 9, 18.

carpi parvis quotidie damnis, 9, 27.

damnum naturæ, 7, 4. *int. de vitio naturali.*

DAPES, 1, 7. Pinarii extis adeſis ad ceteram venirent dapem. *int. de carnibus victimalibus.*

DARE pro *facere*, 1, 25. alterum intactum ferro corpus et geminata victoria ferocem in certamen tertium dabant. *Sic fere* obvium ſe dare *dicitur*—motus dare, 7, 2.—impetus, 2, 51. 3, 5. 4, 28. 9, 43.—daturos, quod Lars Tolumnius dediſſet, 4, 58.—dare ſinum in medio, 22, 47.—per arma, per viros late ſtragem dedere, 8, 30.

ad rem divinam et duas hoſtias majores dandas, 25, 12. *i. e. faciendam.*

hæc loquutum exſequentemque dicta—ſequuti dant impreſſionem, 4, 28. *Non abſimilis locus*, 39, 2. pacem dedit finitimis. *i. e. effecit ut pax eſſet, ne a Liguribus infeſtarentur.*

pro *offerre, dare velle*, 9, 41. uti pace, quum daretur, noluerant.—31, 19. equites mille Numidæ, quum duo millia daret, accepti.—37, 53. Antiochus filiam ſuam in matrimonium mihi dabat. *i. e. dare volebat, collocaturus erat. Sic Virgilius: Ipſe ſuas artes, ſua munera lætus Apollo Augurium citharamque* dabat.

pro *edere*, 8, 24. dictionem dare. *i. e. oraculum* (λόγιον)—3, 61.

hæc ubi inter ſigna peditum dicta dedit. *cf.* 22, 50.—31, 50. munus gladiatorium dare.—25, 3. teſtes dare.—21, 43. ſæpe et contemtus hoſtis cruentum certamen edidit; *ubi quidem Drakenborchius* dedit *legi vult.*

pro *tradere*, 1, 3. dare ad poſteros celebre nomen.—2, 2. datur ſermo per civitatem.—2, 25. datur prædæ oppidum. *i. e. deprædandum traditur.*—1, 29. dare urbem excidio et ruinis.—5, 52. quid alia—cui oblivioni aut cui negligentiæ damus?—41, 8. liberos ſuos—Romanis—mancipio dabant.—6, 24. temeritatis me omnium potius ſocium, quam unius (*Camilli*) prudentiæ dedi.

pro *concedere*, 40, 57. iter dare. *i. e. tranſitus per fines ſuos concedere.*—8, 5. iter per regnum noſtrum dedi.—39, 28. ſenatum dare legato. *i. e. aditum concedere. it*, 21, 12. (εἰσάγειν)—7, 20. dare aliquem alicui. *i. e. precibus ejus aut gratiæ.*—8, 33. optione a ſenatu data. *Etiam ſimpliciter poſitum* dare *pro concedere, indulgere, dicitur*, 9, 30. *ult.*

pro *dicere*, 6, 26. is datus erat locus colloquio. *Uſitatius erat* dictus. *Itaque etiam ſic legi volebat Gronovius. Sed dicitur tamen etiam* dare *hoc ſenſu. vid. Duker. ad Flor.* 3, 3.

pro *utcumque dare*, 6, 26. eventum precibus dare. *Non proprie accipiendum, ut ſit idem, quod ſatisfacere, locum plane relinquere; ſed eſt potius: decernere aliquid ad preces auditas, qualecumque tandem ſit; ipſe enim Livius addit*, quem videbitur.

pro *tribuere*, 8, 26. auctoribus hoc dedi, quibus dignius credi eſt. *i. e. tantum fidei, quantum merebantur, tribui. cf.* 3, 46. —25, 12. prætor is, qui jus populo plebeique dabit ſummum. *i. e. tribuet, reddet.*

pro *imponere*, 22, 38. ſe, quæ conſilia magis res dent hominibus, quam homines rebus, ea ante tempus immatura non præcepturum, *i. e. res earumque neceſſitas imponant hominibus etc.*

pro *præmio dare*, 41, 8. lex—qui ſtirpem ex ſeſe domi relinquerent, dabat, ut cives Romani fierent. *ſcil. ut præmium παιδοποιΐας.*

pro *interponere*, 8, 32. ne id ſe gratiæ dare crederet, ſe jusjurandum *dare* paratos eſſe.—30, 12. obligandæ fidei dextram dare.

pro *deſtinare*, 26, 41. ea fato quodam data nobis ſors eſt. *Sic Virgilius: fatiſque datas non reſpicit arces.*

pro *donare*, 27, 6. ſigna ænea ad Cereris dedere.—6, 41. quia pecunias alienas, quia agros dono dant.—3, 1. triumviri agro dando.

pro *exhibere*, 23, 30. gladiatorum paria duo et viginti—in foro dederunt.

pro *occaſionem ſuppeditare*, 5, 26. ni fortuna imperatori Romano ſimul, et cognitæ rebus bellicis virtutis ſpecimen, et maturam victoriam dediſſet. *i. e. virtutis ſpecimen edendi occaſionem dediſſet, ſuppeditaſſet.*

pro *indulgere*, 24, 45. ut iræ magis, quam avaritiæ datum crederent homines.

pro *mandare, conferre*, 9, 30. et duo imperia eo anno dari cœpta per populum etc.—7, 1. plebes confulatum L. Sextio dedit.

pro *mittere*, 9, 15. quos (*equites*) pignora pacis cuftodiendos Luceriam dederant.

pro *impendere*, 3, 69. cauffis eorum—bello perfecto fe daturos tempus.

ruente faucio equo præceps ad terram datus haud multum abfuit, quin jacens opprimeretur, 31, 37.

tertium cauffæ belli hujufce, ut Romanus Albano imperet, dabo, 1, 25. *cf.* 22, 6.

flamen dialis, quod exta perperam dederat, flaminio abiit, 26, 23.

date frenos impotenti naturæ et indomito animali, 34, 2.

regem aut vivum aut mortuum in poteftatem daturos, 8, 24. *Etiam* in poteftate *dici poffe nonnulli contendunt*; *certe et* in confpectu dare *fupra obfervavimus.*

in opus fervile, prope in carcerem atque in ergaftulum dederit (*filium*), 7, 4.

in belluas ftrinximus ferrum: hauriendus aut dandus eft fanguis, 7, 24.

vindicias dare fecundum libertatem, 3, 44. *verbum prætorium* pro *decernere.*

prout tempus ac res fe daret, 28, 5. *vid. Gronov. ad h. l.*

an locum, lautia, fenatumque darent, 45, 20. *i. e. dandum cenferent. cf.* 26, 21.

criminique ei tribunus inter cetera dabat, 7, 4. *de accufatione.*

crimini maxime dabant, in Numitoris agros ab his impetum fieri, 1, 5.

cui imperio videretur dato, 28, 46. pro *imperio, cui videretur, dato.*

DATIO *fimpliciter dicitur*, 39, 19. *de poteftate in rem familiarem. Nam* dare *in genere jurifconfultis eft, per traditionem dominium transferre. Additur enim a Livio dationi* diminutio, *velut illuftrandi cauffa, quum fit hæc illius neceffaria comes*; *ut mirum fit, hic difficultates ab interpretibus tot ac tantas motas effe. vid. Gronov. ad h. l.*

DATUM pro *dono, licet* donum *additum fit per appofitionem*, 22, 10. datum donum duit populus Romanus Quiritium, etc. *vid. Clav. Cicer. in h. v.*

DE tertia vigilia, 9, 44. *it.* 40, 4. *h. e. fimulac duo quadrantes noctis exiffent.*

de die epulati, 25, 23.

dictator—primus de plebe dictus eft, 7, 17.

conceffumque *ab* nobilitate plebi *de* confule plebeio; *a* plebe nobilitati *de* prætore uno, qui jus *in* urbe diceret, *ex* Patribus creando, 6, 42.

oppidum de Samnitibus vi cepit, 10, 39. *cf.* 27, 1.

de veftro impendatis, 6, 15.

de lucro tibi vivere me fcito, 40, 8.

legatis—de ea re trans Alpes miffis, 39, 22.

qui de quacumque cauſſa tum aſpernati noſtra auxilia eſtis, 45, 23.

DEARMATUS, 4, 10. prælatiſque ſpoliis, quibus dearmatum exercitum hoſtium ſub jugum miſerat.

DEBELLARE, 9, 16. Aulius cum Ferentanis uno ſecundo prœlio debellavit. *cf.* 2, 26. *it.* 4, 58.

eum, quaſi debellato, triumphare, 26, 21. *abſolute dictum. Sic ſæpiſſime, v. c.* 29, 32. *it.* 30, 8.

DEBERE *omiſſum*, 27, 20. eundum Aſdrubali fuiſſe in Italiam—exercitum ejus—imminutum Hiſpanis repleri militibus *ſc. debuiſſe. vide B. Patruum ad Xenoph. Mem Socr.* 1, 5, 5.

DEBITUS, 24, 25. at illos debitos jam morti deſtinatoſque. *Sic Horatius: debemur nos noſtraque morti.*

quum, ut jus faſque erat, lacrimis non minus, quam laudibus debitis, proſequutus tam memorabilem mortem eſſet, 8, 10.

DECEDERE, 26, 2. prius—quam hoſtis ex Italia deceſſerit.

decedere provincia prætor juſſus, 39, 3.

quod de provincia deceſſiſſet injuſſu ſenatus, 29, 19.

Romam ad deſtinatum omnium conſenſu triumphum deceſſere, 8, 13. *cf.* 9, 16. *it.* 10, 46.

decedere officio, 27, 10. *it.* de officio, 8, 25.

decedere jure ſuo, 3, 33.—fide, 34, 11. *it.* 45, 19.—inſtituto, 37, 54.—præſidio, 4, 29. *cf.* 5, 6. *it.* 24, 27. *it.* de præſidio, 36, 14. *it.* pugna, 34, 47.

ex matutina ſtatione ad meridiem decedi—juſſit, 44, 33.

nobis prius decedat timor, quam ultro aliis inferatur, 28, 41. *cf.* 23, 26.

priuſquam ea cura decederet Patribus, 9, 29.

nec plebi cura deceſſerat, 2, 31. *Horatiana forma: neque decedit ærata triremi, et poſt equitem ſedet atra cura.*

quantumcumque Antiocho virium deceſſiſſet, ſuo id acceſſurum regno, 34, 16*. *cf.* 3, 55. 26, 51.

quæſtioni Campanæ materia deceſſit, 9, 26. *Eleganter admodum; etenim ante mentio facta erat conjuratorum, qui ſe ipſi interfecerant adeoque deceſſerant. Et dicitur alibi* decedere *ſimpliciter* pro mori. *v. c.* 9, 17. *it. cap.* 32.

ut ei nunciatum eſt, æſtum decedere, 26, 45.

DECERE, 34, 58. ſic ut aut ſola, aut prima certe, penſari decet principi orbis terrarum populo et tanto regi. *Drakenborchius* principi *non ad* decet, *ſed ad* penſari *refert, hac ſententia:* decet penſari a principe. *Ac profecto negari nequit,* decere alicui aliquid, *hanc conſtructionem apud Livium non reperiri.*

DECERNERE, 1, 23. ineamus aliquam viam, qua, utri utris imperent—ſine multo ſanguine utriuſque populi decerni poſſit.

rem dubiam decrevit opportune vox emiſſa, 5, 55.

primus clamor atque impetus rem decrevit, 25, 41.

neque præ imbri ſatis decernere poſſent, qua ſuis opem ferrent, 21, 56.

pacto inter ſe, ut victorem res ſequeretur, ferro decreverunt, 28, 21. *cf.* 39, 15.

acie decernere, 2, 14. *it.* 36, 17.

decernite criminibus, mox ferro decreturi, 40, 8.

ne id, quod placebat, decernerent, in tantæ nobilitatis viris, ambitio obstabat, 5, 36. pro *in tantæ nobilitatis viros. cf.* 28, 43. *it.* 26, 2. *vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 43.

decernere vindicias secundum servitutem, 3, 47. *i. e. possessionem ejus, de cujus statu disceptatur, dare.*

certum (*mihi*) atque decretum est, 2, 45.

ad purganda ea, quæ inimici decernerent, 27, 20. *i. e. quæ pro certis ipsi affirmarent, et ab aliis credi vellent. Sæpius autem, et apud alios scriptores* decernere *idem est, quod decernendum censere, decerni velle. Sic est* 4, 50. tribunis militum—decernentibus *intelligendum. vid. Intt. ad* 27, 20.

DECERTARE, 6, 3. quibus animi in spe ultima obstinati ad decertandum fuerant. *i. e. ad mortem usque certare, nec prius desistere velle, quam vel victoria reportata sit, vel omnes occubuerint. vid. infra in v.* obstinatus. *Eodem sensu* depugnare *de gladiatoribus dicitur. Alias autem* decertare *sæpius pro* certare *dici solet.*

DECIDERE, 37, 26. Antiochus posteaquam a spe societatis Prusiæ decidit.

DECIDERE, 29, 18. naso—auribusque decisis exsanguis est relictus. *Vid.* mutilare.

DECIPERE, 22, 4. ab tergo et super caput decepere insidiæ. *cf.* 1, 9.

qui plus in eo, ne posset decipi, quam in fide Siculorum, reponeret, 24, 37. *i. e. in providentia plus præsidii, etc.*

jam semel in prima spe deceptos, 36, 40.

me quidem quum ingenita caritas liberum, tum specimen istud virtutis deceptum vana imagine decoris in te movet, 8, 7. *pro* deceptæ : *ac sic fortasse legendum.*

DECLARARE, 9, 40. quos populus—consulem alterum, alterum prætorem declaravit. *cf.* 28, 39.

DECLINARE, 28, 1. quantum in Italiam declinaverat belli.

ab auctoribus injuriæ ad vindices futuros declinant, 21, 52.

obliquo monte ad se declinare et suo agmini conjungi, 38, 20.

DECOQUERE, 32, 2. experientibusque pars quarta (*argenti*) decocta erat. *Vid.* coquere.

DECORARE, 10, 7. Jovis O. M. ornatu decoratus.

Rhodias parte prædæ et spoliis navalibus decoratas domum redire jubet, 37, 31.

DECORUS, 1, 42. hunc ordinem ex censu descripsit vel paci decorum vel bello.

DECRETUM, 33, 16. ut privatum decretum Romanæ societatis fieret. *scil. quærendæ.*

jus eo die se non dicturum neque decretum interpositurum, 3, 46. *cf. cap. præc.*

DECURIATUS, *vid.* convenire *ult.*

DECURRERE, 6, 33. impetus Tusculanorum decurrentium ex superiore loco sustinent. *cf.* 9, 4.

Mæander ex arce summa Celænarum ortus, media urbe decurrens, 38, 13.

naves—in magnum portum Syracusas ex alto decurrere, 24, 36.

amnis in mare decurrit, 21, 26.

omnium eo fententiæ decurrerunt, 38, 8. (*de unanimi fubmiffione*)

decurrebatur eo, ut etc. 31, 20. *al. defcendebatur. dicitur de facilitate in concedendo. cf.* 26, 18.

eo decurfum effe, ut a populo crearetur, qui pro dictatore effet, 22, 31.

ordinatofque proxime morem Romanum, inftruendo et decurrendo figna fequi, et fervare ordines docuit, 24, 48.

armatum exercitum decucurriffe, cum tripudiis Hifpanorum, motibufque armorum et corporum fuæ cuique genti affuetis, 25, 17.

terreftrem navalemque exercitus non inftructos modo, fed hos decurrentes, claffem in portu, fimulacrum et ipfam edentem navalis pugnæ, oftendit, 29, 22.

fimulacrum decurrentis exercitus, 44, 9. *de ludis circenfibus.*

in armis decurfum eft, 26, 51. *Omnino tum id hoc et fuperioribus locis, tum alibi* decurrere *curiofe diftinguitur a* concurrendo, *vel* rudibus, *ut eft illic, vel fimpliciter, ut tamen aciei mentio fiat. v. c.* 40, 6. Mos erat luftrationis facro peracto exercitum *decurrere*, et divifas bifariam duas acies *concurrere* ad fimulacrum pugnæ. *cf. cap. feq. it.* 23, 35. *et* 35, 35. *Scilicet hic quoque verbi* decurrere *e ftadio petiti fignificatio intelligenda eft, quippe præter exercitationem in armis movendis, tractandis, præcipue agitatio corporum, in incedendo, in gradu militari, multiplici illo, exercendo declaratur; ut comparari talis decurfio cum pyrrhicha apud Suetonium fæpius commemorata (v. c. Claud.* 1.) *poffit. vid.* decurfus. Concurrere *autem, vel fimpliciter pofitum (e. g.* 10, 40.) *dicitur de contentione et dimicatione, ipfoque conflictu, vel vere bellico, vel fimulato. Ita Horatius:* Concurritur, horæ momento aut cita mors venit aut victoria læta. *Nec vero proprius hic mos decurrendi Romanis fuit; quemadmodum e locis fupra laudatis plane intelligi potuit.*

DECURSUS, 44, 9. quum alios decurfus edidiffent motus, etc.

et decurfu et fimulacro ludicro pugnæ, 40, 9. *Nonnumquam addit Livius intra quantum fpatium decurfum fuerit*, 26, 51. legiones in armis quatuor millium fpatio decurrerunt. *Vere autem exercitum fuiffe militem decurfu fatigatumque, intelligetur ex* 42, 52. Mota parumper acies, non jufto decurfu tamen, ne ftetiffe tantum in armis viderentur. *Eadem Suetonio dicitur (Ner. cap.* 7.) decurfio. *vid. Lipf. ad Tacit. Annal.* 2, 55.

ne fubito ex collibus decurfu Albanorum intercluderentur ab oppido, 1, 27.

Tempe—in Theffaliam opportunum Macedonibus decurfum (*præbet*), 42, 67.

DECUS, 9, 22. fratri præcipuum decus ulti Samnitium imperatoris dederunt.

ut urbanis artibus opes augeret, quando belli decus penes alios effet, 9, 42. *i. e. imperium bellicum.*

DECUTERE, 25, 7. turres non ictæ modo fulminibus, fed etiam decuffæ.

in æde Concordiæ Victoria, quæ in culmine erat, fulmine icta decussaque, 26, 23.

pinnas mœnium decussas reponit, 44, 8. *vid.* discutere.

DEDECUS, 3, 51. dedecora militiæ objiciebantur. *i. q. res in bello parum prospere gestæ. cf.* 9, 31.

DEDERE se ad aliquem, 27, 15.

— ad necem, 9, 4.

qui se dediderunt in arbitrium ditionemque populi Rom. Fulvio proconsuli, 26, 33. *cf.* 7, 31.

Patrum auctoritati se (*tribuni pl.*) dediderant, 6, 19.

victa—Messene bello exposcentibus Achæis noxios dedidit, 39, 50.

a quibus mox ipsi trucidandi populo Rom. dederentur, 24, 30.

DEDICARE, ædem dei, 2, 27. *it.* deo, 2, 21.

multa alia sacrificia locaque sacris faciendis—dedicavit, 1, 21. *i. e. constituit, instituit. Tiberius quidem apud Suetonium obscœnam tabulam dicitur in cubiculo* dedicasse, *i. e. de sententia Gronovii ad Livii* 7, 3. statuisse, suspendisse. *Sed ad illum superiorem Livii locum quod attinet, videri possit etiam σύλληψις statuenda esse, ut ne referri quidem ad se invicem* sacra dedicare *debeant. Juncta enim sunt* loca sacris faciendis; *et* loca *potissimum* dedicari *dicuntur, i. e. destinari.*

DEDITICII *qui sponte sua ditionis alienæ facti sunt,* 7, 31. Itaque populum Campanum urbemque Capuam, agros, delubra deum, divina humanaque omnia in vestram P. C. populique R. ditionem dedimus, quidquid deinde patiemur, dediticii vestri passuri.

DEDITIO ad Romanos, 8, 25.

quia nec deditio tuta ad tam infestos videbatur, 28, 22.

viso statim hoste prope in voluntariam deditionem concessissent, 28, 7. *vid. Drakenborch. ad* 39, 2.

in deditionem venerunt, 9, 20.

in deditionem accepit, 23, 30. *cf.* 33, 20.—in ditionem accipere *non item dicitur. Sed tamen* in jus ditionemque recipere, 21, 61.

opulenta duo oppida vi atque armis coëgit in deditionem, 43, 1.

Hispanos—in deditionem compulit, 34, 16.

oppugnando ad deditionem subegit, 9, 41.

pecuniam imperat populis omnibus suæ deditionis, 23, 28. *rectius* ditionis *legitur, etiam a Drakenborchio.*

DEDUCERE *proprie, i. q. e loco superiori in inferiorem ducere; sed est etiam, ubi contrarium significatum habet. Sic* 1, 18. deduci in arcem *legitur.—Consules porro* deduci *dicuntur ab his, qui domum eos, honoris caussa, comitabantur, aut inde foras prodeuntes. In collibus autem et editioribus urbis partibus habitabant principes civitatis. Atque etiam pompa triumphalis in Capitolium deduci dicitur. Nam de eo quidem, qui viam alicui monstrat in locum superiorem,* 32, 11. *est etiam* deducere; *nisi cum Gronovio legas* educturum. *Sed debebant ab eo exempla Liviana afferri, quibus doceretur, ita legi posse. Enimvero, quæ nude posuit exempla, quibusque inductus*

emendavit, ea Virgiliana ſunt: quibus addi ex eodem genere potuiſſet: aram cœlo educere. *Et ad hanc notulam quatuor verſiculorum Drakenborchius ad 2, 50. et ipſe ſimiliter emendans, provocat, tamquam ibi ex conſuetudine Livii demonſtratum eſſet,* educere *de* mole, turri, *etc. dici.*

duci ſe extemplo ad conſules jubet, deductuſque traditurum urbem promittit, 9, 24. (*de transfuga*)

ab Argis ceteriſque oppidis præſidia—deducerentur, 34, 35.

quod—finibus Attali exercitum deduxiſſet, 32, 27.

Macedonas in ſocietatem belli—cenſeo deducendos eſſe, 36, 7.

geſturum ſe illis morem poſteroque die in aciem deducturum, 3, 62. *uſitatius* educere *in a. vid. Intt. ad h. l.*

inſtruunt aciem deductam in cornua, 5, 38. *vid.* diducere.

ſollemne ab ipſo, cui ſit, inſtitutum Deo, ab nobiliſſimis antiſtitibus ejus ſacri ad ſervorum miniſterium—deduxiſti, 9, 34.

non in loca iniqua incaute (*ſe*) deductum, 26, 3.

Sueſſa et Pontiæ—coloniæ deductæ ſunt, 9, 28.

Aquileia colonia Latina eo anno in agro Gallorum eſt deducta, 40, 34.

ut Latinæ duæ coloniæ, una in Bruttios, altera in Thurinum agrum deducerentur, 34, 53. *vid. Drakenborch. ad* 39, 44. *Omnino* deducere *verbum proprium eſt in hoc genere; id quod vel ex* 34, 45. *intelligi poteſt, ubi ſexies, parvis intervallis, idem vocabulum repetitum legitur.*

de capite deducite, quod uſuris pernumeratum eſt, 6, 15. *i. e. detrahite.*

deducere candidatum (35, 10.) *quid ſit, doceat Clav. Cic. in h. v.*

celebratas eſſe utraſque nuptias gratulatione doniſque innumerabilium legationum, et velut auſpicibus nobiliſſimis populis deductas eſſe, 42, 12.

uni nuptam, ad quem virgo deducta ſit, 10, 23. *Sic proprie dicitur; ſed et in deteriorem partem, quemadmodum* perducere*: vid. Drakenborch. ad* 26, 50.

deducti in comitio virgiſque—cæſi de ſaxo dejiciuntur, 25, 7.

vix deducta ſumma arena erat, 44, 33. *ſcil. a ſcrutantibus aquam in monte.*

DEESSE, 3, 50. nec illius (*Virginii*) dolori, nec ſuæ libertati ſe deſuturos. *h. e. ſe non neglecturos eſſe illius dolorem, ſed ulturos; ſuam autem libertatem ſe adjuturos et aſſerturos.*

quod ubi accepit Hannibal, ne tempori deeſſet, dat ſignum ad trajiciendum, 21, 27. pro *ne tempus opportunum præterlabi pateretur.*

armatus intentuſque ſis, neque occaſioni tuæ deſis, 22, 39.

immolanti caput jocinoris defuit, 30, 2. *i. e. non apparuit.*

DEFECTIO, 28, 26. an plurium ſupplicio vindicanda tam fœdi exempli defectio magis, quam ſeditio, eſſet.

DEFENDERE, 39, 24. quia libertatis cauſſam defendiſſent ab regio præſidio.

DEFENSARE, 26, 45. mœnia ipſa ſeſe defenſabant. *Drakenborchius malebat* defendebant.

DEFERRE, 5, 25. aurum et omnia ornamenta ſua in ærarium

detulerunt. *vid. Drakenborch. ad* 37, 57. *alias* deferre ad ærarium *de ſingulis proprie dicitur. vid.* referre.

conjunctis exercitibus dictator ac magiſter equitum caſtra in viam deferunt qua Hannibal ducturus erat, 22, 15.

fuga regem eo defert, 36, 20. *tropo ſumto a tempeſtate, qua* delati *navigantes dicuntur v. c. ad ſcopulos.*

in campos delata acies, 9, 37.

qui captus omnibus membris delatus in curiam eſſet, 2, 36.

eadem fortunæ pignora in diſcrimen detuliſſet, 9, 18.

tibi lauream inſignem deferre cupimus milites, 7, 13.

indicium *(conjurationis)* ad prætores defert, 24, 24.

delata res ad ſenatum, 21, 6. *niſi vero cum nonnullis* relata *malis; rectius quidem: nam* referre ad ſenatum *de conſulto ſenatu dicitur:* deferre *autem, quum quid, ut innoteſcat ſenatui, commemoratur. Ceterum hæc duo ſæpius a librariis confuſa ſunt: vide Drakenborch. ad illum locum.*

DEFICERE, 31, 7. numquam iſti populi, niſi quum deerit, ad quem deſciſcant, non deficient. *Hæc non eſt defectio proprie dicta, ſed ſocietas inita cum hoſtibus a qua nullo fœdere arcebantur.*

ad ſpem amicitiæ Romanorum deficere, 32, 5.

DEFIERI, 9, 11. numquamne cauſſa defiet, cur victi pacto non ſtetis.

DEFIGERE, 21, 33. utraque ſimul objecta res oculis animiſque immobiles parumper eos defixit. *i. e. ut fierent immobiles.*

tacita mœſtitia ita defixit omnium animos, 1, 29.

quum ſtupor ſilentiumque inde ceteros Patrum defixiſſet, 6, 40. *cf.* 3, 47. *ubi vid. Drakenborch.*

quod malum—quum ſtupore ac miraculo torpidos defixiſſet, 22, 53. *cf.* 7, 10.

DEFLAGRARE, 10, 44. eodemque die Aquilonia et Cominium deflagravere.

DEFLECTERE, 39, 27. Philippum novam poſtea deflexiſſe viam, qua Maronitarum urbes agroſque amplectatur. *ſcil. muniendo.*

DEFLERE, 29, 4. in hæc deflenda prolapſos ab recenti nuncio animos.

DEFLORESCERE, 6, 23. cum corporibus vigere et defloreſcere animos.

DEFLUERE, 41, 15. bovis ſeſcenaris, quem immolaviſſet, jecur defluxiſſe. *h. e. in liquorem abiiſſe, ſecundum Gutherii interpretationem; quæ* defluendi *verbum, de ſententia Perizonii, cum* diffluendi *voce confundit; quamobrem* diffluxiſſe *legi vult. Sed commodiſſime explicatur per* evaneſcere, perire, *quo ſenſu hoc verbum apud Ciceronem paſſim dicitur. vide Clav. Cicer. Sic in victima Cæſaris, auctore Suetonio, idibus Martiis, cor non repertum eſt; nempe defluxerat.*

nec quidquam equitis vulnere equo retardato, moribundus Romanus, labentibus ſuper corpus armis, ad terram defluxit, 2, 20.

DEFORE, 45, 18. ibi numquam cauſſas ſeditionum et certaminis defore.

DEFORMARE, 9, 30. deformatum ordinem prava lectione ſenatus.

DEFORMATIO, 9, 5. a confulibus abire lictores juffi, paludamentaque detracta—ut—ab illa deformatione tantæ majeftatis—averteret oculos.

DEFORMIS, 38, 52. ut fub roftris reum (*Scipionem*) ftare—populo Rom. magis deforme, quam ipfi, fit.

aliamque orationem, non tam honorificam audientibus, quam fibi deformem, habuiffe, 45, 44.

deforme agmen, 9, 6. *de inermibus et fub jugum miffis.*

deformis turba, velut lixarum calonumque, 41, 3. *Similiter Tacitus Annal.* 4, 20. deforme obfequium *dixit pro fervili, humili.*

DEFUGERE, 5, 38. circa ripam Tiberis, quo armis abjectis totum finiftrum cornu defugit. *i. e. fuga declinavit. Gronovius legi volebat* diffugit: *illud melius opinor.*

DEFUNGI, 5, 5. quanto eft minus opera tueri facta, et inftare et perfeverare, defungique cura. *Eleganter hoc verbum fubinde dicitur de incommodo levi vel jactura. Sic et* 29, 21. defungi pœna levi. *it.* 2, 35. adeo infenfa erat coorta plebs, ut unius pœna defungendum effet Patribus.

viciffe Romanos, defunctos confulis fato, 10, 29.

defuncta civitate plurimorum morbis, perpaucis funeribus etc. 4, 52.

quonam modo enim Hafdrubalem ac Magonem, nifi defunctos fuo bello, fine certamine adducere exercitum potuiffe, 25, 35. *Sic* 1, 25. defungi prœlio.

DEGENER, 25, 40. Mutinem fibi modum facere, degenerem Afrum imperatori Karthaginienfi, miffo ab fenatu populoque.

DEGENERATUM, 1, 53. *fubftantive i. q. animus degener:* quin ea arte æquaffet fuperiores reges, ni degeneratum in aliis huic quoque decori offeciffet

DEGRAVARE, 3, 62. degravabant prope circumventum cornu. *i. q. opprimebant. cf.* 4, 33.

conful non ultra caftra infequutus, quia et vulnus degravabat etc. 7, 24. *i. e. moleftum erat et impediebat.*

DEGREDI ad pedes, 29, 2. *de equitibus dicitur, quum defcendunt equis, ut pugnam pedeftrem capeffant.*

alia in campum degreffis fupererat moles, 7, 24.

degreffus ex arce, 5, 52.

degreffum eum templo (*tribunali*) lætus fenatus—circumfufi—profequuti funt, 8, 35.

DEHINC, 1, 59. quacumque dehinc vi poffim.

DEHISCERE, 29, 2. dehifcens intervallis hoftium acies.

DEJECTUS, 9, 2. anguftias—feptas dejectu arborum, faxorumque ingentium objacentem molem invenere.

DEJICERE, 23, 47. equum in viam Claudius dejecit. *i. e. demifit e fuperiori loco.*

cum vento tempeftas coorta figna ænea in Capitolio dejecit, 40, 2.

dejiciunt fe venti a montibus, 28, 6.

prohibuit fœda tempeftas cum grandine ac tonitribus cœlo dejecta, 2, 62.

claffis—fœda tempeftate vexata ad Baliares infulas dejicitur,

23, 34. *i. e. vi ventorum a curfu depellitur. cf. cap.* 40. *vide Intt. ad* 44, 19.

Gallus—in advenientis arma hoftis vanum cæfim cum ingenti fonitu enfem dejecit, 7, 10.

elatam fecurim in caput (*regis*) dejecit, 1, 40.

prætorio dejecto, direptis, quæ ibi fuerunt, etc. 41, 2.

dejectis, qui in præfidio erant, 4, 53.

dejectis hoftium præfidiis novum iter aperui, 44, 39. *cf. cap.* 35.

dejectis hoftium caftris—prædamque ibi—vendiderunt, 25, 14.

quum—inimicum, eo quoque anno petentem dejeciffet, 38, 35.

coïerantque candidati omnes ad dejiciendum honore eum, 39, 41. *i. e. petito honore.*

quum dejecta in id fors effet, 21, 42.

DEIN *non præcedente* primum, *aut fimili quo*, 34, 19.

DEINDE paullo latior patefcit campus, inde colles affurgunt, 22, 4.

in Æquis nihil deinde memorabile actum, 3, 3. *cf.* 39, 22.

deinde poftea, 41, 24.

deinde poftquam ibi nemo vindex occurrebat, tum vero—acceffere, 3, 66.

incipite deinde mirari, 4, 49. *i. e. poft talia, his factis*; *cum vi aliqua.*

funera deinde duo deinceps collegæ fratrifque ducit, 2, 47.

DEINCEPS, 5, 51. horum deinceps annorum vel fecundas res vel etc. *i. e. hujus annorum feriei.*

deinceps interreges, 6, 5. *i. q. ordine fequuti, non*, poftea. *cf.* 2, 1. 6, 29. 27, 39.

deinceps omnis exercitus jurat, 2, 45.

populari omnem deinceps agrum juffit, 21, 52.

poftea—bellis deinceps omnibus, 45, 14.—inde deinceps, 1, 44.—deinceps inde, 5, 37.

DELABI, 37, 34. quum reciperet fefe, in eo delapfum tumultu ex equo etc.

DELECTUS, 38, 1. cum delectis Ætolorum, quod confilium effet gentis. *Alibi*, 35, 34. *vocantur* apocleti. *Ibidem Livius addit:* ita vocant fanctius confilium; ex delectis conftat viris. *Alii* concilium.

cum delectis equitibus extraordinariis, 42, 58. *Dukero* delectis *fufpectum videtur*; *nam extraordinarii omnes funt delecti. Forte de gloffa eft. Creverius legit:* cum delectis equitibus et extraordinariis, *intelligitque* ἐπιλέκτων ἀπολέκτους *Polybii, i. e. ex extraordinariis delectos, qui femper in caftris in agmine confulibus præfto fuiffent.*

DELECTUS, 43, 14. prodire ad delectum. *it.* in delectu prodire, *ibid.*

in civitate, ira odioque ardente, delectus prope omnium voluntariorum fuit, 9, 10. *cf.* 9, 42. *ubi voluntariorum nullus delectus fuiffe dicitur. Vid. infra in v.* voluntarius.

præter delectum eorum, quos in fupplementum mitti oporte-

bat—quatuor ſcriptæ legiones ſunt, intraque undecim dies delectus eſt perfectus, 43, 15. *it.* conficere, 25, 5. *vid.* edicere. *it.* indicere.

DELEGARE, 29, 22. patefacto dein ſcelere (*Pleminium*) delegatum in Tullianum, etc. *ſc. carcerem. i. e. miſſum, amandatum.*

delegata primoribus pugna, 7, 8.

Samniti—delegata pugna, 10, 27. *nempe quum plures populi unis caſtris continerentur.*

obſidione delegata in curam collegæ, 9, 13.

ut omne rei bene aut ſecus geſtæ in Etruria decus dedecuſque ad Volumnium ſit delegatum, 10, 19. *i. e. delatum, rejectum, ei aſſignatum. cf.* 21, 46. *vide B. Patruum in Excurſ. ad Sueton. Tib. cap.* 16.

ipſum dictatorem fugere invidiam ex eo criminaque: eo delegaſſe ad ſenatum, 5, 20. *i. e. ideo dictatorem permiſiſſe rem ſenatui.*

fortunæ loci delegaverant ſpes ſuas, 6, 28.

adverſa caſibus incertis belli et fortunæ delegare, 28, 42. *vid. Intt. ad h. l.*

miniſterii delegandi cauſſa, 9, 29. *de ſacrificio. Omnino delectantur, præter Livium, alii latinitatis auctores uſu hujus verbi tropico e re pecuniaria petiti, quum quidem a debitoribus non repræſentatur pecunia h. e. ex arca ſolvitur, ſed, per delegationem, h. e. per alios, ipſorum nomine. vid. Clav. Cicer. in h. v.*

DELENIMENTUM, 4, 51. aptiſſimum tempus erat—delenimentum animis Bolani agri diviſionem objici. *Vid.* delinimentum.

DELENIRE *eleganter habet ſignificationem* capiendi animi et corrumpendi ſuavitate aliqua, ut philtra, 7, 38. Capua inſtrumento omnium voluptatium delenitos militum animos avertit a memoria patriæ. *Vid.* delinimentum.

DELERE, 9, 45. nomen Æquorum prope ad internecionem deletum.

ubi ſatis placuere vires, et jam miles quoque, ad delendam priorem ignominiam, hoſtem poſcebat, 39, 30.

DELIBARE, 5, 12. cur primus ac potiſſimus ad novum delibandum honorem ſit habitus.

DELIGERE, 9, 26. dictator deligendus exercendis quæſtionibus fuit. *i. q. eligendus, dicendus, quod proprium in eo negotio verbum eſt.*

quem ex collegis, optione a ſenatu data, ſocium ſibi imperii delegerit, 8, 33.

centurionum robora ex toto exercitu delegit, 24, 46. *vid. Drakenborch. ad* 9, 17.

DELINIMENTUM *prorſus idem ſibi vult, quod* delenimentum; eademque *ratio eſt verborum* delinire *et* delenire. *Somnia ſunt Drakenborchii, diſcrimen inter hæc verba ſtatuentis, adverſante quidem linguæ natura. Nempe* delenimentum, *placandi, mitigandi, ſignificatum habere dicit, ad* 7, 38. *contra* delinimentum *oblinendi atque imbuendi ſenſum dare. cf. ad* 5, 31. *parumque abhorruiſſe videtur ab hac opinione ut a* delinere (*unde ſcilicet eſt* delitus) de-

linimentum *derivaret. Itaque quum id fieri non posse, dum animadversionem ad* 39, 11. *daret, in mentem ei venisset, a verbo* linire deliniimentum, *derivat*; *sed ipse agnoscit,* linire *esse verbum recentius. Nihilo tamen secius confirmat illud horum vocabulorum discrimen. Recte. Nam sic scilicet* intelligere *et* intellegere *differunt. Sed satis de argutiis. Unus Horatii locus refutet Drakenborchium Carm.* 3, 1, 41. sqq. Quod si dolentem *nec Phrygius lapis,* Nec *purpurarum* sidere clarior *delinit* usus etc. *Rectius paullo de deliminentis sensit Dukerus ad* 39, 11. *quem vide. cf. B. Patruus ad Tacit. Agric. cap.* 21 *ubi diserte* porticus et balnea et conviviorum elegantia, *tamquam delinimenta vitiorum commemorantur.*

Hispalæ concubitu carere eum decem noctes non posse, illius excetræ delinimentis et venenis imbutum, 39, 11.

illam furiam pestemque omnibus delinimentis animum suum avertisse atque alienasse, 30, 13.

DELINIRE, 4, 13. largitiones frumenti facere instituit: plebemque hoc munere delinitam, etc.

DELUBRUM, 30, 20. multis Italici generis (quia in Africam secuturos abnuentes concesserant in Junonis Laciniæ *delubrum,* inviolatum ad eam diem) in *templo* ipso fœde interfectis.

DEMANDARE, 8, 36. curam eorum—legatis demandavit.

DEMERE, 34, 54. demtum ex dignitate populi, quidquid majestati Patrum adjectum esset. *cf.* 3, 33.

ut de stipendio equitum—æra demerentur, 7, 41.

vinctis quoque demta in eos dies vincula, 5, 13.

plus enim dignitatis comitiis ipsis detractum est—quam virium aut plebi additum est, aut demtum Patribus, 2, 60.

eam se contumeliam injuriamque, ni sibi ab iis, qui fecerint, dematur etc. 8, 23.

et simul ex omnibus locis ad castra recipienda demendamque ignominiam rediri cœptum est, 41, 3.

DEMERERI, 3, 18. demerendi beneficio tam potentem civitatem.

DEMERGERE, 2, 29. totam plebem ære alieno demersam esse.

demersam partem a parte civitatis, 6, 27. (*per æs alienum*)

DEMINUERE, 4, 24. quamquam deminutum censuræ jus noluissent.

Papirium nihil de ejus jure deminuturum, 8, 34.

quam quod deminutum quidquam sit ex regia potestate, 2, 1. *vid.* diminuere.

DEMISSIOR, 4, 44. nihilo demissiore animo—caussa ipse pro se dicta—damnatur.

DEMITTERE agmen, 9, 2. *scil. de monte. Sic et cap.* 27. *Oppos.* erigere.

inclinavit sententia, suum in Thessaliam agmen demittere, 32, 13. *nisi legendum cum Gronovio* demitteret.

navem eamdem secundo amni Scodram demisit, 44, 31.

de cœlo demissus, 10, 8.

demissa jam in discrimen dignitas, 3, 35. *i. e. vacua, iterum aliis conferenda.*

Pleminius in inferiorem demissus carcerem est, necatusque, 34, 44.

præſenti vultus demittere, tacite prætereuntes exſecrari, 2, 58.

DEMONSTRARE, 23, 33. dat, qui itinera cum cura demonſtrent.

DEMOVERE, 6, 32. hoſtes gradu demoti.

quod demovendis ſtatu ſuo ſacris religionem facere poſſet, 9, 29. *Vid.* dimovere.

DENIQUE, 5, 6. ut *non* obſidionis tædio, *non denique* regni quidquam apud eos novatum ſit; *non* negata auxilia ab Etruſcis irritaverint animos. *Non plane inuſitatum eſt, ne apud Ciceronem quidem,* denique *in enumerando poni ſecundo loco, quod rectius non niſi tertio membro præfigi ſolet; niſi vero plura tribus enumerentur. Hoc autem loco magis offendit* denique *alteri* non *adjectum, quod ſequitur tertium* non. *Huc igitur* denique *illud rejiciendum videri poſſit. Forte librariorum vitio transpoſitio facta eſt.*

DENOTARE, 4, 55. haud dubie Icilios denotante ſenatu.

DENUDARE judicium ſuum, 42, 13. *i. e. non obſcure ſignificare, quibus faveas.*

denudavit mihi conſilium ſuum, 44, 38.

DENUNCIARE *terrorem*, 24, 37. *ſcil. factis.*

ſi leniter agendo parum proficerent, denunciarent Samnitibus, 7, 31.

dictator—magiſtro equitum denunciavit, ut ſeſe loco teneret, 8, 30.

legati—venerant, denunciatum Fabio—ne ſaltum—tranſiret, 9, 36.

denunciavit populo—Macedonum exercitum cæſum fuſumque etc. 45, 1. *Rarius in bonam partem dicitur.*

DEPELLERE, 23, 8. nec eum—patria majeſtas ſententia depulerat.

depulſus magna ſpe, 31, 25. *i. q. dejectus, deſtitutus.*

DEPERIRE, 27, 15. ejus præſidii præfectus deperibat amore muliereulæ.

DEPLORARE, 29, 31. deplorabant ea apud Syphacem Karthaginienſes.

deplorata ſpes eſt, 26, 12.

quum—deploratum pæne Romanum nomen in concilio ſociorum fidelium eſſet, 9, 7.

jam enim agros deploratos eſſe, 41, 6. *Forte legendum* depopulatos.

ſuam quiſque ſpem, ſua conſilia, communibus deploratis, exſequentes, 5, 40.

quum ſibi nihil vivi reliquum, præterquam linguam ad deplorandas patriæ ſuæ calamitates, præfatus eſſet, 43, 7.

DEPONERE, 5, 2. militem Romanum—ne hiemis quidem ſpatio —arma deponentem.

cœptum bellum—triennio prius depoſitum erat, 31, 1. *cf. cap.* 31.

Corinthum, ut ibi deponerentur obſides, convenitur, 42, 5.

ut plerique nobilium annulos aureos et phaleras deponerent, 9, 46.

coronam Romæ in aram Apollinis depoſuiſſe, 23, 11.

depoſito ſuo magiſtratu, modo aliorum magiſtratui impoſito, 4, 24.

DEPOPULARI, 5, 4. agros noftros millies depopulati funt. *cf.* 10, 12. *it.* 22, 13.

late depopulato agro, 9, 36.

DEPORTARE, 43, 6. fe ad mare devecta habere (*frumenta*) ut, quo fenatus cenfuiffet, deportarent.

et quem, fi deportandus exercitus victor ex Africa effet, deportare, 30, 40. *fcil. eum juberent. cf.* 39, 38. *vid. Clav. Cicer. in h. v.*

DEPOSCERE, 21, 6. ad ducem ipfum, in pœnam fœderis rupti, depofcendum.

fi fint duæ roboris ejufdem in urbe gentes, depofcant, hæc Volfcos fibi, illa Æquos, 2, 49. *i. e. defumant fibi bello petendos. Delectari videtur Livius hac voce, quæ in re gladiatoria proprie dicitur.*

DEPRECARI, 6, 21. eaque cunctatio colonis fpatium dederat deprecandi fenatum.

fi quid fcelerate in fratrem admifi, nullam deprecor pœnam, 40, 15.

DEPREHENDERE, 38, 21. et erant deprehenfi genere pugnæ, in quod minime apti funt.

pro fpeculatore deprehenfus, 37, 11.

DEPRENDERE, 42, 17. fe daturum, quod nec in dando nec datum ullo figno deprendi poffet. (*de veneno*)

quinqueremem fatis credens deprenfam rapido in freto in adverfum æftum reciprocari non poffe, 28, 30.

litteris ad Perfea deprenfis, 42, 51. *i. e. interceptis.*

DEPRIMERE, 3, 65. æquari velle fimulando ita fe quifque extollat, ut deprimat alium. *cf.* 30, 36. *it.* 37, 53.

DEPUGNARE, 9, 39. acie depugnatum eft.

depugnatumque haudquaquam certamine ambiguo cum Gallis eft, 7, 26. *et ibid:* duorum militum eventum, inter quos pugnatum eft. *cf.* 10, 37.

DERIDICULUM, 39, 26. alterum deridiculum effe, fe reddere rationem, etc. *i. q. valde ridiculum. Vox Tacito etiam aliquoties ufurpata v. c. Annal.* 12, 49. Pelignus ignavi animi, et deridiculo corporis juxta confpiciendus. *Sic* deparcus *etiam dictum eft pro* admodum parcus. *Similiter* detegere, deamare, pro *accurate, impenfe tegere, amare, dicitur.*

DERIVATIO, 5, 15. exfequebatur inde, quæ follemnis derivatio effet. (*de lacu Albano rite emittendo*)

DERUPTUS, 21, 33. deruptæ anguftiæ. *it.* ripæ, 37, 39.

in derupta præcipitati, 38, 2.

DESCENDERE, 23, 29. omnibus copiis in campum defcenfum eft.

qua defcendere ad forum rex folebat, 24, 7. *cf.* 34, 1.

arcem regium tenebat præfidium; neque ut defcenderent inde—perpelli potuerunt, 32, 32.

Samnites Tifata, imminentes Capuæ colles, quum præfidio firmo occupaffent, defcendunt inde quadrato agmine in planiciem, quæ Capuam Tifataque interjacet, 7, 29. *Hinc, naturæ rei accommodate, fæpiffime dicitur* in aciem defcendere. *v. c.* 9, 14.

Plerumque certe ante pugnas tutiora, h. e. altiora, loca occupata et insessa fuere.

cui (*Philippo*) si semel in caussam descenderit, nihil integri futurum sit, 36, 7. *vid.* deducere.

non prius, quam deferi urbem videant, curam in animos Patrum descensuram, 3, 52.

locum, qui nunc septus descendentibus inter duos lucos est, asylum aperit, 1, 8.

quum plebs in foro erecta exspectatione staret, mirari primo, quod non descenderet tribunus, 2, 54. *scil. in forum. Sic sæpissime v. c.* 3, 48.

descendit ferrum in corpus, 1, 41.

DESCISCERE, 9, 16. quibus invitis descitum ad Samnites erat.

ad eos Murgantinæ desciverunt terræ, 26, 21.

DESCRIBERE, 1, 32. jus ab—Æquicolis descripsit.

descripto ad tibicinem cantu, 7, 2.

frumentum ædiles curules quaternis æris vicatim populo descripserunt, 30, 26. *i. e. diviserunt. vid. Drakenborch. ad* 31, 34.

legiones conscriptæ—legiones urbanas scripturum—iis quindecim millia peditum et quingentos equites, pro numero cujusque juniorum, descripsit, 34, 56.

quum eas legiones quatuor descripsissent, 39, 38. *vel potius de sententia Gronovii, Drakenborchio et Creverio probata:* in eas legiones. *Est autem* describere in legiones, *i. q. tirones dispertiri per legiones easque supplere.*

DESECARE, 42, 64. spicas fascibus desecare. *i. e. de fascibus stramenti desecare spicas.*

DESERERE, 5, 52. hæc omnia in profano deseri placet sacra? *Perquam aspere dictum pro* relinqui.

quos vires sanguisque desereret, 25, 14.

qui aut citati non affuerant, aut vades deseruerant, 39, 41. *i. e. sponsoribus suis in re capitali defuerant, nec ad caussam dicendam præsto fuerant, ut vadum fidem liberarent. vid. Intt. ad h. l.*

DESERTIO, 41, 24. cur exsecrabilis ista nobis solis velut desertio juris humani est. *Scilicet Achæi finibus suis interdixerant Macedonibus. Hoc decretum eorum, humanitati contrarium, eleganter dicitur* desertio etc.

DESES, 3, 68. sedemus desides domi. *cf. cap.* 7.

nec rem Romanam tam desidem umquam fuisse atque imbellem, 21, 16.

DESIDERABILIS, 24, 5. velut suis vitiis desiderabilem efficere vellet avum.

DESIDERE, *Præf.* labente deinde paullatim disciplina, velut desidentes primo mores sequatur animo; deinde ut magis magisque lapsi sint; tum ire cœperint præcipites. *Tribus gradibus hæc tria differunt. Sunt autem* desidentes mores *paullatim labi incipientes.*

terra—caverna ingenti desederat, 32, 9. *sic dicitur proprie de labe terræ. vid. Drakenborch. ad h. l.*

DESIDERIUM, 2, 2. ne ubiubi regum desiderium esset, regem

facrificulum creant. *i. e. ne qua plebi occafio relinqueretur minifterii regis requirendi, quum deeffet, qui vice ejus fungeretur.*

defiderium parentum ac patriæ explere, 1, 9. *h. e. efficere, ne quis eos defideret, eorumque operam fufcipere.*

quæ vos, quum reliqueritis, macerent defiderio, 5, 54.

DESIGNARE, 1, 10. defignavit templo Jovis fines. *cf. cap.* 35.

quod ex ea tantum præda, quæ rerum moventium fit, decuma defignetur, 5, 25.

nulla ignaviæ nota leviore vos defignari potuiffe, 24, 16. *i. e. infigniri, confpicuos reddi.*

DESPERARE, 10, 14. Samnites, defperato improvifo tumultu, quando in apertum femel difcrimen evafura res effet, etc.

quia non defperabat voluntariam deditionem, 23, 14.

DESPERATIO futuræ fibi poftea fidei, 3, 2.

DESPICERE, 44, 6. ut defpici vix fine vertigine quadam, fimul oculorum animique poffit.

DESPOLIARE, *vid.* difpoliare.

DESPONDERE, 1, 26. quæ defponfa uni ex Curiatiis fuerat.

nec ipfi folum defponderant animos, 3, 38. *cf.* 26, 7. *it.* 31, 22.

plebem fecum trahere, haud dubium confulatum fpe et favore defpondentem, 4, 13. *i. e. fpondentem, fibi deftinantem.*

jam velut defpondente fortuna Romanis imperium Orientis, 26, 37.

DESTINARE, 9, 16. parem deftinant animis Magno Alexandro ducem (*Papirium.*) *cf.* 28, 14.

fi hoc bene fixum deftinatumque in animo eft, 21, 44.

præter opinionem deftinatam fuorum hoftiumque, 28, 14. *Sic, monente Dukero, apud Ciceronem Tufcul.* 2, 2. *dicitur* deftinata fententia.

quem (*Scipionem*) modo civitas—ad imponendum Punico bello finem creaverit confulem, fpe deftinaverit Hannibalem ex Italia detracturum, etc. 29, 20.

quin Fabius omnium confenfu deftinaretur (*conful*) 10, 22.

fubfidiaque deftinata impedimentis data, ne—in ea impetus fieret, 23, 16. *Jac. Gronovio videtur* deftinatus *pro* affuetus *dici*; *verum Creverio expungendum aut* deftinata *aut* data.

ex his ducentos viginti quinque, qui omnium confenfu deftinabantur et infandæ colonorum cædis, et defectionis auctores, vinctos Romam deducunt, 9, 24. *i. e. credebant omnes, utriufque facinoris reos illos effe. cf.* 8, 13.

animis auctorem deftinabant cædis, 33, 28. *cf.* 7, 33.

fi Cretenfes bene ac gnaviter deftinarent, potiorem populi Romani, quam Regis Perfei, amicitiam habere, etc. 43, 7. *i. e. ftatuerent.*

quas urbes direpturos fe deftinaverant, 24, 2. *i. e. conftituerant.*

et ftantes (*Galli*) quo denfiores erant, hoc plura, velut deftinatum petentibus, vulnera accipiebant, 38, 26. *fcil. corpus petentibus Romanis, veluti fcopus feriendus effet.*

ad deftinatum jam ante confilio, 21, 54. *vid. Intt. ad* 38, 26.

DESTINATIO, 32, 35. nulli omnium placere, partium, quibus ceſſurus, aut non ceſſurus eſſet (*Philippus*) deſtinatio. *i. e. attributio civitatium et regionum Græciæ.*

DESTITUERE, 1, 4. quum fluitantem alveum—tenuis in ſicco aqua deſtituiſſet.

ut quemque timentem altitudinem deſtituerat vadum, 21, 28.

ante tribunal regis deſtitutus, 2, 12.

ante pedes deſtitutum cauſſam dicere juſſit, 23, 10.

cohortes extra vallum ſine tentoriis deſtitutæ, 10, 4. *ſcil. contumeliæ cauſſa. vid. Clav. Cicer. in h. v.*

deſtituti ab unica ſpe auxilii in deditionem venerunt, 40, 47.

quod morando ſpem deſtituerit, 1, 51. *vid. Intt. ad h. l.*

in conſpectum ferme Africæ—vectum primo deſtituit ventus, 30, 24.

DESTRICTUS, 8, 7. deſtricta ſecuris. *Al.* diſtricta. *male. vid. Duker. ad Flor.* 2, 2. *it. Drakenborch. ad* 27, 13.

DESULTOR, 23, 29. quibus, deſultorum in modum, binos trahentibus equos inter acerrimam ſæpe pugnam in recentem equum ex feſſo armatis tranſſultare mos erat. *cf.* 44, 9.

DESUMERE, 38, 45. recto itinere duxiſti exercitum ad eos, quos tibi hoſtes deſumſeras. *i. e. bello petendos depopoſceras.*

duo, ſinguli ſingulos, ſibi conſules aſſervandos aſſidua opera deſumunt, 4, 55.

DESUETUS, 3, 38. cur ex tanto intervallo rem deſuetam uſurparent.

DETEGERE, 42, 3. magnum ornamentum ſe templo ratus adjecturum, ſi tegulæ marmoreæ eſſent, profectus in Bruttios, ædem Junonis Laciniæ ad partem dimidiam detegit, etc.

nimis detegendo cladem nudandoque, 23, 5.

DETERGERE, 28, 30. unius (*triremis*) prælata (*quinqueremis Romana*) impetu lateris alterius remos deterſit.

aſſeribus falcatis detergebat pinnas, 38, 5. *i. e. defringebat.*

DETERIOR, 7, 12. quem (*hoſtem*) tempus deteriorem indies et locus alienus faceret.

DETERMINARE, 1, 18. Deos precatus regiones ab oriente ad occaſum determinavit.

DETERRERE, 22, 42. quæ ad deterrendos a cupiditate animos nunciata erant, ea accenderunt.

DETESTABILIS, 23, 3. ut ſupplicii ſumendi vobis ex improbo ac deteſtabili ſenatu poteſtas eſſet.

DETESTARI, 10, 41. furiale carmen deteſtandæ familiæ ſtirpique compoſitum.

in caput eorum deteſtari minas periculaque, qui id ſuaſiſſent, 39, 10.

DETESTATIO, 10, 38. primoribus Samnitium ea deteſtatione obſtrictis. *Vid.* exſecratio.

DETINERE, 27, 12. ut quam acerrimo bello detineret Hannibalem. *i. e. moraretur et impediret, quo minus alio bellum tranſferre poſſet.*

uni concionibus data nunc detinenda, nunc concienda plebs, 4, 55.

DETRACTATOR, *vid.* detrectator.

DETRAHERE, 22, 13. irritat etiam de induftria ducem, fi forte accenfum tot indignitatibus cladibufque fociorum detrahere ad æquum certamen poffit. *i. e. ad prœlium in planicie locorum ineundum cogere.*

Hannibalem ex Italia detracturum, 29, 20. *cf.* 30, 20.

regum majeftatem difficilius ab fummo faftigio ad medium detrahi, etc. 37, 45.

frenos ut detrahant equis imperat, 4, 33.

DETRECTARE, 38, 49. nec quidquam aliud fcit, quam detrectare virtutes, corrumpere honores ac præmia earum. *i. e. deterere, deque iis detrahere. Vide B. Patruum ad Cic. Philipp.*, 10, 3.

Eumene fummæ rei difcrimen haud dubie detrectante, 37, 18.

DETRECTATOR, 34, 15. Cato ipfe, haud fane detractator laudum fuarum, etc. (*detractator. Drakenb.*)

DETRUDERE, 2, 10. jam impetu conabantur detrudere virum.

DETRUNCATA corpora brachiis abfcifis, 31, 34.

arboribus—dejectis detruncatifque, 21, 37.

DETURBARE, 10, 41. deturbatifque Samnitibus, qui circa portam erant, muros occupavere.

deturbant nitentes per ardua hoftes, 25, 13. *cf.* 5, 47.

DEVASTARE, 22, 9. Marfos inde Marrucinofque et Pelignos devaftat.

DEVEHERE, 5, 54. quo ex mediterraneis locis fruges devehantur. *cf.* 4, 52. *it.* 43, 6. *et* 45, 29.

DEVENIRE, 9, 31. fe nullam fuam gloriam inde—quærentem in eum locum deveniffe. *i. e. in locum undique montibus claufum.*

DEVERSORIUM, 21, 63. magis pro majeftate videlicet imperii Arimini, quam Romæ, magiftratum initurum, et in deverforio hofpitali, quam apud penates fuos prætextam fumturum.

DEVERTERE, 44, 43. fimul in filvam ventum eft, ubi plures diverfæ femitæ erant—cum perpaucis maxime fidis via devertit. *Drakenborchius dedit* divertit; *male: vid. Clav. Cicer. in h. v. it. Duker. ad* 45, 10.

DEVERTICULUM, 9, 17. nihil minus quæfitum a principio hujus operis videri poteft, quam ut plus jufto ab rerum ordine declinarem; varietatibufque diftinguendo opere, et legentibus velut deverticula amœna, et requiem animo meo quærerem.

DEVINCERE, 1, 28. Mettus Tullo devictos hoftes gratulatur. *cf.* 8, 31.

quem (*Darium*)—nihil aliud, quam bene aufus vana contemnere, incruentus devicit, 9, 17. *cf. cap.* 40.

DEVIUS, 4. 19*. pars (*copiarum*) devio faltu circumducta ab tergo aggrederetur. *cf.* 35, 30.

nos hic pecorum modo per æftivos faltus deviafque calles exercitum ducimus, 22, 14.

DEVOCARE, 4, 39. ab tumulo fuos devocat, et in caftra Romana penetrat. *cf.* 33, 18.

DEVOLARE, 2, 29. devolant de tribunali.

DEVOLVERE, 1, 47. devolvere retro ad ftirpem fratri fimilior quam patri.

velut monte præcipiti devolutus torrens rapitur, 28, 6.

DEVOVERE, 8, 9. agedum—præi verba, quibus me pro legionibus devoveam. *cf.* 9, 4.

devotis corporibus in hoftem ruentes, 9, 17.

ancipiti Deum iræ devotus, 10, 39.

DEURERE, 10, 4. tecta femiruta, vici—deufti. *cf.* 39, 2.

hiems arbores deufferat, 40, 45.

DEUS Jupiter, 31, 10*.

mortale corpus dei (*Herculis*), 36, 30.

per quidquid deorum eft, 23, 9.

dii patrii—publici penates, 3, 17. *Quamquam Drakenborchius legit* dii veftri.

dii hofpitales, 39, 51. *it.* fociales, 3, 18. *h. e. initæ focietatis teftes ac vindices dii.*

diique et homines Romani, 5, 51.

dii publici privatique, 5, 52.

nequidquam deos fidemque invocantes, 9, 12.

dii hominefque *dicuntur* pro *omnibus omnino, etiamfi res non magnopere ad deos pertineat. Hac ratione Dukerus,* 3, 17. *explicat, ubi* dii hominefque armati opem ferre *dicuntur. Gronovius autem emendatione medetur huic loco, quem parum fanum putabat. Ipfe Cicero Epp. Div.* 1, 9. diis hominibufque approbantibus *dixit* pro *nemine diffentiente, reprehendente. vid. Manut. ad h. l. Idem Livius nofter,* 40, 12. *ita exprimit:* pene omnium deorum hominumque confenfum collegit.

DEXTER, 27, 48. dextra acies pro *dextro cornu:* media acies *paullo ante memoratur.*

dextra ala, 31, 21. *dicitur in comparatione cum abfente alia, quæ* finiftra *intelligenda eft. cf. cap.* 11.

rem per fe popularem ita dexter egit, 8, 36. *adverbialiter dictum, ut alia adjectiva. vid. Drakenborch. ad* 22, 12.

DEXTERITAS, 28, 18. tanta Scipioni ad omnia naturalis ingenii dexteritas.

DEXTRORSUS, 6, 31. Sp. Furius, M. Horatius dextrorfus maritimam oram atque Antium, Q. Servilius et L. Geganius læva ad montes Ecetram pergunt.

DICARE, 1, 20. ad ea elicienda ex mentibus divinis Jovi Elicio aram dicavit.

id enim illi loco dicandum vates canebant, 7, 6. (*de Curtii devotione.*)

DICERE, 1, 1. cui Afcanium parentes dixere nomen.

dies ad conveniendum exercitui Pheras eft dictus, 36, 8.

locum fe confciis dixiffe, 25, 16. *i. e. edixiffe, indicaffe.*

Fulvius conful unus creatur—ifque—Manlium—collegam dixit, 37, 47. *i. e. renunciavit in comitiis a fe habitis, ut recte explicat Gruchius. cf.* 7, 24.

iterum prærogativa fuffragium init, creatique in ea confules

Fabius—Marcellus. Eosdem consules ceteræ centuriæ sine variatione ulla dixerunt, 24, 9. *cf.* 27, 6.

quum primo vocatæ Q. Fabium consulem dicerent omnes centuriæ, 10, 15.

Marcellum et Valerium absentes consules dixerant, 26, 22.

nihil se mutare sententiæ, eosdemque consules dicturos esse, *ibid.*

velle se cum majoribus natu colloqui, et ex auctoritate eorum consules dicere, *ibid. Conferantur denique, quæ cap. eod. init. leguntur.* Fulvius, Romam comitiorum caussa arcessitus, quum comitia consulibus rogandis haberet, prærogativa Veturia juniorum declaravit T. Manlium, etc.

jussusque dictatorem dicere rei gerendæ caussa—dixit Papirium, a quo Fabius—magister equitum est dictus, 8, 29.

magistro equitum dicto, 6, 39. *cf.* 7, 26.

orationem dicitur habuisse—quum se non rem novam petere: quippe, etc. 1, 35. pro *petere diceret. cf.* 1, 47. *extr. it.* 48. *init.*

perfusumque ultimi supplicii metu, mulcta dicta, dimisit, 9, 16. *cf.* 42, 9. *it.* 43, 16.

consulis imperio dicto audientes futuros sese dicerent, 41, 10.

si prætori dicto audiens non esset, 29, 20.

DICTATOR, 6, 6. qui se dictatorem jam quartum creasset. *Cel. Strothius ad h. l. aut legendum* imperatorem *aut certe intelligendum putat. Ac profecto, si* dictator *proprie intelligatur, parum constare sibi Livius videtur, qui sub finem ejusdem capitis dixerit* Furium sibi *pro dictatore*, seque (*Valerium*) ei pro *magistro equitum* futurum; *id quod, sane speciose, Vir doctissimus* pro *confirmanda sua vel emendatione vel explicatione dixit. Addi et illud poterat, quod ipse Camillus sibi repugnare videatur, qui, quum dictatorem se creatum l. l. dixisset, cap. sequ. hæc pronunciaverit:* an me, quod *non dictator* vobis, sed *tribunus* signum dedi, non agnoscitis ducem? *Sed salva res est. Livius cum Camillo suo sibi constat; nec est nobis ad emendandi negotium confugiendum. Nimirum paullo ante locum superius exscriptum hæc leguntur:* Senatus diis agere gratias, quod Camillus in magistratu esset: *dictatorem* quippe *dicendum eum fuisse*, si privatus esset. *Non igitur* dictus est, *sed, uti cap.* 7. *diserte Camillus fatetur*, tribunus *mansit. Pronum itaque fuerit, illud* creasset *accipere pro* creandum censuisset, creare voluisset. *Ita, non adversante usu loquendi*, omnia *sibi constare mihi quidem videantur. Et illius usus loquendi exemplum luculentum statim subsequitur cap.* 8. *ult. ubi* victoriam exspectaret *nemo aliter interpretabitur, quam* exspectare consentaneum esset, exspectandam censeret.

dictator—moderator et magister consulibus appositus, 2, 18.

hoc—neque triste dictatoris imperium—injunxisse servitutis, 5, 2.

neu populus in se potissimum dictatorem et jus dictaturæ exstinguat, 8, 34. *nisi cum Drakenborchio legas* dictatore.

Jovis Solisque equis æquiparari dictatorem in religionem etiam trahebant, 5, 23. *scil. quoad currum equis albis junctum.*

donec ab novis confulibus—nominatus dictator C. Pœtelius, 9, 28.

dictatorem quæftionibus exercendis dici placuit, 9, 26.

dictator Karthaginienfis, 23, 13. in municipiis, 3, 18.

dictatorem facere, 2, 21. creare, 2, 18. 6, 6. *it. cap.* 11. legere, 2, 18.

DICTATORIUS, 7, 4. fummo loco natus dictatorius juvenis. *i. e. filius dictatoris.*

dictatoria majeftas, 8, 30. *cf.* 4, 14. *it.* invidia, 22, 26.

dictatorium fulmen in fe intentatum, 6, 39.

DICTATURA popularis, et orationibus in Patres criminofis, fuit, 8, 12. *i. q. dictator.*

DICTIO, 8, 24. accito ab Tarentinis in Italiam data dictio erat, caveret Acherufiam, etc. (*fortes Jovis Dodonæi*) *Sic etiam* dicere *et* dictum *de oraculis proprie dicuntur. vid. Intt. ad h. l.*

DICTITARE, 3, 20. quod fæpius Quinctius dictitabat. *cf.* 9, 18. *Admodum delectari Livium frequentativis fine vi, vel hic locus, additumque* fæpius *docet. vid. Drakenborch. ad* 8, 31.

DICTUM, 7, 33. hæc dicta dederat, quum equites confulis juffu difcurrunt in cornua. *cf.* 3, 61.

dicto paruit conful, 9, 41.

contra dictum fuum, 22, 25. *i. e. edictum. cf.* 8, 34.

nec bene nec male dicta profuerunt ad confirmandos animos, 23, 46. *i. e. exhortationes—probra.*

DIDUCERE, 6, 15. quin eam (*turbam*) diducitis a me fingulis veftris beneficiis, intercedendo, eximendo de nervo cives veftros, etc. *nifi legendum cum aliis* deducitis *aut* feducitis, *quod utrique* feparare *fignificat.*

ut extenuatam mediam diductis cornibus aciem Gallorum vidit, 31, 21. *vid. Intt. ad* 5, 38.

DIES certandæ mulctæ, 25, 3. *i. e. terminus, quem nos dicimus.*

exiit induciarum dies, 4, 30. *cf. cap.* 58. *init. it.* 42, 47. pro *tempore. vid.* 9, 34.

ad ftipendium, cujus dies exierat, pofcendum, 22, 33.

conftantiores nos tempus diefque facit, 22, 39.

brevifque dies ad conveniendum edicta, 41, 10.

quam infigni celebrique dedicata eft die, 5, 52.

regionem dierum plus triginta in longitudinem, decem inter duo maria in latitudinem patentem, 38, 59. pro *dierum itineribus. Sic Cicero Epp. Att.* 5, 16. caftra, quæ aberant bidui.

quotidie bis in die fœderis icti cum Romanis perlegendi, 44, 16. *Drakenborchius deleto* quotidie *legit* bis in diem. *Vide Oudendorp. ad Sueton. Octav. cap.* 31.

poft diem tertium ejus diei. 27, 35.

quum is diem de die differret, 25, 25.

in diem rapto vivit, 22, 39.

mutabiles in diem cauffæ, 31, 29.

dies pecuniæ, 34, 6. *i. e. dies folutionis ex ærario faciendæ.*

die aliquot horis fuperante, 29, 7.

fupplicationem unum diem habere (*juffi*), 28, 11.

jam aderat judicio dies, 3, 12.

quem diem patrando facinori ftatuerat, 35, 35.

diem finiri placuit, 35, 7.

hic dies et Romanis refecit animos et Perfea perculit, 42, 67. *i. e. acta hujus diei. vid. ibi Drakenborch. cf.* 9, 39.

quorum nec virtutis nec fortunæ ullo die populum Rom. pœnituit, 9, 18.

ubi id temporis vifum, quo de die epulatis jam vini fatias principiumque fomni effet, 25, 23. *cf.* 23, 8.

infignemque (*diem*) rei nulli publice privatimque agendæ fecerunt, 6, 1. (*Allienfem*)

diem feftum per triduum agi, 25, 23. *i. e. Dukero explicante, follemnia plurium dierum.*

quum Patres clandeftina denunciatione revocati ad diem certam effent, 4, 36. Certus dies *non dicitur. vid. Drakenborch. ad h. l.*

diem ad proficifcendum nuncius habuit, nocte rediit, 10, 39.

quibus dies noctefque fugientibus per hos dies inftitiftis, 27, 13.

DIFFERRE, 34, 49. qui male commiffam libertatem populo Rom. fermonibus diftulerint. *i. e. vulgaverint.*

paffim eos fimul pavor terrorque diftulerant, 6, 42. *vid. Gronov. ad* 4, 33.

differri non poffe adeo concitatos animos, 7, 14.

dilatus per fruftrationem, 25, 25.

et ii repulfi in fpem impetrandi tandem aliquando honoris dilati, 39, 32. *i. e. rejecti f. aliam petitionem juffi exfpectare. Sic et* 41, 8. legatique ad novos magiftratus dilati erant. *cf.* 26, 33. *it.* 51.

DIFFICILIS, 10, 34. relicta, quæ migratu difficilia effent.

hæfere omnia tela haud difficili ex propinquo in tanta corpora ictu, 27, 14.

difficile ad fidem eft in tam antiqua re, quot pugnaverint, etc. 3, 5.

adeo moderatio tuendæ libertatis dum æquari velle fimulando ita fe quifque extollit, ut deprimat alium, in difficili eft, 3, 65.

DIFFINDERE, 9, 38. trifte omen diem diffidit, *alias* diremit. *Sunt etiam qui* diffudit *legant.*

DIGNATIO, 2, 16. Appius inter Patres lectus haud ita multo poft in principum dignationem pervenit. *i. e. par illis dignitate factus eft. vid. Drakenb. ad h. l.*

eos nos jam populi Rom. beneficio effe fpero, qui facerdotiis non minus reddamus dignatione noftra honoris, quam accepèrimus, 10, 7. *Sic fere Tacitus Mor. Germ.* 13. magna patrum merita principis dignationem etiam adolefcentulis affignant.

DIGNITAS, 6, 41. de indignitate fatis dictum eft (etenim dignitas ad homines pertinet) quid de religionibus atque aufpiciis, quæ propria deorum immortalium contemtio atque injuria eft, loquar?

DIGNUS, 23, 42. ſi modo, quos, ut ſocios haberes, dignos duxiſti.

digni indignique *pro* omnibus *dicuntur*, 24, 16. *vid. Intt. ad h. l.*

digna res viſa, ut ſimulacrum celebrati ejus diei—pingi juberet, 24, 16.

ut ex eo donum aureum, dignum amplitudine templi ac numine dei ex dignitate populi Rom. fieret, 5, 23.

impetrataque pax, magis ut feſſa tam diutino bello acquieſceret civitas, quam quod digni peterent, *ibid.*

quibus ſi videretur digna cauſſa, et Hannibali denunciarent, etc. 21, 6. *vid. Gronov. Obſ.* 3, 8.

eam rem minus ægre, quam dignum erat, tuliſſe Romulum ferunt, 1, 14. *i. q. æquum. Sic et* verum *pro* æquo dicitur. *vid. infra in h. v.*

auctoribus hoc dedi, quibus dignius hoc credi eſt, 8, 26.

DIGREDI ex colloquio, 35, 38.

et legati a Philippi colloquio ita digreſſi ſunt, ut præ ſe ferrent, etc. 39, 35.

DIJUNGERE, 42, 46. quod veterem amicitiam dijungeret ſibi ab Romanis. *vide B. Patruum ad Plin. Paneg. cap.* 93.

DILABI ab ſignis, 23, 18. a ſtationibus, 24, 46. *cf.* 6, 17.

dilapſi ab ordinibus hoſtes, 37, 20.

turba ex eo loco dilabebatur, 6, 17.

dilapſa eſſe robora corporum animorumque, 23, 45.

dilapſis ad prædam militibus, 4, 55.

dilaberentur in oppida, ſitu urbium mœnibuſque ſe defenſuri, 8, 29. *cf.* 9, 45.

ædes Jovis dilapſa, 4, 20.

qua dilabente (*nebula*), 41, 2. *it.* 21, 36. *de nive.*

DILATIO belli, 9, 43. *it. cap.* 45.

nec recipiente dilationem re, 7, 14.

cum his molliter et per dilationes bellum geri oportet, 5, 5. *in eod. cap. eſt:* per intermiſſiones has intervallaque, *et paullo poſt:* ſi laxamentum dederis.

DILUCERE fraus cœpit, 8, 27.

dilucere, id quod erat, cœpit, 25, 29. *cf.* 3, 16.

DILUERE, 4, 14. crimenque a Minucio delatum ad ſenatum diluendum. *niſi legatur deluendum, i. e. ſolvendum.*

qui, quæ Popillius objecerat, diluere utcumque conati ſunt, 45, 10.

DIMETARI locum caſtris, 8, 38.

DIMICARE, 6, 41. dimicantes competitores.

abſentem (*patrem*) de liberis dimicare, 3, 44. *it.* de vita, 24, 26.

ut in ſingulas horas capite dimices tuo, 2, 12.

Camillum de repulſa dimicare, 6, 40. *i. e. repulſæ periculum adire.*

ſeditione inter ipſos dimicatum, quum alii ad ſe, alii ad Eumenem civitatem traherent, 39, 34.

ſine ulla ſede vagi dimicaſſemus, ut quo victores nos reciperemus, 44, 39. *Sane impeditius dicta, nec tamen ſine exemplis. Senſus hic eſt: dicite quæſo, quo nos victores recepiſſemus, ſi ſine ulla ſede vagi dimicaſſemus.*

DIMICATIO, 1, 38. dimicatio univerſæ rei. *i. e. de univerſa re.*

in caſum univerſæ dimicationis non veniebant, 22, 32.

non tulere igitur dimicationem, nec alia re, quam velocitate, tutantes ſe in caſtra refugerunt, 31, 35.

DIMIDIUM militum, quam quod acceperat, 35, 1. *Alii interpretes* quam *tollunt, alii hoc ſublato,* quos *legi volunt. Eos vide ad h. l. it. ad* 45, 18.

DIMINUERE, *vid.* deminuere. *quod verbum Livio, in locis ibi laudatis, ex auctoritate codicum, ab interpretibus reſtitutum eſt.*

DIMITTERE *ſimpliciter dicitur ſine mentione miſſorum,* 29, 37. per provincias dimiſerunt cenſores, ut—referretur numerus. *Idem obſervare licet in verbo* mittendi *et* præmittendi. *vid. Duker. ad h. l.*

ita mille equitibus Magoni—dimiſſis, 21, 54. *i. e. a Magone dimiſſis.*

Maharbalem cum equitibus in agrum Falernum prædatum dimiſit, 22, 13. *ſcil. quum in omnibus ejus agri partibus prædatum mitteretur. vid. Drakenborch. ad* 4, 52.

ludi dimiſſi, 33, 33. *it. convivium dimiſſum,* 36, 29.

nec hæc tantum Perſeo per avaritiam dimiſſa res—ſed etiam Gentii regis parata ſocietas, et tum Gallorum effuſorum per Illyricum ingens agmen oblatum avaritia dimiſſum eſt, 44, 26. *eleganter de occaſione et opportunitate, quam quis e manibus elabi ſinit, de quo etiam* amittere *dicitur.*

novem tribunorum auxilio vetiti cauſſam in magiſtratu dicere, dimiſſique fuerant, 24, 43.

DIMOVERE, 9, 29. quod dimovendis ſtatu ſuo ſacris religionem facere poſſet. *Secundum ea quæ Burmannus ad Quinctilian. I. O.* 7, 3. *de diſcrimine verborum* demovere *et* dimovere *diſputavit, rectius h. l.* demovendis *legeretur.*

nec tamen is terror—fide ſocios dimovit, 22, 13.

DIRECTO, (*adverb.*) 1, 11. ſunt, qui eam—directo arma petiſſe dicant. *i. e. diſertis verbis*; *quum quidem acceptis in arcem Sabinis mercedem proditionis repoſceret. Oppoſ.* per ambages, circuitione. *Cic. Div.* 2, 61. *vid. in v. ſeq.*

DIRECTUS, 21, 19. directa percunctatio ac denunciatio belli.

in conſpectu hoſtium acie directa, 21, 47. *i. e. explicata, ordinata.*

dirigere in pugnam naves, 22, 19. *it.* equum, 2, 6. *it.* in frontem, 37, 23.

DIRIGERE, 41, 23. donec ad certum dirigatur, vanuſne hic timor noſter, an verus fuerit: *niſi cum Creverio legendum* redigatur.

DIRIMERE infeſtas acies, dirimere iras, 1, 13.

urbs Vulturno flumine diremta, 22, 15.

quod vir talis etiam præcipuum apud hoſtes ſupplicium paſſurus eſſet ob iram diremtæ pacis, 9, 8. *it. de prælio* 37, 32, *de victoria* 7, 33.

si parum publicis fœderibus ruptis diremta simul et privata jura esse putet, 25, 18.

Publilius—loco opportune capto diremerat hostibus societatem auxilii mutui, 8, 23. *i. e. eripuerat iis facultatem sibi invicem laborantibus succurrendi.*

qui se vidisse aut audisse quid dicat, quod auspicium dirimeret, *ibid. i. e. irritum redderet. Sane rarius dictum.*

DIRIPERE, 37, 21. et, quibus ante abstinuerant templis signisque —quum hostiliter diripuissent, etc. *Videri possit pleonastice dictum. cf. cap.* 17. *ubi est:* hostiliter depopulari. *Similiter,* 26, 13. *Livius dixit:* inimice erumpere. *Enimvero* diripere *leniorem etiam significatum habet. Eleganter v. c. denotat* cupide emere. *vid. Intt. ad Sueton. Jul.* 17. *et Octav.* 98.

pergunt ad castra diripienda, 37, 43.

DIRUERE, 42, 15. dextra pars labe terræ in aliquantum altitudinis diruta erat. *Forte cum Dukero legendum* derupta, *quem vide.*

DISCEDERE de colloquio, 32, 40.

discedere ab armis, 9, 14. *cf.* 29, 2. ab signis, 25, 20.

cum Volscis æquo Marte discessum est, 2, 40.

initium erat rixæ, quum discedere populum jussissent tribuni, quod patres se submoveri haud sinebant, 3, 11. *int. tributim discedere.*

ubi hæ sollicitudines discessere, 4, 52.

discessisse se a Perseo—quum sub ditione Persei et ante Philippi fuissent, 43, 6. *i. q. descivisse, defecisse. it.* ab sua parte belli discedere, 37, 26.

DISCEPTARE, 5, 4. quam orationem non apud vos solum, sed etiam in castris, si habeatur, ipso exercitu disceptante, æquam arbitror videri posse.

ubi apud consulem inter Achæos Lacedæmoniosque disceptatum est, 38, 35. *i. e. litigatum. cf.* 26, 33. *Alii legunt* ad consulem: *quæ et ipsa forma Liviana est. vid. Drakenb. ad* 7, 7.

DISCEPTATIO, 38, 32. magna ibi non disceptatio modo, sed etiam altercatio fuit.

quæ præsentis disceptationis essent, 37, 56. *i. e. quæ facile et celeriter judicari et componi possent, in ipso loco, in re præsenti, atque adeo tantum in loco.*

DISCEPTATOR, 8, 23. nostra certamina—non verba legatorum, nec hominum quisquam disceptator, sed campus Campanus—et arma et communis Mars belli decernet.

disceptatorem ait se sumtum inter patrem et filium, 1, 50.

DISCERE, 10, 25. donec vel ipse (*Fabius*)—Romam venisset, vel aliquem ex legatis misisset a quo disceret senatus, quantum in Etruria belli esset.

DISCERNERE, 23, 33. quo propior Italiæ (*Philippus*) ac mari tantum Ionio discretus.

nec, qui potirentur, incertis viribus, satis discerni poterat, 7, 9. *Sed Gronovius et Drakenborchius legi volunt* decerni.

DISCIDIUM, 25, 18. manente memoria, etiam in discidio publicorum fœderum, privata juris. *vid. Intt. ad h. l. imprimis Gro-*

tiov. Nempe omnia huc redeunt, ut in difcidio *fejunctionem, diftractionem, in* diffidio *diffenfionem agnofcamus.*

DISCIPLINA fapientiæ, quæ illius ætatis effe potuit, 40, 29.

tetrica ac triftis difciplina veterum Sabinorum, 1, 18.

juvenemque fuis potiffimum veftigiis infiftere vellent, difciplinæque in qua edoctus effet, 24, 4. *fcil. difciplina ad mores et inftituta, non ad doctrinam, pertinet*; *nec obeft huic explicationi* edoctus; *nam* doceri *etiam dicuntur* equo *et* armis. *vid.* docere.

DISCORDIA, 40, 8. neque vos illorum fcelus, fimilifque fceleri eventus, deterrere a vecordi difcordia potuit. *cf.* 4, 26.

DISCORS, 4, 26. ad alia difcordes in uno adverfus patrum voluntatem confenfiffe. *cf.* 9, 3.

DISCREPARE, 8, 40. nec difcrepat, quin dictator eo anno Cornelius fuerit. *cf.* 9, 46. *it.* 25, 28.

difcrepat inter auctores, 22, 61. *it.* inter fcriptores, 38, 56.

non parvo numero inter auctores difcrepat, 29, 25.

tres duces difcrepantes, prope ut defecerint alii ab aliis, trifariam exercitum in diverfiffimas regiones diftraxere, 26, 41.

DISCREPATIO, 10, 18. piget tamen incertum ponere, quum ea ipfa inter confules populi Romani, jam iterum eodem honore fungentes, difcrepatio fuerit.

DISCRIMEN *Præf.* haud in magno equidem ponam difcrimine.

difcrimine recte an perperam facti confufo, 1, 33.

falvo etiam tum difcrimine divinarum humanarumque rerum, 5, 40.

fine difcrimine, Pœnus an Hifpanus effet, 28, 3.

mediocre difcrimen opinionis, 5, 6.

Servius conditor omnis in civitate difcriminis ordinumque, 1, 42.

quæ in difcrimine fuerunt, an ulla poft hanc diem effent, 8, 35.

in difcrimine eft nunc humanum omne genus, utrum vos an Karthaginienfes, principes terrarum videat, 29, 17.

utrum refpublica in difcrimen committenda fuerit, 8, 32. *cf.* 10, 27.

in difcrimen magnæ rei pugnare, 26, 39.

necdum difcrimen fortuna fecerat, 10, 28.

confilia magni difcriminis, 31, 32.

demiffa jam in difcrimen dignitas, 3, 35.

quid in tanto difcrimine periculi cunctaretur, 8, 24.

DISCRIMINARE, 21, 4. vigiliarum fomnique nec die nec nocte difcriminata tempora.

DISCURRERE, 25, 9. equitibus præcepit, ut difcurrerent circa vias perluftrarentque omnia oculis, ne, etc.

circa deum delubra difcurrunt, 26, 9.

difcurrere ad arma: ac velut accenfi rabie difcurrunt ad portas, et in hoftem—incurrunt, 25, 37.

ad fuffragium ferendum in tribus difcurfum eft, 25, 2.

DISCURSUS, 25, 25. ftationes præfidiaque difpofuit, ne quis in difcurfu militum impetus in caftra fieri poffet. *int. prædæ cauffa facto.*

DISCUTERE, 21, 12. tribus arietibus aliquantulum muri difcuffit. *Drakenborchio placet* decuffit, *ut alibi Livius, v. c.* 32, 17.
columna tota ad imum fulmine difcuffa, 42, 20.
difcuffa ea quoque (*difceptatio*) eft conftantia confulis, 38, 13.
periculum audacia difcuffit, 2, 52.
ut eam rem quocumque difcuteret modo, 39, 10.
difcuffo Bœotico concilio (*f. confilio*), 42, 44.
tentatum—ut rogationem ferret—per interceffionem collegarum difcuffum eft, 4, 49.
unum—momento temporis difcuffurum illos cœtus fuiffe, 2, 28.

DISJICERE, 25, 14. hæc confilia ducis—clamor militum afpernantium tam fegne imperium, disjecit.
disjecta tempeftate ftatua, 38, 56. *Forte* dejecta *fcil. de bafi. Ciceroni quidem dicitur* ftatua turbine dejecta. *Nifi vero membra ftatuæ diffracta difperfaque intelligantur. Sic enim* claffis tempeftate disjecta *dicitur*, 21, 49.
in vafta urbe (*Crotone*) lateque omnibus disjectis mœnibus raras et ftationes cuftodiafque fenatorum effe, 24, 2. *i. e. in varias partes huc illuc procurrentia mœnia. Quamquam ipfe Livius explicat*, 24, 33. non diffidebant vaftam disjectamque fpatio urbem parte aliqua fe invafuros; *unde et patet, mœnia effe ipfas ædes non muros.*

DISJUNGERE, 42, 46. quod veterem amicitiam—disjungeret fibi ab Romanis.

DISPELLERE, 4, 33. equitem paffim liberi frenis difpuliffent equi. *vid. Gronov. ad h. l.*

DISPENSARE, 27, 50. difpenfari lætitia inter impotentes ejus animos potuit.

DISPENSATIO, 4, 12. revolutus ad difpenfationem inopiæ. (*de anguftiis rei frumentariæ*) *cf.* 10, 11.

DISPERTITUS, 22, 7. tot in curas difpertiti eorum animi erant.
inde exercitum per oppida difpertit, 29, 1.

DISPERSUS, 2, 28. difperfam et diffipatam effe rempublicam.
ala equitum difperfa toto campo, 29, 32.

DISPICERE, 40, 10. fed, ne fint cæcæ, pater, exfecrationes tuæ, difcerne et difpice infidiatorem et petitum infidiis.
quorum nihil quum difpexiffet cæcata mens, 44, 6. *verbum proprium de cæcis. vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

DISPOLIARE, 45, 36. Paullum tanti belli victorem difpoliari triumpho.

DISPONERE, 42, 46. quæ audiffet quæque dixiffet, ita difpofita, ut fuperior fuiffe in difceptatione videri poffet.
dum captivos obfidefque et prædam ex confilio ejus difponeret, 26, 51.
Gracchus per difpofitos equos die tertio Pellam pervenit, 37, 7.

DISQUISITIO, 8, 23. quia, vitione creatus effet, in difquifitionem venit. *cf.* 26, 31.

DISSERENARE, 39, 46. quum undique differenaffet. *Opponitur* tempeftati.

DISSERERE, 41, 6. ad differendas res, quas geffiffent. *cf.* 5, 4.

quum de rebus ab ſe geſtis diſſeruiſſet, 36, 39.

Canuleius pro legibus ſuis et adverſus conſules ita diſſeruit, 4, 3. *vid.* ediſſerere.

DISSIDIUM, *vid.* diſcidium.

DISSIMILIS, 5, 5. hæc ſunt, tribuni, conſilia veſtra, non, hercule, diſſimilia ac ſi quis ægro, etc.

DISSIMILITER, 27, 48. velut incerti (*elephanti*) quorum eſſent; haud diſſimiliter navibus ſine gubernatione vagis.

DISSIPARE, 2, 1. diſſipantur diſcordia res nondum adultæ.

colle*c*tis ex diſſipato curſu militibus, 2, 59.

diſſipata paſſim fuga, 28, 20. *cf.* 38, 27.

in fugam diſſipati ſunt, 8, 39.

incompoſiti, longo agmine effuſi, infrequentes, quum nocturnus terror diſſiparet, ad urbem pervenerunt, 43, 10.

DISSONUS, 30, 34. diſſonæ illis, ut gentium multarum diſcrepantibus linguis, voces. *Oppoſ.* congruens clamor a Romanis.

adeo nihil apud Latinos diſſonum ab Romana re, præter animos, erat, 8, 8.

DISTARE, 33, 1. ſequi ſe, mille paſſuum intervallo diſtantes.

decem quondam annos urbs oppugnata eſt ob unam mulierem ab univerſa Græcia: quam procul ab domo? quot terras, quot maria diſtans? 5, 4.

DISTENDERE, 3, 23. ut diſtenderent hoſtium copias.

ut diſtenderent ab apertiore loco hoſtes, 34, 29.

diſtendit ea res Samnitium animos, 9, 12.

conſules—velut in duo pariter bella diſtenderent curas hominum, 27, 40.

DISTINERE, 9, 16. duæ factiones ſenatum diſtinebant.

duæ ſenatum diſtinebant ſententiæ, 5, 20.

quæ (*res*) diſtinere unanimos videbatur, 7, 21.

ut diſtineret regem a circumſpectu rerum aliarum, 44, 35.

ne quid meam vobiſcum pacem diſtineat, 2, 15. *i. q. impediat.*

ad omnia tuenda atque obeunda diſtineri cœpti ſunt, 21, 8. *i. e. impediti, quo minus omnia tueri atque obire poſſent.*

DISTINGUERE, 9, 17. ut—varietatibus diſtinguendo opere—legentibus velut deverticula amœna—quærerem.

non diſtinguimus voluntatem a facto, 45, 24.

DISTRACTUS, 2, 57. dum tribuni conſuleſque ad ſe quiſque omnia trahunt, nihil relictum eſſe virium in medio; diſtractam laceratamque rempublicam magis, quorum in manu ſit, quam, ut incolumis ſit, quæri.

DISTRINGERE, 35, 18. Hannibalem quoque ſine mora mittendum in Africam eſſe, ad diſtringendos Romanos.

populatione oræ maritimæ diſtringere copias regis, 44, 35.

DITIO, 33, 19. in ditione Ptolemæi *eſſe dicuntur urbes quæ cap.* 20. civitates ſociæ *appellantur. cf.* 21, 60. 22, 20. *Contra* 21, 5. ea gens *in parte* magis, quam *in ditione* Karthaginienſium erat. *vid.* æquus. *it.* fœdus.

civitates omnes quæ defecerant, in ditionem redegit, 26, 21. *vid. Intt. ad h. l.*

in ditionem populi Romani dedimus, 7, 31. *vid. supra in v.* dedere. *it. in v.* deditio.

in jus ditionemque recipere, 21, 61.

voluntate concesserunt in ditionem, 30, 7.

ea quoque gens in ditionem venit, 32, 31.

ut decoris dedecorisque discrimen sub ditione ejus magistratus (*censoris*) esset, 4, 8.

DIVENDERE prædam, 1, 53. *vid. Intt. ad h. l. Vulgo* dividenda.

DIVERSUS, 42, 8. ex diversa fuga in unum collecti.

ad castra, ad silvas diversi tendebant, 9, 37.

diversis ex Alpibus, 21, 31. *i. q. alia atque alia ex parte Alpium.*

diversi Romani et rex Attalus oppugnabant, 31, 46. *i. e. ab diversis* partibus.

auctores in diversum trahunt, 25, 11.

Hannibalem diversum Tarentinæ arcis potiundæ Capuæque retinendæ trahebant curæ, 26, 5.

diversi consules ad vastandos agros discedunt, 10, 33.

tria diversa agmina discessere, 33, 15. *i. e. in contrarias partes.*

diversæ feræ, cerva ad Gallos, lupa ad Romanos, cursum deflexit, 10, 27.

diversa statuit signa, 9, 21. *i. e. alia adversus urbem, alia in eos, qui liberare illam obsidione volebant.*

quum patres diversi ad sedandos tumultus discessissent, 22, 56.

DIVERTERE, 38, 15. volenti consuli caussa in Pamphyliam divertendi oblata est.

DIVES, 9, 40. ditem hostem quamvis pauperis victoris præmium esse. *cf.* 42, 34.

templum—nunc vestigiis revulsorum donorum, tum donis dives, 45, 28.

DIVIDERE, 25, 30. quo intentius custodiæ serventur, opportuna loca dividenda præfectis esse, ut suæ quisque partis tutandæ reus sit.

exercitum omnem passim in civitates divisit, 28, 2. *it.* in hiberna, 37, 45.

magna multitudo in custodias divisa, 6, 3.

exiguo divisa freto Asia, 38, 16. *cf.* 29, 17.

divisis bifariam copiis—ita inter se diviserunt, ut, etc. 25, 32.

DIVINARE, 8, 23. neque augures divinare Romæ sedentes potuisse, quid in castris consuli vitii obvenisset.

DIVINATIO quædam futuri, 26, 14*.

tacita divinatio, qualis jam præsagientibus animis imminentis mali esse solet, 25, 35.

DIVINUS pro *vate*, 1, 36. agedum, divine tu, inaugura, etc.

agentibus divina humanaque quæ assolent quum acie dimicandum est, 9, 14. *vid. supra in v.* deus.

divinæ humanæque spei pleni, 10, 40. *vid.* spes.

divinis humanisque obruti sceleribus, 3, 19. *i. e. adversus deos, etc. cf.* 29, 18. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

apud quos juxta divinas religiones fides humana colitur, 9, 9.

neque fuum neque publicum divinum pure faciet, qui fefe devoverit, 8, 10.

DIVISUS, 45, 30. quam divifui facilis. (*Macedonia*)

praedæ ac divifui principum quibufdam et magiftratibus erant (*vectigalia*), 33, 46.

DIVORTIUM itinerum, 44, 2. ad divortia aquarum, 38, 45. *vid. Intt. ad* 21, 31.

DIURNUS cibus, 4, 12. *i. e. quotidianus. Sic* acta diurna *dicuntur.*

DIUTINUS, 6, 33. ex diutina pace. *it.* diutina militia, 5, 11. *it.* diutinum otium, 25, 7. *vid. Drakenb. ad* 28, 24.

DIVUS, 23, 11. fe—his omnibus divis rem divinam feciffe. *Divi autem pro diis non tam poëtice dicuntur, quam potius ex more formularum antiquiorum. cf.* 8, 10.

DOCERE, 5, 15. quod de lacu Albano docuiffet. *i. e. vaticinatus effet.*

docendum cures (*vicarium militiæ*) equo armifque, 29, 1.

DOCILE equorum genus, 23, 29.

DOCTRINA, 10, 40. juvenis ante doctrinam deos fpementem natus.

DOCUMENTUM *Præf.* documenta omnis exempli.

nifi in hunc infigne jam documentum mortalibus dedero, 1, 28. *cf.* 28, 39.

fi hic tibi dies fatis documenti dederit, 8, 35. *cf.* 24, 8.

documentum ftatui oportere, 24, 45.

ad Faleriorum Pyrrhive proditorem tertium transfugis documentum effet, *ibid.*

documentum humanorum cafuum (*Perfeus*), 45, 40.

fatis ego documenti in omnes cafus fum, 30, 30.

Turnus fui cuique periculi—recens erat documentum, 1, 52.

deletum cum duce exercitum documento fuiffe, ne, etc. 7, 6.

DOLERE, 5, 11. qui accepta clade ad Veios doleant. *al.* cladem. *vid. Drakenb. ad h. l.*

DOLOR, 3, 48. muliebris dolor, quo eft mœftior imbecillo animo.

nec fatis quidquam jufti doloris eft, quod nos ad perfeverandum ftimulet, 5, 4.

DOMARE, 7, 32. qui omnia circa fe—domita armis habeat.

domita ipfius fluminis vi, 21, 30.

DOMESTICUS, 9, 17. veftigia recentia domefticæ cladis, ubi avunculus ejus—abfumtus erat.

DOMICILIUM, 3, 57. et illi carcerem ædificatum effe, quod domicilium plebis Rom. vocare fit folitus.

DOMINARI, 8, 31. victorem velut in capto exercitu dominantem. (*Papirium*)

dominans longinquitate poteftas, 9, 33. *de cenfura quinquennali, quæ jufto major, non civilis videbatur, fed regia.*

DOMINATIO, 3, 39. quanto ferocior dolor libertate fua vindicanda, quam cupiditas injufta dominatione, effet.

DOMINUS, 31, 29. quum dominum Romanum habebitis. *Sic Virgil. Æn.* 4, 214. *dominum Æneam in regna recepit.* dominorum

invitatio, 23, 8. *de convivio, cujus exhibitor* dominus *dicitur, etiam* rex.

DOMUS, 3, 5. domos remiſſæ cohortes.
domos circumlatæ querelæ, 26, 29.
gregatim quotidie de foro addictos duci, et repleri vinctis nobiles domos, 6, 36.
in domus atque in tecta refugiebant, 26, 10.
quos hieme ſaltem in domos ac tecta reduci oporteat, 5, 2.
dilabi domos, 44, 45. *it.* 39, 16. *it.* diſcurrere, 27, 51. *it.* reduces domos, 29, 27.
ploratus mulierum non ex privatis ſolum domibus exaudiebantur, 26, 9.
abeſſe ab domo, 5, 6. *cf.* 8, 32. *it.* 9, 9.
ſic enim domo mandatum (*legati Campani*) attulerant, 7, 31.
nec ab domo quidquam mittebatur, de Hiſpania retinenda ſollicitis, 28, 12. *domo pro* civibus *h. l. dictum eſt*; *refertur enim eo* ſollicitis.
duobus e filiis, quos, duobus datis in adoptionem, ſolos nominis, ſacrorum, familiæque heredes retinuerat domi, 45, 40.
publicis pariter privatiſque conſiliis bello domique intereſſet, 1, 34. domi militiæque, 3, 44. *et alibi pluries. vid. Drakenb. ad l.*

DONARE, 24, 30. bona locupletium donata *ſcil. militi.*
ſi innocentem abſolvere nollent, pro nocente donarent, 2, 35. *cf.* 3, 12.
noxæ damnatus donatur populo Rom. donatur tribuniciæ poteſtati, 8, 35. *i. e. in populi gratiam abſolutus eſt. vid.* dare *et* condonare. *cf. Gronov. Obſ.* 3, 12.

DONARIUM, 42, 28. donaque circa omnia pulvinaria dari, ſi reſp. decem annos in eodem ſtatu fuiſſet. Ita ut cenſuerant, in Capitolio vovit conſul ludos fieri, donariaque dari.

DONEC pro *quamdiu*, 4, 2. donec honorati ſeditionum auctores eſſent, non futurum finem. *cf.* 21, 10. 25, 11. 27, 38. *vid. Drakenborch. ad* 1, 7.

DONUM, 42, 61. dona—dono dabat. *Aut* dona *videtur delendum aut pro* dono dabat *legendum* donabat. *vid.* donarium. *cf.* 3, 57. *Ceterum* dona dare *uſitatius eſt Livio, quam* donum dare. *vid. Drakenborch. ad* 5, 28.
præfectos—inſignibus donis donat, 29, 35.
laudatuſque ibi magnifice et donis donatus, 25, 18. *cf.* 38, 23.
coronam auream Jovi donum in Capitolium mittunt, 2, 22. *alibi v. c.* 7, 38. coronæ aureæ donum.
quæ (*cratera*) donum Apollini Delphos portaretur, 5, 25.
patricium magiſtratum plebi donum fieri vidimus, 3, 67.
donum veneno illitum, 5, 2.
ſpolia in æde Jovis—cum ſollemni dedicatione dono fixit, 4, 20.
dictator coronam—in Capitolio Jovi donum poſuit, *ib. cf.* 7, 38.
donumque—Jovi—coronam—tulere parvi ponderis, 3, 57. *i. q. attulere, obtulere.*

DORSUM, 1, 3. quæ (*urbs*) ab ſitu porrectæ in dorſo urbis Longa Alba appellata. *de monte, ut omnia quæ de corpore humano dicuntur, ad montem tranſlata ſunt, caput, latera, viſcera, pedes, etc.*

DOS, 26, 50. super dotem, quam accepturus a soccro es, hæc tibi a me dotalia dona accedent.

gloriam belli, qua velut dote Hannibal concilietur, 35, 42.

DROMADES, 37, 40. cameli, quos appellant dromadas. *vid. Bochart. Hieroz. P. I. L. II. cap.* 4. *Diodorus Sic. tradit Lib. XIX. p.* 683. *eos uno die MD. stadia emetiri.*

DUBIE, 1, 9. haud dubie ad vim spectare res cœpit. *i. q. aperte, manifeste.*

turbavit ordines et haud dubie impulit aciem, 9, 40.

quum haud dubie fortuna hostium esset, 27, 49.

Eumene summæ rei discrimen haud dubie detrectante, 37, 18. *nostri: schlechterdings.*

DUBITARE, 5, 3. id—desisse dubitari certum habeo.

si fortuna dubitabit, 21, 44. *Similiter Tacitus* (*Annal.* 2, 80.) *de prœlio dicit*: non ultra dubitatum. *i. e. haud dubius prœlii exitus fuit. Quid si legatur* titubabit?

DUBIUS, 8, 32. an auspicia repetenda, ne quid dubiis diis agerem. *i. e. incerta eorum voluntate ac benevolentia.*

dubios sententiæ patres fecerat, 33, 25. *Sic* dubius animi, consilii, etc. *dicuntur. vid. Drakenborch. ad h. l. it. ad* 34, 43.

dubii socii suspensæque ex fortuna fidei, 44, 18.

gens dubiæ ad id voluntatis, 9, 15.

una sententia dubia est, ut gravior sit, 45, 24. *i. e. magis dubia, quam ut gravior sit.*

bellum cum haud dubiis hostibus gerendum 37, 49.

haud dubii Galli, 38, 17. *i. e. genuini, nondum degeneres.*

haud dubius rex, 1, 42.

milites veteres, periti hostium bellique, haud dubiam pugnam fecerunt, 34, 17. *i. e. victoriam celerrimam dederunt.*

ut haud dubius prætor esset, 39, 39. *h. e. ut haud dubie prætor futurus esset.*

Sextium haud pro dubio consulem esse, 6, 40.

non dubius, quin exui castris potuissent, 31, 42.

haud dubium erat, expugnari potuisse, 38, 6.

ut in dubio poneret, utrum id matronæ sua sponte, an nobis auctoribus fecissent, 34, 5.

haudquaquam dubius, opprimi Romanos posse, 31, 24. *cf.* 6, 14.

DUCERE, 1, 23. ducit, quam proxime ad hostem potest. *vid. Drakenb. ad l.*

Fabius, medius inter hostium agmen urbemque Romam, jugis ducebat, 22, 18.

protinus ad castra hostium ducere debuisse, 31, 38.

qui in triumpho ducti erant, 45, 42.

et vos Gentium, quam Persea, duci in triumphum mavultis, 45, 39.

ducendo ex plebe, 4, 4. *de connubio.*

interea juris sui jacturam assertorem non facere, quin ducat puellam, sistendamque promittat, 3, 45.

eximendo de nervo cives vestros, prohibendo judicatos addictosque duci, 6, 15.

tutelæ deinde noſtræ duximus, quum Africo bello urgerentur, 21, 41*. *i. e. ad tutelam noſtram pertinere exiſtimavimus.*

nullane hæc damna imperatoriis virtutibus ducimus, 9, 18.

faceret, quod e republica fideque ſua duceret, 25, 7.

quod ſe magiſtrum equitum duxerit, ac non accenſum dictatoris, 8, 31.

honeſta loca ducere, 42, 34. *de primariis centurionibus alibi v. c.* 3, 44. honeſtum ordinem ducere. *vid.* ordo.

ſi leniter ducta res ſine populari ſtrepitu ad conſules rediſſet, 3, 41. *i. e. protracta.*

cicatrix ducta, 29, 32. *de vulnere, quod vixdum coire cœpit. al.* obducta.

DUCTOR itineris hujus, 1, 28.

qui haud dubie primus omnium ductor habeatur, 10, 21. *i. e. peritiſſimus dux bellicus.*

cui, ſi Karthaginienſium ductor fuiſſet, nihil recuſandum ſupplicii foret, 22, 61.

DUCTUS auſpiciumque, 28, 38. *P. Scipioni tribuitur, qui auſpicia non habuit.*

ut qua virtute rempublicam ab infeſtiſſimis hoſtibus defendiſſent, eadem ſe, cujus ductu auſpicioque viciſſent, ab impotenti crudelitate dictatoris tutarentur, 8, 31. *Etiam hic* ductu auſpicioque *improprie capiendum. Eſt enim oratio Fabii magiſtri equitum. Similiter cap.* 33. *magiſter equitum vocatur* imperator.

DUELLUM, 22, 10. pro *bello in formulis rogationum, aliuſque generis, ſæpius dicitur. cf.* 36, 2.

DULCEDO, 6, 41. tanta dulcedo eſt ex alienis fortunis prædandi.

dulcedo invaſit—plebeios creandi, 5, 13.

ob interpellatam dulcedinem iræ, 9, 14.

DUM *annexum particulis; adjectivis, etc. v. c.* hauddum, 10, 6. *it. cap.* 25. *cf.* 29, 11.—nulluſdum, 7, 33. *cf.* 9, 12.—nihildum, 24, 20. *it. cap.* 49.

DUM NE pro *dummodo non*, 33, 24. dum ne quis in eorum numero eſſet. *vid. Drakenborch. ad* 28, 40.

DUO, 28, 25. poſt duorum imperatorum, duorumque exercituum ſtragem. *Repetitione hac ſimilibuſque delectatus eſt Livius. v. c.* 29, 5. 28, 28. 43, 23.

ut duo (*duos*) viros ædiles ex Patribus dictator populum rogaret, 6, 42. *cf.* 8, 3.

ubi duæ ſimul acies timendæ eſſent, 2, 45.

DUPLICARE, 27, 11. Græcus ſermo facilior ad duplicanda verba. *i. e. componenda. v. c.* androgynus. *cf. cap.* 37.

quum conſuli duplicatæ vires, Pœno recens victoria animo eſſet, 29, 36.

DUPLICARII, 2, 59. ad hoc centuriones duplicarioſque, qui reliquerant ordines, virgis cæſos ſecuri percuſſit. *Secundum Varronem duplicarii ſunt, quibus ob virtutem duplicia dabantur cibaria. cf.* 24, 47. *vid. Intt. ad ſupra l. l.*

DURARE, 1, 9. hominis ætatem duratura magnitudo erat.

vix durare quiſquam intus poterat, 38, 7. *cf.* 10, 46. *it.* 5, 2. *et cap.* 6. *vid. infra in v.* pellis.

DURARE, 21, 11. cæmenta non calce durata.
ipsi—tot subacti atque durati bellis, 42, 52.
adversus omnia humana mala sæpe ac diu duratum, 23, 18.
duratos eos tot malis exasperatosque accepit terra, 38, 17.
DURUS, 27, 48. durum in armis genus. *i. e. bellicosum.*
dura ibi prœlia aliquot facta, 40, 16. *nisi malis cum Gronovio* dubia.
DUX, 21, 60. dux cum aliquot principibus capiuntur.
illis non ducem locorum, non exploratorem fuisse, 9, 5. *vid.* ductor.
sub hoc sacramento—hoc duce—ubi arma esse sciam, huc veniam, toto orbe terrarum quærens aliquos Romanis hostes, 35, 19.
non suffecturum ducem unum et exercitum unum, 10, 25. *Alterutrum commode poterat abesse. Sed vide ad* duo *paullo ante a nobis dicta*; *it. infra in v.* plebs.
quin duces, sicut belli, ita insatiabilis supplicii futuros fuisse, 9, 14.
numerarentur duces eorum annorum, quibus plebeiorum ductu et auspicio res geri cœptæ sunt, 10, 7.

E.

ECCE autem aliud minus dubium, 7, 35. *Ad transitum faciendum cum aliqua vi.*
ECQUIS homo ex quinque et triginta tribubus ad Hannibalem transfugerit, 23, 12. pro *an vel unus homo etc. cf.* 31, 49.
ecquem ad modum inde in apertum mare evasuras, 25, 11.
ecquod feminis quoque asylum aperuisset, 1, 9. *cf.* 3, 11.
ecquid milites ex formula paratos haberent, 27, 10.
ecquid ita non adissent magistratum, 42, 26. *i. q. quid ita, cur. Omnino* ecquid *simpliciter interrogat. cf.* 4, 3. *it.* 5, 52. *Plura exempla vide apud Drakenborchium ad* 27, 10.
EDERE *comedere, devorare,* 45, 39. epulas senatus quæ—in Capitolio eduntur,—turbaturi estis.
aurum in Capitolio corvi non lacerasse tantum rostris crediti, sed etiam edisse, 30, 2.
ad exta, sacrificio perpetrato, angues duo, ex occulto allapsi, edere jecur, 25, 16. *Vid.* adedere.
EDERE, 39, 54*. fluvius in amnem editur.
Mæander in sinum maris editur, 38, 13.
experiri juvat, utrum alios repente Karthaginienses per viginti annos terra ediderit, 21, 41.
novam insulam e mari editam, 39, 56.
cuniculus—armatos repente edidit, 5, 21.
plura facinora in se victi ediderunt, quam infesti edidissent victores, 31, 18.

ut—Romani—novum de integro prœlium inclufi hoftium vallo ediderint, 24, 16.

ut—clara ipforum ducum (*fortuna*) ederet funera, 9, 22.

quum majorem in anguftiis trepidantium edidiffet cædem, 31, 24. *cf.* 10, 45. *it.* 28, 33.

trepidationis aliquantum edebant, 21, 28. *i. e. commovebant.*

tumultumque inter fe majorem, quam in prœlio edentibus, 36, 19.

fæpe et contemtus hoftis cruentum certamen edidit, 21, 43.

annua æra habes, annuam operam ede, 5, 4. *i. e. præfta.*

quæque populus Karthaginienfis in civitatem noftram facere molitus eft, ea ut mihi populoque Rom. in civitatem Karth. exempla edendi facultatem detis, 29, 27.

decemviri juffi adire libros edidere, 40, 45. *i. e. inde renunciavere.*

ut decemviri fcriptum ediderunt, 42, 2.

quia ita ex fatalibus libris editum erat, 22, 10.

quæ precationes editæ ex fatalibus libris effent, 42, 2. *i. e. præfcriptæ.*

ad vota folvenda diis, munufque gladiatorium—edendum, 28, 21.

dona data Mafiniffæ mandataque edita, 31, 19.

edita tribunis—quæ agerentur, 45, 34.

editis hoftium confiliis, 10, 27. *i. e. enunciatis, proditis.* (*de transfugis*)

editi Dii, quibus facrificaretur, 30, 2. 40, 45. *it.* 41, 13.

vox horrenda, edita templo cum triftibus minis, 6, 33. *cf.* 2, 7.

editi teftes, 25, 3. *vid.* teftis.

dies edita Flacco eft, qua fucceffor effet venturus, 40, 39.

Cœlius triplicem rei geftæ ordinem edit, 27, 27.

auctorem falfo Pythagoram edunt, 1, 18. *it.* 46.

eorum nomina ad fe ederentur, 43, 14.

EDICERE exploratoribus juffis quæ comperta afferrent, 30, 5. *i. q. referre, pronunciare.*

pro concione prædam captæ urbis edixit militum fore, 21, 11.

prædam omnem edixerat militibus, 8, 36.

quo die ad conveniendum edixerat novis militibus, 22, 12. *i. e. ut convenirent.*

in Sedetanum agrum, quo edictum erat, convenerunt, 29, 1.

fupplicatio populo edicta eft, 32, 1. *it.* 21, 62. novemdiale facrum.

edicto, ne quis injuffu pugnaret, 5, 19. (*abfolute*)

edictoque, ut quicumque ad vallum tenderet—pro hofte haberetur, 10, 36.

confules ex SCto edixerunt, ut, qui—nautam unum cum fex menfium ftipendio daret, 24, 11.

edixerunt, Ligures ab Anido montibus defcendere, 40, 38. *Sic* 37, 49. hortatur—petere. *ubi vid. Intt.*

comitiis deinde diem edixit, 31, 49. *Sic legi vult auctoritate codicum Drakenborchius. Vide eumd. ad* 3, 38. *Sed dicit tamen Livius et* indicere concilio diem, 27, 30. *it.* 36, 6. *Quamquam etiam* dies edicta, *sed simpliciter, occurrit,* 33, 14. omnibus ad diem edictam paratis. *Eadem ratio est* delectus, *qui et* edici, 2, 55. *et alibi. et* indici, 5, 19. *dicitur.* Justitium *etiam* edicere *atque* indicere *occurrit,* 3, 3. 4, 26. *vide Intt. ad h. l. it. B. Patruum ad Cicer. Phil.* 5, 12.

jubent acciri omnes, senatumque in diem posterum edicunt, 3, 38.

EDICTUM, 1, 27. ex edicto bellum gerere. *Forte legendum:* ex indicto.

dictatoris edictum pro numine semper observatum, 8, 34.

edictum proconsulis ex SCto propositum, 26, 12. *cf.* 24, 11.

profecti duo (*legati*) ut ipsi edicto evocarent, 45, 31. *cf.* 8, 35.

cum gravi edicto, si quis miles—secum extulisset, quod suum non esset, 29, 21.

ex itinere præmittere edictum, quo comitia consulibus creandis ediceret, 35, 24.

EDISCERE, 23, 28. quum—edidicisset, quemadmodum tractandum bellum in Hispania foret.

EDISSERERE, 27, 7. productus in concionem Lælius eadem edisseruit. *cf.* 5, 4. *ubi tamen Drakenborchius* disserere *exhibuit.*

EDISSERTARE, 22, 54. neque aggrediar narrare, quæ edissertando minora vero fecero.

EDITIO, 4, 23. in tam discrepanti editione. *i. q. traditione, memoria. Præcedunt hæc verba :* Valerius Antias—consules in eum annum edunt.

EDOCERE, 32, 26. senatu vocato edoctoque, etc.

quum omnia ordine edocuisset, 24, 24. *cf.* 27, 39. *it.* 37, 25.

EDUCERE, 23, 6. missumque lictorem, qui ex urbe educeret eos, atque eo die manere extra fines Romanos juberet.

educere (*ex urbe*) in castra, 4, 5. *cf.* 3, 68.

in aciem (*exercitum*) educit, 1, 23. *cf.* 21, 60. *it.* 27, 2.

consules exercitum scribere, armare, educere placet, 9, 8. *vid. Drakenb. ad* 9, 12.

ingressum eum curiam quum prætor inde eduxisset, 27, 8.

neque consules ab urbe exercitum educerent, 3, 21.

ut denorum equorum iis commercium esset, educendique ex Italia potestas fieret, 43, 5. *i. e. exportandi. Vid.* commercium.

ipse legiones e castris educit, et agmine quadrato ad hostem ducit, 31, 37.

nisi quum, vexillo in arcem posito, comitiorum caussa exercitus eductus esset, 39, 15.

in domo a parvo eductum, 1, 39. pro *educatum. vid.* disciplina *ad* 24, 4. *ubi pro* edoctus *sunt, qui* eductus *legant.*

EFFATUS, 1, 24. longo effata carmine.

et tacendo forsitan—haud minus, quam celanda effando, nefas contrahi, 5, 15.

fed fanum tantum, id eft, locus templo effatus, facratus fuerat, 10, 37.

EFFECTUS, 44, 41. fine ullo effectu evanefcunt.

ne fine ullo effectu æftas extraheretur, 32, 9. *cf.* 40, 22.

poftquam ad effectum operis ventum eft, 21, 7. *i. e. quum opus efficere vellent.*

opera erant in effectu, 31, 46. *de oppugnatione urbis.*

plurimum ad effectum fpei, 21, 57.

EFFERARE, 1, 19. efferatis militia animis.

efferatæ gentes, 21, 9.

hunc (*militem*) natura et moribus immitem ferumque infuper dux ipfe efferavit, 23, 5.

efferavit ea cædes—omnes ad exfecrabile odium Romanorum, 33, 29.

EFFERRE, 30, 5. figna efferri funt cœpta. *cf.* 40, 25.

figna canere ac vexilla efferri e caftris juffit, 10, 19. *cf.* 27, 2.

efferre ex hibernis frumentum, 31, 33.

deam de nave accipere et in terram elatam tradere ferendam matronis, 29, 14. *paullo poft:* extulit in terram *fcil. de navi.*

extulit eum plebs fextantibus collatis in capita, 2, 33. *i. e. efferendum fepeliendumque curavit, fumtibus fuppeditatis.*

meo unius funere elata populi R. effet refpublica, 28, 28.

periculumque ingens manet—ne libera efferatur refpublica, 24, 22. *cf.* 31, 29.

ut funere ampliore efferretur, 3, 18.

elato et extorri ejecto ipfo populo, 31, 29.

corvus e confpectu elatus, 7, 26. *it.* pulvis elatus, 4, 33.

efferri ad juftam fui fiduciam, 27, 8.

nec cohibendo efferentem fe fortunam, quanto altius elatus erat, eo fœdius corruit, 30, 30.

fcuto fuper caput elato, 10, 41.

Meffium impetus per ftratos cæde hoftes—extulit ad caftra, 4, 29.

legatum longius extulit curfus, 3, 5. *vid. Intt. ad* 4, 33.

EFFICAX ad eventum, 10, 39.

efficax ad multitudinem metus deorum, 1, 19.

ab frequentibus Samnitium populis de fœdere renovando legati, quum fenatum humi ftrati moviffent, rejecti ad populum haudquaquam tam efficaces habebant preces, 9, 20.

EFFICERE, 3, 62. id confilii animique habiturus fum, quod vos, milites, mihi effeceritis.

unde confulares exercitus fatis firmi ad tantum bellum efficerentur, 23, 25. *vid. Intt. ad h. l.*

ad duo millia ferme boum effecta, 22, 16. *i. q. collecta, confecta.*

EFFIGIES, 26, 41. quemadmodum nunc nofcitatis in me patris patruique fimilitudinem oris vultufque, et lineamenta corporis; ita ingenii, fidei, virtutifque exemplum expreffam ad effigiem vobis reddam, etc.

EFFLAGITARE, 3, 60. efflagitatum ab ducibus fignum pugnæ accepere.

EFFODERE, 22, 3. fignum effodiant, fi ad convellendum manus præ metu obtorpuerint.

EFFRENATUS, 37, 41. hæc velut procella—ita confternavit equos, ut repente, velut effrenati, paffim incerto curfu ferrentur.
libertas effrenata et præceps, 34, 49. *h. e. quæ effrenatos homines efficit, et ad perniciem præcipitat.*

EFFRINGERE, 1, 29. effractis portis, ftratifve ariete muris, aut arce vi capta.
per effractam portam urbem ingreditur, 24, 46. *paullo ante eft:* moliri portam.

EFFRENUS equus, 4, 33. *præcefferant hæc:* frenos ut detrahant equis imperat. *paullo poft:* liberi frenis equi.

EFFUGERE, 22, 33. adeo—nullius ufquam terrarum rei cura Romanos, ne longinqua quidem, effugiebat. *h. e. a Romanis negligebatur, f. per oblivionem omittebatur.*
et propinquæ clade urbis ipfi, ne quid fimile paterentur, effugerunt, 36, 25. *i. e. et Lamiaci tum excidium effugerunt, quia urbs propinqua Heraclea excifa erat ante, quam in deditionem veniffent.*
quum e carcere nocte effugiffet, 37, 46.
Nolani per averfam partem urbis via Nolam ferente effugiunt, 8, 26.

EFFUGIUM, 23, 1. ni—naves pifcatoriæ pleræque confpectæ peritis nandi dediffent effugium.

EFFULGERE, 28, 15. qualis (*fol*) inter graves imbre nubes effulget. *Dicitur hoc verbum de iis, quæ fubito fulgent.*

EFFUNDERE, 31, 44. Athenienfium civitas, cui odio in Philippum per metum jam diu moderata erat, id omne in auxilii præfentis fpem effundit. *Non fatis refpondent fibi* moderari *et* effundere.
quantumcumque virium habuit, in certamine primo effundit, 10, 28.
ut—portis omnibus fefe effunderent, 26, 5. *cf. cap.* 10. *et* 19.
certaminis ftudium effudit equitatum, 30, 11. *i. e. effecit, ut prorumperet et impetum faceret.*
equus—quum prolapfum per caput regem effudiffet, 27, 32. *cf.* 22, 3.
ab rapido curfu circumagendo equo effufus, 10, 11.
fupremo auxilio effufo, 30, 32.
in nocturno effufo tam late incendio, 30, 5.
Mantuæ ftagnum effufum Mincio amni cruentum vifum, 24, 10.
quum improvidi effufo curfu infidias circa ipfum iter locatas fuperaffent, 2, 50.
effufos fequentes equites—revocatos circumdedit peditibus, 21, 55. *Forte* effufe fequentes *legendum. it.* 31, 37. *ubi* effufi pugnantes *leguntur. Sed* effufi *fimpliciter*, 10, 19. *pro* fugientibus *dicuntur. Vid.* fuga.
equites hoftium—effufi caftris, 38, 20.
fi qua licentia populando effufus exercitus, 9, 31. *cf.* 22, 3.
præda impletos, in tantam licentiam focordiamque effufos etc. 25, 20. effundantur in luxuriam, 34, 6.

pars principum ita in Romanos effusi erant, ut auctoritatem immodico favore corrumperent, 42, 30.

EFFUSE, 40, 48. ut—ad castra effuse fugerent.

effusius sequentes barbaros conspexit, *ibid. it.* 43, 23. effusius persequi.

effusius, ut sparsis hostibus fuga, prædati sunt, 34, 16.

EFFUSIO, 44, 9. nondum hac effusione inducta. (*de ludis circensibus apparatissimis.*)

EGENUS, 9, 6. omnium egeni corpora humi prostraverunt.

EGERE, 3, 56. rapique in vincula egentem jure libertatis, qui liberum corpus in servitutem addixisset.

sanguinis se Æquorum non egere, 3, 28.

EGERERE, 5, 22. humanæ opes egestæ a Veiis.

prædam ex hostium tectis egerentem (*victorem*), 6, 3. *cf.* 9, 31. *it.* 25, 25.

EGO, 6, 7. vos in me nihil, præter me ipsum, intueri decet.

ad illa mihi pro se quisque acriter intendat. *Præf. Illud* mihi *eleganter abundat. Vid.* mihi.

EGREDI urbem, 1, 29. 3, 57. *cf.* 25, 8. 29, 6. egressus navem, 45, 13.

consul e curia egressus, 2, 48.

egredi inde in pacata sociorumque populi R. fines Samnitem prohiberent, 10, 32.

quantum in altitudinem egrediebantur, 40, 22. *cf.* 26, 44.

in vadum egressum eminus veruto—transfigit, 8, 24.

vestitu forensi ad portam est egressus, 33, 47. *i. e. egressus domo perrexit.*

egredimini extra portam, 3, 68.

qua noctis hora, quaque porta, et quam in viam egressurus, 9, 16.

venientibus Capuam cunctus senatus populusque obviam egressi, 9, 6.

se oraculo (*Delphico*) egressum extemplo his omnibus divis rem divinam ture ac vino fecisse, 23, 11.

EGREGIE, 9, 26. rei facti adversus nobilium testimonia egregie absolvuntur.

qui equitatum hostium egregie vicissent, 21, 40.

EGREGIUS cetera, 1, 32. senatus, 2, 49.

egregium par consulum, 27, 34.

conspici se pugnantem egregium ducebat, 31, 24. *i. e. non velut unum de grege, sed insignem.*

victoria egregia parta, 2, 47.

EJICERE, 7, 39. nervos conjurationis ejectos arte consulis cernentes. *Non placent interpretationes* τῦ ejectos *ipsis earum auctoribus. Itaque videtur* exsectos *cum Puteano legendum h. e. incisos. Ita etiam tropus continuatur: quamquam Livius non semper in troporum continuatione sui memor est; uti modo ad v.* effundere, *alibique passim observavimus.*

si qua (*porta*) forte se in agros ejicere possent, 6, 3. *cf. cap.* 9.

pars velis datis ad Chium naves ejecere, 44, 28 (*de fuga navali*).

naves ejectæ *scil. per tempestatem,* 33, 41.

bis ex curfu Dyrrachium ejectos, 44, 19. *Drakenborchius et Gronovius legi volunt* rejectos. *Illud proprie dicitur de iis, qui sunt tempestate ablati, eo quidem, ubi nondum fuerant, nec quo tetenderant. Sic Virgil. Æn.* 4, 373. *ejectum littore egentem Excepi etc. Hoc autem loco sermo est de his retro Dyrrachium, unde solverant, delatis.*

e fenatu ejecti funt, 43, 15. *alias* moti fenatu, *quod proprie dicitur. it.* ejecti de fenatu, 40, 51.

patriæ meique (*memoriam*) ejeceritis ex animis veftris, 28, 28.

ELANGUESCERE, 1, 46. ut elanguefcendum aliena ignavia effet. differendo elanguit res, 5, 26.

ELEGANS, 44, 9. ex parte elegantioris exercitii quam militaris artis, propiorque gladiatorium armorum ufum.

ELEGANTER, 35, 31. ex principibus unus magnæ tum ob eleganter actam vitam auctoritatis. *i. e. prudenter et cum dignitate.*

neminem elegantius loca cepiffe (*de duce bellico*), 35, 14. *i. e. prudentius, magis scite. Similiter Tacitus Vit. Agric. cap.* 22. *non alium ducem opportunitates locorum sapientius legiffe.*

elegantius facturos dixit, fi judicio Patrum, quam fi forti etc. 37, 1. *Sic sæpe Cicero.*

ELEPHANTI, 27, 49. *eorum* rectores *et* magiftri. *vid.* Indus.

elephanti caftellorum procul fpeciem præbebant, 28, 14.

ELEVARE, 9, 37. Samnitium bella extollit, elevat Etrufcos. *cf.* 32, 21. 43, 11. *it.* 44, 44.

cujus (*Catonis*) auctoritatem, perpetuo tenore vitæ partam, toga candida elevabat, 37, 57. *cf.* 6, 23.

elevabatur index indiciumque, 26, 27. *i. e. minuitur ejus fides. cf.* 28, 43. *it. cap.* 44.

ELICERE, 1, 20. ad ea elicienda ex mentibus divinis Jovi Elicio aram in Aventino dicavit.

quæ ætas formaque mifericordiam elicere poterat, 8, 28.

elici poffe ratus ad equeftre certamen Romanos, 42, 64.

ad colloquium vatem elicuit, 5, 15.

ELIDERE, 21, 45. caput pecudis faxo elifit, *i. q. percuffit.*

ELIGERE, 28, 19. ab hac cohortatione ducis incitati fcalas electis per manipulos viris dividunt. *alibi:* delecta juventus.

loca pacata me ad hibernacula electurum, 40, 55. *Alii* lecturum. *cf.* 35, 37.

ELINGUIS, 10, 19. quod ex muto atque elingui facundum etiam confulem haberent.

ELUCTARI, 24, 26. tenentibufque, quum tot ac tam validæ eluctandæ manus effent, fefe eripuerunt.

ELUDERE, 2, 45. adeo fuperbe infolenterque hoftis eludebat. *i. e. irridebat.*

jamque adeo licenter eludebant, ut ad mare devectam prædam venderent mercatoribus, 29, 31.

ex eo ira regi mota, eludenfque artem etc. 1, 36.

laborem irritum eludentes, 9, 2. *cf. cap.* 6.

nos omnibus contumeliis eludunt, 7, 13.

bellum quiete, quietem bello eludere, 2, 48. *cf.* 44, 36.

quum velocitate corporum, tum armorum habitu, campeftrem

hoftem, gravem armis ftatariumque, pugnæ genere facile elufit, 22, 18.

eludere miraculis fidem, 26, 19. *i. e. miraculorum fidem irritam reddere, atque etiam tollere.*

fi, quemadmodum Fabius meas res geftas in Hifpania elevavit, fic et ego contra gloriam ejus eludere etc. 28, 44. *paullo plus videtur, quam* elevare ; *nimirum deprimere et ad contemtum adducere. Ceteram aut* et *aut* contra *delendum videtur.*

EMANARE, 29, 24. periculum erat, ne vera, eo ipfo quod celarentur, fua fponte magis emanarent. *cf.* 8, 3. *it.* 44, 35.

multis emanabat indiciis, neque fratrem etc. 3, 24. *cf.* 7, 39. *it.* 40, 54.

EMANCIPARE, 7, 16. quod mille jugerum agri cum filio poffideret, emancipandoque filium fraudem legi feciffet.

EMENDABILIS, 44, 10. in rem emendabilem vifus lapfus effe.

EMENTIRI, 1, 8. qui—natam e terra fibi prolem ementiebantur. *cf.* 25, 3.

vanitas ementiendæ ftirpis, 9, 18.

aufpiciis ementiendis, 21, 63.

EMERE, 36, 11. princeps civitatis emtus donis.

neque Baftarnæ emto contenti effe poterant, 40, 58. *i. q. præda promiffa.*

Cato atria duo—et quatuor tabernas in publicum emit, 39, 44. *cf.* 44, 16.

EMERGERE, 1, 13. ubi ex profunda emerfus palude equus Curtium in vado ftatuit. *cf.* 22, 3.

ægre in apertos campos emerfit, 21, 25. *fcil. e faltibus.*

donec luna in fuam lucem emerfit, 44, 37.

cujus populi vis atque virtus non obruta fit Cannenfi clade, ex omni profecto fævitia fortunæ emerfuram effe, 25, 38.

quantum vixdum e naufragiis prioris culpæ cladifque emergentes paremus nefas ? 5, 52.

emerfo ab admiratione animo, 8, 7.

EMERITUS, 37, 4. qui emerita ftipendia fub imperatore P. Africano habebant. *cf.* 39, 38. *it.* 42, 34.

ut Æbutio emerita ftipendia effent, 39, 19. *h. e. ut vacationem militiæ haberet, velut emeruiffet ftipendia, præmii quidem loco.*

non juniores modo, fed emeritis etiam ftipendiis—ad nomina danda præfto fuere, 3, 57. *i. e. ii, qui ftipendia emeruerant. Sic* 2, 23. magno natu *i. q. fenex. Similiter* circa prætorem, *ut fupra notavimus, funt* prætoris comites.

EMETIRI *paffive*, 43, 21. itinere ingenti emenfo. *cf.* 21, 30.

Pæoniam inde et Thraciam, pugnando cum ferociffimis gentibus, emenfi etc. 38, 17.

EMICARE, 44, 10. faxis tormento emicantibus. *i. e. erumpentibus, profilientibus.*

fcaturigines turbidæ et tenues emicare, dein liquidam multamque fundere aquam cœperunt, 44, 33. *i. e. cum vehementia propullulare.*

EMINERE, 2, 5. eminet patrius animus inter publicæ pœnæ minifterium. *i. e. confpicitur, quamvis oppreffus.*

eminet in omnium vultu pigritia ac desperatio, 21, 35.
eminent privata studia inter honores publicos, 2, 10.
ita, ut per costas ferrum emineret, 8, 7.

EMITTERE, 1, 58. moriere si vocem emiseris.
vox cælo emissa, 5, 51.
ex lacu Albano aqua emissa, 5, 15. *Verbum proprie in hoc genere usurpatum; nam et* emissarium *est canalis illi negotio destinatus.*
ut Ætolorum auxiliares sine fraude emitterent. *i. e. sine noxa exire paterentur.* ut Punicum præsidium sine fraude emitteretur, 24, 27. *cf.* 34, 40.
et cohortes invicem sub signis, quæ cuneum Macedonum—vi perrumperent, emittebat, 32, 17. *et paullo post:* pilis emissis. *cf.* 33, 36.
equites in hostem emisit, 4, 18. *it.* 6, 13. equitum turmæ emissæ. *it.* 30, 18.
hastam in fines eorum emittebat, 1, 32.
inde (*e jugis*) milites (*prædam facturos*) emisit, 9, 36.
sub quo (*jugo*) emissi essent, 9, 6. *cf. cap.* 42. *it.* 3, 29.
veniam dedimus precantibus; emisimus ex obsidione, 21, 41.
emissus hostis de manibus, 21, 48. *al. e manibus.*
libraque et ære liberatum (*Manlius*) emittit, 6, 14.
quos Ti. Sempronius ad Beneventum manu emiserat, 24, 18.

EMOLLIRE, 37, 41. humor arcus fundasque—emollierat. *Sic Ovidio Heroid.* 4, 91. *dicitur* arcus mollis.

EMOVERE, 6, 38. plebem emovere de medio (*per lictores*) *it.* 25, 1. multitudinem e foro.
neque enim (*censorem*) si tribu movere posset—ideo omnibus quinque et triginta tribubus emovere posse, 45, 15. *paullo post* removere *dicitur.*
emotis curia legatis, 30, 23.
pestilentia ex agro Romano emota, 41, 21.
nequidquam emotus ultra jugi Tauri montis, 38, 12. *cf.* 26, 34. *Sic et* evolvere *dicitur, ut suo loco monuimus.*

EMUNIRE, 21, 7. murus supra ceteræ modum altitudinis emunitus erat. *cf.* 26, 46.
locus, saxo quadrato septus atque arcis in modum emunitus, 24, 21.

EN umquam, 24, 14. pro *ecquando, umquamne. cf.* 4, 3. 9, 10. 10, 8. 30, 21.

ENARE, 44, 28. pars eorum, qui propiores continenti littori erant, in Erythræam enarunt.

ENARRARE, 27, 50. neuter animi habitus satis dici enarrarique potest.

ENASCI, 43, 13. palmam in area enatam. *cf.* 32, 1. *it.* 42, 2.

ENECARE, 21, 40. effigies, immo umbræ hominum, fame—squalore enecti etc. *i. e. enectis similes. Similiter* exanimes *dici solent. vid. infra in h. v.*

ENERVARE, 23, 18. enervarunt corpora animosque.
ademtis maritimis civitatibus enervatam tyrannidem, 35, 12.

ENIM, 7, 32. patricius enim eras: pro *at enim vero. Sic etiam Græcis γὰρ objectionibus servit.*

tum Metilius, id enim ferendum esse negat, 22, 25. pro *autem, vero, sed cum vi aliqua.*

dis quoque enim, non solum hominibus, debetur, 45, 39. *Sic, tertio loco a principio periodi, rarius occurrit.*

enim minor res est, 23, 45. *vulg.* en nunc. *vid. Intt. ad h. l. it. ad* 34, 32. *Rectissime Cel. Strothius illo in loco* enim *restituit.*

ENIMVERO tum Latini gaudere facto, 2, 22. *auget ea particula quocumque modo.*

enimvero manifesta res visa, 1, 51. *affirmandi caussa positum. cf.* 24, 31.

enimvero non ultra contumeliam pati Romanus posse, 2, 45. *indignationem h. l. indicat. cf.* 10, 35.

ENISE, 26, 47. si ad ministeria belli enise operam navassent. *cf.* 28, 35. *it.* 31, 11. *it.* enisius, 29, 1.

ENISO studio, 42, 3.

sensit ergo eventus virtutis enisæ opem, 6, 24.

ENITERE, 22, 27. in tantum suam felicitatem virtutemque enituisse!

in eo bello et virtus et fortuna enituit Tullii, 1, 42.

dum nullum fastiditur genus, in quo eniteret virtus, 4, 3.

ENITI, 2, 65. tum rursus impetu capto enituntur atque exsuperant iniquitatem loci. *Locus plane exhibens significationem propriam vocis* enitendi; *ascensu enim qui pervadunt aliquo, hi* enituntur. *Vid.* obniti.

vix, si simplum ex formula imperetur, enisuros, 29, 15.

ENIXE, 4, 26. utrimque enixe obeditum dictatori est. *cf. cap.* 41.

ENUBERE, 4, 4. neque vestras filias sororesque enubere sinendo e Patribus. *cf.* 10, 23. *it.* 39, 19. *it.* 26, 34.

ENUNCIARE, 39, 10. coacta (*Fecenia*) caritate ejus silenda enunciasset. *Sermo est de secretis sacrorum Bacchanalium; tanto major est hujus loci proprietas. Vid.* nunciare *et* obnunciare. *cf.* 10, 38. 23, 35. 25, 13.

ENUPTIO gentis, 39, 19. *i. q. e gente, cujus liberta esset. Paullo post: utique ei ingenuo nubere liceret.*

EO, 1, 11. eo scuta illi pro aureis donis congesta. *i. q. ideo. cf.* 2, 48.

ubi spectaculi tempus venit, deditæque eo mentes essent, 1, 9. *nisi cum Cel. Schellero* ei *legatur.*

eo difficilior oratio erit, quod—futura sint, 37, 53.

adderet eo triginta naves, 27, 22.

eo impendi laborem, unde etc. 4, 35.

Samnitium legiones (eo namque omnem belli molem inclinaturam censebant) occurrunt, 7, 32.

quantum procederet longius a Thessalia, eo majorem rerum omnium inopiam sentiens, 44, 7.

in haud magna oppida—eo et commeatus comportabant, 25, 27.

EODEM, 1, 5. sciscitandoque eodem pervenit. *Significatio propria locum non habet. Itaque legendum* videtur cum Creverio *eo demum.*

additi eodem haud ita multo post novi cives, 1, 33.

Edeſſa quoque et Beroea eodem conceſſerunt, 45, 29. *i. q. eidem regioni annumeratæ ſunt.*

EPULÆ, 45, 39. epulas ſenatus, quæ—in Capitolio eduntur,—turbaturi eſtis?

ut vino epuliſque ſopitos hoſtes aggrederetur, 8, 16. *cf.* 23, 18.

EPULARI, 44, 31. cum prætore eo die honorifice eſt epulatus.

EQUES, 28, 9. illum equitem ſex dierum ſpatio tranſcurriſſe longitudinem Italiæ. *i. e. equo iter facientem. cf.* 26, 2.

equites virique, 21, 27. *i. q. equites et pedites.*

non plus triginta millibus hominum, et quatuor millibus equitum, 9, 19. *vid.* homo.

non pediti ſolum cedere, ſed ne equitem quidem ſuſtinere peditis præſidio audentem, 30, 11. *cf.* 9, 13.

prætor ſuos equites catellis ac fibulis donavit, 39, 31.

equitem ad pedes deducere, 4, 40. *i. e. pedeſtri militia fungi jubere.*

equites extraordinarii ſiniſtræ alæ, 40, 31.

equites illuſtres, 30, 18. *i. e. nobiles, ſive genere, ſive opibus, ſive virtute, ſive quacumque alia re, quæ præ ceteris claros illos et inſignes fecerat.*

EQUESTER terror, 27, 42. *i. e. ab equite incuſſus.*

equeſtris a tergo tumultus, 27, 1. *quædam edd. veteres habent* equeſtres, *quod factum videtur ex* equeſter, *idque ſane reſtituendum. Similiter* equeſtris terror *in vulgatis fuit cap.* 42. *Drakenborchius e veſtigiis optimi codicis reſtituit* equeſter, *ut ante placuerat viris doctis. Ad eumdem fere modum peccatum eſt in voce* celebris. *vide B. Patruum ad Tacit. Annal.* 2, 88.

ubi primum fremitum equeſtrem audivit, 40, 31. *Sic legendum videtur. Vulgo* equeſtrium.

equeſtris procella, 10, 5. *cf.* 29, 2. 30, 18.

equeſtria arma, 35, 23.

EQUIDEM *alii, quam primæ, perſonæ jungi Livio Drakenborchius dicit ad* 5, 54 *ſed non affert exempla*; *modo amandat lectorem ad alias animadverſiones, ad* 8, 20. *it.* 34, 5. *ubi non magis exemplorum quidquam aut aliarum auctoritatum reperitur. Vid. Clav. Ciceron. et qui ibi laudantur.*

EQUITATUS pro *ordine equeſtri*, 39, 44. in equitatu recognoſcendo L. Scipioni Aſiageni ademtus equus. *it.* 38, 28. in equitatu recenſendo mitis admodum cenſura fuit.

EQUUS tenax, 39, 25. *Sic Ovid. Amor.* 3, 4, 13. *equum contra ſua frena* tenacem *dixit.*

equis viriſque—immenſum obtinentes loci, 5, 37.

ad alium virorum, equorum, armorumque ſonum diſpoſita in muris Campanorum imbellis multitudo — tantum edidit clamorem etc. 26, 5. *Vid.* arma.

illa petentibus data, ut denorum equorum iis commercium eſſet, educendique ex Italia poteſtas fieret, 43, 5. *Vid.* commercium.

curules equi, 24, 18. *i. e. circenſes, qui in votivis circenſibus adhiberentur. Sic Dukerus ad h. l. explicat.*

ERGASTULUM, 2, 23. ductum se ab creditore, non in servitium, sed in ergastulum ac carnificinam esse.

ERGO, 25, 12. victoriæ, non valetudinis, ergo. *cf. cap.* 7. *it.* 22, 38. honoris ergo, 1, 18.

itaque ergo, 1, 25.

ERIGERE, 7, 29. ut in hanc magnitudinem, quæ vix sustinetur, erigi imperium posset.

erigendæ ex tam gravi casu reipublicæ, 6, 2.

agrarii se in spem legis erexerant, 3, 1.

multos—populos ad cupidinem novæ fortunæ erexerunt, 21, 19.

sensim ad montes succedit : inde, ubi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem, 1, 27.

dolonibus erectis, 36, 44. *i. e. sublatis, ut ibidem dicitur.*

erigere agmen in adversum clivum, 9, 31. *cf. cap.* 43.

in colle—aciem erexit, 10, 26. *al. in* collem.

semitam angustam et arduam erectam ex oppido in arcem ostendisset, 9, 24.

quum plebs in foro erecta exspectatione staret, 2, 54. *alias* suspensa : *sed illud lætius. Interdum tamen utrumque junctim dicitur v. c.* 1, 25. erecti suspensique.

erecta civitas in exspectationem belli, 21, 20.

quum hæc exprobrando hosti Marcellus suorum militum animos erigeret, 23, 45.

ERIPERE, 23, 45. ubi ille meus miles est, qui erepto ex equo C. Flaminio consuli caput abstulit? *Locus obscurior.*

senatus — consulem — jussit — coloniam ex hostibus eripere, 41, 14. *cf.* 5, 51. *it.* 8, 33.

per amfractus montis ignotos sequentibus se eripuit, 29, 32.

jure an injuria eripiendos esse reos, 2, 54. *i. e. legibus solvendos, periculo subtrahendos.*

EROGARE, 1, 20. unde in eos sumtus pecunia erogaretur.

argentumque pro eis debitum—tardius erogaretur, 22, 23.

ERRARE, 31, 12. fœda omnia et deformia, errantisque in alienos fœtus naturæ visa.

ERROR, 31, 33. parum gnarus (*Philippus*) quam partem petisset consul, alam equitum ad explorandum—misit. Idem error apud consulem erat. *i. q. ignorantia, inscientia.*

sequitur hunc errorem alius error, Cursorne Papirius—an etc. 9, 15. *i. e. dubitatio, id quod e particulis* ne *et* an *intelligitur. cf. cap.* 45. vestigia in omnes æque ferentia partes primo errorem faciebant. *it.* 27, 47. castra nihil aucta errorem faciebant.

per tortuosi amnis sinus flexusque errorem volvens haud multum processit, *ibid.*

et, mutando nunc vestem, nunc tegumenta capitis, errore etiam sese ab insidiis munierat, 22, 1. *i. e. fraude s. errore insidiantibus offuso.*

ERUMPERE, 7, 21. curæ privatæ erumpebant in publicis certaminibus. *cf.* 36, 7.

cum erumpentibus a porta—prœlium commiserunt, 34, 26.

per hos, qui inordinati atque incompoſiti obſtrepunt portis, erumpamus, 22, 50.

rem ad ultimum ſeditionis erupturam, 2, 45.

quoties in obſidentes, quam inimice, eruperimus, 26, 13.

circa ſe conglobatos erumpere jubet, 29, 33. *i. q. aggredi, adoriri. Ita et* eruptio, 38, 13. *de impetu facto dicitur. cf.* 9, 37.

ESCENDERE, 8, 33. ex curia in concionem itur: quo—magiſter equitum quum eſcendiſſet, deduci eum de roſtris Papirius in partem inferiorem juſſit.

conſuli ad quadrigas mittendas eſcendenti, 45, 1. *vid. Sueton. Ner.* 22. *Salmaſ. ad Solin. p.* 647.

uſque ad nos contemtus Samnitium pervenit, ſupra non eſcendit, 7, 30.

ESSE, 9, 4. quum diu ſilentium fuiſſet. *i. q. obtinuiſſet.*

edictum imperatoris erat, ipſum militaturum, qui ita non feciſſet, 29, 1.

prætor in Hiſpania fuerat, 41, 27. *i. e. forte ei provincia hæc evenerat, quam non adiit.*

a quo (*dictatore*) provocatio non eſt, 2, 29. *i. q. non conceditur, a quo provocare non licet.*

ut tot cladibus edocti, tandem deos et jusjurandum eſſe, crederent, 30, 37. *i. q. vim habere, validum eſſe.*

eſt cœleſte numen! es, magne Jupiter! 8, 6.

fides ea eſt, me vera loqui, 21, 13. *h. e. id fidem facit, probat, me v. l.*

ſunt, qui eo die magno prœlio pugnatum auctores ſint, 42, 66. *cf.* 6, 20.

quod quidem continens memoria ſit, 5, 34. pro *contineat.*

quidnam ſe futurum eſſet, 33, 27. *pro* de ſe *ut nonnulli legi volunt. Illud ἀρχαϊκῶς dicitur, ut apud Terentium ſæpius.*

divi quoque in eo (*reſponſo oraculi*) erant, 23, 11. *ſcil. nominati.*

quæ verbo objecta verbo negare ſit, 42, 41. *ex more Græcorum dictum. Sic* 44, 39. quanto facilius abire fuit pro *licuit.*

famæ magnæ malle, quam bonæ, eſſe, 6, 11.

perbrevis ævi Karthaginem eſſe, 28, 35.

hominum, non cauſſarum toti erant, 3, 36. *cf.* 6, 14.

rari aditus *ſcil. decemviri* erant, 3, 36.

omnis ſenatus Hannibalis erat, 21, 11.

plebs novarum rerum tota eſſe, 23, 14.

quia ea regio præſentis erat copiæ, non perpetuæ, 22, 15.

quod adeo toti plebis fuiſſent (*conſules*), 3, 59.

ſuarum rerum eſſe, amiſſa publica, 3, 38.

eſſe legitimorum ſtipendiorum, 23, 25.

non eſſe modeſtiæ populi Rom. id poſtulare, 6, 39.

ſi Claudiæ familiæ non ſim, 6, 40.

cujus (*Æmilii*) tum faſces erant, 8, 12.

ita irritatis militum animis ſubdere ignem ac materiam ſeditioni, non eſſe ætatis, non prudentiæ ejus, 8, 32.

non eſſe poteſtatis ſuæ, 31, 45.

ea civitatis Rhodiorum eſſent, 37, 55. *h. e. ei parerent.*

qui Samnitium forent, 9, 42. *Opp. focii Samnitium.*

Dolopes numquam Ætolorum fuerant, Philippi erant, 38, 3.

quæ partis Ætolorum maluerant effe, 36, 42.

præter Capitolium atque arcem, omnia hæc hoftium erant, 6, 40.

ut aut amicorum aut inimicorum Campani fimus, 7, 30.

confulis morientis prope totus exercitus fuit, 22, 50. *i. e. favit ei, adhæfit, eum imitatus eft.*

eorum hominum Attalus erat, 45, 19.

Alipheram — quod fuorum fuiffe finium fatis probabant, reftituit, 28, 8.

pars altera regiæ adulationis erat, 42, 30.

qui fideles nobis focii, qui dubii fufpenfæque ex fortuna fidei —viderentur, 44, 18.

quindecim oppida, hominum viginti millia effe dicebantur, quæ fe dediderant, 32, 29.

æquandæ libertatis hoc eft, 3, 31. *i. e. valet, vim habet ad æquandam libertatem. Forma Livio frequens. cf.* 38, 50. *vid. Drakenborch. ad* 5, 3.

et concordiæ et libertatis æque minuendæ effe, 34, 54. *cf.* 27, 9. 40, 29.

quorum tutelæ ea loca effent, 1, 6.

ut contra eo violentior poteftas tribunicia impediendo delectui effet, 6, 31. *quamquam funt qui legant* delectu. *Eadem variatio eft in forma dicendi :* ære folvendo effe, 31, 13. *quum et melius et ufitatius fit æri folvendo* effe. *Idem enim eft, quod* fufficere æri folvendo. *Similiter* triumviri monetales *rectius dicuntur, uti convenit inter viros doctos,* æri flando feriundo *quam* ære f. f. *Nam hæc quidem forma antiquior eft. Comparetur cum loco fuperiori,* 10, 5. fatis fretus effe etiam nunc tolerando certamini legatum etc. *cf.* 30, 9.

ut divites conferrent, qui oneri ferendo effent, 2, 9.

fitne aliquis plebeius ferendo magno honori, 4, 35. *cf. cap.* 43.

ne claffi hoftium prædæ ac præmio effent, 31, 28.

vel hic dies argumento erit, 39, 51.

quod etfi non jure fiat, tamen argumentum effe etc. 3, 55. *Sic et* documento *it.* documentum effe. *vid. Drakenb. ad* 7, 6.

neutra res mihi nec gloriæ nec crimini fit, 40, 15. *it.* curæ, 10, 25.—divifui, 1, 54.—honori, 4, 2.

ut ad omnes conatus regis impedimento effet, 44, 46. *cf.* 28, 43. 35, 38.

quæ ne in poteftatem quidem populi Rom. effent, 2, 14.

portus in poteftatem Locrenfium effet, 24, 1.

ut, quæ in naves impofuiffent, ab hoftium tempeftatifque vi publico periculo effent, 23, 49.

cognitis mox, quæ nofci prius in rem effet, 44, 19.

prætores trahenda re effe, 24, 27. *Sic* ære folvendo effe, *ut fupra notavimus. Itaque non adftipulor Dukero in* trahenda r. e. *legenti.*

in oculis exemplum erat Fabius Valerio, 8, 35.

quæ in difcrimine fuerunt, an ulla poft hanc diem effent, *ibid.*

in pace esse, 23, 42. *it.* 5, 4. *cf.* 31, 29. *it.* 38, 33. *it.* in bello. civitatem in lætitia, victoria, supplicationibus, ac gratulationibus esse, 8, 33.

in invidia esse, 29, 37. *it.* in rixa, 40, 14.

quum, Publilium avocari ab spe capiendæ in dies urbis, haud e republica esset, 8, 23. *cf. cap.* 32. *ad quem locum vide Drakenborchium.*

ut, si vita longior contigisset, magni-justique regis in eo indolem fuisse appareret, 35, 15. pro *futuram fuisse.*

ut, si antiqua civitatis fortuna esset, haud dubie arma extemplo capturi fuerint, 38, 31. *i. q. fuisset. cf. cap.* 43. qui sibi quum in pace essent, imperataque a prioribus consulibus fecissent, et eadem præstare obedienter M. Fulvio parati essent, bellum illatum questi etc.

et difficilior facta oppugnatio erat, 34, 29. pro *esset. Vid. quos laudat Arntzen. ad Plin. Pan.* 8. *it. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 52.

opus esse sibi domino ejus convento, ait; nunciaret, T. Manlium, L. filium esse, 7, 5. pro *adesse.*

esse, quod eosdem reficerent tribunos plebis, 6, 39.

hoc illud esse—quod æra militibus sint constituta, 5, 2.

quid esse aliud quam minari se proditurum patriam, 4, 2. pro *quid id esse aliud etc. cf. cap.* 4. *it.* 6, 40.

ET, 2, 18. Valerium, spectatæ virtutis et consularem virum. *Sæpius enim* et *jungit diversos casus atque etiam diversas constructiones, veluti,* 36, 31. Quinctio occurrit; et, quum caussas oppugnationis exponeret, castigatum leniter—dimittere exercitum jussit etc.

manus tollere undique multitudo, et se quisque paratum ad spondendum Icilio ostendere, 3, 46. et *h. l. pro* id est *accipi debet. vid. Drakenborch. ad h. l.*

reliquorum sui moris, et copia Græcorum artificum, 41, 20. pro *reliquorum spectaculorum Syriaci moris,* hoc est, *copia Græcorum artificum.*

sed et injuriæ dolor—et quia gravior—tum Servio occiso etc. 1, 40. *i. e. non solum—sed etiam—præterea.*

et *sæpius omissum. Vid. Drakenborch. ad* 3, 68.

et *sæpius, inter duo substantiva, omissum. e. g.* 32, 3. *Vide eumdem ad* 1, 59. *it. Cel. Ruhnkenium ad Velleii* 1, 4.

res est præterea et immensi operis—et quæ ab exiguis profecta initiis—et legentium plerisque etc. *Præf. cf.* 6, 19. *ult. Contra, præsertim in formulis sollemnibus* et *omittitur v. c.* 1, 24. ut illa palam prima postrema—recitata sunt.

quum hostis alienigena in Italia esset, et Hannibal hostis, 26, 13. pro *et quidem.*

splendidiore nunc eos catena et multo graviore vinctos esse, 35, 38. *videtur* et *h. l. pro* sed *vel* at *positum, aut sic fortasse legendum. Sic* 1, 37. montes Sabini petebant, et pauci tenuere. *Item* 44, 26. ipse (*Perseus*) equos—donum principibus ferre, et parum auri, quod inter paucos divideret, multitudinem credens trahi spe posse. *vide B. Patruum ad Tacit. Mor. Germ. cap.* 3.

et Onesimum—in senatum introduxit, 44, 16. pro *tum vero.*

quod et ita credebat futurum, jam etiam volebat, 42, 15.

fed, ut et numero etiam, non animis modo valeatis, 21, 54.

quod et juniores non refponderent, 43, 14.

nam et, quia eumdem et fuæ poteftatis, quem libertatis omnium, finem cernebant, Patrum auctoritati fe dediderant, 6, 19. *Utrumque* et *hoc loco haud dubie pro* etiam *dictum.*

quum pridie quam legati ad Tarquinios proficifcerentur, et cœnatum forte apud Vitellios effet, conjuratique ibi, remotis arbitris, multa—egiffent: fermonem eorum ex fervis unus excepit etc. 2, 5. pro *etiam. Quamquam languidum hoc effe, omninoque illud* et *tollendum videtur Cel. Schellero.*

et quia—futurus erat, tum—facturus videbatur, 1, 40. pro *et—et* vel *tum—tum. vide Cel. Strothium ad* 21, 36.

ETENIM *fæpe Livio omittitur v. c.* 1, 17. priufquam populus etc. *reddunt enim rationem hæc verba. Eadem ratio eft τῷ* enim, *quod poft* adeo, tantum, ita *defiderari folet.*

ETIAM, 45, 38. quid etiam dicitis milites? aliquis eft Romæ etc. *pro* enim *uti Gronovius legit, aut* tandem.

EVADERE, 10, 1. dum evadere (*e fpecu*) tendunt.

quod e tanto periculo evafiffet, 42, 18. *it.* periculo, 21, 33.

raptim anguftias evadit, 21, 32. *it.* 38, 2.

qui terrores tamen eo evafere ut etc. 2, 42.

inter præfidia ejus faltum ad Petram evafi, 45, 41. *cf.* 2, 65. *it.* 7, 36.

ut in muros evaderet miles, 2, 17. *it.* in mœnia, 10, 17.

EVANESCERE, 2, 48. nimia gloria luxuriare et evanefcere vividum quondam illud Kæfonis ingenium.

EVASTARE, 5, 5. agrum non coluit, et culta evaftata funt bello. *cf.* 37, 19.

evaftatum Samnium, 8, 37. *cf.* 10, 15. *it.* 28, 44. *vid. Drakenborch. ad* 32, 33.

EVEHERE, 1, 48. ut in collem Efquiliarium (*curru*) eveheretur.

refolutis oris in anchoras evehuntur, 22, 19.

ubi in altum evecti funt, 21, 50. *cf.* 25, 27. *it.* 28, 30.

incaute fe evehentes Mafiniffa excipiebat, 29, 34. pro *evectos, i. e. prorumpentes.*

fpe vana evectus, 42, 62.

inter dicendi contentionem inconfultius evectus projecit, 35, 31.

EVELLERE, 33, 5. juvenes connifi arborem unam evellebant: qua evulfa, portæ inftar extemplo patebat, nec in promtu erat, quod obmolirentur.

EVENIRE, 7, 6. Genucio confuli ea provincia forte evenit. *Sic fæpiffime. Etiam fimpliciter* evenire *dicuntur* provinciæ *v. c.* 9, 41. *it.* 26, 1. legiones urbanæ, 23, 25. *Vid.* obvenire: *it.* obtingere.

fi cetera profpera eveniffent, 21, 21. *it.* profperi quidquam, 29, 18.—profpere, 9, 19.

EVENTUS, 28, 6. ad fpem eventus refpondit.

fenfit ergo eventus virtutis enifæ opem, 6, 24.

tanto magis intentum in univerfum eventum belli curæ angunt, 32, 5.

pari—periculo gloriæque eventu, 9, 40.

in eventu ejus urbis, 36, 9. pro *in eventu obſidionis ejus urbis.*

quinam eventus Romanis rebus, ſi cum Alexandro foret bellatum, futurus fuerit, 9, 17.

duorum militum eventus, 7, 26. *in altero mortem denotat, in altero victoriam.*

Decii eventus, 10, 29.

vulgus aliud armatorum, velut delegata primoribus pugna, eventum ſuum in aliena virtute ponit, 7, 8.

impiorum fratrum eventus, 45, 19. *it.* exitus Perſei *cap. eod.*

EVERGERE, 44, 33. quia (*montes*) nullos apertos evergerent rivos.

EVERTERE, 6, 14. ſe militantem, ſe reſtituentem everſos penates —obrutum fœnore eſſe.

veniam civitati petebant, civium temeritate bis jam ante everſæ, 30, 16. *i. e. ita fractæ, ut propemodum everſa videretur.*

exercitus, multa ante parta decora aut cumulaturi eo die, aut everſuri, 30, 32.

EVIDENS numen—rebus affuit Romanis, 5, 51.

rem evidentem pro dubia quærendam, 39, 34. *cf.* 44, 41.

EVIDENTER, 42, 29. Cotys Thrax, Odryſarum rex, evidenter Macedonum partis erat.

EVINCERE, 10, 17. evicit omnia aſſuetus prædæ miles.

evicit miſeratio ſuperbiam, 9, 6.

evicerunt (*Patres*) ut Camillus crearetur, 5, 26.

evincuntque inſtando, ut litteræ ſibi ad Tarquinios darentur, 2, 4.

in hanc ſententiam ut diſcederetur, juniores Patrum evincebant, 3, 41. *Similiter Græcis μάχεσθαι de omni contentione animi ac vehementiore ſtudio dicitur.*

EVOCARE, 1, 55. unumque eum deorum non evocatum ſacratis ſibi finibus.

alios (*deos*) votis ex urbe ſua evocatos, 5, 21.

multitudine opificum ad ſpem prædæ evocata, 4, 9. *cf.* 8, 3. *it.* 23, 43.

evocati litteris imperatoris, 45, 31. *it.* edicto, *ibid. Hi opponuntur illis, quos* præſentes evocabant (*legati*), *ibid.*

Perſeus evocato Evandro judicium ſubeundi nullo pacto auctor eſſe, 45, 5. pro *ſevocato*; *atque ita etiam Drakenborchius conjicit legendum eſſe.*

tanti regis ac ducis mentio (*Alexander M.*) quibus ſæpe tacitis cogitationibus volutavit animum, eas evocat in medium, 9, 17.

EVOLVERE, 44, 8. in mare evolvendo terram. (*de fluvio*)

incubantes publicis theſauris ex præda clandeſtina evolvas, 6, 15. *i. q. vi dejicias. Ita fere apud Tacitum Annal.* 13, 15. *dicitur*; *evolutum eum ſede patria rebuſque ſummis.*

anguis immanis concubitu conceptum (*Alexandrum M.*) et in cubiculo matris ejus perſæpe viſum prodigii ejus ſpeciem, interventuque hominum evolutam, atque ex oculis elapſam, 26, 19.

EVULGARE, 9, 46. civile jus, repoſitum in penetralibus pontificum, evulgavit.

EX, 4, 2. alia ex aliis iniquiora poftulando.—bella ex bellis ferere, 21, 10.

alia ex eis edita etiam in vulgus, 6, 1. *i. q. præter ea.*

ex ante conveĉto, 4, 22. *it.* ante præparato, 26, 20.

ex ante diem quintum idus Oĉtobres cum eo die in quinque dies, 45, 2.

fi ex nullius injuria quidquam ei datum vellet populus Rom. 45, 44. *i. q. cum nullius injuria.*

ex India elephanti, 35, 32. *h. e. Indici.*

fidum e fervis vocat, 30, 15.

ex injuria infaniens exercitus, 7, 39. *i. e. propter acceptam injuriam. cf.* 9, 24.

agro ex hoftibus capto, 3, 68.

ex hoftibus eripere, 41, 14.

EXACERBARE, 8, 33. infeftius Papirium exarfurum, agitatum contentione ipfa exacerbatumque.

EXACTORES regum Junii Valeriique, 9, 17.

EXÆDIFICARE, 30, 1. ut Genuam—a Magone dirutam exædificaret. *cf. cap.* 3. *it.* 1, 56.

EXÆQUARE, 23, 35. vetus miles tironi, liber voloni fefe exæquari fineret. *it.* 45, 38.

EXÆQUATIO, 34, 4. hanc—ipfam exæquationem non fero, illa locuples.

EXAMEN, 42, 10. locuftarum tantæ nubes a mari vento repente in Apuliam illatæ funt, ut examinibus fuis agros late operirent.

EXANIMARE, 7, 36. torpidos fomno infuper pavore exanimat.

EXANIMIS, 8, 39. corpus Brutuli exanime. *it.* 25, 26. jacerentque ftrata exanima corpora. *His confirmatur, quod vulgo dicunt, eum dici exanimem, qui fit vere mortuus; præfertim quum Livius vocabulum femianimis ufurpare foleat; vid.* 3, 13. pugno iĉtum a Kæfone cecidiffe femianimem. *cf.* 9, 16. *Differt ab* exanimatus, *auĉtore Servio, quod idem fit cum* timens, pavens. *Enimvero ipfe ille Servii Virgilius Æneid.* 4, 672. *Audiit exanimis,* inquit, *trepidoque exterrita curfu, Unguibus ora foror fœdans etc.*

EXARDERE et EXARDESCERE, 10, 23. exardet altercatio in contentionem animorum.

novum atque atrox prœlium ex tam fegni repente exarfit, 27, 2.

adeo exarferant animis, 3, 30.

plebes ad id maxime indignatione exarfit, 4, 6. *cf.* 8, 33.

EXASPERARE, 38, 17. duratos eos tot malis exafperatofque excepit terra.

exafperavit animos ferocia animi Harpali, 42, 14. *cf.* 28, 25.

exafperati Ligures, 42, 26. *i. e. ad iram vindiĉtamque incitati.*

EXAUCTORARE, 8, 34. immemores facramenti, licentia fola fe, ubi velint, exauĉtorent. *cf.* 29, 1.

omnes milites exauĉtorati domum dimitterentur, 32, 1.

exauĉtoratus (*exercitus*) morte ducis, 25, 20.

EXAUDIRE, 5, 52. propter cœleftem vocem exauditam. *pro fimplici* auditam. *cf. cap.* 50. *ubi eft* audita.

non tam perpetuæ orationes, quam altercatio, exaudiebantur, 8, 33. *cf. cap.* 39. *it.* 10, 40. *vid. Drakenborch. ad* 3, 56.

ploratus mulierum non ex privatis ſolum domibus exaudiebantur, 26, 9. *cf. cap.* 13.

EXAUGURARE fana ſacellaque ſtatuit, 1, 55. *i. e. religione liberare augurato.*

EXCEDERE, 2, 37. ut urbem excederent Volſci. *cf.* 23, 1. *it.* 24, 3. *ubi libri optimi, Gronovio teſte,* Crotonem *exhibent.*

curiam exceſſit, 45, 20.

præſidio exceſſere, 22, 17.

non—Publicolarum vetuſtum familiæ noſtræ cognomen memoria exceſſit, 7, 32.

excedere paullulum ad enarrandum, 29, 29. *i. q. digredi, digreſſionem facere.*

ad Patres etiam et ad publicam querimoniam exceſſit res, 25, 1. *i. e. initium fuit publice quoque de ea conquerendi.*

quum libertas non ultra vocem exceſſiſſet, 3, 41.

quo ultra iram—ejus exceſſuram fuiſſe quam ut etc. 8, 33. *Vid.* procedere.

ne in altercationem excederet res, 33, 35.

excedit pugna in annum ſequentem, 21, 15. *h. e. eo demum anno facta eſt. it.* 30, 26. inſequentia excedunt in eum annum, quo etc. *i. e. facta ſunt ſub initium ejus anni.*

EXCELSUS, 1, 34. excelſa et alta ſperare.

EXCERNERE, 28, 39. ex captorum numero excretos Saguntinos in patriam remiſit. *Vid. Drakenborch. ad h. l.*

omnem forenſem turbam excretam in quatuor tribus conjecit, 9. 46.

EXCERPERE, 24, 18. nomina omnium ex juniorum tabulis excerpſerunt. *i. e. expunxerunt, deleverunt.*

EXCETRA, 39, 11. Hiſpalæ concubitu carere eum decem noctes non poſſe, illius excetræ delinimentis et ven[illegible] imbutum. *Proprie idem eſt, quod hydra, eoque continuata alleg[illegible] affectat.*

EXCIDERE, 21, 42. ut cujuſque ſors exciderat. *Vid. Drakenborch. ad h. l.*

quod primum ſorte nomen excidit, 23, 3. *i. q. exiit, ductum eſt.*

EXCIDERE, 9, 16. excide radicem hanc—incommodam ambulantibus.

ut ſenatum ad excidendum Antium hortaretur, 6, 9.

EXCIDIUM, 9, 45. movet pleroſque vaſtatio futura agrorum, ac deinceps cum levibus præſidiis urbium relictarum excidia.

EXCIERE, 7, 11. ne nimis mirum magnumque cenſerent, tumultum exciere in hoſtium portis.

EXCIPERE, 41, 11. amnem,—multorum dierum opere exceptum novo alveo avertit.

ipſe haſta innixus ſe in pedes excepit, 4, 19. *Oppoſ. ſubjicere ſe in equum.*

hoſtibus deditos omnem iram hoſtium noſtris capitibus excipientes, 9, 8.

Fabius—bellum ad Sutrium excepit, 9, 33. *i. e. ſuſcepit, accepit. vide B. Patruum ad Sueton. Jul.* 73.

motis Patribus alter conful—Fulvii cauffam excepit, 38, 43.

legem—quum ab tribunis parari confules, unius ex collegio proditione, excepiffent, 4, 30.

ni ex fubfidiis tertiadecima legio, in primam aciem inducta, prœlium dubium excepiffet, 30, 18.

integri pugnam excipiunt, 38, 22. *quum quidem in locum repulforum fuccedunt.*

exceptus clamor ab aliis, 24, 31. *i. q. repetitus, continuatus.*

affenfu populi excepta vox confulis, 8, 6.

ad has excipiendas voces fpeculator ex convivis Perfei miffus, quum incautior obverfaretur, exceptus a juvenibus forte triclinio egreffis male mulcatur, 40, 7.

fervitute excepti, 33, 23. *i. q. liberati, exemti.*

hoftium magna vis excipiebatur: nec jam egredi extra munimenta caftellorum audebant, 34, 13. *i. e. intercipiebantur. cf.* 9, 31. *it.* 10, 20.

Lacetanos auxilium finitimis ferentes nocte, haud procul jam urbe, quum intrare vellent, excepit infidiis, 21, 61.

perinde ac fi omnes candidati effent, cuncta experientes, non homines modo, fed deos etiam excipiebant; in religionem vertentes comitia biennio habita, 5, 14. *Videtur idem effe quod aggredi et quafi venari. Nam Græci quidem θηρᾶν fic dicunt.*

inopia—eum—major in dies excipiebat, 21, 48. *cf.* 23, 18.

Villium, in Macedoniam quum veniffet, atrox feditio militum —excepit, 32, 3.

EXCIRE, 1, 18. quæ fama in Sabinos, aut quo linguæ commercio quemquam ad cupiditatem difcendi (*Pythagoras*) exciviffet. *i. e. excitaffet et ad fe allexiffet.*

homines, qui fequi poffent, fedibus excibat, 32, 13.

omne Hernicum nomen, omnis militaris ætas excitur, 7, 7.

principibus coloniæ Romam excitis, 3, 4. *i. q. accitis.*

indignitas rei, magis quam periculum, confulem alterum ab urbe excivit, 3, 2.

nunciata ea clades Romam majorem, quam res erat, terrorem excivit, 10, 4.

dii prope ipfi exciti fedibus fuis, 31, 14.

EXCITARE, 38, 3. materia ad aggeres excitandos et cetera opera.

per unam (*portam*) præfidium Romanum clamore excitatum irrumpit, 9, 24.

conful Romanus, ut rem excitaret, equitum paucas turmas extra ordinem immifit, 10, 36. *i. e. ut res ad prælium veniret.*

EXCITATIOR crebriorque (*clamor*) ab hofte fublatus, 4, 37.

EXCLAMARE, 4, 38. magna voce exclamaffet, ut equites ex equis defilirent. *cf. cap.* 33.

EXCLUDERE, 10, 23. ex parte ædium, quod fatis effet loci modico facello, exclufit. *i. e. fecrevit.*

brachio objecto, flumine eos exclufit, 22, 52. *i. e. fluminis copiam, ufum, iis ademit.*

urbs contra exclufa maritimis commeatibus, 25, 11.

EXCURRERE, 1, 15. belli Fidenatis contagione irritati Veientium

animi—in fines Romanos excucurrerunt. *Haud dubie ἀνακόλουθος oratio.*

excurrentibus in publicum pavidis, 9, 24. *i. e. festinanter domo prodeuntibus.*

ab intimo finu peninfula excurrit, 26, 42.

excurrente in altum, velut promontorio, Attica terra, 36, 15. *alias: procurrere, extendi. cf.* 44, 11.

EXCURSIO, 10, 1. ex fpelunca quadam excurfiones armatorum in agros fieri. *cf.* 37, 18.

per excurfiones ab ftationibus—multa levia commiffa prœlia funt, 32, 10.

tumultuofæ excurfiones, 30, 8.

EXCUSARE, 26, 22. oculorum valetudinem excufavit. *i. e. rogavit, ut nulla eam ob cauffam ratio fui in comitiis haberetur.*

Atilium ætatem excufantem Romam miferunt, 22, 40. *cf.* 23, 8.

quum excufaretur, folum vertiffe exfilii cauffa, 3, 13.

EXEDERE, 37, 27. exefæ fluctibus rupes.

EXEMPLUM *Præfat.* documenta omnis exempli.

exemplaque hæc pro documentis habenda, 25, 33.

lacus Trafimenus et Cannæ triftia ad recordationem exempla, fed ad præcavendum fimile utili documento funt, 24, 8.

in oculis exemplum erat Fabius Valerio legato, 8, 35.

vir exempli recti, 3, 44.

formant fe homines in regis, velut unici exempli, mores, 1, 21.

exemplum in rem aliquam, 27, 6.

exemplo in perpetuum victa tribunicia poteftas, 2, 44.

peffimo exemplo publico, 4, 4.

in alienæ fortis exemplo, 21, 43.

exemplo haud falubres fententiæ, 2, 30.

exemplo eorum clades fuit, 9, 45.

exemplum arcendis fceleribus, 2, 5.

huic veftro exemplo quantum debeatis, 37, 54. *i. e. conftantiæ veftræ.*

virtutis exemplum expreffam ad effigiem vobis reddam, 26, 41. *Hic eft exemplum an Original, quod dicunt. Sed fic videtur legendum:* virtutis effigiem expreffam ad exemplum etc. *uti præclare vidit Cel. Ruhnkenius ad Rutilium Lupum de Figuris, p.* 108.

magna exempla, ut alios reges claros ducefque omittam, cafuum humanorum, 9, 17.

nobilia maxime fortis mortalium exempla fpectemur, 45, 41.

omnia exempla belli edita in fe, 38, 43. *i. e. genera malorum bellicorum, incommodorum etc.*

deditos in fidem populi Rom. omni ultimæ crudelitatis exemplo laceratos ac deletos effe, 42, 8.

EXERCERE, 28, 27. non, quo verba potius, quam res, exercuerim. *vid. Gronov. Obf.* 2, 3.

ad id maxime animum exercuerat, 35, 28.

monumentum navalis pugnæ eo die, quo pugnatum eft, quot-

annis follemni certamine navium, in flumine oppidi medio exercetur, 10, 2.

in minime pertinaci genere pugnæ fic fortuna exercuit opes, 9, 22.

nunc bello exercentes, nunc in pace mifcentes ritus fuos, 45, 30.

fœdeque in captis exercuere victoriam, 6, 22. *it.* fimultates, 39, 5. *it.* inimicitias, *ibid.*

promulgata lex exercuit civitatem, 3, 14.

vectigal exercentibus dimidium ejus impofitum, quod pependiffent regi, 45, 29. *Hic* exercentes *fimpliciter* pro *metalla exercentibus dicuntur.*

EXERCITATUS bello, 27, 44. *cf.* 36, 17.

afperius paullo iter in Thracia, et exercitatior hoftis, 39, 1.

EXERCITIUM, 44, 9. ex parte elegantioris exercitii, quam militaris artis, propiorque gladiatorium armorum ufum.

EXERCITUS præfes provinciæ, 23, 48.

exercitus juftus confularis, 10, 25. *cf.* 9, 43.

pars exercitus cum omni equitatu, 30, 36. *it.* 40, 52. *Quemadmodum autem in his locis* exercitus *pedites fignificat*; *ita alibi v. c.* 29, 22. *it.* 32, 21. claffi *oppofitus denotat exercitum terreftrem.*

exercitus navalis, 42, 56. *alibi diftinguitur* exercitus *a* claffe *v. c.* 26, 42. *vide fupra in v.* claffis.

exercitus integer intactufque, 10, 14.

prœlium fuit, quale inter fidentes fibimet ambo exercitus, veteris perpetuæque alterum gloriæ, alterum nuper nova victoria elatum, 3, 62.

propter quam duo exercitus Aventinum infediftis, 9, 34.

Fulvium Quiritium Romanorum exercitum, honefte genitos, liberaliter educatos, fervilibus vitiis imbuiffe, 26, 2.

de exercitu Marcelli, qui eorum ex fuga Cannenfi effent, 23, 25.

ita pedeftri exercitu ornato diftributoque, equitum ex primoribus civitatis duodecim fcripfit centurias, 1, 43. *de populo exercitus h. l. capiendus, qui ftipendia facere debet. Sermo enim eft de cenfu. cf.* 39, 15. *ubi etiam exercitus de comitiis centuriatis dicitur:* nifi quum—comitiorum cauffa exercitus eductus effet. *Vid. Gronov. Obf.* 1, 1.

cum ingenti clientium exercitu, 3, 14.

EXHAURIRE, 31, 38. quum paucis diebus hoftes, exhaufto circa omni agro, ad ultimum inopiæ venturos fciret.

exhauftis tectis ignem injecit, 10, 44.

urbium opes exhaurire, 34, 13.

multis terra marique exhauftis laboribus, 26, 31.

EXHORRESCERE, 8, 35. ni triftia edicta (*dictatoris*) exhorruiffet. *paullo ante:* trux dictatoris ira.

EXIGERE domo, 39, 11. *it.* e campo, 3, 61.

cerva—e montibus exacta, 10, 27.

elephantos igni e caftris exactos, 26, 6.

medio inter duas acies campo exiguntur quadrigæ, 37, 41. *i. e. abiguntur.*

exigere fructus agrorum, 34, 9. *i. e. vendere.*
— jusjurandum, 38, 39. *Gr.* λαβεῖν ὅρκον.
— farta tecta acriter et cum summa fide, 29, 37.
ædilibus, velut publicum exigentibus opus, 6, 4.
nolite ad vestras leges et instituta exigere ea, quæ Lacedæmone fiunt, 34, 31.
difficile ad fidem est—quot pugnaverint ceciderintve, exacto affirmare numero, 3, 5.
mulctaticia pecunia, quam exegerunt pecuariis damnatis, 10, 23.
binæ tunicæ in militem exactæ, 9, 41.
hæc exigentes prius turba fugientium civium, deinde hostes oppressère, 22, 49. *h. e. agentes sermone, colloquentes.* (ἐξηγεῖσθαι)

EXIGUUS, 7, 4. si quid exiguum in eo (*ingenio*) naturalis vigoris sit.
exiguum spatii vallum a vallo aberat, 22, 24.

EXIMERE, 1, 50. quia ea res exemisset illum diem *scil. rei agendæ aut perficiendæ, ut nihil confici posset.*
adventus Marcii—moram certaminis hosti exemit, 9, 43.
biennio exemto, 9, 44. *scil. seriei annalium.*
eximere religionem, 4, 31. *simpliciter* pro *animis religionem eximere.*
non noxæ eximitur Fabius, 8, 35.
quod Saguntum restituerint, civesque Saguntinos servitio exemerint, 28, 39.
Dædala et quædam alia parva castella obsidione exemerunt, 37, 22. *cf.* 6, 24. *it.* 9, 21.
ut se reum—crimine eximerent, 6, 24.
ut Syracusas oppressas ab Karthaginiensibus in libertatem eximerent, 31, 29.

EXIMIE legatis eorum pollicitus erat, 42, 29.

EXIMIUS, 7, 37. et præter militaria alia dona, aurea corona eum et centum bubus, eximioque uno albo opimo auratis cornibus donat. *Sacrificale verbum, ut et* egregius.
tu unus eximius es, in quo hoc præcipuum ac singulare valeat, 9, 34. *i. q. exemtus.*
quanta eximia celeritate poterat, 42, 15.
uni invideret, eximio simul honoribus atque virtutibus, 6, 11.

EXINANIRE, 5, 20. exhaustis atque exinanitis tributo tot annorum succurri.

EXIRE, 9, 34. te, nec quod dies exit censuræ, nec, quod collega magistratu abiit, nec lex, nec pudor coërcet. *Vid. Drakenborch. ad* 7, 38.
quod tardius ab urbe exisset, 10, 37.
consul in aciem exibat, 35, 4.
an jam memoria exisse, 6, 37.

EXISTIMATIO, 4, 41. non militis de imperatore existimationem esse. *i. e. judicium.*
existimatio communis omnibus est, 4, 20. *cf.* 23, 47.

EXITIABILIS tyrannus, 29, 17.
exitiabile bellum, 30, 7. *vid. Intt. ad* 27, 23.

EXITIALIS, 40, 54. qui Romam legati fuerant, litterasque exitiales Demetrio sub nomine Flaminini adtulerant.

EXITUS, 9, 37. ad portarum exitus.

quum exitus haud in facili essent, 3, 8.

feræ spei exitum exspectare, 5, 6.

an exitum Cassii Mæliique exspectem? 6, 18. *in partem deteriorem dictum. vid. Intt. ad* 5, 27.

exitu rei imposito, 43, 17. *it.* 33, 41. ut nullus exitus imponeretur sermonibus.

disceptatio sine exitu fuit, 32, 40. *alias:* sine effectu.

jam æstas in exitu erat, 27, 4.

qui Veientium exitum, quam Capenatium pacem mallent, 5, 27. *i. q. exitium. Vid.* eventus.

EXLEX, 9, 34. te unum exlegem esse.

EXOLESCERE, 2, 52. quum—patris—favor hauddum exolevisset.

EXOLETUS, 2, 35. in exoleto jam vetustate odio.

res aut nova, aut, vetustate exemplorum, memoriæ jam exoletæ, 37, 1.

EXONERARE, 10, 21. parte curæ exonerarunt senatum—consulis litteræ.

liberata atque exonerata fide mea, 42, 13.

exonerata plebs, 10, 6. *scil. coloniis deductis.*

exonerare, prægravante turba regnum cupiens, 5, 34.

quæ legatio peropportuna visa ad multitudinem inconditam ac tumultuosam exonerandam ducesque ejus ablegandos, 24, 29. *Per hypallagen dictum. Sic Virgilius Æn.* 8, 180. *onerantque canistris Dona laboratæ Cereris. Cf. Senec. consol. ad Helviam* 6.

EXORDIRI, 2, 56. ipse in accusationem Appii, familiæque superbissimæ ac crudelissimæ in plebem Rom. exorsus, quum etc.

longiorem exorsis orationem (*legatis*), 32, 37.

EXORDIUM, 1, 38. cujus exordium operis Sabino bello turbatum erat. (*de muro*)

EXORIRI, 9, 29. belli fama exorta.

ibi ingens hostium exercitus itinera occultus insederat, et—repente exortus—invadit, 9, 31. *cf.* 27, 27.

tot bella repente alia ex aliis locis exorta, 31, 40.

EXORTUS, 21, 30. quum ab occasu solis ad exortus intenderent iter.

EXPEDIRE comitia, 4, 55. delectum, *ibid.* naves, 42, 27. commeatus, 9, 17. exercitum, 6, 3. *scil. sarcinis depositis.*

prœlio sese expediebat (*agmen*), 21, 46. *it.* ad prœlium, 2, 55.

nostrum exercitum eadem, quæ impedierat, fortuna expediret, 9, 9.

vicarium tibi (*militi futuro*) expediam, 29, 1.

quia—expediebat simulare, 9, 14.

appellati tribuni medio decreto jus auxilii sui expediunt: in vincula conjici vetant etc. 3, 13.

EXPEDITIO, 28, 32. quod ad expeditionem attineat, quæ instet, immemorem esse rerum suarum gestarum, qui id bellum ducat. *Contra, pro justo prælio dicitur,* 27, 27.

datur negotium militibus, quos miferant expeditionis ejus comites, ut eum opportuno adorti loco interficerent, 3, 43.

EXPEDITUS, 9, 31. expeditæ legiones. *paullo post:* farcinas in medium conferunt.

EXPELLERE, 41, 3. ab littore naves in altum expellunt.

avidofque cædis milites e caftris hoftium imperio ac minis expuliffent, 9, 14.

EXPERIMENTUM, 42, 17. primus ipfe veneni experimentum.

EXPERIRI, 1, 36. in augurio rem expertus.

itaque, fervorum modo præter fpem manumifforum, licentiam vocis et linguæ experiri, 39, 26.

fufpicari de præterito quam re ipfa experiri eft melius, 3, 19.

experti a Gallica clade, 9, 41.

quas (*infidias*) feliciter experti erant, 10, 4.

fervitudinis indignitatifque homines expertos adverfus notum malum irritatos effe, 24, 22. *vid. Drakenborch. ad* 40, 8.

ulli viro acri experientique animus effet, 6, 34. pro *experto.*

toties cum ipfo Quinctio difceptando fatis expertum effe, 35, 45.

belli artes inter fe—expertas conferebant, 21, 1.

EXPERS regiæ prædæ, 45, 34.

ne quis expers fceleris effet, 2, 6. *it.* certaminis, 4, 9.

EXPETERE, 1, 22. regem Romanum deos facere teftes, uter prius populus res repetentes legatos afpernatus dimiferit, ut in eum omnes expetant hujufce clades belli: *i. e. immittant. it. cap. feq.* in omne nomen Albanum expetiturum pœnas ob bellum impium. *Atque etiam fimpliciter* expetere pœnas *dixit Livius,* 6, 29. adefte, dii teftes fœderis, et expetite pœnas, debitas fimul vobis violatis, nobifque per veftrum numen deceptis.

EXPIARE piaculo, 37, 45. *cf.* 28, 27.

expiatæ religiones, 31, 13.

ut tamen expiarentur legatorum injuriæ regifque cædes, 1, 14. *Hæc eft civilis expiatio, quæ fiebat fœdere ad compenfandas injurias pertinente. cf.* 9, 1. *ubi eft* fœderis expiatio. *cf. cap.* 15.

EXPILARE, 31, 12. quæftionem de expilatis thefauris haberi etc.

EXPLANARE, 25, 12. ad id carmen explanandum (*erat enim perplexius fcripturæ genere, ut paullo ante dictum erat*) diem unum fumferunt.

EXPLERE, 2, 1. ad trecentorum (*Patrum*) fummam explevit.

antea trina loca cum contentione fumma explere folitos, 5, 2. (*de tribunis militum confulari poteftate*).

Fulvius conful unus creatur, quum ceteri centurias non explerent, 37, 47. *i. e. non juftum numerum centuriarum in fuffragiis tuliffent, h. e. dimidio majorem. cf.* 3, 64.

legiones—eodem fupplemento explevit, 1, 30.

quid eft tandem domi, unde ea (*damna*) expleatis? 3, 68.

parentum etiam patriæque expleat defiderium, 1, 9.

factis fimul dictifque odium explet, 4, 32.

EXPLICARE, 2, 59. quum maxime agmen e caftris explicaretur. *cf.* 10, 20. *it.* 42, 66.

fatis explicatis ordinibus, 3, 60. *it.* de acie, 4, 27. 7, 23. 40, 25. 44, 4.

in aggere murisque explicat copias, 4, 21.

EXPLORARE consilia, 9, 23.

per legatos identidem omnia explorabantur, 35, 23.

ad liquidum explorare veritatem, 35, 8.

explorato circa, 31, 2. *absolute dictum. it.* ire, 23, 43. *it.* procedere, 38, 18. *it.* sequi, 27, 2.

EXPONERE commeatus, 26, 9. *i. e. ex urbibus destinatum in locum deportare ad usum iter facientium.*

exponere copias e navibus, 32, 17.

dum expono exercitum in Africa, 28, 44. *Contra* exponere in terram *dixit Livius*, 34, 8.

nec expositum (*locum*) nimia propinquitate ad pericula classium externarum, 5, 54.

libertatem expositam ad injurias Masinissæ, 42, 23.

exposito, quid pararet, 44, 35.

EXPOSCERE, 1, 16. pacem precibus exposcunt, uti volens propitius suam semper sospitet progeniem.

pacis deum exposcendæ caussa, 7, 2.

finem pesti exposcunt, 3, 7.

quod deos immortales inter nuncupanda vota expoposci, 7, 40. opem ab ducibus exposcunt, 9, 2. *cf.* 22, 43. *ubi est de militibus* exposcere stipendium.

EXPOSTULARE, 22, 33. missi—et alii (*legati*) in Ligures ad expostulandum, quod Pœnum opibus auxiliisque suis juvissent.

EXPOSTULATIO, 42, 42. quæ vix querela et expostulatione dignæ sint. *cf.* 35, 17.

EXPRIMERE, 3, 28. ut exprimatur tandem confessio, subactam domitamque esse gentem etc. *Vid.* exemplum.

quibus expressum invitis existimabatur, ut—Romanis adjungerentur, 42, 46. *cf. cap. sq.*

EXPROBRARE, 23, 45. quum, hæc exprobrando hosti, Marcellus suorum militum animos erigeret. *cf.* 9, 6.

EXPROBRATIO, 23, 35. ne qua exprobratio cuiquam (*scil. facta*) veteris fortunæ discordiam inter ordines fereret.

EXPUGNARE, 1, 59. Brutum ad expugnandum regnum vocantem. *i. e. ejiciendos reges.*

ferox expugnato decore muliebri, 1, 58.

summa vi expugnatum esse, ut—tribuni crearentur, 4, 35.

expugnare fœnus, 6, 18. *i. q. facere ut fœnore liberentur* etc.

ipsas expugnare quæstiones omni ope annisi sunt, 9, 26. *i. e. impedire, quo minus fierent.*

quid enim, si hoc expugnaverint, non tentabunt? 34, 2.

Philippum et Nabin expugnatos: se tertium peti, 37, 25. *i. q. devictos.*

EXPUGNATOR, 6, 22. ibi eum expugnatores coloniæ—fidentes militum numero—opperiebantur.

EXQUIRERE, 24, 9. ne quis aut in exemplum exquireret (*i. e. ad quod tamquam exemplum rei provocaret*) aut suspectum cupiditatis imperii consulem haberet.

EXSÆVIRE, 30, 39. dum reliquum tempestatis exsæviret. *Similiter Virgilius Æn.* 4, 52. *dum pelago desævit hiems.*

EXSANGUIS, 29, 9. ipſum—hoſtiliter lacerant, et prope exſanguem—relinquunt. *cf. cap.* 18. *it.* 32, 3.

ipſe prope exſanguis, quum ſemianimi regio comitatu domum ſe reciperet—interficitur, 1, 48. *cf. cap.* 41. *it.* 4, 19. 23, 15.

EXSCENSIO, 8, 17. qui duo populi adverſus regem, exſcenſionem a Pæſto facientem, ſignis collatis pugnaverunt. *i. e. e navi deſcendentem. Eodem modo* exſcendere *dicitur. vid. Gronov. ad* 8, 17. *cf.* 27, 5. 28, 8. 29, 28. 44, 10.

EXSCINDERE, 28, 44. an tuos (*fines*) uri, exſcindi videas. *it. de urbibus*, 44, 27.

EXSECRABILIS fortuna, 26, 34. odium, 9, 26. *cf.* 26, 13. 27, 17. *it.* carmen, 31, 17. *i. e. formula devotionis. it.* dies exſecrabilis, 22, 30.

EXSECRARI, 5, 11. qui illo die non caput, domum, fortunaſque Virginii—ſit exſecratus deteſtatuſque etc.

deos hominesque accuſantem (*Hannibalem*) in ſe quoque ac ſuum ipſius caput exſecratum, 30, 20. *cf.* 9, 5. *it.* 10, 28. *ult.*

EXSECRATIO, 10, 38. jurare cogebatur diro quodam carmine in exſecrationem capitis, familiæque et ſtirpis compoſito. *Paullo poſt:* deteſtatio. *Item cap.* 39. jurisjurandi adverſus fœdera ſuſcepti exſecrationes horrens.

diram exſecrationem in populares, obteſtationem, quam ſanctiſſimam potuerunt, adverſus hoſpites, compoſuerunt, 26, 25. *cf.* 28, 22. *it. infra in v.* obteſtatio.

EXSEQUI, 1, 59. me—Tarquinium—ferro, igni, quacumque dehinc vi poſſim, exſecuturum. *i. q. perſecuturum, ulturum.*

iis publici privatique doloris exſequendi jus poteſtatemque ex duobus noxiis capitibus datam ab ſe, 5, 11.

deorum hominumque ſimul violata jura exſequemur, 3. 25.

exſequentes quærendo a conſule legati, 9, 16. *it.* ſciſcitando, 25, 29.

quum filius aliique principes percunctando exſequerentur, 9, 3.

exſequendo ſubtiliter numerum, 3, 5.

nec ſibi rem exſequi tam atrocem per conſules ſuperiorum annorum licuiſſe, 3, 13. *i. q. judicio perſequi.*

formulam juris exſequendi conſtituendam eſſe, 39, 26.

EXSIGNARE, 1, 20. eique ſacra omnia exſcripta exſignataque attribuit.

EXSILIUM, 3, 10. exſilio et relegatione civium ulciſcentes tribunos.

quid eſt aliud, quam exſilium intra eadem mœnia, quam relegationem pati? 4, 4.

relegatus in exſilium, 25, 6.

exſilii cauſſa ſolum verterunt, 3, 58.

exſiliumque ac fugam nobis ex eo loco conſciſceremus, 5, 53.

revocatus de exſilio, 5, 46.

EXSISTERE, 2, 32. ſi quod—bellum exſiſtat. *i. e. ſubito oriatur.*

qui, ſigno dato, ſimul omnes e latebris exſiſterent, 25, 21.

dictis captivorum fides exſtitit, 10, 34. *al. conſtitit.*

ne quis tam dementis imperii conſcius exſiſteret, 44, 10.

ſi exſiſtat hodie ab inferis Lycurgus, 39, 37.

qua induceretur aratrum ſub exſiſtentibus glebis piſces emerſiſſe, 42, 2. *Sic etiam Plinius* 17, 15. *Sed idem alibi* exſtare *de hac re dixit. Itaque Dukero placet* exſtantibus. *Sed vide Clav. Ciceron. in v.* exſiſtere. *Exſiſtentes glebæ ſunt erigentes ſe ſublatu aratri et eminentes. Ceterum vivunt ſub terra piſces,* foſſiles *dicti. vid. Dauſqu. de terra et aqua cap. 9. p.* 185. *ſq.*

EXSOLVERE nodum erroris, 40, 55.

fidemque publicam impendio privato exſolvit, 22, 23. *cf.* 3, 19.

exſolvamus religione populum, ſi qua obligavimus, 9, 8. *cf.* 29, 18.

nullam ſcelere religionem exſolvi, 2, 32.

exſoluti religione animi, 8, 9.

citati nimis callidi exſolvendi jurisjurandi interpretes, 24, 18. *et paullo poſt:* ſolutum quod juraverant rebantur.

quod fallaci reditu in caſtra jurejurando ſe exſolviſſet, 22, 61. *it.* religione. *vid. Drakenborch. ad* 7, 3.

exſolutus legum vinculis, 4, 13.

exſolvi plebem ære alieno poſſe, 6, 14.

non id tempus eſſe, ut merita tantummodo exſolverentur, 2, 29.

EXSORS Punicæ amicitiæ, 23, 10. *it.* culpæ, 22, 44.

EXSPECTARE, 5, 6. pati tædium, et quamvis ſeræ ſpei exitum exſpectare.

nihil minus, quam hoſtem aut prœlium eo die exſpectantes, 22, 19. *i. q. timentes.*

EXSPECTATIO, 42, 2. quum bellum Macedonicum in exſpectatione eſſet.

EXSPIRARE, *vid.* anima.

EXSTARE, 22, 2. elephanto—quo altius ab aqua exſtaret, vectus. *It. ſine præpoſ. cap. eod.* quod exſtaret aqua.

EXSTINGUERE, 23, 22. eam temerariam vocem ſilentio omnium exſtinguendam eſſe.

veritatem laborare nimis ſæpe, aiunt, exſtingui numquam, 22, 39. *i. q. plane opprimi.*

a ſtirpe exſtincta gens, 9, 34. *it.* 9, 29. cum ſtirpe exſtingui.

quum vinum animos, et nox et mixti feminis mares, ætatis teneræ majoribus, diſcrimen omne pudoris exſtinxiſſent, 39, 8.

EXSUDARE, 4, 13. id unum dignum tanto apparatu conſiliorum et certamine, quod ingens exſudandum eſſet, præmium fore.

ut ad æſtatem rurſus novus de integro his inſtituendis exſudetur labor, 5, 5.

EXSUL, 3, 15. exſules ſervique ad quatuor millia hominum. *alias: transfugæ, fugitivi.*

EXSUPERARE, 44, 18. an jam omnes anguſtiæ exſuperatæ, et in æqua loca perveniſſent.

omnes Tarquinios ſuperbia exſuperat, 3, 11. *cf.* 28, 43. *it.* 7, 24.

EXSURGERE, 6, 4. Roma quum frequentia creſcere, tum tota ſimul exſurgere ædificiis.

malebant—decemviros voluntate abire magiſtratu, quam invidia eorum exſurgere rurſus plebem, 3, 41.

EXTA adeſa, 1, 7. *vid.* edere. *it.* trunca et turpia, 27, 26.

quum—intentius exta reſerata ſervarentur, 25, 16.

quod exta perperam dederat, 26, 23.

cruda exta victimæ, uti mos eft, in mare porricit, 29, 27.

EXTARIS olla, 25, 16. *ubi exta coquuntur, ut ipfe Livius alibi dixit. Sed hoc loco adhuc dubia lectio eft. vid. Gronov. ad h. l. Drakenborch. conjecit:* exta profecta fervarentur.

EXTENDERE fe fupra vires, 34, 4. *de imitando fumtu.*

extendere omnes imperii vires confules delectu habendo juffit, 7, 25.

quum ad noctem pugnam extendiffent, 27, 2.

in Afiam quoque cognitionem extendere, 45, 31.

in Africam quoque fpem extenderunt (*duces bellici victores*), 24, 48.

EXTENTISSIMA vallis, 21, 32.

EXTENUARE, 5, 37. extenuantes famam belli. *it.* extenuatæ vires, 22, 8.

fortes extenuatæ f. extæniatæ, 21, 62. *i. e. attenuatæ, minores, exiliores factæ, quod male ominatum erat. vid. Salmaf. ad Solinum p.* 487.

EXTERNUS, 2, 45. externa et domeftica odia certare in animis. *i. e. hoftium et civium. Sic* timor externus, 2, 39. *eft, quum timentur externi. Similiter,* 3, 10. terror externus. *it. cap.* 16. *ibid.* peregrinus.

reliquum anni quietum ab urbanis motibus et ab externis manfit, 3, 72.

EXTOLLERE, 28, 31. defectionem fociorum in majus verbis extollentes.

EXTORRIS, 5, 30. extorrem populum Romanum ab folo patrio ac diis penatibus in hoftium urbem agerent.

extorre hinc (*Hifpania*) omne Punicum nomen, 26, 41.

extorri ejecto ipfo populo, 31, 29.

hoc fedibus fuis extorre agmen in præfidium incidit, 32, 13.

brevi extorres regno Ptolemæum et Cleopatram Romam venturos, 44, 19. *cf.* 42, 51. *it.* 45, 4.

cujus vi compulfi, extorres patria, facrum montem cepiftis, 9, 34.

quod filium—extorrem urbe, domo, penatibus, foro, luce, congreffu æqualium prohibitum, in opus fervile—dederit, 7, 4.

EXTORQUERE, 32, 38. in fervilem modum lacerati atque extorti. *i. q. torti.*

ut potius, quam extorti morerentur, arma fecum caperent, 34, 25.

EXTRA quam fi, 38, 38.

extra quam qui eorum, aut ipfi aut parentes eorum, apud hoftes effent, 26, 34.

extra filias, *ibid.* pro *exceptis filiabus.*

extra ea cave vocem mittas, 8, 32.

EXTRAHERE, 28, 3. ut in periculo effent, ne fufpenfi in murum extraherentur.

extractos deinde ad certamen fudiffet, 10, 15.

extrahebaturque in quam maxime ferum diei certamen, 10, 28.

quum pars major infequentis anni—certaminibus extracta effet, 4, 43. *cf.* 22, 18. *it.* 10, 29.

æſtatis reliquum extraxit, 22, 15.

milites extrahi rem criminantes, 2, 31. *cf.* 23, 6.

ut ex cœno plebeio conſulatum extraheret, 10, 15.

vulgus et extrahere (*Varronem*) ad conſulatum nitebatur, 22, 34. *cf.* 5, 12.

EXTRAORDINARIUS, 26, 18. qui in locum duorum ſuccederet, extraordinaria cura deligendum eſſe.

extraordinariæ cohortes, 40, 27. *it.* extraordinaria porta, *ibid. i. e. porta prætoria. vid. Intt. ad l. l.*

EXTREMUS, 35, 3. extrema finium.

pro extrema ſpe dimicare, 8, 17.

ad extremum ſpei venit reus, 43, 16.

in extrema fronte, 44, 9. *i. e. prima.*

ad extremum finem vitæ perduxit, 37, 53. ad extremum finem Galliæ provinciæ—venerunt, 40, 16.

æſtatis ejus extremo, qua capta eſt Capua, 26, 20. *Sic enim legendum, non* quo, *ut eſt in editis pleriſque. Ita enim Livius alibi v. c.* 27, 17. æſtatis ejus principio, qua hæc agebantur. *cf.* 22, 19. *it.* 28, 5.

neque ad extremum—dedi hoſtibus violarive poſſe, 9, 8. pro *denique, poſtremo.*

EXTURBARE, 6, 21. hæc nova injuria exturbavit omnem ſpem pacis.

clamorem repente oppidani tollunt, hoſtemque in ruinas muri expellunt; inde impeditum trepidantemque exturbant, etc. 21, 9.

EXUERE ſe jugo, 34, 13. *i. e. ſubducere.*

redeuntes—aſſecuti agreſtes exuerunt præda, 9, 38. *it.* hoſtem caſtris, 2, 31. *it* 37, 52. Antiochum exutum caſtris.

ipſine ſibi eum finxerint metum, et timore vano quietem exuerint, an etc. 38, 28.

EXULCERATUS, 9, 14. nec virtus modo inſita, ſed ira etiam exulceratos ignominia ſtimularet animos.

EXURERE, 30, 26. exuſtus ad ſolum clivus.

exurebaturque amœniſſimus Italiæ ager, 22, 14.

EXUVIÆ *ſpolia*, 30, 28. exuvias non militum tantum, ſed etiam imperatorum portantem (*exercitum*). *Paullo poſt:* faſces.

F.

FABREFACTUS, 26, 21. argenti æriſque fabrefacti vis. *cf.* 37, 27.

FABULA, 1, 11. additur fabulæ quod vulgo Sabini etc. *i. e. narrationi, traditioni. Sic et Græci λόγον dicunt.* Ficta fabula (*ſic diſerte dixit A. libr. ad Herenn.* 2, 8.) *ſolet a Livio per additamentum aliquod indicari, v. c. Præf.* poëticæ fabulæ: *it.* 3, 10. fabula compoſita Volſci belli; *it.* 26, 19. fama et vanitate et fabula par; *it.* 3, 44. notam judici fabulam petitor, quippe apud ipſum auctorem argumenti, peragit. *it.* 28, 43. fabulæ Græcæ. *Licet enim h. l. exempla Græca intelligenda ſint*; *ſides tamen eis et auctoritas, ex comparatione cum aliis exemplis Græcis, h. e. aptioribus et verioribus, derogatur.*

FABULARI, 45, 39. quid Ser. Galba fabuletur—Ille nihil præterquam loqui, et ipſum maledice ac maligne, didicit, etc.

FACERE regium nuncium, 1, 24.—patrem patratum, *ibid.*—conſules, 4, 1.—dictatorem, 2, 21.—prœlium, 39, 2.—bellum, 1, 38.—ædem, 7, 28.—exercitum, 9, 41.—ſanguinem, 2, 30.—ludos, 42, 10.—ſacrificium, 1, 45.—ſacrum, 1, 7.—conjurationem, 9, 26.—agmen, 38, 33.—concilia, 3, 10.—comitia, 10, 5.—facinus, 1, 41.—ſcriptum, 9, 46.—fœdus, 1, 13.

quo plus virium in ſenatu frequentia etiam ordinis faceret, 2, 1. *i. e. ſenatui vires faceret.*

pecunia a patre relicta animos ad ſpem liberalioris fortunæ fecit, 22, 26.

quales ex hac die experiundo cognorit, perinde operæ eorum pretium faceret, 27, 17. *i. q. conſtitueret.*

quæ (*gens*) aliis modum pacis ac belli facere æquum cenſeret, 9, 14.

Mutinem ſibi (*Hannoni*) modum facere, 25, 40. *i. e. ſibi arroganter imperare.*

longi erroris vobis finem factum eſſe, 5, 3.

finem certaminum facerent, 3, 31.

inde primum initium mirandi Græcarum artium opera, licentiæque huic ſacra profanaque omnia ſpoliandi, factum eſt, 25, 40. *notetur varietas conſtructionis cum verbo* facere, *licet* que *adjectum ſit. vid. quæ ſupra diximus ad voculam* et.

qui proconſularem imaginem tam ſævam ac trucem fecerint, 5, 2.

parva iſta non contemnendo majores noſtri maximam hanc rem fecerunt, 6, 41.

quos reliquos fortuna ex nocturna cæde ac fuga fecerat, 9, 24.

ut fortunam ſibi ipſe facturus videretur, 39, 40. *cf.* 24, 22.

populi Romani jure belli factæ (*Thebæ*), 33, 13.

prodito hoſtibus Romano præſidio, Luceria Samnitium facta, 9, 26.

claves portarum cuſtodiaſque murorum ſuæ extemplo poteſtatis fecit, 43, 22.

ſenatus populi poteſtatem fecit, 27, 8. (*vulg.* populo)

primæ regionis Amphipolim, ſecundæ Theſſalonicen—fecit, 45, 29.

nos æqui bonique facimus, 34, 22.

ea peritis amnis ejus vix fidem fecerint, 21, 47. *i. q. probentur.*

ſacra diis aliis Albano ritu facit, 1, 7. *cf.* 5, 52. *it.* 37, 3.

uſui magis, quam ornamento in ſpeciem facta (*vaſa*), 41, 18.

nihil indignum in iis facturum, 30, 25. pro *in eos.*

ex induſtria factus ad imitationem ſtultitiæ, 1, 56.

tum demum palam facto (*ſcil. eo*) et comploratione in regia orta, 1, 41. *cf.* 22, 55.

ni moritur, neque ſuum, neque publicum divinum pure faciet, 8, 10.

pocillum mulſi prius, quam temetum biberet, ſeſe facturum: id votum diis cordi fuit, 10, 42.

retulit (*dictator*) et ſenatuſconſultum facit, 5, 50. *i. e. efficit, ut fiat.*

FACESSERE, 1, 48. a quo faceſſere juſſa ex tanto tumultu, quum ſe domum reciperet.

faceſſerent ex urbe, ab ore atque oculis populi Rom. 6, 17. *it.* 4, 58. urbe finibuſque.

FACIES *pro externa totius corporis forma et habitu,* 6, 16. et jam magis inſignis et ſordibus et facie reorum turba Manliana erat.

facie quoque noſcitans, 22, 6.

FACILE Nicomedis commendationem accipere, 45, 44. *i. e. lubenter.*

quod in multitudine adverſus paucos facile videbatur, 31, 21. *cf.* 27, 42.

FACILIS diviſui (*Macedonia*) 45, 30.

neque Thraces commercio faciles erant, 40, 58.

munitumque iter, quo faciliora plauſtra minorque moles in tranſitu eſſet, 25, 11.

facile prœlium, 4, 57.

in facili eſt exitus, 3, 8. *cf.* 28, 34.

Romana acies diſtinctior, ex pluribus partibus conſtans: facilis partienti, quacumque opus eſſet, facilis jungenti, 9, 19.

facilis vincere ac vinci, 7, 33.

faciles de alieno imperio ſpreto, 8, 34. *illud* de *videtur delendum. vid. Intt. ad h. l.*

veſtræ res meliores facilioreſque erunt, 23, 11. *i. e. melius ex ſententia procedent, lætiores fient.*

FACILITAS veniæ, 32, 14.

inexplicabili facilitate certatum eſt, 37, 52.

facilitas cenſorum, 40, 46. *ſcil. quia in gratiam redibant volente populo.*

FACINUS, 21, 52. facinora infida.

ita Henna, aut malo aut neceſſario facinore retenta, 24, 39.

FACTIO, 32, 19. principem *factionis* ad Philippum *trahentium* res.

forenſis factio, 9, 46. *it.* 32, 32. opulentior.

FACTUS, 22, 52. nam ad veſcendum facto (*ſcil. argento*) perexiguo—utebantur.

FACUNDUS, 28, 25. ut ingenia humana ſunt ad ſuam cuique levandam culpam nimio plus facunda. *Dukerus malebat* fœcunda, *quod utique de ingeniis dicitur. Sed* fœcunda ad levandum *dici, opinor, non poteſt.*

FALLERE, 25, 23. ne quid falleret tale admiſſum *i. q. ne quo modo clanculum tale quid admitti poſſet.* ſpeculator, qui per biennium fefellerat, 22, 33.

ne quis agreſtium procul ſpectator agminis falleret, 25, 9. *it.* 8, 20. fallit hoſtis ad urbem incedens. *Plane Græcum* λανθάνει προσιών. *Eodem modo capiendum illud eſt:* fallit bis relata eadem res, 29, 35. *cf.* 3, 8. *it.* 42, 64. *vid. Drakenborch. ad* 41, 2.

per quos deos fœdus icturi eſſent, quum eos, per quos ante ictum eſſet, fefelliſſent, 30, 42.

FALSUS vates, 4, 46. *it.* 21, 10.

falsas esse litteras et a scriba vitiatas, 40, 55.

FAMA, 21, 10. unde nec ad nos nomen famaque ejus accedere posset.

attulerat fama, 39, 6. *Lectio est codicis Moguntini. Vid. Drakenborch. ad l. it.* 1, 4. fama tenet. *de traditione qualibet, etiam historicorum, dicitur hic et alibi apud Livium.*

quæ fama in Sabinos, aut quo linguæ commercio, quemquam ad cupiditatem discendi excivisset, 1, 18.

famam et ad alia bella et ad ceteros populos in posterum quærere, 5, 6. *cf.* 2, 10.

magna famæ momenta in utramque partem fieri, 24, 19.

fama belli exorta, 9, 29.

famam bellum conficere, et parva momenta in spem metumque impellere animos, 27, 45.

FAMES, 5, 6. fame sitique tempus ipsum vincit atque expugnat (*urbes*).

præsidium Rom.—obsessum fame in deditionem acceperant, 9, 31.

FAMILIA, 3, 55. familia ad ædem Cereris—venum iret. *i. e. omnia bona, cujuscumque generis.*

familiam unam subisse civitatis onus, 2, 49. *pro Fabia gente universa.*

in exsecrationem capitis familiæque et stirpis, 10, 38.

jussa—familiam in potestate habere, 8, 15. *i. e. prohibita manumittere servos, ut essent, ex quibus quæstiones haberi possent. vid. Intt. ad h. l.*

FAMILIARE bellum, 2, 48.—sacerdotium, 9, 29.—fatum, 10, 28.—ostentum, 26, 6.

quum quidam familiarium aquam ad restinguendum ferret, 1, 39. *i. q. servus.*

nota vox ejus et familiare jam signum, 25, 9. *i. q. solitum.*

tanto simul publico familiarique ictus luctu, 27, 51.

jura familiaria, 24, 5. *h. e. familiaritatis s. familiarium*; *uti* Romana origo *dicitur pro Romanorum origine.*

familiaris pars in extis, 8, 9. *opponitur* hostili.

FAMULUS, 37, 9. famuli matris deum, *alias* Galli *dicti, Ovidio Fast.* 4, 185. *dicuntur* comites.

FANATICUS *numine deorum afflatus*, 37, 9. fanatici Galli.

viros, velut mente capta, cum jactatione fanatica corporis, vaticinari, 39, 13.

fanatico instincta cursu, 4, 33.

FANDUS, 10, 41. respersæ fando nefandoque sanguine aræ.

FANUM est apud nos Proserpinæ, de cujus sanctitate templi credo, etc. 29, 18. *it.* 1, 55. fana sacellaque.

inque ea pugna Jovis Statoris ædem votam, ut Romulus ante voverat: sed fanum tantum, id est, locus templo effatus, sacratus fuerat, 10, 37.

FAR, 2, 5. seges farris matura messi—quem campi fructum etc.

FAS, 1, 32. audite fines, audiat fas. *i. e. lex et voluntas divina.*

ut per omne fas ac nefas secuturi vindicem libertatis viderentur, 6, 14.

FASTI, 4, 3. ſi non ad faſtos, non ad commentarios pontificum admittimur. *cf.* 9, 46.

FASTIDIRE, 2, 41. quæ (*plebs*) cœperat faſtidire, munus vulgatum a civibus iſſe in ſocios.

FASTIGATUS, 37, 27. ipſe collis eſt in modum metæ in acutum cacumen a fundo ſatis lato faſtigatus.

faſtigatam teſtudinem faciebant, 44, 9.

FASTIGIUM, 40, 2. faſtigia aliquot templorum, a culminibus abrupta, fœde diſſipavit. *i. e. ſtatuas deorum, aut ſimilia ornamenta ſummis tectis impoſita.*

ſuberat et altera inferior ſubmiſſa faſtigio planicies, 27, 18.

cloacis e faſtigio in Tiberim ductis, 1, 38. *i. e. per proclive. vid. Intt. ad h. l.*

quum—pro faſtigio rerum oratione etiam magnifica, facta dictis æquando, memoraſſet, 6, 20.

ſubmittendo in privatum faſtigium, quo minus conſpectus, eo ſolutior erat, 27, 31. *Ita faſtigium* dicitur, 2, 27. *de centurione primi pili*; *it.* 3, 35. ejuſdem faſtigii cives *dicuntur.*

FATALIS hora ignominiæ, 9, 5. *it.* 22, 53. dux belli. *cf.* 5, 19. 30, 28.

Claudia familia tribunis ac plebi fatalis, 9, 33.

termini fatales, 38, 45. (*mons Taurus*) *it.* 5, 14. libri fatales.

FATERI, 9, 4. quoniam ne victi quidem ac capti fortunam fateri ſcirent, inermes—ſub jugum miſſurum.

FATIGARE, 22, 50. dum prœlio, deinde ex lætitia epulis fatigatos quies nocturna hoſtes premeret.

induciæ biennii, quum per aliquot dies fatigaſſent ſingulos precibus, impetratæ, 9, 20.

FATILOQUUS, 1, 7. Carmentæ matris, quam fatiloquam—miratæ hæ gentes fuerant.

FATUM cujus lege immobilis rerum humanarum ordo ſeritur, 25, 6.

fato ingruente, 5, 32.

quorum ſuo quiſque fato, ſine publico diſcrimine, viveret moreretur que, 9, 18.

accipere ſe omen, impleturumque fata, ara condita atque dicata, 1, 7.

alteruter conſulum fata impleret, 8, 6. *i. e. facere, ut prædictio eventum habeat.*

FAUCES portæ, 44, 31.—ſaltus, 22, 4.—ſpecus, 10, 1.—portus, 25, 11. *quæ ibidem dicuntur* clauſtra, *item* os.

utraque oppida in faucibus ſunt, quæ Tempe adeunt, 42, 54.

arctis faucibus, 45, 28. *de Iſthmo it. de freto Gaditano*, 28, 30.

aliaſque urbes eos velut e faucibus Hannibalis ereptas populo Rom. reſtituiſſe, 26, 2.

FAVERE, 1, 25. clamore, qualis ex inſperato faventium ſolet, Romani adjuvant militem ſuum. *Verbum proprium de acclamatione in ludis.*

quod, nihil in publicum ſecernendo, augenti rem privatam militi favit, 7, 16.

FAVOR, 4, 21. favore nominis moturum ſe aliquid ratus. *Eleganter* pro *favorabili nomine.*

FAX, 4, 33. ignibus armata ingens multitudo, facibusque ardentibus tota collucens, velut fanatico instincta cursu, in hostem ruit. *Notentur ignes facibus adjuncti.*

faces undique ex agris collectæ, 22, 16. *pro lignis aridis, quæ ignem mox concipiunt.*

faces—per cœlum—lapsæ sunt in Lanuvino, 41, 21. et facem Setiæ ab ortu solis ad occidentem porrigi visam, 29, 14.

juvenem, tanquam furiam facemque hujus belli, 21, 10.

duas faces (*rogationes*) novantibus res ad plebem in optimates accendendam, 32, 38.

illis nuptialibus facibus regiam conflagrasse suam, 30, 13.

FELIX, 5, 24. nulla felix arbor, nihil frugiferum in agris relictum. *i. e. fertilis. vid.* arbor.

censura clara—memoriæ felicioris ad posteros, quod etc. 9, 29.

felix et fortis, *vid.* fortis.

FEMINA, 36, 24. congregatis feminis puerisque et imbelli alia turba in arcem. *Sæpius conjunguntur feminæ puerique et opponuntur* viris. *Sic v. c.* 28, 19. non militaris modo ætas, aut viri tantum, sed feminæ puerique supra animi corporisque vires adsunt.

FERE pro *circiter*, 1, 40. post centesimum fere annum. *Hoc loco* fere *auget numerum, alias minuit. Itaque Dukerus volebat legi* ducentesimum.

FERIÆ *pro supplicationibus*, 3, 5. his avertendis terroribus in triduum feriæ indictæ. *Nam tempore supplicationum ab opere cessabatur.*

FERIRE, 2, 33. cum Latinis populis ictum fœdus: ad id feriendum consul alter Romæ mansit. *cf.* 9, 4. *it.* 30, 43.

FERME, 1, 15. hæc ferme Romulo regnante domi militiæque gesta. *Omnino* ferme *denotat sæpius præcipua et summa rerum capita.*

obsitus palustribus herbis, et, quibus inculta ferme vestiuntur, virgultis vepribusque, 21, 54. *i. e. plerumque, semper. cf.* 9, 30. *vid. Burm. ad Phædr.* 1, 13, 2.

FEROCITER, 3, 47. strenue et ferociter facta. *h. e. fortiter.*

eo ferocius adequitare Samnites vallo, 9, 22. *cf.* 2, 45.

FEROX, 40, 4. femina ferox, *i. e. in rabiem versa.*

recenti victoria feroces, 39, 31.

ferox ea parte virium, 21, 54. *i. e. equitatu.*

ferocem faciebat belli gloria ingens, 2, 56.

ferocissimus populus (*Romanus*), 1, 53. *i. q. fortissimus.*

FERRE, 40, 49. quum ferret passim cuncta atque ageret. *posterius de pecudibus, mancipiis, prius de alia præda, capiendum. cf.* 8, 38. *vid. Drakenborch. ad* 33, 13.

ferre, agere plebem plebisque res, 3, 37. *i. e. spoliare, expilare.*

ferre in majus vero incertas res fama solet, 21, 32.

ferre occultam fraudem, 3, 25. *i. e. lege ferenda intendere.*

quæ fraus ab tribunis occulta in lege ferretur, 3, 18.

nequivere tamen consequi, ut non ægerrime id plebes ferret;

jacere tamdiu irritas fanctiones, quæ de fuis commodis ferrentur: quum interim de fanguine et fupplicio fuo latam legem etc. 4, 51.

quo longiffime confpectum oculi ferunt, 1, 18.

ut beneficio tuleris a me, quod minis nequifti, 2, 12. *i. q. accipias.*

ne id quidem ab Turno tuliffe tacitum ferunt, 1, 50. *i. e. ne eo quidem excufationem fuam Turno probavit, fed refutatus eo nomine atque reprehenfus eft. cf.* 3, 45.

iram haud clam ferre, 31, 47. *it.* palam, 2, 54.—aperte, 28, 40.

latum in plebem eft, 27, 11.

ferre alicui judicem, 3, 24. *i. e. accufare. cf.* 8, 33. *it.* 9, 1.

tribunus plebis tulit, ut—coloniæ etc. 32, 29.

latoque, ut folet, ad populum, ut etc. 23, 14. (*abfolute.*)

quum ceteri lætitia gloriaque ingenti eam rem vulgo ferrent, 28, 17.

vulgoque Patres ita fama ferebant, 23, 31.

ferte fermonibus et multiplicate fama bellum, 4, 5.

cum laudibus ad cœlum ferebant, 9, 10. *cf. cap.* 33.

fe quifque belli ducem potiorem ferre, 4, 45. *i. q. judicare.*

dignus—quem—conditorem urbis Romanæ ferrent, 7, 1.

neque Samnitem certamen præfens, nec Romanum dilationem belli laturum, 9, 43. *i. q. toleraturum.*

qui veftrum primus—ofculum matri tulerit, 1, 56. *paullo poft:* uter prior—matri ofculum daret.

quum ferret matri obviæ complexum, 2, 40.

unam longe ante alias fpecie ac pulchritudine infignem a globo Talaffii cujufdam raptam *ferunt:* multifque fcifcitantibus, cuinam eam *ferrent,* idemtidem, ne quis violaret, Talaffio *ferri* clamitatum, 1, 9.

forte ita tulit cafus, 7, 6. *cf.* 3, 27. *it.* 42, 50.

quodcumque fert animus, 30, 12.

quibus fine fœnore expenfas pecunias tuliffet, 6, 20. *i. q. dediffet, eafque in tabulas expenforum retuliffet.*

quod (*tributum*) regibus ferre foliti erant, populo Rom. pendere, 45, 18.

ferre caput luendæ fponfionis cauffa, 9, 9. *i. e. offerre fcil. Samnitibus. cf.* 4, 10. *it.* 10, 19.

iis trium conditionum electionem ferre, 34, 19. *cf.* 2, 13. *it.* 21, 12.

ipfe maximam partem earum ferret, 2, 47. pro *acciperet. cf.* 6, 15.

ne id ipfum, quod confultationi reliquerant, pro præjudicato ferret, 26, 2.

miffufque, qui venenum ferret, 39, 50. *i. q. afferret.*

Etrufcis fe luctum lacrimafque ferre, 6, 3. pro *afferre, excitare.*

fi non perniciem nobis cum fcelere ferunt, 23, 9. *Sic enim legendum pro vulgato* adferunt.

ferre figna in hoftem, 9, 23. *al. inferre hofti.*

ſigna ferri ſunt cœpta, 30, 10. *i. e. efferri e caſtris.*

curſu in hoſtem feruntur, 9, 13.

elephanti jam in mediam peditum aciem ſeſe tulerant, 21, 55. pro *irruerant.*

viæ ad mortem hæ ſunt; qua quemque animus fert, effugite ſuperbiam regiam, 40, 4. *cf.* 38, 27.

ſi forte eo veſtigia ferrent, 1, 7. *cf.* 9, 45.

Romanos ira eadem, quæ per mediam aciem hoſtium tulerat, et in caſtra pertulit, 9, 13.

tribum ferre, 8, 37. *i. e. ſuffragio tribus creari.*

cum gravi vulnere latum ex prœlio, 33, 25. *i. q. elatum quemadmodum Pighius legi volebat.*

ſpecioſum Græciæ liberandæ tuliſſe titulum, 42, 52. *i. e. Romanos ſub prætextu liberandæ Græciæ cum patre ſuo bellum geſſiſſe. cf.* 2, 56.

ſpolia in triumpho ferret, 8, 30.

datum munus ut machinas in bello ferrent, 1, 43. *i. e. facerent, præberent*; *nec eſt neceſſe, ut cum Lipſio* facerent *legatur.*

ager Hiſpanis in Hiſpania—virtutis cauſſa latus datus eſt, 23, 46. *cf.* 22, 10. *ubi vid. Intt.*

vos precor, veneror, veniam peto, feroque, ut populo Rom. vim victoriamque proſperetis, 8, 9. *i. q. rogoque. Sic Cel. Strothius interpretatur.*

FERREUS, 39, 40. ferrei prope corporis animique eſſe.

FERRUM, 23, 9. tu, patria, ferrum—quando parens extorquet, recipe.

mille aliis nunc ferro, nunc morbo morientibus, 28, 28.

ut pontem ferro, igni, quacumque vi poſſent, interrumpant, 2, 10. *ferrum et ignis ſæpe, quaſi per ſpeciem proverbii, junguntur. vid. Drakenb. ad h. l. cf.* 30, 6.

FERTILIS, 45, 30. Pallenem, fertilem ac frugiferam terram.

FERVIDI animi vir, 2, 52.

quum toto eo bello damnoſa præpropera ac fervida ingenia imperatorum fuiſſent, 27, 33.

FESSUS, 9, 20. populationibus feſſi.

feſſum militem prœliis operibuſque habebat, 21, 11.

FIDELIS, 22, 37. quibus a bonis fidelibuſque ſociis bella juvari ſoleant. *Sic proprie ſocii dicuntur. cf.* 9, 2. 29, 17. *vid.* fidus.

FIDERE, 24, 8. cur ad majora tibi fidamus.

ſive peſtilentiæ—fidens, 8, 22.

pedeſtri fidentem Marte, 24, 48. *cf.* 3, 62. *it.* 33, 38.

addidit ad aliam fidentis ſpeciem, 27, 2. *ſcil. victoria futura.*

nec vivere conſulem ſatis fidebant, 9, 38.

FIDES, 1, 1. fidem futuræ amicitiæ ſanxiſſe.

habita fides ipſam plerumque obligat fidem, 22, 22.

ſacratæ fide manus, 23, 9.

per fidem violati colloquii, 38, 25. pro *per violatam fidem colloquii.*

data dextra in id, quod petebatur, obligandæ fidei, 30, 12.

in id data fides conſuli eſt, 32, 30.

leviſſima fidei mutandæ ingenia, 28, 44.

ſincera fide in pace Ligures eſſe, 40, 34. *Sæpe ſic Livius v. c.* 39, 2. *it.* 44, 13. *Vid.* fluxus.

ubi fides iis non eſſet, 21, 35.

ad fidem rei, 23, 12. *i. e. ut probaret. cf.* 33, 41. *it.* 38, 58.

ad fidem pronius eſt, 21, 28. *it. cap.* 34. ad fidem promiſſorum obſides acciperet.

ubi, quum Syracuſas Capuamque captam, in fidem in Sicilia Italiaque rerum ſecundarum, oſtentaſſet, 26, 24. *h. e. ut credantur res ſecundæ eſſe in S. etc. Neque enim alia h. l. interpunctio toleranda, niſi, quæ verba in fidem ſqq. dirimat a præcedenti* captam. *Nam* in fidem capere *Livio non dicitur.*

miſſique ad regis ipſius firmandam fidem legati, 23, 34.

verba ſine fide rerum jactata, 33, 34.

fides a conſule, 27, 5. *i. q. conſulis.*

in fidem conſulis venerunt, 10, 43. *it.* in fidem ſe permittere, 36, 27. *i. e. dedere ſe.*

fide accepta ſeſe tradiderunt, 23, 19. *i. e. promiſſa tutela. Sic* committere *et* permittere *ſe fidei alicujus promiſcue dicitur. vid. Drakenb. ad* 8, 31.

vitæ libertatiſque fidem accipere, 43, 18. *cf. Lucan.* 9, 204.

de pace cum fide agere, 32, 33. *i. q. fideliter.*

emiſſique cum fide incolumes ad Hannibalem venerunt, 24, 47.

fides humanarum irarum, 8, 24. *h. e. qua credibile eſt homines iraſci poſſe, aut ſolere.*

aurium fidei minimum credentes, 33, 32.

prima fides—ſecunda fides, 30, 15. *i. e. prima et ſecunda pars promiſſi.*

induciarum fidem ruperat, 9, 40. *ea fides induciarum* ſancta *dicitur,* 8, 37.

virum bonum egregiumque ſocium Hieronem eſſe, atque uno tenore, ex quo in amicitiam populi Rom. venerit, fidem coluiſſe, 22, 37.

altera (*rogatione Sextii*) fidem abrogari, cum qua omnis ſocietas humana tollitur, 6, 41. *i. e. quum debitores ſolvere non teneantur. cf. cap.* 11. *ubi eodem ſenſu dicitur* fidem moliri, *i. e. labefactare.*

fides agi viſa, 7, 31.

apud quos juxta divinas religiones fides humana colitur, 9, 9.

nequidquam deos fidemque invocantes, 9, 12. *cf.* 29, 18.

in publica fide pecuniam deponere, 24, 18.

fide ſolvendi pariter omnibus—ſtipendii, 28, 32.

niſi fide ſtaret reſpublica, opibus non ſtaturam, 23, 48. *i. e. quia pecunia ei creditur.*

miſſis, qui fidem venienti in caſtra ad Gracchum peterent, 40, 49. *i. q. ſecuritatem.*

FIDUCIA, 30, 29. hoſtis fiducia, quæ non de nihilo profecto concepta eſt.

accenſi, minimæ fiduciæ manus, 8, 8.

FIDUCIARIUS, 32, 38. optimum ratus (*Philippus*) Nabidi eam (*regionem*)—velut fiduciariam dare, ut victori ſibi reſtitueret.

FIDUS, 3, 11. nihil fidum proditori. *i. e. tutum.*

nec ubi confifteret, nec, quid fidum refpiceret, habenti, 27, 12.

pax fida, 5, 4. *vid. Drakenb. ad h. l. it. infra in v.* infidus.

quem (*fervum*) ex omnibus fidiffimum domino credebat, 33, 28. *Servi alias non* fidi, *fed* fideles *dicuntur*; *amici autem fidi. vid. Drakenborch. ad h. l.*

FIERI, 5, 52. Aio Locutio templum—juffimus fieri.

quibus diis decemviri, ex libris ut fieret, ediderunt, 37, 3. *de fupplicatione. Omnino eft illud vocabulum in re facra ufitatum.*

bellum fieri Æquis juffit, 9, 45. *it. de caftris*, 10, 21.

ex mulctaticia pecunia—ludi facti, 10, 23.

comitia centuriata—nifi ubi affolent, fieri poffunt, 5, 52.

eo vadimonia fieri jufferunt, 23, 32.

fit mihi inopinatum, 6, 40. *ita enim, non* fit, *legendum videtur cum Drakenborchio, quum fubjunctivi pofiti ratio nulla fit.*

Karthaginienfium partis factos cernebant, 24, 1.

difficilior facta oppugnatio erat, ni, etc. 34, 29. pro *facta fuiffet.*

quid deinde tam opimæ prædæ, tam opulentæ victoriæ fpoliis fiet, 45, 39.

quid nexis fieri placeret, 2, 31. *cf.* 27, 16. *vid. Intt. ad h. l.*

FIGERE, 7, 3. lex vetufta eft—ut, qui prætor maximus fit,—clavum pangat. Fixa fuit, etc. *i. e. dicata lex, uti paullo poft dicitur, quod et ipfum* fufpendere, figere *denotat. vid.* dicare. *Vulgo tamen legitur* fixus, *ut ad clavum referatur. cf.* 9, 28. *Similiter Virgil. Æn.* 6, 622. *fixit leges pretio atque refixit.*

FIGURA, 29, 17. in hoc legato veftro nec hominis quidquam eft, præter figuram et fpeciem.

FILIA, 38, 57. minorem ex duabus filiis pro *filiabus. vid. Voff. Ariftarch.* 4, 4. *At* 24, 26. *eft:* duabus filiabus.

FILIUS, 4, 15. eodemque anno fororis filios regis et liberos confulis, etc. *i. e. nepotes.*

FILUM, 1, 32. capite velato filo. (*lanæ velamen eft*)

FINIRE, 9, 33. lege finitum cenfuræ fpatium temporis.

quot darentur (*vades*) permiffum tribunis eft: decem finierunt: tot vadibus accufator vadatus eft reum, 3, 13.

finire locum, in quo dimicaturi effent, 42, 47.

finire SCtum, ne, etc. 31, 48.

— libidinem muliebrem, 34, 6.

— modum cibi potufque naturali defiderio, non voluptate, 21, 4.

finita poteftas, 9, 34. *i. e. certo temporis fpatio circumfcripta.*

diem certam fe finituros, 39, 17.

plus quam lege finitum erat, 10, 13.

FINIS, 2, 30. is finis populationibus fuit. pro *populationum.*

fpei noftræ—finem impofuerimus, 5, 4.

ne ad extremum finem fupplicii tenderet, 8, 32.

fine fine ulla quæftionis fuæ jus effe, 9, 26. (*i. e. infinitum*) *vid. Intt. ad* 4, 2.

altera lege folitudines vaftas in agris fieri pollendo finibus dominos, 6, 41.

multum intereſt, alienos populere fines, an tuos uri, exſcindi videas, 28, 44.

Campanus finis, 9, 6. *h. e. Campani agri finis: neque enim h. l.* agrum, *ut alias, quum pluralis ponitur, ſed* terminum *ſignificat. Eodem ſignificatu* finis *abſolute dicitur,* 38, 15. *nulla legatio* ad finem *præſto fuerat. cf.* 4, 58. *it.* 10, 35.

Scipioni non temporis, ſed rei gerendæ fine, donec debellatum in Africa foret, prorogatum imperium eſt, 30, 1.

utrum majores veſtri omnium magnarum rerum et principia exorſi ab diis ſunt, et finem eum ſtatuerunt, 45, 39.

FINITIMUS, 5, 6. utrum tandem finitimi (*ſcil. populi*) populum Rom. eum eſſe putent, etc. *Contra,* 3, 72. aſſignaturos putarent finitimos populos. *cf.* 4, 3. finitimis externiſque. *ad quem locum vide Drakenborchium.*

FIRMAMENTUM, 29, 2. dum cedenti duodecimæ legioni—tertiam decimam legionem ex ſubſidiis in primam aciem firmamentum ducit.

FIRMARE præſidiis aciem, 9, 17.

multitudinem non vallo, non ſtationibus firmatam, 10, 43. *i. e. tutam præſtitam.*

non tamen pro firmato jam ſtetit magiſtratus ejus jus, 4, 7.

FIRMUS, 2, 5. firma area templis ac porticibus ſuſtinendis.

exercitus ſatis firmi ad tantum bellum, 23, 25. *it.* præſidium firmum, 9, 44.

FLAGITATOR, 2, 45. centurio erat—inter primores pugnæ flagitator.

ipſe quoque triumphi ante victoriam flagitator, 8, 12.

FLAGITIUM, 42, 60. conſul moveri flagitio timoris fatendi.

FLAGRUM, 28, 11. cæſa flagro eſt Veſtalis virgo.

FLAMEN dialis, quod exta perperam dederat, flaminio abiit, 26, 23. *cf.* 1, 20.

FLAMMA late fuſa, 10, 43.

ignibuſque in proxima tecta conjectis, effuſa flamma primo veluti ſparſa pluribus locis reluxit, dein per continua ſerpens, uno repente omnia incendio hauſit, 30, 6.

multos in ipſis cubilibus ſemiſomnos hauſit flamma, 30, 5.

qua minime denſæ micabant flammæ, 22, 17.

FLATUS, 45, 8. cujus animum nec proſpera (*fortuna*) flatu ſuo efferet, nec adverſa infringet.

FLECTERE, 1, 48. flectenti carpentum (*Tulliæ*) pro *flectere jubenti.*

flexit viam Brutus—ne obvius fieret, 1, 60.

ad Privernum flexit iter, 8, 19. *it.* 35, 31.

ex Gabino in Tuſculanos flexere colles, 3, 8. *ſcil. iter, viam.*

animos flecti quam frangi, putabat quum tutius, tum facilius, eſſe, 2, 23. *Scilicet lenibus illud verbis, hoc acrioribus remediis, et adhibita quaſi vi, intelligendum eſt.*

FLEXUS, 22, 12. in aliquo flexu viæ.

confragoſa loca implicataſque flexibus vallium vias, 32, 4.

FLORERE, 26, 3. florens tum et fama rerum geſtarum, et propinqua ſpe Capuæ potiundæ.

ad florentes Etrufcorum opes confugiunt, 1, 2.

FLOS Achæorum juventutis, 32, 25. *cf.* 7, 7.

in flore virium fe credens effe, 42, 15.

cui detractum foret omne, quod roboris, quod floris fuerit, 27, 44.

florem ætatis ejus fructum adventicium crediti ratus, 8, 28.

florem ætatis—quem ipfe patri Hannibalis fruendum præbuit, 21, 3. (*de abufu ejus nefando*)

FLUCTUANS et inftabilis acies, 9, 35. *cf.* 6, 24. *it.* 8, 39.

fluctuanti fimilis acies erat, 6, 13.

figna fluctuantia, 29, 2. *ipfæ copiæ dicuntur, in quas impreffio facta eft. cf.* 30, 34.

fluctuantes et imbutos Perfei confiliis, 42, 26. *Ceterum notandum eft, Livium, præter hoc participium, quod videri poffit activæ vocis effe nihil ejus in hoc verbo magnopere ufurpare, femperque deponentialiter omnia dici. Sic* 32, 13. fluctuatus animo eft. *cf.* 23, 33.

FLUCTUATIO animorum, 9, 25.

FLUCTUS, 24, 33. cujus murus fluctu alluitur. *cap. fequ. eft:* mari alluitur.

FLUERE, 24, 10. fontem fub terra tanta vi aquarum fluxiffe, etc.

fluentes luxu ab duratis ufu armorum in Sidicino pulfi agro, 7, 29. *i. e. molles.*

Gallorum corpora intolerantiffima laboris atque æftus fluere, 10, 28.

fluere laffitudine vires, 7, 33.

fluunt fudore et laffitudine membra, 38, 17.

fluentemque tabem liquefcentis nivis ingrediebantur, 21, 36.

nimio luxu fluentibus rebus mollitiaque fua, 7, 32. *i. e. labantibus. vid. Gronov. ad* 27, 17.

FLUIDUS, 34, 47. mollia et fluida corpora Gallorum, et minime patientia fitis.

FLUMEN, quod medio oppido fluxerat, extra frequentia tectis loca prætérfluebat, 24, 3.

fluminis pontem petentes, 23, 24.

FLUVIATILIS, 10, 2. fluviatiles naves ad fuperanda vada ftagnorum apte planis alveis fabricatæ.

FLUXUS, 40, 50. veramque pacem, non fluxa, ut ante, fide, Celtiberos feciffe.

FODERE, 8, 10. haftis ora fodere. *i. e. ferire, vulnerare. vid. Drakenborch. ad h. l.*

averfos (*elephantos*) fub caudis—fodiebant, 21, 55.

FŒDATUS, 3, 32. multiplici clade fœdatus annus.

FŒDE, 9, 43. in captivorum corpora militum fœde fævitum.

multis hominibus jumentifque fœde amiffis, 22, 3.

FŒDUS annus feu intemperie cœli, feu humana fraude, fuit, 8, 18.

fœdi agminis miferabilem viam, 9, 5.

fames peftilentiaque, fœda homini, fœda pecori, 3, 32.

tempeftates fœdæ fuere, 25, 7.

FŒDUS, 7, 30. neque enim fœdere Samnitium, ne qua nova jungeretis fœdera, cautum eſt.

qui rerum divinarum fœdera, humanarum fidem ſocialem ſanctiſſimam habeatis, 34, 31.

fœdus violati hoſpitii, 1, 9. pro *fœdus hoſpitii violatum.*

fœderis expiatio, 9, 1.

ad ſcribendum fœdus amicitiæ adduci potuiſſe, 42, 12.

vetuſtior fœderis memoria, 1, 24. *i. q. vetuſtioris fœderis memoria.*

in veſtro fœdere erat, ut etc. 39, 36.

pacem fœduſque petentes, 9, 37.

fœdere negato, induciæ biennii impetratæ, 9, 20.

non fœdere pax Caudina, ſed per ſponſionem facta eſt, 9, 5. *Interdum tamen ſponſio pro fœdere dicitur.*

Omnino autem ſciendum eſt, non raro dici fœdus *de omni conſenſu aut decreto ex plurium ſententia facto. Audiatur ipſe Livius :* ubi ſemel decretum erit, omnibus id, etiam quibus ante diſplicuerit pro bono atque utili fœdere defendendum, 32, 20. *niſi vero cum nonnullis pro* fœdere *legi malis* fore. *Comparetur ergo alius locus, v. c.* 22, 38. id ex voluntario inter ipſos fœdere a tribunis ad legitimam jurisjurandi adactionem tranſlatum. *Vid.* æquus.

fœdera quietura, 21, 10. *i. e. perpetua futura. Oppoſ. rupta fœdera.*

quod ſi tribuni eodem fœdere obligatos ſe fateantur tollendæ appellationis cauſſa, in quam conſpiraſſe decemviros criminati ſint, 3, 56. *niſi vero cum Dukero recte, opinor,* cauſſa *deleatur.*

FŒNEBRIS, 7, 21. novi conſules fœnebrem quoque rem, quæ diſtinere unanimos videbatur, levare aggreſſi, ſolutionem æris alieni in publicam curam verterunt.

leges fœnebres, 35, 7.

FŒNERARE, 7, 42. ne fœnerare liceret. *Alii* fœnerari : *nil differt.*

FŒNUS unciarium, 7, 16. *quum in centenos aſſes uncia datur fœnoris nomine. vid. Tacit. Annal.* 6, 16.

fœnus liberum, 35, 7. *i. e. legibus non definitum.*

propior dolor plebi fœnoris ingraveſcentis erat, 7, 21. *vid. infra in v.* mergere, *it.* obruere.

dum tam potentem haberet (*plebs*) ducem fœnoris expugnandi, 6, 18. *cf. cap.* 39. *vide B. Patruum ad Sueton. Jul.* 27.

fœnore trucidare plebem, 6, 37. *vid. Salmaſ. ad Scrr. Hiſt. Aug. tom.* 1. *p.* 557. *vel p.* 130. *ed. Par.*

ſanctus et innocens (*Cato*) aſperior tamen in fœnore coërcendo habitus. Fugatique ex inſula fœneratores, etc. 32, 27.

FOLLIS, 38, 7. folle fabrili flando accenderunt.

FORE, 30, 2. quo miſſuri claſſem Karthaginienſes forent.—forent paſſuri, 26, 26.—expulſurus foret, 25, 24.—caſurum foret, 35, 13.

FORENSIS factio, 9, 46.

omnem forenſem turbam excretam in quatuor tribus conjecit, *ibid.*

FORMA urbis occupatæ magis, quam diviſæ, ſimilis, 5, 55.

forma excellente (*virgines*), 1, 9.

ex omni colluvione et confusione in aliquam tolerabilem formam redigendæ (*civitatis*), 34, 51.

intentum formis, quas in pulvere (*Archimedes*) descripserat, ab ignaro milite, quis esset, interfectum, 25, 31.

FORMARE in suos mores alium, 3, 36.

formatis omnibus domi et ad belli et ad pacis usus, 1, 45.

donec statum ejus regni (*Macedonici*) formando composuissent, 45, 16.

FORMIDO, 30, 28. has formidines agitando animis, ipsi curas et metus augebant, etc.

FORMIDOLOSUS, 8, 8. id erat formidolosissimum hosti, quum, velut victos insecuti, novam repente aciem exsurgentem auctam numero cernebant.

FORMULA, 22, 57. ex formula milites accipere a sociis. *h. e. ex lege fœderis. cf.* 27, 10.

senatus in formulam sociorum eum referri jussit, 44, 16.

formula juris ac ditionis, 26, 24.

urbem ne quam formulæ sui juris facerent, 38, 9.

hac formula dicta in Illyrico, 45, 26. *de divisione terrarum.*

formula cognitionis, 40, 12. *ad cujus præscripta judicium dirigi debet a judicibus, ut, quid cognoscendum judicandumque sit, ex eo intelligant, quippe in quam judicium dabatur a prætore.*

FORNICATA via, 22, 36. *per quam ex urbe in campum Martium descendebatur. vid. Intt. ad h. l.*

FORNIX, 36, 23. fornices in muro erant apti ad excurrendum. *cf.* 44, 11.

FORS, 36, 9. quidquid fors belli tulisset.

forte quadam utili ad tempus, ut comitiis præesset, potissimum M. Duilio forte evenit, 3, 64. *cf.* 1, 4.

quæ immoderata fors, tempus ac necessitas fecerint, iis se modum impositurum, 23, 23.

pars forte, pars consilio oblati, 9, 31.

in quo tum magistratu forte Brutus erat, 1, 59.

forte quadam divinitus, 1, 4.

forte temere, 2, 31. *cf.* 25, 38. *it.* 23, 3. 25, 38. *it.* 39, 15.

FORTIS, 7, 40. nondum erant tam fortes ad sanguinem civilem. *de seditionum et conjurationum studiosis.*

Romam vos expugnaturos, si quis duceret, fortes lingua jactabatis, 23, 45.

fortes et felices (*Fabii*), 2, 49. *eleganter; nam singulos ante Livius dixerat duces esse potuisse magnorum exercituum; et duces bellici fortes ac felices proprie dicebantur: milites autem fortes et fideles. cf.* 39, 32. Claudius felicitatem virtutemque collegæ— æquavit secundis aliquot prœliis.

FORTITER, 5, 5. curari se fortiter passus.

reliqui quid esset, nisi ut fortiter moriatur, 45, 5.

FORTUNA, 23, 5. variante fortuna eventum.

habuisset tanto impetu cœpta res fortunam, 24, 34.

suapte fortuna quadam ingentis ad incrementa gloriæ celebratus, 29, 26. *inde,* 23, 2. *fortunæ tribuitur* indulgentia.

ille primum dies fortuna veteri abundantes Etrufcorum fregit opes, 9, 39.

fortuna populi Rom. 2, 40. *cf.* 1, 46. 2, 10. 6, 30. 7, 35. 35, 6.

quibus (*artibus*) ingenia ad magnæ fortunæ cultum excitantur, 1, 39.

quns fortuna non æquarent, 45, 32.

humili fortuna ortus, 9, 46.

ut agentem te ratio ducat, non fortuna, 22, 39.

fortuna per omnia humana, maxime in res bellicas potens, 9, 17. *cf.* 4, 57. *it.* 5, 19. 8, 29.

Cyrum — quid — nifi longa vita, vertenti præbuit fortunæ, 9, 17. *cf.* 5, 49. jam verterat fortuna.

invitum fe gravioris fortunæ conditioni fe illigantem, 36, 11.

oneratum fortunæ apparatibus fuæ (*Darium*), 9, 17.

nunc oneratum veftris fortunis hoftem abire finitis, 3, 68.

tanta dulcedo eft ex alienis fortunis prædandi, 6, 41.

ex illis concionibus numquam veftrum quifquam re, fortuna, domum auctior rediit, 3, 68. *Vid.* fateri.

FORTUNATE, 10, 18. quam quod—quidquam ibi fcite aut fortunate geftum fit.

FORUM, 9, 40. aurata fcuta dominis argentariarum ad forum ornandum dividerentur: inde natum initium dicitur fori ornandi ab ædilibus, quum thenfæ ducerentur.

filium juvenem, nullius probri compertum, extorrem urbe, domo, penatibus, foro, luce, congreffu æqualium prohibitum, 7, 4. *cf. Cic. Or. pro Rofcio Amer. cap.* 15.

humilibus per omnes tribus divifis forum et campum corrupit, 9, 46.

in pagis forifque et conciliabulis, 25, 5.

fcaphas circummifit, ut ex navibus gubernatorefque et magiftri navium et bini milites in forum convenirent ad imperia accipienda, 29, 25. *i. e. in locum prope navalia, ubi copia rerum omnium ad navalem ufum pertinentium in promtu erat. Etiam tabernæ ibi fuiffe dicuntur. vid. Scheffer. de militia nav. vett.* 1, 4. *p.* 215.

FORUS, 1, 35. loca divifa patribus equitibufque, ubi fpectacula fibi quifque facerent; fori appellati, *i. q. fedilia.*

viam e foro boario ad Veneris, et circa foros publicos—faciendam locaverunt, 29, 37. *vid. Duker. ad h. l.*

FOVERE, 29, 31. adhuc teneras et fragiles ejus vires effe, vixdum coalefcens foventis regnum.

ut præfens fuas res foventibus adderet animum, 24, 36. *i. e. amicis.*

FRANGERE, 2, 40. fletus ab omni turba mulierum ortus—fregere tandem virum.

non ita fracti animi civitatis erant, ut non fentirent, etc. 45, 25.

Athenis, in civitate fracta Macedonum armis, 9, 18. *cf. cap.* 39.

Romanum, quem Caudium, quem Cann non fregerunt,

quæ fregiffet acies? 9, 19.

fractos bello inveniffet hoftes, *ibid.*

FRATER, 28, 35. gratias de fratris filio remiffo agit. *Idem autem Mafiniffa, 27, 19. hujus Maffivæ avunculus dicitur. Fuerunt igitur, qui legi vellent fororis filio. Sed vide Jac. Gronov. ad pofteriorem locum.*

pro fratre germano, non patruele, 35, 10. *vid. Intt. ad h. l.*

FRAUDARE, 36, 40. ut fuæ victoriæ fructu fe defraudaret. *ubi plures MSS.* fraudaret. *cf.* 2, 10. *it.* 42.

plebs fraudari follemni honore fupremum diem tanti viri noluit, 2, 61. *cf.* 4, 12. *it.* 5, 47.

FRAUS, 1, 24. quod fine fraude mea populique Rom. Quiritium fiat, facio. *h. e. fine damno meo, quod malitiofa formulæ interpretatione creari poffit.*

ut, qui civis Campanus ante certam diem tranfiffet, fine fraude effet, 26, 12.

fi fraude incendium ortum fit, 5, 54.

fraus fidem fibi in parvis præftruit, 28, 42. *i. e. homo fraudulentus.*

mentem a fraudibus abftinerent, 39, 16. *libidines h. l. funt intelligendæ.*

fi vitandæ, non ferendæ fraudis cauffa, hoc confilii capimus, 24, 38. *i. q. cladis bellicæ, quæ fit infidiis.*

FREMERE, 3, 38. hæc fremebat plebes.—fremit fenatus, 8, 13.

Patres—erecti gaudio fremunt, 6, 6.—gaudio alacres fremunt, 10, 14.

qua (*inopia*) ipfi inter fe fremere foliti erant, 25, 28.

Volfcos—ob communitam Verruginem fremere, 4, 1.

Patres—non pro communicatis, fed pro amiffis honoribus fremere, 4, 54. *i. e. tamquam amiffi jam fint.*

FREMITUS confuetus caftrorum, 9, 45. *i. q. ftrepitus.*

fremitus hinnitufque equorum, 2, 64.

fremitus in curia eft ortus, 23, 31.

quum in circo ludi fierent, murmur repente populi tota fpectacula pervafit—dein fremitus increbuit: poftremo clamor plaufufque—eft exortus, 45, 1. *cf.* 40, 46.

admirantium circa fremitus, 26, 22.

ingentem ea res fremitum tota Macedonia fecit, 40, 3.

fremitu hominum trepidantium (ut in tali tumultu) exaudito, 31, 24. *i. e. ftrepitus ab iis motus, qui celeriter apparatus faciunt ad amoliendam expugnationem, five obpreffionem potius improvifam.*

FRENARE, 26, 29. ne quis timore frenari eos dicere poffet, quo minus de eo libere querantur, etc.

ubi demerfis navibus frenaffent clauftra maris, 37, 15.

FRENDENS gemenfque ac vix lacrimis temperans, 30, 20.

FRENUM, 39, 25. ut equum tenacem, non parentem, frenis afperioribus caftigandum effe.

date frenos impotenti naturæ et indomito animali, 34, 2.

FREQUENS ad figna fuit, 3, 24. *de uno Kæfone dictum.*

quod filium frequentiorem prope cum illis, quam fecum, cernebat, 39, 53.

ad frequentiores confultatio dilata eft, 35, 7. *haud dubie fenatus intelligitur.*

ab frequentibus Samnitium populis—legati, 9, 20.

itinera quam maxime frequentia occupare jubet, 25, 9.

frequens caftellum, 43, 19. *i. e. incolis. cf.* 21, 34. frequens cultoribus populus.

novos colonos—adfcribere, et omni modo (*Lyfimachiam*) frequentare, 33, 38. *i. e. frequentem incolis reddere.*

FREQUENTIA omnium generum multitudinis profequente, 7, 30.

ne quid per frequentiam juvenum eorum, in quibus omnes vires plebis effent, agi de commodis eorum poffet, 5, 2. *h. e. quum frequentes effent, in eorum frequentia. vid. Drakenborch. ad h. l. Nifi potius legendum* infrequentiam.

FRETUM manu perfoffum, 33, 17. *Ifthmus intelligendus.*

obrui Ætnæ ignibus, aut mergi freto, fatius illi infulæ effe, quam velut dedi noxæ inimico, 26, 29. *pro mari.*

FRETUS, 6, 13. multitudo hoftium, nulli rei, præterquam numero, freta. *Legendum* nulla re. *Id Intt. ad h. l. et ad* 4, 37. *abunde probaverunt.*

FRONDOSOS ramos per terram trahebant, 10, 41.

FRONS caftrorum, 44, 36.—frons—munimentorum—in Etruriam fpectans, 5, 1.

inftruit aciem conful arcta fronte ad naturam et anguftias loci, 36, 18.

impulfa frons prima, 6, 13. *i. e. acies prima.*

fronte inæquali concurfum eft, 10, 19.

æqua fronte ad pugnam procedebat, 36, 44.

FRUCTUS ex agris vectandos, 21, 63.—terreftres—maritimi, 21, 7.

fructui fibi rempublicam effe, 5, 4. *de ftipendiis militaribus.*

omnium fibi laborum periculorumque—nequaquam tantum fructum effe, quam capere Syracufas potuiffe, 25, 31.

FRUI, 22, 14. res fruenda oculis *i. e. jucunda adfpectu.*

ut agrum Campanum cenfores fruendum locarent, 42, 19.

florem ætatis—quem ipfe patri Hannibalis fruendum præbuit, 21, 3. *de nefanda libidine.*

FRUMENTARIUS, 4, 12. criminando inde et objiciendo iræ populi frumentarios. *De hoc genere mercatorum invidiofo vide Drakenborchium ad h. l.*

FRUMENTUM, 33, 42. ædiles curules—tritici decies centum millia binis æris populo diviferunt. *Omnino tenendum eft, frumenti, falis item fæpenumero fic mentionem fieri, ut modius aut fimile quid intelligi debeat. cf.* 43, 6. *it.* 23, 21.

FRUSTRARI, 7, 38. optimum ratus, differendo fpem, quandocumque vellent, confilii exfequendi, militarem impetum fruftrari. *al.* fruftrare. *vid. Drakenborch. ad h. l.*

FRUSTRATIO, 27, 47. tantæ rei fruftratione Hannibalem elufum.

FUGA explicatur, 1, 30. *i. q. fugientes. Eodem modo fuga* diffipari *dicitur. it.* 3, 69. agreftium fuga *pro agreftibus fugientibus.*

infert pavidos fuga in mediam cædem, 4, 33.

fuga effuſa, 1, 27. *it.* longinqua, 6, 42.—trepida, 27, 18.
quæ (*fuga*) ubi immenſa ac ſine ſpe erat, 22, 6.
fugam ac vaſtitatem late fecerunt, 8, 9.
nihil movetur fugæ, 9, 39.
fuga Tibur, ſicut arcem belli Gallici, petunt, 7, 11. *cf. cap.* 27.
latiuſque fuga manaſſet, 27, 14.
exſiliumque ac fugam nobis ex eo loco conſciſceremus, 5, 53.
anguis—quum terrorem fugamque in regiam feciſſet, 1, 56.
pavor fugaque armatus cepit, 31, 2.
eo major tum fuga pavorque in urbe fuit, 29, 28. *i. e. trepidatio tota urbe cum pavore diſcurrentium.*
eam quoque ſe illis fugam clauſurum, 27, 18. *de loco, per quem fuga dabatur, accipiendum.*

FUGACIUS, 28, 8. vix rationem iniri poſſe, utrum ab ſe audacius, an fugacius ab hoſtibus geratur bellum.

FUGARE, 2, 6. Veientes, vinci ab Romano milite aſſueti, fuſi fugatique. *cf.* 38, 17.

FUGERE, 9, 44. memoriane fugerit in annalibus digerendis, an, etc. *i. e. fugeritne e memoria.*
provoco ad populum, eumque tibi fugienti exercitus tui, fugienti ſenatus judicium, judicem fero, 8, 33. *i. q. contemnenti.*
cerva fugiens lupum, 10, 27. *Livius alibi*, victorem hoſtem fugeret. *vid. Intt. ad* 38, 17.

FUGITIVUS, 30, 43. naves longas, elephantos, perfugas, fugitivos—tradiderunt. *h. e. ſervos, qui a dominis Romanis confugerant ad Karthaginienſes.*

FULCIRE, 3, 60. prius quam totis viribus fulta conſtaret hoſtium acies.
quia nullis recentibus ſubſidiis fulta prima acies fuit, 9, 32.

FULGERE, 9, 40. ut acies ſua fulgeret novis armorum inſignibus.
micantes fulſere gladii, 1, 25. *de vibratione accipiendum. Sic poëtæ* tremulos ſplendores *dicunt.*
candore tunicarum fulgentem aciem, 10, 39.
Marcellum, fulgentem tum Sicilia domita—conſules dixerunt, 26, 22.

FULGOR, 21, 43. demto hoc uno fulgore nominis Romani, quid eſt, cur illi vobis comparandi ſint?

FULGUR, 40, 58. neque enim imbre tantum effuſo, dein creberrima grandine obruti ſunt, cum ingenti fragore cœli tonitribuſque et fulguribus præſtringentibus aciem oculorum, etc.

FULMEN dictatorium in ſe intentatum, 6, 39.
quod duo fulmina domum meam perculerint, 45, 41. *int. de duobus filiis morte ereptis. Vid.* incendium.

FUMARE, 22, 14. villæque paſſim incendiis fumabant. *cf.* 10, 11.
propter quem deûm delubra pateant, aræ ſacrificiis fument, etc. 8, 33.
in civitate fracta Macedonum armis, cernente tum maxime prope fumantes Thebarum ruinas, 9, 18.

FUNALE, 42, 65. funda media duo funalia imparia habebat. *Quid? ſi* ſcutalia *legamus. vid. infra in h. v.*

FUNDA, 28, 37. fundis, ut nunc plurimum, ita tunc folo eo telo utebantur.

funda mare apertum inceffentes exercebantur, 38, 29.

FUNDAMENTUM, 1, 12. tuis juffus avibus hic in Palatio prima urbi fundamenta jeci. *De hac conftructione vide Drakenb. ad* 3, 46.

FUNDARE, 40, 57. inque eorum agro fedes fundare Baftarnis.

adeone eft fundata leviter fides, 2, 7.

FUNDERE, 35, 1. fi vi fudiffet cecidiffetque hoftes.

· ut funderent ipfo incurfu Aricinos, 2, 14.

eos ipfos, non fignum certum, non ducem fequentes, fundit Romanus, fugatos eques perfequitur, 9, 37. *cf. cap.* 22. *et* 44.

cædunt pariter refiftentes fufofque, 9, 14. *cf. cap.* 16. *ubi eft* fufa acies.

agmenque fugientium ab fignis—fufum ac per agros trepida fuga palatum eft, 7, 8.

longe ac late fufo agmine immenfum obtinentes loci, 5, 37.

late fufo terrore belli, 29, 35.

de jugis, quæ ceperant, funduntur, 9, 43. *i. q. dejiciuntur.*

qua (*dextra*) Gallos fudi a delubris veftris, 6, 16.

fimul inconditis inter fe jocularia fundentes verfibus, 7, 2.

FUNESTUS, 4, 20. annales, velut funefti.

gravem præda (*hoftem*) eoque impeditiore agmine incedentem aggreffus, funeftam ei populationem fecit, 3, 3.

FUNGI, 1, 41. per fpeciem alienæ fungendæ vicis, *i. e. per cauffam mandatæ jurifdictionis.*

fpes facta—militiæ fungendæ potioribus ducibus, 24, 21.

quum fuam vicem functus officio fit, 1, 9. *cf.* 3, 36. *it.* 8, 35. *vid.* vicis.

FUNUS, 28, 28. meo unius funere elata populi Rom. effet refpublica? *vid.* efferre.

ne liberorum quidem funeribus Libitina fufficiebat, 41, 21. *vid.* Libitina.

FUR, 3, 58. inter fures nocturnos ac latrones.

FURERE, 8, 31. et nunc id furere, id ægre pati.

oculos fibi Romanorum ardere vifos—vefanofque vultus et furentia ora, 7, 33. *i. e. ferociffime pugnantium ora.*

agrariæ legis tribuniciis ftimulis plebs furebat, 2, 54.

FURIA, 1, 47. his muliebribus inftinctus furiis *i. q. fermonibus infanæ.*

agitantibus furiis fororis ac viri, 1, 48. *cf. cap.* 59.

hunc juvenem tamquam furiam facemque hujus belli odi, 21, 10.

FURIALIS, 7, 17. quod facerdotes eorum, facibus ardentibus anguibufque prælatis, inceffu furiali militem Rom. infueta turbaverunt fpecie.

dira exfecratio ac furiale carmen, deteftandæ familiæ ftirpique compofitum, 10, 41.

FUROR, 2, 29. jam hic, quo nunc omnia ardent, conticefcet furor. *i. q. feditio. cf.* 25, 4.

quæ (*virgines*) alienata mente fimul luctu metuque, velut captæ furore, eo curfu fe ex facrario proripuerunt, etc. 24, 26.

FURTIM, 39, 4. per infrequentiam furtim fenatufconfultum factum.
profectum clam, furtim, haud aliter, quam fi exfilii cauffa locum vertiffet, 21, 63.
FURTIVUS, 45, 39 an noctu, tamquam furtiva in ærarium deportabuntur? *fcil. figna aurea, marmorea, eburnea, etc.*
FURTUM unius diei, 26, 51.
hoftem—ultimam fpem furto infidiarum tentantem, 9, 31.
quod ut furto fefellerant, ita propalam, tenentibus fuperiora cacumina hoftibus, non poterant, 44, 6.
obfides pignus futuros furto et fraude agendæ rei, 43, 10.
furto eos (*obfides*) fubduxiftis, 9, 11.
FUSTUARIUM meretur, qui figna relinquit, aut præfidio decedit, 5, 6. *vid Intt. ad h. l.*
FUSUS, 38, 21. detegebat vulnera eorum quod nudi pugnant, et funt fufa et candida corpora, ut quæ numquam, nifi in pugna, nudentur, etc. *i. q. mollia.*

G.

GABINUS cinctus, 8, 9. incinctus cinctu Gabino.
ad id faciendum (*facrificium*) Fabius Gabino cinctu, facra manibus gerens, quum de Capitolio defcendiffet, etc. 5, 46.
GÆSUM, 9, 36. iere paftorali habitu, agreftibus telis, falcibus gæfifque binis armati.
fub lævo humero fummum pectus gæfo ictum eft, 26, 6. *Fuit genus haftæ Gallis ufitatum.*
GALLI facerdotes magnæ matris deum, *vid.* famulus.
GANEA, 26, 2. in ganea luftrifque—fenectutem acturum.
GAUDERE, 22, 9. ubi fatis quieti datum, præda ac populationibus magis, quam otio aut requie, gaudentibus.
hæc ad oftentationem fcenæ gaudentis miraculis aptiora, 5, 21.
GAUDIUM magna clade fœdatum, 7, 34.
gaudium falubre corpori, 37, 37. *de reddito Scipioni filio.*
publicum gaudium privatis ftudiis celebratum eft, 10, 45.
GAZA, 25, 25. donis ex Hieronis gaza ab Epicyde donatus. *i. e. ex pretiofa fupellectile.*
GELIDA montium juga, 21, 58. *it.* 5, 13. hiems gelida et nivofa.
GELU, 21, 40. præufti artus—membra torrida gelu: *i. e. ad agendum inhabilia.*
GEMINARE, 45, 13. litteræ allatæ, quæ victoriæ lætitiam geminarent.
geminata victoria, 1, 25.
GEMINUS, 1, 5. audiffetque geminos effe fratres.
gemina victoria duobus bifariam prœliis parta, 3, 63.
GEMITUS vulnerum ictufque corporum aut armorum, 22, 5.
GENERATIM, 5, 52. ne omnia generatim facra omnefque percenfeam deos.

quæ haud dubie major aliquanto fumma ex numero plauftrorum ponderibufque, auri, argenti, generatim ab ipfo fcriptis (*Valerio Antiate*) efficitur, 45, 40. *i. e. omnibus in unam fummam collectis.*

GENS, 9, 27. Potitii, gens cujus ad aram maximam Herculis familiare facerdotium fuerat.

vos folos (*patricios*) gentem habere, 10, 8.

confundi jura gentium rebantur, 4, 1. *de connubiis patriciorum et plebeiorum. Paullo poft* colluvio gentium *dicitur. Vid. Drakenborch. ad h. l.*

jura gentium hominumque, 4, 4.—jus gentium, 5, 4.

cujus populi ea, cujufque gentis claffis fuerit, 7, 26.

nullam in terris gentem effe, nullum infeftiorem populum nomini Romano, 26, 27. *cf.* 45, 30.

Maffyli ea gens vocatur, 24, 48. *Sic et* 1, 57. Rutuli, gens divitiis præpollens. *Vid. Intt. ad fuperiorem locum.*

GENTILICIUS, 5, 52. an gentilicia facra ne in bello quidem intermitti, publica facra et Romanos deos etiam in pace deferi placet?

GENUS, 4, 9. virginem plebeii generis maxime forma notam petiere juvenes, *i. e. ordinis.*

ab nullo genere non fummum periculum eft, 34, 2. *i. e. ab utroque fexu. Nam paullo ante hæc funt:* virorum omne genus.

nunc jam vobis Patribus, vobifque plebeiis promifcuis confulatus patet; nec generis, ut ante, fed virtutis eft præmium, 7, 32.

fui generis hominem (*Varronem*)—vulgus et extrahere ad confulatum videbatur, 22, 34.

dum nullum faftiditur genus, in quo eniteret virtus, 4, 3.

quam (*nobilitatem*) non genere nec fanguine habetis, 4, 4.

datum hoc noftro generi (*genti Deciæ*) eft, etc. 10, 28.

genus militare, 24, 32. *pro militibus. Sic et* 34, 27. genus agrefte *dicitur.*

ferox genus, nullam vitam rati fine armis effe, 34, 17. *de Hifpanis omnibus cis Iberum habitantibus.*

Macedonum genus omne nomenque, 31, 44. *ita* 30, 12. *dicitur* genus Numidarum. *cf.* 8, 29.

ut pleraque ejus generis ingenia funt, 8, 24.

GERERE, 39, 54. neque illos recte geffiffe. *Sic in plerifque editionibus. Solet autem* gerere *fimpliciter poni pro* agere. *v. c.* 40, 57. *Sed Drakenborchius tamen h. l.* feciffe *recepit. Putat enim Livium ad illam formulam* recte atque ordine facere *refpexiffe.*

ubi res ferro geratur, 10, 39.

miffilia, quibus eminus rem gererent, 9, 35. *cf.* 21, 5.

trigemina fpolia præ fe gerens, 1, 26. *paullo poft* fuper humeros.

neque eam voraginem conjectu terræ, quum pro fe quifque gereret, expleri potuiffe, 7, 6.

gerere faxa munientibus in muros, 28, 19.

viginti omnino legionibus, et centum fexaginta navibus res Rom. eo anno gefta, 30, 2.

hæc, ut in fecundis rebus, fegniter otiofeque gefta, 23, 14.

res nihilominus ab legatis gerebantur, 28, 22.

neque id tam dignum ira erat, quam quod, extra neceffitates belli, præcipuum in Romanos gerebant odium, 28, 22.

adeo infractos gereret animos, 7, 31.

Appius jam inde antiquitus infitam pertinaciam familiæ gerendo, folus cenfuram obtinuit, 9, 29. *cf. cap.* 34. *ubi eft* cenfuram gerere.

hæc inter duorum ingentium bellorum curam gerebantur, 9, 30. *de rebus ad religionem pertinentibus.*

GERMANITAS, 40, 8. fubituram vobis aliquando germanitatis memoriam. (*ὁμοπάτριοι erant*). *cf.* 41, 27.

GESTARE, 27, 48. intolerantiffima laboris corpora vix arma humeris geftabant.

GLADIATORES quod fpectaculum inter epulas erat, eo ornatu armarunt, 9, 40.

gladiatorum munus Romanæ confuetudinis, 41, 20.

GLADIATORIUM, 44, 31. vix gladiatorio accepto. *i. e. mercede gladiatorum.*

GLADIATORIUS, 28, 21. gladiatorium fpectaculum fuit non ex eo genere hominum, ex quo laniftis comparare mos eft, fervorum, quive venalem fanguinem habent.

GLADIUS, 45, 19. Advertæque gladiis regnum in dubium adductum effe. *Vid.* cingere.

GLAREA, 41, 27. cenfores vias fternendas filice in urbe, glarea extra urbem fubftruendas marginandafque—locaverunt. *cf.* 21, 31. *ubi funt* glareofa faxa.

GLEBA, 4, 11. nec ulli—gleba ulla agri affignaretur.

GLISCERE, 27, 3. novum in occulto glifcens per indicium protractum eft facinus. *i. q. crefcens.*

glifcente indies feditione, 6, 14. *cf.* 42, 2. *it.* 2, 23. *de invidia.*

ne glifceret, prima negligendo bellum, 29, 2. *cf.* 2, 19.

GLOBOSUS, 38, 29. faxis globofis, quibus ferme arenæ immiftis ftrata littora funt, funda mare apertum inceffentes.

GLOBUS, 1, 5. non cum globo juvenum—fed, aliis alio itinere juffis certo tempore ad regiam venire paftoribus, ad regem impetum facit: et a domo Numitoris alia comparata manu etc. *cf. cap.* 9.

globus mulierum circumftantiumque advocatorum, 3, 47.

extrema concio et circa Fabium globus increpabant inclementem dictatorem, 8, 32.

GLOMERARE, 1, 31. haud aliter, quam quum grandinem venti glomeratam in terras agunt, crebri cecidere cœlo lapides.

GLORIA, 22, 39. gloriam qui fpreverit, veram habebit. *i. e. vanam gloriam.*

gloriæ pars virilis, 6, 11.

pari periculo gloriæque eventu, 9, 40.

GLORIARI, 27, 17. propiorque excufanti tranfitionem ut neceffariam, quam glorianti eam, velut primam occafionem raptam.

cupiditas gloriandi de me, 38, 49.

GNAVITER bellum gerere, 30, 4.

ibi aliquamdiu nec ceſſatum ab armis eſt, nec gnaviter pugnatum, 10, 39.

ſed, quod volebant, non quam maturato opus erat, gnaviter expediebant, 24, 23.

bene ac gnaviter deſtinarent potiorem populi Rom. quam Perſei, amicitiam habere, 43, 7.

GNAVUS, 3, 41. gnavum in malitia ingenium.

GRADUS, 9, 40. gradum inferre.

pleno gradu ad caſtra hoſtium tendunt, 9, 45.

aciem inſtructam pleno gradu in hoſtem inducit, 4, 32. *cf.* 34, 15. *Medius autem videtur plenus gradus fuiſſe inter gradum militarem et curſum.* Modicus *dicitur,* 30, 5. Militaris *autem* preſſus *vocatur,* 28, 14.

ingenti gradu pontem obtinere, 2, 10. *i. e. habitu pugnaturi adverſus aggredientem. Homerus: μακρὰ βιβάς.*

obniſos vos ſtabili gradu impetum hoſtium excipere, 6, 12.

quantumque Romana ſe invexit acies, tantum hoſtes gradu demoti, 6, 32. *cf.* 9, 29.

conando agendoque jam eo gradum feciſſe plebeios, unde— pervenire ad ſumma poſſent, 6, 35.

ex ædilitate gradum ad cenſuram fecit, 27, 6.

graduque eo jam via facta ad conſulatum videbatur, 6, 42.

GRÆCIA major, 31, 7. pro *Magna Græcia.*

GRAMEN, 1, 24. *voc. generale* verbenam *comprehendens et ſignificans. vid.* herba.

GRASSARI, 3, 44. ſe jure graſſari, non vi. *cf.* 10, 14. conſilio graſſandum *pro ſimpl. utendum. Proprie de eo, qui gradu magno contendit ac feſtinat, ut in hoc:*

nobiles homines in poſſeſſionem agri publici graſſari, 6, 5.

ut in te hac via graſſaremur, 2, 12.

etiam apud vos (*Romanos*) fuiſſe audivi, qui aſſentando multitudini graſſarentur: et ſeceſſiſſe aliquando a vobis plebem, nec in poteſtate veſtra rempublicam fuiſſe, 45, 23.

per omnia clandeſtina graſſari ſcelera latrociniorum ac veneficiorum, 42, 18.

GRATARI, 9, 43. invicem inter ſe gratantes.

tecum triumphantes urbem inire; tuum ſequentes currum Jovis O. M. templum gratantes ovanteſque adire, 7, 13. ult.

GRATIA, 30, 21. nec eſſe, qui diis grates agendas cenſeant: adeo ne advenientem quidem gratiam (*præſentia beneficia*) homines benigne accipere, nedum ut præteritæ ſatis memores ſint.

aurum—gratia rei accepta, non accepiſſe populum Romanum, 22, 37.

ut in tempore et bene cumulatam gratiam referant, 24, 48.

hominum, non cauſſarum, toti erant; ut apud quos gratia vim æqui haberet, 3, 36. *i. e. partium ſtudium.*

ad gratiam ac libidinem, 9, 30.

jus gratiæ non dare, 42, 24.

familia per gratiam Romanorum potens, 23, 1.

quid aliud, quam, nuſquam gratia ſtabili—præda victoris erimus, 32, 21. *de concordi ſocietate.*

dicendi gratia, quæ vellet, facta, 3, 41. *i. q. copia, facultate.*

Siculi—multa de Hieronis regis fide perpetua erga populum Rom. verba fecerunt, in gratiam publicam avertentes, Hieronymum ac postea Hippocratem—invisos fuisse sibi, 26, 30. *i. e. volebant ea re gratiosam nationem suam apud Romanos efficere, ut de iis bene meritam.*

suæ gratiæ reservari eam (*rem*), 36, 35. *i. q. suo beneficio.*

suam gratiam—in obsidione liberanda facturus, 36, 25.

Patres—ædilitatem Cn. Quinctio Capitolino et P. Cornelio Scipioni, suarum gentium viris, gratia campestri ceperunt, 7, 1.

sed meliori ac fideliori amico, in gratiam levium et inutilium sociorum, injuriam eos facturos esse, 39, 26. *Sæpe sic Livius.*—professi se pugnaturos in gratiam ducis, 28, 21.—quorum in gratiam Saguntum deleverat Hannibal, *ibid. cap.* 39. *vid. Intt. ad h. l.*

nec cum gratia ab consule profectum (*Eumenem*) in Asiam, 44, 13.

omnium igitur tibi—quæ impie nefarieque per biennium alia super alia es ausus, gratiam facio, 3, 56. *i. q. ignosco. cf.* 8, 34.

se quoque in gratia reconciliatæ pacis posse uti, 44, 14. *i. e. Romanos quoque se et opera sua uti in tali re, et in concilianda pace, aut nunc, aut alio tempore, posse, quemadmodum nunc Perseus utatur.*

GRATIFICARI, 21, 9. ne quid pars altera gratificari pro Romanis posset. *Nisi vero cum Drakenborchio emendatum velimus :* populo Romano.

GRATIOSUS, 43, 14. ante emerita stipendia gratiosa missio. *i. e. quæ gratiæ captandæ caussa, per ambitionem, datur.*

GRATUITUS, 3, 35. haud gratuitam in tanta superbia comitatem fore.

satis superque gratuiti furoris in multitudine credentes esse, largitiones temeritatisque invitamenta horrebant, 2, 42.

voluntaria et gratuita opera, 28, 21.—spes, 38, 24.

gratuita crudelitas, 3, 37.—pax, 38, 59.

gratuita parricidia, 1, 47.—beneficia, 45, 42.

GRATULARI, 45, 14. gratulatum quoque satis suo ac patris nomine esse. (*passive*)

gratulati deinde victoriam sunt, 45, 13.

communis legatio de victoria gratulatum venit, *ibid.*

GRATULATIO, 4, 24. cum gratulatione ac favore ingenti populi domum est reductus. *i. q. gratiarum actione.*

tum patuere, facta gratulatione, omnia in urbe templa; supplicationesque in triduum decretæ, 30, 40. *Arridet Drakenborchio emendatio Gronovii :* patuere faciendæ gratulationi.

GRATUS, 32, 8. quod rex Attalus—Romanos juvisset, id gratum senatui esse. *i. q. pro eo gratias illi a senatu deberi ; id voluptatem afferre senatui : nec aliter illud* gratum esse *vult explicari Drakenborchius, si vel maxime* fore *legatur.*

nec in vulgus, quam optimo cuique gratiorem, (*actionem*) 9, 33.

GRAVARI, 21, 23. quos et ipse gravari militia senserat.

gravatis omnibus vino somnoque, 25, 24.

qui quum haud gravati venissent, 3, 4. *Gronovius cum Crevierio legi vult* gravate.

GRAVATE, 21, 24. reguli Gallorum—haud gravate ad Pœnum venerunt. (χαλεπῶς)

GRAVATIM, 1, 2. haud gravatim focia arma Rutulis junxit.

GRAVIS, 21, 5. agmen grave præda.

gravem jam fpoliis multarum urbium exercitum trahens, 30, 9.

gravis fomno, 4, 37. *it.* 29, 34. vino et fomno graves.

gravis auctor, 1, 16. *Oppof.* auctor levis nec fatis fidus, 5, 15.

quum vir graviffimus conful M. Porcius, non auctoritate folum, quæ tacita fatis momenti habuiffet, fed oratione etiam longa et accurata infectatus fit rogationem noftram, 34, 5.

una (*fententia*) dubia eft, ut gravior fit, 45, 24. *i. e. majorem auctoritatem habeat. Sic Drakenborchius. Creverius autem in hunc modum: etiamfi feverior, durior fit.*

quamquam jam ætate et viribus erat gravior, 2, 19. *it.* 9, 3. gravis annis. *cf.* 5, 12. 10, 34.

gravem atque opulentam civitatem vineis et pluteis cepit, 34, 17. *i. q. validam. cf. cap.* 49. *ubi Gronovius,* ruina graviffimæ civitatis, *probavit. Græcis: βαρεῖα πόλις. vid. Duker. ad Flor.* 1, 3.

bellum—grave per fe, oneratum Latinorum—defectione, 6, 11.

gravis aut amicus aut inimicus populus Romanus, 45, 8.

gravis—popularibus effe cœpit, 44, 30. *i. q. infeftus.*

ne graviores eos focios habeant, quam hoftes Romanos, 44, 26.

gravis (*rex*) genti fuerat opibus fuperbiaque, 5, 1.

cui (*Hannibali*) cedenti certamenque abnuenti gravis ipfe inftaret, 27, 4. *nifi cum Gronovio legas* gravius.

ubi omnis multitudo fe effudiffet, graviorque jam in certamine effet, quam ut facile fuftineri poffet, 29, 34.

fibi quoque graviorem effe—filium, 39, 53. *i. q. periculofiorem.*

anni tempus grave, *it.* locus gravis, 37, 23. *i. e. perniciofus valetudini. cf.* 3, 6.

tempore autumni, et locis natura gravibus, 25, 26.

annus peftilentia gravis, 10, 31.

multitudo commeatibus gravis, 7, 37.

gravioris fortunæ conditio, 36, 11.

grave erat in Æquos—proficifci, 3, 68.

cognomen Imperiofi grave liberæ civitati, 7, 4. *cf.* 43, 14.

GREX, 36, 40. et cum captivis nobilibus equorum quoque captorum gregem traduxit.

Lucanos infidiis quærere locum: quos ubi refpexit rex procul grege facto venientes etc. 8, 24.

GRAVITAS loci, 25, 26. *de peftilentia. cf.* 23, 34. *ubi eft:* gravitas cœli aquarumque.

majeftate, quam vultus gravitafque oris præ fe ferebat, 5, 41. *Notabile eft, hic* gravitatem oris *dici in bonam partem, quum ufitatius dicatur de graveolentia oris. vid. Plin. H. N.* 28, 12. *ut* grave os *de fœdo fpiritu oris.*

crudelitati quoque gravitatem addidit, 24, 45. *Si vera lectio, severitas intelligenda est. Sed quoniam hic non est cumulus crudelitatis, merito habuerunt h. l. pro suspecto Gronovius, ac nuper Cel. Strothius. Ille* rapacitati, *hic* aviditati *legi vult. Utrumque probarem, nisi* avaritia *praecederet. Quid? si* pravitatem *legamus. Sensus enim postulat vocabulum, quod praeternaturale quid insolentiamque denotet: quam significationem illi verbo vindicavit ipse Gronovius ad* 4, 26.

GUBERNARE, 44, 22. si quem id facere piget, et otium urbanum militiæ laboribus præoptat, e terra ne gubernaverit. *i. e. qui deses Romæ mansurus est, is ne praescripta det bellanti mihi, aut mea instituta dijudicet.*

GURGES, 22, 6. aut deficientibus animis hauriebantur gurgitibus, aut nequidquam fessi vada retro ægerrime repetebant. *de palude.*

H.

HABERE, 8, 6. bene habet *scil.* se. *cf. cap.* 9.—ita res habet, 22, 39. *Vid. Drakenborch. ad* 6, 35.

ut nunc res se habet, 5, 5. *cf.* 7, 13. *it.* 9, 7.

ægre habuit, filium id pro parente ausum, 7, 5. *i. q. tulit.*

dissimulare et tacite habere id patique statuerat, 42, 16.

neque bello eum invadere animo habuit, 44, 25. *Contra* 33, 10. in animum habebat.

magistrum equitum prope in custodiam habitum, 22, 25.

habere socios in ea fortuna, ut socii esse, quam cives malint, 26, 24. *i. e. tam lene in eos imperium exercere.*

conquisitionem militum habere, 23, 32. *i. q. facere. cf.* 25, 5.

nec se tribunatum, nec illos ea, quæ promulgata sint, habituros, 6, 39.

sub pellibus habendos milites esse, 37, 39.

suum sororisque filios in eadem habebat cura, 40, 4.

omni liberali cultu habuit, 45, 28.

id (*ingenium*) exstinguere vita agresti et rustico cultu, inter pecudes habendo, 7, 4.

quod si exemplum haberet bis eumdem ærarium relinquendi, 29, 37.

qua Pœni haberent, 30, 4. *scil. tecta, tentoria. Nisi forsitan* habitarent *legendum. Quamquam* habere *interdum pro* habitare *dicitur.*

pars prima (*Macedoniæ*) Bisaltas habet, 45, 30.

nec ipsos modo Romanos sua divisa habere, 4, 56. *nisi potius cum Gronovio legendum* divisui.

consularium comitiorum nulla mentio habita est, 4, 25.

familiam in potestate habere, 8, 15. *i. e. retinere, non manumittere.*

ubi—clausum lacu ac montibus et circumfusum suis copiis habuit hostem, 22, 4.

eodem anno familia ista consulatum, quo urbs hæc consulem, habuit, 7, 32.

habet pœnam noxium caput, 10, 40.

has dea pœnas a templi sui spoliatoribus habet, 29, 18.

ferias ac supplicationem habere, 41, 21.

comitia—habita, 6, 4. *cf.* 41, 28. *it.* 43, 8. *Sic et* 42, 38. concilio habito.

majorem habebat difficultatem in subigendis hostibus, 34, 18.

eamdem (*ferociam*) ad non parendum senatui habuit, 42, 9.

post publicam caussam privato dolore habito, 2, 56.

nullum misericordiæ locum habuerunt, 29, 22. *i. q. invenerunt.*

pro haud dubio habitum, 8, 36.

animum ipsi habent, 40, 5. *Vid.* obses.

magis et litteræ et verba legatorum benigne sunt audita, quam momentum ad mutandos animos habuerunt, 42, 46.

Rhodii maximi ad omnia momenti habebantur, 42, 45.

vias latrociniis pascuaque infesta habuerant, 39, 29. *i. q. effecerant.*

templa æqualem turbam habuere, 27, 51. *in gratulatione.*

extra prædam quatuor millia deditorum habita, 7, 27.

plurimum ad effectum spei in celando incepto habuit Hannibal, 21, 57. *i. e. posuit.*

pater eum expertem habebat omnium de rebus Romanis consiliorum, 40, 5. pro *esse volebat, vel faciebat.*

aliquem captum non extra vincula habere, 2, 40*. *i. e. non dimittere e vinculis.*

habent auxilii nihil sacratæ leges, 2, 54. *i. q. dant, afferunt.*

habet veniæ nihil lex, nihil laxamenti, 2, 3. *i. e. nihil dat veniæ etc.*

habet (*pars montis*) iter, 38, 22. *i. e. adiri potest.*

antiqua disciplina milites habuerat, 45, 35. *h. e. coërcuerat, continuerat.*

in armis eos adcolæ Galli habebant, 10, 2.

si viri arma illa habuissent, quæ in portis fuere nostris, 3, 67.

pauca verba habita, 10, 24.

legati—rejecti ad populum haudquaquam tam efficaces habebant preces, 9, 20.

ex vano habere, 27, 26. *Vid.* haurire.

pacem sibi habeat, 9, 11.

equites impedimentaque præ se habens, 44, 4.

utraque caussa tribunos plebis, utraque consules habebat, 39, 38. *h. e. fautores habebat, vel adjutores.*

omnia fortunam habituram (*scil. in potestate*) quæcumque temeritas collegæ habuisset, 22, 27.

HABILIS, 24, 48. rudem ad pedestria bella Numidarum gentem esse, equis tantum habilem.

Hispano cingitur gladio, ad propiorem habili pugnam, 7, 10.

brevitate habiles gladii, 22, 46.

nunquam ingenium idem ad res diversissimas, parendum atque imperandum, habilius, 21, 4.

HABITARE, 2, 62. vicis frequenter habitabatur. *cf.* 9, 28. *vide B. Patruum ad Tacit. Mor. Germ. cap.* 39.

arx procul iis, quæ habitabantur, 24, 3. *cf.* 36, 22.

HABITUS paſtorum, 9, 2. *de veſtimentis. it. cap.* 36. paſtoralis.

præter habitum veſtitumque et fonum Latinæ linguæ, 29, 17.

habitus veſtis, 24, 5.—oris, 21, 4.—temporum, 10, 46.—animorum, 30, 28. *it.* 34, 49.—armorum, 9, 36. *it.* 22, 18.—pecuniarum, 1, 42.—Italiæ, 9, 17.

erat autem non admodum ſimplex habitus animorum inter Achæos, 32, 19. *i. e. incerti animis erant, neſciebant, quid optarent, facerent, ob rationes in utramque partem permultas.*

ex præſenti potius, quam præterito habitu æſtimat, 32, 14. *i. e. animi*; *de ſtudio obſequendi.*

habitus novæ fortunæ, novique ingenii, quod ſibi victor induerat, 9, 18.

habitus gentium harum, tum magnitudine corporum, tum ſpecie terribilis erat, 22, 46.

moderandis ad civilem habitum honoribus, 38, 57. *h. e. modum honoribus non efferri, ſed communem ſe tamen adverſus omnes gerere.*

HÆRERE, 29, 33. ipſe, qua intenderat, inter media tela hoſtium evaſit—quæ turmæ hæſere. *i. e. ſe non expediverunt e periculo.*

cæduntur in portis, ſuomet ipſi agmine in arcto hærentes, 34, 15.

ubi hærere jam aciem collato pede videris, 6, 12.

hærens in terga Romanus, 1, 14. pro *in tergis, inſtans.*

injectus ignis hæſit, 30, 5.

oſculo hærens, non ante precibus abſtitit etc. 23, 9.

tyrannum reliquiſſe, non ſuæ ſolum patriæ gravem, ſed omnibus circa civitatibus metuendum, hærentem viſceribus nobiliſſimæ civitatis, 34, 48. *Sunt, qui* in viſceribus *legi velint. Sed utraque forma Liviana eſt. cf.* 33, 44. *vid. Intt. ad illum locum.*

quum in hac difficultate rerum conſilium hæreret, ac prope torpor quidam occupaſſet hominum mentes, 26, 36.

ne in turba quidem (*octo tribb. mil. conſ. poteſtate*) hærere plebeium quemquam, 5, 2. *de locis ultimis intelligendum. vid. Drakenborch. ad h. l.*

HASTA ſanguinea præuſta, 1, 32. *in bello indicendo adhibita, ut terror injiceretur*; *ſive illa ſanguine cruentata fuerit*; *ſive e frutice ſanguineo. vid. Plin. H. N.* 26, 18. *Ammian. Marcellin.* 19, 1.

pontifices haſtas motas nunciavere, 40, 19. *inter prodigia numeratur: ceterum haſtæ Martis interpretibus videntur intelligendæ.*

HAUD, *vid.* dubie—hauddum, 10, 6. *it. cap.* 25. *cf.* 28, 2.—haudquaquam, 10, 28. *it. cap.* 30.—haud minus, 6, 42.—haud amplius, 28, 2.—haud ſcio an, 9, 15. *vid. Drakenb. ad* 37, 54.

HAURIRE, 31, 37. profundo limo hauſti ſunt.

graves loricis aliiſque tegminibus hauſere gurgites, 5, 38.

duobus in prærapidum gurgitem hauſtis, 29, 32.

haurit incendium, 5, 7. *i. e. abſumit. it.* 30. 5. flamma hauſit.

nihil hauftum ex vano velim, 22, 7.

unu alteroque fubinde ictu ventrem atque inguina haufit, 7, 10.

placari nequeunt, nifi hauriendum fanguinem, laniandaque vifcera noftra præbuerimus, 9, 1.

hauriendus, aut dandus eft fanguis, 7, 24.

velut ex diutina fiti nimis avide meram haurientes libertatem, 39, 26. *i. e. intemperanter utentes libertate.*

poculum impavide haufit, 30, 15.

HEBETARE, 30, 35. fi nihil aliud, vulneribus fuis ferrum hoftile hebetarent.

HEMERODROMOS vocant Græci, ingens die uno curfu emetientes fpatium, 31, 24. *item* fpeculatores. *vide Dukerum ad h. l.*

HEPTERIS, *vid.* HEXERIS.

HERBA pura, 1, 24. *it.* herba graminis *ibid. Similiter* faxo filice *ibid. Scilicet* herba *dicitur de virenti germine fruticis cujufcunque. vide Virgil. Eclog.* 5, 24.

jam altæ in fegetibus herbæ pabulum præbere poterant, 23, 48.

non ad frumenta modo, quæ jam in hibernis erant, 25, 15. *valde arridet emendatio Jac. Gronovii* in herbis *legentis.*

HERBIDUS, 23, 19. herbidum terrenum. *i. q. terra herbis confita, obducta. cf.* 1, 7. 9, 2. *it.* 29, 31.

HEREDITARIUS, 3, 18. populi colendi velut hereditaria cura etc.

HEREDITAS, 24, 25. quum claufis Andranodorus Infulæ portis hereditatem regni creverit, quæque procurator tenuerat, pro domino poffederit.

HEXERIS, 37, 23. tres hepteres et quatuor hexeres habebat. *Genera navium Græcis potiffimum ufitata, et a numero ordinum, quibus remi ftructi erant, cognominata. cf.* 29, 9.

HIBERNA agere, 9, 28.

id (*pabulum*) convexit in Claudiana caftra—ibique hiberna ædificavit, 23, 48.

HIBERNACULA, 5, 2. quum fpes major imperatoribus—in obfidione, quam in oppugnatione, effet; hibernacula etiam, res nova militi Romano, ædificari cœpta. *cf.* 30, 3. *it.* 22, 32. hibernaculis communitis.

HIBERNARE, 10, 46. exercitum in agrum Vefcinum—hibernatum duxit.

HIC, 42, 18. hoc copiarum: *de fupplemento,* 9000 *militum.*—hoc fervitutis, 5, 2.—hoc folatii, 30, 13.

Lupercal hoc fuiffe ludicrum ferunt, 1, 5. *i. e. quod hodiernum in ufu eft. Similiter,* 1, 42. tum claffes centuriafque et hunc ordinem ex cenfu defcripfit, *i. q. qui nunc quoque fervatur.*

horum deinceps annorum vel fecundas res, vel etc. 5, 51. *cf.* 4, 4.

neque eo minus aut hos, aut illos plus in delectum militum dare, 41, 8. *debebat effe* fe.

hæc taliaque vociferantes, 5, 2.—hæc aliaque dicendo, 29, 1. *vid. Intt. ad illum locum.*

arcem ab his iisdem Sabinis auro captam recepiftis, 3, 17.

hæc licentia, 25, 40. pro *hujus temporis licentia. Sic* 6, 4. opus vel in hac magnificentia urbis confpiciendum. *Vide Gronovium ad illum locum.*

hoc illud effe dictitantes, quod etc. 5, 2. *Sic Virgil. Æn.* 4, 675. *Hoc illud, germana, fuit?*

hic is eft, qui nihil memorabilius toto tempore hibernorum gefferit, 36, 17.

nec cum his primum Etrufcorum, fed multo ante cum iis, qui inter Apenninum Alpefque incolebant, fæpe exercitus Gallici pugnavere, 5, 33.

et mittentibus et miffis ea læta expeditio fuit: nam et *illis*, quod jam diu cupiebant, novandi res occafio data eft; et *hi* fentinam quamdam urbis rati exhauftam, lætabantur, 24, 29. *manifefte* hi *relatum ad remotius. cf.* 30, 30.

quandoque hicc homines injuffu populi Rom. etc. 9, 10. *vid. Drakenb. ad h. l.*

hoccine patiendum fuiffe, 6, 17. *cf.* 8, 5.

hiccine fuerit Afcanius, 1, 3. *it.* hifcine, 7, 30.—huicne, 38, 49.

HIC Capitolium eft, *ubi* quondam, capite humano invento, refponfum eft, *eo loco* caput rerum fore, 5, 54.

ubi hic curiam circumfederitis, 3, 68.

hic Poftumius accenfus ira, 39, 13. pro *tum, tunc.*

hinc jam non, quod factum eft, defenfurus fum, 45, 23. *haud dubie cum Drakenborchio legendum* hic jam: pro *nunc, hoc tempore. vid.* hinc.

HIEMARE, 5, 2. confiliumque erat, hiemando continuare bellum.

HIEMS, 5, 2. ne hiemi quidem aut tempori anni cedere. *cf. cap.* 10. *et* 13. hiems gelida et nivofa. *Vide Cuperi Obf.* 2, 10.

HINC jam non, quod factum eft, defenfurus fum, 45, 23. *Sed Drakenborchius legi vult:* hic jam, *quæ particula, de tempore præfenti dicitur, uti* hic tum *de præterito: vide eumd. ad* 3, 28.

HISCERE, 9, 4. nec confules aut pro fœdere tam turpi, aut contra fœdus tam neceffarium hifcere poffent. *cf. cap.* 6. non hifcere quemquam præ metu potuiffe.

nec adverfus dictatoriam vim aut tribuni plebis, aut ipfa plebs, attollere oculos aut hifcere audebant, 6, 16.

hifcere eum nequiffe, 10, 19. *i. e. mutum et elinguem fuiffe.*

HISPANIA terra, 38, 58. quum per aliquot annos in terra Hifpania, adverfus multos Pœnorum Hifpanorumque et duces et exercitus nominis Romani famam auxiffent: *more poëtarum dictum: vid. infra in v.* terra.

HISTRIO, 7, 2. vernaculis artificibus, quia hifter Tufco verbo ludio vocabatur, nomen hiftrionibus inditum.

HODIE QUOQUE, 1, 26. *nifi legendum* hodieque. *vid. Intt. ad* 5, 27.

HOMO, 1, 32. hominibufque prifcis Latinis etc. *Non mere for-*

mularia hæc ratio dicendi eſt. Nam 23, 31. *legitur :* quorum hominum eſſent : pro *cujus populi cives fuiſſent. cf.* 4, 4. *it.* 9, 26.

Capitolium tamen atque arcem diique et homines Romani tenuerint, 5, 51.

veniam erroris hominihus adolcſcentibus darent, 2, 18. *cf.* 28, 40.

nemo hominum, nemo deorum verecundiam habeat, 8, 34. *i. q. plane nullius rei v. h.*

de hominibus raptis pecorihuſque abactis, 39, 47. *Non ſervi modo, ut nonnulli volunt, ſed liberi etiam videntur intelligendi. Nam Philippus erat omnibus gravis accola.*

accolas ſibi quiſque adjungere tam efferatæ gentis homines horrebant, 10, 10.

ut hi homines Romanis reſtituerentur, 9, 30. *Illud* hi *Drakenborchio delendum videtur, quum* homines *ſufficiant. Solet præterea* homo *interdum dici pro* hic, is *etc. quemadmodum* vir, *et i. g. a. vid. Burm. ad Phædr.* 2, 5, 19.

promiſcue acervatos cumulos hominum urebant, 5, 48.

ſupra duodecim millia hominum cæſa duobus prœliis, 24, 41. *cf. capp.* 42, 49. 23, 25. *it.* 39, 31.

non plus triginta millibus hominum et quatuor millibus equitum, 9, 19.

raptim eductis hominibus atque equis—nihil caloris inerat, 21, 54.

jura gentium hominumque, 4, 4.

HONESTARE, 26, 5. ingens corpus erat (*Nævius*) et arma honeſtabant.

HONESTUS, 36, 40. fatis honeſtam honoratamque imaginem fore.

honeſtum ordinem ducere, 3, 44. *Vid.* ordo.

clari magis inter populares, quam honeſti, 8, 27.

HONORARE, 10, 7. quos corona triumphali laureaque honoraritis.

HONORATUS, 40, 54. honorati Philippi amici. *alias :* purpurati.

maximum (*ſibi onus*) tam honoratorum collegarum obſequio injungi, 6, 6. *Vid.* honeſtus.

honoratiſſimum decretum, 27, 10. *i. q. honorificentiſſimum.*

HONORIFICE, 44, 31. cum prætore eo die honorifice eſt epulatus.

HONORIFICUS, 33, 20. honorifica in ſe decreta reſponſaque.

HONOS, 39, 29. medius tamen honos Manlio habitus, ut ovans urbem iniret, *i. e. ovatio :* prohibitus—ne ovans rediret, quum ab ſenatu impetraſſet, privatus urbem ingrediens, mille ducenta pondo argenti, triginta pondo ferme auri in ærarium tulit, 32, 7. *hic igitur ultimus honos militaris fuit, imperatoribus reducibus e bello habitus. Sunt tamen, qui triumphum in monte Albano, inferiorem quippe ovatione, ſecundum a triumpho juſto locum occupaſſe dicant. cf.* 33, 27.

Fabium, ea ætate, atque eis honoribus, Valerio ſubjectum, 10, 3. *i. q. tam honoratum*, tot tantiſque *honoribus functum.*

non tam ad honorem ejus factum, quam ad consulum ignominiam, 2, 27.

Romanorum autem honoris caussa Peræam Rhodiis restitutam, 32, 34.

ad honores pervenire, 22, 26. *ubi vulgo legebatur* ad honorem : *quod minus usitatum est. Occurrit tamen etiam ap. Nostrum. v. c.* 22, 7*.

uti diis immortalibus honos haberetur, 42, 9.

aræ—honore, donis cumulentur, 8, 33.

est apud te virtuti honos, 2, 12. *i. e. præmium. cf.* 45, 22.

deque præda, manubiis, spoliisque honorem habetote, 23, 11.

ipso Hannibale omnium rerum verborumque honore exsequias celebrante, 25, 17.

HORA fatalis ignominiæ, 9, 5.

unaque hora quadringentorum annorum opus excidio ac ruinis dedit, 1, 29. pro *parvo temporis spatio.*

ne tot annorum felicitatem in unius horæ dederis discrimen, 30, 30. *mox* : unius horæ fortuna.

momento unius horæ cæsus, 9, 16. *cf.* 25, 28. *Vid.* momentum.

HORRENDUS, 9, 36. silva—invia atque horrenda.

HORRENS, 44, 41. cujus (*phalangis*) confertæ, et intentis horrentis hastis, intolerabiles vires sunt.

HORREUM populi Romani (*Campania*) 7, 31.

HORRIDUS, 9, 40. horridum militem esse debere ; non cælatum auro et argento, sed ferro animisque fretum.

HORROR, 39, 8. nec is, qui aperta religione, propalam et quæstum et disciplinam profitendo, animos horrore imbueret. *i. q. metu religionis.* vid. *perfundere.*

HORTAMEN, 10, 29. Decii eventus, ingens hortamen ad omnia pro republica audenda.

HORTAMENTUM, 7, 11. pugnatum—in conspectu parentum conjugumque ac liberorum : quæ magna, etiam absentibus, hortamenta animi, tum subjecta oculis, simul verecundia misericordiaque militem accendebant.

HORTARI, 43, 19. hortarentur in amicitiam jungendam.

quum et caussa eos sua et fortuna hortaretur, ut—peterent, 37, 49. *Fortasse legendum:* hortaretur petere. *vid. Intt. ad h. l.*

HOSPES, 45, 31. qui se propalam per vanitatem jactassent, tamquam hospites et amicos Persei.

HOSPITALIS hostis, 25, 18.

ne hospitali cæde dextram violet, *ibid.*

deversorium hospitale, 21, 63. *i. e. apud hospitem.*

munera ex instituto data utrisque, aliaque hospitalia comiter conservata, 42, 24.

HOSPITIUM, 1, 45. cum quibus publice privatimque hospitia amicitiasque de industria junxerat.

per quosdam privatis hospitiis necessitudinibusque conjunctos, 8, 3.

divisique in hospitia, 2, 14. *ipsæ ædes intelligendæ, ubi deversentur. Sic* 33, 1. hospitium imperatoris. *cf.* 28, 26.

HOSTICUM, 29, 2. hoftico, tamquam pacato, clementer ductis militibus. *cf.* 6, 31. *it.* 8, 34. *Sic* bellicum, cavum, eventum, *alia, Livio dicuntur.*

HOSTICUS, 44, 13. ne fegnis federet tantum in agro hoftico.

HOSTILIS, 2, 12. hoftilia audere. *it.* 3, 2. hoftilia pati.

HOSTILITER depopulari, 37, 17. *it. cap.* 21. diripere hoftiliter.

multa alia caftella—deleta hoftiliter, 9, 38.

HOSTIS alienigena, 29, 10. *Vid.* hofpitalis.

campeftrem hoftem, gravem armis, ftatariumque, 22, 18. *Vid.* movere.

hoftis populo Romano, 21, 1.

adverfus latronum magis, quam hoftium, excurfiones, 35, 7. *Similiter* bellum *et* latrocinium *fibi opponuntur.*

HUC, 7, 34. dum huc illuc figna vertunt. *al.* huc illucque.

quum huc atque illuc figna transferrent, 5, 8.

adde huc populationem agrorum, 7, 30.

HUMANUS, 5, 33. fi quidquam humanorum certi eft.

multa—admirationis humanæ in eo juvene modum excefferant, 26, 19. *i. e. virtutum, quæ in homines cadunt.*

fi quidquam in vobis, non dico civilis, fed humani effet, 5, 3. *Vid.* divinus.

HÙMILIS, 3, 53. fatis fuperque humilis eft, qui jure æquo in civitate vivit, nec inferendo injuriam, nec patiendo.

I.

JACERE, 30, 10. quum maxime vallum Romani jacerent.

quum rudera milites religione inducti jacerent, 26, 11. *cf.* 3, 18 *vide Dukerum ad illum locum.*

figna ademta figniferis in hoftes jacerunt, 34, 46.

inter quos, quum omiffo difcrimine, vera an vana jaceret, thefauros Gallici auri occultari a Patribus jecit, 6, 14. *i. q. diceret.* int. *verba. Sic* 5, 15. quifnam is effet, qui per ambages de lacu Albano jaceret.

in novitatem generis originifque qua falfa, qua vera jacere, 2, 45.

lapides pluere et fulmina jaci de cœlo, 28, 27.

jactæ funt pacis conditiones, 38, 25. *vid. in v. fq.*

JACERE, 10, 35. fe quidem omnia expertos, fed militum jacere animos. *cf.* 9, 6. *ubi tamen vulg. habet* tacere.

fpolia jacentis hoftium exercitus peditibus conceffit, 44, 45. *i. q. cæfi.*

JACTARE, 9, 12. arma jactari cœpta. *i. q. abjici.*

ramofque oleæ fupplices jactantes, 45, 25.

nec vexationem vulneris in via jactanti (*propter afperitatem*) ultra patiens, 21, 48.

ibi jactantem fefe fcorto inter cetera retuliffe, 39, 43.

jactatur in conditionibus pacis, 2, 13. *i. q. commemoratur.*

hanc—jactari magis caussam, quam veram esse etc. 5, 53.
multæ et parvæ disceptationes jactabantur, 39, 48.
jactata res ad populum est, 10, 37. *i. q. rejecta.*

JACTATIO, 21, 26. necdum satis refectis ab jactatione maritima militibus.

JACTURA, 5, 39. facilem jacturam esse seniorum.
levem ex comparatione priorum ducere recentem equitum jacturam, 22, 8. *levem i. q. vilem.*

JACTUS, 30, 10. ex rostratis Pœni vana pleraque (utpote supino jactu) tela in superiorem locum mittebant.
ut vix teli jactu a statione proxima abesset, 8, 7. *cf.* 26, 40. *ubi est* ictus teli. *vid. Intt. ad h. l.*

JACULARI, 42, 54. sed probris quoque in ipsum Macedonasque procacibus jaculati sunt. *Si quidem lectio sana. Fortasse cum Gronovio* joculati sunt *legendum.*

JAM inde ab initio, 1, 2. *cf.* 2, 65. 4, 36. 36, 17. 44, 26. *it.* 6, 40. *ubi vid. Drakenb.*
suo jam inde vivere ingenio, 3, 36. *cf.* 36, 17.
gens jam inde nulla—inferior, 21, 31. *cf.* 9, 16.
quum in conspectu jam castra, jam Aquiloniam habuissent, 10, 43.
jam hic, quo nunc omnia ardent, conticescet furor, 2, 29. pro *statim, ut sæpius, junctum quidem futuro.*
jam plebs, præterquam quod consulum nomen—ne tribunicium quidem auxilium quærebat, 3, 34. pro *præterea.*
jam tum, quum ipse ibi cum collega etc. 10, 21.
jam primum omnium, 1, 1.—jam omnium primum, 5, 51.—jamjam primum, 4, 11*. *nisi legendum* tamquam. *Ceterum illud* jam primum *eleganter servit transeundi facilitati. vid. Drakenborch. ad* 9, 17.
qui jam nunc sanguine meo sibi indulgeri æquum censet, 40, 15.—nunc jam, 7, 32. *cf.* 2, 54. *it.* 3, 40.
Philippo jam pridem hosti, 36, 14. *cf.* 9, 25.

JANUS, dexter, 2, 49. *Jani nominantur transitiones perviæ, ut explicat Cicero de nat. deor.* 2, 27.

IBI ira est suppressa, 2, 35. pro *ea re.*
ibi animum parem tantæ potestati esse, 4, 13. *i. e. in eo viro.*
regia ibi (*ea*) Pyrrhi fuerat, 38, 9.
ibi dum—nullo satis digno moræ pretio tempus terunt, emissus hostis de manibus est, 21, 48.
ibi plurimum profectum est, 3, 14. pro *tum quidem. Sic et* ibi vero, 3, 69. *it. cap. sq.*
in senatum ubi ventum est, ibi vero in Quinctium omnes versi, 3, 69. *cf. cap. sq.*
excitis ad se principibus, ibi agere—cœpit, ut etc. 32, 30.

ICTUS, 5, 21. repentino icti furore. *it.* 26, 20. cladibus.
turres ictæ fulminibus, 25, 7. *i. q. tactæ.*
ictus Hannibal uno prœlio adverso, 37, 24. *i. e. fractus.*
scuta galeæque ictæ, 9, 35.
nova re consules icti, 27, 9.

conſcientia ictus, 33, 28. rebellione ictus, 34, 17. *i. q. permotus, admonitus.*

ICTUS, 30, 10. gravior ac pondere ipſo libratior ſuperne ex onerariis ictus erat.

non cæcis ictibus procul ex improviſo vulnerabantur, ſed, pede collato, tota in virtute ac viribus ſpes erat, 34, 14.

ut extra ictum teli eſſent, 34, 28.

ut ſub ictum venerunt, telorum etc. 27, 18.

gemitus vulnerum ictuſque corporum aut armorum, 22, 5.

ictus mœnium cum terribili ſonitu editi, 38, 5.

IDEM, 27, 9. idem ſocios conſenſiſſe omnes.

idem deinceps omnis exercitus in ſe quiſque jurat, 2, 45.

unde quum eadem reverti poſſet ad ſuos, 3, 70. *i. q. per eamdem viam. Sæpius commutatum cum* eodem. *vid. Drakenb. ad* 4, 33.

idem certaminis, 10, 34.—damni, 35, 42.

iidem igitur omnes ſumus: et quum *eadem* omnia in hoc bellum afferamus, quæ in priora attulimus, *eumdem* eventum belli exſpectemus, 6, 7.

in eadem mecum Africa geniti, 30, 12.

IDEMTIDEM, ne quis violaret, Talaſſio ferri, clamitatum, 1, 9. *cf.* 10, 19. 4, 20. *it.* 5, 39.

JEJUNA feſſaque corpora Romanis et rigentia gelu torpebant, 21, 55.

IGITUR *a principio periodi*, 2, 48.

IGNARUS, 21, 22. quod haud ignarus erat, circumitam ab Romanis eam (*Hiſpaniam*) legatis ad ſollicitandos principum animos.

ignari veniſſe dictatorem, 8, 36.

IGNAVUS, 3, 67. quem tandem ignaviſſimi hoſtium contemſere?

quando nec foſſa valloque ab ignaviſſimo ad opera ac muniendum hoſte clauſi eſſent, 9, 4.

IGNIS, 3, 53. vivoſque igni concrematuros minabantur. *cf.* 6, 33.

arma ſubdito igne concremavit, 8, 30.

ignibus armata ingens multitudo, facibuſque ardentibus tota collucens, 4, 33.

facibus ardentibus plurimum ſimul ignem conjecerunt, 33, 37.

Philippum et ignes ab Oreo editi monuerant, ſed ſerius Platoris fraude e ſpecula elati, 28, 7.

quem ille obrutum ignem reliquerit, ita ut toties novum ex improviſo incendium daret, eum ſe exſtincturum, 10, 24. *de bello.*

et Syphacem et Karthaginienſes, niſi orientem illum ignem (*Maſiniſſam*) oppreſſiſſet, ingenti mox incendio—arſuros, 29, 31.

IGNOBILIS, 10, 20. infrequentia armatis ſigna egreſſa, prædam prædæque cuſtodes exire, ignobile agmen, et ſua quemque molientem etc.

ignobili atque inhoneſta morte—occubuit, 29, 18.

lævum cornu ignobiles tenebant Hifpaniæ populi, 29, 2.
ignobilis urbs, 25, 1. *it. cap. eod.* ignobilia oppida.

IGNOMINIA, 26, 1. additum etiam utrorumque ignominiæ eft, ne in oppidis hibernarent etc.
fervate modo, quos ignominia irritaveritis, 9, 3. *Vid. infra in v.* injungere.
in contumeliam ignominiamque certare juvat, 4, 4.

IGNOTUS, 5, 39. ignotæ fitus urbis. pro *ignotus f. v.*

ILLAC fuga et cædes vertit; ubi facram Dianæ feram jacentem videtis: hinc etc. 10, 27.

ILLACRIMARE, 45, 4. ipfe illacrimaffe dicitur forti humanæ.

ILLE *relatum ad propiores*, 24, 29. nam et illis quod—et hi etc. *cf.* 30, 30. *it.* 39, 53. *vid.* hic.

ILLIBATUS, 3, 61. eo imperium illibatum referrent.

ILLICERE lucro mercatorem, 10, 17.
invexiffe in Galliam vinum, illiciendæ gentis cauffa, 5, 33.

ILLICO, 39, 15. quod ad multitudinem eorum attinet, fi dixero, multa millia hominum effe, illico, neceffe eft, exterreamini, nifi adjunxero, qui qualefque fint.

ILLIGARE, 5, 27. illigatæ poft tergum manus.
illigari gentem Romano bello, 31, 25. *cf.* 32, 21.
familiari amicitia illigatum alicui effe, 32, 22.
non iis conditionibus illigabitur pax, 33, 12.
invitum fe gravioris fortunæ conditioni illigantem, 36, 11. *de filia collocanda regi Antiocho.*

ILLITUS, 5, 2. donum inimicorum veneno illitum fore.
faces tædamque et malleolos ftuppæ illitos pice parari jubet, 42, 64.

ILLUSTRIS, 29, 34. Karthaginienfium equites—et divitiis quofdam et genere illuftres. *Vid.* eques.
viri illuftres, 33, 36. *it.* homines, 41, 25.

IMAGINARIUS, 3, 41. neque enim fibi privatos, aut in curia aut in concione poffe obftare; neque fe imaginariis fafcibus eorum cefluros effe. *i. q. non legitimis.*

IMAGO, 1, 34. nobilis una imagine Numæ.
te—patris imago—creat vocatque regem, 1, 47.
clarum hac fore imagine Scaptium: populum Rom. quadruplatoris et interceptoris litis alienæ perfonam laturum, 3, 72. *Hic imago non tam pro nobilitate, quam pro fplendore, ex meritis in rempublicam collecto, pofita videtur.*
his quoque imaginibus juris fpretis, 41, 8. *i. e. quæ per fpeciem juris jactantur.*
quidnam illi confules dictatorefve facturi effent, qui proconfularem imaginem tam fævam ac trucem fecerint, 5, 2. *i. e. munus tribunorum militum confulari poteftate.*

IMBELLIS, 22, 39. imbellem pro perito belli vocent.
incondita inermifque multitudo, mixta imbelli turba, 32, 13. *i. e. feminæ, infantes etc.*
nec rem Romanam tam defidem umquam fuiffe atque imbellem, 21, 16.
imbellem annum agere, 10, 1.

imbelle triennium ferme peftilentia—fuit, 4, 20.

IMBER ingentibus procellis fufus, 6, 32. *cf. cap.* 8.

imbres continui campis omnibus inundantes, 8, 24.

imber continens per noctem totam ufque ad horam tertiam diei infequentis tenuit, 23, 44.

inter alia prodigia et carnem pluit: quem imbrem etc. 3, 10.

imbri lapidavit, 43, 13. *i. e. pluit imbri lapideo. cf.* 30, 38.

tandem eam nubem cum procella imbrem dediffe, 22, 30.

imbre conquiefcente, 24, 47.

IMBIBERE, 2, 58. nec ulla vi domari poterant; tantum certaminis animis imbiberant.

neque immemor ejus, quod initio confulatus imbiberat, reconciliandi animos plebis etc. 2, 47.

IMBUERE, 4, 31. colonorum cæde imbutis armis.

imbutus uterque quadam admiratione alterius, 21, 39.

imbutum jam a juventa certaminibus plebeiis, 5, 2.

malo tirocinio imbuendum Samnitem, 9, 43.

Fulvium Quiritium Romanorum exercitum, honefte genitos, liberaliter educatos, fervilibus vitiis imbuiffe, 26, 2.

qui hinc integri et finceri Romam eunt—imbuti illinc et infecti Romanis delenimentis redeunt, 40, 11.

inter novitatem fucceffionis, quæ nofcendis prius, quam agendis rebus imbuenda fit, 41, 15.

IMITARI, 7, 2. fine imitandorum carminum actu, *i. e. fine hiftrione, qui faltando et gefticulando ea, quæ pronunciabantur, exprimeret. vide Dukerum ad h. l.*

IMMATURUS, 1, 26. abi hinc cum immaturo amore.

IMMEMOR, 1, 34. qui quum, ignorans nurum ventrem ferre, immemor in teftando nepotis, deceffiffet. *i. e. non cogitans de nepote.*

omnium immemor difficultatum, 9, 31. *fcil. imminentium.*

immemor armorum, 2, 22. *i. q. pacis ftudiofus.*

immemor fuæ libertatis, 2, 20*. *h. l. qui non curat libertatem adipifci.*

qua cibi, qua quietis immemor nox traducta eft, 9, 3.

IMMENSUS, 5, 37. equis virifque longe ac late fufo agmine immenfum obtinentes loci.

ad immenfum multitudinis fpeciem auget, 29, 25.

quæ (*fuga*) ubi immenfa ac fine fpe erat, 22, 6.

IMMIGRARE, 39, 14. ut aliquam ædium partem vacuam faceret, quo Hifpala immigraret.

IMMINERE *viciniam, tam ex plano, quam ex alto, item cupiditatem et exfpectationem exprimit.*

carcer imminens foro, 1, 33.—imminentia muris ædificia, 2, 33.

imminet arbor prætorio, 3, 25.—arx mari, 24, 3. *cf.* 4, 59.

imminens (*mons*) fuper Demetriadem, 44, 13.

imminentes fpei majoris honoris, 4, 25.

imminere in occafionem, 25, 20.

imminere animo in propinquam victoriam, 30, 28.

peritus rerum popularium imminensque ei poteſtati, 3, 51.

defectioni Campanorum imminentes admoturos caſtra, 8, 22.

IMMISCERE, 4, 4. ne propinquitatibus immiſceamur, cavent.

Karthaginienſes Romanique pariter variis caſibus immixti, *i. e. fortunæ converſiones experti. Vulg.* immixtis.

qui ſortem omnem fortunæ regnique ſui cum rebus Romanis immiſcuiſſet, 45, 14. *i. e. conjunxiſſet.*

IMMITIS diu cædes pariter fugientium ac reſiſtentium armatorum atque inermium fuit, 4, 59.

IMMITTERE, 40, 48. armaturam levem immittendo in ſtationes. *Etiam* mittere *hoc ſenſu,* permittere *item dicitur.*

et me vel devovere pro populo Romano legionibuſque, vel in medios me immittere hoſtes paratus ſum, 9, 4. *cf.* 8, 9.

concitatam remis navem, quanto maximo impetu poterant, in terram quum immiſiſſent, 30, 25.

IMMO, 26, 30. maneant immo,—ut coram bis reſpondeam etc. *cf.* 35, 49. *it.* 38, 43.

IMMODERATUS, 3, 9. quippe duos pro uno domino acceptos, immoderata, infinita poteſtate.

IMMODESTE, *vid. in v. ſq.*

IMMODICE, 22, 27. immodice immodeſteque non Hannibale magis victo ab ſe, quam Fabio gloriari.

IMMODICUS lingua, 22, 12.

immodicus magis in numero augendo, 38, 23.

decreta immodica ad honores ſociorum, 31, 45.

IMMOLARE *non de immolatione proprie dicta, quæ fit per molam ſalſam, ſed de actu cædendi,* 1, 45. interea Romanus immolat Dianæ bovem.

IMMOLITUS, 39, 44. et quæ in loca publica inædificata immolitave privati habebant: *ὕστερον πρότερον· dici debebat:* immolita inædificatave, *nam moliri, ſ. fundamenta jacere, præcedit ædificationem, et dicitur alias ſubmoliri.*

IMMUNIS, 38, 44. portoriorum immunes.

IMPAR, 22, 15. omni parte virium impar.

par audacia Romanus, conſilio et viribus impar, 27, 1. *conſtructio Livio imprimis uſitata. cf.* 6, 23.

videbam, quam impar eſſet ſors, quum ille vobis bellum, vos ei ſecuram pacem præſtaretis, 42, 13.

IMPARTIRI, 4, 54. tandem aliquando impartiendos plebi honores.

IMPAVIDUS, 42, 59. ut uſu belli et ingenio impavida gens turbaretur.

IMPEDIMENTUM, 8, 32. quæ dictatori religio—impedimento ad rem gerendam fuerit.

IMPEDIRE, 9, 9. noſtrum exercitum eadem, quæ impedierat, fortuna expediret.

IMPEDITUS ſaltus, 9, 2. *i. e. ſaltus itineris impediti.*

conſul ſuperior viribus, locis impeditior erat: omnia itinera obſepſerant hoſtes, 9, 43.

IMPELLERE, 9, 27. ſubſidiarias cohortes—in primam aciem ex-

templo emifit: univerfifque hoftem primo impetu viribus impulit. *cf. cap.* 40.

IMPENDERE, 6, 15. fed quid ego vos, de veftro impendatis, hortor. *Sic Terent. Adelph.* 1, 2, 37. *de meo.*

IMPENDIO magis publico, quam jactura, 7, 21.

IMPENSA, 5, 4. cui (*rei familiari*) gravis impenfa non eft.

quia impenfa pecuniæ facienda erat, 44, 23. *Similiter* 1, 20. unde in eas fumtus pecunia erogaretur.

rebus ipfis meritifque et impenfis officiorum ut fuperare poffem, fortuna, tempora, Antiochus, et bellum in Afia geftum præbuerunt materiam, 37, 53.

IMPENSE, 40, 35. in perniciofam, fi quis impenfe retineret, feditionem (*milites*) exarfuri. *Vid. Duker. ad* 34, 15.

IMPENSIUS, 4, 46. certamina—multo impenfius in caftris accendi.

IMPENSUS, 2, 9. quia impenfo pretio venibat.

IMPERARE, 33, 13. quæ priore conloquio aut imperata a Romanis, aut poftulata ab fociis effent, omnia fe concedere.

Hernicis—milites imperati, 4, 26. *Sic* imperare frumentum, 9, 43.—ftipendium, 29, 15.—pedites, 38, 35.—decumas, 42, 31. pecuniam, 30, 16. etc.

tribunis militum imperavit, ut farcinas in unum conjici jubeant, 3, 28. *cf.* 1, 27.

nulla arma, nifi imperata a populo Rom. fumere, 40, 34.

Antiocho fi Smyrna et Lampfacus imperata faciant, 35, 17. *i. q. ab Ant. imperata.*

IMPERATOR, 6, 29. fignum—Jovis Imperatoris in Capitolium tulit.

cujus rei vitium non in belli eventum—fed in rabiem atque iras imperatorum vertit, 8, 30. *i. e. dictatoris et magiftri equitum, cujus pofterioris ductu aufpicioque, infcio atque invito dictatore, vicerat exercitus. cf. cap.* 33.

imperatoremque regem appellandum cenfuerunt, 35, 45.

IMPERATORIUS, 10, 38. qui juniorum non conveniffet ad imperatorium edictum etc.

IMPERIOSUS, 7, 40. eodem (*tenore*) hæc imperiofa dictatura geretur.

cognomenque Imperiofi grave liberæ civitati, 7, 4.

IMPERITARE, 21, 1. quod fuperbe avareque crederent imperitatum victis effe. *cf.* 4, 5. *it.* 22, 41.

IMPERIUM, 1, 7. ita folus imperio potitus Romulus. *paullo ante* regnum *vocabatur. Contra cap.* 13. *diftinguuntur:* regnum confociant, imperium omne conferunt Romam.

fummum imperium, 4, 1. *de confulatu. alibi:* regium. *it.* 4, 2. regiæ majeftatis imperium. *cf.* 8, 32.

imperio regere urbem, 1, 6. *cf.* 8, 23.

paratus imperio, 9, 36. *i. e. ut pareat.*

ut nemo audeat in Hifpaniam imperium accipere, 26, 18.

quibus (*auxiliis*) traditum a patribus imperium Hifpaniæ repeti poffet, 28, 31.

imperium alicui jubere dari, 26, 41.

quod imperio ejus Gallia adeo frugum hominumque fertilis fuit, 5, 34.

quæ in meo imperio gesta sunt, 29, 27. *i. q. a me imperatore.*

pro imperio submovere. 2, 56. *Oppos. si vobis videtur, discedite Quirites.*

titulus honoris (quod imperio, non populi jussu, non ex auctoritate Patrum dato, *Propraetor senatui*, scripserat) magnam partem hominum offendebat. Rem mali exempli esse, imperatores legi ab exercitibus etc. 26, 2. *Hæc est prima mentio imperii ab exercitu delati. Similiter cap. 9. Proconsuli par cum consulibus in urbe imperium commemoratur*; *et* 27, 7. *imperium, non in annum, sed, donec revocaretur a senatu, decretum, dicitur.*

ita provinciæ exercituumque in eum annum partita imperia, 27, 7.

imperium ablatum ab tribunis suffragio populi creatis, 28, 27.

imperia—tribuni militum—et duumviri navales, 9, 30.

imperium populi Romani, 28, 42. *vid. Drakenb. ad h. l.*

una et viginti legionibus eo anno defensum imperium Romanum est, 27, 22.

conservare imperium majestatemque populi Rom. sine dolo malo, 38, 11. *eorum est, qui inferiores se Romanis fœderis formula declarari passi sunt. Vid.* conservare.

IMPETRABILIS pax, 37, 34. *cf.* 30, 16.

triumphum impetrabilem faciebat, 39, 29.

omnia et impetrabilia et tuta erant apud Romanos, 25, 29. *cf.* 42, 29.

IMPETRARE, 43, 23. nec tamen impetrare ab animo posset, ut impensam in rem maximi ad omnia momenti faceret.

impetrato, 9, 16. *absolute. Sic alibi sæpius.*

IMPETUS, 1, 5. crimini maxime dabant, in Numitoris agros ab his impetum fieri, *scil. diripiendi caussa.*

ad regem impetum facit, *ibid.*

multa secum volventi (*Hannibali*) subiit animum impetus, caput ipsum belli, Romam petendi, 26, 7.

impetu potius bella, quam perseverantia, gerat, 5, 6.

unius prælata impetu lateris alterius remos detersit, 28, 30.

capere impetum, *vid.* capere.

IMPIGRE, 21, 57. fama impigre—defensi præsidii.

IMPINGERE, 27, 18. in aciem altiori superstantem tumulo impegere.

IMPIUS, 9, 41. vocis impiæ pœnas expetere, qua se urbem Romanam oppugnaturos minati sunt.

IMPLERE mare fama nominis sui, 1, 2.

Punicum nomen maria terrasque fœda fuga impleturum, 26, 41.

implere urbem lamentis, 5, 39. *de mortuis. i. e. facere, ut impleatur, vel potius, caussam esse, cur etc.*

omnia delubra pacem deum exposcentium—turba implebantur, 3, 5.

quum—montem Albani implessent, 1, 33. *i. e. habitandum occupassent.*

impletæ cibis vinoque venæ, 26, 14.
militemque præda implevit, 7, 16.
implevere aures legatorum, 45, 31.
alius ab alio impleti rumoribus, 22, 7.
adolescentem suæ temeritatis implet, 1, 46. *cf.* 3, 63. *it.* 10, 14. 36, 12.
implere fata, *vid.* fatum.
impletas modis saturas, descripto jam ad tibicinem cantu, 7, 2.

IMPLICARE, 27, 43. incertis implicantes responsis.
non tam in periculosum, quam longum morbum, implicitum, 23, 34.
intra castra quies necessaria morbo implicitum exercitum tenuit, 3, 2.

IMPLORARE, 9, 4. a Veiis exercitum Camillumque ducem implorabunt, *i. q. arcessent.*

IMPONERE in caput, 1, 18. *Alii,* in capite.
præsidio Medione imposito, 36, 12. *cf.* 31, 18.
se in præsidio impositum esse, 24, 37.
coloniamque in Samnitium agro imposuerit, 8, 23. *nempe observandi, vigilandi caussa, ex instituto vetere prudentiæ Romanæ.*
præerat huic arci Philodemus—ab Epicyde impositus, 25, 25.
spei nostræ—finem imposuerimus—ipsa indignitas perseverantiam imponere debuit, 5, 4.
imponere fraudi speciem juris, 9, 11.
cum quibus bellum, cum quibus pacem habeamus, se modum imponere æquum censet, 21, 44.
ipse alias claves omnibus portis imposuit, 27, 24.
porta imposita, (*muro*) 34, 9.
argentum in stipendium impositum, 32, 2. *scil. unde stipendia dari possent.*
Lepidus molem ad Tarracinam, ingratum opus, quod prædia habebat ibi, privatamque publicæ rei impensam imposuerat, 40, 51. *Aut sic, aut* injunxerat *legendum. Illud præfert Drakenborchius, et ita explicat: publica pecunia construxit opus, quod ipse aliique, qui itidem ibi prædia habebant, privata impensa facere debuerant.*
delecto milite ad naves imposito, 22, 19. *Scilicet* imponere *simpliciter pro* in naves imponere *dicitur. Etsi enim diserte additum est* ad naves, *id ipsum tamen ad* milites *referri vult Gronovius,* ut *intelligantur* milites ad naves *pro militibus classiariis.*
qui ob ereptum censuræ regnum labem secundæ suæ dictaturæ imposuerint, 4, 32.
mulcta in civitates imposita, 10, 37.

IMPORTARE, 39, 14 ne quid eæ conjurationes cœtusque nocturni fraudis occultæ aut periculi importarent.

IMPORTUNUS, 29, 17. quæ crudelissimi atque importunissimi tyranni scelera in oppressos cives edunt.

IMPORTUOSUS, 10, 2. importuosa Italiæ littora.

IMPOTENS, 6, 11. vitio ingenii vehemens et impotens, 25, 28. impotentes tyranni.

impotentia confilia, 3, 36.

impotens injuria, 8, 28. *it.* 7, 41. poftulatum, *i. e. quod proficifcitur ab impotenti parumque moderato aut civili animo.*

impotens regnum, 8, 5. *cf.* 7, 39. 33, 46. *it.* 30, 16.

Pleminius impotens iræ, 29, 9. *i. q. impatiens. cf.* 5, 37. flagrantes ira, cujus impotens eft gens.

fuarum impotens rerum (*gens*) præ domefticis feditionibus difcordiifque, 9, 14.

impotens lætitiæ animus, 27, 50.

IMPOTENTIUS, 27, 48. impotentius jam regi, et inter duas acies verfari velut incerti, quorum effent. *de elephantis.*

IMPRESSIO, 3, 62. quæ in finiftrum cornu Romanorum in ipfo certamine impreffionem facerent. *i. e. impetum ex propinquo.*

IMPROVISO oppreffis nec animi fatis ad refiftendum, nec virium fuit, 10, 32.

IMPROVISUS, 27, 43. audendum aliquid improvifum inopinatum. *Alterutrum videtur a gloffa veniffe.*

IMPRUDENS, 31, 14. Acarnanes quo juvenes, per Initiorum dies, non initiati, templum Cereris, imprudentes religionis, cum cetera turba ingreffi funt.

maris imprudentes, 34, 9. *i. q. expertes rei nauticæ.*

IMPRUDENTIA eventus, 4, 39. *i. e. quod non prævideraut eventum.*

excufata imprudentia de pace multis verbis differuit, 30, 37.

IMPUNITIOR, 3, 50. quo impunitior fit (*Claudii libido*) eo effrenatiorem fore.

IN fecundam aciem refugere, 30, 34.

redituri in Theffalonicam, 40, 4.

in unum jam confilium intentus, 37, 31.

id modo quæritur, fi majori parti et in fummam prodeft, 34, 3.

in reliquum curæ fenatui rem Syracufanam fore, 26, 32. *i. e. in futurum.*

nec in præfens modo, fed in venientem etiam annum, 2, 42.

in primum infeftis haftis provolant duo Fabii, 2, 46.

pugna jam in manus venerat, *ibid. Sic* εἰς *Græcorum* in *et* ad *fignificat. vid. Gronov. ad h. l.*

mutabiles in diem cauffæ, 31, 29.

comitia in ante diem—edixit, 41, 16. *cf.* 43, 16.

parcere victis in animum habebat, 33, 10.

numquam ambigua fide in amicitiam populi Romani fuerant, 6, 2.

viris in arma natis, 9, 9.

tertiæ claffis in quinquaginta millium cenfum effe voluit, 1, 43. *h. e. ufque ad fummam quinquaginta millium.*

in utrumque auctores funt, 10, 25.

in regiam terrorem facere, 1, 56. pro *in regia: dicit enim Livius, regem exterritum domeftico vifu.*

in Æolidem coloniæ, 34, 58. *fcil. miffæ, deftinatæ, etc.*

atque in ira adverſus hoſtem fuerunt (*decreta*), 31, 45.

in navis adminiſtratione alia in ſecundam, alia in adverſam tempeſtatem uſui ſunt, 34, 6.

in primo, 2, 40. *i. q. ab initio: ſimiliter* a primo *dicitur: vid.* inprimis.

regia claſſis ſeptem—navium erat, in quibus tres hepteres, 37, 23. *i. q. et inter has. cf.* 1, 56.

eadem in militia (*militiæ*) ſævitia Appii, quæ domi, 2, 58.

primo in conſpectu, 42, 57. pro *ad primum conſpectum.*

ibi in quiete utrique conſuli eadem dicitur viſa ſpecies, 8, 6. *i. q. per quietem.*

regionis naturam ac nomina principum in populis (*populorum*) accepere, 9, 36.

ſi forte jam ſatias amoris in uxore ex multa copia cepiſſet, 30, 3.

quo tempore et in qua fortuna a populo Rom. defecerimus, 26, 13.

in variis voluntatibus, 1, 17. *i. e. quamvis eſſent variæ voluntatis.*

torpeſcentne in amentia illa? 23, 9. *h. e. quum te tam dementer facere videbunt.*

in eo, ubi præſidium eſſe oportebat, ibi exitium eſt, 40, 15. *ſi quidem ſanus locus.*

omnia quidem ut poſſes in nobis dii dederunt, 30, 12. pro *in nos. cf.* 5, 11. *it.* 26, 33.

qua ferocia animi uſus erat in Liguribus, 42, 9. pro *adverſus Ligures. cf.* 6, 22. *it.* 28, 43.

quum conſuli duplicatæ vires, Pœno recens victoria (*in*) animo eſſet, 29, 36. *i. e. quum meminiſſent,* etc. *Sed vulgata etiam explicari poteſt, ut ſit* animum faceret.

in mulcta temperarunt tribuni, 2, 52. *i. e. per mulctam, ſ. in mulctam commutarunt pœnam capitalem.*

quæ (*arma*) in portis fuere noſtris, 3, 67. pro *ad portas.*

in Etruria prorogatum imperium eſt, 30, 41. pro *in Etruriam.*

ut ipſi in privato animadverterent in eas, 39, 18. pro *privatim.*

nihil eſt aliud in re, niſi ut omnia negata adipiſcamur, 10, 8. *i. e. nulla alia cauſſa eſt.*

INÆDIFICARE, 1, 55. ut libera a ceteris religionibus area eſſet, tota Jovis templique ejus, quod inædificaretur. *cf.* 43, 16.

INÆSTIMABILIS, 31, 34. nihil tam incertum nec inæſtimabile eſt, quam animi multitudinis. *h. e. quo confidere non licet.*

id vero inæſtimabile gaudium fore, 29, 32. *h. l. ſecundum litteram, quod aiunt, accipiendum.*

quando, quod taciti indignarentur nobiles homines, id æque novus competitor inæſtimabili perjurio inceſſeret, 37, 57. ult.

INAMBULARE, 9, 16. inambulans ante tabernaculum.

per muros inambulare ſenatores Nolanos juſſit, et omnia circa explorare, quæ apud hoſtes fierent, 23, 43.

INANIMUS, 21, 32. animalia inanimaque omnia rigentia gelu.

fatiati cæde animantium, quæ inanima erant, etc. 41, 18.

INANIS, 33, 31. litteras inanes vana fpecie libertatis adumbratas effe.

INAUGURARE, 1, 6. Palatium Romulus, Remus Aventinum ad inaugurandum templa capiunt. *i. e. augurandum, augurium capiendum. cf. cap. 36. ubi* inaugura *i. q. augurando conftitue, affequere, f. ut Drakenb. interpretatur:* per augurium divinare: *licet* divine *immediate antecedat.*

centurias—fub iifdem, quibus inauguratæ erant, nominibus fecit, 1, 43.

qui fecundo loco inauguratus erat, 40, 42. *Fortaffe legendum:* creatus erat, *quod verbum de rege facrorum dicitur, 2, 2. Videtur male repetitum effe a librariis ex antecedentibus.*

INAUGURATO, 5, 52. urbem aufpicato inauguratoque conditam habemus.

INAURATUS, 40, 37. Apollini—dona vovere et dare figna inaurata; quæ vovit deditque.

INAUSPICATUS, 7, 6. num etiam in deos immortales inaufpicatam legem valuiffe?

templum parietibus totis lamina inauratum, 41, 20.

INCALESCERE, 22, 6. fole incalefcente.

INCASSUM, 10, 29. vana incaffum jactare tela.

INCAUTIUS, 21, 7. dum murum incautius fubit.

INCAUTUS ad credendum pavor, 9, 12. *i. e. qui in eo fibi parum caveret quod crederet.*

INCEDERE, 8, 8. unoque continenti agmine in hoftem incedebant. *ubi tamen codicum pars maxima, Drakenborchio affentiente,* incidebant.

quacumque inceffero in aciem hoftium, 7, 33.

Sabini ufque ad portas urbis populantes inceffere, 2, 63.

fegnius Hifpanorum figna incedebant, 28, 14.

per quam (*Indiam*) temulento agmine comiffabundus inceffit, 9, 17.

graviorque cura Patribus inceffit, 4, 57.

juftifque—religio inceffit, ab eis, quorum imminutum imperium effet, comitia haberi, 8, 3.

tantus gemitus omnium fubito exortus eft, tantaque mœftitia inceffit, ut non gravius accepturi viderentur etc. 9, 4.

INCENDERE, 6, 33. incenfos ea rabie impetus Tufculum tulit. *it.* incenfus ira, 2, 13.

tacita cura animum incenfus, 22, 12.

INCENDIUM, 30, 6. ignibufque in proxima tecta conjectis, effufa flamma primo veluti fparfa pluribus locis reluxit, dein per continua ferpens, uno repente omnia incendio haufit.

quum cædes et incendia circum An enem fecillent, 2, 64.

ubi conflagraffent Sidicini, ad nos trajecturum illud incendium effe, 7, 30.

fe populare incendium priori confulatu femiuftum effugiffe, 22, 40. *alias:* ambuftus.

incendio alieni judicii—conflagrare, 39, 6. *i. e. propter invidiam alieni judicii condemnari et perire.*

INCENSUS *pro* eo, qui cenfus non eft, 1, 44.—in populo per multos annos incenfo, 4, 8.

INCEPTUM, 5, 11. primo incepto.

non venit ad finem tam audax inceptum, 10, 32.—irrito incepto, 29, 35. *cf.* 9, 41. *it.* 25, 5.

inceptum non fuccedebat, 42, 58. *nifi legendum de conjectura Drakenborchii* inceptu pro *inceptui.*

neque fatis inceptis fuccederit, 24, 19.

id fœdum confilium tum incepto, tum etiam exitu, fuit, 26, 38.

quum—perftaret in incepto, 8, 33. *cf.* 32, 23.

INCERTO *Adverb.* 28, 36. multique adnantes navibus, incerto præ tenebris, quid aut peterent, aut vitarent, fœde perierunt.

INCERTUS, 9, 24. quæ (*nox*) omnia ex incerto majora territis oftentat.

in incertum (*fc. tempus*) creatus, 4, 13.

incerti rerum omnium, fufpenfique de ftatu alterius uterque conful ageret, 9, 43.

incertus fententiæ, 4, 57.—incertus animi, 1, 7.—incertis animis fluctuans, 33, 1.—incertus veri, 4, 23.

incerti, manere eam an abire mallent, 2, 32.—incerti de fide fociorum, 9, 6.

incerti, focii, an hoftes, effent, 30, 35.

incerta rerum multitudo, 24, 24.

incertus trepidavit, 33, 8.—incerta cafuum, 30, 30.

incertus infans, 31, 12. *i. e. ambiguo fexu, uti paullo poft dicitur.*

INCESSERE, 38, 29. funda mare apertum inceffentes exercebantur. *Hic reciproce verbum eft intelligendum ut fit aptum τῷ* inceffentes: *nam paffivum requirebat* inceffendo.

vagofque—in viis lapidibus telifque inceffebant, 26, 10.

tanta fimul admiratio miferatioque viri inceffit omnes, 9, 8.

peftilentia inceffèrat pari clade in Romanos Pœnofque, 28, 46.

quando, quod taciti indignarentur nobiles homines, id æque novus competitor inæftimabili perjurio inceffèret, 37, 57. *femper, tranflate quidem, dicitur in malam partem.*

INCESSUS, 21, 36. tot hominum jumentorumque inceffu dilapfa eft (*nix.*) *cf.* 10, 41.

inde terror maximus fuit, quod facerdotes eorum, facibus ardentibus anguibufque prælatis, inceffu furiali militem Romanum infueta turbaverunt fpecie, 7, 17.

INCESTE, 1, 45. quidnam tu, hofpes, paras—incefte facrificium Dianæ facere. *i. e. parum cafte, pure.*

INCESTUM, 8, 15. ab incefto id ei loco nomen factum. *i. e. ftupro Veftalium.*

INCESTUS, 45, 5. judicia—more majorum comparata de iis, qui inceftas manus intuliffe intra terminos facratos templi dicantur.

INCHOARE, 3, 54. ubi prima initia inchoaftis libertatis veftræ.
INCIDERE, 28, 3. incidentia tela.
metu, ne ambiguo ictu fuis inciderent (*tela*), 30, 10.
cum tanto pavore incidentibus vobis in vallum portafque, 27, 13.
priufquam paventes portis inciderent, 5, 26.
ne—timor in exercitum incideret, 29, 24.
incidens portis exercitus, 5, 11.
incidens principum foribus, 9, 24.
quod ubi cui militi inciderat, 2, 27.
certamen confulibus inciderat, *ibid.*
quonam fato incidiffet, mirari fe etc. 3, 40. pro *accidiffet.*
incidunt aliorum peccata in unius fufpectum ingenium, 3, 11.
INCIDERE, 6, 39. fi fpem honoris latoribus earum (*rogationum*) incidant. *cf.* 3, 58. *it.* 35, 31.
fpemque extemplo inciderunt, capi primo impetu poffe, 44, 13.
quibus, longiorem exorfis orationem, brevis interrogatio—fermonem incidit, 32, 37.
INCINCTUS cinctu Gabino, 8, 9. *it.* cultu, 10, 7.
INCIPERE, 9, 32. exfpectantes, ut ab adverfariis clamor et pugna inciperet: et prius fol etc.
inde fœdum inceptu, fœdum exitu, quod vites, *Præf.*
INCITARE, 8, 33. his vocibus quum in fe magis incitarent dictatorem.
incitatus hibernis pluviis (*fluvius*), 44, 8.
INCLAMARE, 1, 25. exercitus inclamat Curiatiis, ut opem ferant fratri.
Valerium magna voce inclamat, 8, 9.
paftorum unus—inclamat alios, cunctanter ab ruinis vici pecus propellentes, 10, 4. *i. e. increpat.*
INCLEMENS, 9, 34. ne verbo quidem inclementiori.
INCLEMENTER, 32, 22. murmur ortum aliorum cum affenfu, aliorum inclementer affentientes increpantium.
INCLINARE, 29, 7. fretum æftu inclinatum. *i. e. ubi rediit aqua ex alto verfus terram.*
prius fol meridie fe inclinavit, 9, 32.
nifi pars aliqua inclinaret ad refpectum priftinæ focietatis, 35, 39.
in liberis gentibus plebs—deterioribus erat ob regem Macedonafque inclinata, 42, 30.
in dites a pauperibus inclinata onera, 1, 43.
Philippus—ad fortunam inclinavit, 23, 33. *fcil. fe.*
tribuni inclinatam rem in preces fubfecuti, 8, 35.
inclinatis femel in Apulia rebus, 9, 20. *i. q. Romanis in Apulia victoribus.*
inclinavit fententia, fuum in Theffaliam agmen demittere, 32, 13. *cf.* 28, 25.
in hanc fententiam maxime conful ipfe inclinavit animos, 8, 21.

dictator rem in caussam plebis inclinavit, 6, 39.

inclinatæ vires, 9, 12. *cf.* 3, 16. *it. cap.* 63. inclinatur Sabinis cornu.

INCLINATIO, 44, 31. adjuvante inclinationem, animorum clementia in omnes et justitia prætoris. *cf.* 27, 17.

INCLUDERE, 24, 19. captivi—Romani missi, atque ibi in carcere inclusi sunt.

Ætolorum utræque manus Heracleam sese incluserunt, 36, 16.

pars Heracleæ incluserunt sese, 36, 17.

nec ante vincere desierint, quam Rubro mari inclusis, quod vincerent, defuerit, 42, 52.

consuli primo tam novæ rei ac subitæ admiratio incluserat vocem, 2, 2.

quum jam spiritum includeret, nec reciprocare animam sineret, 21, 58. pro *intercluderet : sic ante Drakenborchium legebatur.*

includi vento in hostium ora, 37, 24.

inclusa (*oratio*) libro quinto Originum Catonis, 45, 25. *i. q. inserta.*

postremo inclusum, (*scil. decreto*) 31, 44. *i. e. additum.*

INCLYTUS, 39, 36. inclytamque per gentes Lycurgi disciplinam sublatam.

INCOGNITUS, 42, 52. animum habendum esse, quem habuerint majores eorum ; qui, Europa omni domita, transgressi in Asiam, incognitum famæ aperuerint armis orbem terrarum.

biduum ad recognoscendas res datum dominis : tertio incognita sub hasta veniere, 5, 16.

INCOLA, 4, 3. Tarquinium non Romanæ modo, sed ne Italicæ quidem gentis, Damarati Corinthii filium, incolam ab Tarquiniis—regem factum.

INCOLERE, 1, 1. qui inter mare Alpesque incolebant. *cf.* 5, 33. *it.* 21, 31. incolunt prope Allobroges.

nos—si non easdem opes habere, eamdem tamen patriam incolere, 4, 3. *Vid.* colere.

piscibus atque avibus ferisque, quæ incolunt terras, iis fuat esca caro tua, 25, 12.

INCOLUMIS, 1, 3. imperium ei ad puberem ætatem incolume mansit. *i. e. servatum est : refertur non tam ad imperium, quam ad heredem imperii.*

stante incolumi urbe, 5, 53.

INCOMMODITAS, 10, 11. Romæ, tum desiderio viri, tum incommoditate temporis, tristis nuncius fuit.

INCOMMODUS, 2, 34. incommodo bello in tam arctis commeatibus vexati forent etc.

bellum grave atque incommodum Græciæ omni, 45, 3.

naves—propugnatoribus incommodæ, 30, 10.

periculosumque et viris et parentibus erat, moram incommoda severitate libidini regiæ fecisse, 27, 31.

legatusque Romanus, ne alieno tempore incommodus obversaretur, Pergamum concessit, 35, 15.

INCOMPERTUS, 4, 23. vetustate incomperta.

rem inquisitam, ne quid incompertum deferret ad consulem, detulit, 10, 40.

INCOMPOSITUS, 9, 36. tumultuariæ agrestium Etruscorum cohortes—adeo incompositæ etc.

qui non sicut ante, Fescennino versu similem incompositum temere ac rudem alternis jaciebant, 7, 2. *Fortasse* compositum temere *legendum* ; *certe non improbat Drakenborchius.*

INCONDITUS, 29, 34. sparsi et inconditi sine ordine.

duo millia plaustrorum, inconditam inermemque aliam turbam advenisse, 25, 13.

exercitus novus atque inconditus, 30, 11.

rex inconditæ barbariæ, 30, 28.

Syracusis nova pace inconditas componere res, 26, 40.

dum turbata omnia nova atque incondita libertate essent, 24, 24.

carmen—abhorrens et inconditum, 27, 37.

in eum milites carmina incondita—canere, 4, 20. *cf.* 7, 10.

inter jocos militares, quos inconditos jaciunt, 5, 49.

INCONSULTE, 42, 16. aggressi facinus—ut inconsulte, ita audacter cœptum, nec consulte et timide reliquerunt. *cf.* 22, 43.

quod (*prælium*) ab Sempronio incaute inconsulteque commissum est, 4, 37.

INCONSULTIUS quam venerat, se gessit, 41, 10.

INCONSULTUS, 22, 44. inconsulta atque improvida pugna. *it.* largitio, 5, 20.

eam non inconsultam audaciam fecit, 44, 6.

inconsultum certamen, 23, 7.—inconsultus pavor, 22, 6.

INCORRUPTUS, 32, 33. pro incorruptis restituere. *i. e. ita, ut corruptionis vestigia nulla supersint.*

INCREBESCERE, 7, 12. Gallici quoque belli fama increbescebat : *i. q.* increbrescere, *quod tamen, quia ducitur a casu obliquo* crebri &c. *minus probandum videtur.*

INCREMENTUM, 40, 58. quarum (*injuriarum*) indies incremento bellum exarsit.

quum hostium res tantis augescere incrementis cerneret, 27, 17.

INCREPARE, 1, 25. increpant arma.—si quid increpet terroris, 4, 43.

si ab tergo aliquid tumultus increpuit, 44, 41.

hæc indigna, miserandaque auditu quum—increpuissent, 6, 37.

cunctantes arma capere increpabat, 10, 35.

hæc excurrentibus in publicum pavidis increpans, 9, 24.

in Fulvii similitudinem nominis increpans, 27, 1.

dictator ad concionem advocatam increpuit, 4, 32. *i. q. cum magna indignatione locutus est.*

INCREPITARE, 36, 32. quidam Achæorum—pertinaciam increpitabant prætoris.

INCRESCERE, 1, 33. ad terrorem increscentis audaciæ.

increscentemque fiducia sui vim, 10, 14.

concitatior accidens clamor ab increscente certamine, 10, 5.

æſtus increſcit, 44, 36.

INCRUENTUS, 8, 29. haudquaquam tamen incruento milite ſuo. nec incruentam victoriam retulit, 4, 17. *cf.* 42, 66.

quem (*Darium*) prædam verius, quam hoſtem, incruentus devicit, 9, 17.

INCUBARE, 21, 27. cætris ſuppoſitis incubantes flumen tranavere.

incubans cortici ſecundo Tiberi ad urbem defertur, 5, 46.

incubare publicis theſauris, 6, 15. *i. q. premere, occultare, ut ad alios nihil inde perveniat.*

INCULTUS, 2, 34. ex incultis per ſeceſſionem plebis agris.

incultaque omnia diutino dominorum deſiderio domi invenerint, 5, 10.

INCULTUS, 42, 12. ſuos honores deſertos per incultum ac negligentiam.

INCUMBERE, 22, 2. cumulatis in aquas ſarcinis inſuper incumbebant.

et ſuo et armorum pondere incumbere in hoſtem, 30, 34.

ad id prope unum maxime inclinatis rebus incubuit, 3, 16.

unum in locum totam periculi molem, omne onus, incubuiſſe, 27, 40.

quum ſuis, tum totius nobilitatis viribus incubuit, ut ſe cum Fabio conſulem dicerent, 10, 15.

INCURIOSE, 29, 3. omnibus, pacis modo, incurioſe agentibus. *cf. cap.* 32.

INCURRERE, 26, 25. incurrere ea gens in Macedoniam ſolita erat.

peditum ſigna cornibus incucurrerunt, 28, 15.

levi armaturæ hoſtium incurrere, 22, 17.

invidiam, tamquam ignem, ſumma petere: in caput conſilii, in ducem incurrere, 8, 31.

trepidi rerum ſuarum in—tribunos militares incurrunt, 5, 11. *i. q. in eos invehuntur, accuſant eos.*

INCURSARE, 5, 31. agros Romanos incurſavere.

agmen Romanum impune incurſatum ab equitibus hoſtium, 24, 41.

in latera utrimque ab tergoque incurſantes, 22, 28.

INCURSIO, 9, 44. in campum Stellatem—Samnitium incurſiones factæ.

per expeditiones parvas, plerumque nocturnis incurſionibus, tantam vaſtitatem in agro Sabino reddidit etc. 3, 26.

INCURSUS, 2, 25. primo ſtatim incurſu pulſi hoſtes. *cf.* 44, 4.

INCUSARE, 8, 23. ultro incuſabant injurias Romanorum.

incuſaverat, bella ex bellis ſeri, 31, 6.

alii ferocius incuſarunt exprobraruntque, 33, 35. *cf.* 40, 27.

INCUTERE, 9, 41. umbonibus incuſſaque ala ſternuntur hoſtes. *vid.* ala.

quia movendi inde theſauros incuſſa erat religio, 29, 18.

religionem animo incuſſit, 22, 42.

INDAGO, 7, 37. quum præmiſſus eques velut indagine diſſipatos Samnites ageret.

INDE *pro* deinde, 1, 2. 5, 39. 9, 10. 21, 11. 42, 55.
caussasque criminum ad plebem, seditionum inde ac legum novarum, præbituram, 5, 20. *Copulandi vim habet, ut et* deinde.
quum alii urbem tuendam, inde alii cedendum fortunæ et tradendam urbem victoribus censerent, 25, 15. *i. e. nunc tandem, post talem casum. Nisi pro* vicissim *accipiendum.*
inde rursus ipsa solitudine absterriti, 5, 41. *i. e. ab ultimis tectorum, quæ petierant.*
ab utra parte cedere Romanus exercitus cœpisset, inde se consul devoveret, 8, 6. *i. q. in ea parte, in eo exercitu. Similiter*, 2, 32. inde oriundus pro *ex ordine plebeio.*
licet—vastas inde solitudines facere, unde sociali egregio exercitu—usi estis, 8, 13.
claustra inde portæque, 6, 9. *i. e. ab Etruria.*
jam inde ab initio, 1, 2. *cf.* 6, 40.
suo jam inde vivere ingenio, 3, 36.
gens jam inde nulla—inferior, 21, 31.
cedere inde, quantum posset: et inde una nocte etc. 25, 35. *si modo alterum* inde *genuinum est.*
inde equitum certamen—dein etc. 21, 46.

INDEFENSUS, 4, 28. hic præbituri—vos telis hostium estis indefensi, inulti. *cf.* 23, 43. *it.* 33, 7.

INDEMNATUS, 3, 56. quem enim provocaturum, si hoc indemnato indicta caussa non liceat.

INDICARE, 4, 15. propter pactionem indicatam recipiendorum in urbem regum a patre securi esse percussos. *Cel. Baverus legendum putat* initam. *Sane speciose. vid. Excerpta Liviana ab illo edita p.* 234.

INDICERE cœtus in domum, 4, 25.
in agrum Pomptinum, quo a Volscis exercitum indictum audierat, 6, 12. *cf.* 40, 21.
Aquileiam indicto exercitu, 43, 1. *cf.* 10, 38.
exercitum indicere ad portam, 6, 22.
ante delectum indictum, 3, 66. *vid.* edicere. *Eodem modo justitium it. comitia et* indici *et* edici *dicuntur.*
sibimet ipse exsilium indixit, 39, 52.
quæ tum cecinerit divino spiritu instinctus, ea se nec, ut indicta sint, revocare posse, 5, 15. *cf.* 22, 39.

INDICIUM, 39, 8. falsi testes, falsa signa testimoniaque et indicia ex eadem officina exibant. *i. q. falsi indices.*

INDIDEM, 23, 46. civis indidem erat. *Particula Livio lubenter usurpata.*
additi erant Bruttiorum indidem perfugæ, 27, 12. *cf.* 25, 15. *it.* 28, 1. 39, 12.

INDIGENA, 23, 5. Pœnus hostis, ne Africæ quidem indigena. (*scil. sed alienigena Tyro oriundus*) *vid. Duker. ad Flor.* 2, 18.

INDIGETES dii, 1, 2. *propter merita in cœlum vocati; quasi inde i. e. e terra geniti, s. indigenæ.* χθόνιοι θεοί. *cf.* 8, 9.

INDIGNARI cœpit, 32, 34. pro *indignabundus dicere cœpit. vid.* increpare *ult.*

INDIGNATIO, 30, 11. quum pulsos indignatio accenderet.

INDIGNE, 4, 31. quo minus regimen rerum ex notata indigne domo peteretur.

INDIGNITAS, 1, 40. impenſius ei creſcit indignitas. *i. e. res ei magis videtur indigna.*

ſi forte accenſum tot indignitatibus cladibuſque ſociorum detrahere ad æquum certamen poſſit, 22, 13.

coactus cum multa indignitate prenſabat ſingulos, 3, 12. *i. e. cum precibus et lacrimis.*

de indignitate ſatis dictum eſt: etenim dignitas ad homines pertinet: quid de religionibus etc. 6, 41.

inde primum miſeratio ſui, deinde indignitas, atque ex ea ira animos cepit, 5, 45. pro *indignatione. cf.* 9, 46.

pleni iræ atque indignitatis animi, 7, 7. *Scilicet non indignari poteſt, niſi qui indignum quid vel expertus ſit, vel viderit, e. i. g. a.*

indignitate rerum, 3, 38. *i. q. ob rerum indignitatem. Sic fere,* 6, 40. præ indignitate rerum.

INDIGNUS, 22, 59. indigni ut a vobis redimeremur.

miſera magis quam indigna pati, 31, 30. *i. e. quæ quis ex jure belli pati debet.*

INDIPISCI, 26, 39. quam quis indeptus navem erat, ferrea injecta manu. *Eodem ſignificatu idem vocabulum occurrit,* 28, 30. *ult.*

INDOLES animi ingeniique, 9, 17.

tanta indoles in Lavinia, 1, 3. *i. q. virtus.*

tantam indolem tam maturæ virtutis umquam exſtitiſſe, 3, 12. cum hac indole virtutum atque vitiorum, 21, 4.

INDUBITATE, 33, 40. quæ indubitate Lyſimachi fuerint. *Si quidem ſanus locus. vid. Drakenborch. ad h. l. it. Cel. Ruhnken. ad Vellei* 2, 60. *Haud dubie aliud quid, quam* indubitate *illo in loco Livius ſcripſit.*

INDUCERE, 7, 16. exercitum in agrum Privernatem induxit. *cf.* 21, 5.

ſi reducendi ejus cauſſa exercitum (*in*) Ægyptum induxiſſet, 45, 11.

ad ſiniſtram portam infrequentes videt: eo—legionis principes—induxit, 34, 15.

in agrum injuria poſſeſſum a potentibus inducatur, 6, 39. pro *reducatur.*

Hannibal elephantos in primam aciem induci juſſit, 27, 14.

manipulos legionum principali via inducit, 10, 33.

ſubſidiariis cohortibus in pugnam inductis, 34, 15.

id, quibus virtutibus inducti ita judicarint, 29, 14.

nemo alteri concedere in animum inducebat, 1, 17. *et ita ſæpe Livius: nunquam* animum inducere, *quæ tamen locutionis formula Ciceroni Terentioque et aliis multis familiaris.*

INDUCIÆ, 44, 29. inducias religione loci præbente.

eſſe in induciis, 7, 38. *cf.* 9, 9.

inducias temporis ejus, quod petebant, a conſule impetraverunt, 37, 7.

qui inducias tantum temporis petant, 36, 35. *i. q. in tantum temporis*; *niſi malis cum Dukero* tanti temporis.

inducias in triginta annos impetraverunt, 9, 37. *cf. cap.* 41.— induciæ annuæ, *ibid.*

induciæ biennii, 9, 20.

bellum indictum—Tacitæ induciæ quietum annum tenuere, 2, 18. *cf. cap.* 64. *it.* 23, 46. *Sunt autem* tacitæ induciæ, *quæ quiescentibus utrimque hostibus fortuito, non ex pacto aguntur.*

INDUCTIO, 44, 9. horum inductio (*scil. in circum ab apparitoribus facta*) in parte simulacrum decurrentis exercitus erat.

INDUERE, 1, 56. juvenis longe alius ingenio, quam cujus simulationem induerat.

si ex habitu novæ fortunæ, novique, ut ita dicam, ingenii, quod sibi victor induerat, spectetur, 9, 18.

non insidiatoris modo, sed latronis manifesti et percussoris speciem induit, 40, 12. *cf.* 21, 3. *ubi* induant *pro* videant *nonnulli reponunt.*

quod mihi cura mea et fides nomen (*patroni plebis*) induit, 6, 18. *i. q. imponit.*

longam indutæ vestem, 27, 37.

donec ipsa manibus suis nefaria sibi arma—induerit, 30, 13.

induissent se hastis, nec confertam aciem sustinuissent, 44, 41. *i. q. implicuissent.*

INDULGENTIA, 23, 2. luxuriantem (*Capuam*) longa felicitate atque indulgentia fortunæ.

INDULGERE, 40, 5. cui (*odio Philippi in Romanos*) Perseus indulgeret. *h. e. quod ille irritabat, alebat.*

qui jam nunc sanguine meo sibi indulgeri æquum censet, 40, 15.

INDURATUS, 30, 18. lentior, ut vides, fit pugna: et induratus præter spem resistendo hostium timor: ac ne vertat in audaciam, periculum est.

INDUS, 38, 14. sic vocabatur magister et rector elephanti, licet Indus non esset.

INENARRABILIS labor, 44, 5. *cf.* 41, 15. inenarrabiliter jecur omne absumtum.

INERS, 24, 18. additumque inerti censoriæ notæ triste senatusconsultum. *Si* inerti *est a Livio, significat haud dubie: quæ nihil damni aut molestiæ afferebat, habebatque nihil aliud præter ignominiam levem, ut docet Cicero in Cluentiana. Comparentur, quæ ad voc. seq. dicta sunt. His pensitatis vix desiderabitur alia lectio: vide tamen Cel. Strothium ad h. l.*

INERTIA, 33, 45. et inertia operis; nec sine armorum sonitu excitari posse. *Sic Ciceroni dicitur* inertia laboris *Or. pro Q. Roscio cap.* 8.

INESCARI, 22, 41. velut inescatam temeritatem ferocioris consulis—esse.

et quum feræ bestiæ cibum ad fraudem suam positum plerumque aspernentur et refugiant, nos, cæci, specie parvi beneficii, inescamur, 41, 23.

INESSE, 9, 16. præcipua pedum pernicitas inerat. *scil. Papirio Cursori.*

inerat cura insita mortalibus videndi congredientes nobilem regem etc. 42, 39.

inter quæ maxima inerat cura duci, 23, 35.

jacula—præfixa ferro, quale haftis velitaribus ineft, 26, 4.

INEXPERTUS, 6, 18. iram accenderat ignominia recens in animo ad contumeliam inexperto.

novam inexpertamque eam poteftatem (*tribunor. pleb.*) eripuere patribus noftris, ne nunc, dulcedine femel capti, ferant defiderium, 3, 52.

exercitum in tectis habuit adverfus omnia humana mala fæpe ac diu duratum, bonis inexpertum atque infuetum, 23, 18.

INEXPIABILIS, 4, 35. bellum inexpiabile: *i. e. culpa belli contracti inexpiabilis.*

cur quidem nos inexpiabile omnium foli bellum adverfus regnum Macedonum geramus, 41, 24. *cf.* 33, 12. 47.

inexpiabile odium, 2, 17. *al.* inexplicabile. *cf.* 39, 51. *et vide B. Patruum ad Tacit. Annal.* 3, 73.

INEXPLEBILIS, 28, 17. unus, qui gefferat, inexplebilis virtutis veræque laudis.

INEXPLICABILIS, 40, 33. inexplicabiles continuis imbribus viæ tenebant.

INEXPLORATO proficifci, 21, 25. *cf.* 6, 30. 22, 4. *it.* 27, 26.

INEXPUGNABILIS via, 31, 39.

INEXSUPERABILIS vis fati, 8, 7. *i. q. ineluctabilis.*—ripa, 44, 35.

inexfuperabiles Alpes, 5, 34. *it.* paludes inexfuperabilis altitudinis, 44, 46. *cf.* 42, 54. *it.* 43, 18.

voluntati quidem et ftudio in colendis vobis adjicere (etenim inexfuperabilia hæc erant) nihil potui, 37, 53.

INFABRE, 36, 40. vafis non infabre fuo more factis.

INFACUNDUS, 7, 4. infacundior et lingua impromtus.

INFAMIS auctor deferendæ Italiæ poft Cannenfem cladem, 27, 11.

infames Karthaginienfes, 34, 62.

multis cædibus infamem, nec ullo commendabilem merito, 42, 5. *cf.* 10, 2.

transfugam, fine magnæ rei proditione venientem ad hoftes, nihil aliud, quam unum vile atque infame corpus effe ratus, 22, 22.

infames nuptias petiffe, 36, 15. (*e Græcia*)

jam Romæ etiam fua infamis clades erat, 9, 7.—infamis cunctatio, 22, 15.

ob infamem et invidiofam fenatus lectionem, 9, 29.

quum rem invifam infamemque cernerent, 25, 3.

quorum mors infamem annum peftilentia fecerit, 8, 18. infames frigoribus Alpes, 21, 31.

INFANDUS, 23, 9. ne ante oculos patris facere et pati omnia infanda velis.

INFECTUS, 37, 1. infecta pace dimiffi. *cf.* 8, 37.—infecta re, 5, 4. *cf.* 42, 16.

bello infecto repente omiffo, 8, 12.

in quæ (*caftra*) infecta victoria, ficut priftino die, vos recipiatis, 9, 23. *i. q. æquo Marte.*

omnia pro infecto fint, 9, 11.

argentum infectum, 34, 10. *Oppof. fignatum.*

INFELIX, *vid. fupra in v.* arbor.

INFENSUS, 2, 35. adeo coorta erat infenfa plebs, *pro* infenfe. *Id ex more Græcorum Livius facit fæpiffime, ut adjectiva adverbiorum loco adhibeat. vid. Drakenborch. ad h. l.*

huic infenfus crudelitati Junius, 9, 31.

tum et oppugnantibus animus crevit, et infenfius hoftes pro vallo pugnabant, 34, 15. *nifi legendum cum Dukero* impenfius, *aut cum Perizonio* intentius.

INFERNI dii, 24, 38.

INFERRE, 1, 13. aufæ fe inter tela volantia inferre. *cf.* 9, 27.

Patres circumire plebem, inferentefque fe in circulos, fermones tempori aptos ferere, 3, 17.

inferre fe hoftibus, 2, 30. *i. q. aggredi. cf.* 6, 12.

dum fe—in mediam dimicationem infert, 3, 5.

obfidio urbi infertur, 6, 29.

qui inceftas manus intuliffe intra terminos facratos templi dicantur, 45, 5.

moram fuam hefternam velut deorum quadam providentia illatam etc. 1, 51.

duplex inde terror illatus Romanis, 9, 21. *cf.* 6, 12. *it.* 28, 22. —metus, *ibid. cap.* 44.

inferre pugnam, 10, 41.—vallum ufque ad ftationem, 8, 38. —fcalas ad mœnia, 32, 24.—mentionem, 38, 34. *cf.* 3, 43. *it.* 4, 1.—fermonem, 39, 11.—fraudem, 27, 28.

quas (*naves*) trepidatio in vada intulerat, 10, 2.

infert pavidos fuga in mediam cædem, 4, 33.

victorem hoftem figna in perculfos inferentem, 9, 27.

trepidantibus inferunt figna Romani, 3, 18.

tum illam tempeftatem coortam, quæ ad Antiochum eos, ficuti in fcopulum, intuliffet, 38, 10. *cf.* 28, 30.

donec impetu illati ab fuis excludantur, 4, 39.

velut vecordes illati, 9, 23. *fimpliciter dictum.*

INFESTIUS exarfurum, agitatum contentione ipfa, exacerbatumque, 8, 33. *paullo poft:* et ipfe infenfus aderat. *Vid.* inimice.

INFESTUS, 1, 23. infefto exercitu in agrum Albanum pergit, *proprie dictum*; *nam infeftus i. q. aggreffor.*

in Poftumium—equum infeftus admifit, 2, 19.

infeftis fignis confiftere, 2, 30.

infeftiffimum bellum, 9, 12. *it.* ira infefta, 7, 30.

infefta civitas, 3, 24. *i. q. difcors.*

infeftam effecerat (*regionem*) 34, 62. *i. e. infeftis armis occupaverat.*

regio infefta ab Samnitibus, 10, 46. *i. e. infeftata. Sic et* 6, 5. multo eum infeftiorem agrum ab nobilitate effe, quam a Volfcis fuerit.

tum vero in dies infeftior Tullii fenectus, infeftius cœpit regnum effe, 1, 47.

adeo infeftum omnem Romanum agrum reddidit, 2, 11.

qua (*nocte*) fugam infeftam Samnitibus—fecit, 10, 44.
conful—nulli fugientium infeftus agmini, 22, 49. *nifi legendum cum aliis aut* immiftus *aut* ingeftus.
ex familia infeftiffima Patribus, 4, 54.
infeftam fenatui plebem ratus etc. 23, 2.
ne cauffam diceret adverfo fenatu, infeftiore populo, 42, 22.

INFICIAS ire, 6, 40. neque nego neque inficias eo.

INFIDUS, 1, 14. infida focietas regni. *i. e. parum tuta*; *nam ipforum concors regnum fuit, quemadmodum ipfe Livius dixit.*
fub fpecie infidæ pacis, 9, 45.
fufpectaque ei gens erat, quum ob infida multa facinora, tum —ob recentem Boiorum perfidiam, 21, 52.

INFIMUS, 8, 2. precibus infimis petiere, ut etc. *cf.* 29, 30.

INFINITIVI *in eadem periodo ftili relativi verbo finito juncti*, 2, 3. legati alii alia moliri—confilia ftruere—et nobilium adolefcentium animos pertentant.

INFINITUS, 3, 9. infinita poteftas. *de confulatu. vid. Intt. ad h. l.*

INFIT, 1, 23. ibi infit Albanus.

INFIXUS, 29, 18. religio infixa animis.

INFLAMMARE, 10, 2. vicos expugnant, inflammant tecta.
ad hæc quum inflammarentur animi, 4, 56.
inflammati vano nuncio, 24, 32. *Olim legebatur* inflati.

INFLARE fpem alicujus, 35, 42.
inflavit ad intolerabilem fuperbiam animos, 45, 31.

INFLATUS amnis aquis, 23, 19. *cf.* 40, 33.
intempeftiva jactatione feveritatis inflatus, 29, 37.
filia Hieronis, inflata adhuc regiis animis, ac muliebri fpiritu, 24, 22.
tanta fua clade jam inflatos excidio coloniæ Romanæ augere hoftium animos, 31, 10.
his opinionibus inflato animo, 6, 11. *it.* 24, 6. inflatus affentationibus.

INFORMIS, 21, 32. informia tecta impofita rupibus.

INFORTUNIUM, 1, 50. nullam breviorem effe cognitionem, quam inter patrem et filium—ni pareat patri, habiturum infortunium effe.

INFRA, 39, 43. tum illam infra eum accubantem negaffe, umquam vidiffe quemquam fecuri ferientem etc.

INFRACTUS, 38, 14. oratio fubmiffa et infracta.
fi ille præpotens opibus populus—adeo infractos gereret animos, 7, 31.
nihil infractus ferox Appii animus, 2, 59.

INFRENATUS, 37, 20. non ftratos, non infrenatos magna pars habebant equos. *i. e. frenatos, quod* negligentia *addita et contextus docet, quum alibi* infrenatus *idem fit quod* non frenatus, *ut vel ex locis fubjectis patet.*
generofiffimarum gentium equites frenatos et infrenatos, 21, 44. *Intelliguntur haud dubie* Numidæ infreni, *qui Virgilio dicuntur.*
eos ipfos (*equos*) non fternere, non infrenare aut afcendere facile poterant, 37, 20.

INFREQUENS exercitus, 43, 11.

agmenque fugientium ab fignis, quum præter mœnia eorum infrequentia confpecta figna effent etc. 7, 8. *i. e. quæ fequerentur pauci milites. Ceterum vide, quæ notavimus ad v.* fignum.

infrequentia armatis figna egreffa, 10, 20.

qua infrequentiffima urbis funt, 31, 23. *Opponuntur ibidem* frequentia ædificiis loca.

INFREQUENTIA, 7, 18. per infrequentiam comitia nihilo fegnius perficiunt.

INFRINGERE, 8, 39. hoc demum prœlium Samnitium res ita infregit, ut omnibus conciliis fremerent etc.

cujus animum nec profpera fortuna flatu fuo efferet, nec adverfa infringet, 45, 8.

INFULÆ, 25, 25. legati cum infulis et velamentis venerunt.

claris infignibus, velut infulis velatos, ad mortem deftinari, 2. 54.

INFUSUS, 37, 30. fi qua (*navis*) concurrerat, obruebatur infufo igni. *fcil. a navibus ignes præ fe portantibus.*

INGEMISCERE, 21, 53. quantum ingemifcant patres noftri, circa mœnia Karthaginis bellare foliti, fi videant nos, progeniem fuam etc. *vid. quæ notavimus nos in Gloffario Ammianeo ad h. v.*

INGENERARE, 5, 27. quam (*focietatem*) ingeneravit natura.

INGENITUS, 8, 7. ingenita caritas liberûm.

ne in metu quidem feritatis ingenitæ obliti fæviunt in prædam, 41, 18.

INGENIUM luxuriare gloria, 2, 48. *i. q. evanefcere, corrumpi. cf.* 42, 30. *ubi eft:* ingenium ventofum.

leviffima fidei mutandæ ingenia, 28, 44.

inter mitiora hominum tranfibat ingenia, 27, 39.

ingenium liberius, quam virginem decet, 4, 44.

vegetum ingenium in vivido pectore vigebat, 6, 22.

præceps ingenio in iram erat, 23, 7.

ut ufu belli et ingenio impavida gens turbaretur, 42, 59.

habitu—novi—ingenii, quod fibi victor inducrat, 9, 18.

confilio haud abhorrente ab ingeniis hominum, eos aggrediuntur—vino oneratos fopiunt, 9, 30.

ingenio fuo vehemens imperium, 2, 30.

ingenia artificum, 31, 26.—locorum, 28, 12.

provinciam ingenio ferocem rebellatricem confeciffe, 40, 35.

INGENS, 4, 6. quum Canuleius victoria de Patribus et plebis favore ingens effet. *Sic* 42, 12. ingens auctoritate *dicitur.*

ingens inde haberi captivus vates cœptus, 5, 17.

infignem dolorem ingenti comprimi animo, 9, 38.

ingens ad incrementa gloria, 29, 26.

INGENUUS, 10, 8. qui patrem ciere poffent, id eft, nihil ultra, quam ingenuos.

INGERERE, 2, 65. faxa objacentia pedibus ingerit in fubeuntes. *cf.* 9, 35.

glandes et fagittas, fimul et jacula ingerebant, 36, 18.

vocis verborumque, quantum voletis, ingerent, et criminum in principes, et legum aliarum ſuper alias, et concionum, 3, 68.

INGRATUS, 1, 26. triſtis ingratique ad vulgus judicii auctor.

INGRAVESCERE, 10, 21. avertit ab eis curis ſenatum Etruriæ ingraveſcens bellum.

INGREDI, 21, 56. aliis timor hoſtium audaciam ingrediendi flumen fecit, tranſgreſſique in caſtra pervenerunt.

in Samnium jam ingreſſum revocari, 8, 23.

in urbem eſt ingreſſus, 4, 41.

ingreſſus in caſtra ab direptione abſtrahere non poterat, 38, 27.

vix in ea, quibus fidit, ingredientem, 45, 23.

INGRESSUS, 24, 34. eadem cauſſa ad ſubeundum arduum aditum, inſtabilemque ingreſſum præbebat.

INGRUERE, 41, 21. peſtilentia ingruerat in boves.

eadem, in illos ingruit fortuna, quæ nuper nos afflixit, 26, 41.

ceteræ belli clades, quæ in nos—ingruerunt, 28, 44.

ni eadem vis mali in hoſtes ingruiſſet, 29, 10.

neque deorum modo monita, ingruente fato, ſpreta, 5, 32.

INHABILIS, 44, 28. inhabile navium genus.

regia (*navis*) una inhabilis prope magnitudinis, quam ſexdecim verſus remorum agebant, 33, 30.

quorum telum inhabile ad remittendum imperitis eſt, 24, 34.

multitudinem—ad conſenſum inhabilem fore, 26, 16.

INHÆRERE, 27, 42. equites tergo inhærebant.

INHIBERE, 3, 38. neque animis ad imperium inhibendum imminutis. *i. q. adhibendum. cf. cap.* 59. *it.* 36, 28. 3, 50.

conſuli ſe, damnum aliamque coërcitionem—detrectantibus militiam inhibenti, auxilio futuros eſſe, 4, 53.

inhibito ſalubriter modo nimiæ poteſtatis, 3, 59. *niſi fortaſſe legendum* poteſtati. *vid. Intt. ad h. l.*

quod permixtæ cum hoſtium navibus inhibere ſæpe tela cogebant, 30, 10.

neque retro navem inhiberent, 26, 39.

INHONESTUS, 29, 18. ignobili atque inhoneſta morte occubuit.

INHONORATUS, 10, 24. poſteaquam ipſa virtus pervicerit, ne in ullo genere hominum inhonorata eſſet. *cf.* 37, 54.

INHORRERE, 8, 8. haud ſecus quam vallo ſepta inhorreret acies.

INJICERE, 5, 27. tanta mutatio animis eſt injecta. *Etiam abſolute dicitur idem*, 26, 36. tanto certamine injecto. *it.* 32, 30. tumultus anceps injectus.

vultis hoc certamen uxoribus veſtris injicere? 34, 4. *vid. Drakenborch. ad* 3, 64.

vinculumque ingens immodicæ cupiditatis injectum eſt, 10, 13

INIMICE, 26, 13. quoties in obſidentes, quam inimice, eruperimus.

de nullis enim, quam de vobis, infeſtius aut inimicius conſuluerunt, 28, 29.

INIMICITIA, 27, 35. inimicitiæ autem nobiles inter eos erant.
quum ſint nobiliſſimæ ſibi cum conſule inimicitiæ, 39, 4.
quam is eas inimicitias impotenti ac prope regia ira exerceret, *ibid.*

INIMICUS, 35, 12. tam inimici infeſtique erant Romanis. *Videtur potius, auctoribus codicibus, legendum:* tam inimice infeſti.
inimicæ regibus familiæ, 29, 29. *cf.* 39, 47.

INIQUE an jure occidiſſent, quos occiderant. 39, 48.

INIQUITAS, 9, 38. ſeptam (*gentem*) non hoſtium magis armis, quam locorum iniquitatibus eſſe.

INIQUUS aſcenſus, 44, 33.—iniqua via, 9, 27. *cf.* 5, 47.
temporibuſque iniquis regum imminens, 40, 57.
tributum iniquo ſuo tempore imperatum, 2, 23.

INIRE bellum cum aliquo, 31, 5. *cf.* 36, 1.
triumphantes victore cum exercitu urbem inierunt, 3, 24. *cf.* 7, 11.
ne idem convivium ineat, 4, 4.
occidendi ſui conſilium me iniſſe, 40, 12.
aut victoria egregia, aut morte memorabili inituros bellum, 44, 34. *leg. c. aliis* finituros, *aut* debellaturos, *quod ex* bellum inituros *fieri facile potuit.*

INITIARE, 39, 9. Bacchis eum ſe initiaturam.
ritu quodam ſacramenti vetuſto velut initiatis militibus, 10, 38.

INITIUM ordiundæ rei, *Præf. pleonaſmo ſatis notabili. Sic et Ennius apud Cic. de Fato:* Neve inde navis inchoandæ exordium cepiſſet. *cf. ſupra in v.* inchoare, *et Gellium*, 12, 1.
initium primum, 6, 12. *cf.* 7, 3. 25, 40.
initia erant, quæ primo paucis tradita ſunt etc. 39, 8. *de ſacris nocturnis.*
haud parvo initio minuere jus libertatis, 23, 10.
quod tribuni militum initio anni fuerunt, 4, 7.

INJUNGERE munus, 3, 35.—injuriam, 3, 65.—onus, 26, 35.—pœnam, 38, 8.
neu Fabiæ genti eam injungeret ignominiam, 8, 32. *niſi legend.* inureret. *vid. Intt. ad h. l. cf.* 9, 3.
veniſſe tempus ratus, per ultimam neceſſitatem legis agrariæ Patribus injungendæ, 2, 43.
opere ac vineis demum injunctis muro, 10, 34. *cf.* 4, 9.

INJURATUS, 10, 41. pariter jurati injuratique fugiunt. *cf.* 2, 46.

INJURIA raptarum, 1, 13.
injuria muliebris, 26, 49. *i. e. quæ infertur formoſis mulieribus. Similiter*, 4, 1. injuria agri abjudicati—*ibid. cap.* 32. ſcelus legatorum interfectorum.
pertinaces ad obtinendam injuriam, 29, 1. *i. q. ad retinendum id, quod injuria poſſederant.*
injuria judicii, 4, 10. *i. e. per judicium facta.*
omnis injuriæ inſons, 41, 24.
etſi minus injuriæ veſtræ, quam meæ calamitatis meminiſſe juvat, 5, 54.

pertinet ad me major injuriæ pars, 3, 44. *cf.* 1, 10.
cui ex injuria infanientis exercitus cauffa recte committatur, 7, 39. *vide Cel. Strothium ad h. l.*

INJUSSUS, 3, 63. populus injuffu et altero die frequens iit fupplicatum. *cf.* 7, 12. *it.* 9, 46.
juffu injuffu imperatoris pugnent, 8, 34. *cf.* 10, 4.

INNAVIGABILIS Tiberis, 5, 13.

INNITI, 4, 19. hafta innifus.
fcuta innifa humeris, 8, 8.

INNOCENTIA, 2, 3. innocentia vivere, *i. q. innocenter*: rigidæ innocentiæ (*Cato erat*), 39, 40.

INNOXIUS crimine, 4, 44. *Similiter*, 7, 20. in Falifcos eodem noxios crimine vis belli converfa eft,—infons crimine, 4, 15.

INNUBERE, 1, 34. Tanaquil, fummo loco nata, et quæ haud facile iis, in quibus nata erat, humiliora fineret ea, quæ innupfiffet.

INNUERE, 8, 4. refpondeamufque Romanis, nos, ubi innuerint, pofituros arma.

INOPIA, 4, 12. difpenfatio inopiæ: *i. e. frumenti, cujus copia vix modica erat.*
inopia omnium rerum attenuata, 45, 11.—cibi, 5, 47.
Janiculum quoque adjectum: non inopia loci, fed etc. 1, 33: *i. e. non quod anguftior effet.*

INOPS, 44, 4. neque manere in jugo inopi. *Supra:* via inops aquarum. *it.* 22, 39. caftellum inops.—inops confilii, 26, 18. *cf.* 33, 7. *it.* 44, 2.

INPRIMIS, 3, 65. *i. q. ab initio. Opponitur enim* deinde. *Similiter* in primo *dici fupra notavimus.*

INPROMTUS, 7, 4. infacundior et lingua inpromtus.

INQUIETUS, 1, 46. uxore Tullia inquietum animum ftimulante. *cf.* 3, 46.

INQUINARE, 29, 37. fœdum certamen inquinandi famam alterius.
fenatum primus libertinorum filiis lectis inquinavit, 9, 46.

INQUIRERE, 40, 20. inquifitum miffi de iis, quorum etc.
quin Romam quoque et ad principum quofdam inquirendos ventum eft, 9, 25. *de conjurationibus.*

INQUIT, 9, 9. *pro* inquis, *quod Drakenborchius præter cauffam recepit. Optimi enim fcriptores fic dicunt. cf.* 34, 5. *fortaffe etiam*, 6, 40.—*pro* inquiunt, 34, 3. ut auro et purpura fulgeamus, inquit. *vid. Drakenb. ad h. l.—Sæpius etiam* inquit *omittitur. vide eumd. ad* 9, 1.

INSANIA, 7, 2. quam ab fano initio res in hanc vix opulentis regnis tolerabilem infaniam venerit.

INSANIRE, 7, 39. cui ex injuria infanientis exercitus cauffa recte committatur.

INSANUS *ut improbus, pro permagno dicitur*, 32, 17. trepidationem infanam præbere. *Sic* 30, 39. Infani montes *dicuntur.*

INSCIENS, 7, 5. infcientibus cunctis, cultro fuccinctus, ad—tribunum pergit.

INSCIENTER a Græco inflata, (*tuba*) 25, 10.

INSCIENTIA, 26, 2. multos imperatorum temeritate atque inscientia exercitum in locum præcipitem perduxisse. *cf.* 22, 25. *it.* 8, 33. *ubi tamen* inscitia *est in plerisque.*

INSCITIA, 6, 30. ab ducibus utrobique proditæ temeritate atque inscitia res. *cf.* 7, 34. *it. cap.* 12.

INSCULPERE, 2, 33. fœdus—columna ænea insculptum.

INSECTARI, 3, 65. insectandis Patribus—tribunatum gessit.
quo minus insectanti me magistro equitum—imperium mecum æquaretur, 28, 40. *cf.* 2, 27.

INSECTATIO, 21, 47. sine insectatione hostis.
insectatio principum, 22, 34.

INSECTATOR, 3, 33. pro truci sævoque insectatore plebis.

INSEPULTUS, 1, 49. Romulum quoque insepultum perisse.
nec satiatus vivorum pœna insepultos projecit, 29, 9.

INSEQUENS, 9, 42. in insequentem annum. *cf.* 9, 33.
insequentes consules, 9, 28.

INSEQUI effusos, 10, 19.—promovent—signa, insequitur acies ornata, 10, 40. *cf.* 24, 16.

INSERERE, 27, 23. minimis rebus prava religio inserit deos.
factionibus inserere publicam auctoritatem, 33, 47.

INSERVIRE, 45, 37. parum avaritiæ suæ inservitum censent.

INSIDERE, 1, 21. deorum assidua insidens cura.
insidens animo tacita religio, 8, 6.
omen lætum insidebat animis, 45, 1.
silvestribus locis insidere, 9, 24.
insessis omnibus viis, 9, 15. *cf.* 25, 13.
Porsena Janiculum insedit, 6, 40. *cf.* 9, 25. *it. cap.* 31. *et* 34.

INSIDIÆ, 9, 31. furto insidiarum.

INSIDIARI, 23, 35. huic Gracchus insidiandum tempori ratus.

INSIGNE, 2, 7. submissa insignia imperii. *i. e. fasces.*
demto capitis insigni, purpuraque, atque alio regio habitu, æquaverat ceteris se in speciem, 27, 31. *cf.* 24, 21.
nec vestis habitu, nec alio ullo insigni differentes a ceteris civibus, 24, 5. *i. e. diademate, satellitibus e. i. g. a.*
magno natu quidam cum omnium malorum suorum insignibus se in forum projecit, 2, 23.
ut acies sua fulgeret novis armorum insignibus, 9, 40.

INSIGNIS vestis, 1, 20. *de prætexta.*
insignia spolia, 10, 39.—insigne nomen, 29, 14.—insignis dolor, 9, 38.—insignior contumelia, 4, 4. *nisi cum Drakenborchio leg.* insignitior.
insigne maxime fuit, 9, 38. (*quod consul vulneratus erat.*)
quorum fluitantia arma—insignem victoriam fecere, 1, 37. *i. e. significavere*
diemque—duplici clade insignem — Alliensem appellarunt, insignemque rei nulli publice privatimque agendæ fecerunt, 6, 1. *cf.* 2, 40.
insigne (*genus Fabium*) spectaculo erat, 2, 46. *poterat illud* insigne *abesse, ut abest supra cap.* 5.
nihil in eo triumpho magis insigne fuit, 40, 59. *de eo, quod non in oculos cadit, quum tamen sermo sit de pompa triumphali.*

an caſtigandum ac vexatione inſigne faciendum fuiſſe, 7, 4.
inſignis ad invidiam locupletiorum fortuna, 1, 47.
id—ad memoriam inſigne eſt, 24, 49.

INSIGNIRE, 4, 29. Poſtumius nulla triſti nota eſt inſignitus. *Nempe non Poſtumiana ſ.d Manliana imperia dicta ſunt.*

INSIGNITIOR ignominia, 7, 15.—contumelia, 4, 4.—inſignitius nomen, 7, 6.
quo inſignitius omiſſa res Æmilio exprobraretur, 8, 13.

INSILIRE, 8, 9. armatus in equum inſiluit, ac ſe in medios hoſtes immiſit.

INSIMULARE, 3, 40. quod—ante idus Maias decemviros abiiſſe magiſtratu inſimulent.
facinus inſimulati falſo crimine ſenatus, 6, 16. *cf.* 4, 56. *it.* 28, 43.

INSINUARE, 9, 2. eadem, qua te inſinuaveris, retro via repetenda. *i. e. intraveris.*

INSISTERE, 22, 51. ad ſpolia legenda—inſiſtunt.
ſenſitque acies, æquo ſe jam inſtitiſſe loco, 9, 31.
bellum ipſis inſtitit mœnibus, 2, 51.
quibus dies noctesque fugientibus inſtitiſtis, 27, 13.
cui rei inſiſteret, 37, 60.
dicitur Servilius—inſtitiſſe filio, ut etc. 4, 46. *i. q. ſuaſiſſe.*
orare inſiſtunt, 8, 35. *cf.* 24, 26.
inſtitit deinde reputare ſecum ipſe, 30, 12. *cf.* 35, 11.
veſtigiis inſtitit ſequi, 27, 2. *cf. cap.* 12. *it.* 25, 19.
prope veſtigiis abeuntium inſiſtebat, 25, 33. *cf.* 5, 30. *it.* 24, 4.
iter, quod inſiſtis, 37, 7.

INSITUS, 42, 39. inerat cura inſita mortalibus videndi congredientes etc.
inſita hominum libidine alendi de induſtria rumores, 28, 24.
nec virtus modo inſita, ſed ira etiam exulceratos ignominia ſtimularet animos, 9, 14.

INSOCIABILIS et indomita gens, 37, 1.
omni generi humano inſociabiles erant, 27, 39.

INSOLENTER, 23, 36. ab re bene geſta inſolenter lætum exercitum tironum etc.

INSOLENTIA, 23, 18. avidius (*Pœni*) ex inſolentia in voluptates ſe merſerant. *i. e. quia inſolitæ ipſis fuerant.*

INSOLITUS, 10, 28. inſolitos ejus tumultus Romanorum conterruit equos. *i. e. inſuetos.*
quibus inſolita atque inſueta ſunt, 38, 17.

INSONS, 34, 32. inſontes publici conſilii. *i. e. non participes mali conſilii publici. cf.* 22, 49.

INSPECTATA ſpolia Samnitium, et decore ac pulchritudine paternis ſpoliis—comparabantur, 10, 46.

INSPERATUM, 9, 7. tamquam in patriam revertentes ex inſperato incolumes. *cf.* 1, 25. *it.* 2, 35.

INSPICERE res ſociorum (*per legatos*) 21, 6. *Formula ſollemnis. vid.* aſpicere.

inſpecto ære alieno, 6, 27. *i. e. tabulas, ad cognoſcendum æs alienum.*

duûm menſium ſpatium conſulibus datum eſt, ad inſpiciendam legem, 3, 25.

eſt aliquis, qui ſe inſpici, æſtimari faſtidiat, 6, 41. *de patritiis honorum candidatis.*

qui (*triumviri*) omnem copiam ingenuorum inſpicerent, 25, 5.

INSTABILIS pedes, ac vix vado fidens, 21, 5.—ingreſſus, 24, 34.—acies, 9, 35.

inſtabilem per ſe ac male hærentem (*arborem ſuccifam*) 23, 24.

INSTAR parvum, 28, 17. *inſtar eſt modus rei quilibet, unde etiam de parvo dicitur. Sic Cicero Off.* 3, 3. minimi momenti inſtar *dixit.*

INSTARE, 2, 43. aut, ſi nihil aliud, inſtare inſtructos. pro *ſtare.*

eo intentius Romanus undique inſtat capi ſtationes, 32, 11.

ni cedenti inſtaturum alterum timuiſſent, 10, 36.

bellum, quod inſtaret, 31, 43. *i. e. præſens ſ. urgens. it.* 28, 38. *Sic et* hiems inſtare *dicitur,* 36, 10. *Quidquid enim initium cepit et adhuc durat, id* inſtare *dicitur,* 5, 6. *niſi malis cum Dukero* obſtare.

INSTAURARE, 10, 29. novam de integro velle inſtaurare pugnam.

inſtauremus novum de integro bellum, 37, 19.

quoties ſacra inſtaurentur, 5, 52.

ædiles—ludos Romanos diem unum inſtaurarunt, 27, 6. *Sic* 31, 4. inſtauratum biduum *dicitur. cf.* 23, 30.

ludi in ſingulos dies inſtaurati, 27, 21.

ludi forte ex inſtauratione magni Romæ parabantur: inſtaurandi hæc cauſſa fuerat, 2, 36.

INSTAURATIO ſacrorum auſpiciorumque renovatio, 5, 52.

INSTERNERE, 34, 7. equus tuus ſpecioſius inſtratus erit, quam uxor veſtita. *Vid.* inſtratus.

INSTINCTUS, 5, 15. quæ tum cecinerit divino ſpiritu inſtinctus. *cf.* 1, 47.

INSTITOR, 22, 25. ipſum inſtitorem mercis, filioque hoc ipſo in ſervilia ejus artis miniſteria uſum.

INSTITUERE, 4, 4. inſtitutum eſt ut (*quæſtores*) fierent.

ita vobiſcum amicitiam inſtitui par eſt, 7, 31.

montanos inſtituit oppugnare, 28, 46.

INSTITUTUM, 6, 10. cur per eos annos militem ex inſtituto non dediſſent? *cf.* 42, 24. *it.* 26.

INSTRATUS, 21, 54. armatos deinde (*pedites*) inſtratiſque equis (*paratoſque equites*) ſignum exſpectare.

INSTRUCTUS, 1, 54. dictis factiſque ad fallendum inſtructus.

equis armiſque inſtructi atque ornati, 29, 1.

inſtructus dimicationi, 1, 15. *fortaſſe per σύλληψιν, quia ſequitur* intentuſque, *quod tamen ipſum jungi ſolet τῷ* ad.

porta balliſtis ſcorpionibuſque inſtructa, 26, 6.

is (*Sempronius*) bello quoque bonus habitus ad cætera, quibus nemo ea tempeftate inftructior civis habebatur, congeftis omnibus humanis a natura fortunaque bonis, 30, 1.

INSTRUERE, 39, 31. priufquam fe jungere atque inftruere poffent.

infidiis inftruendis locus, 6, 23.

ni—fuo quamque (*navem*) ordine in frontem inftruxiffet, 37, 29.

relicto hoftibus ad inftruendum contra fpatio, 9, 37. *i. e. ad aciem inftruendam. Etiam Gronovius et Creverius legunt* ad inftruendam. *Sic* inftructus, 3, 8. *dicitur pro militibus ejus in acie collocatis.*

Hannibal ad terrorem primum elephantos—inftruxit, 30, 33.

inftruere agrum, 6, 5. *Sic apud Ciceronem eft:* emit hortum inftructum. *i. e. cum inftrumento. vide Plin. Epp.* 8, 17.

INSTRUMENTUM, 30, 10. agilis et nautico inftrumento apta et armata claffis.

INSUESCERE, 5, 6. ad difciplinam certe militiæ plurimum intererat, infuefcere militem noftrum, non folum parata victoria frui.

INSUETUS, 6, 34. quum ad id, moris ejus infueta, expaviffet minor Fabia.

infueti fœtus, 28, 27. *i. q. præternaturales.*

infuetorum ad tale fpectaculum, 41, 20. *cf.* 10, 35.

infueta vinci—civitas, 4, 31.

infueta liberæ civitati fpecies, 30, 37. *it.* 3, 52. folitudo.

infuetus ad ftabilem pugnam, 31, 35.

ita fe a pueris infuetos, 24, 48.

INSULTARE, 1, 48. fatis illum diu per licentiam eludentem infultaffe dominis.

fibi ultro per contumelias hoftem infultare, 3, 62.

tribb. plebis velut ab fe victæ reipublicæ infultarent, 5, 7.

amicæ ac fideles potius ea, quæ peritura effent, abfumerent manus, quam infultarent fuperbo ludibrio hoftes, 28, 22.

INSUMERE, 10, 18. malle fruftra operam infumtam, quam quidquam incidiffe, cur etc.

INSUPER, 21, 1. ftipendio etiam infuper impofito.

hæc pacta: illa infuper, quam quæ pacta erant, facinora Campani ediderunt, 23, 7.

cumulatis in aquas farcinis infuper incumbebant, 22, 2.

tutandique pontis cauffa caftellum infuper imponunt, 21, 45.

INSUPERABILIS, *vid.* inexfuperabilis.

INTACTUS, 21, 36. intacta nix. *i. q. nondum trita, calcata.*

intactis affidere muris, 21, 25. *i. e. ita ut eos non tangas.*

ne ab exercitu integro intactoque opprimerentur, 10, 14.

lupus, integer et intactus, 10, 27.

nullum erat genus hominum in caftris intactum cupiditate pugnæ, 10, 40.

vir haud intacti religione animi, 5, 15.

intacta invidia media funt, 45, 35.

INTECTUS, 27, 3. tecta militariter coëgerat ædificare—ftramento intecta omnia etc.

INTEGER, 2, 5. integra res refertur. *i. e. tamquam integra, ut jam fit integra, de integro.*

in integro res eft, 3, 10.

ut uni fors (*prætura*) integra effet, quo fenatus cenfuiffet, 42, 28. *i. e. nondum affignata provincia.*

priufquam alio de integro fœdere obligarentur, 38, 33.

rurfus novus de integro labor, 5, 5. *cf. cap.* 17.

ad integra omnia Veios migrare, 5, 53.

ut omnia integra et libera Fabio fervarentur, 10, 25.

aliud integer populus, fautor et cultor bonorum, aliud forenfis factio tenebat, 9, 46.

integri, recentes, inftructi, (*milites*) 35, 29. *Oppof.* vulnerati.

integerrimi diutina pace populi, 6, 7.

INTEGERE, 7, 23. quum loci altitudine, tum vallo etiam integi Romanos. *i. q. tegi.*

denfa nebula faltum omnem campofque circa intexit, 26, 17.

INTEGRARE lacrimas, 1, 29.—pugnam, 3, 70.—feditionem, 5, 25.—cædem, 9, 43.—fugam, 28, 15.

INTEGUMENTUM, 10, 38. ea legio linteata ab integumento confepti, quo facrata nobilitas erat, appellata eft.

INTEMPERANTIA, 35, 48. provectus deinde eft intemperantia linguæ in maledicta.

INTEMPERANTIOR, 36, 38. quia in augendo eo non alius intemperantior eft.

INTEMPERANTIUS cedentes fequutus, 23, 1.

INTEMPERIES cœli, 8, 18.

ex verna primum intemperie variante calores frigoraque, 22, 2.

annona propter aquarum intemperiem laboratum eft, 3, 31.

INTEMPESTIVE, 45, 21. tum inter prætorem tribunofque omnia intempeftive agendi certamen erat.

INTEMPESTUS, 37, 14. nox intempefta. *cf.* 38, 5. *it.* 40, 9.

INTENDERE, 7, 28. nox interdiu vifa intendi.

primis fe intendentibus tenebris, 1, 57.

an longiorem intenderent fugam, 7, 37.

totum in Hifpaniam—intendebant bellum, 21, 6. *cf.* 28, 41.

intenderant eum ad cavendi omnia curam tot auditæ proditiones, 24, 37.

omnium eo curæ funt intentæ, 9, 31.

in cetera adeo nihil ob id intenta cura eft, 25, 9.

in quos crimen intendebatur, 9, 26.

manu obtinendum, quod intenderes, 3, 11.

intendere aliquem ad cuftodiæ curam, 21, 49. *i. q. hortari ad intentiorem cuftodiam.*

pugnam in omnes partes parem intendere, 2, 50.

in minime gratum fpectaculum animo intenduntur, 1, 25.

INTENTARE manus, 3, 47.—arma, 6, 27.

virgas et fecures victoribus intentari, 8, 33.

dictatorium fulmen in fe intentatum, 6, 39.

gladii plerifque intentati, 9, 6.

. nisi discussa res per paucos, *Romanum* imperium intentantes, esset, 42, 12. *i. e. ad terrorem ostentantes.*

INTENTIUS, 25, 30. quo intentius custodiæ serventur.

INTENTUS, 7, 5. super lectum stans ferro intento. *Fortasse legendum* intentato.

in cetera adeo nihil ob id intenta cura est, ut contra etc. 25, 9.

intentissima cura, 25, 22.

intentus adversus omnes motus Philippi, 24, 10.

equitem intentus ad primum initium moti certaminis teneas, 6, 12.

ad famam intentus hostium, 9, 41.

intentiores ad respectum castrorum—quam ad prœlium, starent, 9, 27.

intentiorque—in Aquiloniam quam ad Cominium, 10, 39.

intentus recipiendo exercitui esse, 10, 42.

ita parati atque intenti, 30, 10. *cf.* 24, 39.

intentiore delectu habito, 8, 38.—custodia, 32, 26.

intentissima conquisitio, 29, 35.

INTER prœlium, 4, 19. pro *dum prœliantur. Sic* 21, 1. inter Africæ motum—dimicationem, 4, 18.—certamen commissum, 6, 24. inter colloquium, 24, 31.—noctem, 32, 29.—fluctuantem aciem, 6, 24.—ipsum pugnæ tempus, 36, 20.—magnorum intervalla bellorum, 39, 1.

inter manus auferri, 3, 13. *i. q. per manus, plurium manibus.*

inter cetera etiam vigiliis confecti, 36, 38. *i. e. præter.*

ut feroces et inquieti inter socios, ignavi et imbelles inter hostes essent, 26, 2.

quum exerceretur inter equites, 10, 11. *i. e. exercitia equestria faceret.*

inter purpuram atque aurum, 9, 17. *i. e. insignem purpura atque auro scil. Darium.*

inter quos, 6, 14. *omisso* erat. *vid. Intt. ad h. l.*

inter lignarios, 35, 41. *vid. infra in v.* lignarii.

INTERAMENTA navium, 28, 45. *vulg.* armamenta. *vid. Intt. ad h. l.*

INTERCALARE, 9, 9. hanc jam ut intercalatæ pœnæ usuram habeant. *i. q. in diem differre. Sic ipse Livius paullo post.*

INTERCALARES Kalendæ, 43, 11. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

INTERCEDERE, 34, 1. intercessit res parva dictu, quæ studiis in magnum certamen excesserit.

INTERCEPTOR, 3, 72. interceptoris litis personam ferre. *i. e. qui id, de quo lis est inter alios, ad se trahit, inque suam rem avertit.*

INTERCESSIO, *vid.* provocatio.

INTERCESSOR, 2, 41. popularis jam esse dissuasor et intercessor legis agrariæ cœperat.

INTERCIDERE, 26, 9. propter intercisos pontes. *Vid.* interrumpere.

INTERCIDERE, 2, 8. credo, quia nulla gesta res insignem fecerit consulatum, memoria intercidisse.

litterarum inprimis habita cura, ne intercide rent, 2, 4.

nullo inter arma corporaque vano intercidente telo, 21, 8. *cf.* 3, 10. *it.* 38, 22.

inter traditionem imperii, novitatemque successoris—sæpe bene gerendæ rei occasiones intercidere, 41, 15.

INTERCIPERE, 9, 43. opportuna loca hostes inter consulum castra interceperunt.

Sardiniam inter motum Africæ fraude Romanorum—interceptam, 21, 1. *cf.* 26, 51.

medio itinere intercepto, 25, 39. *nisi malis cum Oudendorpio* intersepto, *qua voce Livius hoc sensu utitur*, 6, 9. *cf.* 8, 25. *it.* 24, 23. *vide Dukerum ad illum locum.*

ager—interceptus judicio infami, 4, 11. *i. q. ereptus, occupatus.*

INTERCLUDERE, 1, 27. intercludi ab oppido. *cf.* 34, 39. circumventos interclusosque ab suis vociferans, 3, 70.

ne interclusus exercitus tam infesto saltu, coortis undique Tuscis—opprimeretur, 9, 37.

quum interclusissent trifariam exercitum a mutuo inter se auxilio, 8, 24.

locum occupasse, ut tribunos a plebe intercluderet, 25, 4.

injectis tapetibus in caput faucesque spiritum incluserunt, 40, 24. *vid. supra in v.* anima.

dicenti hæc lacrimæ simul spiritum et vocem intercluserunt, 40, 16.

INTERCURRERE, 5, 19. ipse (*Camillus*) interim Veios ad confirmandos militum animos intercurrit.

littore nunc Heracleum, nunc Philam percurrebat, 44, 2. *Gronovius malebat*, intercurrebat.

INTERCURSARE, 21, 35. jam segnius intercursantibus barbaris. *i. q. incursantibus.*

INTERCURSUS, 2, 29. consulum intercursu rixa sedata est.

periculumque intercursu filii—propulsatum, 21, 46.

ut pedes Romanus repentino per turmas suas viam dantes intercursu stabilem aciem fecit, 30, 11.

INTERDICERE, 5, 3. sic vos interdicitis Patribus commercio plebis.

feminis dumtaxat purpuræ usum interdicemus, 34, 7. Anagninis—et magistratibus, præterquam sacrorum curatione, interdictum, 9, 43. *i. e. ne magistratus haberent.*

INTERDIU *Gronovio explicante est quasi* interim dum diust, *vel*, dies est. *Eum vide ad* 29, 14.

nocte *et* interdiu, 8, 34. *it.* 30, 4. pro *noctu: quæ quidem oppositio foret accuratior. Atque sic etiam Livius dixit*, 27, 45. interdiu an noctu.

INTEREQUITARE, 6, 7. in equum insilit, et ante signa obversus in aciem, ordines interequitans etc. *cf.* 34, 15.

INTERESSE, 10, 39. absentis collegæ consilia omnibus gerendis intererant rebus.

id modo in decreto interfuit, 28, 9. *scil. alter cum exercitu, alter sine exercitu accitus per decretum.*

quid interfuisse inter Ti. Sempronium, 26, 2.

INTERFARI, 3, 47. Appius interfatur. *Eleganter: jus enim dicebat. Refpici videtur ad antiquam dicendi rationem* jus fari.
interfante ipfo Decio, 7, 36.
INTERFULGERE, 28, 23. aurum argentumque cumulo rerum aliarum interfulgens.
INTERJECTUS, 9, 13. interjecta inter Romam et Arpos. *fcil. loca. cf.* 21, 54. *it.* 34, 28.
INTERIOR cuftodia, 23, 19. *i. q. arctior, diligentior.*
quo interiores (*naves*) ictibus tormentorum effent, 24, 34. *Eodem pertinet:*
interior periculo vulneris, 7, 10. *i. e. tutus, quia nimis propinquus eft infeftanti fe.*
INTERJUNGERE, 22, 30. dextræ interjunctæ.
INTERLITUS, 21, 11. cæmenta non calce durata erant, fed interlita luto.
INTERLUCERE, 1, 42. interlucet ordinibus aliquid inter dignitatis fortunæque gradus.
duns foles vifos, et nocte interluxiffe, 29, 14.
INTERLUERE, 41, 23. quantum interluit fretum?
INTERMISCERE, 4, 56. turbam indignorum candidatorum intermifcendo dignis.
tumultumque prœlio ipfo terribiliorem intermixti agmini præbebant, 10, 20.
INTERMISSIO, 5, 5. per intermiffiones intervallaque.
INTERMITTERE, 24, 35. intermiffa cuftodiis loca. *cf.* 7, 36.
per intermiffa, ut tunc erant, mœnia, urbem intrarint, 34, 37. *vid. cap. fq. it.* 23, 37.
INTERMORTUUS, 37, 53. in ipfa concione intermortuus haud multo poft expiravit.
INTERMURALIS, 44, 46. divifa eft (*urbs*) intermurali amni, et eadem ponte juncta.
INTERNATUS, 28, 2. anguftiæ et internata virgulta ordines dirimebant, et finguli binique, velut cum paribus conferere pugnam cogebantur.
INTERNECIO, 36, 34. ad internecionem venire. *it.* 9, 26. ad internecionem cæfi.
mutuis cædibus ad internecionem adducturus videbatur gentem, 41, 25.
nomen Æquorum prope ad internecionem deletum, 9, 45.
ad internecionem omnes perierunt, 25, 26. *de peftilentia.*
INTERNECIVUS, 9, 25. perinde ac fi internecivo bello certaffet.
non internecivum fibi effe cum Romanis bellum, 22, 58.
INTERNUNCIARE, 42, 39. paullifper internunciando cunctatio fuit.
INTERPELLARE, 9, 41. ut clamor fua fponte ortus loquentem interpellaverit ducem.
ftupro interpellato, 3, 57.
INTERPONERE, 35, 35. qui fuum confilium meo interponet. *i. q. opponet. cf. cap.* 48.
meas opiniones conjectando rem vetuftate obrutam, non interponam, 29, 14.

ni tribuni plebis ſe interpoſuiſſent, 27, 6.

jus eo die ſe non dicturum neque decretum interpoſiturum, 3, 46.

INTERPRES arbiterque concordiæ, 2, 33.—pacis, 21, 12. *Gr.* *μεσίτης.*

interpres exſolvendi jurisjurandi, 24, 18.

INTERPRETARI, 1, 23. neque recte an perperam interpretor.

pomœrium, verbi vim ſolam intuentes, poſtmœrium interpretantur eſſe, 1, 44.

medio reſponſo ſpem ad voluntatem interpretantibus fecerat, 39, 39.

hæc ubi ex Græco carmine interpretata recitavit, 23, 11. *cf.* 45, 29.

INTERQUERI, 33, 35. Ætolorum principes alii interqueſti ſunt etc. *niſi cum Creverio legere malis* leniter queſti ſunt. *Nam apud Polybium hæc leguntur: πρᾴως καὶ πολιτικῶς μεμψιμοιρεῖν. Atque etiam, quæ ſtatim ſequuntur:* alii ferocius incuſarunt exprobraruntque, *egregie illam emendationem confirmant. Sic et infra cap.* 38. Antiochus leniter alloquitur caſtigatque.

INTERREGNUM initum, 10, 11.

INTERREX, 3, 40. patricios coire ad interregem prodendum. *cf.* 6, 41.

patricii interregem creavere, 4, 7. *cf.* 5, 31.

INTERROGARE, 8, 32. ad hæc, quæ interrogatus es, reſponde: extra ea, cave, vocem mittas.

Hannibal nominatim interrogatus ſententiam, 36, 7. *cf.* 37, 14.

neminem unum civem tantum eminere debere, ut legibus interrogari non poſſet, 38, 50. *i. e. accuſari, in judicium vocari.*

INTERROGATIO, 8, 21. ut ipſe (*conſul*) benigna interrogatione mitius reſponſum eliceret.

INTERRUMPERE, 2, 10. ut pontem ferro, igni, quacumque vi poſſent, interrumpant. *Vid.* intercidere.

aciem hoſtium interrupit, 44, 41.

INTERSCINDERE, 28, 7. Chalcis, quamquam ejuſdem inſulæ urbs eſt, tamen adeo arcto interſcinditur freto, ut ponte continenti jungatur etc.

INTERSEPIRE, 1, 27. id factum magnæ parti peditum Romanorum conſpectum abeuntis Albani exercitus interſepſit.

interſepientibus cuniculum—nunc ciliciis prætentis etc. 38, 7.

incendio interſepti ab hoſte, 42, 63.

interſeptis itineribus, 6, 9.

vallo urbem ab arce interſepire ſtatuit, 25, 11.

nunc prœliis laceſſendo, nunc operibus interſepiendo quædam, 34, 40. *cf.* 24, 23. *it.* 31, 46. *vid. Drakenborch. ad* 6, 9.

INTERTRIMENTUM argenti ſupplere, 32, 2. *ſcil. quod decoquendo argento perierat. cf.* 34, 7.

INTERTURBATIO, 23, 8. patre animi quoque ejus haud mirabilem interturbationem cauſſante.

INTERVALLUM, 23, 29. quinque millium intervallo caſtra diſtantia habuere.

juſſis legionis haſtatis—ſequi ſe mille paſſuum intervallo diſtantes, 33, 1.

INTERVENIRE, 1, 6. intervenit deinde his cogitationibus avitum malum, regni cupido. *cf.* 3, 45. *it.* 9, 14.

mihi quiritanti intervenifles, 40, 9. *i. q. ſuccurriſſes.*

INTERVENTUS, 23, 41. ne cujus interventus cœpta impediret. *cf.* 3, 45.

INTERVOLITARE, 3, 10. quem imbrem ingens numerus avium intervolitando rapuiſſe fertur.

INTESTINUS, 34, 25. ad externum terrorem inteſtina etiam ſeditio acceſſit.

INTIMUS, 34, 47. in intima finium.

emporium—in intimo ſinu Corinthiaco retractum, 36, 21.

INTOLERABILIS, 27, 19. regium nomen, alibi magnum, Romæ intolerabile eſſe. *cf.* 30, 35.

INTOLERANDUS, 10, 16. dimicare pro ſalute ſua, non, de intolerando Italiæ regno, cogant.

INTOLERANTIOR, 9, 18. de Alexandro, nondum merſo ſecundis rebus, quarum nemo intolerantior fuit.

INTOLERANTISSIMUS, 10, 28. Gallorum—corpora intolerantiſſima laboris atque æſtus fluere. *cf.* 27, 48.

quorum intolerantiſſima gens, humorique ac frigori aſſueta, 5, 48.

INTONARE, 3, 48. quum hæc intonuiſſet (*Appius*) plenus iræ.

INTORQUERE, 25, 16. paludamento circum lævum brachium intorto.

aut contra enitentes vortice intorti affligebantur, 21, 58.

ut fugientem navem videres retro vortice intortam victoribus illatam, 28, 30.

INTRA decimum diem quam Pheras venerat, 36, 10.

intra dies ſexaginta quam in provinciam venit, 43, 9.

ſimul cum his intra portas compelluntur, 7, 11.

qui intra præſidia Romana fuerant, 25, 24.

INTRABILIS, 22, 19. os (*amnis*) intrabile.

INTRARE, 3, 51. porta Collina urbem intravere.

ubi rurſus ſilvæ intratæ etc. 21, 25.

intrantibus fines Romanis, 6, 25.

priuſquam hoſtium intraret agrum, 34, 26.

intrare domum, 6, 34.

intranti veſtibulum in ipſo limine etc. 30, 12.

INTREPIDE, 23, 33. ibi intrepide Xenophanes, legationis princeps—ait etc.

INTRO vocatæ tribus, 40, 42.

ut quæque intro vocata erat centuria, 10, 13. *cf. cap.* 24.

INTRODUCERE, 40, 25. in Ligures exercitum introduxit. *i. q. in fines Ligurum. cf.* 41, 10. *forma dicendi Livio, quod ſciam, alibi non uſurpata* ; *ſed* inducere, traducere exercitum *dici ab eo ſolet, ſine mentione finium.*

INTROFERRE, 43, 7. quorum legatio ipſo introitu, ob id, quod

Mictio princeps eorum pedibus captus lectica est introlatus, ultimæ necessitatis extemplo visa res.

INTROIRE, 30, 43. ut sibi in urbem introire—liceret. *cf.* 42, 22.

INTROMITTERE, 24, 13. sex millia peditum—qui præsidio senatui essent, Nolam intromisit.

ne quod præsidium intromitti posset, 44, 12. *de oppugnatione.*

INTRORSUM in media castra (*hostem*) accipiunt, 10, 33.

INTUERI, 6, 14. non enim jam orationes modo M. Manlii, sed facta, popularia in speciem, tumultuosa eadem, qua mente fierent, intuenda erant. *Nisi cum Gronovio* tumultuosa eadem, qua mente fierent, intuenti erant, *legendum videatur.*

intuentibus cunctis ad finiendum cum Antiocho bellum, 36, 45.

in hostiam itineri nostro circumdatam intuens, 40, 13.

INTUS, 24, 10. Lanuvii in æde intus Sospitæ Junonis. *Illud* in *suspectum est interpretibus: merito: nam* intus ædibus *dicitur in inscriptionibus.* Intus *pro cubiculo cepit Oudendorpius.*

quæ sinu exiguo intus inclusæ essent, 25, 11.

intus cellam ædis Fortis Fortunæ, 27, 11.

INTUTUS, 5, 45. castra Gallorum, intuta neglectaque ab omni parte nacti, clamore invadunt.

et ipsæ minæ metum fecerant expertis a Gallica clade, quam intutam urbem (*Romam*) incolerent, 9, 41.

INVADERE habenis quam effusissimis, 37, 20.

stantes et ad ictus expositos—hastati—invadunt, 9, 35.

non diffidebant, vastam disjectamque spatio urbem parte aliqua se invasuros, 24, 33.

ingens terror Patres invasit, 9, 38.

nec major in corpus meum vis morbi, quam in vestras mentes, invasit, 28, 29.

dulcedo invasit (*quos?*) proximis comitiis tribunorum militum plebeios creandi, 5, 13. *cf.* 28, 20. *ad quem locum vide Gronovium.*

INVALIDUS, 5, 38. multosque imperitos nandi, aut invalidos, graves loricis aliisque tegminibus hausere gurgites.

INVEHERE, 22, 5. terræ motus mare fluminibus invexit.

nulla cum arte earum, quas multas ad animorum corporumque cultum nobis eruditissima omnium gens invexit, 39, 8. *aut* nobis *delendum videtur, aut* invenit *legendum.*

absterruitque effuse invehentem sese hostem, 30, 11. *locutio ab equitibus translata ad omnem exercitum et pedites. cf.* 6, 32. *it.* 31, 35.—hostem invehi nunciatur, 5, 8.

invecta corpori patris nefando vehiculo filia, 1, 59.

triumphans urbem invehitur, 2, 31.

Claudius equo sine militibus inveheretur, 28, 9. *de ovatione.*

eo (*in stationem*) invectam classem subire adverso flumine jussit, 10, 2.—commeatus navibus invehere, 25, 11.

INVENIRE, 1, 53. se—sua præsentia ardoris aliquid ad bellum—inventurum. *i. q. excitaturum.*

quod quibusdam in annalibus invenio, 9, 15. *Sic sæpissime. vid. Intt. ad h. l.*

INVENTOR, 2, 56. ut inventor legis Volero, fic Lætorius—auctor, quum recentior, tum acrior erat.

INVENTUM, 7, 3. euque Minervæ templo dicatam legem, quia numerus Minervæ inventum fit. *i. e. excogitatus fit a Minerva.*

INVESPERASCERE, 39, 50. jam invefperafcebat, et non modo cetera, fed ne in proximam quidem noctem ubi fatis tuto cuftodiretur, expediebant.

INVETERATUS animus diutina arte atque ufu belli, 42, 11.

INVICEM, 2, 12. non prædo, nec populationum invicem ultor. *Vid. infra in v.* vicis.

cohortes invicem fub fignis, 32, 17. *Forfitan idem cum paullo ante præcedentibus:* conferti pluribus introrfus ordinibus acie firmata.

INVICTUS, 9, 16. invicti ad laborem corporis effe.

invicti a cupiditatibus animi, et rigidæ innocentiæ, 39, 40.

nutum numenque veftrum invictum Campanis, 7, 30.

fed invicta fibi quædam patientiffima jufti imperii civitas fecerat, 6, 16.

INVIDERE, 10, 24. invidiffe Decium concordibus collegiis tribus. *it.* 38, 47. honori.

non inviderunt laudes fuas mulieribus viri Romani, 2, 40.

victuria, cui nec deus nec homo quifquam invideat, 5, 27.

invifum imperium, 3, 38. *de decemviratu.*

INVIDIA, 8, 31. invidiam, tamquam ignem, fumma petere.

invidia conflagrare, 24, 26.—anxius invidia, 9, 46.—invidia divitiarum, 10, 3.—in invidia effe, 29, 37.

aggravantibus fummam etiam invidiæ ejus tribunis plebis, 6, 27. *pro re invidiofa.*

flammam invidiæ adjecere edicto, 43, 16.

fub aliena invidia (*male*) regnare, 24, 25. *i. e. ita, ut alter invidiam mali regni fuftineat.*

INVIDIOSUS, 9, 29. ob infamem et invidiofam fenatus lectionem vereeundia victus. *Invidiofa lectio eft, quæ cenforibus multum invidiæ f. odii conflaverat.*

INVIOLATUS, 8, 34. neu poteftas tribunicia, inviolata ipfa, violet interceffione fua Rom. imperium.

INVISERE, 1, 57. quin—invifimus præfentes noftrarum ingenia.

domos ac res invifere fuas, 5, 2.

INVISITATUS, 4, 33. inaudita ante id tempus invifitataque. *Pluribus locis hoc vocabulum confufum eft cum* inufitatus. *vid. Drakenb. ad* 5, 35.

gens invifitata, 5, 37. *i. e. antea non vifa.*—invifitati alienigenis, 27, 39.

INVITAMENTUM, 2, 42. largitiones temeritatifque invitamenta horrebant.

INVITARE, 1, 9. invitati hofpitaliter per domos.

utrumque in hofpitium invitat, 28, 18.

INVITATIO, 33, 39. deioceps invitatio henigna et hofpitalis fuit. *cf.* 40, 7.

INVIUS, 23, 17. per vias inviaque in urbes Campaniæ perfugerunt.

ruunt cæci per vias, per invia, 38, 23.

per invias atque ignotas rupes iter fugæ non expedientes, 38, 2.

INULTUS, 3, 38. quum hominum atque pecudum inulti prædas egiſſent. *cf. cap.* 51.

haud inultum interfecere, 3, 43.

INUNDARE, 24, 38. Hennenſium ſanguine Henna inundabitur.

qua fluvius Arnus per eos dies ſolito magis inundaverat, 22, 2.

INVOCARE, 9, 12. nequidquam deos fidemque invocantes.

INURERE, 9, 3. vivet ſemper in pectoribus illorum quidquid iſtuc præſens neceſſitas inuſſerit.

INUTILIS, 29, 1. ſegnes atque inutiles milites. *it.* 30, 20. inutilis militum turba.

rogationes—ſeu utiles ſeu inutiles ſunt, 6, 40.

ne inutili pudore ſuam ipſe cauſſam damnaret, 3, 71.

quot res, quam inutiles ſequantur illam viam conſilii, 5, 5.

qui conſenſus interdum privatis inutilis eſſet, 3, 33.

documento fuere, quam plurium imperium bello inutile eſſet, 4, 31. *i. q. damnoſum. Gr.* ἀλυσιτελής. *Vide Clarkium ad Iliad.* β'. 296.

dum meliorem ex ducibus inutilem vulnus faceret, 21, 53.

inutilia impedimenta, 38, 15.

INUTILITER, 3, 51. reſponſumque, quamquam non inutiliter, fortuito tamen magis conſenſu, quam communi conſilio eſſe.

JOCARI, 32, 34. jocatus in valetudinem oculorum Phæneæ.

IPSE, 1, 10. per ſe ipſum. *i. e. pro ſe ipſo, ſolus.*—ipſa per ſe, 37, 26.

ipſe ſponte ſua, 10, 25. (*idem per idem dictum*)

ipſe pro *is ipſe*, 5, 43. *ubi vide Gronovium. it.* pro *ego ipſe*, 1, 17. 6, 33. 29, 10. 31, 17. 34, 52. 40, 4.—ipſe (*Quinctius ſenatui oppoſitus*) 32, 37.—ipſe (*Syphax oppoſ. gregi nobilium Numidarum*) 30, 13.

navis tantum jactura facta eſt, incolumes ipſi evaſerunt, 30, 25. *i. e. nautæ, vectores.*

Agaſſam urbem, tradentibus ſeſe ipſis (*incolis*) recepit, 44, 7.

IRA prædæ amiſſæ, 1, 5.—vulnerum, 8, 29.—dictatoris creati, 4, 57.—corruptæ uxoris, 5, 33.—diremtæ pacis, 9, 8.—finitæ poteſtatis, 9, 34—domini interfecti, 21, 2.—fugæ, 27, 7.—provinciæ ereptæ, 37, 51.—metu quæſtionum iraque, 4, 50.

ob interpellatam dulcedinem iræ, 9, 14.—ira tumere, 31, 8.

ab ira inter conditiones pacis interfectæ ſtationis, 24, 30.

metu, ne, ſoli crimini ſubjecti, piacula iræ Romanorum dederentur, 6, 21.

ira infeſta, 7, 30.—præfervida, 9, 18.—memor, 9, 29.

tanto irarum certamine, 9, 39. *cf.* 1, 7. *it.* 9, 1.

irarum ſpeique pleni, 2, 45.

ultra humanarum irarum fidem, 8, 24.

ſeneſcente invidia molliebantur iræ, 29, 22.

cujus rei vitium non in belli eventum,—ſed in rabiem atque iras imperatorum vertit, 8, 30.

iras differre, 4, 30. *i. e. vindictam—Sic* iram abſtinere ab aliquo *Livius dixit.*

iras dirimere, 1, 13. *i. e. iratos.*

IRATUS, 2, 45. iratos invocat deos. *cf.* 5, 11.
hoftium fe telis potius, quam fuffragiis iratorum civium, caput objecturum, 22, 40.

IRE, 1, 14. quique cum eo equis ierant.
iret—fublimis curru multijugis equis, 28, 9.
quo pedibus ab Tarracone itineribus magnis ierat, 28, 17. *i. e. per terram continentem. Opponitur: navibus ire.*
cum claffe Pifas ire, 41, 17.
in fententiam ejus pedibus irent, 9, 8.
munus vulgatum a civibus iffe in focios, 2, 41.
ire in Capitolium, 3, 17. *i. e. aggredi, oppugnare, ad Herdonium depellendum.*
ut iret ad oppugnandam patriam, 28, 29.
ad arma ire, 9, 32.
ad pedes pugna ierat, 21, 46.
Scipionem per Boiorum—agros populantem iffe, 34, 48.
ne eodem itinere eat, 4, 4.
convocatos milites monuit, via omnes irent, 25, 9. *i. e. ea, qua omnes commeare folent, via regia, ut alibi dicitur.*
adeo in alteram cauffam—collega—præceps ierat, 2, 27.
neque nego, neque inficias eo, 6, 40.
abi hinc cum immaturo amore ad fponfum—Sic eat, quæcumque Romana lugebit hoftem, 1, 26.

IRRELIGIOSUS, 5, 40. irreligiofum ratus, facerdotes publicos facraque populi Rom. pedibus ire ferrique.

IRREVOCABILIS, 42, 62. quam—fpe vana evectus, in cafum irrevocabilem fe daret.

IRRIGUUS, 10, 2. quod tranfgreffis ftagna ab tergo fint, irrigua æftibus maritimis.

IRRITAMENTUM, 40, 27. quibufcumque irritamentis poterat, iras militum acuebat. *cf.* 30, 11.

IRRITARE magis, quam decernere pugnam, 28, 33. *i. e. laceffere magis ad pugnam, quam pugnam vere conferere.*
irritatis in pofterum diem animis, 44, 4.
quibus mifericordia opus erat, iram et odium irritarent, 37, 49. *cf.* 29, 16.
irritare feritatem barbarorum, 28, 33.

IRRITUS, 28, 29. aufert omnia irrita oblivio. *i. e. ut irrita et quafi infecta effe videantur.*
in fpem irritam fruftra tempus terere, 22, 20.
capitumque irrita quaflatio, 22, 17.

IS, 1, 19. urbem novam conditam vi et armis, jure eam—parat.
florem ætatis—quem ipfe patri Hannibalis fruendum præbuit, jufto jure eum a filio repeti cenfet, 21, 3.
eum poftulare, ut fibi dedatur, 23, 10.
eorum, quæ objecta funt mihi, partim ea funt, 42, 41.
quæ publica vectigalia locaffent, ea rata locatio ne effet, 43, 16. pro *eorum.*
id multo, quam de navali victoria, lætius fuit, 37, 33.
quandoquidem, ut omnia unus Gabiis poffet, ei dii dediffent,

1, 54. pro *fibi. cf.* 31, 11. fi quid ei ad firmandum augendumque regnum opus effe judicaffet, enife id populum Rom. merito ejus præftaturum.

ea poftulavit, ut etc. 3, 53. *i. e. talia.*

Latio is ftatus rerum erat, 8, 13. *i. q. tam triftis.*

iis aufpiciis, 3, 61. pro *tam lætis, tam bonis.*

ea ætate confulatum adeptus eram, 7, 40. *h. e. tam provectæ ætate.*

non ea regum æmulatio, 44, 25. pro *non tam parva.*

non eis animis audiebantur, qui aut doceri aut flecti poffent, 42, 48.

moverunt eo maxime fenatum, demonftrando maris terrarumque regionis ejus fitum, 32, 37.

ceteros accolas fluminis Hannibal et eorum ipforum quos fedes tenuerant, fimul perlicit donis ad naves, 21, 26. pro *et quos eorum ipforum fedes etc.*

quorum eorum ope ac confilio Veliterni—populo Rom. bellum feciffent, 8, 37. *i. e. quorum ex Tufculanis* (*antea nominatis*).

extra quam qui eorum aut ipfi aut parentes eorum apud hoftes effent, 26, 34.

aliorum, qui non comparebunt, quando quifque eorum inventus fuerit, 38, 11.

qui eorum circa Macram fluvium incolebant, 40, 41. *cf.* 5, 41. *it.* 34, 35.

apud eorum quem manumitteretur, 41, 9. pro *apud quemcumque eorum.*

quod ego fui ad Trafimenum—id tu hodie es, 30, 30. pro *qualis—talis.*

quod nondum factum eft—ea fieri oportet, 4, 4.

quod ejus (*agri*) publicum populi Rom. effet, 31, 4.—quod ejus (*pecuniæ*) in publicum relatum non eft, 38, 54. pro *quantum ejus, quoad etc. Sic fæpiffime.*

pro eo, ut ipfi ex alieno agro raperent agerentque, fuas terras fedem belli effe viderent, 22, 1.

quid eft (*id effe*) aliud, quam minari, 4, 2. *cf. cap.* 4.

dubiæ ad id (*adhuc*) voluntatis, 9, 15.

ut ad id (*tempus*) venerit exercitus fubfidio miffus, 4, 58.

quid fe id ætatis follicitaffent, 10, 24. pro *tam fenem.*

id confilii animique habiturus fum, quod vos mihi effeceritis, 3, 62.

quum remiffo, id quod erepturi erant, ex SCto Manlius vinculis liberatur, 6, 17. pro *eo quod, quemadmodum ante Drakenborchium legebatur. Sed vide Cel. Strothium ad h. l.*

ISTIC, 7, 40. quocumque iftic loco, feu volens, feu invitus, conftitifti etc.

ISTINC, 7, 40. iftinc figna canent, iftinc clamor prius incipiet—fi dimicandum eft.

ISTUC, 28, 28. ne iftuc Jupiter O. M. finit. pro *iftud.*

quidquid iftuc præfens neceffitas inufferit, 9, 3.

ITA regem obtruncant, 1, 5. pro *tum vero.*

ita per se ipsum nomen Cæninum etc. 1, 10. *i. q. itaque, propterea. cf.* 2, 54.

pax ita convenit, 1, 3. *i. e.* his *legibus. it.* 4, 6. 36, 4.

non ita ægram esse civitatem, 3, 20. pro *non tam parum ægram.*

. ita gratiam inire, ut etc. 1, 17. *h. e. ea moderatione, tam caute ac prudenter. cf.* 4, 7.

ita elatus, ut nullum ferox verbum excidat, 26, 19.

ita fama variat, ut—tamen—omnes tradant, 27, 27.

ita indulgere iræ, ut potior sit salus, 23, 3. *cf.* 5, 12.

ita pacem negare, ut non statim bellum geratur, 24, 28.

ita admissi (*milites a Pœnis capti*) ne senatus tamen iis daretur, 22, 61. *i. e. admissi illi quidem, sed senatus iis non datus. Et talia fere præcedentia sunt omnia.*

ita in Africam transmissurus *fuit Sempronius*, si ad arcendum Italia Pœnum consul alter satis esset, 21, 17. pro *tum demum—si etc. cf.* 1, 8. 4, 5. 21, 13. 24, 37. 26, 24. 29, 3. 30, 37. 36, 4.

ex Etruria haud ita multum frumenti advectum est, 4, 12. pro *haud valde multum.*—nec ita multo post, 10, 12.

Romanam amicitiam, sicut minoribus viribus, quam Massilienses, pari colebant fide, 34, 9. pro *ita pari colebat* fide; *quoniam* sicut *præcedit. cf.* 9, 17. ea et singula intuenti et universa, sicut ab aliis regibus gentibusque, ita ab hoc quoque facile præstant. *in quo loco illud* ita *auctoribus codicibus delendum est.*

ITAQUE cautum est, 3, 30. pro *atque ita.*—et vestram itaque etc. 8, 13.

itaque ergo, 1, 25. *cf.* 9, 31. *it.* 28, 12. 39, 25. *gratus utique Livio pleonasmus.*

ITER, 32, 24. per apertum recenti strage iter invadere.

progressus modicum iter, 33, 6.

iter fugæ non expedientes, 38, 2.

ut iter præparatum fugæ haberet, 39, 51.—pronunciatum iter, 30, 10.

ut iter populo esset, 39, 44.

turba conferta iter reliquum clauserat, 39, 49.

hoc flumine Perseus septum iter hostis credens, 44, 8. pro *hosti, quemadmodum Creverius malebat. Sed illud quoque bene et ex more Livii dictum.*

novo periculoso itinere, 43, 1. *vid. Drakenb. ad* 1, 14.

ne eodem itinere eat, 4, 4.

incerti, quam in partem intenderent iter, 10, 43.

septem millia itineris erant, 30, 5. *i. q. iter septem millium.*

qui summovendo iter ad prætorium facerent, 45, 7. pro *aditum.*

quantum pati viæ per vulnus poterat itineribus extentis, 30, 19.

ingens iter agminis erat, sed metus urgebat, 32, 13.

itinera, 26, 10. *de plateis urbis Romæ. Sic* 30, 6. itinera portarum.

eorum ambitione artibusque fieri, ut obseptum plebi sit ad honorem iter, 4, 25.

ITERUM, 33, 32. revocatus præco—iterum renunciaret eadem.
JUBERE, 27, 16. interroganti fcribæ—juffit.
haftatis juffit, 30, 34. *cf.* 42, 28. cui—magiftratus creare—juffum erat; *nifi cum Creverio legas* creari.
imperium alicui (*effe*) jubere, 26, 41. *ubi vid. Intt.*
juffit, ut, 32, 16. *cf.* 9, 2. *it.* 42, 6.
quum, exponerent in confilio, juffiffet, 44, 2.
duci fe extemplo ad confules jubet, 9, 24. *de transfuga.*
Campani jubentes, quæ opus effent ad bellum, imperare (*Romanos*), 23, 5.
populus juffit de bello, 38, 45.
quod bellum fenatus Perfeo juffiffet, 42, 33. *id explicat Dukerus de fenatufconfultis, poft juffum illum populi* (38, 45.) *factis.*
jubere regem, 1, 22.—dictatorem, 10, 11.—duumviros, 9, 30. *i. q. creare, f. fancire ut creentur.*
tranfire in Epirum eft juffus, et circa Apolloniam copias continere, 35, 24. *i. e. ex Epiro progreffus, prouti juffus fuerat, circa etc.*
JUCUNDUS, 3, 51. nec mihi filia inulta honorem ullum jucundum effe patitur.
quod nobis non fructu jucundius eft, quam ultione, 28, 39.
JUDEX, 3, 44. notam judici (*Appio*) fabulam peragit.
quod his temporibus nondum confulem judicem, fed prætorem appellari, mos fuerit, 3, 55.
accufatorem eumdem capitis fui ac judicem effe, 8, 32.
ferre alicui judicem, 3, 24. *alibi, v. c.* 3, 56. dicere.
JUDICARE, 38, 59. tantum auri argentique judicatum effe.—pecuniæ, 6, 14. *i. q. mulctatum. cf.* 23, 14.
quoad vel capitis vel pecuniæ judicaffet, 26, 3.
perduellionem alicui judicare, 1, 26. *i. e. perduellionis reum judicare.*
quem extra culpam belli effe, ipfum Vitruvium judicaffe, 8, 19. *Nempe* judicare *dicitur eleganter de his, qui facto aliquo præjudicium de re faciunt, et ex eo dant aliis æftimandi copiam. vid. Intt ad h. l.*
JUDICIUM, 35, 41. judicia in fœneratores fevere facta. *cf.* 2, 52.
Menenio diem dicunt—eum oppreflerunt—quum capitis anquififfent etc.
fub jus judiciumque fuum totam coëgit gentem, 41, 22.
JUGUM, 10, 36. quod captivos fine pactione fub jugum mififfet. *cf.* 3, 28. *unde intelligatur, quomodo jugum factum fit.*
fub jugum abituros (*victos*), 3, 28.
fub hoc jugo dictator Æquos mifit, *ibid.*
fub jugo montis, 22, 18.—collis, 31, 39.—Alpium, 21, 35.
jugis ducebat, 22, 18. *i. q. per juga ducebat exercitum.*
per ifthmi jugum navibus traductis Æginam trajiciunt, 42, 16.
JUMENTA, 42, 1. legati—fingula jumenta per oppida—imperabant. *Hinc originem curfus publici ducit Spanhemius de U. et P. N. diff.* 9. *p.* 801. *ed. Amft.*
JUNGERE affinitatem cum aliquo, 1, 1.
fœdus cum eo amicitiamque junxit, 23, 33.

cum impari jungi, 1, 46. *de matrimonio.*

haud dubius, quin Eumenes civitatem quoque ſuam Perſei criminibus junxiſſet, 42, 14.

non dubia ſpe, quum juncti eſſent, debellari poſſe, 25, 35. *de conjunctione exercituum.*

ſi ſe rurſus tres exercitus ac tres duces junxiſſent, 25, 37.

ut non petiſſe Saguntinos, ſed rerum ſerie, finitimis domitis gentibus, jungendoque, tractus ad id bellum videri poſſet, 21, 5.

jungere ratibus flumen, 21, 47.

Romani ponte Ticinum jungunt, 21, 45.

junctum vehiculum, 34, 1. *ſcil. equis.*

naves junctæ aliæ binæ ad quinqueremes, 24, 34.

vallo ac foſſa ita jungere parat (*ea omnia*), 38, 4.

ſervati tamen regni, quæ juncta pietati ſit, potiorem laudem fuiſſe, 45, 19.

JUNIORES *dicti ſunt tempore cenſus primi a ſeptimo decimo ætatis anno ad ſextum et quadrageſimum*, 1, 43. *cf.* 4, 5.

JUPITER Feretrius, 1, 10. *a feriendo. vide Plutarch. Romul. pag.* 27.—Stator, 1, 12. *a ſiſtendo. vide Gronov. Obſſ.* 4, 14.—Imperator, 6, 29. triumphanſque ſignum Præneſte devectum Jovis Imperatoris in Capitolium tulit.

JURARE, 2, 45. idem deinceps omnis exercitus in ſe quiſque jurat.

per milites juratos in conſulis verba, 7, 16.

jurati cenſores coloniarum, 29, 15.

ex animi mei ſententia—ut ego rempublicam—non deſeram, 22, 53. pro *ut ego juro, me etc. Solet autem hoc verbum in tali formula omitti. Vid. Gronov. ubi ſup.*

JUREJURARE, 41, 15. prætores ambo in eadem verba jurejurarunt. *Verbum analogiæ certe non contrarium.*

JURGARE, 8, 33. hæc ſimul jurgans, querens—plurimis cum lacrimis agebat.

JURISDICTIO, 41, 9. hæc—cauſſa juriſque dictio—conſuli decreta eſt.

inter cives et peregrinos juriſdictio, 42, 18. *cf.* 28, 10.

JUS patrium, 1, 26. *jus vitæ ac necis in liberos ex lege Romuli.*

quodcumque—populus juſſiſſet, id jus ratumque eſſet, 7, 17. *cf.* 31, 32.

quodcumque ſibi cum patria, penatibus publicis et privatis juris fuerit, id cum uno homine eſſe, 6, 14. *i. q. patriæ debuerit etc. id nunc uni debere.*

quodſi nihil cum potentiore juris humani relinquitur inopi, at ego etc. 9, 1. *i. e. nihil præſidii in jure humano adverſus potentiorem. Eſt autem jus humanum idem quod jus ſocietatis humanæ, ut loquitur Cicero de Off.* 1, 8.

quidquid ſancti amœnive circa urbem erat, incenſum eſt, dirutaque non tecta ſolum, ſed etiam ſepulchra: nec divini humanive juris quidquam præ impotenti ira eſt ſervatum, 31, 24.

auctores fuere contra jus gentium cædis impiæ legatorum noſtrorum, 5, 4.

periti religionum jurisque publici—suffectum consulem negabant recte comitia habere posse, 41, 18.

manente memoria, etiam in discidio publicorum fœderum, privati juris, 25, 18.

jure belli liberum te, intactum, inviolatumque hinc dimitto, 2, 12. *Sic* 1, 1. duobus omne jus belli Achivos abstinuisse.

jus publicum vanum, 45, 18. *i. e. jus, ex quo ærarium reditus metallorum et agrorum capit. vid. Creverium ad h. l.*

jus de tergo ac vita, 2, 29.

ager juris sui, 29, 31.

jura dedit (*populo*), 1, 8.—jura statuenda, 9, 20.

aliud Antiocho juris statuistis, alio ipsi utimini, 35, 16.

commercium juris præbendi repetendique, 41, 25.

bello superatas (*civitates*)—in antiquum jus repetit, 35, 16. *cf.* 32, 33. *it.* 34, 57.

jus consulere, 39, 40. pro *de jure consulere.*

jus gratiæ non dare, 42, 24.

duæ (*præturæ*) jure Romæ dicendo, 42, 28. *cf.* 3, 46.

novum jus tentatum, 34, 42. *de jure civitatis petito per fraudem.*

vendere jure prædæ, 38, 34.

extra jus fœderis esse, 38, 9. *i. e. non esse participem fœderis.*

nisi illi cogantur in jus judiciumque populi Rom. 36, 39. *cf.* 41, 22.

sub jus judiciumque regis venisse, 39, 24.

ad jus Antiocho inferendi belli aliquantum adjecisse, 35, 51.

quod populus in se jus dederit, eo consulem usurum, 3, 9.

decedere jure suo, 3, 46.

in jus ditionemque recipere, 21, 61. *Contra*, 32, 33. *hæc duo, semper a Livio conjuncta, dirimuntur* juris aut ditionis. *Itaque Drakenborchius recte* ac *recepit, præsertim codicibus adjutus.*

JUSJURANDUM patrare, 1, 24.

jurisjurandi adversus fœdera suscepti exsecrationes horrens, 10, 39.

se jusjurandum dare paratos esse, non videri e republica etc. 8, 32. *i. e. jurejurando affirmaturos esse.*

milites tunc—jurejurando ab tribb. militum adacti—nam ad eam diem nihil præter sacramentum fuerat, 22, 38. *hoc ergo voluntarium fuisse, illud necessarium, dicitur. vid. Intt. ad h. l.*

JUSTITIUM in tumultu, 3, 5.—omnium rerum, 26, 26.—remittitur, 10, 21.

exercitu deleto justitium indictum, 10, 4. *vid.* edicere.—justitium in foro sua sponte cœptum prius, quam indictum, 9, 7.

JUSTUS, 21, 3. justo jure aliquid repetere.

precarium non justum auxilium ferenti, 8, 35.

justum tempus comitiorum, 5, 9.

si justa aut si vera pugna esset, 22, 28.

justiore altero deinde prœlio vincuntur, 5, 49.

justum bellum, 29, 31. *opponitur furtivis excursionibus et latrocinio aperto.*

justum piumque bellum, 9, 8.

justa arma, 38, 22. *i. e. legionum arma, quæ opponuntur velitum armis.*

ut—ad subita rerum duo justi scriberentur exercitus, 9, 43. *i. q consulares. Atque etiam*, 10, 25. exercitus justus consularis *diserte dicitur. Nisi vero* consularis *e glossa illatum sit.*

ab justo exercitu justa ira facta, 6, 31. *de populationibus gravioribus.*

justi ducis speciem nactus, 25, 1. *i. q. legitimi.*

omnia justa in deditionem nostram perfecta erunt, 9, 8.

operi aliisque justis militaribus ita assuefecit, ut brevi rex non equiti magis fideret, quam pediti, collatisque æquo campo signis justo prœlio Karthaginiensem hostem superaret, 24, 48.

justis omnibus hospitalibus, privatisque et publicis funguntur officiis, 9, 6.

propter mundiorem justo cultum, 8, 15. *cf.* 22, 59.

JUVARE, 25, 38. diis bene juvantibus. *it.* 21, 21. *Sic* 1, 37. vento juvante.

quum commoditas juvaret, 4, 60. *i. e. fructus, utilitas delectaret. vid. Gronov. ad h. l.*

occasionem juvandarum ratione virium trahendo bello quærebat, 6, 23.

JUVENALIS, 40, 14. *i. q. juvenilis.*

JUVENIS, 1, 56. *dicitur cui sunt duo adolescentes filii. cf.* 2, 4. *it.* 10, 14. *ubi tribuni militum juvenes dicuntur.*

juvenes senioribus oppositi, 1, 43. *pro* juniores; *atque ita legendum Drakenborchius conjiciebat. Sed est Græcis Latinisque hic mos, ut comparativos et positivos jungant, quum quidem illi horum vim habent.*

JUVENTA, 40, 6. medium robur juventæ. *i. e. ipso Livio explicante, ætas triginta annorum.*

JUVENTUS lecta, 28, 46.—principes juventutis, 6, 13. *de Latinis.* equites enim illis principes juventutis, equites seminarium senatus, 42, 61. *Contra* 2, 12. *pedites videntur intelligendi esse. vid. Drakenborch. ad h. l*

peregrina juventus, Latini Hernicique, 5, 19.

juventus—fundentes—cœpere, 7, 2.

ex multa juventute regi pedites conscripsit, 24, 48.

suos—juventute, armis Samnites juvisse, 9, 25.

quod roboris in juventute erat, 35, 38. *i. e. milites, exercitus.*

JUXTA se conjuges liberosque vexari. 41, 6.

juxta obsidentes obsessosque inopia vexavit, 9, 13.

juxta hieme atque æstate, 5, 6.

per dubios infestosque populos juxta intentus ad Hasdrubalem pervenit, 23, 28.

omittendam rem parvam ac juxta magnis difficilem, 24, 19.

apud quos juxta divinas religiones fides humana colitur, 9, 9. *i. q. proxime d. r.*

juxta eam rem ægre passi—quam quum consulatum vulgari viderent, 10, 6.

navalesque socii juxta effusi ac si insulis etc. 22, 31.

L.

LABARE, 2, 39. poſtquam apparuit, labare plebis animos. *i. e. inconſtantes fieri.*
ſuberat tamen quædam ſuſpicio animis, labare fidem ſociorum, 32, 30.
quod labare iis adverſus Pœnum fidem ſenſerat, 27, 1.
qui ſociorum ad eam diem firmi ſteterant, tum labare cœperunt, 22, 61.
ſicubi populo Romano ſua fortuna labet, 42, 50.
labans diſciplina, 36, 6. *i. e. laxior, deficiens paullatim.*
memoria labat, 5, 18. *i. e. vis memoriæ deficere incipit.*
LABES, 42, 15. labe terræ in aliquantum altitudinis diruta erat.
eam labem civitatibus opulentis repertam (*ſeditionem*), 2, 44. *i. e. ruinam, perniciem.*
hujus mali labes ex Etruria Romam, velut contagione morbi, penetravit, 39, 9.
qui ob ereptum cenſuræ regnum labem ſecundæ dictaturæ ſuæ impoſuerint, 4, 32.
in ſe receptam labem, quæ Evandri fuiſſet, 45, 5. *i. e. ſacrilegium.*
LABI, 41, 21. faces per cœlum lapſæ ſunt in Lanuvino.
labitur diſciplina. *Præfat. i. e. ſenſim in deterius abit.*
inde labi cœpit (*quæſtio*) ad viliora capita, 9, 26.
labi inter media conſilia, 9, 12. *h. e. inter duo extrema, ſuſpenſum eſſe.*
miſericordia ſe in ſpeciem crudelitatis lapſum, 3, 50.
in rem emendabilem viſus lapſus eſſe, 44, 10.
LABOR, 33, 39. Romanos per tot annos terra marique tanta pericula ac labores exhauſiſſe. *cf.* 4, 35. 25, 6. 26, 13. 29, 1.
militiam in opere ac labore—ſub pellibus durare, 5, 2.
quum primum pati laborem viæ potuit, 37, 45. *cf.* 27, 29.
ubi ſuorum plurimum laborem vident, 4, 38. *i. q. ubi ſuos præcipue laborare h. e. infeliciter pugnare vident.*
LABORARE, 22, 39. veritatem laborare nimis ſæpe, aiunt, extingui numquam. *i. e. obſcurari, opprimi.*
utique numquam noſtris locis laboravimus, 9, 19.
quod civitas fœnore laborabat, 35, 7.
Romæ ſimul delectu, ſimul tributo conferendo, laboratum eſt, 5, 10.
adeo in quæ laboramus ſola crevimus, 7, 25.
LACERARE, 26, 35. plebem Rom. perdendam lacerandamque ſibi conſules ſumſiſſe.
claſſis lacerata tempeſtate, 29, 18.
idem furor et Cretenſes lacerabat, 41, 25.
dum ad ſe quiſque opes rapiunt lacerantes viribus, 45, 9. *de iis, qui diſtraxerunt regnum Alexandri M. poſt ejus mortem. Grono-*

vius legi volebat laceratis viribus. *Burmannus autem ad Ovid. Metam.* 1, 626. vicibus *i. e. per vices.*

principum orationibus lacerari, 29, 19.

ii non in fenatu modo eum lacerarunt, 43, 8.

in concionibus lacerarent, rogationemque promulgarent, 41, 6.

LACESSERE, 33, 28. numquam, fi confcius effet, oblaturum fe multitudini, mentionemve cædis, nullo laceffente, facturum fuiffe.

laceffere mentionem rei temere actæ, 40, 54.

LACRIMARI gaudio, 27, 17. *Similiter cap.* 19. effufæ gaudio lacrimæ.

LACTENS, 37, 3. nocte lactentibus rem divinam fecerunt. Lactens *ex auctoritate Servii eſt, cui lac præbetur*; lactans *contra, quæ lac præbet. Sed tamen agnus cum ubere* lactenti *natus memoratur,* 27, 4. *Ceterum lactentes hoſtiæ majoribus, quæ non amplius creſcunt, opponuntur,* 22, 1. *cf.* 25, 12.

LACUS, 5, 16. cave in mare manare fuo flumine finas. (*lacum Albanum*)

lacus fternendos lapide—locaverunt, 39, 44.

LÆTE id ingenium tutores atque amici ad præcipitandum in omnia vitia acceperunt, 24, 4. *Alii* ea ætate, id ingenium etc. *legi volunt*; *alii aliter. vid. Intt. ad h. l. non neglecto Cel. Strothio, qui* ea ætate *in textum recepit, neque tamen conſtituit* ea ætate *ſitne de tempore, hiſtorice quidem, accipiendum, an pro* ea ætate puerum, id etc. *Quid? ſi legatur:* eam ætatem, id ingenium. *vide quæ ſupra in v.* ætas *notavimus.*

LÆTITIA victoriæ, 45, 13.—luxuriofa, 2, 21. *i. e. abuſum poteſtatis efficiens.*

LÆTUS, 1, 13. læta repente pax : pro *læta et repentina pax. Nam paullo ante erat:* repentina quies.

haudquaquam tam victoria lætum, quam quod etc. 9, 23.

læta alieno crimine oratio, 4, 41.

læto conditionem accipienti, 29, 1. *it.* 31, 13.

ingenia incolarum latrocinio læta, 28, 22.

LÆVUS, 32, 29. Minucius in læva Italiæ ad inferum mare flexit iter.

LANA, 1, 57. lanæ dedita. pro *lanificio.*

lana alba velatis capitibus, 24, 16.

LAMENTABILIS, 3, 47. quum—lamentabilis eum mulierum comploratio excepiffet.

LAMINA, 41, 20. parietibus totis lamina inauratum (*templum*).

LAMNA, tria figna cum titulo lamnæ æreæ infcripto, 23, 19.

LANGUIDUS, 1, 4. poffe quamvis languida mergi aqua, fpem ferentibus dabat.

LANIENÆ, 44, 16. lanienafque et tabernas conjunctas in publicum emit.

LANISTA, 35, 33. quam populum Rom. cum Antiocho, laniftis Ætolis, non fine motu magno generis humani et pernicie Græciæ dimicare. *i. e. auctoribus, incitantibus. vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

LAPIDARE, 27, 37. de cœlo lapidaverat.

imbri lapidavit, 43, 13. *i. e. pluit imbre lapideo. cf.* 30, 38.

LAPIDATUM, 29, 10. propter crebrius eo anno de cœlo lapidatum. *i. q. lapidatio, lapidum veluti grando. cf.* 42, 2.

LAPIS, 22, 1. ardentes lapides cœlo decidiſſe. *Drakenborchius legi malebat* lampades.

lapis ſacer, 41, 13. *ſunt, qui ſtatuas deorum intelligant; alii de ceteris lapidibus religioſe cultis capiunt; Drakenborchius denique de lapide cælitus lapſo et cap. 9. memorato. Media ſententia tutior videtur.*

ſacrumque iis lapidem, quam matrem deûm eſſe incolæ dicebant, tradidit, ac deportare Romam juſſit, 29, 11.

ad lapidem octavum viæ, quæ nunc Appia eſt, perveniunt, 7, 39.

LAQUEATUS, 41, 20. templum laqueatum auro.

LAR, 26, 25. eum ne quis urbe, tecto, menſa, lare reciperet.

idem dedicavit ædem Larium Permarinûm in Campo, 40, 52.

LARGE partiendo prædam, 21, 5.—gratiam referre, 38, 8.

LARGIOR, 24, 46. imber—ſonituque primo largioris procellæ ſtrepitum molientium portam exaudiri prohibuit.

LARGIRI, 1, 54. apud milites vero obeundo pericula ac labores, pariter prædam munifice largiendo. *cf.* 6, 2.

LARGITIO, 1, 54. largitionis inde prædæque et dulcedine privati commodi ſenſus malorum publicorum adimi.

largitio cedit in gratiam tribunorum, 4, 44.

largitio ædilitia, 25, 2. *de ludis ab ædilibus edi ſolitis munerum nomine.*

LARGITOR prædæ, 9, 42. *de duce liberali.*

a minime largitore duce, 6, 2. *Sermo eſt de conceſſa præda. cf. cap.* 16.

LASCIVIA, 23, 11. laſciviam a vobis prohibetote. *i. e. irreligioſam lætitiam. Niſi vero hæc oraculi potius dictio eſt, ut aliæ ejuſdem loci formæ, et carminis Græci potius quam Livii.*

militum laſcivia in conſulem (*ovantem*), 4, 53.

LASCIVIRE, 27, 4. laſcivientium piſcium modo exſultaſſe (*angues*).

LATE depopulato agro, 9, 36.

per arma, per viros late ſtragem dedere, 8, 30.

terrorem late agreſtibus injicere, 25, 9.

nec ullo ante bello latius inde actæ prædæ, 2, 60.

hac expeditione motum latius erat, quam profligatum, bellum, 9, 37.

latius patefacta (*acies*), 9, 27. *i. q. rari ordines.*

occupari latius imperii fines volebat, 1, 56.

LATEBROSUS locus, 21, 54. erat in medio rivus, præaltis utrimque clauſus ripis, et circa obſitus paluſtribus herbis, et, quibus inculta ferme veſtiuntur, virgultis vepribuſque: quem ubi ad equites quoque tegendos ſatis latebroſum locum circumvectus ipſe oculis perluſtravit.

LATEX, 44, 33. quorum (*laticum*) venæ in mare permanantes undæ immiſcerentur.

LATINE, 40, 42. Cumanis eo anno petentibus permiſſum, ut

publice Latine loquerentur. *Osce antehac locuti videntur, quippe qui regione Oscorum continebantur. Aliter Lipsius de pronunciatione Linguæ Lat. p.* 12. *qui putat Græce locutos, et h. l. ad publica negotia refert. Sed Dukero verbum* loqui *obstare videtur.*

ut præconi Latine vendendi jus esset, *ibid.*

LATIO auxilii, 2, 33.—suffragii, 9, 43. *cf.* 45, 15.

LATIUM Capuaque agro mulctati, 8, 11.

LATOR plebiscili, 9, 30.—si inter accipiendas de suis commodis rogationes, spem bonoris latoribus earum incidant, 6, 39.

LATRO, 35, 7. latrones *et* hostes *sibi invicem oppositi. cf.* 40, 27.—latrones et prædones *iidem*, 34, 21.

LATROCINIUM, 8, 34. latrocinii modo cæca et fortuita pro sollemni et sacrata militia sit.

latrocinii magis, quam belli more, 21, 35. *cf.* 29, 6. *it.* 33, 29.

latrocinium maritimum, 40, 42. *de populatione oræ maritimæ. cf.* 10, 2.

LATUS, 23, 46. ager—virtutis caussa latus datus est.

acerbitas in delectu non damno modo civium, sed etiam laceratione corporum lata—invisa erat, 7, 4.

latius regnum opulentiusque, quam accepisset, facturum, 24, 49.

latior et re et personis quæstio, 9, 26.

LATUS, 24, 5. avertit ab conscíis in insontes indicium—ab latere tyranni, quorum etc. *i. e. in insontes quosdam eorum, qui essent ab latere tyranni, s. familiares ejus.*

LAUDATOR, 2, 47. idem in utroque laudator. *i. e. utriusque.*

LAUREA, 23, 11. coronatus laurea corona. *Videntur esse repetita verba antistitis sacrorum.*

lauream insignem deferre, 7, 13. *sc. milites imperatori cupiunt.*

LAUREATUS, 45, 1. laureatæ litteræ. *vid.* litteræ—tabellæ laureatæ, *ibid. i. e. litteræ rerum lætarum munciæ. vide Salmas. ad Lamprid. Alex. Sev. cap.* 58. (*vel p.* 134. *Scriptt. August. ed. Par.*)

LAUS certaminis, 1, 57. *i. e. quam quis habet ex aliorum de se certamine.*

vitiatam memoriam funebribus laudibus reor, 8, 40. *i. q. laudationibus.*

Mænii celebre nomen laudibus fuit, 4, 53.

diis immortalibus laudesque et grates egit, 26, 48.

LAUTIA, *vid.* locus.

LAUTUMIÆ, 32, 26. triumviri carceris lautumiarum intentiorem custodiam habere jussi.

LAUTUS pure, 39, 9. *i. e. pura lotus aqua, auctore Festo.*

LAXAMENTUM, 7, 38. laxamento cogitationibus dato.

leges—nihil laxamenti nec veniæ habere, si modum excesseris, 2, 3.

si laxamentum dederis, 5, 5. *scil. obsessis. cf.* 43, 18.

si quid laxamenti a bello Samnitium esset, 9, 41.

ne quid laxamenti sit Samnitibus ad subsidia—mittenda, 10, 39. *cf.* 2, 24.

LAXARE, 32, 5. Philippum, quantum ab assiduis laboribus itinerum pugnarumque laxaverat annus, tanto magis intentum etc.

annona haud multum laxaverat, 26, 20. *fcil. fe, f. laxata erat. cf.* 23, 20. *Contra active*, 2, 34. conditiones laxandi annonam.

laxare elatum pedem ab ftricto nodo, 24, 7.

laxatæ cuftodiæ, 21, 32. *i. q. intermiffæ, fublatæ.*

LAXIUS, 28, 24 quod in hoftico laxius rapto fuetis vivere arctiores in pace res erant.

LAXUS, 10, 5. qua fatis laxo fpatio equi permitti poffent.

in quo negligentiæ laxior locus effet, 24, 8.

urbi cum pace etiam laxior annona rediit, 2, 52.

laxiorem diem dare, 39, 17. *i. e. terminum, quem nos dicimus longinquiorem.*

LECTIO, 9, 29. ob infamem et invidiofam fenatus lectionem.

deformatum ordinem prava lectione fenatus, *ibid. cap.* 30. *cf.* 27, 11. *vid.* inquinare.

LECTISTERNIUM, 5, 13. lectifternio tunc primum in urbe facto.

eorumque monitu lectifternium fuit, 7, 27. *cf. cap.* 2.

lectifternium—iifdem, quibus ante, placandis habitum eft diis, 8, 25. *cf.* 22, 10.

in quibus (*fanis*) lectifternium majorem partem anni effe folet, 42, 30. *cf.* 36, 1. *etenim non in omnibus templis habebatur.*

LECTUS, 39, 6. luxuriæ—peregrinæ origo ab exercitu Afiatico invecta in urbem eft: ii primum lectos æratos, veftem ftragulam pretiofam etc.

LEGARE, 1, 3. Numitori, qui ftirpis maximus erat, regnum vetuftum Silviæ gentis legat.

ab frequentibus Samnitium populis de fœdere renovando legati, 9, 20.

confulem legari ad id bellum, 36, 1.

fufpecti et miniftri facinoris—qui Romam legati fuerant, 40, 54.

LEGATIO decreta, necdum miffa, 21, 6.

neque colloquium poftea Philippo dedit, neque legationem aliam, quam quæ omni Græcia decedi nunciaret, admiffurum dixit, 32, 37.

legationes deinde ceteræ in fenatum introductæ auditæque, 28, 39.

legatio erat minime in partem ullam liberi aut fimplicis animi, 36, 5.

a multis legationibus protinus in via aditus, 26, 51. *cf.* 1, 9. *it.* 4, 58. 5, 37.

legationem renunciare, 23, 6. *h. e. quid geftum fit in legatione.*

ut legatio renunciari ab Roma poffet, 36, 35. *cf.* 9, 4. *it.* 31, 17.

ut dum legationem referrent, 24, 48. *cf.* 7, 32.

Theodotum—in eam legationem miferunt, 45, 25.—in eam legationem profecti, 21, 63.

huic tam perplexæ legationi, quia non fatis in promptu erat quid refponderet, legatos fe miffurum ad eos dixit, qui de iis, quæ—loquerentur, 36, 5.

LEGATUS. Scipionem—a fratre—cui—legatus in Africam iret, 38, 58.

et tu L. Minuci, donec confularem animum incipias habere, legatus his legionibus præeris, 3, 29. *i. e. tamquam legatus. vid. Drakenborch. ad h. l.*

LEGERE *de virgine Veftali*, 1, 3. *cf. cap.* 20.—*de Pontifice, ibid. cf.* 42, 28. *it.* 43, 11.

quibus legendi, quid mallent, copia non fuerit, 9, 45. *i. q. optandi, eligendi.*

legere equites, 39, 49.—milites, 37, 51.—fenatum, 40, 51. *cf.* 43, 15.

qui fenatum primus (Appius) libertinorum filiis lectis, inquinaverat, 9, 46.

Decium, qui facra faceret, legi rite non potuiffe, 10, 7.

lectus a Sempronio princeps in fenatu, 27, 11.

confcriptos videlicet in novum fenatum appellabant lectos, 2, 1.

dictator magiftrum equitum fibi legit M. Æmilium Paullum, 10, 3.

fupplemento in alias (*legiones*) lecto, 24, 44.

loca pacata me ad hibernacula lecturum, 40, 35.

LEGIO Romana, 40, 36.—Tufculana, 3, 18.

legiones quaternum millium, 6, 22. *cf.* 28, 28.—*Karthaginienfium*, 22, 39.—Samnitium, 7, 32.—Gallorum, 38, 17.—Latinæ, 6, 32.—Etrufcæ, 2, 45.—Caudinæ, 9, 12. *i. e. Samnitium ad Caudium caftra habentes.*—Macedonicæ, 44, 1. *i. e. Romanæ in Macedonia.*

legiones *decretæ commemorantur fine imperii mentione*, 26, 1.

legiones—compulfos, 4, 19. *cf.* 28, 28.

legiones laureatæ, 45, 39.

legione claffis—præmiffa, 22, 57.

legio linteata, ab integumento confepti, quo facrata nobilitas erat, appellata eft, 10, 38.

LEGIONARII equites, 35, 6. *cf.* 27, 11. *vid.* eques.

LEGITIMUS, 9, 9. verba legitima dedentium urbes.

legitimus honor, 32, 25. *i. e. legibus conceffus.*

LEMBUS, 24, 40. lembi biremes.

lembum armatum ad pertrahendam eam navim miferunt, 40, 4.

LEMNISCI, 33, 33. *i. e. vittæ, quæ funt in honoribus deorum ufitatæ. vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

LENIRE, 2, 45. diem tempufque forfitan ipfum leniturum iras. *cf.* 40, 7. *it. de feditione*, 5, 24. *cf.* 38, 24.

LENIS clivus, 6, 24. *cf.* 29, 33.

omnia faftigio leni fubvexa, 25, 36.

decurritur ad leniorem verbis fententiam, vim tamen eamdem habentem, 6, 19.

LENITER demiffa aquila, 1, 34.

leniter editus collis, 2, 50.

caftigando increpandoque plus, quam leniter agendo, 27, 9. —acerbius leniufve egerunt, 39, 25. *cf.* 2, 61.

nimis leniter latam fuam injuriam ratus, 29, 9. *Drakenborch.*

edidit leviter. *Utrumque bene Latine dicitur.*—leniter queri, 26, 21.

LENTE, 10, 5. quamquam lente procedunt, jam tamen ad impetum capiendum, equiti utique, modicum erat ſpatium.

LENTUS, 6, 8 ut in eo tam lentæ ſpei victoriam exſpectaret. *cf.* 5, 5. nec ipſi lentiorem ſpem facimus. *i. e. nec ipſi in cauſſa ſumus, ut lentius eveniat id, quod ſperamus.*

Hannibalem lenti ſpectamus, 22, 14. *Proprie* lenti ſpectare *dicuntur, qui ſpectaculo non concitantur in iram, ejuſque indignitate non commoventur ad vindictæ cupiditatem. Nam omnino* lentus *eſt tardus in ſentiendo eo, quod iram, odium commovere poteſt*; *unde etiam* lentitudo *ita dicitur. Exempla Ciceroniana vide in Clave Cic.*

LETUM oppetere, 45, 26.

per omnes vias leti interficere, 31, 18.—novo genere leti, 1, 51.—tum me Jupiter O. M. domum, familiam, remque meam peſſima leto afficiat, 22, 53.

LEVARE, 24, 29. levaverunt modo in præſentia velut corpus ægrum, quod mox in graviorem morbum recideret.

vis morbi levata, 4, 25.

atqui non indignitas rerum ſponſionis vinculum levat, 9, 9. *i. q. laxat.*

levarique quamprimum regionem ſuam tanta urgente hominum turba cupiebant, 21, 26.

quum injuſto fœnore gravatum æs alienum—levaſſet, 42, 5.

levare fœnus, 6, 27. *it. cap.* 39.—fœnebrem rem, 7, 21.

levare religione animos, 21, 62.—publica cura annonam, 4, 13.

levata ignominia, 4, 43. *cf.* 45, 15. *de cenſore.*

levatur dedecus judicii, 3, 72. *i. e. minuitur, tollitur.*

LEVIS, 5, 15. auctor levis, nec ſatis fidus.

leviſſima mutandæ fidei ingenia, 28, 44.

levis auctoritas, 21, 10. *cf.* 26, 22.

LEVITAS, 31, 33. quos (*transfugas*) levitas ingeniorum, ad cognoſcendas hoſtium res, in omnibus bellis præbet.

LEVITER, 29, 9. neglectam ab Scipione et nimis leviter latam ſuam injuriam ratus.

LEX, 2, 1. imperia legum potentiora, quam hominum.

leges rem ſurdam, inexorabilem eſſe, 2, 3.

id vos ſub legis ſuperbiſſimæ vincula conjicitis, 4, 4.

lex regia, 34, 6. pro *una de legibus ab aliquo regum Romanorum latis. cf.* 6, 1. duodecim tabulæ et quædam regiæ leges.

ſanciendo novam legem, ne quis—crearet, 3, 55. *i. e. quæ vetaret, ne quis etc. cf.* 4, 24.

legibus dictis ſtare, 9, 5.

quando lege agi poſſet, 9, 46.

ſollemne auſpicatorum comitiorum in caſtra et provincias, procul ab legibus magiſtratibuſque ad militarem temeritatem transferri, 26, 2. *vid.* ſacratus.

LIBARE diis dapes, 39, 43.

libatoque jocinore intactos angues abiisse, 25, 16.

nusquam ante libatis viribus Italiam aggrediendam, 21, 29.

LIBELLUS, 29, 19. libellis palæstræque operam dare. *Libelli per contemtum dicuntur de libris Græcorum et doctrinæ Græcæ, quæ etiam ab Scipione in castris tractabatur.*

LIBER, 3, 10. libri per duumviros sacrorum aditi. *i. e. Sibyllini, nuspiam ante memorati.*

libri aditi, quinam finis—a diis daretur, 10, 47. *scil. unde intelligeretur etc.*

ibi ex libro vetere linteo lecto sacrificatum, 10, 38.

LIBER, 42, 6. ædes liberæ hospitio datæ.

libera fide, 30, 4. *i. e. liberatus.*

totam hiemem liberam habere in apparatus, 37, 8. *cf.* 22, 44. *it.* 33, 3*.

libero mendacio abutebatur, 35, 12.

liberum fœnus, 35, 7. *i. e. legibus non circumscriptum.*

libero conclavi ad quæstionem servarent, 39, 14.

Karthago libera cum suis legibus, 37, 54. *Gr.* ἐλευθέρα, αὐτόνομος. *cf.* 25, 16.

liberi ac suis legibus viventes, 25, 23. *it.* 30, 37. *copula tamen omissa.*

liber jure belli, 2, 12. *i. q. a jure: sequitur enim* intactus inviolatusque.

prædaque omnis, præter libera corpora, militi concessa est, 6, 13.

libera custodia, *vid.* custodia.

eques corpore armisque liber, 21, 5. *i. e. exstans ex aqua.*

nec deductis præsidiis spei liberam vel obnoxiam timori sociorum relinquere fidem, 26, 38.

liberum fingenti (*ad fingendum*) colloquium, 30, 32.

quod (*crimen*) quia testem habere non posset, liberius fingenti sit, 26, 38. *Similiter*, 9, 19. facilis jungenti Rom. acies, facilis partienti *dicitur.*

animus religione liber, 2, 36. *h. e. qui non movetur ostentis, et similibus, ut propterea aliquid timeat.*

liberum arbitrium, 4, 43. *pro suffragio. Et est in eodem capite* liberum suffragium.

Quinctio liberum arbitrium pacis ac belli permissum, 32, 37.

LIBERALIS, 23, 46. ob—spem liberalioris militiæ. *i. e. quia sperabant meliori se imperio apud Romanos usuros esse.*

LIBERARE, 27, 37. mentes religione liberatæ.

senatus nec liberavit ejus culpæ regem, 41, 19.

nisi oculos quoque liberassent ab tanti memoria decoris, 6, 20. *i. e. removissent ab oculis, quod in memoriam revocare decus illud, et impedire posset, quo minus ex vero judicaretur. Sic alibi* lingua et animi liberari *dicuntur. vid.* lingua.

quum augurato liberaretur Capitolium, Juventas Terminusque etc. 5, 54.

LIBERATOR, 1, 56. ut sub ejus obtentu cognominis liberator ille populi Rom. animus opperiretur tempora sua.

LIBERI, 1, 13. ne se sanguine nefando soceri generique respergerent: ne parricidio macularent partus suos, nepotum illi, liberum hi progeniem. *pro liberis ipsis.*

LIBERTAS patrum, 6, 27. *i. q. fortitudo.*

libertas animusque, 2, 56. *h. e. animi libertas.*

in libertate esse, 42, 42.—in libertatem asserere, 3, 45.—vindicare, *ibid. vid. in his vv. it. in* æquus.

conditor Romanæ libertatis, 8, 34. *vid. Clav. Ciceron. in h. v. ult.*

LIBERTINUS, 43, 12. mille socii navales, cives Romani libertini ordinis. *Locus clarus ad intelligendum discrimen libertinorum et libertorum.*

LIBITINA, 40, 19. ut Libitina tunc vix sufficeret. *i. e. ii, qui funera facienda redimere solebant: sicut Horatius dixit* Libitinæ quæstum. *cf.* 41, 21.

LIBRA, 3, 29. coronam auream libram pondo *scil. habentem. cf.* 4, 20.

libraque et ære liberatus, 6, 14. *i. e. per manumissionem justam libertatem accepit.*

LIBRAMENTUM, 24, 34. gravi libramento plumbi recellente ad solum.

LIBRATUS, 30, 10. gravior ac pondere ipso libratior—superne—ictus. *i. e. validior. cf.* 42, 65.

librata quum sederit (*glans*), 38, 29. *librare eleganter dicitur, præsertim apud poëtas*, pro *ei, quo ferire velis, aliquo motu vim majorem addere, ut alte attollendo, torquendo, circumagendo. Hinc in l. c.* glans *dicitur*, librari, *quum circumactu fundæ nisum majorem accipit. vid.* sedere.

librata ponderibus pila, 7, 23. (*e loco superiori emissa*)

LICENTIA, 3, 37. malle licentiam suam quam aliorum libertatem.

tantum licentiæ sumsisse, 6, 40. *vid.* exauctorare.

cum hac, quæ nunc sollemnis est, licentia, 9, 30.

si qua licentia populando effusus exercitus, 9, 31.

muliebria jura, quibus licentiam earum alligaverint majores nostri, 34, 3.

LICERE, 3, 50. si liberæ ac pudicæ vivere licitum fuisset.

neminem eorum per Italiam ire liciturum, 42, 36. *vid. infra in v.* nemo *ult.*

LICTOR, 26, 15. præconi imperavit, ut lictorem lege agere juberet.

lictor proximus, 24, 44. *qui antecedit proxime magistratum. Sic etiam Cicero dixit Verr.* 5, 54. *vid.* paludatus.

LIGNATOR, 10, 25. lignatores ei cum præsidio occurrunt—lignatum se ire—habetis affatim lignorum: redite et vellite vallum. *cf.* 25, 34.

LIGNARII, 35, 41. et iidem porticum extra portam Trigeminam inter lignarios fecerunt. *Recte cepit Creverius* inter lignarios *de loco sic dicto ab ejusmodi opificibus. Melius tamen adhuc, opinor, B. Patruus illa verba intelligi volebat de negotiatoribus ex eo genere. vide Clav. Cicer. in v.* falcarius.

LIMES, 22, 12. inde Præneste ac transversis limitibus in viam Latinam est egressus. *cf.* 31, 24. *it.* 32, 13.

LINEAMENTUM, 21, 4. habitum oris lineamentaque intueri.
similitudo oris vultusque et lineamenta corporis, 26, 41.

LINGUA, 6, 16. et linguam et animos liberaverat hominum, pro *linguas. cf.* 22, 44. *it.* 32, 21.
lingua promptus hostis, 2, 45. *h. e. male dicax, qui acerbe provocaverat.*
in altum lingua excurrens, 37, 31. *cf.* 44, 11. *vide nos in Glossario Ammianeo, ad h. v.*

LINTEATUS, *vid.* legio.

LINTEUM, 10, 38. ibi—locus est, conseptus cratibus pluteisque, et linteis contectus etc.

LINTEUS, 9, 40. linteæ candidæ tunicæ.
ibi ex libro vetere linteo lecto sacrificatum, 10, 38.

LIQUESCERE, 21, 36. per fluentem tabem liquescentis nivis ingredi.

LIQUIDO, 39, 47. nihil horum neque Demetrium docere dilucide, nec se satis liquido discere ab eo senatus quum cerneret posse.

LIS, 23, 4. secundum eam (*partem*) litem judices dare, quæ magis popularis aptiorque in vulgus favori conciliando esset. *vid. Gronov. ad h. l.*
voluntatis nostræ tacitæ velut litem æstimari vestris inter vos sermonibus, 45, 24. *vid. supra in v.* æstimare.

LITARE, 27, 23. consules religio tenebat, quod, prodigiis aliquot nunciatis, non facile litabant. *i. e. bona exta reperiebant.*
nec auspicato nec litato instruunt aciem, 5, 38.

LITATIO, 41, 15. usque ad litationem sacrificari jussit. *i. e. plurimas deinceps victimas cædere, donec bona exta reperiantur*; *quod quum tamen non fit*, non litasse *dicitur.*
sine litatione cæsæ hostiæ, 27, 23. *i. e. extis lætis non inventis.*

LITTERÆ, 1, 7. Evander—venerabilis vir miraculo litterarum, rei novæ inter rudes artium homines.
quod parvæ et raræ per eadem tempora litteræ fuere, una custodia fidelis memoriæ rerum gestarum, 6, 1. *i. e. breviora et minus obvia quævis monumenta litterarum. cf.* 7, 3.
Etruscis litteris eruditus erat, linguamque Etruscorum probe noverat, 9, 36.
litteræ a procos. ex Macedonia allatæ, 32, 1. *cf. in* ab *ult.*
litteræ auditæ, 10, 45. *i. e. recitatæ.*

LIXA, 21, 63. lixæ more, sine insignibus, sine lictoribus, profectum etc. *pro homine cujuscumque sortis vilioris.*

LOCARE, 2, 50. quum improvidi effuso cursu insidias circa ipsum iter locatas superassent. *cf.* 29, 2.
locatus in urbe (*dux*), 22, 38. *in partem deteriorem dictum.*
ut agrum Campanum censores fruendum locarent, 42, 19. *cf.* 27, 11.
ut bene locatus, mansit in ea familia aliquamdiu honos, 2, 42.
locare agrum frumento, 27, 3. *i. e. pro vectigali frumentario.*

ædes Salutis a censore locata est, 9, 43.

Junoni templum locavit, 5, 23. *i. e. extruendum curavit.*

LOCATIO, 45, 18. locationes prædiorum rusticorum. *Creverius putat intelligendam eam esse de prædiis, quæ proprium fuissent regum Macedonicorum patrimonium, eaque, olim locata a regibus, Romanos vel vendidisse postea, vel donasse.*

LOCUS, 1, 1. urbi locum quærere.

urbi condendæ locum elegerunt, 5, 54.

propinquitas loci—stimulabat, 1, 15. *int. de ipsa urbe Romana.*

ita natus est locus, 9, 2.

Boii locum insidiis quærentes, 35, 4.

utique numquam nostris locis laboravimus, 9, 19.

avia commeatibus loca gravis armis miles timere potest, *ibid.*

nullo verius, quam ubi ea cogitentur, hostium castra esse, 22, 53. pro *nullo loco verius etc.*

primo impetu locos omnes, præter arcem, cepere, 24, 2. (*loca*)

in loca tuta evasere, 28, 11. *i. e. munita. vid.* mediterraneus.

dum vix locis, quibus vicerant, eredunt, 9, 9.

loca detestabilia esse, neque in iis quidquam postea poni dedicarique placere eorum, quæ in loco puro poni dedicarique fas esset, 31, 44.

sarta tecta exigere sacris publicis et loca tuenda more majorum traditum esset, 42, 3. *loca simpliciter dicta esse pro publicis seu communibus, ut Cicero vocat Epp. Div.* 13, 11. *non videtur Dukero. cf.* 26, 32*. *it.* 27, 5*. 29, 37.

lucum publice pararet, ubi diverteretur, 42, 1.

locus inde lautiaque legatis præberi jussa, 28, 39. *i. e. hospitium sine impensa assignandum, cum instrumento domestico ceterorumque vel donorum vel honorum generibus legato haberi solitis. cf.* 30, 17. ad hoc ædes liberæ, loca, lautia legatis decrera.

loco pelli *dicuntur patricii*, 10, 8. *Hic locus intelligendus in universum de sacerdotio. Verba ipsa hæc sunt :* et nunc tribunus—quinque augurum loca, quatuor pontificum adjecit, in quæ plebeii nominentur; non ut vos, Appi, vestro loco pellant, sed ut adjuvent vos homines plebeii divinis quoque rebus procurandis, sicut in ceteris humanis pro parte virili adjuvant. *vide B. Patruum in Actis Eruditorum ad a.* 1741. *pag.* 195.

paucis suffragio populi relictis locis, 9, 30.

honesta loca ducere, 42, 34. *de centurionibus. al. ordines.*

quid jam integri esse in corpore loci ad nova vulnera accipienda, 4, 58.

communis res per hæc loco est pejore, 3, 68. *vid.* status.

missis ad consules nunciis, quo loco res essent, 2, 47. *i. e. quales.*

in quo negligentiæ laxior locus esset, 24, 8.

aperuerunt ad occasionem locum hosti, 4, 31.

quando verba vana ad id locorum fuerint, 9, 45. *i. q. ad hoc usque tempus. cf.* 25, 19. *it.* 43, 5.

LONGE alia omnia inquirenti comperta sunt, 23, 43.

genere, fama, divitiis longe primus, 29, 28.

LONGINQUITAS, 10, 31. quinam fit ille, quem non pigeat longinquitatis bellorum fcribendo legendoque, quæ gerentes non fatigaverunt?

qui quinquennalem ante cenfuram et longinquitate poteftatem dominantem, intra fex menfium et anni coëgiffet fpatium, 9, 33.

LONGINQUUS, 2, 34. adeo finitimorum odia longinquis coëgerant indigere auxiliis.

longinqua cura, 22, 33. *i. e. cura rei procul remotæ.*

ne longinquam militiam non paterentur Falifci, 4, 18. *i. e. longam. Sic* 6, 42. fuga longinqua *dicitur.*

et aut tempore longinqua, aut præceps periculo victoria effet, 9, 24.

LONGUS, 6, 32. longa focietas. *it.* 28, 44.—oratio.

nec in longum dilata res, 5, 16.

ferrum autem tres longum habebat pedes, 21, 8. *i. q. in longum, uti vulgo legitur, h. e. in longitudinem, quemadmodum alibi in latum, in altum etc.*

LOQUI, 36, 5. legatos fe miffurum ad eos dixit, qui de iis, quæ ad illos feque communiter pertinerent, loquerentur. *i. e. cum iis agerent, confultarent.*

quum aliquamdiu fecreto locuti effent, 32, 35.

ne fingulas loquar urbes, 5, 54. *cf.* 5, 5.

Cumanis permiffum, ut publice Latine loquerentur, 40, 42.

LUCRUM, 40, 8. de lucro tibi me vivere fcito. *Vid.* meritus. *it. Clav. Ciceron. in h. v. cf. Terent. Phorm.* 2, 1, 16.

LUCTARI in peftilenti atque arido circa urbem folo, 7, 38. *de agricolis.*

LUCTATIO tetra, 21, 36. *de iter facientibus per Alpes.*

LUCUS ibi, frequenti filva et proceris abietis arboribus feptus, læta in medio pafcua habuit, 24, 3. *illud interius fpatium videtur* lucus *dictum fuiffe.*

fub lucum pabulatum—quidam dilapfi fuerant, 25, 39. *nifi vero cum Gronovio et Creverio* lucem *legas.*

LUDERE, 44, 18. ludis circenfibus—urfos et elephantos lufiffe.

LUDI Romani fcenici, 31, 4.—ludi Romani in circo fcenaque, 33, 25. *Quia ludi Romani tantum funt Circenfes, non fcenici*; fcenici *item* fcenaque *tantum ad* ludi *referri debet.*

ludi Taurii, *vel*, Taurilia, 39, 22. *Sic Latinis dicitur v. c.* ludi Confualia, 1, 9. ludi Cerealia, 30, 39.—ampliffimi ludi, 2, 37.

fe ab ludis, feftis diebus, cœtu quodam modo hominum deorumque, abactos effe, *ibid.*

ludis *abfolute pro tempore ludorum*, 2, 36. *cf.* 27, 36. *it.* 32, 26.

LUDIBRIUM cafus ediderit fortuna, 30, 30.

ad ludibrium cafuum humanorum, 45, 41.

ludibrium verius, quam emes (*Brutus*), 1, 56. *i. e. qui ludibrio habetur. Sic* 9, 11. ludibria religionum.

ludibrium oculorum fpecie terribile ad fruftrandum hoftem commentus, 22, 16.

ludibria oculorum auriumque credita pro veris, 24, 44.

LUDIFICARI, 27, 46. ludificatus hoftem omnibus artibus belli. *cf.* 1, 50. *it.* 44, 36.

munificentia inæquali fefe aliofque ludificari, 41, 20. *cf.* 22, 39. *it.* 23, 47.

LUDIFICATIO hoftis, 22, 18.—plebis, 6, 27.

ea ludificatio veri et ipfa in verum vertit, 26, 6. *cf.* 7, 39.

LUDIO, 7, 2. quia hifter Tufco verbo ludio vocabatur.

convivalia ludionum oblectamenta addita epulis, 39, 6.

LUDUS, 26, 50. fi frui liceret ludo ætatis. *(de voluptate Venerea)*

in ludo — militari — comiter facilis vincere ac vinci vultu eodem, 7, 33.

alios conceffum ludum et lafciviam effe crederc, 39, 15. *vid. Drakenborch. ad* 1, 5.

næ tibi—ludus et jocus fuiffe Hifpaniæ tuæ videbuntur, 28, 42.

LUERE, 1, 26. ut cædes manifefta aliquo tamen piaculo lueretur.

luere fponfionem, 9, 9.—temeritatem temeritate alia, 30, 15.—pecunia, 30, 37.

LUGUBRIS domus, 3, 32. *i. e. quæ in luctu eft. Sic et* funefta domus *dicitur.*

LUMEN rebus dubiis, 1, 39. *h. e. auxilium, præfidium. Sic Homerus* φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν.

Appium—luminibus captum, 9, 29.

LUPERCAL hoc ludicrum, 1, 5. *de ipfo ludicro. Itaque legendum videbatur Creverio* Lupercale.

LUPUS, 3, 66. occæcatos lupos inteftina rabie opprimendi occafionem effe. *i. e. raptores.*

in alios lupi fuperne ferrei injecti, 28, 3. *(machinæ genus.)*

LUSTRALE facrificium, 1, 28. *procul dubio idem fuit cum fuovetaurilibus.*

LUSTRARE, 35, 9. novemdiale facrum factum, et fupplicatio indicta eft, atque urbs luftrata. *Vid.* perluftrare.

LUSTRUM, 24, 43. ne luftrum perficerent *(cenfores)* mors prohibuit P. Furii. *alibi* luftrum facere et condere. *vid. Drakenborch. ad* 1, 44.

Delphis Apollini pro me, exercitibufque et claffibus luftra facrificavi, 45, 41.

Campana luxuria, vino et fcortis, omnibufque luftris per totam hiemem confectos, 23, 45.

LUSUS, 40, 14. qua lætitia, quo lufu apud me celebratum hefternum convivium fit.

pars in juvenales lufus lafciviamque verfi, 37, 20.

LUX, 38, 36. quod luce inter horam tertiam ferme et quartam tenebræ obortæ fuerant. *cf.* 25, 35.

fi luce palam iretur, 22, 24.

luce orta poftero die, 9, 36.—poftero die luce prima, *ibid.*—vixdum luce certa, 9, 42. *cf.* 9, 30.—turbida lux, 10, 33. *it. cap.* 41.

pugnatum ad lucem, 3, 28. *i. e. fub initium diei.*

in noctem imminentem aciem inftruitis: longiore luce ad id certamen, quod inftat, nobis opus eft, 3, 2.

lucis vobis hujus partem—adimant, 4, 3.

alterum refponfum falutem, victoriam, lucem ac libertatem, (*feret*) 7, 30.

lux quædam affulfiffe civitati vifa eft, 9, 10.

LUXURIA, *Præf.* nec in quam civitatem tam feræ avaritia luxuriaque immigraverint.

LUXURIARE, 3, 33. principia luxuriant. *i. e. adeo funt læta, ut bonum eventum fperare non liceat.*

vereor, ne hæc quoque lætitia luxuriet nobis ac vana evadat, 23, 12.

nimia gloria luxuriare et evanefcere vividum—ingenium, 2, 48.

luxuriantem (*Capuam*) longa felicitate atque indulgentia fortunæ, 23, 2.

LUXURIARI, 1, 19. pofitis externorum periculorum curis, ne luxurientur otio animi, quos metus hoftium difciplinaque militaris continuerat.

LUXURIOSUS, 2, 21. Patribus nimis luxuriofa ea lætitia fuit: plebi, cui ad eam diem fumma ope infervitum fuerat, injuriæ a primoribus fieri cœpere.

convivium—ut in civitate atque etiam domo luxuriofa, omnibus voluptatum illecebris inftructum, 23, 8.

LUXUS, 7, 29. Campani magis nomen ad præfidium fociorum, quam vires, quum attuliffent, fluentes luxu ab duratis ufu armorum in Sidicino pulfi agro etc.

LYMPHATICUS, 10, 28. ita victorem equitatum velut lymphaticus pavor diffipat.

LYMPHATUS, 7, 17. et tunc quidem velut lymphati et attoniti munimentis fuis trepido agmine inciderunt.

M.

MACERARE, 5, 54. quæ vos, quum reliqueritis, macerent defiderio. *i. e. angant.*

MACHINAMENTUM, 24, 34. turres contabulatas machinamentaque alia quatiendis muris portabant.

MACHINATIO, 37, 5. et quum quaterentur muri, nihil adverfus tale machinationis genus parare, aut comminifci oppidani conabantur. *cf.* 24, 19. *it.* 25, 11.

MACTARE, 10, 28. jam ego (*Decius*) mecum hoftium legiones Telluri ac diis Manibus mactandas dabo.

MACTI virtute—milites Romani efte, 7, 36. *quafi magis aucti. Olim, fecundum Prifcianum, etiam* mactus *dicebatur, fed apud Livium et alios, ex illo numero, nonnifi* macte *in ufu eft. v. c.* 2, 12. 4, 14. 7, 10. *diciturque in laude rei bene actæ.*

MACULARE, 1, 13. ne parricidio macularent partus fuos. *i. e. cædibus efficerent, ut parricidarum progenies pofteri dici poffent.*

MAGIS malle, 22, 34. *vid. Drakenborch. ad* 9, 7. *ubi eft:* magis triftior. *cf. ea quæ ad v.* potius *notavimus. it. ad* fimilis.

magis *ex more Græcorum eleganter omittitur, ſequente quidem* quam, 23, 43.—malæ rei ſe, quam nullius, turbarum ac ſeditionum duces eſſe volunt, 3, 68. *vid. Duker. ad h. l.*—multiplex quam pro numero damnum, 7, 8. *niſi vero* multiplex *pro comparativo poſitum dicamus. Sæpius ita Tacitus.—Contra illud* quam *poſt* magis *etiam omitti ſolet. v. c.* 6, 28. quanto magis Allienſi die Alliam ipſam, monumentum tantæ cladis reformidaturos. pro *quanto magis, quam Allienſem diem etc.*

MAGISTER regii pecoris, 1, 4.—militiæ, 22, 23.—rei militaris, 24, 48.—navium, 29, 25.—elephantorum, 37, 41.—ſacrorum aut ſacerdos, 39, 18.

magiſter equitum dictus, 7, 26.—dictatori additus, *ibid. cap.* 12.—nominatus, 8, 33.—præpoſito in urbe L. Papirio Craſſo magiſtro equitum, 8, 36. *pro nominato et præpoſito etc.*

tutores ac magiſtri (*regis impuberis*), 24, 25.

ſtultorum iſte (*eventus*) magiſter eſt, 22, 39.

MAGISTRATUS ineundi idibus Maiis, 3, 36. *antea menſe Sextili. Cauſſam et tempus mutationis vide ap. Dionyſ. Halicarnaſſ. lib.* 10. *p.* 678.

extemplo novos tribunos militum creandos eſſe, qui Kalendis Octobribus magiſtratum occiperent, 5, 9. *extra ordinem factum, neceſſitate urgente.*

ſimultates pro magiſtratu exercere, 39, 5. *i. q. in magiſtratu.*

magiſtratuum libri, quos linteos in æde repoſitos Monetæ Macer Licinius citat identidem auctores etc. 4, 20. *cf.* 39, 52.

qui eos magiſtratus geſſiſſent, unde in ſenatum legi deberent, 22, 49.

magiſtratus in coloniis municipiiſque, 34, 7.

MAGNIFICE—magnifice de ſe ac contemtim de Romanis loquentes, 9, 41. magnifice reſpondit, 25, 22.

niſi magnifice inſtaurarentur ludi, 2, 36.

laudatuſque ibi magnifice et donis donatus, 25, 18.

MAGNIFICUS, 1, 10. factis vir magnificus. *i. e. egregius, ſplendidus: alias enim* factis magnificus *pleonaſmum habet.*

res geſtæ magnificæ ſenatui viſæ, 26, 2.

belli apparatus magnificus, 29, 22.

magnificum id Syphaci viſum, 28, 18. *i. q. honorificum.*

qui audiendus dumtaxat magnificus adhortator ſit, verbis tantum ferox, operum militarium expers, 7, 32.

inter cetera magnifica promiſſa pollicitus, 23, 10.

MAGNUS, 28, 17. magna Karthago.

tam adverſæ, quam ſecundæ res per ipſum amicoſque ejus magnis ſermonibus celebrabantur, 35, 2.

verba magna, quæ rei augendæ cauſſa conquirantur, et hæc et alia eſſe ſcio, 34, 5.

homo magno natu, 10, 38. *cf.* 21, 34. *it.* 26, 49.

magno illi ea cunctatio ſtetit, 2, 36. *interdum additur ſubſtantivum omiſſum. v. c.* 3, 60. haud ſcio an magno detrimento certamen ſtaturum fuerit.

MAJESTAS, 2, 36. verecundia tamen majeftatis magiftratuum timorem vicit.

majeftas dictatoria, 8, 30.—confulis, 3, 10.—confularis imperii, 3, 6. *cf.* 9, 5.—fenatus, 8, 34. *cf.* 10, 37.—imperii, 8, 34. *cf.* 22, 42.—patria, 8, 7. *cf.* 23, 8.—petentium (*honores*), 5, 14.

majeftas, 7, 22. *de privato eodemque plebeio.—de tribunis militum conf. poteft*, 6, 6.

qui nec publica majeftate in legatis—motus effet, 2, 40.

majeftate etiam, quam vultus gravitafque oris præ fe ferebat, fimillimus diis, 5, 41.

ne majeftatem nominis Alexandri fuftinere non potuerit populus Rom. 9, 18.

majeftatis et pudoris verecundia (*adverfus feminas*), 34, 2.

jus et majeftatem viri retinere in fua matre familiæ, *ibid.*

imperium majeftatemque populi Rom. gens Ætolorum confervato fine dolo malo, 38, 11.

MAJOR, 1, 32. natu majores. *i. q. fenatus.*

major Græcia, 31, 7. pro *Magna Græcia.*

MALE arma fuftinere, 1, 25. *i. q. ægre, vix fatis. cf. Virg. Georgic.* i. 360.

male partam victoriam male perdiderunt, 9, 9. *cf. cap.* 34.

MALEDICTA ab ftirpe ultima orfus; fervum, fervaque natum etc. 1, 47.

MALEFICIUM, 7, 20. ut fua vetera beneficia, locata præfertim apud tam gratos, novis corrumperent maleficiis.

MALIGNE, 3, 63. gemina victoria, duobus bifariam prœliis parta, maligne fenatus in unum diem fupplicationes confulum nomine decrevit: pro *parce nimis. cf.* 39, 9.

MALIGNITAS conferendi ex privato, 34, 34. *i. e. quum parce nimis conferunt. cf.* 10, 46.

malignitatis auctores quærendo, 5, 22. *i. q. malignos fuafores.*

MALLE, 22, 34. qui magis vere vincere, quam diu imperare malit. *Vid.* magis.

qui fe bene mori, quam turpiter vivere maluit, 22, 50.

inter quos me ipfe in re dubia poni malim, 29, 25. pro *velim*,

MALUM, *interjectio, in imprecationibus ufurpatur v. c.* 4, 49. malum quidem militibus meis, nifi quieverint!—*it.* 5, 54. quæ, malum, ratio eft etc.

MALUM, 7, 4. Manlium malum malo augere filii, et tarditatem ingenii infuper premere.

victi malis—dediderunt fefe, 36, 9.

MALUS in circo inftabilis in fignum Pollentiæ procidit, atque id dejecit, 39, 7. *ad quem locum vide Gronovium.*

MALUS, 27, 14. cum eo nimirum—hofte res eft, qui nec bonam nec malam ferre fortunam poteft.

MANARE fuo flumine in mare, *vid.* lacus.—fanguine, 27, 23. *cf.* 23, 31.

Romam is metus manavit, 9, 43. *fcil. e caftris.*

manavit enim hæc quoque, fed perobfcura fama, 1, 16.

latiusque fuga manasset, ni etc. 27, 14.

MANCUS, 8, 31. quod—non inermes, non manci milites fuerint. *cf.* 7, 13.

MANDARE, 39, 16. senatus quæstionem extra ordinem de ea re mihi collegæque meo mandavit. *cf. cap.* 14.

MANDATUM, 1, 56. perfectis patris mandatis.

quum legati ab senatu cum litteris aut scriptis mandatis venirent, 39, 33.

MANERE his bellum, 1, 53. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

non manebit extra domum patris sponsa Icilii, 3, 45. *i. e. non pernoctabit. cf.* 44, 38.

profectus inde magis, quia manere non poterat, quam etc. 43, 21. pro *subsistere. Sic et* 5, 55. hic manebimus optime.

qui nudus atque inermis hostem maneat, ei mortem—patiendam esse, 10, 35. pro *exspectet.*

quod in rebus dubiis—in fide mansisset, 31, 2. *cf.* 40, 35. *it.* 45, 31. *Sic et in fœdere, amicitia, victoria, induciis, pace manere dicuntur. v. c.* 30, 32.

MANIFESTUS, 40, 9. rem pro manifesto habere. *scil. negotio. Sic et* 1, 3. rem pro certo affirmare. *cf.* 27, 1. *it.* 23, 6. 37, 48.

MANIPULATIM, 8, 8. quod antea phalanges similes Macedonicis, hoc postea manipulatim structa acies cœpit esse.

MANIPULUS ejus signi, 27, 14. *vid.* signum.

manipuli (*legionis*), *ibid.*—proximarum stationum, 7, 26.—antesignanorum, 30, 33.

manipulorum alia turba, 8, 8.

MANSUEFACERE, 3, 14. permulcendo tractandoque mansuefecerant plebem.

MANSUETUS, 3, 16. mansuetum id malum, et per aliorum quietem malorum semper exoriens.

MANUBIÆ, 29, 8. qui cum magno piaculo sacrilegii sui manubias retulit.

MANUMITTERE, 43, 3. eorumque si quos manumisisset. *h. e. quod eorum matres, quippe captivæ, servilis conditionis fuissent, atque ipsi adeo servi essent, quoniam partus ventrem sequitur. vide Spanh. O. R.* 2, 22. *it. Dukerum ad h. l.*

manu mittere *divisim dicitur, atque etiam interjecta voce. v. c.* 41, 9. civitatis mutandæ caussa manu non mittere. *Sic et* 24, 18. *dicitur* manu emittere.

MANUPRETIUM, *vid. in voc. sequ.*

MANUS, 6, 12. conserere manus. *cf.* 9, 27. *it.* 21, 29.—manum conserere, 21, 39. *cf.* 25, 11. *it.* 27, 33.—manum conferre, 10, 43.

nempe æquis manibus hesterno die diremistis pugnam, 27, 13.

compressis, quod aiunt, manibus sedeas, 7, 13.

quum tantum belli in manibus esset, 4, 57. *i. e. instaret, immineret.*

pugna jam in manus, jam ad gladios venerat, 2, 46.

ubi ad manum venisset hostis, 2, 30.

neque suum cuique jus modum faciebat, sed virium spe et manu obtinendum erat, quod intenderes, 3, 11.

emittere hoftem e manibus, 22, 3.—de manibus, 21, 48.—manibus, 44, 36.

faucium prope e manibus inter tumultum amifit, 29, 32.

nihil eft in manu ejus, 32, 24. *i. e. poteftate.*

ut fua cuique refpublica in manu effet, 26, 8.

in nullius manu erat, 39, 9. (*liberta patrono mortuo*)

manus pretium, *it.* manupretium *vel* manipretium, 34, 7. in auro vero, in quo præter manus pretium nihil intertrimenti fit, quæ malignitas eft?

inde ad manum cantari hiftrionibus cœptum, 7, 2.

poftea credo additas moles, manuque adjutum, 2, 5. *Oppof. nativa.*

MAPALIA, 29, 31. cum mapalibus pecoribufque fuis perfecuti funt regem. *alias:* magalia.

MARCERE, 23, 45. fed, qui pugnent, marcere Campana luxuria, vino et fcortis, omnibufque luftris per totam hiemem confectos.

MARCESCERE otio fituque civitatem, 33, 45. *cf.* 35, 35.—equitem defidia, 28, 35.

MARE liberum, 25, 11. *de commeatibus.*—navibus a mari fines eorum vaftati, 38, 32.

tuendam viginti navibus mari fuperiore (*fupero*) Anconam, 41, 1. *vid.* major.

quum primum æftu fretum inclinatum eft, naves mari fecundo mifit, 29, 7.

MARGINARE,* 41, 27. cenfores vias fternendas filice in urbe, glarea extra urbem fubftruendas marginandafque primi omnium locaverunt.

MARGO, 44, 33. ubi feffi fint, innifos pilo, capite fuper marginem fcuti pofito, fopitos ftare. *i. e. ora.*

MARITIMUS, 29, 28. maritimi agri—provincia maritima, 37, 2.

cupidus maritimi oppidi potiundi, 23, 15. *al.* marini.

maritimum terrorem admoventes, 41, 17. *de circumvehendo littore.*

maritima Ætoliæ vaftare, 38, 7.

MARITUS, 27, 31. vagabatur enim cum uno aut altero comite per maritas domos dies noctefque. *i. e. in quibus degunt matrimonio copulati.*

MARS, 10, 28. quamquam communis adhuc Mars belli erat. *cf.* 5, 12. *it.* 7, 8.—Marte verfo, 29, 3.

habere hoftem pedeftri fidentem Marte, 24, 48.

fuo alienoque Marte pugnare, 3, 62. *i. e. quum equites etiam pedeftri militia funguntur.*

adeo varia belli fortuna ancepfque Mars fuit, 21, 1.

Mars alter, 21, 10. *i. e. Hamilcar.*

Martis viri, 38, 17. *vel potius, volente Dukero,* Martii viri, *quemadmodum et* Martia gens *Romani vocantur.*

MAS, 27, 37. incertus (*infans*) mas an femina effet. *Sic et* 28, 11. *alibi eft mafculus,* 31, 12.

MATARIS, *vel* materis, 7, 24. lævo humero matari prope trajecto. *Lanceæ genus apud Gallos.*

MATERFAMILIÆ, 34, 2.—materfamilias justa, *oppos.* pellici, 39, 53.

MATERIA *pro ligno, quo in exstruendis ædibus, navibus etiam, utuntur,* 26, 9. *cf.* 28, 45.—viridis, 6, 2. *it.* 29, 1.

materiam res gerendi non habuit, 45, 12.

ut magis dux, quam materia seditioni deesset, 26, 35.

ut collegæ materia ad omnem laudem esset, 6, 22.

erat etiam major orationi materia, 35, 12.

MATRIMONIUM, 4, 4. in quam cuique feminæ convenisset domum, nuberet; ex qua pactus esset vir domo, in matrimonium duceret.

matrimoniis *pro* matronis *nonnulli reponunt,* 10, 23. *quomodo sæpe locutus est Justinus*; *e. g.* 18, 5.

MATURARE, 9, 32. consultando, maturarent, traherentne bellum.

quod nisi omni vi perficere maturasset, 29, 12.

ut maturaret venire, 34, 46.—instruere, 44, 36.

Julius maturare est jussus, 39, 45.

maturavit collegæ venire auxilio, 9, 43.

MATURUS, 27, 45. ut illis faustum iter, felixque pugna, matura ex hostibus victoria esset. *cf.* 5, 26.

matura expugnandi spes, 32, 18.—seditio, 2, 63.

tantam indolem tam maturæ virtutis umquam exstitisse, 3, 12.

maturiora messibus Apuliæ loca, 22, 43. *i. e. ubi messes citius maturæ fiunt.*

divisum pariter in venas maturum, confecto cibo, sanguinem, 2, 32.

MAXIME in hanc sententiam locuti sunt, 7, 30.

maxime gravissima omnium res, 41, 23. *sed improbat hanc formam Gronovius ad h. l. vide Clav. Ciceron. in h. v. it. Cel. Ruhnken. ad Velleii,* 2, 27.

additum deinde omnium maxime tempestivo principum in multitudinem munere, ut etc. 4, 59.

MAXIMUS, 23, 30. ne domus quidem Hieronis tota—Gelo maximus stirpis—ad Pœnos defecit.

ut quantæ maximæ possent, copiæ trajicerentur, 24, 35.

Thessalorum equitatus, inclinata re, maximo usui fuit, 42, 59.

MEDERI, 8, 36. rem per se popularem ita dexter egit, ut, medendis corporibus, animi multo prius militum imperatori reconciliarentur.

MEDICAMENTUM, 8, 18. secuti indicem, et coquentes quasdam medicamenta, et recondita alia, invenerunt.

MEDITARI, 40, 15. tempus ad meditandum, et componendam orationem, sumsissem. *al.* meditandam.

MEDITERRANEA insulæ, (*Siciliæ*) 25, 25.—urbs, 32, 21.—regio, 25, 9.—loca, 5, 54.

oppidum—plus quam mediterraneum, celebre ac frequens emporium, 38, 18.

terreſtrium certaminum arte quemvis clarorum imperatorum æquabat—mediterraneus homo, 35, 26.

MEDIUS, 5, 54. regionum Italiæ medium—locum.

in medio umbilico Græciæ, 41, 23.

altera arx urbis media eſt, 28, 6.—media urbis, 26, 40.

medius honos, 39, 29. *i. e. ovatio. vid.* honos.

medium erat in Anco ingenium et Numæ et Romuli memor, 1, 32.

medius omnium rex erat, 42, 58.

medius inter hoſtium agmen urbemque Romam jugis ducebat, 22, 18.

per medios hoſtes perrumpere, 38, 41.

medium ſe gerendo, nec plebis vitavit odium, nec apud Patres gratiam iniit, 2, 27.

inter quæ (*conſilia*) ſe media (*via*) lapſos victoriæ poſſeſſionem pace incerta mutaſſe, 9, 12.

medium viſum, ut ovans urbem iniret, 26, 21.

quin illi, remittendo de ſumma quiſque juris, mediis copularent concordiam, 4, 43. *vid. Intt. ad h. l.*

appellati tribuni medio decreto jus auxilii ſui expediunt, 3, 13.—media oratio, 10, 15. *cf. cap.* 26.

in medium conſulere, 24, 22. *Oppoſ.* ſua conſilia ſejuncta habere a publicis.

laudemque conferentes potius in medium, quam ex communi ad ſe trahentes, 6, 6. *cf.* 2, 57.

in medium evocat (*cogitationes*), 9, 17.

ſi (*crimen*) in medio ponitur, 40, 11. *h. e. ſi non in me nominatim aut in fratrem confertur.*

de medio adjicere aliquem (*judicem*), 26, 48. *i. e. qui medius et neutrius partis ſit.*

delectumque nihilo accuratiorem, quam ad media bella, 5, 37. *i. e. mediocria. Sic et* 2, 49. nihil medium, ſed immenſa omnia volventes animo. *cf.* 6, 14.—intacta invidia media ſunt, 45, 35.

MELIOR, 8, 21. pars melior ſenatus ad meliora reſponſum trahere. *niſi vero legatur cum Dukero pars* mitior, *aut cum Drakenborchio* ad molliora; *certe hæ emendationes explicationum loco eſſe poſſunt.*

non utique iis melius fore, quam qui eas (*Alpes*) primi pervias feciſſent, 39, 54. *h. e. eamdem infelicem fortunam experturos.*

MEMINI, 10, 29. torpere quidam, et nec pugnæ meminiſſe, nec fugæ.

quod ſolos obtrectaſſe gloriæ ſuæ—meminerat, 36, 34.

MEMOR, 1, 28. exempli parum memoris legum humanarum.

reſponſum ſenatus amicitiæ Samnitium memor, 7, 31.

utriuſque rei memor, 26, 8. *i. e. utramque reſpiciens.*

promiſſionum in futurum memores, 31, 46.

memor vox libertatis, 3, 36. *h. e. oratio, quæ digna eſt homine libero et nihil timente.*

oratio memor majeſtatis Patrum, 3, 69.

memori deum ira, 9, 29. *i. q. quum dii factas sibi a Potitiis injurias ulcisci voluissent. Virgilius: memorem Junonis ob iram.*

MEMORARE, 26, 41. jam quid hoc belln memorem? *Videtur, cum Gronovio quidem, aut* hoc de bello *legendum, aut* hoc bellum. *Sic certe,* 34, 16. cos—consul sine memorando prœlio in potestatem redegit. *cf.* 7, 18.

MEMORIA, 10, 37. hujus anni parum constans memoria est.

habet hoc nulla memoria annalium, 22, 27.

proditum a proximis memoriæ temporum illorum scriptoribus, 29, 14.

censura clara—memoriæ felicioris ad posteros, quod etc. 9, 29.

Postumum Cominium bellum gessisse cum Volscis memoria cessisset, 2, 33. *i. q. excidisset, oblivioni traditum esset.*

memoria pessimi proximo bello exempli, 2, 45.

ne Tarentinæ quidem arcis excidit memoria, 27, 3. *i. e. cura, et ad eam recipiendam intentio. Similiter accipienda videantur,* 4, 21. *it.* 8, 11.

MENS, 1, 20. ad ea elicienda ex mentibus divinis, Jovi Elicio aram—dicavit.

cujus mens nihil præter publicum commodum videt, 3, 68.

sana mens, 9, 9.

animos, qui nostræ mentis sunt, eosdem in omni fortuna gessimus, gerimusque: neque eos secundæ res extulerunt, nec adversæ minuerunt, 37, 45. *Videri possit* nostri moris *legendum esse, sec. cap.* 36. ignarus et animi Scipionis et moris Romani. *Sed obstat quodammodo locus antea, e libro nono, laudatus.*

dii immortales et vestris et hostium imperatoribus mentem ademerunt, 9, 9.

MENSA, 41, 20. vasa aurea mensæ unius. *i. e. abaci ornandi.*

MENSARII, 7, 21. quinqueviris creatis, quos mensarios ab dispensatione pecuniæ appellarunt. *cf.* 26, 36. *vid.* argentarius.

MENSIS, 5, 52. si non voluntate mansimus in Capitolio per tot menses obsidionis?

MENSTRUUM, 44, 2. consul, menstruum jusso milite secum ferre, profectus etc.

MENTIO, 4, 1. et mentio, primo sensim illata a tribunis, ut—eo processit deinde, ut etc. *cf. cap.* 59.

secessionisque mentiones ad vulgus militum sermonibus occultis ferentem, 3, 43.

MENTIRI, 10, 40. pullarius auspicium mentiri ausus etc. *Sæpius adhuc* ementiri *Livius hoc sensu dicit. vid. supra in h. v.*

MERCARI frumentum, 4, 52.

Hannibalem transitus quosdam pretio mercatum, 23, 28.

MERCATUS frequens. 1, 30. *aut, quo frequentes conveniunt, aut mercatus accipiendus pro mercatoribus.*

MERCENARIUS, 30, 8. quem, bene meritum de se et gente sua, mercenariis armis in Africam oppugnatum venissent.

MERCES spreti numinis, 2, 36.

stipendium—pensum—ea merces induciarum fuit, 9, 41.

priusquam infanda merces perficeretur, 5, 49.

quibus merces navatæ in unum diem operæ libertas futura erat, 24, 14. *vid. Intt. ad h. l. it. ad* 30, 38.

MERERE, 5, 7. tum primum equis merere equites cœperunt. *cf.* 21, 4. *it.* 32, 9.

ut ii omnes, quos cenfores notaffent, pedibus mererent, 24, 18.

affirmantibus, qui una meruerant, fecum eum tum frequentem ad figna fine ullo commeatu fuiffe, 3, 24.

Virginius, quia in Capitolio non fuit, minus fupplicii, quam Ap. Herdonius meruit? 3, 19.

Apollini, republica veftra bene gefta fervataque, lucris meritis donum mittitote, 23, 11.

MERGERE, 6, 14. mergentibus femper fortem ufuris; *metaphora ducta a navigio et fluctibus.*

merfam et obrutam fœnore partem civitatis in libertatem ac lucem extrahentem, 6, 17.

de Alexandro nondum merfo fecundis rebus, 9, 18.

vino fomnoque verifimile effe merfos jacere, 41, 3, *i. q. fepultos, ut Virgilius dicit.*

quo avidius ex infolentia in eas (*voluptates*) fe merferant, 23, 18.

merfis in effoffam terram capitibus, 22, 51. *i. e. immerfis, infertis.*

MERIDIANUS, 29, 35. vallis meridiana.

MERITUM, 40, 15. nullo meo in fe merito (*in fenfu deteriori*).

pro—meritis bello, 39, 27.

MERUS, 39, 26. ex diutina fiti meram haurientes libertatem. *Forma dicendi intemperantiam indicans; quia non* merum *frugales homines, fed* mixtum *bibere confueverant.*

META folis, 1, 19. *i. e. temporis punctum, a quo et folaris anni et lunaris curfus cœpti funt una, et in quod rurfus fimul exeunt.*

METALLA, 39, 24. *pro metalli fodinis.*

præter annuum, quod ex metallis regiis capiat, vectigal, 42, 12. *cf.* 42, 52. *it.* 45, 18.

METARI, 1, 10. quas (*regiones*) modo animo metatus fum.

triumviri (*coloniæ deducendæ*) agrum metantes, 21, 25. *i. q. affignantes.*

imperat, metarentur frontem caftrorum, 44, 36.—poftquam metata caftra impedimentaque collocata animadvertit, *ibid. cap.* 37. *cf.* 27, 48.—eum ipfum, in quo confliterat, locum caftris dimetari juffit, 8, 38. *Scilicet* metari *idem eft, quod* metas ftatuere, *et defignare fines: a quo differt* metiri *fic, ut menfuram modumque colligendi negotium declaret.*

METUERE, 32, 31. ita ut tentare fpem certaminis metuerent. *i. q. non auderent.*

metuens deorum, 22, 3.—ab Hannibale metuens, 23, 36.

METUS nullus in propinquo, 31, 23. *i. e. cauffa metus.*

metus ab cive et ab hofte, 2, 24.

metus a Romanis, timor a principibus, 45, 26. *cf.* 25, 33.

metu, ne ambiguo ictu fuis inciderent (*tela*), 30, 10.

metum injecit imperata recufandi, 39, 37.

metus urbes in deditionem dedit, 33, 38.

quum—exercitus—omnia metu armifque tenerent, 28, 43.

urbes metu fubactæ in deditionem, *ibid.*

non vero tantum metu (*figna clamorque*) terruere Samnitium animos, 10, 14. *Drakenborchio videtur addi debere:* fed etiam vano: *quod tamen in fequentibus intelligi poteft.*

quæ (*juventus*) inter tales metus detrectationem militiæ etc. 3, 69. *Sic* fpes, mentiones, *alia pluraliter a Livio dicuntur.*

MEUS, 7, 40. meum factum dictumve confulis.

fi quibus tuorum meis criminibus apud te crefcere libet, 35, 19. *i. e. mihi affictis.*

MICARE, 1, 25. micantes fulfere gladii.

non pro mœnibus modo tela micare, 21, 7.

qua nunc erectæ micant haftæ, 7, 33.

vultum hoftis ardore animi micantem ferre non potuit, 6, 13.

fulmina etiam fic undique micabant, 40, 58.

qua minime denfæ micabant flammæ, 22, 17.

MIGRARE, 10, 34. relicta, quæ migratu difficilia effent.

MIHI, 2, 29. pullet tum mihi lictorem (*eleganter abundat*).

tum mihi undique clamore fublato turbam invadite, 24, 38. *vid.* ego.

MILES, 27, 9. ubi nec miles, qui legeretur—effet.

collocutufque cum legatis de ratione belli gerendi, ut veterum militum verba audivit etc. 24, 48.

milites argentati—aurati—cælati auro, 9, 40. *vid.* auratus. *Sic eft apud Virgilium:* criftatus Achilles.

milite atque equite, fcire, nifi Romano Latinique nominis, non uti populum Romanum, 22, 37. *h. e. pedite atque equite.*—ut militi, occupato ftationibus vigiliifque et opere, eques—frumentum veheret, 9, 13. *vid. Gronov. ad* 26, 19. *it.* 28, 1.

adeo duorum militum eventum, inter quos pugnatum erat, utraque acies animis perceperat, 7, 26.

claffici milites navalefque focii, 21, 61.—miles ac navales focii, 22, 11.

MILITARIS, 5, 19. animadvertere militari more. *de decimatione Gruterus intelligit.*

celebrata inconditis carminibus militaribus—victoria, 10, 30.

lex facrata militaris, 7, 41.—militaria dona, 7, 37.

MILITARITER, 27, 3. milites—in portis murifque fibimet ipfos tecta militariter coëgerat ædificare.

oratio incomta fuiffe dicitur; ceterum militariter gravis, non fuis vana laudibus, non crimine alieno læta, 4, 41.

MILITIA, 8, 34. latrocinii modo cæca et fortuita pro follemni et facrata militia fit.

magifter militiæ, 22, 23.—difciplina, 5, 6.

perennem militiam facere, 5, 2.

fegni fungebantur militia, 26, 21.

refque militiæ ita profpere gererentur, 5, 12.

lege facrata, quæ maxima apud eos vis cogendæ militiæ erat, delectu etc. 4, 26. *i. e. cogendorum militum, cogendi exercitum.*

ſpes facta—militiæque fungendæ potioris ducibus, 24, 21.

ut non quietior populus domi eſſet, quam militiæ fuiſſet, 1, 38. *cf.* 10, 8.

MILLE nova conſilia, 35, 42. *i. e. plurima. cf.* 3, 14. *it.* 9, 19.

mille fere paſſuum inter urbem erant caſtraque, 23, 44. *pro* paſſus *aut* erat: *niſi vero cum Gronovio ſubintelligas* campi.

plus mille capti, 24, 41.—*nota numeri millenarii* (M) *omiſſa. vid. Gronov. ad* 34, 10.

ſtipendium præterea iis coloniis, in millia æris aſſes ſingulos, imperari, 29, 15. *i. e. in ſingula millia. cf.* 22, 36. *it.* 30, 17.

duo millia relicti, 37, 39. *ſimiliter*: armati duo millia miſſi, *cap. ſequ.*

millia talentûm, 37, 45. *i. e. millia talenta quolibet anno.*

MILLIES, 5, 4. agros noſtros millies depopulati ſunt, pro *ſæpiſſime.*

MINÆ vinculorum et mortis, 1, 44.

MINAX, 1, 14. cum parte majore atque omni equitatu profectus—tumultuoſo et minaci genere pugnæ, adequitando ipſis prope portis, hoſtem excivit.

MINIME, 31, 8. ut quiſque minime multa ſtipendia haberet. *cf.* 22, 57. *et* 58.

MINIMUS, 33, 6. non minimum Ætolorum opera. *Gronov.* minima.

ut nihil, ne pro minimis quidem, debeant, 6, 41.

minimum pedibus itineris confectum, 44, 5. *cf.* 27, 15.

MINISTER cubiculi, 3, 57. *i. q. paullo ante* miniſter libidinis.

MINISTERIUM pœnæ publicæ, 2, 5. *vid. Drakenborch. ad* 8, 40.

miniſterii delegandi cauſſa, 9, 29. *de ſacrificio. cf.* 1, 7.

aquila—velut miniſterio divinitus miſſa, 1, 34.

miniſteria nautica, 22, 19. *i. q. ſocii navales.*

miniſterium reſtituendorum domos obſiduni mihimet depoſco ipſe, 22, 22. *i. e. negotium.*

MINITARI, 2, 12. quum rex—circumdari ignes minitabundus juberet. *cf.* 39, 41.

MINUS dimidium, 23, 19.—ſi qui vos minus hodie decem tribunos plebei feceritis, 3, 64. *intell. quam. Sic* 10, 25. *it.* 24, 16. 37, 39.

minuſque ac minus—conveniebat, 26, 17.

MINUTUS, 21, 52. conſul alter, equeſtri prœlio uno et vulnere ſuo minutus, trahi rem malebat.

MIRABILIS, 9, 18. quo ſint mirabiliores, quam Alexaoder—nemo plus quam annum conſulatum geſſit.

Scipio non veris tantum virtutibus mirabilis, 26, 19. *cf.* 28, 12.

mirabilior inventor ac machinator bellicorum tormentorum operumque, 24, 34.

MIRACULUM, 2, 10. ipſo miraculo audaciæ obſtupefecit hoſtes, *pro audacia admirabili. cf.* 5, 46.

miraculo litterarum venerabilis Evander, 1, 6. *h. e. quia litteras, rem admirabilem, attulerat.*

veræ gloriæ ejus etiam miracula addunt, 25, 39.

eximere miraculo rem, 5, 15.—mihi—miraculo fuit, 6, 12.

veluti flammas ſpirantium (*boum*) miraculo attoniti, 22, 17. *cf.* 25, 9.

miraculo ignaris moris pertinacia Romanorum eſſe, 42, 62.

MIRARI, 26, 22. eludant nunc antiqua mirantes. *Scilicet promiſcue fere* mirari *et* admirari *uſurpantur.*

mirante conſule, quod morarentur, 38, 10. *niſi legas cum Gronovio* quid.

mirabundus unde, 25, 37. pro *requirebat, unde etc. cf.* 3, 38. *it.* 26, 15.

MIRUM quantum illi viro—fidei fuerit, 1, 16. *cf.* 2, 1.

MISCERE omnia flamma ferroque, 1, 29.—certamina, 2, 19. cœlum et terras, 4, 3.—miſcendo conſilium precesque, 2, 9.

anceps prœlium miſcetur, 28, 30.

tumultum in concione miſcentes, 8, 32.

ad ſeditiones in iis (*villis*) miſcendas, 35, 13.

homines mixti ex colluvione omnium gentium, 30, 35. *cf.* 22, 43. *it.* 26, 40.

agitandum aliquid miſcendumque rati, 35, 12. *i. e. turbandum.*

quum pavorem mixtum admiratione patri injeciſſet, 40, 8.

ſeveritatem miſcendam comitati, 8, 36. *ubi tamen Gronovius* comitate *legi volebat.*

MISER, 39, 43. unum ex illis miſeris (*capitis damnatis*) attrahi juſſum, ſecuri percuſſiſſe: *paullo poſt:* mactatam victimam humanam.

MISERABILIS, 9, 5. fœdi agminis miſerabilem viam.

conſulem invenerunt—maxime miſerabilem bonis ſociis, 23, 5.

miſerabilis Tarentinorum ſervitus, *ibid. cap.* 7.—miſerabile ſupplicium, 8, 35. *cf.* 9, 2.

MISERABILITER, 26, 3 id quum per litteras miſerabiliter pro fratris capite ſcriptas petiſſet. *cf.* 45, 42.

MISERARI, 33, 48. ſæpius patriæ, quam ſuorum eventus miſeratus.

MISERERI, 27, 33. deos immortales miſeritos nominis Romani. *cf.* 22, 55.

MISERIA hæc et metus crapulam facile excuſſerunt, 40, 14. *i. e. conditio periculoſa, periculum capitis.*

MISERICORDIA, 24, 26. ad miſericordiam mutati animi.

MISSILE, *pro telo*, 26, 6. *it.* 9, 35.—miſſilia tela, 38, 19. *Oppoſ.* ſaxa *cf.* 6, 13.

MISSITARE, 9, 45. miſſitaverant ſimul cum iis Samniti auxilia.

MITESCERE diſcordiæ inteſtinæ metu communi, ut fit, cœptæ, 5, 17.

MITIGARE, 2, 57. quod ejus opera mitigata diſcordia eſſet.

quid enim ultra fieri ad placandos deos mitigandoſque homines potuit, 9, 1.

MITIS, 21, 20. ne illi quidem ipſi (*Hannibali*) ſatis mitem gentem fore.

MITIUS, 26, 32. mitius tamen decreverunt Patres cauſſa Marcelli.

MITTERE, 3, 29. ſub hoc jugo dictator Æquos miſit. *Contra, paullo ante:* ſub jugum abituros.

cauſſas ſtipendiis miſſorum cognoſcebant, 43, 15. *ſcil. emeritis, ex conjectura Gronovii, i. e. qui miſſi erant hoc prætextu, quaſi forent emeritis ſtipendiis. vid. Intt. ad h. l.*

lucris meritis donum mittitote, 23, 11.

ſignum mittendis quadrigis dare, 8, 40.—quadrigis miſſis (*in certamen*) conſul currum conſcendit, 45, 1.

pullarium in auſpicium mittere, 10, 40. *Similiter* in ſuffragium mittere *ſæpius dicitur.*

miſſo caduceatore—velle ſe de pace agere, 37, 18. pro *qui diceret, velle etc.*

miſſo repente ſenatu ſe ex curia proripuit, 8, 30.

ita prætorium miſſum, 21, 54. *al.* dimittere. *Sic* principia (*concio*) miſſa *dicuntur.*

legati miſſi orare conſulem, 38, 8.

miſſi legati tribunique, qui ſuos ad curam cuſtodiæ intenderent; ante omnia Lilybæum teneri, 21, 49.

litteræ miſſæ, ut dictatorem comitiorum cauſſa diceret, 8, 23.

alios ſuper alios nuncios mitterent, premi ſeſe, 33, 7.

vicit tamen ſententia, ut mitterentur coloni, 9, 26.

miſerat ad legatum Rom. traditurum ſe urbem, 34, 29. *al. legunt* miſerat nuncium ad etc. *Sed vide Intt. ad h. l.*

mittere e manibus hoſtem, 32, 9.

belluarum modo cæcos in foveam miſſos, 9, 5.

mitti eum ſe jubere, 38, 60. pro *dimitti e vinculis. cf.* 3, 11.

ne Syphacis quidem reconciliandi curam ex animo miſerat, 30, 3. *Perizonius legi volebat* amiſerat.

mittere vere ac finire odium, 40, 46.

quum mittere ambages dictator juberet, 6, 16. pro *omittere. it.* 34, 59.

vocem ſupplicem mittere, 30, 12. pro *emittere, quod vide.*

vox ex eo miſſa ore, 3, 56.

extra ea cave vocem mittas, 8, 32. *it. cap.* 33.

incaſſum miſſæ preces, 2, 49.

vox cœleſtis ex Albano monte miſſa, 1, 31. *in re tali proprium vocabulum, it. de auſpiciis, de fulminibus, de internunciis divinis etc. cf.* 1, 18.

MOBILIS, 6, 6. actum ad frequentiorem jam populum, mobilioremque ad cupiditatem.

is riſus ſtimulos parvis mobili rebus animo muliebri ſubdidit, 6, 34.

nec Popillius ſecurior, quam debebat eſſe, inter tam mobilia ingenia erat, 43, 22.

MODERARI animos in ſecundis, 42, 62.

jura infimis ſummiſque moderando, 4, 10.—moderatu difficilis, 4, 27.

ſuæ fortunæ moderarentur, et alienam ne urgerent, 37, 35. *cf.* 4, 7. *it.* 31, 44.

MODESTIA, 5, 6. apud hoſtes tanta modeſtia eſt, ut non obſi-

dionis tædio, non denique regni, quidquam apud eos novatum fit.—modeftia militaris, 28, 24.

MODESTIUS certe daturos eos, 42, 23. *Oppof. libidinis arbitrium.*

MODESTUS, 9, 34. quanto modeftior illius cupiditas fuit.

MODICE vinofi, 41, 4.—privatus modice locuples, 38, 14.

libertatem, quæ media eft, nec fpernere modice, nec habere fciunt, 24, 25.

id quamquam haud modice Hannibal cupiebat, 23, 36.

puerum, vixdum libertatem, nedum dominationem, modice laturum, 24, 4.

MODICUS, 29, 29. contentufque nomine modico tutoris.

MODO *de tempore quinque et viginti annorum*, 22, 14. *vid. Gronov. Obff.* 4, 18.

et modo poftulat, ut fecum ftemus, modo ne interfimus etc. 32, 21. *Illud* modo *pro* tantum *pofitum eft, licet hoc alterum fequatur. cf.* 9, 8.

nunc—modo, 8, 32. pro *modo—modo.*

MODULARI fonum vocis pulfu pedum, 27, 37.

MODUS, 26, 48. rem fine modo ac modeftia agi.

quæ immoderata fors, tempus ac neceffitas fecerint, iis fe modum impofiturum, 23, 23.

quum decemviri nec iræ nec ignofcendi modum reperirent, 3, 40.—nullus modus cedibus fuit, 9, 25. *cf.* 25, 25.

quodfi modum in infequendo habuiffent etc. 31, 37.

quæ (*gens*) aliis modum pacis ac belli facere æquum cenferet, 9, 14.

modum imponere profperæ pugnæ, 31, 38.

fuum cuique jus modum facit, 3, 11.

fuperare humanarum virium modum, 4, 58.

confpectus elatufque fupra modum hominis privati, 4, 13.

cibi potionifque, defiderio naturali, non voluptate modus finitus, 21, 4.

dum ne cui major—agri modus effet, 26, 34.

quatientium fcuta in patrium quemdam modum, 38, 17.

advenit cum peditum omnibus copiis, non itineris modo, fed ad conferendum extemplo prœlium inftructis armatifque, 27, 48. *cf. cap.* 4. *it.* 21, 33.—fugæ magis, quam itineris, modo, 25, 14.

difciplina militaris—in artis perpetuis præceptis ordinatæ modum venerat, 9, 17.

MŒNIA continuare, *it.* conjungere mœnibus ædificia, 1, 44. *illud eft: poft mœnia ædificare, nullo intervallo*; *hoc: in muris ipfis.*

ad aliquantum altitudinis excitata erant mœnia, 29, 18.

validum oppidum mœnibus erat, 43, 19.—mœnia ipfa fefe defendebant, 26, 45.—mœnia coloniæ, 27, 38.

mœnibus urbis Romæ excedere, 42, 48.

qui una fecum urbe, intra eadem mœnia viveretis, 4, 3.

nullæ eum urbes accipiunt, nulla mœnia, 22, 39.

circumdare mœnia armatis, 33, 38. *i. e. opera, munimenta obfidendis.*

MOLES, 8, 29. cui major moles rerum impofita erat.

omni belli mole in unum ducem exercitumque inclinata, 30, 21.

eo namque omnem belli molem inclinaturam cenfebant, 7, 32. *cf.* 10, 14.

verfari media in mole pugnæ, 7, 32.—tanta moles pugnæ, 26, 6.

majore mole pugnat, 8, 13. *i. e. certamine: nifi vero cum aliis de apparatu intelligere malis. cf.* 6, 2. *it.* 19. *et* 25, 11.

multas paffim manus (*Æquorum*) quam magnam molem unius exercitus rectius bella gerere, 3, 2.

quum major domi exorta moles coëgit acciri Romam eum, 6, 14. *de feditione.*

quum tanta moles mali inftaret, 5, 37.

de imminente mole libertati agitat, 6, 19.

ingentem molem irarum ex alto animo cientis indicia effe, 9, 7.—moles difcordiarum, 4, 43.

MOLIMEN, 2, 56. res—fuo ipfa molimine gravis.

MOLIMENTUM, 5, 22. motam certe fede fua parvi molimenti adminiculis.

eo minoris molimenti ea clauftra effe, 37, 14.

MOLIRI montes fede fua, 9, 3.—portas, 23, 18.—anchoras, 28, 17. *cf.* 6, 33.

fignum, omni vi moliente fignifero, convelli nequire, 22, 3.

affecta labore et vigiliis corpora ex fomnis moliebantur, 36, 24. *contra Virgilius: corripit e fomno corpus.*

molientem hinc Hannibalem, 28, 44. *de fuga. cf.* 37, 11.—moliri a terra naves, 28, 7. *Ad eumdem modum Virgilius: Quin etiam hiberno moliris fidere claffem.*

quo minor moles in tranfitu effet, 25, 11.

non contentus agrariis legibus, quæ materia femper tribunis plebi feditionum fuiffet, fidem moliri cœpit, 6, 11. *i. q. labefactare.*

MOLITIO, 33, 5. quum caftra his (*arboribus*) ante objectis fepfiffent, facilis molitio eorum valli erat.

MOLLIRE, 21, 55. oleoque per manipulos, ut mollirent artus, miffo.

MOLLIS, 5, 6. adeone effeminata corpora militum noftrorum effe putamus, adeo molles animos, ut hiemem unam durare in caftris, abeffe ab domo non poffint.

mollia et fluida corpora Gallorum, 34, 47.

MOLLITER et per dilationes bellum geri oportet, 5, 5.

MOLLITIA, 5, 6. nec fe patrocinium mollitiæ inertiæque mandaffe tribunis. *cf.* 7, 32.

MOLLIUS abnuere, 30, 3.—confulere, 30, 7. *Oppof.* durius confulere. *vid. Intt. ad* 8, 21.

MOMENTUM, 2, 7. levi momento fama pendet. *i. e. levi et parva cauffa mutatur.*

ex parvis rebus fæpe magnarum momenta pendent, 27, 9. *cf.* 32, 17.

plus ea oratio momenti ad incitandos ad bellum habuit, 35, 25.

quod animos ex tam levibus fortunæ momentis fufpenfos gererent, 4, 32.

ut pater in fe minimum momentum ad favorem conciliandum effet, 21, 4. *cf.* 28, 17.—maximum momentum rerum humanarum, 9, 1.

nullum momentum in folis per fe Gallorum copiis fore, 38, 12.—momenta levium certaminum, 22, 22.—erat momentum in præfentia fpei, 37, 26.

juvenem egregium, inftructum naturæ fortunæque omnibus bonis, maximum momentum rerum ejus civitatis, in quamcumque veniffet, 3, 12.

bono imperatori haud magni fortunam momenti effe, 22, 25.

Rhodii maximi ad omnia momenti habebantur, 42, 45. *i. e. eorum exemplum alii fecuturi erant.*

nullum momentum annonæ feciffet, 4, 12. *i. e. pretium non mutaffet. cf.* 28, 13.

magis et litteræ et verba legatorum benigne funt audita, quam momentum ad mutandos animos habuerunt, 42, 46. *cf.* 35, 39.

momento unius horæ cæfus, 9, 16. *cf.* 25, 28.

MONERE *et* obteftari *fæpius jungi folent v. c.* 10, 19.

quidquid—res monuiffet fubiti confilii capere, 35, 35.

monita mens divinitus, 26, 19.—a pullario monitus, 8, 30.

Verbum proprium de prodigiis, præfagiis, oraculis, fomniis etc.

MONITIO, 45, 19. unius amici prudens monitio.

MONITUS, 5, 51. non ante cepit finem (*Veiens bellum*) quam monitu deorum aqua ex lacu Albano emiffa eft. *cf.* 1, 19.

MONS, 22, 18. fub jugo montis—montes perpetui, 9, 2.

ibi fuperantem Infanos montes, multo et fævior et infeftioribus locis tempeftas adorta disjecit claffem, 30, 39.

Jovique Latiari follemne facrum in monte faceret, 21, 63. *fcil. Albano: de hac non inufitata Livio ellipfi vid. Intt. ad h. l.*

MONUMENTUM, 1, 45. cornua monumentum ei fuere miraculo.

ut Jovis templum—monumentum regni fui nominifque relinqueret, 1, 55.

monumentum pugnæ, 1, 13. *de cognomine, quod in memoriam pugnæ loco alicui inditum erat. cf.* 10, 2.

culti neglectique numinis tanta monumenta, 5, 52.

quanto magis Allienfi die Alliam ipfam monumentum tantæ cladis reformidaturos, 6, 28. *cf.* 26, 41.

monumentis ingentium rerum complere (*orbem terrarum*), 30, 28.

id quod ex monumentis orationum patet, 9, 18.

ut teftata facratis monumentis effent, 26, 24. *vid.* facratus.

MORA fegnis, 34, 9.—fegnis diu mora offendebat, 37, 26.

in mora effe, 3, 24. *i. e. impedire.*

mora, qua trahebant bellum, 9, 27.

eximere certaminis moram hofti, 9, 43. *cf.* 22, 12.

longam venire noctem ratus, quæ moram certamini faceret, 3, 2.

nullam dimicandi moram facturus, 21, 32.

MORARI, 8, 35. quum fe nihil morari magiftrum equitum pronunciaffet etc. *Forma dicendi in abfolvendo ufitata. cf.* 4, 42.

ſe ipſam plebem et commoda morari ſua, 6, 39.
morari ab itinere propoſito hoſtem, 23, 28.

MORATOR publici commodi, 2, 44. *cf.* 21, 47. *it.* 24, 41.

MORATUS, 26, 22. multitudinem melius moratam—fieri poſſe. *cf.* 45, 23.

MORBUS, 2, 52. morbo abſumtum eſſe.—aliis nunc ferro, nunc morbo, morientibus, 28, 28.
feſſi morbis ac longitudine viæ, 37, 33.

MORI morbo, 28, 28.—ne ferrum quidem ad bene moriendum oblaturus eſt hoſtis, 9, 3.

MORS haud dubie ab ipſis conſcita, 9, 26.
morte ſola vinci, 7, 33. *i. e. mortem appetentes vinci.*
ipſa lux—omni morte triſtior fuit, 9, 6.
cum vinculorum minis mortiſque, 1, 44. *mors civilis intelligenda, h. e. capitis deminutio, ſecundum Dukeri interpretationem, cui favet Dionyſ. Halicarnaſſ.* 4, 164.

MORSUS, 6, 34. confuſam eam ex recenti morſu animi quum pater forte vidiſſet etc.

MORTALES, 1, 9. *de omnis generis et ſexus utriuſque hominibus.*
imperator Samnitium multique alii mortales et caſtra utraque capta, 9, 44.
Æneæ ultimum operum mortalium, 1, 2. *ejus ſcilicet, qui mox inter divos referendus erat. Itaque etiam de Romulo,* 1, 16. *ſcripſiſſe putat Livium Creverius:* his mortalibus (*pro immortalibus*) editis operibus.
quas tempora aliqua deſiderarunt leges, mortales, ut ita dicam, et temporibus ipſis mutabiles eſſe video, 34, 6.

MORTIFER, 6, 40. ut ſi quis ei, quem urgeat fames, venenum ponat cum cibo; et aut abſtinere eo, quod vitale ſit, jubeat, aut mortiferum vitali admiſceat.

MOS *et* lex *confunduntur,* 32, 25. *alibi v. c.* 30, 33. *it.* 32, 34. *probe diſtincta.*
facere ſibi morem, 35, 35.—in morem venire, 42, 21.
cum moribus notis facilius ſe communicaturum conſilia, 10, 22. *i. e. cum collega commodo.*
etſi omnis divini humanique moris memoria abolevit, 8, 11.

MOTUS, 9, 27. ut inde ex propinquo, ſi qui motus occaſionem aperiret, Capuam Romanis eriperent. *cf.* 6, 22.—motus Africæ, 21, 1. *cf.* 1, 59.
reliquum anni quietum ab urbanis motibus et ab externis manſit, 3, 72.
nec abſoni a voce motus erant, 7, 2.—motus congruens, *ibid.*—haud indecori motus, *ibid.*

MOVERE, 1, 55. movent dii numen ad indicandam etc. *i. e. dii declarant voluntatem ac providentiam ſuam, ut intelligatur etc.*
adeo nihil motum ex antiquo probabile eſt, 34, 54.
terra movit, 40, 59. *ſine caſu adjecto dicitur. cf.* 21, 32. 22, 1. *it.* 23, 1.
terra dies duodequadraginta movit, 35, 40.
movebant ſeſe ad bellum, 23, 32.
gradu movere hoſtem, 7, 8.—movere ſigna e caſtris, 1, 14.

idem movere *ſimpliciter poſitum ſignificat. v. c.* 38, 41. *vid. Drakenborch. ad* 10, 4.

Hannibalem exercitumque caſtris non moviſſe, 25, 9. *Sic* movere ſenatu, tribu etc. *dicitur.*

obſtinatos (*hoſtes*) movere in fugam, 7, 33. *cf.* 4, 28.—nihil movetur fugæ, 9, 39.—hoſtes in Samnio moverentur, 8, 35.

nec vis tantum militum movebat, 6, 8. *i. e. percellebat.*

ſi occæcatus ira infeſtam multitudinem in ſe pravo certamine moviſſet, 8, 32.

hac expeditione motum latius erat, quam profligatum, bellum, 9, 37.

ne quid modo moverent, 21, 52. *i. e. ſi modo quieti eſſent.*

intoleranda vis æſtus per utraque caſtra omnium ferme corpora movit, 25, 26. *de peſtilentia.*

motis ſemel in religionem animis, 21, 62. *i. e. quum ſemel opinione religionis imbuti eſſent.*

movere ſocietatem publici conſilii, 4, 31.—nihil movere quemquam, 3, 2.

actionem movere, 5, 24. *h. e. incipere communicare cum populo, ſcil. de ſede imperii Veios transferendi.*

qui (*famulus*) nullam gratiam ad Macedonas, odium ingens ad Philippum movit, 36, 8.

quum ſenſiſſent ea moveri, 1, 17. *i. e. parari, incipi. Sic* 2, 58. omnes ſua ſponte motam remittere induſtriam. *h. e. cœptam.*

ex ea tantum præda, quæ rerum moventium ſit, 5, 25. *ſcil. ſe. h. e. mobilium.*

MULCARE, 3, 11. qui obvius fuerat, mulcatus nudatuſque abibat.

mulcati virgis, 26, 12. *niſi cum Gronovio legas* multati, *aut cum Creverio* mulctati—naves mulcare, 28, 30.

MULCERE, 25, 38. et ipſo mulcente et increpante Marcio. *Gronovio placebat* inculcante.

MULCTA, 10, 37. mulcta præſens.

mulctam certare, 25, 3. *i. q. de mulcta certare. Clav. Ciceron. in v.* multa.

mulctam ei ſe dicere, 42, 9. *cf.* 25, 3.

MULCTARE, 10, 23. bona mulctata—exſilio mulctare, 31, 19. —capite, 4, 15.

Fabius aliquot matronas ad populum ſtupri damnatas pecunia mulctavit, 10, 31. *h. e. effecit accuſatione, ut a judicibus mulctarentur.*

agri parte mulctatis in centum annos induciæ datæ, 1, 15. *cf.* 3, 67.

MULCTATICIA pecunia, 10, 23. *cf. cap.* 31. *it.* 24, 16.

MULIEBRIS, 1, 57. muliebre certamen. *i. e. de mulieribus.*

MULTIFARIAM, 10, 31. *cf.* 3, 50. *it.* 21, 8.

MULTIJUGUS, 28, 9. multijugis equis.

MULTIPLEX quam pro numero damnum, 7, 8. pro *magis m. q. p. n. d.*

multiplex clades, cum duobus conſulibus duo conſulares exercitus amiſſi, 22, 54.

MULTIPLICARE, 37, 54. quarum (*provinciarum*) una quælibet

regi adjecta multiplicare regnum Eumenis poteſt. *i. q. augere. cf.* 45, 13. *ubi* regnum a populo Rom. partum auctumque et multiplicatum *dicitur.*

multiplicatis ſummis honoribus, 9, 26. *h. e. pluribus iiſque ſummis honoribus functus.*

multiplicatio augurum et pontificum, 10, 6.

MULTITUDO, 2, 45. imperitæ multitudinis nunc indignatio, nunc pudor, pectora verſare.

abundante Lavinii multitudine, 1, 3.

aſperiorem domando multitudinem feciſſe, 3, 69.

omnis multitudo in unum quum conveniſſet, frequenti agmine petunt Theſſaliam, 32, 12 *cf.* 6, 19. *it.* 3, 21.

cetera multitudo, 9, 39. *de militibus, quibus in ancipiti prœlio equites, ut pedites, ſuccurrerant.*

ad multitudinem caſtigationem ſatis eſſe, 28, 26. *militibus duces ſeditionis ſecutis.*

quum—diſcedere ſenatum ab ſe vetuiſſet, ſtipatus ea multitudine etc. 6, 15. *Ergo de ſenatu multitudo dicta. cf.* 1, 7. *ubi de aſſeclis dicitur.*

MULTO, 1, 11. bellum multo maximum.

MULTUS, 3, 60. multa dies—ab ſole orto in multum diei ſtetere in acie, 27, 2. *cf.* 9, 44.—ad multum diei, 22, 45. *it.* 10, 32.

multa nocte ſolitus erat movere caſtra, 35, 4.

multa jam edita cæde, 5, 21.

magnitudine imperii quo multam quondam Europæ, majorem partem Aſiæ, obtinuerant armis, 31, 1.

multum et conſules ſe abſtinebant, 3, 11.

ſi forte jam ſatias amoris in uxore ex multa copia cepiſſet, 30, 3.

haud multum infra, 5, 37. *pro multo.*

MUNDUS, 8, 15. Veſtalis ſuſpecta propter mundiorem juſto cultum.

MUNDUS, 34, 7. munditiæ et ornatus et cultus, hæc feminarum inſignia ſunt: his gaudent et gloriantur: hunc mundum muliebrem appellarunt majores noſtri. *Laxiore ſignificatu* mundus *hoc loco dicitur*; *alias enim ſeparatur certe a veſtimentis. cf.* 32, 40.

MUNIA, 1, 42. belli pacifque munia, non viritim, ut ante, ſed pro habitu pecuniarum fierent. *cf.* 36, 31. *it.* 44, 41.

MUNICIPIA *a via publica dicta,* 26, 8. Appiæ municipia; *et diſtinguuntur ab his,* quæ propter eam viam ſunt.

MUNIFICUS, 4, 60. ut nemo pro tam munifica patria, donec quidquam virium ſupereſſet, corpori aut ſanguini ſuo parceret.

MUNIMENTUM, 9, 37. quod ſine munimento conſederant.

ita muniebant, ut ancipitia munimenta eſſent, alia in urbem—verſa, aliis frons in Etruriam ſpectans, 5, 1.

nec vi nec munimento capi poterat, 10, 9.

munimentis, quibus ſepienda urbs erat, jam operibus, quæ admovere muris parabat, 38, 5.

ob inſignem munimento naturali locum, 24, 39.

id munimentum (*Horatium Coclitem*) illo die fortuna urbis Romanæ habuit, 2, 10.

quonam modo tribuniciam poteftatem, munimentum libertati, rem intermiffam repararent, 3, 37.

MUNIRE, 1, 8. crefcebat interim urbs, munitionibus alia atque alia appetendo loca, quum in fpem magis futuræ multitudinis, quam ad id, quod tum hominum erat, munirent. *i. e. habitationi apta redderent.*

muniendo feffi homines, 21, 37.—ad rupem muniendam, *ibid. i. e. perfodiendam, atque ita viam muniendam.*

per munita pleraque tranfitu fratris ducebat, 27, 39.

ibi alto atque munito loco arcem inexpugnabilem fore, 2, 7. *cf.* 5, 39.

MUNITOR, 7, 23. ab haftatis principibufque, qui pro munitoribus intenti armatique fteterant, prœlium initum. *cf.* 5, 19.

MUNUS, 34, 49. ut populus Rom. dignis datam libertatem, ac munus fuum bene pofitum fciret.

omnium maxime tempeftivum in multitudinem munus, 4, 59.

nuptiale munus, 30, 15. (*venenum*)—munera, quæ legati ferrent regi, decreverunt, 30, 17. *Sic fæpius, quam* munus, donum. *vid. Drakenborch. ad* 5, 28.

in partes muneris fui benigne polliceri, 6, 6.

munere vacare, 25, 7. *i. e. onere militari.*

jam ad munera corporis fenecta invalidum, 6, 8.

abfcedere muneribus militaribus, 9, 3.—munia militiæ, 45, 36.—munera belli, 32, 16.

munus gladiatorium, 31, 50.—gladiatorum, 41, 20.

MURUS, 1, 7. ludibrio fratris Remum novos tranfiluiffe muros. *aut cefpiticii, aut vallum, aut latericii intelligendi, quippe quibus opponitur lapideus murus, a Tarquinio ftructus, h. e. faxis quadratis. cf. cap.* 36.

donec receffiffet a muris hoftis (*Hannibal*), 26, 10.

murus portaque de cœlo tacta, 27, 11. *it.* 30, 38.

quum octingentis annis fine muris fuiffet *libera urbs,* muris velut compedibus *circumdata a tyrannis,* 39, 37.

MUSSARE, 28, 40. *de indignatione tacita.*—clam muffantes carpebant, 33, 31.—muffantefque inter fe rogitabant, 7, 25.

MUSSITARE, 1, 50. jam enim ita clam quidem muffitantes, vulgo tamen eum appellabant.

MUTARE, 5, 30. victrice patria victam (*urbem*) mutari.

inter quæ fe media lapfos victoriæ poffeffionem pace incerta mutaffe, 9, 12.

quod nec injuffu populi mutari finibus poffet (*Camillus*) nec nifi dictator dictus etc. 5, 46.

civitate quum donarentur ob virtutem, non mutaverunt, 23, 20. *i. e. non commutaverunt fuam civitatem cum Romana.*

mores quidem populi Rom. quantum mutaverint, 39, 51. pro *mutati fint. Sic* 5, 13. annona nihil mutavit.

rationem belli gerendi hofti mutare, 32, 31.

ut nihil odor mutaret, 3, 10. *fcilicet* mutari *dicuntur corpora, quum putrefiunt.*

ficut in frugibus pecudibufque non tantum—quantum terræ

proprietas cœlique—mutat, 38, 17. *i. e. pervertit. cf. cap.* 46. multo ante et corpora et animi mixti ac vitiati ſunt. *ubi MSS.* mixti ac mutati. *Dicitur enim verbum mutandi non raro in ſignificatione graviori etiam tranſlata. Sic Virgilius: quæ mentem inſania mutat : i. e. corrumpit.*

MUTILATUS, 29, 9. naſo auribuſque mutilatis. *cf. cap.* 18. naſo auribuſque deciſis.

MUTUARI, 30, 12. ab amore temerarium atque impudens mutuatur conſilium.

MUTUS, 7, 4. ne mutas quidem beſtias minus alere ac fovere, ſi quid ex progenie ſua parum proſperum ſit.

MUTUUS, 8, 24. mutuum inter ſe auxilium.

N.

NÆ *ſcriptum olim etiam* Ne, *id quod magnæ confuſioni locum dedit.* 26, 31. næ magis reipublicæ intereſt. *cf. cap.* 6.

NAM *connectendi cauſſa poſitum,* 29, 8. nam avaritia ne ſacrorum quidem ſpoliatione abſtinuit.—*it.* 39, 26. nam quæ ſibi crimini objiciantur. *Vide Dukerum ad Præfat. Flori.*

NAMQUE, 9, 37. vaſtationem namque ſub Ciminii montis radicibus jacens ora ſenſerat etc. *cf. cap.* 25.

NANCISCI, 5, 45. caſtra Gallorum intuta neglectaque ab omni parte nacti clamore invadunt. *cf.* 24, 31.

quum proſpera elatus re, tum ſpem etiam haud dubiam nactus etc. 35, 27.

NASCI, 9, 2. ita natus eſt locus.—loca nata inſidiis, 22, 4. *cf.* 5, 54. *it.* 36, 17.

dum quacumque conditione arma viris in arma natis auferre feſtinant, 9, 9.

natus inter jura legeſque, 4, 15. *cf.* 10, 16.

natus ad corrumpendam diſciplinam militarem, 29, 19. *cf.* 39, 1.

nata in vanos tumultus gens, 5, 37.

NATURA, 5, 27. quam (*ſocietatem*) ingeneravit natura, utriſque eſt eritque. *Natura h. l. non cujuſque hominis ingenium, indoles, eſt, ſed mater omnium rerum, quam Cicero dicit.*

juvenem egregium, inſtructum naturæ fortunæque omnibus bonis, maximum momentum rerum ejus civitatis, 3, 12.

NATURALIS, 27, 45. vix, quod ſatis ad naturale deſiderium corporum eſſet, quieti dare.

NATUS, 2, 23. magno natu homo. *cf.* 10, 38.—natu major frater, 3, 13. Natu *ſæpius omittitur, etiam τῷ* maximus *et* minimus *jungendum, item τῷ* minor, 1, 3. 6, 34. 29, 29. 38, 57.

NAVALIA, 3, 26. contra eum ipſum locum, ubi nunc navalia ſunt.

quæ ad bellum opus eſſent, navalibus, armis, 45, 23. *cave conjunctim legas* navalibus armis : *nuſpiam enim apud Livium arma talia occurrunt, ſed* auxilia navalia, *uti paullo ante, in hoc ipſo capite, ac ſimilia. vid. in voc. ſequ.*

NAVALIS, 34, 8. ibi copiæ omnes, præter focios navales, in terram expofitæ.—claffici milites navalefque focii, 21, 61.

quas gentes nullæ umquam nec arte, nec virtute navali æquaffent, 35, 48.

forfitan etiam navalia caftra, relicta cum levi præfidio, oppreffuros, 30, 9.

tamquam navale bellum tempeftatibus captandis et obfervando tempore anni gerant, 5, 6.

NAVARE, 9, 16. ut ad reconciliandam pacem confuli opera navaretur. *cf.* 25, 6.

NAUFRAGIUM, 5, 52. vixdum e naufragiis prioris culpæ cladifque emergentes.

NAVIGIUM, 44, 22. qui in eodem velut navigio participes funt periculi.

NAVIS, 32, 21. naves tectæ et leviores apertæ. *Illæ vocantur alias* conftratæ *v. c.* 35, 46. *hæ funt eædem cum* fpeculatoriis.

naves longæ et roftratæ et quinqueremes, 21, 17. 29, 26. *it.* 30, 26. *omnes bellicæ funt.*

navis regia inhabilis prope magnitudinis, 33, 30. *cujufmodi naves non nifi ad oftentationem exftruebantur.*

naves, quas hippagogos vocant, 44, 28. *vid. Scheffer. de R. Nav.* 4, 1.

navis maritima, 21, 63.—naves fluviatiles, 10, 2.—actuariæ, 25, 30.

robore navium—Romani longe regins præftabant, 37, 30.—virtus navium, *ibid. cap.* 24.

naves facere, 35, 20.—naves ornare juffus, 37, 50. *i. q. inftruere, armare.*

NAVITER, *vid.* gnaviter.

NAUTICUS, 30, 25. juffus e nauticis (*non* nautis) unus efcendere in malum. *cf.* 28, 7. *it.* 29, 25.

nondum aut pulfu remorum ftrepituque alio nautico exaudito, 22, 19.—militum apparatu nautica minifteria impediuntur, *ibid.*

NE, *omiffo: quia verebantur*, 2, 3. ne non reddita (*bona Tarquinii*) belli cauffa; reddita belli materia et adjumentum effent.

ne nunc, 3, 52. pro *nedum.* ne nunc dulcedine femel capti ferant defiderium.

et ne cui fraudi effet, 3, 53. pro *et poftulabant ne etc.*

ne quis magiftratum fine provocatione crearet: qui creaffet, (*fcil. ut*) eum jus fafque effet occidi, 3, 55.

viderent, ne magis etc. 35, 6. *fortaffe legendum* magifne.

Decii corpus ne eo die inveniretur, nox quærentes oppreffit, 8, 10. *Similiter* 34, 39. ne caperetur, cauffa fuit.

fatifne eft, nobis vos metuendos effe, 3, 67. pro *nonne.*

ne æquaveritis Hannibali Philippum, ne Karthaginienfibus Macedonas: Pyrrho certe æquabitis, 31, 7. pro *licet non, f. fi vel maxime concedam, non æquandum effe. cf.* 32, 21.

ne his debere impune effe, 33, 49. pro *ne his quidem. Ita et,* 44, 36. neque enim ne his cunctationem aperuerat fuam.

ea, ne fi utilia quidem fint, fieri oportet, 4, 4. *i. e. ea fieri non oportet, fi vel maxime utilia fint.*

ne Tarentum quidem, non modo arcem etc. 25, 15. *i. e. nedum, multo minus arcem. vid. Intt. ad h. l.*

ne ut ex confueta quidem afperitate orationis—aliquid leniret atque fubmitteret, 2, 61.

ut ne morte quidem Æneæ, nec deinde etc. 1, 3. *it.* 40, 25. ut ne efferendi quidem figna Romanis fpatium, nec ad explicandam aciem locus effet. *ubi quidem Gronovius pro* nec *legi volebat* nedum. *Eſt autem, ut e ſuperiori loco patet, non inuſitatum Livio, quod vulgatus exhibet.*

ne quem veftrûm—judicatum addictumque duci patiar, 6, 14. pro *non committam, ut etc.*

NEBULA faltum omnem campofque circa intexit, 26, 17.—nebula matutina texerat inceptum, 41, 2. *Itaque et* 33, 7. *pro* detexerat *legendum videbatur Dukero* texerat; *præſertim quum, ubi notio aperiendi adjicienda eſſet nebulæ, huic* difpulfa, difcuffa, disjecta, et *ſimilia addi ſolerent.*

orta ex lacu nebula campo, quam montibus denfior federat, 22, 4.

NEBULO, 38, 56. nebulonem modo, modo nugatorem appellat.

NEC pro *non,* 1, 23. nec ita multo poft, 2, 22.—non fuftinentes impetum, 3, 22. *ubi variant libri in* nec.

fed nec extra fretum Euripi etc. 31, 22. pro *ne quidem.*

nec multi et incompofiti, 23, 1. *cf.* 7, 2. *it.* 42, 16.

nec libet credere; et licet, 4, 29. *i. e. et libet non credere, et licet.*

fed neque vos tuliffetis, nec nos fpopondiffemus, nec fas fuit etc. 9, 9.

nihil ex ea familia trifte nec fuperbum timebat, 2, 30. *pro ſimplici particula copulativa aut disjunctiva. cf.* 4, 60. *Ita et* neque *dici ſolet.*

NECARE, 22, 57. Veftales—ftupri compertæ, et altera fub terra—ad Portam Collinam necata fuerat, altera etc.

NECESSARIUS, 7, 26. aqua etiam, præter cetera neceffaria ufui, deficiente.—frumentum—et cetera neceffaria ufibus, 24, 1.

NECESSITAS, 9, 8. apud haud ignaros fortunarum humanarum neceffitatumque.

belli neceffitatibus (*bello neceſſario*) eam patientiam non adhibebimus, 5, 6.

hoc audito, Perfeus contraxiffe eum neceffitates ratus ad bellum utique cum Romanis, 44, 27. *ſcil. iis faciendis, propter quæ bellum neceſſario gerere debeat.*

veniffe tempus ratus per ultimam neceffitatem legis agrariæ Patribus injungendæ, 2, 43.

NECESSITUDO, 8, 3. privatis hofpitiis neceffitudinibufque conjunctos.

NECESSUM, 39, 5. num omne id aurum in ludos confumi neceffum effet.

NECOPINATUS, 2, 22. Volfcos—necopinata res perculit. *cf.* 9, 12.—ex necopinato, 41, 5.

NECTERE, 27, 28. ne cui dolus necteretur a Pœno.

NECUBI confiftere coactis neceffaria ad ufus deeffent, 22, 2. *cf.* 25, 33. *it.* 38, 49.

NECUNDE, 28, 1. ſigna quam maxime ad lævam jubebat ferri, necunde ab ſtationibus Punicis conſpiceretur.

NEDUM pro *non tantum,* 10, 32. ubi et intrare, nedum vaſtare—prohiberentur. *vid. Intt. ad h. l. cf.* 45, 29.

NEFANDUS, 1, 50. nefandum vehiculum. *i. e. per quod nefandum ſcelus commiſſum eſt; quod nefando inſidentis ſcelere actum eſt per parentis corpus.*

reſperſæ fando nefandoque ſanguine aræ, 10, 41.

NEFARIUS, 9, 34. niſi rempublicam eo nefario obſtrinxeris. *Ita non poterat non dicere Livius, quia* nefas *ablativo caret.*

NEFAS ab libidine ortum, 3, 44.

ut per omne fas ac nefas ſecuturi vindicem libertatis viderentur, 6, 14.

tradamus—deos deorumque curam, quibus nefas eſt, 6, 41. *cf.* 4, 3.

NEFASTUS, 6, 28. ne qua terra ſit nefaſta victoriæ ſuæ. *i. e. infortunata, infauſta, quaſi nefas ſit, inde victoriam reportare. vide Intt. it. Cel. Strothium ad h. l.*

NEGARE, 6, 40. neque nego, neque inficias eo. *i. e. nequaquam nego. Multa in utramque partem de hac negandi formula Intt. dixerunt, quos vide. Ipſe Cicero Or. Roſc. Am.* 43. *dixit:* non enim novi, nec ſcio. *Quidni Livius in alteram partem ſimile quid dixerit?*

negabat ceſſandum, et (*ſcil. dicebat*) utique prius confligendum, quam etc. 35, 1*.

NEGLIGENTIA, 22, 9. plus negligentia cærimoniarum auſpiciorumque quam etc. *i. e. omittendis, prætermittendis etc.*

ab eadem negligentia, qua nihil deos portendere vulgo nunc credant, 43, 13. *pro levitate, improbitate.*

NEGLIGERE, 33, 11. cur negligerentur, ignorabant. *i. q. non conſulerentur.*

in parvis rebus negligens ultor, gravem ſe ad majora vindicem ſervabat, 2, 11.

NEGOTIARI, 33, 29. negotiandi ferme cauſſa argentum in zonis habentes in commeatibus (*milites*) erant.

NEGOTIUM, 3, 4. ut negotium daretur, videre ne etc. pro *videndi.*

nec intra muros quietiora negotia eſſe, 5, 16.

NEMO Romanus, 3, 60. *cf.* 5, 21. *it.* 8, 30.—miles Romanus, 37, 53.—hoſtis, 36, 40.—omnium, 10, 26.—unus, 9, 16.

neminem neque populum, neque privatum ſugio, 9, 1. nemo, non lingua, non manu, promptior, 3, 11.

ut *nemo* eorum generis ac ſanguinis ſui memor in acie *eſſet*, præſidio ſociis, hoſtibus terrori *eſſent*, 26, 2. *cf.* 2, 54. 5, 39. 9, 11. 24, 20.

neminem,—verum eſſe, præjudicium rei tantæ afferre, 3, 40. *i. e. non æquum eſſe ut quiſquam etc. Simili modo τὸ* neque *ſæpius reſolvendum eſt.*

neminem eorum per Italiam ire liciturum, 42, 36. *Si ſana lectio; diſſolvenda vox eſt: non quemquam—ire liciturum. vid. Perizon. ad Sanctii Minerv.* 3, 7, 4. *Dukerus legi volebat* nemini enim, *probante quidem Drakenborchio.*

neminem unum esse, cujus magis opera putet rem restitutam, 3, 12.

NEQUE *pro particula copulativa, vid.* nec.—neque pro *ne quidem*, 10, 42.

neque—neque—et haud, 21, 1.—neque—etiam, 27, 10.—neque—nec, 9, 9.—neque—et, 8, 12.—neque—et ita, 23, 23.—neque—neque—atque, 24, 40.

neque nunciari admodum nulla prodigia in publicum, 43, 13. *Scilicet Latini interdum duplicem negationem pro una ponunt. vid. Intt. ad h. l.* Itaque *emendatio Gronovii* ulla *legentis, non est necessaria.*

NEQUIDQUAM, 5, 43. per aliquot dies in tecta modo urbis nequidquam bello gesto. *i. e. frustra.*

NERVUS ac vincula, 6, 11. *cf.* 8, 28.

gladio nervos incidere, 37, 42.

nervi conjurationis, 7, 39. *i. q. auctores seditionis, qui paullo ante dicti erant, quippe in quibus omne robur exstaret.*

NESCIRE, 2, 2. ac nescio an modum excesserint: pro *nescio an non*; *habetque semper affirmationem, quæ sic modestius exprimitur. cf.* 3, 60. *it.* 23, 16. 37, 54.

nescire Tarquinios privatos vivere, 2, 2. *i. e. non posse, non didicisse. cf.* 9, 3.

NEU *præcedente* ut, 2, 15. sed ut in perpetuum mentio ejus rei finiretur, neu in tantis mutuis beneficiis invicem animi sollicitarentur. *cf.* 3, 44. *it.* 8, 32.

NEUTIQUAM, 7, 12. dictatori neutiquam placebat. *cf.* 4, 27.

NEUTRO, 6, 38. re neutro inclinata. *i. q. in neutram partem. cf.* 1, 25. *it.* 8, 1.

NEXUS, 2, 23. nexu vincti. *Nisi cum Sigonio legas* nexi, vincti; *quod probatur Salmasio de modo usurar. p.* 837. *Enimvero non differunt* nexi *a* vinctis. *Vid.* 8, 28. *ibique interpretes.*

sorte ipsa obruebantur inopes nexumque inibant, 7, 19. *i. e. operas in servitute pro pecunia, quam debebant, præstabant.*

NI *in formulis sponsionum et ferendi judicii usurpari solitum. v. c.* 3, 57. ni vindicias ab libertate in servitutem dederit. *cf. ibid. cap.* 24.

NIDOR, 38, 7. inde non solum magna vis fumi, sed acrior etiam fœdo quodam nidore ex adusta pluma, quum totum cuniculum complesset etc.

NIHIL, 3, 20. nihil delectu opus est pro *non.*—nihil est, quod exspectetis tribunos, 2, 55.—nihil morem intermittere, 5, 27.—nihil violenter consulere, 45, 8.—nihil consulto collega, 22, 45.—*Similiter:* nec vos—quod contendatis, quidquam est, 4, 4.

Thebani nihil moti sunt, quamquam nonnihil succentebant Romanis, 42, 46.—nihil infractus ferox Appii animus, 2, 59.—si nihil morarentur, 1, 53.

nihil aliud aversus, 2, 8. pro *non ultra.*—nihil aliud, 3, 19. pro *nulla alia re.*

nihil est aliud in re,—nisi ut omnia negata adipiscamur, 10, 8.—*Similiter* 4, 4. quid enim in re est aliud, si etc.

nihil unum insigne, 41, 20.—nihil sentire idem, 4, 46.—nihildum, 35, 20.

de nihilo hofpites corripi, 34, 61.—hoftis fiducia, quæ non de nihilo profecto concepta eft, 30, 29.—nihilo fegnius, 2, 47.

donec nihil aliud quam in populationibus res fuit, 2, 49. *cf. cap.* 39. *it.* 23, 3. 24, 36.

nihil minus, quam vereri, 26, 20.

Philippi præter legatum videmus nihil, 32, 21.

quibus gentibus nihil ad eam diem cum Romano populo fuerat, 8, 25.

NIMIUS, 10, 26. et copiarum fatis fibi cum Decio, et numquam nimium hoftium fore.

nimio plus, 28, 25.—nimio major multitudo, 29, 33.

nimius animi, 6, 11.—imperii nimius, 3, 26. et imperii nimium, et virum in ipfo imperio vehementiorem rata. *Quamquam neutrum potius ibi effe plerique exiftimant, ut fit* nimium imperium. *cf.* 3, 9. *ubi* confulare imperium *dicitur* nimium.

NISI *pro* fed, *præcedente* non, 24, 20. *vid. Drakenborch. ad* 5, 51.

ubi fpem nifi in virtute haberent, 34, 16. pro *nonnifi. vid. Gronov. ad h. l. cf. Intt. ad* 26, 21.

nifi, victores fe redituros ex hac pugna, jurant, 2, 45. *alii: jurent. Sed funt illa verba orationi obliquæ, tamquam parenthefis, eximenda.*

nifi fi quando a vobis arma acceperimus, 6, 26. *cf.* 8, 28. *it.* 26, 3.

NITERE, 9, 40. nitentia (*arma*) ante rem, deformia inter fanguinem et vulnera.

Lucretius—recenti gloria nitens, 3, 12.

NITI, 28, 43. quia fuper ceteros excellat, quo (*fcil. honore*) me quoque niti non diffimulo.

NITOR, 10, 4. corporum habitum et nitorem, cultiora, quam paftoralia, effe.

NIVALIS, 21, 54. erat forte brumæ tempus et nivalis dies in locis Alpibus Apenninoque interjectis.

NIVOSUS, 5, 13. infignis annus hieme gelida ac nivofa fuit.

aqua levata vento, quum fuper gelida montium juga concreta effet, tantum nivofæ grandinis dejecit, ut etc. 21, 58.

NIX, 5, 2. militem Romanum in opere ac labore, nivibus pruinifque obrutum, fub pellibus durare etc.

NOBILIS, 4, 28. nobilior vir factis quam genere.—nobilia figna, 26, 21.

ut in utramque partem arcendis fceleribus exemplum nobile effet, 2, 5.—nobiles inimicitiæ, 27, 35.—nobiliffimæ, 39, 4. *i. q. notiffimæ.*—nobile fcortum, 39, 9.

itineribus ac mutatione locorum nobiliorem (*alii: mobiliorem*) ac falubriorem (*exercitum*) effe, 10, 25. *i. e. magis ftrenuum et tolerantem. Oppof.* agmen ignobile, *ibid. cap.* 20. *h. e. fortitudinis immemor et præda oneratum.*

NOBILITARE, 23, 47. quum jam ante ferocibus dictis rem nobilitaffent, infeftis haftis concitarunt equos. *i. e. claram exfpectatamque feciffent. cf.* 1, 9.

NOBILITAS, 10, 7. jam ne nobilitatis quidem fuæ plebeios pœnitere.

nobilitatem et regnum (*Scipionum*) in ſenatu accuſabant, 38, 54. *i. e. auctoritatem immodicam.*

nobilitas rempublicam deſeruerat, neque in ſenatum cogi poterant, 26, 12. *Omnino ſæpius diverſus numerus uno in loco eidem collectivo jungitur. vid. Drakenborch. ad* 4, 16.

conſularis, et alii pari nobilitate adoleſcentes tribuni militum, 44, 1.

NOCERE, 9, 10. ob eam rem noxam nocuerunt.—noceri enim ei, cui hac lege non liceat, 3, 55.

NOCTURNUS imber, 21, 54. nocturnus error (*eos*) diſſipavit, 43, 10.—nocturna—trepidatio, 10, 20.

jacere inter fures nocturnos ac latrones, 3, 58. *cf.* 38, 59.—cœtus, 39, 15.

NOLLE, 9, 34. nolo ego iſtam in te modeſtiam. *i. e. non poſtulo, exſpecto a te.*

nolle inultos hoſtes, nolle ſucceſſum, non Patribus, non conſulibus, 2, 45.

NOMEN, 5, 18. me jam non eumdem, ſed umbram et nomen P. Licinii relictum videtis.

Campani magis nomen ad præſidium ſociorum, quam vires quum attuliſſent, 7, 29.—nomina ducum, 29, 1. *Oppoſ. veris et metuendis ducibus.*

quum tres celeberrimi nominis haberet duces, 4, 54. *cf.* 27, 40.

nec diutius—quæſtio per clara nomina reorum viguit, 9, 26.

ne ſupereſſet (*Haſdrubal*) tanto exercitui ſuum nomen ſecuto, 27, 49.

vernaculis artificibus—nomen hiſtrionibus inditum, 7, 2.

nomen patrui Antigoni ferens, 40, 54.

quorum maximum nomen in civitatibus eſt ſuis, 22, 22.

bellum magni nominis, 31, 8.—nomen nobile bello, 31, 18.

fulgor nominis Romani, 21, 43.—primus Romani nominis, 28, 32.

ad delendum nomen Romanorum, 21, 30. *al.* Romanum. *cf.* 3, 8. Volſcum nomen prope deletum eſt. *cf.* 1, 10.

concitatur deinde omne nomen Etruſcum, et,—perveniunt, 7, 17.—omnes Hernici nominis, 9, 42.—veſtrum nomen, 37, 54. pro *vos.*

Fabium nomen, Fabia gens maxime enituit, 2, 45.

nomine increpare, 7, 15. *Sic et* vocare, ciere, inclamare *dicuntur.*

ut Philippi ſtatuæ, imagines omnes, nominaque earum etc. 31, 44. *i. e. inſcriptiones.*

ad nomen ſingulis perſolutum eſt ſtipendium, 28, 29.

tarda nomina et impeditiora inertia debitorum, 7, 21.

unius tantum criminis (*ſcil. nomine*)—in vincula te duci jubebo, 3, 56. *Sic Dukerus, quem ad h. l. vide.*

NOMINARE, 21, 17. nominatæ conſulibus provinciæ. *cf.* 44, 17.

quinque augurum loca adjecit, in quæ plebeii nominarentur, 10, 8.—magiſtri equitum a te ipſo nominati, 8, 33.—dictator nominatus, 9, 28.

priusquam nominarentur (*accusarentur*) apud dictatorem, 9, 26.

NOMINATIO in locum ejus (*pontificis*) non est facta, 26, 23. *i. q. suffectio.*

NON, 24, 20. non—nisi, pro *non—sed.*

non—sed, 39, 28. pro *non modo, sed etiam.*

non decemviri tulerunt? 4, 4. pro *nonne. it.* 5, 53. non in casis etc.

non loquor apud recusantem justa bella populum, sed tamen etc. 7, 30. pro *non quidem.*

non modo—sed etiam, 24, 40. pro *non modo non—sed etiam.*

non modo—sed, 1, 40. pro *non modo, sed etiam. cf.* 6, 7. *it.* 9, 37.

non Samnium modo et Campanum, 22, 25. pro *sed et C.*

non nisi—sed nisi, 39, 28. *cf.* 38, 22. *it.* 21, 41.

non solum—sed, 2, 2. pro *sed etiam. cf.* 3, 36. *it.* 28, 19.

non solum—sed ne—quidem, 5, 42. pro *non solum non—sed ne—quidem.*

non modo—sed ne quidem, 38, 58.

ne—quidem—non modo, 25, 15.

non modo—ne quidem, *ut sensus desideret aliud adhuc* non, 1, 40. non modo civicæ, sed ne Italicæ quidem stirpis. *cf.* 4, 3. 6, 34. 9, 19. 22, 28. 24, 40. 39, 36. *Id fit e more linguæ Latinæ. Sed tamen* 35, 46. *occurrit* non modo non—ne quidem. *cf.* 4, 3. *it. cap.* 35. *Hujusmodi loca obvia sunt interdum etiam apud alios scriptores, illam exquisitiorem formam alias constanter sequentes. Itaque videntur illa utique ad normam plerorumque corrigenda esse. Ceterum in omnibus his locis negationem habent membra posteriora sive* non modo, *sive* non solum *præcesserit. Sed eodem sensu eædem particulæ accipiendæ sunt, si vel maxime diserta negatio absit membro posteriori. Sic* 3, 6. non modo ad expeditiones, sed vix ad quietas stationes viribus sufficerent. *cf.* 7, 32. *vid. Drakenborch. ad* 25, 26.

non—tantum *sine membro posteriori*, 10, 14. non vero tantum metu (*signa clamorque*) terruere Samnitium animos. *ubi quidem Drakenborchius addendum censet:* sed etiam vano. *Plenæ orationis exempla sunt* 5, 3. *it.* 6, 39.

non senatum, non magistratus, non leges, non mores majorum, non instituta patrum, non disciplinam vereri militiæ, 5, 6. *vid. Drakenb. ad* 8, 34.

NOS, 7, 30. gentibus, quæ inter nos vosque sunt.

NOSCERE, 10, 20. accitique edicto domini ad res suas noscendas recipiendasque. *i. e. recognoscendas. cf. cap.* 36.

clamore magis, quam oculis, hostem noscunt, 10, 33. *cf.* 27, 46. *it.* 45, 27.

Græciæ civitatium instituta, mores, juraque noscere, 3, 31.—hæc exploranda noscendaque esse, 22, 55.—noscendisque singularum caussis, 30, 24. *cf.* 27, 4.

neque facile fuisse id vitium nosci, quum consul oriens nocte silentio diceret dictatorem, 8, 23.

NOSCITARE, 2, 23. noscitabatur tamen in tanta deformitate. *cf.* 22, 6.

quia subjecti oculis imperatoris noscitari poterant, 8, 32. cir-

cumſpectare omnibus ſori partibus ſenatorem, raroque uſquam noſcitare, 3, 38.

NOSSE, 5, 6. nec finem ullum alium belli, quam victoriam noverit.—nec ullum certamen noritis, niſi, &c. 6, 18.

NOSTER, 9, 19. utique numquam noſtris locis laboravimus. *i. e. opportunis.*

noſtrum eſt—veſtrum eſt, 39, 36. *i. q. noſtra culpa eſt etc.*

ſecunda noſtra fortuna, 5, 51.—tempore noſtro adverſo, 31, 31. *vid. Drakenborch. ad priorem locum. it. infra in v.* ſuus.

noſtram ipſorum libertatem ſubrui et tentari patimur, 41, 23.

NOTA, 4, 29. imperioſo—Manlio cognomen inditum; Poſtumius nulla triſti nota eſt inſignitus.

ne qua inter colloquia inſigni nota hæſitantes deprehendi poſſent, 9, 36.

ad inſignem notam hujus anni, memoriæ mandatum eſt, 39, 50.

notæ ſecretæ, 34, 61. *i. e. ſermones non niſi cum uno habiti, qui, relati ab alio, argumento ſint, illum unum certa mandata dediſſe, quibus alias non habita foret fides. vid. Duker. ad h. l.*

notæ cenſoriæ ternæ, 24, 43.—nota ignominiaque, 31, 44.—cenſores—ſenatum ſine ullius nota legerunt, 32, 7.—iners nota cenſoria, *vid* iners.

NOTARE, 27, 8. ut viſeret agros cultaque ab incultis notaret. *Sic* 27, 47. ſcuta vetera hoſtium notavit. *it. ibid.* notari oculis.

notata locis temporibuſque referre alicujus decora, 21, 43.

aliis ſenatuſconſulto notantibus præfectum, 27, 25. *i. e. notandum lacerandumque cenſentibus. cf.* 25, 3.

neminem nota ſtrenui aut ignavi militis notaſſe volui, 24, 16.

NOTIO, 27, 25. ad cenſores, non ad ſenatum notionem de eo pertinere dicentibus. *i. e. cognitionem.*

NOTUS, 3, 44. notos gratia eorum, turbam indignitas rei virgini conciliat. *i. e. qui Virginiam Iciliumque norant, fautores.*

exercitus nondum notus ſatis inter ſe, 35, 3.

NOVARE, 1, 52. qui Turnum novantem res pro manifeſto parricidio merita pœna affeciſſent. *cf.* 27, 24. *it.* 28, 36.—ſpes novandi res, 29, 36.

non—regni tædio quidquam apud eos novatum, 5, 6.

magiſter equitum et ipſe novat pugnam equeſtrem, 4, 33.

NOVELLUS, 2, 39. novella Romanis oppida adimuntur. *i. e. nuper acquiſita.*—novelli Aquileienſes, 41, 5. *i. q. coloni nuper eo deducti. cf.* 39, 55.

NOVISSIME, 10, 1. ita—duo millia armatorum, ruentia noviſſime in ipſas flammas—abſumta.

NOVUS, 6, 40. neque novum neque inopinatum mihi ſit.

aſſuetis regio imperio, tamen novum formam terribilem præbuit tribunal, 45, 29. *i. q. inuſitatum.*

novam in femina virtutem novo genere honoris donavere, 2, 13.

rurſus novus de integro—labor, 5, 5. *cf.* 10, 29.

nova de integro pugna exorta eſt, 22, 5.—novum de integro prœlium, 24, 16. *it.* 30, 34.

conſcriptos—in novum ſenatum appellabant lectos, 2, 1.

ſi hoc modo—Furius recipere a Gallis urbem voluiſſet, quo hic novus Camillus—Italiam ab Hannibale recuperare parat, Gallorum Roma eſſet, 22, 14. *i. e. alter ſoſpitator.—Ita Hannibalis nomen pro infeſtiſſimo inimico P. R. dicitur ap. Ciceronem Verr.* 5, 12. *it. Or. Phil.* 13, 11. *vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 18.

cum ſubſidiis ex noviſſima acie—ad præſidium collegæ miſſi, 10, 29. *cf.* 31, 27. *it.* 42, 57.

NOX, 9, 3. qua cibi, qua quietis immemor, nox traducta eſt.

nocte deinde ſilentio—dictatorem dixit, 9, 38. *cf.* 8, 23.—concubia nocte, 25, 9.

nox interdiu viſa intendi, 7, 28.

NOXA, 27, 3. in noxa eſſe. *cf.* 32, 26.—noxam nocuerunt, 9, 10.—noxæ eximere, 8, 35.—dedi noxæ inimico, 26, 29. *i. e. in poteſtatem inimico ad nocendum.*

noxæ damnatus, 8, 35.—quam ob noxam? 7, 4.—neminem noxæ pœnitebat, 2, 54.

rempublicam non extra noxam modo, ſed etiam extra famam noxæ conſervandam eſſe, 34, 61.

quandoquidem nihil præter tempus noxæ lucrarentur, 2, 59. *cf.* 8, 28. *et vid. ibi Drakenb.*

NOXIA, *i. q. noxa, eodemque ſenſu uſurpatur ſubſtantive,* 10, 19. deſertori magis, quam deſerto noxiæ fore. *Vulgo Grammatici* noxam *crimen,* noxiam *vero* pœnam *denotare putant.*

ſine ullius eorum, quos oderat, noxia, 41, 23.

NOXIUS, 7, 20. in Faliſcos eodem noxios crimine vis belli converſa eſt. *cf.* 4, 15.

NUBERE, 4, 4. ut, in quam cuique feminæ conveniſſet domum, nuberet.

Mamilio filiam nuptum dat, 1, 49. *cf.* 23, 2.

melius me morituram fuiſſe, ſi non in funere meo nupſiſſem, 30, 15.—nuptam pudicamque habiturus, 3, 45.

NUBES locuſtarum, 42, 10.—jaculorum, 21, 55.

rex contra peditum equitumque nubes jactat, et conſternit maria ſuis claſſibus, 35, 49.

NUDARE, 3, 11. qui obvius fuerat, mulcatus nudatuſque abibat.

parietes poſteſque nudatos, 38, 43. *vid. Cic. Verr.* 4, 56.

nudatum tectum, 42, 3. *i. e. lignum, cui tegulæ imponuntur, id quod* putrefaciendum *declarat.*

nudare muros defenſoribus, 21, 11.—Saguntinis pro nudata mœnibus patria corpora opponentibus, 21, 8.

hoſtem nudatum urbibus, 9, 31. *i. e. cui urbes ademptæ.*

quum tuo exercituſque tui præſidio nudatam Italiam viderint, 28, 42. *cf.* 30, 2.

nudatus opibus (*Perſeus*), 42, 50.

apparatus belli—qui et vos inſtruet, et hoſtes nudabit, 26, 43.

omnium nudatos manes, nullius oſſa terra tegi, 31, 30.

Ætoli defectionem nudabant, 35, 32. *i. e. præ ſe ferebant.*

O 2

magis, ut nudaret animos—quam fpe, impetrari poffe, 34, 24.
—nec illi primo ftatim creati nudare, quid vellent, 24, 27.

quæ nondum animos nudaverat, 33, 21. *i. e. aperuerat, patefecerat. Gronovius et Creverius, fortaffe rectius* nudaverit *legunt. Sed tamen Livius haud raro ita indicativos in oratione obliqua ponit. v. c.* 36, 39. 43, 1. *vid. Duker. ad* 3, 2.

NUDUS, 3, 19. hic negando bella effe, arma vobis ademit, nudofque fervis veftris et exfulibus objecit.

nuda corpora et foluta fomno trucidantur, 5, 45.

dextrafque nudas oftentantes, ut gladios abjeciffe adpareret, 28, 3.

inermes nudique fub jugum miffi, 3, 23. *it.* 9, 15. militem fe cum fingulis veftimentis fub jugum miffurum. *cf. cap.* 6. *vide* 45, 39. *et Drakenborchium ad* 3, 26. *Nempe tunica tantum veftiti dicuntur* nudi. *Eodem modo Græcorum γυμνὸς dicitur.*

fuo juffu circumduci Albanum exercitum, ut Fidenatium nuda terga invadant, 1, 27.

in loco nudo atque inopi, 28, 16.—colles nudi, 27, 41.—via nuda et facilis, *ibid. cap.* 42.

ut ne nudo quidem folo—alere fe ac fuos poffent, 26, 30. *cf. cap.* 35.

ad Lælium prædas ingentes ex agro inermi ac nudo præfidiis agentem, 29, 4.

NUGATOR, *i. q. homo nequam, auctore Fefto,* 38, 56. nebulonem modo, modo nugatorem appellat.

NULLUS, 40, 40. nullis caftris eo die exercitus victor manfit.

nullo *fimpliciter dictum pro* nullo loco, 22, 53.

nullus repente fui, 6, 18.

in concordia ordinum nullos fe ufquam effe vident, 3, 68.

nullafdum in Afia civitates focias habebat populus Rom. 29, 11.

nullo patre natus, 4, 3. *i. e. obfcuro, ignoto patre; quemadmodum Melchifedecus in N. T. vocatur ἀπάτωρ καὶ ἀμήτωρ.*

nulla rerum fuarum non relicta inter hoftes, 8, 26.

Philippi nullus ufquam nec nuncius ab eo per aliquot horas veniebat, 32, 35. *Dukerus legendum cenfet:* Philippus nullus ufquam, nec *etc.*

nullis injuriis veftris—umquam æque quam munere—tribunos offenfos, 5, 3. *i. e. non æque offenfos ullis injuriis etc. vid. Drakenborch. ad h. l.*

NUMEN, 1, 55. moverunt dii numen ad indicandam imperii Rom. molem, *i. e. annuerunt.*—numen deorum, 8, 32. *cf.* 29, 18.

evidens numen—rebus affuit Romanis, 5, 51.

quorum (*deorum*) eluditur numen, 9, 11.

dictatoris edictum pro numine femper obfervatum, 8, 34.

annuite, patres confcripti, nutum numenque veftrum invictum Campanis, 7, 30.

NUMERARE, 36, 21. argenti bigati (*ovans*) præ fe tulit centum triginta millia: et extra numeratum duodecim millia pondo argenti.

libertatis autem originem inde magis—numeres, 2, 1. *i. e. repetas, æstimes.*

NUMERUS, 9, 27. et majus, quam pro numero, auxilium, advenerant fortes viri.

hic hominum numerus, 10, 38. (*de exercitu* 20000 *amplius.*)

querentibus, ad numerum sibi colonos non esse, 32, 2. *i. e. numerum colonorum legitimum.*

legatos e consularium numero mittendos ad eum senatus censuit, 9, 38. *vid. Gronov. Obs.* 1, 6.

quo magnum frumenti numerum congesserant Romani, 21, 48.

quum—partem abesse numero sensisset, 1, 7. *i. e. armento, gregi.*

NUMQUID enim socordius ac segnius rempublicam administrari, 6, 37. *Simpliciter interrogat, poniturque Livio, pro* an. *vid.* ecquis.

NUNC, *addito* quum maxime, 29, 17.

nunc in expeditione, nunc in acie, 3, 12. *cf.* 28, 28.

nunc—modo, 8, 32. pro *nunc—nunc.*

nunc jam nobis—vobisque—promiscuus consulatus patet, 7, 32. *cf.* 5, 2. *it.* 10, 19.

NUNCIARE, 1, 7. nunciato augurio. *verbum proprium in tali re. cf.* 10, 40. 32, 9.

prodigia—pluribus locis nunciata acciderunt, 31, 12.

nunciat, quæ occulte facta sunt, 4, 24. *Sermo est de arcanis, quæ et diserte commemorantur paullo ante. Ea autem proprie dicuntur* enunciari, *contra*, nunciari, *quæ audita aut visa sunt.*

nihil referre, ipsi coram, an ad præsidium nunciaretur, 36, 3. *cf.* 38, 46.

nunciabant, agnum cum duobus capitibus natum, 32, 9. *quinam?* pro *vulgo nunciabatur.*

cum duobus consulibus exercitus amissi nunciabantur, 22, 54.

hæc Rhodum nunciata; quæ per se tristia fuissent, quia majoris mali levatus erat timor—in gaudium renunciata verterunt, 45, 25. nunciata *explicari debent per* nunciari jussa, *quoniam sequitur* renunciata. *Ac ne sic quidem a frigido pleonasmo immunis locus videri potest, nisi post* nunciata *majorem interpunctionem facias.*

et ne ibi quidem nunciato, quo pergerent, tantum convocatos milites monuit, 25, 9. *absolute dictum, ut sæpius.*

NUNCIUS, 44, 15. Rhodios nuncio in orbe terrarum arbitria belli pacisque agere. *In voc.* nuncio *Drakenborchius ironiam esse putat, quia* nuncio *s.* nunciis *facere instituerent, quod exercitibus obtinendum foret. Enimvero Romani et ipsi per legatos, internuncios etc. talia tentarunt. Fortasse legendum* nunc.

remissique nuncii ab eo ad principes—in Athamaniam se venturum, 38, 1. pro *qui dicerent, in Athamaniam etc. Similiter* 2, 47. missis ad consules nunciis, quo loco res essent. *cf.* 3, 18. *vid. Drakenborch. ad* 38, 1.

ne se—tam tristem nuncium ferre ad Cincinnatum paterentur, 4, 41.

NUNCUPARE, 1, 3. Julia gens auctorem nominis sui nuncupat. *cf. cap.* 4.

qua (*voce*) laturos eo spolia posteros nuncupavit, 1, 10. *i. q. prædixit.*

quæ (*vota*) pro republica nuncupaverint tot consules etc. 10, 7. *i. e. susceperint, promiserint.*

verba legitima dedentium urbes nuncupare, 9, 9.

NUNCUPATIO, 21, 63. sollemnem votorum nuncupationem fugisse.

NUNDINÆ, 7, 15. qui nundinas et conciliabula obire soliti erant. *Cel. Strothius ad h. l.* nundinas *de locis accepit.*

NUNDINARI, 22, 56. Pœnum—in captivorum pretiis prædaque alia—nundinantem.

NUPER, *de longiori tempore, Præfat. it.* 9, 34. *de spatio decem (sec. alios* quinque) *annorum.—et* 45, 39. *de triginta annorum spatio.*

NUPTIALIS, 4, 4. nemo invitum pactionem nuptialem quemquam facere coëgisset.

ut—ad penates hostis sui nuptiale sacrum conficeret, 30, 14. *cf. cap. sq.* nuptiale munus—*de veneno.*

NUSQUAM, 1, 38. ubi nusquam ad universæ rei dimicationem ventum est.—bellum nusquam alibi erat, 39, 38. *cf.* 43, 9.

persecutis hostibus nusquam se æquo certamine committentes, 3, 42. *cf.* 45, 44. quum hostes exercitus numquam eduxissent : *ubi quidem Dukerus et Creverius* nusquam *legi volunt.*

nusquam minus, quam in bello eventus respondent, 30, 30. —nusquam inde Gallos longius vestigium moturos, 44, 26.

NUTARE, 4, 37. nutant circumspectantibus galeæ, et incerti trepidant.

NUTRIRE, 4, 52. cura corporum nutriendorum, *i. e. fovendorum.*

quod naturæ damnum utrum nutriendum patri—an castigandum ac vexatione insigne faciendum fuisse, 7, 4. *i. e. non fastidiendum, explicante Sigonio, aut, uti Gronovius volebat, remediis ac fomentis quasi adhibitis curandum.*

forte quadam nutriendæ Græciæ datus, 36, 35.

NUTUS, 7, 30. annuere nutum. *Eleganter* ; *nutus enim fortunæ tribui consuevit. vid.* Numen.

O.

OBÆRATUS, 26, 40. mixti ex omni colluvione exsules, obærati, capitalia ausi plerique. *cf.* 6, 27.

OBARARE, 23, 19. quum hostes obarassent, quidquid herbidi terreni extra murum erat, raporum semen injecerunt.

OBEDIENTER, 8, 19. se sub imperio populi Rom. fideliter atque obedienter futuros. *cf.* 5, 12. *it.* 42, 35. *vid.* obnoxie.

OBEDIRE, 5, 3. nec plebs nobis dicto audiens atque obediens sit.

utrimque enixe obeditum dictatori est, 4, 26.

OBEQUITARE, 9, 36. obequitavit stationibus hostium. *cf.* 30, 12.

OBEX, 9, 2. eam quoque (*viam*) clausam sua obice armisque inveniunt.

OBJACERE, 2, 65. saxa objacentia pedibus ingerit in subeuntes. saxorumque ingentium objacentem molem invenere, 9, 2.

OBJECTARE, 9, 34. contagio ejus, quod quærebat ipse, criminis objectata ab inimicis est. *cf.* 6, 27.

OBJICERE, 22, 34. duas legiones hosti ad cædem objectas.

quia eum objectum Romanis esse volebant, 42, 5. *cf.* 34, 9.

pecunia omnibus contactis ea violatione templi furorem objecit, 29, 8. pro *injecit. Sic:* religiones objectæ animo, 41, 22. —quo (*die*) sibi eam mentem objecissent (*dii*) ut excidium patriæ fatale proderet, 5, 15. *de divino monitu vel instinctu.*

quæ ubi objecta spes est, 6, 14.

brachio objecto flumine eos excludit, 22, 52.

castellum loco edito contra arcem objecit, 38, 4.—promontorium objectum, 31, 46.

dum objectis foribus extremos suorum exclusere, 5, 13. *cf.* 28, 6.

ubi conferti hastas ingentis longitudinis præ se Macedones objecissent, 32, 17. *non transversæ, sed directæ, intelligendæ sunt.*

OBIRATUS, 1, 31. fortunæ, ut fit, obirati, cultum reliquerant deûm. *vid. Gronov. ad* 42, 10. *ubi pro* ob ea irati *legi vult* obirati.

OBIRE, 5, 52. sollemne Fabiæ gentis obiit.

consules obire tot simul bella, 4, 7.

omnia militaria munera ipse impigre obiret, 44, 4.

cum quibus (*legatis*) circumspicere et obire ad omnes hostium subitos conatus posset, 31, 21.

ne ad omnia simul obire unus non posset, 10, 25.

OBLIGARE, 21, 21. novis se obligat votis, si cetera prospera evenissent.

si quid est, in quo obligari populus possit, in omnia potest, 9, 9.

habita fides ipsam plerumque obligat fidem, 22, 22.

dextra data in id, quod petebatur, obligandæ fidei, 30, 12.

nec moror, quo minus in civitatem, obligatam sponsione commissa—redeant, 9, 11.

OBLIQUUS, 5, 16. per agrum Cæretem obliquis tramitibus egressi, *i. e. transversis.*

tendere obliquo monte ad castra Gallorum visi sunt, 7, 15.

OBLITERARE, 3, 71. res vetustate obliterata. *cf.* 26, 41.—res obliterata, 29, 15.—præteritis silentio obliteratis, 43, 2.—obliterata peccata, 3, 59.

nondum obliterata memoria superioris belli, 21, 29.

adversamque prospera pugna (*consul*) obliteravit, 33, 36.

suo beneficio paternas simultates obliterans, 41, 24.

non tamen obliterare famam rei male gestæ potuit, 39, 20.

OBLITUS, 9, 18. et exercitum Macedoniæ oblitum, degenerantemque jam in Persarum mores adduxisset.

OBMOLIRI, 33, 5. qua (*arbore*) evulsa, portæ instar extemplo patebat, nec in prumptu erat, quod obmolirentur.

OBNASCI, 23, 19. inter obnata ripis falićta.

OBNITI, 8, 38. in fuo quifque gradu obnixi, urgentes fcutis, pugnabant.

obnifos vos ftabili gradu impetum hoftium excipere, 6, 12.

OBNOXIE, 3, 39. fed magis obedienter ventum in curiam eft, quam obnoxie dićtas fententias accepimus.

OBNOXIUS, 9, 10. obnoxia pax. *i. e. iniqua, in qua timor alterius relinquitur.*

quæ ferva atque obnoxia fore, fi nullus alio fit, quam ad Romanos, refpećtus, 42, 46.

fi reticeam, aut fuperbus, aut obnoxius videar, 23, 12.

veftra obnoxia capita pro licentia Fabii objicite, 8, 34. *i. e. ut fint obnoxia.*

fubjećti imperio et obnoxii, 37, 53.

obnoxia funt bona creditæ pecuniæ, 8, 28.

obnoxiam carnificis arbitrio ducere animam, 6, 17.

OBNUNCIARE, 22, 42. Paullus obnunciari jam efferenti porta figna collegæ juffit. *Nempe conful conſuli obnunciare poteft, ut patet ex Ciceronis Or. Phil.* 2, 33. *i. e. aufpicium trifte nunciare, ad impediendum.*

OBORIRI, 21, 8. acrius de integro obortum eft bellum.

adventu fuorum lacrimæ obortæ, 1, 58.

OBROGARE, 9, 34. obrogat antiquæ legi nova. (*hodie vulgo:* derogat) *Oppof.* abrogare legem, *i. e. prorfus tollere. vid. Drakenborch. ad h. l.*

OBRUERE, 30, 6. obruerant itinera portarum. *i. e. obftruxerant, moles et impedimenta objecerant.*

obruta urbs agmine, 34, 5. pro *obfeffa, vel potius circumdata.*

divinis humanifque obruti fceleribus, 3, 19.

fe, mergentibus femper fortem ufuris, obrutum fœnore effe, 6, 14.

merfam et obrutam fœnore partem civitatis, 6, 17. *cf.* 35, 7.

hanc tribuni orationem (*accufationem*) ita obruit Marcellus commemoratione rerum fuarum, ut etc. 27, 21. *i. e. refutavit, irritam fecit.*

meas opiniones, conjećtando rem vetuftate obrutam, non interponam, 29, 14. *i. q. obliteratam.*

OBSCŒNUS, 31, 12. obfcœni fœtus. *i. e. monftrofi, et propterea mali ominis.*

palam ab fuo comitatu et obfcœnis illis viris fremebant interfećtum, 33, 28. *paullo ante:* profequentibus mollibus viris, qui joci cauffa convivio celebri interfuerant.

OBSECRARE, 29, 15. orare atque obfecrare, ut fibi fenatum adire—liceret.

OBSECRATIO, 4, 21. obfecratio a populo, duumviris præeuntibus, eft fa&ta.

obfecratio in unum diem populo indićta, 26, 23.

fupplicationibus habitis jam et obfecratione circa omnia pulvinaria fa&ta, 31, 9. *cf. cap.* 8. *differunt, ut genus a fpecie: obfecratio autem fit avertendæ deorum iræ cauffa.*

OBSECUNDARE, 3, 35. obſecundando mollire impetum aggrediuntur. *i. e. blande ac benigne cedendo: vid. Gronov. ad* 23, 14. *cui loco hanc vocem reſtituendam cenſet.*

OBSEPIRE, 4, 25. obſeptum plebi ad honorem iter.

omnia itinera obſepſerant hoſtes, 9, 43. *vid. Intt. ad* 39, 1.

OBSEQUENTER, 41, 10. hæc collegæ obſequenter facta.

OBSEQUIUM, 29, 15. quum interim boni obedienteſque ſocii, pro fide atque obſequio in populum Rom. continuis omnium annorum delectibus exhauſti eſſent.

OBSERARE, 40, 7. infamandæ rei cauſſa januam obſerari jubet. *cf.* 5, 41. *it.* 39, 14.

OBSERVARE, 3, 21. ſe id ſuffragium non obſervaturos. *i. e. electionem non probaturos, auctores ſe non futuros, pro nulla habituros.*

negaverunt, eam lectionem ſe—obſervaturos, 9, 30.

quum vacationes ſuas quiſque populus recitaret; nullius, quum in Italia hoſtis eſſet—vacatio obſervata eſt, 27, 38. *i. e. locum habuit, pro valida declarata eſt. Vid.* ſacroſanctus.

non edicta imperatorum, non auſpicia obſerventur, 8, 34.

OBSES, 43, 10. nec obſides, pignus futuros furto et fraude agendæ rei, poſceret.

obſidem—ſe animum ejus habere, etſi patri corpus reddiderit, 39, 47.

OBSESSOR, 9, 15. Papirio quoque, qui obſeſſor Luceriæ reſtiterat, brevi ad ſpem eventus reſpondit.

OBSIDERE, 29, 32. faucibus utrimque obſeſſis.

quum loca non iniqua eſſe dicerent, præſidiis autem regis obſideri etc. 44, 35. *paullo ante:* quæ validis præſidiis inſediſſent. —qui armati Aventinum obſediſſent, 3, 50.—*etiam ſimpliciter dictum:* ad obſidendas anguſtias, 31, 28.

quum obſideri aures a fratre cerneret, 40, 20.

OBSIDIO, 5, 2 ſpes major imperatoribus—in obſidione, quam in oppugnatione.—obſidio urbi infertur, 6, 29.—in obſidione erat, 23, 37.—obſidio ſegnis, 10, 10.

populationem in agris, obſidionem in urbe exſpecta, 38, 14. *i. q. urbis.*

Athenienſium legati, orantes, ut ſe obſidione eximeret, 31, 14. *vid.* ſolvere.

ad Capuæ liberandam obſidionem, 26, 8. *vid.* abſiſtere.

OBSISTERE, 22, 60. non enim modo ſequi recuſarunt bene monentem, ſed obſiſtere ac retinere conati ſunt. *cf.* 10, 19. *it. cap.* 43.

OBSITUS, 1, 14. partem militum locis circa denſa obſita virgulta obſcuris ſubſidere in inſidiis juſſit.

rivus—obſitus paluſtribus herbis, 21, 54.

legati—obſiti ſqualore et ſordibus, 29, 16.—obſita erat ſqualore veſtis, 2, 23.

OBSOLESCERE, 21, 52. ſuſpecta ei gens erat,—ut alia vetuſtate obſoleviſſent, ob recentem Boiorum perfidiam.

OBSTARE, 1, 26. recens meritum facto (*ſcil. improbo*) obſtabat. *i. e. impediebat, quo minus pœna dignum putaretur, vel puniretur.*

non præfentem folum dictatorem obftitiffe rei bene gerendæ, fed abfentem etiam geftæ obftare, 22, 25. *i. e. verbis elevare, minuere.*

OBSTINARE, 23, 29. obftinaverant animis vincere aut mori.
ubi obftinatam (*Lucretiam*) videbat, et ne mortis quidem metu inclinari, 1, 58.
quo terrore quum viciffet obftinatam pudicitiam velut victrix libido, *ibid.*
obftinata oratio tribunorum, 6, 40.
obftinato ad mortem animo, 5, 41. *cf.* 6, 20.
quibus animi in fpe ultima obftinati ad decertandum fuerant, 6, 3.
nunc ita obftinatos animos effe, ut omnia ferre ac pati tolerabilius ducant, 10, 11. *cf.* 3, 47.
obftinatos claudere (*portas*), fi exercitus admoveatur, 9, 25.
obftinatos mori in veftigio quemque fuo vidit, 28, 22. *cf.* 9, 32. 42, 65.

OBSTREPERE, 21, 56. aut nihil fenfere, obftrepente pluvia, aut —fentire fefe diffimularunt. *alii:* obftrepefcente.

OBSTRINGERE, 10, 41. his vinculis fugæ obftricti ftabant.
nifi univerfam rempublicam eo nefario obftrinxeris, 9, 34. *cf.* 10, 38.
obftringere perjurio non fe folum fuumque caput, fed figna militaria et aquilas, facramentique religionem, 26, 48.
primoribus Samnitium ea deteftatione obftrictis, 10, 38.
nulla fum tibi verecundia obftrictus, 30, 31.
quæ autem ad facra pertinebant, a pontificibus maxime, ut religione obftrictos haberent multitudinis animos, fuppreffa, 6, 1. *nova h. l. fignificatione, quam explicat Cicero pro Mur. cap.* 11.

OBSTRUERE, 5, 1. aliis (*munimentis*) frons in Etruriam fpectans, auxiliis—obftruebatur.
quin hoftes extracturi demerfas moles fint, et minore molimento aperturi portum, quam obftruatur, 37, 15.

OBSTUPEFACERE, 2, 10. ipfo miraculo audaciæ obftupefecit hoftes.
nifi metus mœrorem obftupefaceret, 25, 38. *i. e. fenfum adimeret.*

OBSTUPESCERE, 34, 27. hoc terrore obftupuerant multitudinis animi ab omni conatu novorum confiliorum.
obftupuerant ad magnitudinem priftinæ ejus fortunæ virtutifque, 39, 50.

OBTENTUS, 1, 56. ut fub ejus obtentu cognominis—animus latens opperiretur tempora fua.

OBTERERE, 44, 42. elephanti—exeuntes obterebant elidebantque.
neque ex adverfo tantum illati (*equites*) obvios obtrivere etc. 28, 33. *i. e. proculcavere. cf.* 10, 28. 27, 41. 37, 43.
armis virifque ad obterendum—confulem concurrunt, 9, 38.
implorare præfidium populi, qui omnia jura populi obtriffet, 3, 56.

Hannibalis virtutem fortunamque extollit: populi Rom. obterit fenefcentem cum viribus majeftatem, 23, 43.

quum—Pœnus mancipia Romana, et ex ergaftulo militem, verbis obtereret, 24, 15.

OBTESTARI, 23, 26. quoad multum ac diu obteftanti (*Hafdrubali*) quatuor millia—in fupplementum miffi ex Africa funt.

reprehenfans fingulos, obfiftens, obteftanfque deûm et hominum fidem, teftabatur, nequidquam deferto præfidio eos fugere, 2, 10. *cf.* 10, 19.

morte me ut vindices ab Romanorum arbitrio, oro obteftorque, 30, 12.

OBTESTATIO, 26, 25. diram exfecrationem in populares, obteftationem quam fanctiffimam potuerunt adverfus hofpites compofuerunt. *i. e. jusjurandum. vide Clavem Ciceron. in* obteftatio *ad locum ex Or. pro Balbo.*

matronæ, quia nihil in ipfis opis erat, in preces obteftationefque verfæ, per omnia delubra vagæ etc. 27, 50.

OBTINERE, 2, 10. neque ille minus obftinatus ingenti pontem obtineret gradu etc.

poffeffum femel obtinerent imperium, 3, 36. *i. e. obftinato retinerent. cf.* 4, 16. 7, 18. 26, 20.

privatus fafces et imperium obtinuit, 9, 34. *i. q. in tenendo perfeveravit. cf. cap.* 29.

judiciis etiam in pertinaces ad obtinendam injuriam redditis, 29, 1. *i. e. ad recipienda, quæ per injuriam erepta erant, retinenda etc. vid. Gronov. ad Tacit. Hift.* 2, 84.

in fenatu cauffam obtinuere, 8, 21. *alias:* tenere; *vid. infra in h v.*

ulteriorem ripam amnis armis obtinebant, 21, 26.

quonam modo perpetua pace quietos obtineamus, 8, 13.

omnia circa Karthaginem obtineri armis, 30, 29. *cf. cap.* 19.

omnia obtinet cædes, nec in ullam partem tutum perfugium eft, 9, 43. *cf.* 5, 49.

Etruria—latitudinem obtinens Italiæ, 5, 54.

quum omnia non opes magis Romanæ, quam beneficiis parta gratia bona pace obtineret, 8, 15.

OBTINGERE, 31, 6. Aurelio Italia provincia obtigit. *verbum proprium de forte provinciarum: paullo ante:* Macedonia forte evenit. *Eodem fignificatu* obvenire *dicitur.*

OBTORPESCERE, 22, 3. fi ad convellendum fignum manus præ metu obtorpuerint.

obtorpuerant quodammodo animi, 32, 20.

ut obtorpuiffe inops confilii videretur, 44, 2.

OBTRUNCARE, 4, 46. multique in ruina majore quam fuga oppreffi obtruncatique. *cf.* 5, 16. *it.* 7, 33.

OBTUNDERE, 7, 2. quum fæpius revocatus (*in fcenam*) vocem obtudiffet. *i. e. raucedinem fæpius cantando fibi contraxiffet.*

obtufus vigor animi, 5, 18.

obtundendo, docendoque, quam ea res ipfis patriæque falutaris effet, pervicit etc. 26, 38.

OBVENIRE, 29, 34. fe in tempore pugnæ obventurum. *i. e.*

laborantium pugnam fuscepturum. Ita et occurrere *dici folet. vid. infra in h. v.*

ea provincia Manlio obvenit, 7, 16. *vid.* obtingere.

Æmilio novum bellum Etruria forte obvenit, 9, 31. *cf.* 10, 12.

OBVERSARI, 31, 11. magnam partem eorum (*transfugarum*) palam Karthagini obverfari dici.

obverfata veftibulo carceris mœfta turba, 6, 16.

vagati in urbe, obverfatique prætorio erant, 29, 24.

obverfatus eo die in foro, 33, 47 *cf.* 38, 1. *vid. Gronov. ad* 24, 23.

ante oculos obverfabatur, 34, 36.—dum incautius ante figna obverfatur, 41, 18.

OBVERTERE, 6, 24. ut circumagi figna, obvertique aciem viderunt in hoftem. *cf.* 9, 21.—inde figna in hoftem obvertit, *ibid. cap.* 35.

ante figna obverfus in aciem, 6, 7.

obverfis cominus ad ineundum prœlium armis, 2, 10.

obverfa in regionem Magnefiæ duobus imparibus promontoriis, 44, 11.

OBVIAM, 31, 14. civitas omnis obviam effufa.—multitudo, 45, 35.

venientibus Capuam cunctus fenatus populufque obviam egreffi, 9, 6.

qui fe infefto venienti obviam objecerat, 22, 6.

me obviam ire crimini, et offerre me inimicis reum, 9, 26.

OBVIUS, 26, 25. caftra obvia hofti pofuerunt. *nifi vero cum Gronovio legatur* obviam.

in obvio claffi hoftium effe, 37, 23.

quos cafus obvios obtulit, 42, 63.

effufa omnis obvia turba, 44, 46. *Drakenborchio placet* obviam *legi.*

OBVOLVERE, 4, 12. obvolutis capitibus fe in Tiberim præcipitaverunt. *cf.* 23, 10.

OCCÆCARE, 22, 43. occæcatus pulvere effufo hoftis.

caligo occæcaverat diem, 33, 7.

ira et pavore occæcatis animis, 38, 21.—occæcat animos fortuna, 5, 37.

ni fpes vana pacis occæcaffet confilia, 42, 43.

OCCASIO, 4, 31. locus ad occafionem. *i. e. rei feliciter gerendæ.*—occafio ad rem gerendam, 37, 26.—occafionem aperuere ad invadendum, 4, 53. *cf.* 9, 27.

per occafionem partis alterius pugnam conferere, 21, 8. *i. e. quum pars altera occafionem aut præbet, aut nancifcitur.*

per occafionem fraude præparatam, 37, 26.

per iftius legis occafionem, 6, 41.

armatus intentufque fis, neque occafioni tuæ defis, neque fuam occafionem hofti des, 22, 39.

occafionibus potius, quam virtute petere honores, 6, 41.

Antiochus fuam fore Ægyptum, fi tum occafio effet, cenfebat, 33, 41.

numquam talem occaſionem habituros, ſi eam prætermiſiſſent, 38, 33.

quia, ſi in occaſionis momento, cujus prætervolat opportunitas, cunctatus paullum fueris, nequidquam mox omiſſam quæras, 25, 38.

occaſionem bene gerendæ rei amiſere, 31, 36.

quoniam temeritate paucorum magnæ rei parta occaſio eſſet, 10, 42.

OCCIDERE, 23, 24. arbores momento levi impulſæ occidere. *i. q. concidere, labi* ; *erant enim inciſæ.*

aliique ſuper alios et jumenta et homines occiderent, 21, 35.

OCCIDERE, 29, 18. omnibus ſuppliciis cruciatos trucidando occidit. *cf.* 2, 51. 3, 10. 9, 38. 10, 39 *vid. in voc. ſq.*

OCCIDIO, 3, 28. ne in occidione victoriam ponerent. *Etiam* occiſio *dicitur, v. c. ap. Cicer. Or. Phil.* 14, 14.

quum duo exercitus eorum prope occidione occiſi eſſent, 28, 43. *cf.* 4, 58. *it.* 9, 38. 30, 32.

OCCINERE, 6, 41. ſi occinuerit avis. *i. q. cecinerit* ; *ſed illud verbum de auſpiciis proprie dicitur. cf.* 10, 40. *ult. Uterque locus docet, de læto augurio pariter* occinere *dici, ac de triſti : quod negabat Cel. Strothius ad ſuperiorem illum locum. Ceterum nonnulli legunt* occinerit, *diſſentientibus de formatione præteriti Grammaticis.*

OCCIPERE, 29, 27. a meridie nebula occepit.

delectum habere occipiunt, 4, 55. *cf.* 1, 7. *it. cap.* 49.

qui magiſtratum ſtatim acciperet, 3, 19. *cf.* 31, 50.

hi ex interregno magiſtratum occepere, 6, 5.

OCCULCARE, 27, 14. turbarunt (*elephanti*) ſigna ordineſque, et partim occulcatis, partim diſſipatis terrore, qui circa erant, nudaverant una parte aciem.

OCCULERE, 25, 8. ſylva prope viam ſeſe occuluerunt. *cf. cap.* 16. *it.* 23, 22.

OCCULTUS, 9, 31. ingens hoſtium exercitus itinera occultus inſederat.

legatum occupare montes jubet, occultumque id jugum capere, quod ab tergo hoſtibus foret, 4, 32.—in occulta valle inſtructi, 10, 14.

OCCUMBERE, 2, 7. quod—matura gloria, nec dum ſe vertente in invidiam, mortem occubuiſſet.—ictus clava morte occubuit, 1, 7. *vid. Intt. ad* 26, 25.

OCCUPARE, 1, 38. aream ad ædem in Capitolio Jovis—occupat fundamentis.

forma urbis occupatæ magis, quam diviſæ ſimilis, 5, 55. *cf.* 6, 4. *vid. Tacit. Annal.* 15, 38.

tempus occupandi res, 24, 24.

quos forte armatos tumultus occupaverat, 6, 3.

ſi occupaſſet obſidio Lacedæmonis exercitum, 34, 33.

res occupat cogitationes hominum, 27, 3.—certamen animos oculoſque, 22, 48.—occupatus certamine eſt animus, 22, 15.

ut quoſque ſtudium privatim aut gratia occupaverunt, 5, 8.

omnes deinde alias curas una occupavit etc. 29, 16.

quum, qui prior auctor tam sævi exempli foret, occupaturus (*Manlius*) insignem titulum crudelitatis fuerit, 4, 29.

occuparent Patres ipsi suum munus facere, 2, 48. *cf.* 1, 14. *it. cap.* 30.

OCCUPATIO, 10, 45. quæ (*Etruria*)—occupationem populi Rom. pro occasione rebellandi habuisset.

OCCURRERE, 31, 29. legati ad id concilium occurrerunt: pro *venerunt.*—ad opem ferendam occurrunt, 36, 24.

ad primum adventum Romanorum occursurus, 21, 61. *i. q. affuturus.*

quibus (*comitiis*) quia Æmilius occurrere non potuit, 39, 6. *i. e. quæ obire nequiit.*

revocati ab suis neutri prœlio occurrerunt, 10, 43. *cf.* 31, 29.

sed pudor, si irrito incepto abscederet obsidione, occurrebat, 36, 35. *i. e. in mentem veniebat.*—quum præter vim et cædem nihil cuiquam occurreret, 6, 19. *cf.* 5, 54. *it.* 25, 24.

occurrebat animis, quantos exercitus—tuerentur, 23, 48.

huic timendo hosti utrum—improvisus incidisse videor, an occurrere in vestigiis ejus? 21, 41. *Drakenborchius* in *delendum censet, quoniam* 6, 32. sequi vestigiis *dicatur.*

OCCURSARE, 2, 45. his freti occursant portis. *paullo ante:* obequitando castris provocandoque.

occursant (*Galli*) in ripam, 21, 28. *nisi vero cum Gronovio legas* in ripa.—barbaris per calles notos occursantibus, 38, 40.

OCIOR, 7, 26. Romanorum cursus ad victorem etiam ocior fuit.

OCIUS, 10, 40. signa ocius proferri jubet. *cf. cap.* 5.

OCTOJUGES, 5, 2. nunc jam octojuges ad imperia obtinenda ire.

OCTUPLICATUS, 4, 24. Mamercum—tribu moverunt, octuplicatoque censu ærarium fecerunt. *i. e. ut ei tributum pendendum esset ærario, octuplo majus eo censu, quem ante habuisset.*

OCULUS, 26, 12. ne Capua in oculis ejus caperetur. *cf.* 3, 57.

nisi oculos quoque hominum liberassent ab tanti memoria decoris, 6, 20.

quo magis argui præstigias jubetis vestras, eo plus vereor ne abstuleritis observantibus etiam oculos, 6, 15.

circumferens truces minaciter oculos, 2, 10.

ante oculos habere urbem latam in triumpho suo, 5, 30.

donec territum prodigii talis visu, oculisque simul ac mente turbatum, Valerius obtruncat, 7, 26.

ODIUM anceps, 27, 17.—inexpiabile, 39, 51.—exsecrabile, 9, 26.

odiis majoribus certarunt, quam viribus, 21, 1.

nec esse in vos, odio vestro, consultum ab Romanis credatis, 30, 44. *i. e. quod vos odio persequantur.*

OFFENDERE, 2, 2. quum—nomen offenderet: *h. e. invisum esset.*

tamquam Atilius primo accessu ad Africam offenderit, 28, 43. *i. q. infeliciter bellum gesserit. cf.* 35, 26.

OFFENSARE, 25, 37. flere omnes repente et offensare capita.

OFFERRE, 1, 51. oblato falso crimine.—oblata vani furti invidia, 6, 16.

horum criminum vos reos in omnia sæcula offertæ, 8, 34.

concordiæ ducis exercitusque non ausi offerre se, 2, 60. *h. e. concordes aggredi, iis obviam ire.*

non satis audentibus singulis invidiæ se offerre, 3, 50.

offerre errorem alicui, 10, 14.—ultro offerre, 32, 21.

palantes, veluti forte oblati, populatores Capenatis agri, 5, 13.

OFFICERE, *Præfat.* nobilitate ac magnitudine eorum, meo qui nomini officient, me consoler: *ubi tamen legitur a nonnullis* lumini, *quia proprie dicatur* luminibus officere, *i. e. ædificando prospectum ac lucem adimere. cf.* 2, 30. *Eandem vocem restituit Gronovius* 4, 31. *pro vulgata* effecit.

id officere, id obstare libertati, 2, 2.

OFFICINA, 6, 20. ædes atque officina Monetæ. *cf.* 7, 28.

OFFICIUM, 8, 19. in officio Fundanos esse (*fide*).

remissis quatuor triremibus—quæ officii caussa ab domo prosecutæ fuerant, 26, 19.

OFFUNDERE, 2, 40. offusa oculis animoque religio.

incompositisque adversus equestrem procellam subitum pavorem offundit, 10, 5.

terror oculis auribusque offusus, 28, 29.—ne quis error vobis offundatur, 34, 6.

ut qui nihil minus eo die, propter offusam caliginem, quam prœlium exspectasset, 33, 7.

OMEN concordiæ rei maxime in hoc tempus utili, 5, 18.

qui (*dictator*)—omen plebeio consuli—dederit, 6, 39. *i. e. creando.*

omen ad rem terra gerendam, 31, 45. *i. e. omen æque minus felicis expeditionis terrestris.*

in omen magni terroris acceptum, 21, 63. *nisi cum aliis* ut omen *legas.*

OMINARI, 26, 18. clamore ac favore ominati extemplo sunt felix faustumque imperium. *Contra* 3, 61. *in partem deteriorem.*

OMITTERE, 44, 8. ut qui, offerentibus sese rebus, omisisset e manibus ea, quæ mox repeti non possent.

omissis Sidicinis—Campanos adorti, 7, 29.

ut neque omitteret eum (*hostem*) neque congrederetur, 22, 12.

omissa dignitatis libertatisque memoria, 23, 4.—omissa verecundia, 23, 3.

omissis armis capessunt fugam, 33, 9.—omiserunt mota arma, 21, 11.—inter sarcinas omissas repente, 8, 39.

omissa itaque spe per vim atque arma subeundi, 5, 43. *vid.* occasio.

omissis rebus aliis præ cura unius, 3, 46.

omisso ad castra itinere, 9, 35.

desertam omissamque ab hominibus rempublicam, 4, 43.

OMNIS, 30, 31. omnia quæcumque—primum omnium, 6, 11.—omnium primum, 24, 10. *cf.* 42, 1. *it.* 45, 12.—omnia ultima pati, 37, 54.

in stationibus disponendis ad opportuna omnis urbis loca, 3, 15. *i. q. totius.*

inde admiratione paventibus cunctis, quum omnium in se vertisset oculos etc. 7,3

prætorumque omnes interficiuntur, 24, 32.

ubi tantus pavor animis omnium eſt injectus, 27, 9. *alii leg.* hominum. *Sed quia, notante Gronovio ad* 9, 8. *nonniſi de uno genere hominum ſermo eſt,* omnium *præferendum videtur; quamquam eodem ſenſu ſubinde etiam* homines *dicuntur. vid. Crever. ad h. l.*

bona omnia populo Rom. Gracchoque ipſi precarentur, 24, 16.

omnes ipſi in hanc neceſſitatem venerunt, 7, 30. *Creverio illud* omnes *delendum videtur.*

ONERARE hoſtes, 2, 65. *i. e. ſaxis dejectis retro urgere ex edito loco, ſ. opprimere.*

ſaltus regiis caſtris oneratus, 32, 11. *niſi cum Dukero, probante Drakenborchio, legas* occupatus

onerare inopiam, 5, 39. *aut* aggravare *intelligendum, aut* inopes.

aſſentatione immodica pudorem onerare, 31, 15—collaudatos eos oneratoſque ingentibus promiſſis, 24, 13.—pari comitate utrumque nunc laudibus, nunc promiſſis onerat, 10, 14.

præmiorum ingentium ſpe oneratus, 29, 32.

in pretio ſalis maxime oneratæ tribus, 29, 37.—vino oneratos, 9, 30.

oneratum fortunæ apparatibus ſuæ, prædam verius, quam hoſtem—incruentus devicit, 9, 17.

ut ſuis ipſe oneratus viribus ruat, 6, 19.

ONERARIUS, 25, 27. qui onerarias retro in Africam repetere juberent. *ſcil. naves. cf.* 30, 10.

ONUSTUS, 29, 27. ſalvos incolumeſque, victis perduellibus victores, ſpoliis decoratos, præda onuſtos triumphanteſque, mecum domos reduces ſiſtatis. *cf.* 1, 4.

OPACUS, 3, 25. quercus ingens arbor prætorio imminebat, cujus umbra opaca ſedes erat.

OPERA, 21, 43. opulenta et ditia ſtipendia facere, et magna operæ pretia mereri. *Alias* operæ pretium *de ipſa re, cui haud fruſtra impenſa opera eſt. Præfat. it.* 1, 24.

operæ eſſe, legationes audire, 21, 9. *i. e. vacare, uſui eſſe.*—neque conſulibus operæ erat, id negotium agere, 4, 8. *cf.* 5, 15. *it.* 29, 17.—externorum inter ſe bella—perſequi non operæ eſt ſatis ſuperque oneris ſuſtinenti res a populo Rom. geſtas ſcribere, 41, 25.

caſtigati fortium ſtatim virorum operam edebant, 3, 63.

ſe ſuo ſumtu operam reipublicæ præbere, 5, 4.

annua æra habes, annuam operam ede, *ibid.*

nuſquam nec opera ſine emolumento, nec emolumentum ferme ſine impenſa opera eſt, *ibid.*

Æmilius ſerius biennio ſe conſulem factum Fulvii opera ducebat, 38, 43. *i. e. culpa: interdum enim* opera *et in malam partem dicitur. v. c.* 41, 16.

OPERARI, 10, 39. dum hoſtes, operati ſuperſtitionibus, concilia ſecreta agunt.

regem—operatum his ſacris ſe abdidiſſe, 1, 31. *cf.* 21, 62.

OPERIRE, 21, 61. nix—pluteos ac vineas Romanorum operuerat. ædiles plebis videre, ne qua ſacra in operto fierent, 39, 14.

OPEROSUS, 4, 8. rem operoſam ac minime conſularem ſuo proprio magiſtratu (*cenſore*) egere.

OPES, 1, 4. maximique, ſecundum deorum opes, imperii principium. *i. q. ſecundum deorum imperium.*

deorum etiam adhibuerant opes, 10, 38. pro *opem.*

hic omnes ſpes opeſque ſunt; quas (*quem exercitum*) ſervando patriam ſervamus, 9, 4.

in minime pertinaci genere pugnæ ſic fortuna exercuit opes, 9, 22.

ut urbanis artibus opes augeret, 9, 42. *i. e. factionem ſibi majorem, auctoritatemque conciliaret. cf. cap.* 46. nec in curia adeptus erat—opes urbanas.

OPIMUS bos, 7, 37.—campos opimos ad prædam petiere, 31, 41. opimum regnum, 38, 8.—ſpolia opima, 4, 20. *cf.* 1, 10. *i. e. ampla, glorioſa. vid. infra in v.* ſpolium.

OPINIO, 28, 40. duarum rerum ſubeundam opinionem eſſe, *i. e. judicium duplex.*

ne invidiæ et ingrati animi adverſus clariſſimum quemque civem opinionem habeat, 45, 38. *i. q. ne pro invido et ingrato habeatur.*

OPIS, 10, 29. vix humanæ inde opis videri pugna potuit. *cf.* 44, 7.

rem ſumma ope taceri jubent, 1, 56.—ſumma ope petere, 32, 21. *cf.* 3, 35. *vid. Drakenborch. ad* 45, 13.

OPPERIRI, 33, 14. cum iis copiis dimiſſi, qui ſpecularentur, quam in partem effunderent ſeſe, opperiebantur.

ut—opperiretur tempora ſua, 1, 56. *cf.* 5, 6. *it.* 30, 10.

OPPETERE, 9, 4. ut non gravius accepturi viderentur, ſi nunciaretur, omnibus eo loco mortem oppetendam eſſe.

OPPIDO, pro *valde*, 39, 47. pleraque oppido quam parva erant. oppido adoleſcens ſacerdos lectus, 42, 28.

OPPIDUM *de urbe Roma, non quadrata tantum illa, quæ in monte Palatino circaque erat, ſed, de urbe κατ' ἐξοχὴν appellata dicitur*, 42, 36. eos (*legatos*) in oppidum intromitti non placuit.—luſtrandum oppidum (*Romam*) ſupplicationem obſecrationemque habendam, 42, 20. *vid. Duker. ad* 35, 9.

oppidum *et* urbs *de eodem loco, in eodem loco*, 31, 40. *cf.* 5, 29. *it.* 8, 29.—*de Sparta*, 34, 41.

oppidum, quæ cauſſa belli eſſet, 24, 42.

OPPLERE, 22, 49. quum—ſedentem in ſaxo cruore oppletum conſulem vidiſſet.—totam urbem opplevit luctus, *ibid. cap.* 56.

OPPONERE, 30, 10. onerariarum quadruplicem ordinem pro muro adverſus hoſtem oppoſuit.

validamque ſtationem pro caſtris opponit, 6, 23. *cf.* 10, 36. *it.* 23, 29. *vid. Gronov. ad poſteriorem locum. it. ſupra in v.* apponere.

tectus collibus ad tegendas inſidias oppoſitis, 25, 15.

et ab his columnis, quæ incommode oppoſita videbantur, ſigna amovit, 40, 51. *i. e. obſtantia, minus conſpectas reddentia.*

OPPORTUNE, 6, 36. alia bella opportune quievere. *cf. cap.* 18.

OPPORTUNITAS, 45, 30. pars prima (*Macedoniæ*) habet—opportunitatem Amphipolis.—maritimas opportunitates ei præbent portus, *ibid.*

OPPORTUNUS injuriæ, 28, 19. *i. e. obnoxius. Similiter* 24, 24. his audiendis credendiſque opportuna multitudo.

conſul—minime opportunus vir novanti res, 4, 13. *i. e. parum idoneus, fortis, ad reſiſtendum Mælio. Contra* 24, 37. Henna—præfectumque præſidii haud ſane opportunum inſidiantibus habebat. *Hic enim vigilantiſſimus ac fortiſſimus intelligi debet.*

frumentatum exeunti Hannibali diverſis locis opportuni aderant, 22, 32.

nocte an interdiu opportuniores (*ſtationes ac vigiliæ*) eſſent inſidianti, 30, 4.

exemplo fuit, collegas eumque intuentibus, quam gratia atque honos opportuniora interdum non cupientibus eſſent, 4, 57. *i. e. quanto facilius colligeretur atque attingeretur.*

alios ſua ipſos invidia opportunos interemit, 1, 54.

perculſos pavore rata, ſimul opportuniores, quod intenti tum maxime operi eſſent, 7, 23.

oppidanos per muros, urbiſque opportuna loca, in ſtationibus diſponunt, 27, 28.

præſidio circa portas opportunaque mœnium dimiſſo, 30, 12. *vid. Gronov. ad* 25, 30.

OPPRIMERE, 10, 32. improviſo oppreſſis nec animi ſatis ad reſiſtendum, nec virium fuit.—ex improviſo oppreſſi fuerant, 23, 37.

ne naves minime navali prœlio aptæ opprimerentur, 30, 10. *cf.* 9, 37. *it.* 37, 4.

ad opprimendum Gallicum tumultum, 31, 11. *i. q. finiendum.*

plenos crapulæ eos lux oppreſſit, 9, 30.—ſomno gravem Quinctium oppreſſum, 7, 39.

quos non oppreſſerat ignis, ferro abſumti, 30, 6.—niſi quos cædes oppreſſit, 25, 39.—ad arma trepidantes cædes oppreſſit, 9, 37.

eum oppreſſerunt, 2, 52. *i. e. falſa accuſatione effecerunt, ut damnaretur. Sic et* 1, 51. oblato falſo crimine inſontem oppreſſit. —ſe eam quæſtionem oppreſſurum exſtincturumque, 26, 15. *utrumque eleganter ab incendio ductum.*

OPPUGNARE, 42, 32. ſine forte ſe Macedoniam oppugnaturum —nec poſſe collegam, ſalvo jurejurando, ſecum ſortiri. *niſi cum Rubenio, de ſententia Creverii, legendum* optaturum. *Fortaſſe rectius legatur* occupaturum, *eodem ſenſu.*

OPTARE, 4, 15. cui tribunatus plebis magis optandus, quam ſperandus etc.

perdere prius, quam perire optantes, 9, 14.

quibus ampliora homines ne ab diis quidem immortalibus optare ſolent, 21, 43. *cf.* 28, 39.

permiſſoque, ut ex collegis optaret, quem vellet, 6, 25.

OPTIMUS, 38, 15. longe optimi bello regionis ejus.

haud parvæ rei judicium ſenatum tenebat, qui vir optimus

in civitate esset.—Scipionem—judicaverunt in tota civitate virum bonorum optimum esse, 29, 14.

in civitatibus principes, optimum quemque, Romanæ societatis esse, 35, 34. *i. e. optimatem.*

ut qui optimo jure rex Romæ creatus sit, 9, 34. *Formula in creatione magistratuum et sacerdotum adhiberi solita. it.* optima lege: *vid. quos laudat Gronovius ad h. l.*

Jupiter optimus maximus: *vide Drakenborchium ad* 4, 2.

OPTIO, 26, 29. quum extra sortem collegæ optionem dari provinciæ iniquum fuerit.

OPULENTIA, 10, 38. et forte eodem conatu apparatuque omni opulentia insignium armorum bellum adornaverant

OPULENTUS, 9, 36. opulenta Etruriæ arva.—campi—frumenti ac pecoris et omnium copia rerum opulenti, 22, 3.

prout res haud opulentæ erant, 3, 57. *i. e. tenues, unde dona diis magnifica afferri non possent.*

genti opulentissimæ viris armisque, 1, 30. *cf.* 9, 31. *it.* 28, 37. opulentior armis virisque insula.

minus opulento agmine, 33, 41. (*de classe*)

opulentior factio, 32, 32. (*in seditione*)

victor opulentus rerum omnium copia, 9, 36.

victorem opulentum prædæ exercitum reduxit, 35, 1.

exercitum victorem opulentumque præda triumphans dictator Romam reduxit, 4, 34. *cf.* 21, 5.

castra opulenta, convecto ex propinquis—arvis commeatu, 2, 14.

OPUS, *Præfat.* ut orsis tanti operis successus prosperos darent.—in parte operis mei licet mihi præfari, 21, 1.

quod sui maxime operis erat, 38, 9. *it.* 36, 34. sui operis esse credens.

tamquam artifices improbi, opus quærunt, 5, 3.

opere magno munitum (*emporium*), 21, 57. *cf.* 9, 2.

fessosque milites omnibus uno die belli operibus, 26, 48. *cf.* 5, 5.

fessum militem prœliis operibusque habebat, 21, 11.

viam objectis per omnes transitus operibus inexpugnabilem fecit, 31, 39.

obsidendoque vi et operibus urbem expugnavit, 10, 45.

opera et difficilia esse, et tempus datura, ad ferendam opem, imperatoribus suis, 26, 45.

OPUS, 37, 18. pararique, quæ ad transitum Hellesponti opus essent. *cf.* 45, 13.

nec dictatore umquam opus fore reipublicæ, 6, 6.

quod cuique privatim opus sit, id modo accipi velint; opus esse nihil invidiosa continuatione honoris, 6, 39.

ad consilium pensandum temporis opus esse, 22, 51.—quanti argenti opus fuit, 23, 21. *Sic etiam Cicero dixit.*

ORA superi maris, 9, 2. *de tractu latiore, qui oræ adjacet. Sic Virgilius: cui littus arandum dedimus.*

sub Ciminii montis radicibus jacens ora, 9, 37.

Galli oram extremæ sylvæ quum circumsedissent, 23, 24. pro *oram extremam sylvæ q. e.*

orasque et anchoras præcidunt, 28, 36. *de funibus nauticis. cf.* 22, 19.

ORACULUM, 9, 3. quæ ubi tam discordia inter se, velut ex ancipiti oraculo, responsa data sunt etc.

se oraculo egressum extemplo his omnibus divis rem divinam ture ac vino fecisse, 23, 11. *de oraculo Delphico.*

ORARE, 28, 5. auxilia regem orabant.—suppliciter vitam orabant, 44, 42.

oravit etiam bona venia, 7, 41.—oro vos, 39, 37. *sine regimine positum. Sic.* 4, 3. obsecro vos, *dictum est.*

orare precibus, 2, 2. *Sic.* 1, 16. petere precibus.—morte me ut vindices ab Romanorum arbitrio, oro obtestorque, 30, 12.

ORATIO rebus dubiis inventa est, 3, 56.

oratio nequaquam ejus pectoris ingeniique, quod simulatum ad eum diem fuerat, 1, 59.

media oratione studia hominum sedavit, 10, 15.

mediam orationem habuit, ut nec augere nec minuere videretur belli famam, 10, 26.

oratio incomta—militariter gravis, 4, 41.

et res a perpetuis orationibus in altercationem vertisset, 4, 6. *nempe* altercatio *est, quum alternis loquuntur. Sunt igitur* perpetuæ orationes, *quæ una continuatione recitantur. cf.* 8, 33. *Sic Tacitus Hist.* 4, 7. *paullatimque, per altercationem, ad continuas—orationes provecti sunt.*

oratio—nihil eorum est factum, 36, 8.

ORATOR, 1, 15. pacem petitum oratores mittunt. *i. e. legatos de pace petenda, qui et* oratores pacis *dicuntur* 9, 43. *etiam* oratores pacis petendæ *cap.* 45.

priusquam a Delphis oratores redirent, 5, 16. *cf.* 32, 17. *it.* 37, 28.

ORBIS, 34, 9. totus orbis muri, *i. e. totus ambitus.*

in orbem se tutari, 4, 39. *i. q. facto orbe. it.* 28, 22. in orbem pugnantes.

quum—exercitus—senis horis in orbem succederet prœlio, 6, 4.—cogebantur breviore spatio et ipsi orbem colligere, 2, 50.

quinque dierum spatio finiebatur imperium ac per omnes in orbem ibat, 1, 17.

ut idem in singulos annos orbis volveretur, 3, 10.

cum orbe terrarum bellum gerendum in Italia, 21, 16.

ORBITA, 32, 17. rota una (*turris expugnandæ urbi in aggere admovendæ*) in altiorem orbitam depressa.

ORBUS, 2, 47. republica ex parte orba, amisso altero consule—duo consules velut orbam rempublicam reliquerant, 27, 33.

ORDINARE, 9, 17. disciplina militaris—in artis perpetuis præceptis ordinatæ modum pervenerat.

Scipio—voluntarios milites ordinavit centuriavitque, 29, 1.

quoniam vos instructos et ordinatos cognosco, 26, 43.

ordinata per hastatos triarinsque pugna, 22, 5.

armandi, ordinandique et instruendi eos artem ignorare, 24, 48. *vid.* ornare.

ORDINARIUS, 41, 18. quando duo ordinarii consules ejus anni,

alter morbo, alter ferro periisset, suffectum consulem negabant recte comitia habere posse.

ORDIRI, 38, 12. quod nunc ordiri pergam.

magnoque principio sibi orsus bellum videbatur, 35, 51.

initium ordiundæ rei, *Præf.* –orsa operis, *ibid. pro cœpto opere.*

ab Liguribus orsus est bellum, 32, 29.

ORDO, 8, 18. consules ad senatum referunt, consensuque ordinis fides indici data.

aut hunc ordinem, aut illum magistratum tollendum esse, 4, 2.

honestum ordinem ducere, 3, 44. *i. e. superioris alicujus centuriæ ducem esse: ipsi autem primi ordinis centuriones dicuntur* primi ordines. *vide Intt. ad* 30, 4.—ordines duxisse aiebant, 2, 23.

ne prohiberent consulem, quem cuique ordinem assignari e republica esset, eum assignare, 42, 33.

pedestris ordinis se aiunt nunc esse, operamque reipublicæ extra ordinem polliceri, 5, 7.

signaque et ordines peditum atque equitum confundit, 9, 27.

decemviri querentes, se in ordinem cogi, 3, 51.—nimium in ordinem se ipsum cogere, *ibid. cap.* 35.

multiplicatis in arcto ordinibus, 2, 50. *i. e. brevioribus eamque ob caussam pluribus militum seriebus, pro angustiis loci, factis, quum quidem lato agmine incedere non liceret. Opponitur* explicare ordinem, 2, 46.

Cœlius triplicem rei gestæ ordinem edit: unam traditam fama; alteram etc. 27, 27. *notetur generum diversitas. Femininum haud dubie a Livio relatum fuit ad* rem gestam.

ordinemque omnem facinoris legatorum ministeriique sui exposuit, 40, 55.

suos imperatores recte et ordine et ex voluntate senatus fecisse, 28, 39.

ORIGO, 2, 14. origo moris nata inter bellum, nec omissa in pace. *mira Syllepsis!*

origo prima, 7, 2.—originum memoriâ, 38, 39. *de Iliensibus.* —Origines Catonis *per πρόληψιν citatæ, quum multis annis post scriptæ sint*, 34, 5.

ORIRI, 8, 23. quum consul oriens nocte silentio diceret dictatorem.

ab orto usque ad occidentem solem, 22, 7.

claudit omnes ab oriente sole in Macedoniam aditus, 45, 30.

ne se ortum, ejusdem sanguinis—perire sinerent, 2, 6. *i. q. a se, Veientibus Tarquiniensibusque.*

ORNAMENTUM, 41, 18. parietibus affigunt vasa omnis generis, usui magis, quam ornamento in speciem, facta.

ORNARE, 1, 43. ornato exercitu pedestri distributoque. *i. e. armis instructo. vid.* exercitus.

ut ornari omnes copias—et decurrere jubeant armatas, 40, 47.

quum arma, viros, equos cum cura inspexisset, ornato exercitu obviam venienti consuli processit, 44, 1. *cf.* 29, 1.

magistratus mulis tabernaculisque, et omni alio instrumento militari ornabantur, 42, 1.

qui suas ornari provincias—æquum censebant, 40, 36. *i. e. copias, legatos, magistratus iis decerni.*

ut duumviros navales claſſis ornandæ reficiendæque cauſſa idem populus juberet, 9, 30.

ut aurata ſcuta dominis argentariarum ad forum ornandum dividerentur, 9, 40.

ORNATUS, 9, 40. Campani—gladiatores—eo ornatu armarunt. *Similiter* 7, 14. agaſones, partim captivis, partim ægrorum armis ornatos, imponit.

paternis ſpoliis, quæ nota frequenti publicorum ornatu locorum erant etc. 10, 46.

Jovis O. M. ornatu decoratus, 10, 7. *i. e. triumphans.*

OS, 9, 10. Poſtumius in ore erat. *i. e. laudabatur.*

quo ore aut Syracuſas aut Romam ei oſtendi poſſe, 26, 32. *qua audacia, impudentia.*

in ore Tiberis Oſtia urbs condita eſt, 1, 33.—os (*amnis*) intrabile, 22, 19.

ante os ipſum portus anchoras jacit, 25, 11.

ſpeciem intuenti primo gemini portus in ora duo verſi præbuerit, 28, 6.

porta velut in ore urbis poſita, 31, 24.

os ſpecus, per quod oraculo utentes ſciſcitatum deos deſcendunt, 45, 27. *cf.* 10, 1.

ore (*dolii*) in cuniculum verſo, 38, 7.

OSTENDERE, 4, 59. ab ea parte Fabius oppugnationem oſtendit, *i. e. ſimulavit.*

OSTENTARE, 2, 42. prodigia cœleſtia prope quotidianas in urbe agriſque oſtentantia minas.

oſtentabatur in ſpem Pomptinus ager, 6, 5. *i. q. ſæpius promittebatur, ſ. ſpes plebi injiciebatur dividendi illius agri. Ceterum Dukero ad h. l. forma hæc,* oſtentare in ſpem, *non immerito ſuſpecta eſt.*

multiplicata merces ex præda oſtentatur, 30, 33. *mox* oſtentatur *bis repetitum.*

OSTENTATIO, 7, 4. cognomen Imperioſi—ab oſtentatione ſævitiæ aſcitum.

OSTENTUM, 26, 6. matrem—pro pupillo eo procurantem familiare oſtentum—dixiſſe ferunt.

OSTIUM fluminis, 24, 40.—portus, 25, 30.—Vulturni, *ibid. cap.* 22.—oſtium late reſtagnans Baphyri amnis, 44, 6.

OTIUM conſuetudine in dies blandius, 23, 18.

ab ſeditionibus urbanis otium fuit, 4, 35.—ab externis ferme bellis otium fuit, 10, 1.

OVARE, 1, 11. duplicique victoria ovantem Romulum Herſilia conjux orat. *i. q. lætum. Sic* 8, 7. ovans gaudium *dicitur.*

Romani ovantes ac gratulantes Horatium accipiunt, 1, 25. *cf. cap.* 26.—læti ovantibus victoria obviam irent, 27, 45.

tuum ſequentes currum (*triumphalem*) Jovis templum gratantes ovanteſque adire, 7, 13.—ovanteſque moris ſui carmine, 10, 26.

medius tamen honos Manlio habitus, ut ovans urbem iniret, 39, 29.

OVILE, 26, 22. datum ſecreto in Ovili cum his colloquendi tempus, *i. e. in Septis, campi Martii loco, per comitia, ſuffragiis ferendis tranſeundo.*

P.

PABULARI, 6, 30. pabulatum cohortes misere. *cf.* 40, 25. *et* 30.
PABULATOR, 10, 26. circumventis pabulatoribus. *cf.* 27, 43.
PABULUM, 1, 7. ut quiete et pabulo læto reficeret boves.
quum jam altæ in segetibus herbæ pabulum præbere poterant, 23, 48.
PACARE, 3, 17. liberare ac pacare augustissimam illam domum Jovis etc.
PACATUS, 40, 57. fide sua obligata pacato agmine transituros, *cf.* 24, 20.—in pacato agro castra posuit, 2, 59. *cf.* 36, 20. *it.* 37, 46.—nec diu in pacato mansit, 23, 27. *Nisi vero cum Cel. Strothio legas* pacto. *Sane speciose. Sed tamen* pacatum *et ad alias res, quam ad* agrum, locum, *referri, et de* gentibus *etiam dici solet*; *id quod ex locis Livii, infra a nobis citatis, patet.*
vagi milites in pacato, in hostico errent, 8, 34.—Africam pacatam esse, 28, 44.—pacato mari, 24, 8.
agmine incauto, ut inter pacatos, ducebat, 35, 4. *ut inter eos, qui sunt in pace. cf.* 28, 34.—pacatum ab se abisse, 43, 5.—pacatis Liguribus, 39, 2.
justis quondam hostibus populi Romani pacatis servire, 42, 8.
quibus quum Philippus nihil pacati, nisi omnia permittentibus, respondisset, 31, 17. *paullo ante:* paciscebantur autem etc. *Ergo Philippus respondit, de pacto Abydenis cogitare non licere.*
postquam nihil pacati referebant, 43, 18. *Locus illi simillimus.*
PACIFICATOR, 27, 30. adhibitus ab Ætolis et ex finitimis pacificator Amynander etc.
PACIFICARE, 5, 23. inter hæc pacificatum legati a Volscis—venerunt.—nunc ad pacificandum bene atque honeste inter primos stabis, et colloquii hujus salutaris interpres fueris, 7, 40. *cf.* 44, 35.
PACISCI, 22, 52. pacti ut arma atque equos traderent etc. *de dedentibus sese sub certis conditionibus. Contra et de illis* pacisci *dicitur, qui duras conditiones aliis imponunt. cf.* 38, 9. *ad q. l. vide Perizonium.*
pacti quinquaginta talentis—pacem impetraverunt, 38, 15.—hanc mercedem unam pro eo munere paciscor, 26, 50. *cf.* 24, 49.
pacto inter se, ut victorem res sequeretur, 28, 21.—fidemque hodie pactæ pacis desiderat, 31, 29. *cf.* 9, 11. *it.* 29, 12.
principis filiam Etutam pacto fratri eum invidisse, 44, 30. *alias feminæ* pactæ *dicuntur. vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 1, 1.
PACTIO, 4, 4. nemo invitum pactionem nuptialem quemquam facere coegisset.
PACTUM, 9, 11. quin tu—aut omnia irrita facis, aut pacto stas?
pacto convenit, ut—Himera amnis—finis regni Syracusani ac Punici imperii esset, 24, 6.

quonam ſe pacto paucos—crederet præſidio tam valido—vim allaturos, 9, 16.

PAGATIM, 31, 26. templa deûm, quæ pagatim ſacrata habebant. *cf. cap.* 30. *vid. Clav. Ciceron. in v.* paganus.

PAGUS, 25, 5. in pagis foriſque et conciliabulis.

PALAM, 6, 14. ea res ſi palam fiat—ſi luce palam iretur, 22, 24.

celata morte—ſuas opes firmavit: tum demum palam facto etc. 1, 41. *Fortaſſe legendum* facta *ſcil. morte. Sic* 34, 44. ea res indicio conſciorum palam facta, delataque ad ſenatum eſt.

creditori rem palam populo ſolvit, 6, 14. *Contra* 27, 19. inſcio avunculo clam. *Vid. Intt. ad* 25, 18.

PALARI, 7, 17. multoſque populatores agrorum vagos palantes oppreſſit.

qui a prœlio adverſo aut clade captæ urbis palati fuerant, 5, 46.

agmen fugientium—fuſum ac per agros trepida fuga palatum, 7, 8. *cf.* 23, 40.

in boves palatos ab ſuis gregibus inciderunt, 22, 17.

PALLOR, 2, 23. fœdior corporis habitus pallore ac macie peremti. *Vix dici poſſe videatur* corpus pallore peremtum. *Proprie igitur* peremti *ad* macie *tantummodo referendum*; *ad* pallore *per σύλληψιν.*

PALMA, 33, 5. quæ cujuſque ſtipitis palma ſit.

palmam belli Punici patrati petis, 28, 41.

PALUDAMENTUM, 1, 26. cognitoque ſuper humeros fratris paludamento ſponſi. *i. e. veſte elegantiori militis honeſtioris. vid. Ferrar. R. Veſtiar. P.* 2. *l.* 3. *c.* 5.

paludamento circum lævum brachium intorto, 25, 16. *nempe id fieri ſolebat ante pugnam.*

PALUDATUS, 45, 39. conſul, proficiſcens, prætorve, paludatis lictoribus, in provinciam et ad bellum, vota in Capitolio nuncupat. *Haud dubie legendum cum Gronovio* paludatus cum lictoribus.

PALUSTRIS, 22, 2. vigiliis tandem et nocturno humore paluſtrique cœlo gravante caput etc.—paluſtris via, *ibid. cap.* 9.

PANDERE, 2, 31. dum ſe cornua latius pandunt.—quia latius pandere aciem non poterat, 28, 33.—poſtquam in patentiorem campum pandi agmen cœpit, 22, 4. *cf.* 41, 26.

ubi primum e faucibus anguſtis panditur mare, 28, 30. *de freto Gaditano.*

his, quæ nunc panduntur, fatis, 5, 16.

PANGERE, 7, 3. ut, qui prætor maximus ſit—clavum pangat.

ne antea quidem ſe aut de pace audiſſe aut inducias pepigiſſe, 27, 30.—pacem, 37, 19.—amicitiam, 38, 9.—ſocietatem, 42, 40.

PAR, 1, 5. neque enim erat ad vim apertam par.—nequaquam par ad virtutem, 26, 16.

illum in rebus aſperis unicum ducem ac parem quæſitum Hannibali, 22, 27. *i. e. adverſarium. cf.* 9, 17. *it.* 28, 46. *vid. Gronov. ad illum locum.*

pari præſidio relicto Collatiæ ad portas, 1, 59. *i. q. ſufficiente, ſatis valido.*

quam par vestrum factum est, quod in obsidione nuper in—Fabio—conspectum est, 5, 52. *scil. ei facto, quod etc. Nisi malis cum Creverio :* quam par vestro factum est, quod etc. *vid. Drakenborch. ad h l.*

candida veste, et paribus candore armis insignes, 9, 40. fama—et vanitate et fabula par, 26, 19.

PARARE consilium viribus, 1, 8.—nec pax modo apud eos, sed societas etiam armorum parata est, 21, 60.

legem—quum a tribunis parari consules unius ex collegio proditione excepissent, ipsi præoccupaverunt ferre, 4, 30.—legem parabat ferre, 38, 30.

argento parata mancipia, 41, 6. *i. q. comparata.*

ne ipsi postcrive eorum uspiam pararent haberentve, nisi in Veiente—agro, 26, 34. *de possessionibus.*

parata victoria frui, 5, 6. *al.* parta.

parantibus utrisque se ad prœlium, 9, 14.—et jam nunc ita se parare Appium etc. 3, 40.

consulibus Italiam Macedoniamque sortiri parantibus, 32, 28.

PARATUS *substant.* 10, 41. in oculis erat omnis ille occulti paratus sacri. *i. q. apparatus.*

PARATUS omni loco castris ponendis, 33, 6.—plebs parata delectui, 4, 6.—prædæ magis, quam pugnæ paratos esse, 7, 16.—juventutem—in armis paratam imperio futuram, 9, 36.

exercitus uti paratus esset, quo senatus censuisset, 42, 35.

neque trajicientem et paratum trajicere, 34, 60.—paratus confligere, 22, 19.

oratione ad tempus parata—movisset, 28, 43. *i. e. accommodata.*

Gentii regis parata societas, 44, 26. *h. e. quæ iniri poterat.*

PARCERE, 25, 25. ut a cædibus et ab incendiis parceretur.

parce, sis, fidem ac jura societatis jactare, 34, 32.

PARENS, 4, 3. Romulus parens urbis.

certare ausi sumus cum parentibus quæque civitas et conditoribus suis, 37, 54. *prius a posteriori explicatur. Sed vicissim* conditor *improprie* dici *solet. vid. supra in h. v.*

PARENTARE, 24, 21. secundum Hieronymi cædem primo tumultuatum—vociferatumque ferociter, parentandum regi sanguine conjuratorum esse.

PARERE *alicujus dicto*, 8, 4. Samnitium dicto pareamus. *Gronovius legi volebat* Samnitibus, *quia dicatur* dicto alicui audientem esse. *Enimvero, id si licuerit tentare, actum utique fuerit de arbitrio usus loquendi. vide Dukerum et Drakenborchium ad h. l.*

PARERE, 7, 34. quonam modo isti ex Sidicinis—victoriam pepererunt?—victoria—quantam de Samnitibus nemo—pepererat, 10, 38.—illi male partam victoriam male perdiderunt, 9, 9.

ut Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret, 9, 46.

Sallentino agro pax parta, 10, 2.—pace terra marique parta, 1, 19.

quoniam temeritate paucorum magnæ rei parta occasio esset, 10, 42.

qui Sabini etiam belli perfecti gloriam pepererant, 3, 70. *cf.* 27, 45.

amicitia meritis parta, 42, 46.

majore, quam ex continenti, præda parta, 22, 20. *cf.* 10, 39.

PARIES, 44, 11. transfosso pariete iter in urbem patefacere. (*de fornicibus urbis muro septæ*)

PARITER ultimæ (*gentes*) propinquis, 38, 16. pro *quam f. ac propinquæ.*

Romani exercitus nec pariter ambo ducti, 10, 19. *i. e. dissimilibus imperiis regebantur.*

Fabius pariter in suos, haud minus, quam in hostes intentus, prius ab illis invictum animum præstat, 22, 15.

PARMATUS, 4, 39. ut parmatis, novæ cohorti hostium, locus detur.

PARRICIDA, 3, 50. neu se, ut parricidam liberûm, aversarentur. (*de interfecta a patre filia*)

PARRICIDIUM, 44, 1. orsus a parricidio Persei, perpetrato in fratrem, cogitato in parentem.

funesta duo consulum prætoria, alterum parricidio filii, alterum consulis devoti cæde, 8, 11.

Coriolanum quondam damnatio injusta, miserum et indignum exsilium, ut iret ad oppugnandam patriam, impulit: revocavit tamen a publico parricidio privata pietas, 28, 39.

PARS transitione, pars fuga, dissipati, 28, 16. *cf.* 2, 14. 5, 40. 10, 2.

interdiu noctuque alii succedentes, pars scalas muris, (*pars*) ignem portis inferrent, 43, 18. *Solet enim interdum omitti.*

et Volsci—magna pars et in ipso certamine, et post in fuga cæsi, 6, 24. pro *et Volscorum—magna pars cæsa.*

pauci armis abjectis, pars Tegeam, pars Megalopolim, perfugiunt, 35, 36. *cf.* 9, 14. 30, 24. 44, 28.

multitudo, pars procurrit in vias, pars in vestibulis stat, pars ex tectis—prospectant, 24, 21.

equi, pars in mari—absumti, partim nervos succiderunt in littore Macedones, 44, 28. *Debebat esse* partis *scil. eorum. Et in eod. cap. est:* pars eorum.

ea maxima pars volonum erat, 23, 35. pro *ii maximam partem volones erant. cf.* 24, 16.

quod senatus juratus, maxima pars, censeat, 26, 33. pro *maximam partem. Sunt etiam qui legant* quod senatus maxima pars censeat.

pars major (*scil. historicorum*) auctores sunt, 30, 3.

multam quondam Europæ, majorem partem Asiæ obtinuerant armis, 31, 1.

ea gens in parte magis, quam in ditione Karthaginiensium erat, 21, 5.

profectus ab urbe, utraque parte Tiberis, ratibus exercitu—trajecto, 7, 17.

descripta suis quæque partibus (*castra*), 31, 34. *Hæ sunt partes ipsius areæ, quæ cohortes tendunt, Græcis μέρη dicta.*

in eo cornu (*dextro*)—ab sinistra parte, 9, 27.

demerſam partem a parte civitatis, 6, 27.

de decemviris ſacrorum ex parte de plebe creandis. 6, 42. *cf. cap.* 37.

horum inductio in parte ſimulacrum decurrentis exercitus erat, ex parte elegantioris exercitii etc. 44, 9.

pro virili parte, *Præfat. Hæc forma vulgo ad vires refertur. Falſo. Eſt enim de perſona potius capienda, ut ſit: quantum ad me pertinet, pro mea parte.*

in parte laboris ac periculi eſſe, 31, 1.

parum eſt, ſi, cujus pars tua nulla adhuc fuit, in partem ejus venis, niſi partem petendo totum traxeris, 6, 40.

In partem prædæ ſuæ vocatos deos, 5, 21.

neque enim mari venturum, aut ea parte belli dimicaturum hoſtem credebant, 21, 17. *cf. cap.* 22. *i. e. eo genere belli. vid. Gronov. ad h. l.*

per eumdem, qui ad dictaturam aperuiſſet viam, cenſuram quoque in partem vocari plebis volebat, 7, 22; *i. e. communicari cum plebe.*

qui partis Romanorum fuerant, 45, 31.—qui partium regis fuiſſent, *ibid.*

partim Samnitium—defeciſſe ad Pœnos, 23, 11. *Gr. ἀρχαϊκῶς* pro *partem. cf.* 26, 46.

Hernicos ad partes paratos, 3, 10. *i. e. ſubornatos eſſe auctores falſi rumoris, ut ab optimatibus gratiam inirent.*

PARTICIPARE, 2, 52. juvit et Virginius collega, teſtis productus, participando laudes. *cf.* 3, 12.

PARTIRI curas in inferendum atque arcendum bellum, 21, 21.

conſules partiti provincias, 9, 41.—inter prætores ita partita imperia, 42, 31.

P. et Cn. Scipionibus inter ſe partitis copias, 23, 26. *cf.* 9, 14.

PARTURIRE, 21, 18. quod diu parturit animus veſter, aliquando pariat. *Cicero Phil.* 2, 46. *ut aliquando dolor pop. R. pariat, quod jamdiu parturit.*

PARUM, 4, 7. quod—parum recte tabernaculum cepiſſet. *i. q. vitioſe. vid.* recte.

templum—violare parum habuiſſe, niſi detexiſſet fœde, 42,3.

PARUMPER ſubſidiarios tutatus eſt locus, 5, 38. *cf.* 10, 19.

PARVUS, 10, 45. parvo admodum plures. *i. q. paullo plures.*

quod parvæ et raræ per ea tempora literæ fuere, 6, 1.

PASCERE, 25, 12. perduelles—qui veſtros campos paſcunt placide.

dum regiis ſtipendiis paſtus obverſaretur miles, 24, 24.

pecora, quæ paſtum propulſa eſſent, 25, 8.

ſi pulli non paſcentur, 6, 41.

PASSIM omnes clamoribus agunt, 2, 45.—in omnes paſſim partes capeſſunt fugam, 40, 32.—totis paſſim caſtris, 30, 5.

PASSUS, *vid. ſupra in v.* crinis.

PASSUS, 9, 24. caſtra ut ſex millia (*ſcil. paſſuum*) removerentur. *vid. Drakenborch. ad* 6, 32.

PASTOR, *vid. ſupra in v.* agreſtis.

PATEFACERE, 7, 33. illa omnia, qua nunc erectæ micant haſtæ, patefacta ſtrage vaſta cernetis.

latius patefacta acies, 9, 27.

PATER, 23, 12. patres conſcripti *ſenatores Karthaginienſium appellantur, multo quidem liberius et inſolentius, quam cap. ſeq.* dictator Karthaginienſis *commemoratur. Ceterum de patribus Romanis, iiſque qui Conſcripti erant, vid.* 2, 1.

patrum memoria inſtitutum fertur, 39, 42. *Locus difficilis. vide Dukerum et Drakenborchium, qui ex perſona Livii hæc dicta putant. Sed poſſunt etiam ad Catonis ætatem referri, ut tum patrum memoria inſtitutum dicatur.—Nec minus difficilis alter*, 8, 5. hæccine fœdera Tullus Romanus rex cum Albanis patribus veſtris, Latini, hæc L. Tarquinius vobiſcum poſtea fecit; *ubi patres videri poſſint majores eſſe, ſed vere non ſunt; intelligit enim patres eorum, quibuſcum Tarquinius pacem fecit.*—Omnino *ſciendum eſt, apud hiſtoricos anguſtiorem quodammodo ac certiorem ſenſum propriumque magis tribuendum eſſe verbis* patrum memoria. *Nam etſi, ut hoc loco, ita alibi non nimis urgenda vox* patrum, *ſed ambigua videtur; omnium minime tamen idem in oratoribus interpretandis facere licet. Interdum tamen apud Noſtrum etiam in contrariam partem pro juſto brevioribus temporum ſpatiis dicitur* patrum memoria *v. c.* 31, 12. *ubi ſeptem anni intelligendi ſunt; quemadmodum*, 3, 68. *de proxima ætate; contra*, 4, 4. *de duabus ſaltem ætatibus accipi debent.*

Tiberine pater—te ſancte precor, 2, 10.

ludis mane ſervum quidam paterfamiliæ—ſub furca cæſum medio egerat circo, 2, 36.

PATERE nulli fraudis occaſioni, 24, 37.—patens vulneri equus, 31, 39.

in patentem ad conſpectum undique campum, 10, 4.

ſolum infeſtum eſſe Macedoniæ latus, quod ab Illyrico pateret, cernens, 43, 18.

inter legiones et ipſi patentes equiti relinquerent vias, 29, 2. *paullo ante:* inter cornua et mediam aciem, intervalla patentia ſatis late fecerant.

dierum plus triginta—patentem (*regionem*), 38, 59. *de itinere.*

PATERNUS, 2, 58. odiſſe plebem plus quam paterno odio.—plenus ſuarum, plenus paternarum irarum, 2, 61.

non tam, quia paternæ inter eos inimicitiæ erant, quam ipſorum odiis inter ſe accenſæ, 44, 25. *vid. Intt. ad h. l.*

pro paterno noſtro hoſpitio, 42, 40. *i. e. quod fuit nobis cum patre tuo.*

PATESCERE, 22, 4. paullo latior pateſcit campus.

PATI, 7, 1. non patientibus tacitum tribunis.—tacite habere idque pati ſtatuerat, 42, 16.

hæc ſcelera—hæc dedecora pati parati eſtis, 5, 53.

ſi qui minus patientes dedecoris ſint, pro victimis immolari, 39, 13.

captari ætates et erroris et ſtupri patientes, *ibid.*

ut bello ac pace pati legitima imperia poſſis, 8, 35.—non ut ea (*bella*) a magiſtratibus ſociis atque amicis paterentur, 43, 8.

quum aquæ vim vehat ingentem, non tamen navium patiens eſt, 21, 31.

PATIENTIA, 5, 6. et animis et corporibus suis virilem patientiam inesse.

PATRARE, 44, 25. pacis patrandæ cum Romanis pacifcebatur mercedem. *cf.* 40, 52. *vid. Duker. ad h. l. Proprie* patrare *nihil aliud significat, nisi perficere; uti vel e verbo* impetrandi *intelligitur, quod quidem honestissime dicitur. Itaque non mirum est, simplex verbum in utramque partem dici. Sic* bellum, facinus, jusjurandum, *alia* patrari *Livio dicuntur. Etiam* 2, 26. *Gebhardus, non improbante Drakenb.* pattatæ pacis *emendabat.*

PATRIA, 8, 5. sit sane hæc patria potior, ot Romani omnes vocemur. *i. e. sedes ac domicilium rerum et fortunarum nostrarum; sæpius enim ab optimis quibusque scriptoribus patria sine respectu ad natales dicitur.*

devovisse eos se pro patria Quiritibusque Romanis, 5, 41.

ut in sua sede maneret patria, 5, 51. *pro populo Romano.*

legiones eamdem, quam per pavorem amiserant patriam—virtute recuperavere, 7, 13.

oppugnari atque capi (*patriam*) passurem, 4, 2. *cf.* 5, 53.—materna patria, 1, 34.

agique, tamquam cum patria, nobiscum, æquum censemus, 5, 4. *h. l. senatus intelligendus est.*

PATRICIUS, qui patrem ciere posset, 10, 8.—patricia virgo, 4, 4.

stipatus agmine patriciorum, 6, 38.—caterva patriciorum juvenum, 4, 14.

PATRIMONIUM, 6, 14. fundum in Veienti, caput patrimonii, subjecit præconi.

PATRIUS, 2, 5. eminente animo patrio (*paterno*) inter publicæ pœnæ ministerium.

quod animum ejus tanta acerbitas patria nihil a pietate avertisset, 7, 5.

restituerent in patrium ac legitimum regnum, 38, 1. *i. q. paternum, avitum, quod a majoribus deinceps velati per manus traditum fuerat. vid. Dukerus ad h. l.*

PATRONUS, 3, 29. ut exercitus (*servatus a Cincinnato*) eum patronum salutaverit.

Antiatibus—dati ab senatu ad jura statuenda ipsius coloniæ patroni, 9, 20.

PAUCITAS, 2, 64. paucitas damno sentiendo propior erat.—ut loco paucitatem suorum adjuvaret, 9, 35

PAVERE, 7. 34. admiratione paventibus cunctis, quum omnium in se vertisset oculos etc.

PAVIDUS e somno, 1, 58.—pavida consilia et imperia, 44, 6.

PAULLULUM, 35, 5. consul obtestabatur milites, ut paullulum annitcrentur etc.

PAULLULUS, 8, 11. paullula via—equi hominesque paulluli et graciles, 35, 11.

PAULLUM editi loci, 5, 38.—quum radices montis paullo plus, quam mille passuum ad mare relinquant spatium, 44, 6.

PAVOR captæ urbis, 3, 3.—nocturno pavore attoniti, 7, 36.—pavore aliis in tanta clade torpentibus, 24, 43. *vid.* lymphaticus. *it.* terror.

quos pavor pertulerat in sylvas, 7, 15.

PAX ſuperba, 9, 12.—infida, 9, 45.—fida, 5, 17.—ſi bonam pacem dederitis, et fidam et perpetuam, 8, 21.—obnoxia, 6, 28.

inventa pace deûm, 6, 1.—quæ ad pacem deûm pertinebant, 24, 11.—pacem deûm peti precationibus placuit, 42, 2. *cf.* 6, 41.

pacem fœduſque petentes, 9, 37.—in pace fuit, 39, 56.—in pace—in bello, 5, 52.

pacis per omnem Apuliam præſtandæ populo Rom. auctores, 9, 20.—oratores pacis, *ibid. cap.* 43.—pacem paciſci, 29, 12.

Claudii pace et Valerii mortui loquar, 3, 19.

is alteri populo cum bona pace imperitaret, 1, 24.—claſſis bona cum pace accepta eſt, 28, 37.—cum bona pace ad Alpes incolentium ea loca Gallorum pervenit, 21, 32. *i. e. nemine impediente. cf.* 21, 24.

PECORA, 1, 4. ad pecora ſegnes, *h. e. in paſcuis. Opponitur enim:* in ſtabulis.

agreſtis taurus, qui pecore aberraſſet, 41, 13.

PECTUS, 21, 54. pectoribus tenus aucta (*aqua*) nocturno imbri.

quibus (*cladibus et laboribus*) nequiverint tamen dura illa pectora (*Samnitium*) vinci, 10, 31.

PECUA captiva, 26, 34. *cf.* 5, 48.

PECUARIUS, 33, 42. ædiles plebis—multos pecuarios ad populi judicium adduxerunt. *h. e. qui gregibus pecorum alendis quæſtum facerent, ſed e publicis, pro certo vectigali conductis, paſcuis. cf.* 35, 10. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

PECULATUS, 33, 47. iſti, quos paverat per aliquot annos publicus peculatus. *paullo ante:* quantum peculatus averteret.

PECULIARIS, 3, 19. de veſtra plebe, quam partem, veluti abruptam a cetero populo, veſtram patriam peculiaremque rempublicam feciſtis.

PECULIUM, 2, 41. peculiumque filii Cereri conſecraviſſe. *Drakenborchio videtur h. l. latiori ſenſu de toto patrimonio, nota alias etiam ſignificatione, accipiendum eſſe.*

PECUNIA captiva, 10, 46.—pecuniæ (*ſcil. debitæ*) judicatus, 6, 14.

ante—quam repoſita ſacra pecunia in theſauris fuerit, 29, 18.

dies pecuniæ, 34, 6. *i. e. ſolutionis.* in eamdem diem pecuniæ—præbenda publicani ſe conducturos profeſſi erant.

cetero (*auro*) uſi ſunt ad veſtimenta præſenti pecunia locanda exercitui, 27, 10.

ut pro frumento pecunia Romæ legatis eorum curaretur, 44, 16. *propria in hoc genere forma dicendi, quum abſens pecuniam per alium ſolvit.*

PEDES, 28, 9. etiamſi pedes incedat. pro *pedibus. Sic et* equitem *dici ſupra notavimus ad h. v.*

tria millia civium Romanorum, ducenti equites, 40, 18. pro *tria millia peditum. Non raro autem omittitur. vid. Drakenborch. ad* 40, 36.

non pediti ſolum cedere, ſed ne equitem quidem ſuſtinere, peditis præſidio audentem. Jam ſigna quoque legionum appropinquabant etc. 30, 11. *Manifeſte h. l. pedites pro* velitibus *accipiendi ſunt, quum* legionariis *opponantur. cf.* 33, 7. *it.* 14. *ubi* armatura levis *opponitur* equitibus, *iique ſunt* pedites, *ſed iidem* velites.

PEDESTER, 7, 13. pedeſtria ſtipendia.

pedeſtribus navalibuſque copiis, 37, 53. *Hic ipſa oppoſitio docet*, equites *etiam ſub* pedeſtribus copiis *comprehenſos eſſe. Similiter* pedibus *et* navibus ire *opponuntur, ut omnes modi terreſtris itineris faciendi illic intelligantur, atque hinc illa ſuperior forma haud dubie ducta eſt. vid. Intt. ad illum locum.*

pedeſtris ordinis ſe nunc eſſe, 5, 7. *i. e. milites legionarios eſſe, peditesque ſtipendia facere. Dukerus pedeſtrem ordinem pro ordine plebeio accipiendum putat.* vid. *exercitus.*

ſed habere hoſtem pedeſtri fidentem Marte: cui ſi æquari robore virium velit, et ſibi pedites comparandos eſſe, 24, 48.

PEDETENTIM, 21, 28. ſed, pondere ipſo ſtabiles (*elephanti*) dejectis rectoribus, quærendis pedetentim vadis, in terram evaſere.

PELLERE hoſtem, 7, 8. *cf.* 40, 32.

et primo adeo acriter invaſerunt, ut anteſignanos impulerint: quod ubi animadvertit, veritus ne moti ſemel pellerentur, 33, 36.

ubi Cilnium genus præpotens,—pelli armis cœptum, 10, 3.

pellendo finibus dominos, 6, 41.

ipſorum quoque Lacedæmoniorum exſules permulti, tyrannorum injuria pulſi, 34, 26. pro *expulſi. cf. cap.* 38. *vid. Drakenborch. ad* 35, 37.

non mediocri cura Scipionis animum pepulit (*Syphax*), 30, 14. *i. q. commovit. eleganter. Similiter ibidem:* ipſum in Hiſpania juvenem nullius forma pepulerat captivæ. *vid. Gronov. ad* 3, 30.

PELLIS, 5, 2. militem Romanum in opere ac labore, nivibus pruinisque obrutum, ſub pellibus durare. *vid. Intt. ad h. l. et cf. Cæſar. de B. G.* 3, 30.

PELLITUS, 23, 40. profectus erat in Pellitos Sardos. *Inde ſic nominati, quod barbarorum more pellibus veſtium loco uſi erant. vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

PELTA cætræ haud diſſimilis eſt, 28, 5.—peltaſtæ, *ibid.*

PENATES publici privatique, 3, 17. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

ut—ad penates hoſtis ſui nuptiale ſacrum conficeret, 30, 14.

PENDERE, 44, 27. qui ea pependerant ſpe. *Drakenborchius* ex ea *legi vult. Enimvero etiam ſine præpoſitione,* 7, 10. *leguntur hæc:* tot circa mortalium animis ſpe metuque pendentibus.—ſollicitis ac pendentibus animi, *ibid. cap.* 30. *vid. Intt. ad h. l.*

adeo nihil tenet ſolum patriæ,—ſed in ſuperficie tigniſque caritas patriæ pendet, 5, 54.

PENDERE, 45, 26. vectigal, dimidium ejus, quod regi pendiſſent. *Voſſius Gramm.* 5, 26. hoc loco *utitur, ut oſtendat, etiam dici poſſe* pendi; *ſed Drakenborchio magis placet ſententia Sigonii emendantis* pependiſſent.

pauperes ſatis ſtipendii pendere, ſi liberos educarent, 2, 9.

ſtipendium exercitui Romano ab hoſte in eum annum penſum, 9, 41.

ſi tum parum ignominiæ penſum eſt, 45, 23.

PENES quos ſunt auſpicia more majorum? nempe penes Patres, 6, 41.

PENETRALIA, 9, 46. civile jus, repoſitum in penetralibus pontificum, evulgavit. *cf.* 6, 41.

PENITUS, 26, 28. Philippum—ad intima penitus regni abiisse.

PENSARE, 22, 51. ad consilium pensandum temporis opus esse.

quum oculis magis, quam ratione pensarent vires, 30, 32.—pensare adversa secundis, 27, 40.

quandoquidem honesta pensamus, sic, ut aut sola, aut prima certe pensari decet principi orbis terrarum, 34, 58.

transmarinæ quoque res quadam vice pensatæ, 26, 37. *i. q. jactatæ, ut modo in hanc, modo in alteram partem inclinaret pondus. Sermo est de vicissitudinibus fortunæ et nunciis ex utroque genere Romam perlatis.*

PENSIO, 30, 37. decem millia talentûm argenti, descripta pensionibus æquis in annos quinquaginta solverent. *i. e. singulis annis tantumdem pecuniæ, velut ratam partem totius summæ. vid. Intt. ad* 6, 35. *it. ad* 7, 27.

PENSITARE, 4, 41. ne ab se imperatoria consilia—exquirerent, quæ pensitanda quoque magnis animis atque ingeniis essent.

PENSUM, 4, 52. quum principio statim anni, velut pensum nominis familiæque, seditiones agrariis legibus promulgandis cieret. *Sic fere Cicero Phil.* 2, 44. *Antonii uxorem tertiam pensionem diu debere populo Romano, dixit, h. e. interfectionem mariti.*

PENSUS, 26, 15. queis, neque quid facerent, neque quid dicerent, quidquam umquam pensi fuisset.

PENURIA hominum, 6, 30.—frumenti, 4, 25.—omnium rerum, 9, 13.

PER ludos, 2, 18. *i. q. ludis, tempore ludorum. Similiter:* per inducias, 30, 31.—per meridiem profecti, 42, 64.

fortuna per omnia humana, maxime in res bellicas potens, 9, 17.—per cruciatum et ad contumeliam, 26, 13. *vid. Drakenborch. ad* 6, 18.

qua (*contumelia*) per nostram ignominiam ludos commisere, 2, 38. pro *cum. Similiter:* vinci se per suum atque illorum dedecus patiebantur, 3, 42. *cf.* 3, 61.—satin' per commodum omnia explorassent, 30, 29.

cum his molliter et per dilationes bellum geri oportet, 5, 5. nec ipsi per intermissiones has intervallaque lentiorem spem nostram facimus, *ibid.*

recipi, nisi aliquanto post, per Antiochum, non potuit, 33, 18. *scil. quoniam impediebat, obstabat Antiochus.*

Demetrius per vinum, quod excluderetur, paullisper vociferatus, 40, 7. *h. e. quia ebrius erat.*

ne quid per (*propter*) frequentiam juvenum—agi posset, 5, 2. per valetudinem id bellum exsequi nequierat, 8, 12.

per caussam renovati ab Æquis belli, 2, 32. *sub prætextu. Eodem sensu:* per speciem reconciliandæ pacis, 42, 52.

si coarguatur ab alio, ac per se fatenti etc. 39, 12. *i. q. sponte.* per fas ac fidem decepti, 1, 9.

concordiam per æqua per iniqua civitati reconciliandam esse, 2, 32. *i. e. quocumque modo, quantovis pretio.*

per ego te—fili, quæcumque jura liberos jungunt parentibus, precor etc. 23, 9.

jurantes per quidquid deorum est, *ibid.*

jam per omnia ad dimicandum fatis paratus, 10, 39.

PERAGERE verbis aufpicia, 1, 18. *i. e. pronunciare, declarare. cf. cap.* 32.

fua item carmina Albani fuumque jusjurandum per fuum dictatorem fuofque facerdotes peregerunt, 1, 24.

fententiam igitur peregit, nullum placere fenatufconfultum fieri, 3, 40. *cf.* 39, 15.

conful—Decii non cœptas folum ante, fed cumulatas nova virtute laudes peragit, 7, 37.

cui rata ifta pax erit, quam—non juffu populi Rom. peregerimus, 37, 19. *Haud dubie cum Drakenborchio legendum* pepigerimus. *vid. Intt. ad h. l.*

vos autem, fi reum perago, quid acturi eftis, 4, 42. *h. e. fi agente me condemnabitur.*

PERAGRARE, 35, 12. peragratufque orbis terrarum victoriis ejus gentis referebatur.

PERBENE detectam in Leontinis effe avaritiam et crudelitatem Romanorum, 24, 32.—fortunam perbene feciffe, quando etc. 45, 3.

PERBREVIS, perbrevis ævi Karthaginem effe, 28, 35.

PERCELLERE, 34, 15. integri recentibus telis fatigatos adorti hoftes primum acri impetu, velut cuneo, perculerunt.

Aricinos res inopinata perculerat, 2, 14. *i. q. perturbaverat.*

perculfum jam fama hoftem fundunt fugantque, 9, 44.

fuo ipfe conatu perculfus prætor, 44, 12. *i. e. afflictus.*

feciali Poftumius genu femur perculit, 9, 10. pro *percuffit*; *et fortaffe fic legendum. Sæpius enim hæc duo, imprimis* perculfus *et* percuffus, *confufa funt a librariis. Vid. Drakenb. ad* 1, 27.

PERCENSERE, 5, 52. ne omnia generatim facra omnefque percenfeam deos.

quod mihi percenfenti propiores temporibus harum rerum auctores miraculo fuit, 6, 12.

ita quum percenfuiffet Theffaliam, 34, 52. *i. e. formulam regiminis dediffet ad cenfum, ex cenfu, a cenfu.*

PERCIPERE, 7, 26. adeo duorum militum eventum—utraque acies animis perceperat.

PERCITUS, 21, 53. ingenium percitum ac ferox. *i. q. vehemens.*

percitum ira in patrem fpes erat criminis aliquid novi deferre, 7, 5.—percitus ira Camillus, 6, 38.

PERCOMMODE, 25, 25. tumulus—percommode fitus ad commeatus excipiendos.

PERCUNCTARI, 3, 48. finas hic coram virgine nutricem percunctari—percunctantur obvios, 22, 7.—percunctando exfequi, 9, 3.—quum—percunctantes (*transfuga*) doceret, *ibid. cap.* 24. *cf.* 40, 21.

legatos mittunt ad percunctandos Karthaginienfes, publicone confilio Hannibal Saguntum expugnaffet, 21, 18.

ut confulem percunctaretur, liceretne—pugnare, 23, 47. *i. q. confuleret.*

PERCUNCTATIO, 21, 19. directa percunctatio ac denunciatio belli. *i. e. quum quæreretur, bellumne mallent, an pacem.*

PERCURARE, 21, 57. vixdum fatis percurato vulnere.

PERCURSARE, 23, 42. jam ne manipulatim quidem, fed latronum modo, percurfant totis finibus noftris negligentius, quam fi in Romano vagarentur agro.

PERCUTERE, 9, 24. virgis in foro cæfi ac fecuri percuffi.

PERDERE, 9, 14. ne defperata venia hoftes cæcos in fupplicia eorum ageret, perdere prius, quam perire optantes.

PERDIFFICILLIMUS, 40, 21. viam exercitui nullam effe, paucis et expeditis perdifficillimum aditum.

PERDITUS, 23, 2. improbus homo, fed non ad extremum perditus.

quænam hoftibus in perdita re confilia effent, 5, 39.—vir unus res perditas reftituit, 25, 37. *cf.* 26, 6.

PERDOMARE, 9, 20. Apulia perdomita. *cf. cap.* 41.—itaque ergo prima Romanis inita provinciarum, quæ quidem continentis fint, (*Hifpania*) poftrema omnium, noftra demum ætate, ductu aufpicioque Augufti Cæfaris perdomita eft, 28, 12.

PERDUCERE, 26, 2. multos imperatores temeritate atque infcientia exercitum in locum præcipitem perduxiffe.

oppugnatio ad mediam rurfus noctem perducta eft, 36, 23.

orationibus in noctem perductis, 38, 51.—ni altercationem in ferum perduxiffent, *ibid. cap.* 50.

perductus eft ad centum talenta, 38, 14. *i. e. coactus eft offerre etc.*

PERDUELLIO, 1, 26. qui Horatio perduellionem judicent fecundum legem. *cf.* 2, 41. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

et utrique cenfori perduellionem fe judicare pronunciavit, 43, 16. *vid Gronov. ad* 23, 14.

perduellionis fe judicare Cn. Fulvio, 26, 3. *i. q. accufare. vid. Muret. Var. Lect.* 19, 16.

PERDUELLIS pro *hofte, ex ufu antiquiorum temporum*; *quemadmodum et* perduellio *de omni facinore capitali dicebatur.* Divus exftinguet perduelles veftros, 25, 12. *cf.* 42, 20.—victis perduellibus (*Karthaginienfibus*), 29, 27.—perduelles fuperati Perfeus et Gentius, 45, 16. *vid. Cic. Offic.* 1, 12.

PEREGRE, 40, 19. prodigia multa fœda et Romæ eo anno vifa, et nunciata peregre.

PEREGRINUS, 42, 31. jurifdictio inter peregrinos.—peregrinus terror, 3, 16.

PEREMTUS, 2, 23. fœdior corporis habitus pallore ac macie peremti.

PERENNIS, 5, 2. ut perennem militiam facerent, *i. e. ut hiemando continuarent bellum.*

PEREQUITARE aciem, 5, 28.—quum ea via longe perequitaffet, 23, 47.

PEREXIGUUS, 7, 37. nec procul ab hofte locum perexiguum—caftris cepit.

nam ad vefcendum facto perexiguo, utique milites, utebantur, 22, 52. *fcil.* argento.

PERFACILE, 25, 36. in tumulum quidem perfacile agmen erexere.

PERFAMILIARIS, 25, 18. Crifpino Badius Campanus hofpes erat, perfamiliari hofpitio junctus.

PERFERRE, 10, 2. graviſſimas navium non pertulit alveus fluminis.

perferre ad urbem terrorem, 3, 3.—quod ubi in totam concionem pertulit rumor, 2, 54.—clamor in totam concionem perlatus, 8, 32.

Romanos ira eadem, quæ per mediam aciem hoſtium tulerat, et in caſtra pertulit, 9, 13.

præfecti claſſis id unius erat jus, ut agere de ea re, ſine rogatione ulla perlata, poſſet, 45, 25.

PERFICERE, 9, 8. juſta omnia in deditionem perficere. *Videtur legendum aut:* in deditione; *aut:* peragere in deditionem, *i. e. ut omnia redeant ad deditionem, et per eam perficiantur.*

perficere bellum, 5, 4.—luſtrum, 24, 43.—ſacrificium, 10, 38.—mandata, 1, 56.—ſenatuſconſulta, 26, 29.

PERFODERE, 4, 22. donec, perfoſſo a caſtris monte, erecta in arcem via eſt.

PERFREQUENS, 41, 1. emporium perfrequens factum.

PERFRINGERE, 4, 28. ictus ſaxo, perfracto capite, acie exceſſit.

PERFUGA, 30, 16. et perfugæ et fugitivi.—perfugæ fugitivi captivique, 38, 11. *ita ex formula fœderum dici conſuevit. cf.* 31, 19. *ubi tamen extra talem formulam eadem occurrunt.*

PERFUGERE, 28, 7. quum in fidem Ætolorum perfugiſſent.

pars maxima incolumis Romam perfugere, 5, 29.—eo turba omnis perfugit, 1, 8.—ad Porſenam perfugerant, 2, 9.

PERFUGIUM in patris miſericordia et juſtitia habeat, 40, 10. *cf. cap.* 12. perfugium ſibi nuſquam gentium eſſe.

PERFUNGI cura, 26, 17.—auctores belli, quia vivos non potuimus, perfunctos jam fato, dedidimus, 9, 1. *uſitatius de lætioribus dicitur.*

nedum ego perfunctus honoribus certamina mihi cum adoleſcente proponam, 28, 40.

PERFUNDERE religione animum, 10, 38.—perfuſus ultimi ſupplicii metu, 9, 16.—perfuſus horrore venerabunduſque, 1, 16.

quum perfuſum fletu appareret omnibus, loqui non poſſe, 40, 12.

PERGERE, 36, 42. pergit protinus navigare Peloponneſum.—pergit ipſe ire ad urbem oppugnandum, 23, 28.—pergeret porro ire, 21, 22. *cf.* 21, 30. *it.* 24, 2.

pergit inde infeſtus in agros Romanos, 3, 6. *nonnulli codices præpoſitionem ignorant: quæ forma utique rarior et exquiſitior eſt.*

PERGRANDIS, 29, 29. regnum ad fratrem regis Œſalcem, pergrandem natu—pervenit.

PERHORRIDUS, 22, 16.—inter—ſaxa ac—arenas ſtagnaque perhorrida ſitu.

PERICLITARI, 1, 42. ſeu Patrum ſeu plebis animos periclitaretur. *i. q. experiretur. Sic et* 6, 15. ſatis periclitatus voluntates hominum.

donec res ſuas, quibus periclitari nolebant—trajicerent, 38, 25. *i. e. periculum adire.*—ne quis cum tota gente ſimul in rebus dubiis periclitari auderet, 40, 21.

PERICULOSUS, 10, 25. periculofum effe—ne ad omnia fimul obire unus non poffet.

PERICULUM ipfum, difcrimenque id pofcere, 3, 18.

periculum fummæ rerum facere, 6, 22.—univerfo periculo fumma rerum committebatur, 22, 12. *cf. cap.* 32.

pericula claffium externarum, 5, 54. *i. e. damna inde metuenda.*

poftquam mœnibus jam Romanis, pulfo hofte, periculum effe defierat, 3, 23.

neque a penuria frumenti—periculum fuit, 4, 25.

ut, quæ in naves impofuiffent, ab hoftium tempeftatifque vi publico periculo effent, 23, 49. *i. e. jactura ærarii effet. cf.* 25, 3.

id effe periculum, ne fuas preces etc. 10, 7. *cf.* 45, 23.

PERINDE, 7, 5. nec perinde, ut maluiffet plebes—ita ægre habuit etc.

et, perinde quum alia fpecie, tum eminentibus—magnum terrorem præbebat, 37, 40.

fed nec perinde Patres moti funt, 4, 37. *i. q. non tantopere.*

perinde ac debellatum in Italia foret, 28, 38.

PERITUS, 37, 20. veterani omnes et periti belli erant. *cf.* 4, 17. *vid. Drakenborch. ad h. l.*

per æque invia, fed affuetudine peritius, et meliore eum fpe —degreffi in campos, 44, 5.

PERLABI, 28, 11. in ædem Jovis foribus ipfis duo perlapfi angues.

PERLÆTUS, 10, 21. fupplicatioque perlæta fuit.

PERLEGERE, 38, 28. cenfores—fenatum perlegerunt: princeps in fenatu tertium lectus etc.

PERLEVIS, 24, 34. machinator bellicorum tormentorum operumque quibus ea, quæ hoftes ingenti mole agerent, ipfe perlevi momento ludificaretur.

PERLICERE, 3, 44. virginem—Appius amore ardens, pretio ac fpe perlicere adortus etc. *cf.* 10, 11.—donis, 21, 26. *it.* 26, 7.

victorem finitimorum omnium populum in fervitutem perlici poffe, 4, 15.

Gentium quoque regem, jam diu dubium, in focietatem perlici poffe, 43, 18.—ad tranfitionem, 24, 48.

PERLITARE, 41, 14. bove perlitare juffus. *i. q. litare. cf. cap. feq. it.* 7, 8. diu non perlitatum.

primifque hoftiis perlitatum eft, 36, 1.

PERLUCERE, 41, 2. qua (*nebula*) dilabente, ad primum teporem folis perlucens jam aliquid, incerta tamen, ut folet, lux etc.

PERLUSTRARE, 23, 46. hunc Taurea quum diu perluftrans oculis obequitaffet hoftium turmis etc. *i. q. oculis quærens. cf.* 25, 9.

PERMANERE, 40, 54. unus incorruptus permanferat. *de pertinaci conftantia.*

et, quantum ad Karthaginienfes duces attinet, invictum (*Atilium*) ad ultimum permanfiffe, 28, 43.

PERMARINUS, 40, 52. ædem (*dedicavit*) Larium permarinûm.

PERMISSIO, 37, 7. permiffionem extra civium corpora fieri juberent. *nempe in liberum arbitrium ejus, cui fe dederent.*

PERMISSUS, 38, 14. permiſſu conſulis.—Achæorum, *ibid. cap.* 34. *cf.* 3, 43. *it.* 5, 18. *et* 21.

PERMITTERE, 8, 31. ſe vitam fortunaſque ſuas illorum fidei virtutique permittere.

Iſmenias gentem Bœotorum in fidem Romanorum permitti æquum cenſebat, 42, 44. *cf.* 45, 4.—ſi in fidem Maſiniſſæ ſeſe permiſiſſet, 29, 30.—ipſos ſe in deditionem conſulis caduceum præferentes permiſiſſe, 8, 20.

neque enim liberum id vobis permittit Philippus (*utrum bellum an pacem habeatis*), 31, 7.

reliquerat intervalla inter ordines peditum, qua ſatis laxo ſpatio equi permitti poſſent, 10, 5.

equites per patentes in hoſtium acie vias permittere equos jubeat, 29, 2.

detraxit frenos equis; atque ita concitatos calcaribus permiſit, ut ſuſtinere eos nulla vis poſſet, 8, 30.

permittite equos in cuneum hoſtium, 40, 40. *cf.* 3, 61. *it.* 30, 11.

permiſſus equitatus, 3, 70. *i. q. immiſſus.*

quum aliquamdiu, hinc indulgentia, hinc modeſtia, inter permittentes in vicem non magis mutua, quam inexplicabili facilitate, certatum eſſet, 37, 52. *ſcil. quum uterque alterius arbitrio rem permitteret.*

qui eum vexandis prioris anni conſulibus permiſſurum tribunatum credebant, 2, 56. *i. e. eum licenter abuſurum munere ſuo ad etc.*

Numitori Albana permiſſa re, 1, 6. *i. q. in poteſtatem data. cf.* 4, 49.

per quos (*legatos*) ſenatui de vobis permittatis, 36, 35. *nempe arbitrium ſtatuendi etc. cf.* 33, 13.

permiſſum ipſi erat, faceret, quod e republica duceret eſſe, 24, 14. *vid. Drakenborch. ad* 33, 44.

permiſſoque, ut etc. 6, 25. (*abſolute*) *cf.* 35, 20. *it.* 40, 26. utrum—an, 45, 5.

PERMIXTUS, 27, 35. provinciæ non permixtæ regionibus, ſed diverſæ extremis Italiæ finibus.

permixtus, ubi cuſpide uti et cominus gladio poſſet, roboris majoris Romanus eques erat, 30, 18.

PERMULCERE barbam, 5, 41.

omnibus memoria patriæ iras permulſit, 7, 40.

ipſis placido ſermone permulcentibus notos, 28, 25.

PERMUNIRE, 27, 12. caſtra raptim ante noctem permunita. *cf.* 7, 16. *it.* 30, 16.

PERNICIALIS, 27, 23. quæ tamen (*peſtilentia*) magis in longos morbos, quam in perniciales evaſit.

PERNICITAS, 9, 16. præcipua pedum pernicitas inerat, quæ cognomen etiam dedit. (*Papirius Curſor.*)

PERNICITER, 26, 4. eos ſingulos in equos ſuos accipientes equites aſſueſecerunt, et vehi poſt ſeſe, et deſilire perniciter etc.

PERNIX, 28, 20. levium corporum homines, et multa exercitatione pernicium.—perniciſſimum corpus, 44, 34.

PERNOCTARE, 27, 38. et earum coloniarum juniores jurejurando adacti, ſupra dies triginta non pernoctaturos ſe eſſe extra mœnia coloniæ ſuæ etc. *i. q. abſuturos, manſuros.*

PERNOX luna, 5, 28. *it.* 32, 11.

PERNUMERARE, 28, 34. dum imperatam pecuniam Ilergetes pernumerarent. *cf.* 6, 15.

PEROPPORTUNE ad præſentis quietem ſtatus, 1, 42.

PEROPPORTUNUS, 10, 45. nec populo R. magna ſolum, ſed peropportuna etiam ea victoria fuit.

PEROSUS decemvirorum ſcelera, 3, 58.—plebs conſulum nomen haud ſecus, quam regum, peroſa erat, 3, 34. (*active accipiendum.*)

PERPACARE, 36, 42. necdum enim omnia in Græcia perpacata erant.

PERPAUCAS naves ſubductas eſſe, 37, 11. *cf.* 4, 52. *it.* 5, 8.

PERPELLERE, 9, 30. accitos eos in curiam hortati ſunt, uti reverterentur Romam: poſtquam perpelli nequibant etc. *cf.* 2, 31.

multitudinem perpulit, ut imperium regi abrogaret, 1, 59.

fama repens belli Gallici perpulit civitatem, ut Furius dictator—diceretur, 6, 42. *cf.* 9, 24. *et* 31.

perpulere plebeii—ut Minucius præfectus annonæ crearetur, 4, 12. *cf.* 5, 51.

PERPERAM, 26, 23. quod exta perperam dederat. *cf.* 1, 33.

PERPETRARE, 44, 37. ſacrificio rite perpetrato. *cf.* 23, 35.—perpetratis, quæ ad pacem deûm pertinebant, 24, 11.—perpetrato bello, 24, 45. *cf.* 28, 41. *it.* 44, 32.—pace perpetrata, 33, 21.

PERPETUUS, 9, 17. perpetuis præceptis artem ordinare. *Noſtri: in ſyſtema redigere, in formam artis.*

quod eos montes perpetuo dorſo inter ſe jungit, 41, 18.

cujus ordinis languore perpetui jam tribuni plebis—lingua criminibuſque regnarent, 3, 19.

perpetuæ orationes, *vid.* oratio.

PERPLEXE, 30, 20. non perplexe, ſed palam revocant. *cf.* 6, 13.

PERPLEXUS, 38, 32. perplexum reſponſum—perplexa legatio, 36, 5.—perplexius (*carmen*) ſcripturæ genere, 25, 12.

PERPOPULARI, 34, 56. Padi ripas cum cædibus et incendiis perpopulari.—infeſtius perpopulato agro Fregellano, 26, 9. *cf.* 22, 3. *et* 9.

PERPORTARE, 28, 46. naves onerarias—captivos Karthaginem perportantes.

PERQUAM paucis ſuffragio populi relictis locis, 9, 30.

PERRARUS, 29, 38. quod tunc perrarum in mandandis ſacerdotiis erat. *vid. Intt. ad* 6, 1.

PERROGARE, 32, 23. populi Achæorum, quum ſententias perrogarentur. *cf.* 29, 19.

PERRUMPERE, 7, 24. in medium agmen perrumpunt—in urbem, 10, 41.—in veſtibulum perruperant templi, 3, 18.

qui quum fæpe conati nequiffent perrumpere ad fuos, 4, 39.

perrumpere ordines hoftium, 9, 39.—impetum fluminis, 21, 28.—cuneos, 8, 10.—agmen, 8, 30.—eadem qua tranfierant, 4, 39.

PERSCINDERE, 21, 58. omnia perfcindente vento et rapiente.

PERSCRIBERE, 24, 18. fi quid emtum paratumque pupillis—a quæftore perfcribebatur. *Pecunia dicitur* perfcribi, *quam per fcripturam ab argentariis alieno nomine folvitur. vid. Clav. Ciceron. in h. v. it. Duker. ad h. l.*

PERSECARE, 40, 19. id perfecare novum prætorem, ne ferperet iterum latius, Patres jufferunt. *i. q. refecare, conficere.*

PERSEDERE, 45, 39. in equo dies noctefque perfedendo.

PERSEGNIS, 25, 15. pedeftre prœlium fuit perfegne, paucis in prima acie pugnantibus Romanis.

PERSEQUI quærendo, 3, 20. *i. q. inftare.*—reliquias belli, 9, 29.

inter confules provinciis comparatis, bello Græci perfequendi Publilio evenerunt, 8, 22.

apparuit, nihil per alteros ftare, quominus incepta perfequerentur, 6, 33.

mortem meam idem tu perfequi non poteris, 40, 11. *i. e. ulcifci.*

PERSEVERANTER, 4, 60. Patres bene cœptam rem perfeveranter tueri.

PERSEVERANTIA, 5, 4. indignitas perfeverantiam imponere debuit.

impetu potius bella, quam perfeverantia gerat, *ibid. cap.* 6.

PERSEVERANTIOR cædendis in fuga fuit, 5, 31. *i. q. in cædendis fugientibus.*

PERSEVERANTIUS, 21, 10. quo lenius agunt, fegnius incipiunt; eo, quum cœperint, vereor, ne perfeverantius fæviant.

PERSEVERARE, 22, 38. quo id conftantius perfeveraret. pro *et ut in eo conftantius perfeveraret.*

ferociores ad perfeverandum in bello faceret, 6, 33. *cf.* 5, 4. *it.* 38, 42.

aut, perfeverantem, fub judicii tempus plebem offenfurum, 4, 44. *i. e. fi perfeveraret.*

PERSIGNARE, 25, 7. triumviri—facris conquirendis donifque perfignandis. *i. e. donariis, quæ furtim fubducta effent, colligendis et in tabula confignandis.*

PERSONA, 3, 45. fi nec cauffis, nec perfonis (*lex*) variet.

latiorque re et perfonis quæftio fieri, 9, 26.

PERSONARE, 3, 10. tribuni coram in foro perfonare, fabulam compofitam Volfci belli etc.

PERSPICERE, 40, 22. ut præ denfitate arborum, immifforumque aliorum in alios ramorum, perfpici cœlum vix poffet. *Vid. Drakenborch. ad* 22, 6.

PERSTARE, 44, 33. diem totum perftabant.

in cœpto perftare, 42, 10.—pertinacius in incepto perftabat, 32, 23.—perftaret in incepto immitis animus, 8, 33. *cf. cap.* 34.

in recufando perftabat, 10, 13.—in focietate Romana cum fide perftare, 23, 14.

PERSTERNERE, 10, 47. ab ædilibus curulibus—via a Martis silice ad Bovillas perstrata est.

PERSTRINGERE, 1, 25. horror ingens spectantes perstringit, et —torpebat vox spiritusque.

PERSULTARE, 44, 9. haud secus, quam stabili solo persultabant. (*in testudine.*)

quam sæpe in agro eorum impune persultassent, 34, 20. *i. e. prædas inde egissent, rapinas exercuissent.*

PERTÆSUS, 3, 39. nec nominis homines tum pertæsum esse.—decemvirorum vos pertæsum est, *ibid. cap.* 67. *vid. Drakenborch. ad illum locum.*

PERTENDERE, 5, 8. perpauci in majora castra, pars maxima atque ipse Sergius Romam pertenderunt.

PERTENTARE, 27, 10. pertentatis—coloniarum animis. *cf.* 2, 3.

PERTINAX sententia, 4, 57. *h. e. in qua pertinaciter aliquis perseverat.*

quod pertinacius in armis fuerant, 45, 27.

PERTINERE, 1, 20. pertinent sacra ad flaminem. *i. q. ejus curæ subjecta sunt.*

ad quos pertineat facinus, 31, 12 *h. e. qui patraverint.*

pertinet ad plures exemplum, quam calamitas, 26, 38. *h. l. i. q. nocet pluribus.*

exemplum pertinet ad Macedonas continendos, 39, 28. *i. e. valet, vim habet.*

idque omen pertinuisse postea eventu rem conjectantibus visum ad damnationem ipsius Camilli, 5, 21. *i. q. significasse.*

pertinet sensus in omnia, 25, 24. *i. e. pervenit.*—pertinet caritas reipublicæ per omnes ordines, 23, 49. (*extenditur.*)

PERTRAHERE, 30, 12. vivus (*Syphax*) ad Lælium pertrahitur. *scil. captivus.*

ad pertrahendam eam navim, 40, 4. *ubi Perizonius legi vult* retrahendam.

donec ad tumulos tegentes Romanum equitatum pertraxit, 29, 34.

in concionem quoque eos iidem precibus pertraxerunt, 45, 10. *cf.* 10, 19. *it.* 43, 8.

PERVADERE, 42, 5. ea contagione velut tabes—id pervaserat malum.

postquam—Epicyden adesse, pervasit rumor, 24, 31.

quum pervasisset castra rumor, 5, 18.

Doridem cum exercitu pervasit, 42, 13.

terror pavorque—in totam penitus aciem pervasit, 8, 9.

ut pervadere expeditus nuncius non posset, 9, 43. *cf.* 26, 7. *it.* 28, 3.

PERVAGARI, 26, 45. piscatores—vadis pervagatos stagnum.

errabundi domos suas, ultimum illud visuri, pervagarentur, 1, 29.

pervagati Samnium consules, 10, 39. (*cum exercitibus*) ferox natio pervagata bello prope orbem terrarum, 38, 17. *vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 97.

PERVASTATIS passim agris, 21, 7. *cf.* 8, 19. *it.* 10, 37.

PERVEHERE, 5, 40. plauftro conjugem ac liberos vehens—virgines facraque in plauftrum impofuit, et Cære—pervexit. *cf.* 44, 45.—tranquillo pervectus Chalcidem, 31, 23.

PERVELLE, 8, 18. illud pervelim—proditum falfo effe, venenis abfumtos.

PERVENIRE, 5, 5. ad finem operis tandem perventum.—necdum a fingulis—pervenerant factiones, 1, 17.

nifi Hifpanorum cohors, ad id ipfum remiffa ab Hannibale, perveniffet, 22, 18. *ubi cum Gronovio legendum* fuperveniffet.

equites—et elephanti—et tritici modiûm—millia ab rege Mafiniffa ad exercitum—pervenerunt, 32, 27.

PERVERSUS, 21, 33. perverfis rupibus juxta invia ac devia affueti difcurrunt. *infeftas et incommodas Creverius interpretatur, laudans Virgilii Æneid.* 7, 584. *Sed vid. la Cerda ad hunc locum, unde fua fumfit Creverius. Equidem, dum auctoritatibus, pro genuina lectione, vindicetur,* perverfis, *eo quidem fignificatu, quo accipi h. l. folet, etiam a Cel. Strothio, qui* tranfverfis, obliquis, *interpretatur, vitiofam iftam lectionem effe arbitror.*

PERVERTERE, 21, 5. ubi pedes inftabilis, ac vix vado fidens vel ab inermi equite, equo temere acto, perverti poffet.

PERVESTIGARE, 31, 13. Locris facrilegium perveftigatum a Q. Minucio erat, pecuniaque ex bonis noxiorum in thefauros repofita.

PERVICACIA, 9, 34. pervicacia tua et fuperbia coëgit me loqui. *in partem deteriorem h. l. pro* pertinacia *eft accipienda, quum alias et in bonam partem dicatur. vid. Drakenborch. ad h. l.*

PERVICAX, 42, 62. deos hominefque et moderationis Perfei, et illorum pervicacis fuperbiæ futuros teftes.

PERVIDERE, 33, 5. ut neque quæ cujufque ftipitis palma fit, pervideri poffit. *i. q. accurate difcerni.*

PERVIGILIUM, 23, 35. caftra Campana, ut in pervigilio neglecta, fimul omnibus portis invadit.

PERVILIS, 31, 50. annona quoque eo anno pervilis fuit.

PERVINCERE, 42, 45. multis rationibus pervicerat Rhodios, ut —Romanam focietatem—retinerent. *nifi legatur cum Drakenborchio* pervicerat, Rhodii ut etc. *i. e. perfuaferat.*

his orationibus pervicerunt, ut confules in fenatus auctoritate fore dicerent fe, 32, 28.—inftando ftimulandoque pervincit, ut etc. 29, 31. *cf.* 2, 40. *it.* 4, 12.

poftquam ipfa virtus pervicerit, ne in ullo genere hominum inhonorata effet, 10, 24.

PERVIUS faltus, 9, 43.—fpecus, 10, 1.—ut pervium ordinem faceret, 30, 10.

frontibus velut pedeftris acies urgebant, perviæque naves pugnantibus erant, 26, 39. *i. e. ordines navium laxi, ut tranfitus navibus aliis effet.*

PERURERE, 24, 20. perufti late agri. *cf* 26, 13.

PES cum pede collatus, 28, 2.—pede collato pugnare, 38, 21. *cf.* 10, 29.—ad pedes pugna ierat, 21, 46.

peditem ne ad pedes degreffo equiti parem effe, 3, 62. tuo confilio equitem ad pedes deduxeris, 4, 40.

ad pedes defcenfum a Romanis, 9, 22.

ut ii omnes, quos cenfores notaffent, pedibus mererent, 24, 18.

minimum pedibus itineris confectum: plerumque provolventes fe fimul cum armis aliifque oneribus, cum omni genere vexationis, proceflerunt, 44, 5.

pedibus proficifci, 26, 19. *h. e. in terra continenti. Opponitur:* navibus ire.

Argos et Lacedæmonem—fub pedibus tuis relinquemus; quæ titulum nobis liberatæ Græciæ fervientes deforment? 34, 32.

in quam fententiam quum pedibus iretur, 5, 9.

PESSIMUM, 2, 1. quin peffimo publico facturus fuerit. *Sic etiam* 4, 4. *legendum videbatur Gronovio, non:* peffimo exemplo publico. *Similiter Tacitus* egregium publicum *dixit. Apud Noftrum* 4, 44. *hæc funt:* ut in parcendo uni malum publicum fiat.

PESTIFERO fidere icti, 8, 9.

Tarquinius—mihi fibique—peftiferum hinc abftulit gaudium, 1, 58.

PESTILENS annus, 4, 52.—gravis peftilenfque omnibus animalibus æftas, 5, 13.—in peftilente atque arido circa urbem folo luctari, 7, 38.

ne improbum vulgus a fenatu aliquando libertatem falubri moderatione datam ad licentiam peftilentem traheret, 45, 18.

peftilens collegæ munus effe agros: illos fervitutem iis, qui acceperint, laturos, 2, 41. *alibi* veneno illitum *tale munus dicitur.*

PESTILENTIA orta, 9, 28.—fedata, 7, 3.—urens fimul urbem atque agros, 10, 47. *Ceterum* peftilentia *et* peftis *promifcue dicuntur,* 4, 25. *cf.* 25, 26.

et loco gravi et tempore anni (medium enim æftatis erat) ad hoc infolito odore ingruere morbi vulgo: cujus peftilentiæ metu profecti etc. 37, 23.

PESTIS publica, 8, 18. *i. q. peftilentia, vel potius veneficium fub nomine peftilentiæ.*

peftis ac hellua immanis, 29, 17. *i. e. bellua peftifera*—illam furiam peftemque omnibus delinimentis animum avertiffe atque alienaffe, 30, 13.

terrorem affiduum a Volfcis fuiffe, quam peftem adhærentem lateri fuo tot fuper alia aliis bellis exhaurire nequiffe, 6, 10.

qui fupereffent pauci, fi multiplici gravarentur ftipendio, alia perituros pefte, 23, 48.

ut alii alia pefte (*mortis genere*) abfumti fint, 25, 19. *cf.* 10, 28. locumque eumdem fuæ peftis et Gallorum ac Samnitium fore. *i. e. interitus.*

peftis—anceps, 35, 27. (*de incendio caftris illato.*)

PETERE, 35, 10. in unum locum petebant ambo patricii; et rei militaris gloria recens utrumque commendabat. *de comitiis confularibus.*

ad pacem cum precibus petendam, 9, 16.—precibus ab diis petitum, 5, 18.

diemque comitiis a—prætore urbano petiit, 43, 16.

petere—se quoque in gratia reconciliatæ pacis posse uti, 44, 14. pro *petere, ut possit etc.*

magis tentata est triumphi spes, quam petita pertinaciter, 28, 38. *nisi, quoniam duriusculum est,* spem petere, *cum Dukero legere malis* petitus : *quod tamen necessarium non videtur.*

quod iter petiturus esset, ignarus, 44, 2. *in eod. capite est:* viam petere. *vid. Intt. ad h. l.*—petere fugam, 9, 23.—vallum, 8, 38.

PETITOR, 3, 44. notam judici fabulam petitor, quippe apud ipsum auctorem argumenti, peragit.

PHALANGITÆ, 37, 42.

PHALANX Macedonum gravis atque immobilis, 33, 9. *cf.* 9, 19. —Phalanx immobilis et unius generis, 9, 19. *cf.* 8, 8. *ipse Livius interpretatur per cuneum,* 32, 17.

PHALERÆ, 22, 52. si quid argenti, quod plurimum in phaleris equorum erat—omnis cetera præda diripienda data est.

PIACULARIS, 29, 19. sacrum piaculare fieri, ita ut prius ad collegium pontificum referretur, quod sacri thesauri moti, violati essent, quæ piacula, quibus diis, quibus hostiis, fieri placeret.

PIACULUM, 39, 47. sine piaculo rerum prætermissarum.

piacula iræ deûm conquirere jussus, 40, 37. *cf.* 22, 9.

piaculum hostiam cædi, 8, 10. *cf.* 29, 8. *et* 19.

ipsum (*Postumium*) se cruciatibus et hostium iræ offerre, piaculaque pro populo Rom. dare, 9, 10. *cf.* 6, 21.

ut luendis periculis publicis piacula simus, 10, 28.

nisi aliquod profecto nefas esse, quo, si intersimus spectaculo, violaturi simus ludos, piaculumque merituri, 2, 38.

auctoribus ad piaculum noxæ objiciendis, 45, 10.

hæc—legatio etiam insolentioris—legationis satis magnum piaculum esset, 45, 23.

dedendum id piaculum (*Hannibalem*) rupti fœderis, 21, 10. *i. e. ad expiandam violationem fœderis. cf* 8, 9.

PIE, 1, 22. ita pie bellum indici posse. *i. q. legitime, sine violatione fidei.*

magis pie (*ut frater*) quam civiliter (*leges respiciens*) vim fecisse, 38, 56.

PIGNERARE, 29, 36. bona pigneranda pœnæ præbebant, *i. e. relinquebant, ut iis publicandis pœna sumeretur. vid. Drakenborch. ad* 6, 35.

quum—quorum propinqui extra urbem interclusi ab hostibus erant, velut obsidibus datis, pigneratos haberent animos, 24, 1.

PIGNUS, 33, 22. oppidorum ac vicorum falsas et in tempus simulatas, sine ullo pignore, deditiones factas esse. *h. e. non obsidibus datis, non traditis armis.*

quos (*equites*) pignora pacis custodiendos Luceriam Samnites dederant, 9, 15.

nec obsides, pignus futuros furto et fraude agendæ rei, posceret, 43, 10.

adjicit ad pignus futuræ regi cum tyranno amicitiæ, filias—matrimonio jungere velle, 32, 38. *nisi* pignus *capiatur de traditione Argorum, quod non probabile admodum est. Ceterum pro* ad *aut* id *melius legeris, aut prorsus* ad *sustuleris. vid. Duker. ad h. l.*

fortunæ pignora, 9, 18. *i. e. boni duces bellici.*

conditum in penetrali fatale pignus imperii Romani, 26, 27. *int. Palladium.*

dimissi circa domos apparitores, simul ad pignora capienda, 3, 38. *cf.* 37, 51. *it.* 43, 16.

PIGRITIA et PIGRITIES, 6, 4. pigritiâ ædificandi. *i. e. quod ædificare nollent.*

imminens nox—Romanis pigritiem ad sequendum locis ignotis fecit, 44, 42.

PILA librata ponderibus figuntur, 7, 23. *vid. supra in v.* libratus.

PILEATUS, 33, 23. magis in se convertit oculos Cremonensium—colonorum turba pileatorum, currum sequentium. *i. e. tamquam libertorum imperatoris. cf.* 45, 44.

PIUS, 2, 38. nisi aliquod profecto nefas esse, quo, si intersimus spectaculo, violaturi simus ludos—ideo nos ab sede piorum, cœtu concilioque abigi.

Decium consulem purum piumque deis immortalibus visum, 10, 7.

adversus injusta arma pio justoque se tutarentur bello, 42, 23.—justum piumque bellum, 9, 8. *vid. Drakenborch. ad h. l.*

PLACABILIS, 4, 42. Hortensii placabile ad justas preces ingenium. *vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 23.

PLACAMEN, 7, 2. ludi quoque scenici—inter alia cœlestis iræ placamina instituti dicuntur. *cf. cap. sequ.* velut aversis jam diis, aspernantibusque placamina iræ.

PLACARE, 8, 33. his vocibus quum in se magis incitarent dictatorem, quam in magistrum equitum placarent.

ad placandos deos, mitigandosque homines, 9, 1. *cf.* 8, 33. nec preces, quæ sæpe hostem mitigavere, quæ deorum iras placant.

PLACATUS, 2, 60. tum duci, tum—Patribus quoque placatior exercitus rediit.

PLACERE, 33, 31. quum primum ei res suæ placuissent, *i. q. quum primum satis potens esset: vid. B. Patruum ad Tacit. Mor. Germ. cap.* 11.

ubi satis placuere vires, 39, 30. *i. e. satis magnæ et idoneæ visæ sunt.*

placet hibernis locus, 24, 20. *i. q. ad hiberna.*

togaque et forum placuere, 22, 26. *i. e. rebus forensibus, caussisque agendis operam dedit: vid. Gronov. ad Tacit. Annal.* 11, 7.

in omnibus circulis atque etiam, si diis placet, in conviviis sunt, qui exercitus in Macedoniam ducant, 44, 22. *i. e. quod maxime stultum: solent enim hæc verba ironice dici. cf.* 4, 3.

neque illos recte fecisse—neque senatui placere, deditos spoliari, 39, 54. *de senatus decreto.*

PLACIDE, 38, 20. animadvertit meridiana regione terrenos et placide acclivos ad quemdam finem colles esse. *Vid.* pascere.

PLACIDUS, 3, 15. accipiunt civitatem placidiorem confules.

PLAGA una (Maternam ipfi appellant) non continuit modo ceteros in armis, fed confeftim ad certamen egit, 9, 41. *plaga h. l. pro parte exercitus hoftilis dicta eft. Cel. Strothius* pagum *vel* tribum *interpretatur.*

PLAGULA, 39, 6. veftem ftragulam pretiofam, plagulas—Romam advexerunt: *pro aulæis, tapetibus, accipiuntur a Dukero, quibus parietes et lecti cubiculares obducuntur. Apud Suetonium in Tito cap.* 10. *funt dimotæ plagulæ in lectica; fed lecticæ tum non in ufu videntur fuiffe. Poffis huc commode referre locum Eutropii,* 9, 12. *ubi lecticulæ pallia occurrunt. Proprie plagulæ funt fegmenta lintei panni etc.*

PLANICIES (*et* PLANICIA) fubmiffa faftigio, 27, 18. *i. e. mons declivior a faftigio, nec defcenfu abrupto, fed, qui fenfim in planiciem abit, dum veniatur in æquum. Similiter* 25, 36. omnia faftigio leni fubvexa.

partem planiciæ aut Jovis templum aut oppidum tenet, 44, 6.

PLANUS, 9, 26. urbs fita in plano.—a planioribus aditu locis, 1, 33.

PLAUSTRUM, 9, 30. in plauftra fomno vinctos (*tibicines*) conjiciunt ac Romam deportant, nec prius fenfere, quam, plauftris in foro relictis, plenos crapulæ eos lux oppreffit.

PLEBEIUS, 22, 34. nec finem ante belli habituros, quam confulem vere plebeium, id eft hominem novum, feciffent.

PLEBICOLA, 3, 68. affentatores publicos, plebicolas iftos etc. *cf. cap.* 33.

PLEBISCITUM. *Dicitur etiam divifum* plebis fcitum, *interjecta copula* que, 22, 26. *item* plebifque fcitus, 25, 7.

PLEBS, *it.* PLEBES, 3, 14. alloqui plebis homines. *cf.* 8, 33. de plebe multitudo, 5, 39. *vid. Drakenborch. ad* 5, 12. *it. fupra in v.* multitudo. *Honeftius autem* de plebe *dicitur, quum fermo eft de ordinum in republica diverfitate, in primis, qua in magiftratibus creandis huc refpiciebatur. Nam qui ex ordine plebeio in fenatum allecti erant, et ipfi* de plebe *dicuntur, v. c.* 6, 42. Sextius de plebe primus conful. *cf.* 7, 17. Marcius Rutilus dictator et cenfor primus de plebe. (*alibi, v. c.* 6, 37. *eft etiam* ex plebe). *Itaque et* plebeius confulatus *memoratur,* 6, 39. *et* plebeii magiftratus, 6, 11. *Unde porro intelligitur* plebeios *et* de plebe *nihil a fe invicem difcrepare. Antiquioribus autem temporibus, ut ultima repetamus, quum non nifi patricii fenatores effent, quotquot* plebeii *erant, iidem etiam* de plebe, *h. e. non* fenatores, *nec* patricii *erant, et contra. vid. Duker. ad* 39, 17.

a plebe, confenfu populi, confulibus negotium mandatur, 4, 51.

prætor is, qui jus populo plebeique dabit fummum, 25, 12.

ut plebes ab optimatibus diffentirent, 24, 2.

plebem fuam impelli poffe, ut arma caperent, 2, 35.

non enim populi, fed plebis eum magiftratum effe, 2, 56. *vid. infra in v.* populus.

tribunus plebis tulit ad plebem, plebefque fcivit, 34, 53.

PLENUS, 1, 14. plenis portis effufi hoftes. *i. e. ut portæ multitudine repleantur.*

pleno gradu ad caftra hoftium tendunt, 9, 45. *vid.* gradus.

cunt in pugnam irarum fpeique pleni, 2, 45.—pleni adhortantium vocibus, 1, 25.—ignominiæ cladifque pleni, 4, 10.—pleni populationum, 2, 43.—lacrimarum, 7, 31. *it. cap.* 40. —crapulæ, 9, 30.—minarum iræque, 8, 30. *vid. Drakenborch. ad* 3, 25.

omnia votorum lacrimarumque plena, 7, 30.

plenior aliquanto animorum irarumque, 6, 18.

PLERIQUE, *pro multis*, 10, 13. eo anno plerifque dies dicta ab ædilibus. *vid. Duker. ad Epit.* 34. *Id poftea magis frequentatum eft ætate argentea.*

PLERUMQUE, 40, 46. ex infeftis hoftibus plerumque focii fideles. *i. q. non raro.*

finis incliti per Europæ plerumque, atque Afiam omnem regni, 45, 9. *adjective. nifi vero cum Dukero legas* pleraque.

PLORATUS, 2, 33. clamor inde oppidanorum, mixtus muliebri puerilique ploratu, ad terrorem, ut folet, primo ortu et Romanis auxit animum etc. *vid. Drakenborch. ad h. l. it. ad* 26, 9.

PLUERE, 3, 10. inter alia prodigia et carnem pluit. *Sunt, qui* carne *præferant. Sic* lapidibus pluit, 1, 31.—terra pluit, 34, 45. *vid.* fanguis. *Etiam* pluvit *in aliis locis optimi codices exhibent.*

PLURES Samnitium cecidere, plures Romani vulnerati funt, 8, 36.

PLURIMUS, 41, 4. plurimos hoftium occidit.—ubi plurimum belli fuerat, 2, 31.—quum plurimum in celando incepto ad effectum fpei habuiffet, 21, 57.

quorum fecundum Ætolos plurima fuit opera in eo bello, 36, 7.—plurima præda, 10, 45.

plurimo—clamore—orto excitos reges, 1, 39.

cœlum vifum eft ardere plurimo igni, 3, 5.—facibus ardentibus plurimum fimul ignem conjecerunt, 23, 37.

PLUS, 40, 2. quum plus annum æger fuiffet, pro *per annum amplius.*—paullo plus ducentos paffus a caftris Romanis, 31, 34.

nulla (*navis*) plus quam triginta remis agatur, 38, 38. plus tamen hoftium fuga, quam prœlium abfumfit, 2, 42.

plus mille capti, 24, 41. *cf.* 42, 23.

parte plus dimidia rem auctam, 29, 25.

PLUVIA, 21, 56. aut nihil fenfere obftrepente pluvia, aut—fentire fe diffimularunt.

POCILLUM mulfi—fefe facturum, 10, 42. *i. e. facrificandi cauffa oblaturum*; pro *pocillo facturum.*

PŒNA, 8, 30. dictatorem avidum pœnæ venire. *fcil. fumendæ a magiftro equitum.*

has dea pœnas a templi fui fpoliatoribus habet, 29, 18.

PŒNITERE, 1, 8. me haud pœnitet eorum fententiæ effe. *i. e. non dubito etc.*

pœniteat nunc vos plebeii confulis, 4, 3. *i. q. pudeat.*—neminem noxæ pœnitebat, 2, 54.

nec aut eventus eorum Romanum, aut moræ, qua trahebant bellum, pœnitebat, 9, 27.

Volumnium provinciæ haud pœnituit; multa fecunda prœlia fecit, 9, 42.

ut nos cladium noftrarum non pœniteat, 28, 39.

quorum nec virtutis, nec fortunæ ullo die populum Rom. pœnituit, 9, 18. *cf.* 22, 12.

quippe minime pœnitere fe virium fuarum, fi bellum placeat, 8, 23. pro *fatis virium fibi effe etc. cf.* 4, 58.

Ætolos quoque—fi pœnitere poffint, poffe et incolumes effe, 36, 22.

fub haud pœnitendo magiftro, ipfo Anco rege, 1, 35.

POLIRE, 40, 51. columnafque circa poliendas albo locavit. *verbum proprium de opere albario vel tectorio: vid. Cel. Ruhnkenium ad Velleii* 2, 22.

POLLERE, 1, 24. quanto magis potes pollefque.—qui (*popus*) certe unus plus, quam tua dictatura, poteft polletque, 8, 33.

nec arma modo, fed jura etiam Romana, late pollebant, 9, 20.—Etruria terra marique pollens, 5, 54.

quandoquidem tantum interceffionem pollere placet, 6, 35.

POLLICITATIO, 42, 38. decepti pollicitationibus regis.—pollicitatio benigna, 31, 25. *Sic et* 9, 30. benigne polliceri.

POLLUERE, 6, 41. omnes cærimonias polluimus, *cf.* 7, 2.—vulgata dein religio a pollutis, nec matronis folum, fed omnis ordinis feminis, 10, 23.

polluta femel militari difciplina, 8, 34.

facram hanc infulam (*Samothracam*) et augufti totam atque inviolati foli effe?—cur igitur—pollutam homicida fanguine regis Eumenis violavit? 45, 5. *i. e. polluit atque violavit. nifi legatur cum Gronovio* pollutus.

POMŒRIUM verbi vim folam intuentes, poftmœrium interpretantur effe etc. 1, 44.

POMPA, 2, 54. confulares vero fafces, prætextam curulemque fellam, nihil aliud, quam pompam funeris putent: claris infignibus velut infulis velatos ad mortem deftinari.

PONDO, 8, 14. ufque ad mille pondo clarigatio effet. *i. q. mille æris, five mille affes, qui tum libram pondo erant. Sic Dukerus.*

torquis aureus duo pondo, 44, 14. *Gronovius Pec. Vet. p.* 36. duapondo *legi vult, i. e. duas pondo libras. cf.* 21, 62. donum ex auri pondo (*pondere librarum*) quadraginta Lanuvium—portatum eft. *cf.* 28, 45.

PONDUS, 5, 51. qui (*hoftes*) cæci avaritia in pondere auri fœdus ac fidem fefellerunt.

PONE, 44, 16. ædes P. Africani pone Veteres ad Vortumni fignum—in publicum emit.

PONERE, 4, 20. dictator coronam—in Capitolio Jovi donum pofuit. *cf.* 26, 24. 32, 27. 42, 6. *vid.* donarium. *it.* facratus.

aramque ibi pofuit, 10, 23.—in ædem Herculis fignum dei pofitum, 38, 35. *cf.* 31, 44.

figna ænea quinque in ærario pofuerunt, 31, 50. pro *repofuerunt fervanda. Hæc forma ufitatior eft, quam cafus quarti.*

ſtatuamque auratam—patri Glabrioni poſuit, 40, 34.

legatorum—ſtatuæ publice in Roſtris poſitæ ſunt, 4, 17.

ni abditi poſt tumulum opportune ad id poſitum etc. 28, 13. *i. q. ſitum.*

navium carinæ—quum eſſent poſitæ, 28, 45. *vid.* carina.

in conſpectu erant poſita in plano (*caſtra*), 5, 28.

in urbe alieno ſolo poſita, 4, 48. *i. q. ſtatuta, conſtituta, condita: ita enim hiſtorici, in tali re, loqui ſolent. cf.* 39, 27.

cum urbe ſimul poſitæ traditæque per manus religiones, 5, 51.

pilis ante pedes poſitis, gladiis tantum dextras armemus, 6, 12.

piloque poſito, ſtricto gladio in hoſtem impetum facit, 7, 16.

cætratos—haſtis poſitis, quarum longitudo impedimento erat, gladiis rem gerere jubet, 33, 8. *i. e. reclinatis, demiſſis, ut e Græco καταβαλοῦσι Polybii vertendum fuiſſe putat Creverius. cf.* 35, 35.

tabulam poſuiſſe, et juraſſe, (*Flavium, ſcribam*) ſe ſcriptum non facturum, 9, 46.

poſitis omnium aliarum rerum curis, 7, 32.

dii immortales ita vos potentes hujus conſilii fecerunt, ut, ſit Latium deinde, an non ſit, in veſtra manu poſuerint, 8, 13.

inter quos (*auctores*) me ipſe in re dubia poni malim, 29, 25.

ut in dubio poneret, utrum—matronæ ſua ſponte, an nobis auctoribus, feciſſent, 34, 5.—in incerto, 4, 23. pro *reponere, relinquere.*

haud in magno equidem ponam diſcrimine, *Præfat.*

in quo (*Papirio*) tum ſumma rei bellicæ ponebatur, 9, 38.

ad mœnia urbis perveniſſe—in gloria ponebant, 26, 37.

in Romanos odii regnum poſuerat præmium, 41, 23. *i. q. propoſuerat.*

ſi quis ei, quem urgeat fames, venenum ponat cum cibo, 6, 40. pro *apponat.*

PONS fluminis, 23, 24.—Romani ponte Ticinum jungunt, 21, 45.

ponte ſublicio tum primum in Tiberi facto, 1, 33.—portum et pilas pontis in Tiberim, 40, 51.

PONTIFEX *pro Pontifice maximo,* 34, 44. *vid. Jac. Gronov. ad* 1, 32.

pontificum ſcita, 1, 20.—ſcribæ, 22, 57.—penetralia, 9, 46. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

pontifices ſuffecti, 25, 2.—ante hunc nemo—pontifex creatus fuerat, qui ſella curuli non ſediſſet, *ibid. cap.* 5.

POPULARI, 3, 6. urbem Romanam ſubita deûm ira morbo populari. (*paſſive dictum*)

ſi qua licentia populando effuſus exercitus, 9, 31.

conſul quum aliquoties per omnem hoſtium agrum populabundus iſſet, 3, 3. *cf.* 2, 63. *it.* 25, 14.

POPULARIS, *qui eſt ejuſdem populi,* 34, 27. tria millia mercenariorum militum, decem millia popularium cum caſtellanis agreſtibus in armis habuit.—Karthaginienſes, duces ſuarum gentium inter populares, 30, 33.

tribuni plebis popularem poteftatem lege populari celebrabant, 2, 42.

dictator—in actione minime popularis, 22, 25. *Gronovius malebat* populari.

confenfu opprimi popularem virum, 6, 20.—minime populare minifterium agro affignando fociis, 4, 11.—populare ingenium, 5, 17*. *i. e. populo tractando, capiendo, aptum.*

POPULATIO effufa, 10, 2.—in agris, 38, 14. *i. e. agrorum.*—populationibus feffi, 9, 20.—populationum plenus, 2, 43. *h. e. rerum populando congeftarum.*

quum populationem fepulchris diruendis exercuiffet, 31, 26.

non populationem, nec prædonum parvas manus—adeffe, 3, 3.

prædæ populationumque fpes, 22, 1. *cf.* 22, 9.

POPULATOR, 3, 68. nifi paucis diebus hos populatores agrorum noftrorum fufos fugatofque caftris exuero. *cf.* 10, 21. *it.* 22, 12.

POPULUS, 2, 56. non populi, fed plebis eum magiftratum effe. —ea mihi populo plebique Romanæ—bene verruncent, 29, 27. *cf.* 3, 19.—prætor is, qui jus populo plebeique dabit fummum, 25, 12.

cujus populi ea, cujufque gentis claffis fuerit, 7, 26.—in omnibus Græciæ gentibus populifque, 45, 31.

neminem neque populum neque privatum fugio, 9, 1.

nec facturum æqua Samnitium populum, 7, 31.—ex omnium Samnitium populis, 10, 14.—ab frequentibus populis, 9, 20.

populus cultoribus frequens, 21, 34.

non ex eifdem femper populis exercitus fcriptos, quamquam eadem femper gens bellum intulerit, 6, 12.

fe (*tribunos plebis*) ad populum laturos, 10, 13. *i. q. ad plebem. cf.* 7, 42. 25, 3.

frumenti vim binis æris in modios populo (*plebi*) divifetunt, 31, 50. *cf. cap.* 4. *it.* 33, 42.

concurfus populi, mirantium, quid rei effet, 1, 41.

PORRICERE, 29, 27. cruda exta victimæ in mare porricit.

PORRIGERE manus ad cœlum, 30, 21.

ratem unam—a terra in amnem porrexerunt, 21, 28. in fpatium ingens ruentem porrexit hoftem, 7, 10. *eleganter* pro *ftravit, ad proceritatem hominis fimul exprimendam.*

ab fitu porrectæ in dorfo urbis, 1, 3. *i. e. in longitudinem extenfæ.*

fimul, ne facile perrumperetur acies, dimidium de fronte demtum introrfus porrectis ordinibus duplicat, 33, 8. *i. e. dimidio de fronte demto introrfus porrectos ordines duplicat. cf.* 25, 21.

et facem Setiæ ab ortu folis ad occidentem porrigi vifam, 29, 14.

PORRO, 1, 7. ex loco infefto armenta porro agere cœpit.—quum infenfus ira porro inde abiturus videretur, *ibid. cap.* 53.

PORTA extraordinaria, 40, 27. *i. e. prætoria, ubi tendebant extraordinarii.*—dextra et finiftra principalis porta, *ibid.*—nocte per averfam portam filentio excefferunt, 10, 34.

porta Collina urbem intravere, 3, 51—Capena cum exercitu ingreffus, 26, 10.—Carmentali in urbem ductæ, 27, 37.

portarum exitus, 9, 37.—fores, 25, 30. *vid.* clauftra.—plenis portis effufi hoftes, 1, 14.—in ipfis portis hoftium, 21, 30. *it.* 54.

PORTARE, 45, 1. magna pars hominum ad conjuges liberofque lætum nuncium portabant.

iis quoque (*regulis*) quæ darentur, portata, 27, 4.

has fpes cogitationefque fecum portantes, 1, 34.

PORTENDERE, 5, 15. quidnam eo dii portenderent prodigio.—aliud, magnitudinem imperii portendens, prodigium, 1, 55.—quam fibi fpem (*oraculum*) portenderet, 29, 11.

dii—auguriis aufpiciifque—omnia læta ac profpera portendunt, 26, 41. *cf.* 31, 7.

quo maturius fatis, ominibus, oraculifque portendentis fefe victoriæ compotes fierent, 29, 10.

ominatur, quibus quondam aufpiciis patres eorum pugnaverint ad Ægates infulas, ea illis exeuntibus in aciem portendiffe deos, 30, 32. *Hic manifefte dicitur* portendere aufpicia, *quod negabat Dukerus: non bene: nam* portendere *eft* oftendere.

PORTIO, 7, 1. pro portione et ex multitudine alia multa funera fuiffe.

quibus aliquid novi adjectum commodi fit, eis laborem etiam novum pro portione injungi, 5, 4.

æquis portionibus folveretur, 6, 35. *ufitatius foret,* penfionibus, *atque ita legendum videbatur Cujacio: fed codices non addicunt; nec eft neceffarium, quia penfiones tamen funt portiones æquæ, plerumque certe, fummæ univerfæ.*

PORTORIUM, 32, 7. portoria venalium—item Caftrorum portorium, quo in loco nunc oppidum eft, fruendum locarunt. *vid. Drakenborch. ad h. l.*

PORTUS, 45, 30. alii (*portus*) ad infulam Eubœam, alii ad Hellefpontum opportune verfi.

ex patenti utrimque coactum in anguftias mare fpeciem intuenti primo gemini portus in ora duo verfi præbuerit, 28, 6.

ante os ipfum portus anchoras jacit, 25, 11.

caftra munita, portum ad omnes cafus, 44, 39. *i. q. perfugium.*

POSCERE, 1, 24. fagmina te rex pofco. *cf.* 7, 32. vid. *expofcere.*

privatis dictatorem pofcere reum verecundiæ non fuit, 9, 26.

arma, tela, frumentum, quæque belli alia tempora pofcent, 6, 6.

POSSE, 8, 33. qui (*populus*) certe unus plus, quam tua dictatura, poteft polletque.

ab illis, etiam quæ non poffint, tentari, 9, 26.

omnia ut poffes in nobis, dii dederunt, 30, 12.

concionem Argivorum poftulabat rex, ut id fciri poffet, 32, 40. pro *fciretur, cognofceretur. Sic, pleonaftice, fæpius dicitur. vid. Gronov. ad* 32, 13.

deleri totus exercitus potuit, 32, 12. pro *potuiffet.*

POST, 41, 9. poftque ea.—poftve eos cenfores, 39, 3.

poft paucis diebus, 32, 5. *ufitatius poft cafum ponitur hoc fenfu. cf.* 40, 47. *et* 57.

poft tertium diem, 6, 1. *i. q. tertio die. Eadem ratione dicitur: ante diem tertium v. c. Kalendas Octobres.*

Hannibalem poft paullo audiftis, 22, 60. *cf.* 5, 55.

POSTEA, 41, 24. legati deinde poftea miffi ab rege.

inde poftea ad Demetriadem—fub ipfis mœnibus urbis collocutus fuerat, 44, 24.

POSTERIUS, 26, 34. alios in vincula condendos, ac de his pofterius confulendum. pro *pofthæc.*

POSTERUS, 1, 10. nec irritam conditoris templi vocem effe, qua laturos ea fpolia pofteros nuncupavit. *i. q. futuros reges.*

POSTFERRE, 3, 64. qui libertati plebis fuas opes poftferrent.

POSTHABERE, 7, 36. qui (*Decius*) auctor omnia pofthabendi—perpulit confulem, ut hoftes—aggrederetur. *i. e. auctor erat, ut fine mora etc.*

POSTICUS, 23, 8. hortus erat pofticis ædium partibus. *cf.* 40, 2.

POSTMODO, 26, 29. ut comploratio eorum flebilefque voces et extemplo oculos hominum converterent, et poftmodo fermones præbuerint. *cf.* 2, 24. *it.* 25, 38.

POSTMODUM, 2, 9. hæc indulgentia Patrum afperis poftmodum rebus—adeo concordem civitatem tenuit, ut etc.

POSTREMO, 4, 14. et primum circumfpectans tergiverfari: poftremo quum etc.—laceffere ad pugnam: primo obequitando caftris provocandoque; poftremo etc. 2, 45. pro *primo—deinde—poftremo. Sic* denique, *etiam apud Ciceronem, pro* fecundo, deinde, *quamquam rarius, reperitur.*

POSTULARE, 5, 47. prout poftularet locus.—quæ belli ufus poftulabant, 34, 6.

poftulabantur ergo nobiles homines, 9, 26. *i. q. accufabantur.*

ut virginem in fervitutem affereret, neque cederet fecundum libertatem poftulantibus vindicias, 3, 44.

POSTULATUM, 3, 53. quærentibus legatis, quæ poftulata plebis effent,—ea poftulavit, ut etc.

POSTULATUS, 4, 9. quum res peragi intra parietes nequiffet, ventum in jus eft: poftulatu audito matris tutorumque, magiftratus fecundum parentis arbitrium dant jus nuptiarum. *Sic apud Ciceronem reperitur* peccatus.

POTENS, 21, 54. rigere omnibus corpora, ut vix armorum tenendorum potentia effent.

neque pugnæ, neque fugæ fatis potentes cæduntur, 8, 39.

ut potentes rerum fuarum atque urbis Pœnum inde pro Romano acciperent, 23, 16.

confules imperii potentes fecit, 22, 42. *ut imperare militibus obfequentibus poffent.*

dii immortales ita vos potentes hujus confilii fecerunt ut etc. 8, 13.

juvenem jam effe dictitans Hieronymum ac regni potentem, 24, 4.—potentes maris, 27, 30.

una natura freti æftufque totius certaminis potens, 28, 30.

ad id parum potentes erant, 9, 26. *fcil. ut impedirent quæftiones.*

blanditiis, fatis potentibus ad animum amantis, 30, 7.

fortuna per omnia humana, maxime in res bellicas, potens, 9, 17.

foris nobis, quam domi, feliciora potentioraque arma effe, 31, 7.

POTENTATUS, 26, 38 at ille quum ab re averfus, tum æmulo potentatus inimicus.

POTENTIUS, 25, 1. ubi potentius jam effe id malum apparuit.

POTESTAS, 8, 33. penes quem (*populum*) omnium rerum poteftas effet.

omnium rerum vobis ad confulendum poteftas eft, 8, 13.

fe in poteftate tot principum civitatis futuros, 40, 46. *i. q. facturos, quæ ipfis placuiffent.*

amiffa omni de fe poteftate, 8, 27.

fenatus populi poteftatem fecit, 27, 8. *i. e. populo rem permifit.*

fi Marcius dimicandi poteftatem non faciat, 9, 38.

familiam in poteftate habere, 8, 15. *h. e. non manumittere.*

caftella integra in poteftatem venere, 9, 38.

quum—legatum æque fontem—in ea poteftate reliquerit, 29, 19.

imperia ac poteftates, 4, 54.

magiftrum equitum, quæ confularis poteftas fit, 23, 11.

major poteftas, 6, 11. *i. e. dictatura.*

poteftas facrofancta (*tribunorum plebis*), 4, 44. *cf. cap.* 3.

neu poteftas tribunicia—violet interceffione fua Romanum imperium, 8, 34.

ante tribuniciam poteftatem creatam, 5, 2. *cf. cap.* 6.

dulcedine poteftatis ejus capti, 5, 6.

POTIO, 21, 4. cibi potionifque defiderio naturali modus finitus. *cf.* 24, 16.

POTIOR, 7, 27. fides publica privatis difficultatibus potior ad curam fenatui fuit.—omnium rerum potior cura, 5, 25. *cf.* 4, 57.

qua (*lectione*) potiores aliquot lectis præteriti effent, 9, 30.

POTIRI, 32, 13. Cymines et Angeas primo impetu potiti funt.

haud in dubia fpe erant mature urbis hoftium potiundæ, 8, 2.

donec mari potiantur hoftes, 25, 11. *i. q. mare teneant, et in poteftate habeant.*

POTISSIMUM, 1, 34. Roma eft ad id potiffimum vifa. *cf.* 3, 67.

POTISSIMUS, 5, 12. cur primus ac potiffimus ad novum delibandum honorem fit habitus. *cf.* 26, 40. *it.* 8, 33.

POTIUS, *Præfat.* cum bonis potius ominibus—libentius inciperemus.

PRÆ, 1, 6. parvum Lavinium præ ea urbe, quæ conderetur, fore. *i. e. in comparatione ad illam urbem. cf.* 3, 26.

vix præ ftrepitu audita lex eft, 10, 13. *i. q. propter. cf.* 6, 40. 9, 14. 31, 24. 45, 7.

PRÆALTUS, 10, 2. oftium fluminis præalti.—per præaltas fluvii ac profundas voragines, 22, 2. *cf.* 21, 54.

PRÆBERE, 40, 54. quum multa affoleat veritas præbere veftigia fui.

jam altæ in fegetibus herbæ pabulum præhere poterant, 23, 48.

præbet errorem, quod etc. 4, 61. *i. q. excitat.*—metum defectionis quum præbuiffent, 21, 11.—terroris fpeciem mendacio haud vanam præbere, 24, 30.

ea res tantum tumultum ac fugam præbuit, 26, 10. *cf.* 10, 20. *it.* 25, 26.

is timor frequentem fenatum magiftratui præbuit, 26, 13.

triginta navibus Servilio præbitis, 28, 10. *cf.* 35, 12.

fe fuo fumtu operam reipublicæ præbere, 5, 4.

quod milites Romanos præbuiffet ad minifterium cædis, 45, 31.

qualem (*fupellectilem militarem*) præberi confulibus mos effet, 30, 17.

exclufos Romanos præbuere hofti ad cædem, 25, 15.

longa vita (*Cyrum*) vertenti præbuit fortunæ, 9, 17.

præbituri vos telis hoftium eftis, 4, 28.

defiffe poftremo præbere ad contumeliam os, 4, 35.

PRÆCAVERE, 3, 53. decemviris quoque ab ira et impetu multitudinis præcavere jubentur.

fatis undique provifum atque præcautum eft, 36, 17. *cf.* 22, 42. *it.* 24, 8.

PRÆCEDERE, 22, 51. cum equite, ut prius veniffe, quam venturum, fciant, præcedam. *cf.* 38, 41.

ita, fi ab annis feptemdecim ad fenectutem femper vos ætatem meam honoribus veftris anteiftis, ego veftros honores rebus gerendis præceffi, 38, 51.

PRÆCEPS in occafum fol erat, 10, 42.—præcipiti jam ad vefperum die, 25, 34. *cf.* 4, 9.

omnia in eo præcipitia ad exitium fuerunt, 24, 7.—præceps ingenio in iram erat, 23, 7.

in præceps dare rempublicam, 27, 27.

nimiam (*libertatem*) et aliis gravem, et ipfis, qui habeant, effrenatam et præcipitem effe, 34, 49.

quod defenfores fuos femper in præcipitem locum tollat, deinde in ipfo difcrimine periculi deftituat, 6, 17.

præceps periculo victoria, 9, 24. *cf.* 4, 11.—præceps pavore fugientium agmen, 22, 47.

præceps in provinciam abiit, 41, 10.

præceps legatio, 21, 18. *i. e. parum confulto miffa.*

genus Numidarum in Venerem præceps, 30, 12.

PRÆCEPTUM, 9, 31. poftquam—ad figna undique coibant, et notis ordinibus in vetere difciplina militiæ, jam fine præcepto ullius fua fponte ftruebatur acies etc.

PRÆCERPERE, 45, 1. præcerptam tamen ejus rei lætitiam invenerunt.

PRÆCIDERE haftas, 32, 17.—caput, 23, 24.—ancoras, 28, 36.

præcifis manibus, 26, 12.

præciderant fpem pacis, 42, 50.—ne fpem reditus præciderent fibi, 24, 31. *cf.* 4, 3. *it.* 29, 15.

PRÆCINERE facrificiis, 9, 30. *it.* facris, *ibid.*

PRÆCIPERE, 1, 7. tempore illi præcepto, at hi numero avium regnum trahebant.

non præcipiam gratiam publici beneficii, 6, 26.

nisi, antequam omnia præcipiant, divisus (*ager*) sit, 6, 5.

dum ipse longius spatium fuga præciperet falsa imagine castrorum, 22, 41.—iter præcipere, 3, 46. *i. q. anteire. cf.* 31, 39.

ipse tribus quinqueremibus Piræeum præcepit, accepitque naves ibi relictas, 32, 16.

fama prius præcepta res erat, 21, 32. *vid.* ante.

ex eo, quod acciderat, spem futuri præcipientes, 42, 61. *cf.* 31, 49.—ut præciperetur victoria animis, 10, 26.

PRÆCIPITARE, 23, 19. præcipitasse se quosdam, non tolerantes famem, constabat. *scil. in fluvium, Dukero ita supplente.*

plurimi in fossam præcipitavere (*se*) occisique sunt, 25, 11.

quum ad Cannas præcipitasset Romana res, 27, 40.

dum bellum majore animo gerunt, quam consilio, præcipitavere in insidias, 5, 18.

præcipitata raptim consilia, 31, 32.—ad rempublicam præcipitandam, 22, 12.

PRÆCIPUE, 42, 31. id præcipue provinciæ Macedoniæ datum etc. *viri docti* præcipuum *aut* præcipui *legi volunt. Sed nihil mutandum videtur. Sic enim* præcipue *et* proprie *reperitur, v. c.* 25, 28. proprie quidquam.

PRÆCIPUUS, 3, 14. præcipuum quidquam gloriæ aut invidiæ.

præcipuum supplicium pati, 9, 8. *i. e. præ ceteris.*

duobus fratribus regulis hæc (*munera*) præcipua, 43, 5.

PRÆCLARUS, 28, 28.—tot tam præclaris imperatoribus uno bello absumtis.

PRÆCURSOR, 26, 17. prœlia inter extremum Punicum agmen præcursoresque Romanorum fiebant. *i. q. velites.*

PRÆDA belli, 2, 39.—pecorum, 9, 31.—hominum, 31, 18.—prædæ abactæ hominum pecorumque, 4, 21. *cf.* 2, 64. 24, 20.—quum prædam ex agris agerent, 1, 1. *cf. cap.* 5. *it.* 3, 38. *et* 68.—præda populorum, 9, 93. *h. e. in populis facta.*

præda opulenta, 10, 39.—prædæ populationumque spes, 22, 1. *cf. cap.* 9.—spe majoris, quam ex agrestibus populationibus, prædæ, 10, 17.

legionem prædæ sibi futuram, 24, 36.—ut vindices prædarum prope ipsi prædæ fuerint, 9, 36.—quum se suaque prædæ esse regi sineret, 1, 56.—ne quis liberum corpus violaret, reliqua præda futura, 25, 25.—datur prædæ oppidum, 2, 25.

quid aliud quam præda victoris erimus, 32, 21.

desertaque præda injuriæ puella stabat, 3, 48.

quem (*Darium*) prædam verius, quam hostem, incruentus devicit, 9, 17. *cf. cap.* 40.

res hostium in præda captas, quæ belli jure nostræ videbantur, 9, 1.

argenti tulit ex præda—militibus ex præda 120 asses dedit, 31, 20.

PRÆDAMNATUS, 4, 41. totam culpam ejus temporis in præ-

damnatum collegam transferentem etc.—tot judiciis confossos prædamnatosque venire ad populi judicium, 5, 11.

prædamnata spe æquo dimicandi loco, 27, 18. *i. e. abjecta, vel damnata, ut quidam libri habent.*

PRÆDARI, 22, 3. medio Etruriæ agro prædatum profectus.

cohortes—in agros hostium prædatum misit, 24, 20. *cf.* 9, 31. —per speciem prædandi ex hostium agro, 24, 47.—tanta dulcedo est ex alienis fortunis prædandi, 6, 41. *de agrorum divisione.*

exercitum prædabundum ad Anienem amnem pervenisse, 2, 26.

PRÆDATOR, 10, 2. et in terra prosperum æque in palatos prædatores prœlium fuerat. *cf.* 4, 53.

PRÆDES, 22, 60. prædibusque ac prædiis cavendum populo. *pleonastice dictum. vide B. Patruum ad Cic. Verr.* 1, 54.

PRÆDESTINARE, 45, 40. quos prætextatos curru vehi cum patre, sibi ipsos similes prædestinantes triumphos, oportuerat.

PRÆDICARE, 4, 53. tum prædicans participem prædæ fore exercitum, quum militiam non abnuisset. *i. q. denuncians.*

PRÆDICATIO, 4, 49. quod in urbe nuper direpta—minus prædicatione tribuni prædæ fuerit.

PRÆDICERE, 10, 14. ad prædictas hostium latebras succedit. *i. q. ante dictas. cf. ibid. cap.* 41. *vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 21.

itaque monere, prædicere, ut pontem interrumpant, 2, 10. *i. q. imperare. cf.* 21, 10.

PRÆDICTUM, 23, 19. quia prædictum erat dictatoris, ne quid absente eo rei gereret. *i. e. imperium.*

velut ex prædicto ambo Scotussam petierunt, 33, 6.

PRÆDISPOSITUS, 40, 56. nuncios prædispositos misit ad Perseum.

PRÆDIVES, 45, 40. Perseus contra prædives bellare cum Romanis incepit. *cf.* 4, 13.

PRÆDIUM, 45, 15. et eos, qui prædium prædiave rustica pluris sestertium triginta millium haberent, censendi jus factum est.

PRÆDO, 38, 40. alibi prædo, alibi prædæ vindex cadit. *i. q. latro. cf.* 2, 12. 3, 3. 10, 2. 25, 9. 34, 21.

PRÆESSE, 25, 16. qui in Bruttiis præerat. *scil. exercitui: dicitur autem* præesse *ut* interesse *subinde sine casu adjecto.* vid. *interesse.*

PRÆFARI, 5, 41. pontifice maximo præfante carmen. *i. e. verba præeunte.*—sollemne carmen precationis, quod præfari magistratus solent, 39, 15. *cf.* 22, 1. *it.* præire.

PRÆFATIO, 45, 5. quum omnis præfatio sacrorum (*procul, O! procul este profani, aut simile quid*) eos, quibus non sint puræ manus, sacris arceat.

PRÆFECTUS, 9, 20. præfecti Capuæ creari cœpti. *Gronovius malebat* Capuam.

a--præfecto urbis senatus habitus, 3, 29. *al.* urbi. *illam formam retinet Livius*, 3, 3. *et* 24. *alibi.*

PRÆFEROX, 3, 38. in paucos præferocis animi etc. *cf.* 5, 36.

PRÆFERRE, 3, 70. et prælatus ille facilitati submittentis se comiter respondebat. *nonnulli legunt* facilitate.

alii, fe fuofque mulcatos querentes, atroci refponfo judicium fuum præferebant, 3, 12. *i. q. præ fe ferebant, declarabant, qualem effent fententiam dicturi.*

prætulit triumphi diem, 39, 5. *i. e. præcepit, maturius deftinato habuit.*

alia in fpeciem præferentes, 42, 14. *i. q. præ fe ferentes.*

præferens in vultu habituque infignem memoriam ignominiæ acceptæ, 27, 34. *cf.* 7, 5. 37, 37. 39, 28.

declinaverunt paullulum; effufeque prælatos hoftes—ab tergo adorti funt, 2, 14.

ut effufa fuga caftra fua—prælati urbem peterent, 5, 26. *i. q. præterlapfi.*

præter caftra etiam fua fuga pavore prælati, 6, 29. *cf.* 7, 24. *vid. Gronov. ad* 28, 30. *et* 29, 32.

raptique gurgite, et in obliquum prælati, 29, 32.

neque captivi ulli ante currum ducti, neque fpolia prælata, 31, 49.

PRÆFERVIDUS, 9, 18. quid, fi vini amor indies fieret acrior? quid, fi trux ac præfervida ira?

PRÆFESTINARE, 23, 14. concedendo plebei fenatum, ubi velint, defecturos fe, ne deficere præfeftinarent, effeciffe.

PRÆFICERE, 1, 19. facerdotes fuos cuique deorum præficere. *i. e. conftituere, qui deorum cultum curent. Similiter annonæ præfici dicuntur, qui curant et adminiftrant.*

præfeceruntque ludis ipfum imperatorem, 34, 41. *i. q. præfidere, honoratiffimo loco federe voluerunt. apud Suetonium idem honos imperatoribus habitus dicitur ab iis, qui fuis fumtibus ludos ederent. Gr. προεδρεύειν.*

PRÆFLORARE, 37, 58. gloriamque ejus victoriæ præfloratam ad Thermopylas effe. *i. q. præreptam.*

PRÆFLUERE, 1, 45. infima valle præfluit Tiberis. *i. q. præterfluit. cf.* 44, 31.

PRÆFRINGERE, 27, 33. ad eminentem ramum cornu alterum galeæ præfregit. *male alii legunt* perfregit. *cf.* 8, 10.

fi quas (*haftas*) incidiffent aut præfregiffent, 32, 17.

PRÆFULGERE, 45, 43. ficut præfulgebat huic triumphus recens; ita apparebat, ipfum per fe intuentibus nequaquam effe contemnendum.

PRÆGELIDUS, 21, 54. in locis Alpibus Apenninoque interjectis, propinquitate etiam fluminum ac paludium prægelidis.

PRÆGRAVARE, 7, 23. prægravata inhærentibus (*telis*) gerebant fcuta.

exonerare prægravante turba regnum cupiens, 5, 34. *i. e. nimia.*

fi fumma petantur, et dantem et accipientem prægravatura, 35, 42. *i. q. incommoda et noxia futura.*

PRÆGRAVIS, 44, 4. quum Romanus imperator, major fexaginta annis, et prægravis corpore, omnia militaria munera ipfe impigre obiret.

PRÆGREDI, 35, 30. ubi ea (*caftra*) funt prægreffi. pro *prætergreffi, quæ eft lectio aliarum editionum.*

PRÆGUSTARE, 40, 59. de menfa oleas prægustaffe mures in prodigium verfum eft.

PRÆIRE, 26, 27. hæc circumfufus multitudine—Romam præivit.

obfecratio facta eft, duumviris præeuntibus, 4, 21. *fcil. verba: quod alibi additur v. c.* 42, 28. præeunte verba Lepido, pontifice maximo, id votum fufceptum eft. *cf.* 8, 9. *it.* 9, 46.

omnia, uti decemviri præierunt, facta, 43, 13. *i. e. præceperunt: quemadmodum et legi volebat Dukerus, quoniam hoc fignificatu nufpiam* præire *apud Livium occurreret.*

PRÆJUDICARE, 26, 2. ne id ipfum, quod confultationi reliquerant, pro præjudicato (*Marcius*) ferret.

præjudicatum eventum belli habetis, 42, 61.

PRÆJUDICIUM, 3, 40. neminem—verum effe præjudicium rei tantæ afferre. *i. e. æquum effe, a nemine, jurene fint magiftratus, an minus, præjudicari. Sic optime Gronovius; alii aliter, fed contortiffime. cf.* 5, 11. *it.* 26, 29.

PRÆLIGARE, 22, 16. arida farmenta præligantur cornibus boum.

PRÆLONGIS haftis velut vallum ante clipeos objecit, 31, 39. *cf.* 22, 46. *it.* 37, 42.

PRÆMEDITARI, 40, 23. jam ante præmeditatis in Macedonia, quæ ab Roma renunciarent. *Gronovius legi volebat* præmeditati. *Sic* 38, 3. *Enimvero paffivum neminem offenderit.*

PRÆMIUM, 9, 40. ditem hoftem, quamvis pauperis victoris præmium effe.

promittens, fi fibi præmio foret, fe Arpos proditurum effe, 24, 45.

PRÆMOLIRI, 28, 17. præmoliendas fibi ratus jam res conciliandofque regum gentiumque animos. *i. q. præparandas, meditandas.*

PRÆMONERE, 22, 18. hæc nequidquam præmonito magiftro equitum, Romam (*Fabius*) eft profectus.

quum arufpices, ad imperatorem id pertinere prodigium, præmonuiffent, 25, 16.

PRÆMORTUUS, 3, 72. Scaptium ipfum id quidem, etfi præmortui jam fit pudoris, non facturum.

PRÆOCCUPARE, 29, 24. avertit a vero falfis præoccupando mentes hominum.—adeo unum gaudium præoccupaverat omnium aliarum fenfum voluptatum, 33, 32.

ad præoccupanda aliorum confilia, 24, 7.—præoccupati beneficio animi, 6, 20.

ad præoccupandas in Bœotia res, 42, 56.

ut omnia opportuna loca præoccupari ante ab eo potuerint, 42, 47.

legem—ipfi præoccupaverunt ferre, 4, 30.

PRÆOPTARE, 9, 45. fuas leges Romanæ focietati præoptaverint. —Punicam Romanæ focietatem—præoptandam effe, 23, 43. — otium urbanum militiæ laboribus præoptat, 44, 22. *cf.* 28, 21. *it.* 29, 30.

PRÆPARARE, 4, 57. primoribus Patrum fplendore gratia ue ad petendum præparatis. *i. e. fubornatis.*

clariffimis viris ex compofito præparatis ad petendum, 5, 14.

ad nutum omnia, ut ex ante præparato, fiunt, 10, 41. *cf.* 28, 29.

frumentum in decem annos præparare, 42, 12. *i. q. comparare, comportare.*

PRÆPEDIRE, 7, 36. torpidos fomno infuper pavore exanimat; quo præpediti, nec arma impigre capere nec obfiftere—poterant. *cf.* 9, 6. *et* 44.

PRÆPILATUS, 26, 51. præpilatifque miffilibus jaculati funt.

PRÆPOLLENS divitiis gens, 1, 57.—virtute fortunaque quum fua, tum publica, præpollens, 5, 34.

PRÆPONERE, 27, 15. blanditiis muliebribus perpulit eum ad proditionem cuftodiæ loci, cui præpofitus erat.

Antipatrum—in lævo (*cornu*) præpofuit, 37, 41.

PRÆPOTENS opibus populus, 7, 31.—rex, 42, 50.—armis Romanus, 9, 31.—Cilnium genus præpotens, divitiarum invidia pelli armis cœptum, 10, 3.

PRÆPROPERE, 2, 45. Veiens hoftis—eo magis præpropere agere; laceffere ad pugnam etc. *cf.* 22, 3.

raptimque omnia præpropere agendo, 22, 19.

PRÆPROPERUS, 22, 41. temeritati confulis ac præpropero ingenio materiam etiam fortuna dedit. *i q. præcipiti.*

PRÆRAPIDUS, 29, 32. duobus in confpectu hoftium in prærapidum gurgitem hauftis etc.

PRÆROGATIVA, 5, 18. prærogativa tribunum militum non petentem creant.

quum comitia confulibus rogandis haberet, prærogativa—declaravit, 26, 22.

prærogativæ et primo vocatæ omnes centuriæ, 10, 22.

ne comitiorum militarium prærogativam urbana comitia, iifdem tribunis plebis creandis, fequerentur, 3, 51. *i. e. creationem fuperiorem, tamquam prærogativam, cujus fuffragia ceteræ centuriæ folebant fequi.*

in Hafdrubalis locum haud dubia res fuit, quin prærogativam militarem, qua—imperator—appellatus erat, favor etiam plebis fequeretur, 21, 3.

PRÆRUPTUS, 38, 20. fi qua periculofa et prærupta (*loca*) occurrant.

PRÆS, *vid.* PRÆDES.

PRÆSCISCERE, 27, 35. et præfcifcere, quam quifque eorum provinciam, quem hoftem haberet, volebant. pro *præfcire, ex archaifmo.*

PRÆSCRIPTUM, 10, 22. poftridie ad præfcriptum confulis—comitia habita.

PRÆSENS, 1, 12. tua præfenti ope fervatam urbem effe. *i. e. præftanti, efficaci.*

præfentibus ac fecundis diis ire in prœlium jubet, 7, 26. *paullo poft:* dii hominefque illi affuere pugnæ.—præfentis deæ numen, 29, 18.

amicitiam in perpetuum auxilium præfens (*in præfens*) a vobis petitum, 7, 30.—minor præfens cura, 6, 27. *ubi Gronovius legi vult* minus præfens.

adeo injuriæ Samnitium, quam beneficii Romanorum, memoria præſentior erat, 8, 2.

id vero haud ſecus, quam præſentem mercedem regni, aſpernata plebes, 2, 41.

ut partem aliquam præſentem ferret, 44, 25.

cujus ſummæ dimidium præſens numeretur, 38, 8. *i. q. repræſentaretur.*—præſens omne daturos, 36, 4.—præſentia talenta, 37, 45. *cf.* 29, 16. *it.* 44, 27.

præſens pecunia, 27, 10.—præſens victoria, 5, 27. *i. q. haud dubia.*

rerum præſens effectus, 44, 34.—præſenti admoto terrore, 45, 4.—præſentior res, 2, 36. *i. e. magis urgens, periculoſior.*

in re præſenti cognoſcere, 42, 23.—cur præſentes evocarent, 45, 31. *h. e. ut præſentes eſſent.*

hi pacti erant, eques denos præſentes aureos, pedes etc. 44, 26. *paullo poſt:* quod præſens pepigiſſent.

PRÆSENTIA, 6, 26. pacem in præſentia, nec ita multo poſt civitatem etiam impetraverunt. *Lubenter uti Livium* in præſentia, *in oppoſitione etiam variarum particularum,* poſtmodo, mox, *item* in perpetuum, in futurum *etc. docuit ad h. l. Drakenborchius.*

PRÆSES, 3, 7. deſerta omnia, ſine capite, ſine viribus, dii præſides ac fortuna urbis tutata eſt. *i. q. dii tutelares.*

præſides provinciarum exercitus, 23, 48. *i. e. defenſores.*—ſiccine veſtrum militem ac præſidem ſinitis vexari? 6, 16. *cf.* 28, 42.

juris atque eloquentiæ conſultos—urbi ac foro præſides habendos, 10, 22.

PRÆSIDERE, 22, 11. alii, ut urbi præſiderent, relicti. *i. e. præſidio eſſent.*

nullus jam exercitus Samnio præſidet, 10, 17. *cf.* 23, 32.

ad prætorem venerunt præſidentem claſſi Brundiſio Calabriæque circa littoribus, 24, 40.

PRÆSIDIUM, 9, 45. cum levibus præſidiis urbium relictarum.—præſidio exceſſere, 22, 17.

præſidio loci ejus relicto—legato cum claſſe inſtructa parataque, 24, 40.

ſtativum præſidium pro caſtris, 44, 40. *cf.* 41, 1. *eodem ſenſu,* 10, 4. *dicitur* præſidium Romanum, *i. e. ſtatio.*—qui ſigna relinquit aut præſidio decedit, 5, 6.

cum præſidio legionis unius Piſis præerat, 41, 12.—præſidio ejus loci præfuerat, 27, 42.

qui Luceriæ in præſidio erant, 9, 15.

Scipione in præſidio ibi relicto, 29, 7.

Rhegium—in præſidium miſſa legio, 28, 28. *cf.* 31, 16.—præſidia ſummittere, 32, 15. *i. q. auxilia in præſidium ſummittere.*

qui—præſidium eorum (*Samnitium*) in urbem acceperant, 9, 16.

ubi miles, ubi navis intra præſidia ſua fuiſſet, 45, 23.

in præſidia adverſariorum, appellationem et tribunicium auxilium, patricii confugerunt, 9, 26.

in ea (*lege*) firmum libertati fore præſidium, 3, 45.

quove præfidio unus per tot gentes diffonas fermone moribufque perveniffet, 1, 18. *i. e. qua ratione, quo auxilio, quo duce.*

præfidia fortunarum corporumque, 28, 22. *h. e. pretiofa, uxores, liberi.*

PRÆSTARE invictum Romanum imperium, 9, 17. *i. e. promittere et fpondere, invictum femper fore.*

pacis per omnem Apuliam præftandæ populo Rom. auctores, 9, 20.

quonam modo id præftaturus effet, 9, 24. *cf.* 31, 11.

ftipendium ejus anni exercitui præftarent, 5, 32. *i. q. fuppeditarent.*

ut vetuftate et gradu honoris nos præftent, 7, 30. *cf.* 3, 61. *it.* 44, 38.

quantum numero, quantum genere militum præftarent tironibus, 42, 52.

dico, quantum vel vir viro, vel gens genti præftat, 31, 7.

PRÆSTITUERE, 10, 20. præftituta die. *cf.* 3, 22. *it.* 6, 4.—nullo præftituto militiæ tempore, 23, 25.

PRÆSTO, 37, 20. ad juffa præfto effe jubet.

ad portas Camillo præfto fuere, 5, 45.

PRÆSTRINGERE, 40, 58. fulguribus præftringentibus aciem oculorum.

PRÆSTRUERE, 28, 42. præftruit fibi fidem fraus. *i. q. ante præparat.*

PRÆSULTARE, 7, 10. quando adeo ferox præfultat hoftium fignis.

PRÆSULTATOR, 2, 36. fibi (*Jovi*) ludis præfultatorem difplicuiffe.

PRÆTEGERE, 44, 9. prætecta (*fcuta habebant*) pugnantium more. *nempe ut tegeretur corpus. Sed Drakenborchio et Dukero legendum videtur* prætenta.

PRÆTENDERE legem poftulationi fuæ, 3, 45. *ibid. cap.* 47. quem decreto fermonem prætenderit. *h. e. præmiferit, ut fpeciofum fieret. cf.* 39, 28.

ubi deorum numen prætenditur fceleribus, *ibid. cap.* 16.

id ipfum argumenti prætendentibus (*legatis*) orationis, 45, 42.—titulum prætendere belli, 37, 54.

PRÆTENTUS, 10, 2. tenue prætentum littus effe.—armata acies toto prætenta in littore, 22, 20.

PRÆTER, 38, 41. fines præter Apollinis—templum fuperant.

qua ab occafu præter Axium amnem (*Pæonia*) porrigitur, 45, 29.

præterque aciem ipfam Gallorum—ad caftra effufo curfu ferebantur, 10, 29.

pacato mari præter oram Italiæ—vectus, 28, 42.

ne quis præter armatos violaretur, 4, 59. *ubi Drakenborchio reftituendum videbatur* præter armatus, *ut* præter *pro* præterquam *acciperetur. Vide ipfum ad* 5, 52.

PRÆTEREQUITARE, 3, 61. jam fugam undique capeffentes plerofque a caftris avertunt, præterequitantefque abfterrent.

PRÆTERFERRE, 21, 55. fimul latebras eorum improvida prælata acies eft. *Vid.* præferre.

PRÆTERIRE, 6, 40. utrumque ex Patribus præterire liceat. *de comitiis consularibus.*

retinuit quosdam Lepidus a collega (*censore*) præteritos, 40, 51. *h. l. quos voluerat in legendo senatu præterire. vid. Gronov. ad* 34, 1.

PRÆTERMITTERE, 5, 51. quum vindicari deberet (*jus gentium*) eadem negligentia deorum prætermissum.

PRÆTERQUAM hostili odio, 30, 6. pro *præterquam quod ex hostili odio. cf.* 10, 20. *Sæpius enim illud* quod *desideratur: vid. Drakenborch. ad* 22, 53.

præterquam majestate petentium, religione etiam adtoniti homines—creavere etc. 5, 14.

nec—quidquam est, præterquam ut—hominum numero simus, 4, 4.

PRÆTERVEHI, 21, 41. quum prætervehere navibus Galliæ oram.—quam (*oram*) prætervecti fuerant. *cf.* 22, 20.

PRÆTERVOLARE, 25, 38. in occasionis momento, cujus prætervolat opportunitas.

PRÆTEXTUS, 36, 6. sub levi verborum prætextu.

PRÆTOR *pro magistratibus omnium populorum. Sic* Atheniensium, 31, 24.—Saguntinus, 21, 12.—Bœotorum, 42, 43.—Epirotarum, 29, 12.—Prænestinus, 9, 16 *ubi vide Drakenborchium.*

prætor urbis, 31, 4. *vid. Dukerum ad* 22, 33.—qui jus in urbe diceret, 6, 42.

prætor maximus, 7, 3. *i. q. consul, ex antiquiori dicendi consuetudine.*

prætor in eam provinciam profectus erat, 39, 21. *pro Proprætore. vid. Duker. ad* 39, 29.

consulente collegio prætorum, 22, 10. *vid. Drakenborch. ad h. l.*

PRÆTORIUM, 26, 15. dimittens prætorium, tribunis militum ac præfectis socium imperavit, uti etc. *Hi ergo, in primisque legati, sed et centuriones præcipui, in consilium adhiberi solebant. cf.* 30, 5.—prætorium missum, 21, 54.

tria prætoria circa Capuam erecta, 25, 22. *i. e. tres exercitus ibi erant, quorum tentoria proprie dicuntur prætoria.*—in prætorio tetendere Albius et Atrius, 28, 27.

PRÆVALERE, *Præfat.* prævalentis populi vires se ipsæ conficiunt. *cf.* 2, 55. *it.* 5, 15.

PRÆVALIDUS, 26, 16. quibusdam delendam censentibus urbem prævalidam etc. *cf.* 40, 47. *it.* 3, 43.

PRÆVEHI, 9, 35. equites Romani, prævecti per obliqua campi, quum se fugientibus obtulissent etc.

præter undecim fasces equo prævectus senex etc. 24, 44.

PRÆVENIRE, 9, 23. quo quum prior Romanus exercitus—magnis itineribus prævenisset.

prævenit inceptum eorum Marcellus, 24, 13.

ut beneficio prævenirent desiderium plebis, 8, 16.

PRÆVERTERE, 24, 5. fuga prævertere metum suppliciorum.

coactique novi consules omnibus eam rem præverti, 8, 13.

nec posse—bello prævertisse quidquam, 2, 24. *cf.* 9, 17. *ad quem locum vide Drakenborchium. Cic. de divinat.* 1, 6. neque habes aliquid quod huic sermoni prævertendum putas.

decemviros, quo cuique eorum videatur, exercitus ducere: nec rem aliam præverti, 3, 40.

PRÆUSTUS, 21, 40. præufti artus, nive rigentes nervi, membra torrida gelu etc. *al.* perufti.

PRANDERE, 9, 32. ut prandeat miles, firmatifque cibo viribus arma capiat.

ut ante lucem viri equique curati et pranfi effent, 28, 14. *Sunt, qui* curati *ad equos*, pranfi *ad viros referri velint, indignum effe rati, fi* prandere *dicantur equi. Enimvero utrumque maxime ad viros refertur, ad equos fecundario, per σύλληψιν.*

PRATA, 8, 19. ædes fuere in Palatio ejus, quæ Vacci prata, diruto ædificio, publicatoque folo, appellata, *i. q. area, campus. vid. Cic. Or. pro domo cap.* 38.

PRAVUS, 1, 53. dux belli pravus.

fi occæcatus ira infeftam multitudinem in fe pravo certamine moviffet, 8, 32. *cf.* 10, 19.—pravum gaudium, 40, 14.

præfidium ab Lyfimachia—deduci pravo—confilio juffit, 37, 31. *i. q. ftulte, per imprudentiam.*—pravæ mentis homo, 4, 49.

deformatum ordinem prava lectione fenatus, qua potiores aliquot lectis præteriti effent, 9, 30. *paullo poft:* fine recti pravique difcrimine.

PRECARI, 35, 31. nihil quemquam ab diis immortalibus precari poffe, quod non Magnetes ab illis haberent.

deos—ipfos ablatos effe: parietes poftefque nudatos, quos adorent, ad quos precentur et fupplicent, Ambracienfibus fupereffe, 38, 43.

eam precari mentem hoftibus, ut ne etc. 9, 14. pro *imprecari.*

PRECARIO, 34, 62. precario ab fe iter per eum ipfum agrum, tamquam haud dubie Karthaginienfium juris, petiffet.

PRECARIUS, 8, 35. donatur tribuniciæ poteftati precarium, non juftum auxilium ferenti.

non orare folum precariam opem, fed pro debita petere, 3, 47.

fpecie—æquum eft fœdus: re apud Achæos precaria libertas, apud Romanos etiam imperium eft, 39, 37. *i. q. precario data.*

PRECATIO, 9, 5. ubi (*in fœdere*) precatione res tranfigitur, pro *imprecatione, eaque dira. cf.* 21, 45.

PRECES, 1, 16. precibus pacem expofcere. *Sic et* petere, orare *junguntur* precibus. *v. c.* 5, 18.—precationibus, 42, 2.

ad pacem cum precibus petendam, 9, 16.—*fine præpofitione*, 43, 4. *Videtur hæc inprimis forma follemnis et religiofa fuiffe, eodemque modo fine emphafi dicta, uti* fraudem fraudare, fervitutem fervire, occidione occidi, *alia.*

preces fuas acceptas ab diis immortalibus ominati, 42, 30.

matronæ in preces obteftationefque verfæ, 27, 50. *it.* ad preces, 8, 35.

efficaces habebant preces, 9, 20.—infimæ preces, 29, 30.

PREHENDERE, 29, 21. Locrenfibus fe permittere, ut quod fui quifque cognoffet, prehenderet: fi quid non compareret, repeteret. *cf.* 3, 18.

quemcumque lictor juffu confulis prehendiffet, 3, 11. *etiam* comprehendere *fic dicitur. vid. Drakenborch. ad h. l.*

PREMERE, 22, 12. premendorumque fuperiorum arte—fefe extollebat. *i. e. criminandorum et in invidiam adducendorum. cf. cap.* 59 *Gronovius, non male, fic volebat legi:* premendoque fuperiorem—fefe extullebat.

Manlium malum malo augere filii, et tarditatem ingenii infuper premere, 7, 4.

premebat reum—crimen unum, 3, 13. *i. e. maxime nocebat. cf.* 39, 40.

eques, luce demum aufus incurfare in hoftem, carpendo noviffimos, premendoque iniquis ad tranfitum locis, agmen detinuit, 8, 38.

dum—quies nocturna hoftes premeret, 22, 50.

Luceriam premendo, 22, 14. *i. q. oppugnando.*

preffo pede eos retrocedentes in intervalla ordinum principes recipiebant, 8, 8

PRENDERE, 29, 20. quem—prendere tribuni juberent. *cf.* 8, 33. *it.* 9, 34.

PRETIUM recte et perperam facti, 5, 47. *per fyllepfin dictum; nam perperam factis pretia h. e. præmia, non proponuntur.*

capita hoftium, pretia libertati facta, 24, 15.

nullo fatis digno moræ pretio tempus terunt, 21, 48.

PRIDIE quam rogationis ferendæ dies adeffet, 22, 25. *vid. Gronov. ad* 23, 31.

PRIMO, 22, 43. querentiumque annonam primo, poftremo famem. *Vid.* poftremo.

primo quamlibet dimicationem fubituros fuiffe potius, quam etc. 4, 2. *i. e. in principio certaminum.*

quum primo vocatæ—confulem dicerent omnes centuriæ, 10, 15.

PRIMORDIUM, *Præfat.* a primordio urbis. *rarius tamen in fingulari numero ufurpatur: vid. Lexicographos.*

PRIMORES, 1, 1. proceffiffe Latinum inter primores. *i. q. in primam aciem. Ita et cap.* 12. ipfe ad primores Romulus provolat.

primores equitum centurionumque, 25, 6.

primores Patrum, 1, 49.—primores duorum populorum, 7, 8.

prorfus auferri a primoribus ad plebem fummum imperium credebant, 4, 1. *i. e. a patriciis.*

primore juventute confcripta, 24, 20.

PRIMUS, 2, 20. provolant in primum.—nec fuftinere frons prima tam longum certamen—potuiffet, 10, 14.—inter prima figna, 10, 41.

arma fignaque per turbidam lucem in primo apparebant, 10, 41. *cf.* 25, 21.

in primis parum proderat, 3, 65. *i. e. iis, quibus primum auxilio effent.*

in primo *fequ.* dein, 2, 40. *vid. Gronov. ad* 10, 14.

primum ipfum bellatorem ducemque, 9, 1.

prima hodierna luce, 1, 16.

primifque hoftiis perlitatum eft, 36, 1.

primus tumultus, 1, 6. *pro initio tumultus. cf.* 10, 28.

intentus ad primum initium moti certaminis, 6, 12. *Sic* prima origio *dicitur*, 7, 2.

ut illa palam prima poftrema—recitata funt, 1, 24.

ut exercitui diem primam quamque diceret ad conveniendum, 42, 48. *vid. Drakenborch. ad* 4, 58.

PRINCEPS, 21, 4. equitum peditumque idem longe primus erat: princeps in prœlium ibat, ultimus conferto prœlio excedebat. *cf.* 1, 12. *it. cap.* 26. *it.* 25, 14.

regionum principes donis coluerat, 40, 57.

ftationibus per principes regionum urbis difpofitis, 24, 21. *i. q. per primarias regiones. Sic recte interpretatus eft Cel. Strothius.*

digna Romano principe, 45, 40. (*Æmilio Paullo*)—princeps civitatis, 3, 1.—princeps *fimpliciter dictus eodem fenfu*, 5, 30.—principes plebis, 6, 34.—principes coloniæ, 3, 4—juventutis, 6, 13. *de Latinis. cf.* 9, 25. princeps tertiæ legionis, 25, 14. *eft idem, qui* princeps primus centurio, *ibid. Lipfius autem cum Dukero legi malebat* princeps primæ centuriæ, *aut* prioris centuriæ. *Sed vulgata recte fe habet, intelligiturque centurio primi principis, i. e. primæ centuriæ principum. Sic Cæfar. B. C.* 3, 64. omnibus primæ cohortis centurionibus interfectis, præter principem priorem. *vid. Salmaf. de re militari p.* 60.

quod princeps familiæ fuæ aufus in regibus effet, 3, 17. *h. e. auctor fui cognominis, Valerius Publicola. vid. Gronov. ad h. l.*

Sabinum advenam principem nobilitatis veftræ—illi antiqui patricii in fuum numerum acceperunt, 10, 8.

lectus a Sempronio princeps in fenatu, 27, 11.

princeps legationis, 7, 31.—qui tum princeps legatorum virtute atque honoribus erat, 9, 4.

princeps ætatis fuæ belli domique, 9, 34.—omnium confenfu princeps belli pacifque artibus, 2, 16.

principum quoque figna, 30, 34. *cf.* 36, 9. *it.* 37, 39.

PRINCIPALIS, 10, 33. manipulos legionum principali via inducit.—*porta* principalis dextra, 4, 19. *cf.* 40, 27.

PRINCIPIUM, 39, 31. atrox in principio prœlium fuit.—principio anni tribuni nihil moverunt, 5, 26.

quod utroque anno eadem curia (*Faucia*) fuerat principium, 9, 38.

in quos (*clivos*) poft principia integris ordinibus tutus receptus fuit, 2, 65. *h. e. iis, qui poft primos ordines aciei erant. Aliter, contra quam putabat Cel. Strothius*, 7, 12. principia *funt accipienda. ibi enim ex adjecto* prætorio, *intelligitur, opinor, de principiis caftrenfibus, prætorio vicinis, fermonem effe.*

PRIOR, 4, 13. prioris anni confules. *i. q. proximi, fuperioris.*

quo die illum omnes centuriæ priorem confulem dixiffent, 29, 22. *h. e. qui primus ex duobus declaratus et renunciatus eft.*

quia Italiæ cura prior potiorque erat, 23, 28. *etiam fimpliciter* priorem curam *pro* potiori *dixit Nofter. v. c.* 2, 48.

PRISTINUS, 9, 23. in quæ (*caftra*) infecta victoria, ficut priftino

die, vos recipiatis. *i. e. uno de ſuperioribus diebus, non proximo, ac ne proximis quidem.*

PRIVATIM infeſtus, 9, 38. *i. q. privata de cauſſa.*
maximo privatim periculo, 6, 39.
et privatim auſpicia habeamus, quæ iſti ne in magiſtratibus quidem habent, 6, 41. *niſi legas cum Creverio* privati.
privatim ſe tenere, 23, 7. *i. q. in privato ſ. domi.*
quod ad ſe privatim attineat, 5, 30.

PRIVATUS luctus, 5, 39.—dolor, 2, 56. *nempe privatis de cauſſis.*
privatum meritum, 3, 63.—privata pietas, 28, 29.—in privato ſervari, 32, 26. *Oppoſ. in publicum prodire.*
ut ipſi in privato animadverterent in eas, 39, 18.—in publico —*ibid. cf.* 2, 24. *it.* 34, 2.
privatus, ſi vis abſit, 3, 38. *omnino privatus opponitur magiſtratibus, omnis generis, etiam provincialibus, ſacerdotibus item, flaminibus etc. vid.* 5, 52. *it.* 38, 50.

PRIUS, 31, 3. ne—auderet Philippus, quod Pyrrhus prius auſus—eſſet. *i. q. olim.*
prius ſedendo ad Sueſſulam, et tum etc. 7, 37.—prius—deinde, 22, 39.
prius præcipere, 21, 32. *Sic pluribus verbis compoſitis ex* præ *jungitur* prius *v. c.* præmeditari, 38, 3.—prior prævenire, 9, 23. *alia* vid. *ante.*
meminiſſe eum debere prius, ſe conſulem P. R. quam fratrem P. Claudii eſſe, 39, 32. pro *potius.*

PRIUSQUAM complexum accipio, 2, 40. *vid. Drakenborch. ad* 9, 13.

PRO collegio decemvirorum, 38, 36. *i. e. ex auctoritate ac nomine collegii. cf.* 4, 26.—pro collegii ſententia, 4, 44. pro pontifice, 2, 27. *i. q. ut pontifex.*
tribunis militum pro conſule ad Veios fuerat, 4, 41. *Sic* 10, 25. pro prætore.—quem relinqueret pro ſe, 23, 27. *i. e. loco ſuo. ſed poſſunt tamen illa* pro conſule, pro prætore *nominative capi, ſi verbum finitum ſequatur. vide B. Patruum ad Sueton. Jul.* 54.
ut pro bonis et fidelibus ſociis facerent, 24, 48. *h. e. ita uti boni et fideles ſocii facere ſolerent. cf.* 35, 46.
haud pro dubio conſulem eſſe, 6, 40. *i. q. haud dubie, haud dubium etc.*
pro firmato ſtetit magiſtratus ejus jus, 4, 7. pro *tamquam firmatum.*
pro victis abierunt, 8, 1.—pro victis eſſe, 10, 35.—pro hoſte eſſe, 43, 5. *vid. Drakenborch. ad* 3, 17.
ut nihil, ne pro minimis quidem debeant, 6, 41. *i. q. ne minimum quidem.*
et loca ſua et genus pugnæ pro hoſte fuere, 39, 30. *i. e. hoſti opportuna, faventia. cf.* 9, 24.
pro inopia commeatuum, 36, 7. *pro habita ratione commeatuum.*
ne cui veſtrum majus id audaciuſque conſilium, quam aut pro memoria cladium nuper acceptarum, aut pro ætate mea, videatur, 26, 41.

Hernicum bellum nequaquam pro præfenti terrore ac vetuftate gentis gloriæ fuit, 9, 43.

antiquos mores pro his novis fumere, 3, 68.

fierique fe pro tribu ædilem videret, 9, 46. *i. q. a prima tribu.*

pro eo, ut ipfi ex alieno agro raperent agerentque, fuas terras fedem belli effe—viderunt, 22, 1.

PROAVUS, 34, 58. Seleucus, proavus ejus etc. *pro abavo. vid. Intt. ad h. l.*

PROBABILIS, 7, 14. quamquam rem bonam exemplo haud probabili actam cernebat.

quod et virginitati decorum et confenfu obfidum ipforum probabile erat, 2, 13.

probabilis cauffa tranfitionis, 26, 12.

PROBARE villam publicam, 4, 22. *de cenforibus dicitur, quum a redemtoribus ex locationis formula exftructam invenerunt. cf.* 45, 15. *it. Cic. Verr.* 1, 50.

PROBE factum efto, 22, 10. *formula in antiquis legibus fæpe obvia. Sic* recte atque ordine facere.

PROBUS, 32, 2. probum argentum. *Sic proprie dicitur. Oppof. adulterinum. hinc numi probi* funt *genuini.* vid. *intertrimentum.*

PROCACIUS, 28, 24. flagitatum ftipendium procacius quam ex more et modeftia militari erat.

PROCEDERE, 1, 44. et in urbis incremento femper, quantum mœnia proceffura erant, tantum termini hi confecrati proferebantur.

ante portam procefferunt, 35, 46.—quum ftationes procederent, 5, 48. *fcil. in locum affignatum, explicante Drakenborchio, vel, ut Gronovio placebat, a feffis licet fame continuarentur.*

quum anceps prœlium in multum diei proceffiffet, 9, 44.—eoque ira proceffit, *ibid. cap.* 26.

velut Licinio proceffiffet, 2, 44. pro *feliciter ceffiffet*—magifque ex fententia refpublica veftra vobis procedet, 23, 11.

procedunt æra militibus, 5, 7. *cf.* 25, 5. procedunt ftipendia militibus. *it.* 27, 11. *Similiter Cicero* (*Verr.* 4, 9.) tibi ifta laudatio procedat in numerum. *Vid. Gronov. ad* 5, 48.

in multum vini procefferat, 37, 7.

PROCELLA, 6, 32. profperæ fpei pugnam imber ingentibus procellis fufus diremit. *cf.* 23, 44.

imber—fonituque primo largioris procellæ ftrepitum molientium portam exaudiri prohibuit, 24, 46.

hæc velut procella, 37, 41. *fcil. telorum*; *præcedit enim:* tela ingerere.

procellæ tribuniciæ, 2, 1.—feditionum, 28, 25.—procella eruptionis, 43, 10.

procella equeftri hoftes circumfundere, 29, 2. *cf.* 10, 5. 30, 18. 35, 5.

PROCELLOSUS, 28, 6. venti ab utriufque terræ præaltis montibus fubiti ac procellofi fe dejiciunt.—ver procellofum eo anno fuit, 40, 2.

PROCERES, 10, 28. orat proceres juventutis, in hoftem ut fecum impetum faciant. *i. e. equites. cf.* 3, 61.

PROCIDERE, 21, 14. quaſſata turris prociderat.—Victoria—ad Victorias, quæ in antefixis erant, hæſit, neque inde procidit, 26, 23. *cf.* 31, 46.

ſecundum talem orationem univerſi rurſus prociderunt, ramoſque oleæ ſupplices jactantes etc. 45, 25.

PROCLAMARE, 22, 26. proclamando pro ſordidis hominibus cauſſiſque adverſus rem et famam bonorum.

PROCONSUL *de proprætore*, 37, 46. *vide Dukerum ad h. l. it. ad* 39, 29. *de prætore*, 41, 15.

PROCONSULARIS, 5, 2. qui proconſularem imaginem tam ſævam ac trucem fecerint. *de tribunis militum conſulari poteſtate.*

PROCUL, 6, 16. jamque haud procul ſeditione res erat.—nec procul ſeditione aberant, 8, 32.

res repetentes legatos noſtros, haud procul afuit, quin violarent, 5, 4. *cf.* 9, 2.

procul jaculari, 37, 20. *i. q. e longinquo.*—muro urbis conjuncta procul videtur, 44, 46.

PROCULCARE, 10, 36. et turbatus eques ſua ipſe ſubſidia territis equis proculcavit.

PROCUMBERE, 1, 7. Herculem—et ipſum feſſum via procubuiſſe.

more adulantium procubuerunt, 30, 16. *cf.* 7, 31.

male denſatus agger pondere ſuperſtantium in foſſam procubuit, 10, 5.

PROCURARE, 10, 8. divinis rebus procurandis.—procurandis religionibus, 7, 3.—procurare prodigia, 5, 15.—familiare oſtentum, 26, 6.

PROCURATIO, 4, 8. ſpecioſi miniſterii procurationem intuentes. *de præfectura annonæ cap.* 12. curatio miniſterii *dicitur.*

PROCURRERE, 30, 10. qua procurrere ſpeculatoriæ naves in hoſtem poſſent. *cf.* 10, 36.

ſi ferocius procucurriſſent, 25, 11.

PROCURSARE, 3, 61. quid latrocinii modo procurſantes pauci, recurrenteſque tererent tempus.—ad laceſſendum hoſtem carptim et procurſando recipiendoque ſeſe pugnavere, 22, 16.

PROCURSATIO, 5, 19. a procurſationibus—edicto, ne quis injuſſu pugnaret, ad opus milites traducti.

procurſationes leviaque certamina vario eventu inita, 23, 40.

PRODERE, 2, 54. deſertam ac proditam cauſſam publicam queri. ſi quid projectis ac proditis ad inconſultam atque improvidam pugnam legionibus accideret, 22, 44.—ne pravo cum collega certamine rempublicam prodat, 10, 19. *Sic explicanda ſunt:* prodere libertatem, 3, 38.—diſciplinam, 2, 59.—ſalutem, 9, 14.—publica, 26, 36.

eodem anno Alexandriam proditum conditam, 8, 24. *ſcil. memoriæ.*

alia prodita dies ad frumentum majore apparatu petendum, 25, 13.

interregem prodamus, 6, 41. *verbum ſollemne de hoc genere electionis. cf.* 3, 40. *it.* 5, 31.

prodendi exempli cauſſa, ne quid uſquam fidum proditori eſſet, 1, 11.

quæ vox (*cantherium in fossam*) in rusticum inde proverbium prodita, 23, 47.

PRODICERE, 3, 57. tribunus ei diem prodixit. *alias proferre, ampliare. cf.* 2, 61.—prodicta die, 6, 20. *cf.* 3, 58.

PRODICTATOR, 22, 8. quod numquam ante eam diem factum erat, prodictatorem populus creavit. *cf. cap.* 31.

PRODIGIUM, 1, 31. missis ad id visendum prodigium, in conspectu—crebri cecidere cœlo lapides.—perita—cœlestium prodigiorum mulier, *ibid. cap.* 34. *cf.* 55.

prodigia aliquot visa nunciataque sunt, 26, 23.—nunciata acciderunt, 31, 12.—hostiis majoribus procurata, 26, 23.

prodigia—jam alia vulgata miracula erant, 24, 10. *vid.* suscipere.

PRODIRE, 43, 14. tu—ex edicto—censorum ad delectum prodito—in delectu prodibis.

PRODITIO, 24, 45. quumque res Romana contra spem votaque ejus velut resurgeret, turpius videatur novam referre proditionem proditis olim—ad Faleriorum Pyrrhive proditorem tertium transfugis documentum esset.

PRODITOR, 2, 59. invectus haud falso in proditorem exercitum militaris disciplinæ, desertorem signorum.

PRODUCERE, 3, 64. consules producti ad populum interrogatique. *cf.* 10, 26. *vid. Duker. ad* 45, 2.

omni genere honoris producere eum non destitit, 40, 56.

quum res prope ad interregnum producta esset, 4, 25. *ita MS. unus: reliqui omnes* perducta. *cf.* 7, 21. *ubi est* perduxit *eadem de re.*

in serum noctis convivium productum, 33, 48. *i. q. protractum. Sæpius ea significatione hoc verbum commutatum cum* perducere. *vid. Duker. ad* 38, 49.

PRŒLIUM, 31, 2. in prœlio esse.—prœlia facere, 35, 1.

uno prœlio victus bello victus esset, 9, 19.—profligato prœlio, 28, 2.

quod nec in acie ancipiti usquam certaverunt prœlio, 5, 41.

dura ibi prœlia aliquot facta, 40, 16. *Gronovius malebat* dubia.

in ipso itinere tumultuario prœlio conflixit: agminibus magis, quam acie, pugnatum est, 29, 36.

nonne intercursu matronarum inter acies duas prœlium sedatum est, 34, 5.

fatigatio ipsorum equorumque, incerta victoria, diremit prœlium, 31, 33. *de concursu alarum equitum.*

nusquam prœlium, omnibus locis cædes est, 5, 45. *cf.* 2, 53.

PROFANUS, 5, 52. hæc omnia in profano deferi placet sacra. *cf.* 9, 9. *ubi* profani *et* sacrosancti (*tribuni plebis*) *opponuntur.*

PROFECTIO tanti spectaculi, 29, 26. *de classe.*

classico signum profectionis dedit, 2, 59. *cf.* 9, 38.

ubi profectione hostium concessam victoriam videt, 10, 12. *i. e. fuga.*—post profectionem Catonis rebellaverant, 35, 1.

PROFECTUS, 1, 15. ab illo profectu viribus datis tantum valuit etc. *i. e. principio.*

PROFERRE pomœrium, 1, 44.—proferre inde caſtra Romanum, 10, 33.—de proferendo exercitu agere, 3, 20.

nunc ſigna extra vallum proferte, 22, 29.—ſigna in aciem conſul proferret, 9, 43.

ut commeatus—ex agris deviis in viam proferrent, 26, 8.

omnium rerum, etiam parvarum, eventus proferebatur in dies, 10, 39.

vicit ſententia, quæ diem non proferebat, 41, 1. *i. e. proferri nolebat.*—prolatæ in annum res, 4, 25.

PROFESSIO, 35, 7. poſtquam profeſſionibus detecta eſt magnitudo æris alieni.

PROFICERE, 3, 61. parvaque certamina in ſummam totius profecerant ſpei.—in ſummam belli profectum foret, 31, 37. *cf.* 10, 14. *it.* 18.

PROFICISCI, 2, 4. conſules—profecti domo ſine tumultu rem omnem oppreſſere. *i. e. domo egreſſi; neque enim Roma exierant.*—profecti ex loco, 21, 27.

cum claſſe profectus Karthaginem, 25, 27. *cf.* 29, 27.

Tarentum ad certiorem ſpem proditionis proficiſcitur, 24, 17. in eam legationem profecti, 21, 63.

grave erat, in Æquos—proficiſci? 3, 68. *i. e. ad bellum c. Æ. gerendum.*

magnis copiis peditum equitumque profecti, 2, 19. pro *cum m. c. Sic ſæpiſſime. vid. Intt. ad* 22, 9.

PROFLIGARE, 3, 50. profligata res eſt. *i. q. maximam partem tranſacta, victa.*

hac expeditione conſulis motum latius erat, quam profligatum bellum, 9, 37.—bellum—commiſſum ac profligatum conficere, 21, 40.

PROFUNDERE, 23, 20. in queſtus flebiles—ſeſe in veſtibulo curiæ profuderunt.

PROFUSE tendentibus ſuis in caſtra, 10, 36.

PROGENIES nepotum, 1, 13. *h. e. ipſi nepotes. cf. cap.* 16.

Sicinium, progeniem ejus, quem etc. 3, 54. *de uno homine rarius dicitur: apud Livium tamen adhuc aliquoties occurrit. v. c.* 9, 34. *it.* 21, 10.

PROGREDI, 38, 15. progredienti præter paludes.

ad—urbem progreſſus omni exercitu civium etc. 28, 13.

PROHIBERE, 31, 25. agros ſociorum populationibus prohibiturum.

prohibiti in æde Jovis veſci, 9, 30.

jam ſe ad prohibenda circumdari opera Æqui parabant, 3, 28.

imber—ſtrepitum molientium portam exaudiri prohibuit, 24, 46.

PROJICERE, 2, 23. magno natu quidam cum omnium malorum ſuorum inſignibus ſe in forum projecit.

quid in muliebres et inutiles ſe projeciſſent fletus, 25, 37.

projecto præ ſe clipeo, 32, 25. *i. q. prætento.*

projectis ac proditis ad inconſultam atque improvidam pugnam legionibus, 22, 44.—inſepultos projecit, 29, 9.

nec continentis modo projectas oras prætervecta, 22, 20. *i. e. prominentes, excurrentes in altum.*

PROLABI, 1, 56. velut si prolapsus cecidisset. *cf.* 5, 21.—prolapsaque in vulnus moribunda cecidit, 1, 58.

quod rem temeritate ejus prolapsam restituit, 6, 22.

equus—quum prolapsum per caput regem effudisset, 27, 32.

in misericordiam prolapsus est animus victoris, 30, 12.

in hæc deflenda prolapsos ab recenti nuncio animos, 29, 4.

adolescens cupiditate regni prolapsus, 40, 23.

prolapsum clade Romanum imperium, 23, 5.

PROLATARE, 2, 36. cunctantem tamen ac prolatantem ingens vis morbi adorta est debilitate subita.—prolatandis comitiis, 7, 21.

nihil prolatandum ratus, ne se quoque—cunctantem casus aliquis opprimeret, 21, 5.

si ex hoc impetu rerum nihil prolatando remittitur, 37, 19. *cf.* 27, 46.

PROLATIO, 22, 13. Punicum abhorrens (*os*) ab Latinorum nominum prolatione. *cf.* 23, 5.

aruspices, in bonum versurum id prodigium, prolationemque finium et interitum perduellium portendi, responderunt, 42, 20. *cf.* 31, 5.

PROLOQUI, 4, 2. audeat Canuleius in senatu proloqui. *cf.* 39, 15.

pontibus ac molibus ex humanorum corporum strue faciendis, et, quod proloqui etiam piget, vesci humanis corporibus docendo, 23, 5.

PROMERE, 30, 12. apud ignaros regis casus, neque, quæ acta essent, promendo, nec minis—valuit etc. *vid.* promtus.

PROMINERE, 28, 43. prominet maxima pars gloriæ cupiditatis in memoriam et posteritatem. *i. e. spectat maxima etc.*

penitus prominere in altum, 37, 23. *de promontorio. cf.* 27, 48.—prominens acies, 22, 47. *de cuneo.*

PROMISCUUS, 34, 44. in promiscuo spectare ludos. *i. e. sine discrimine ordinum. cf.* 29, 17.

habuere et in promiscuo præterea pecuniam: ex ea communiter locarunt, 40, 51. *cf.* 5, 13.

PROMISSA barba, 5, 41.—multos mortales capillum ac barbam promisisse, 6, 16.

PROMITTERE, 10, 14. pari comitate utrumque nunc laudibus, nunc promissis onerat. *cf.* 32, 11. promissis ingentibus oneratum.

PROMONTORIUM in altum excurrens, 32, 23.—prægressus signa Hannibal in promontorio quodam, 21, 35. *i. e. in monte præalto et eminente. Sermo enim est de Alpibus.*

PROMOVERE, 10, 4. castra in agrum Rusellanum promovit.—vere primo in Vaccæos promotum bellum, 21, 5.

PROMTUS lingua, 2, 45.—adolescens et consilio et manu promtus, 2, 33. *cf.* 3, 11.—non promtus ingenio tantum, sed usu etiam exercitatus, 5, 3. *Etiam sine tali adjectione* promtus *ad ingenii laudes pertinet. Vid. Cel. Ruhuken. ad Velleii* 2, 75.

omnia cara in promtu relicta, 22, 42.

promtiorem (*gentem*) veniæ dandæ, 25, 16.

mœnia haudquaquam promta oppugnanti, 23, 1.

PROMULGARE, 6, 39. ab tribunis velut per interregnum concilio plebis habito, apparuit, quæ ex promulgatis plebi, quæ latoribus gratiora essent.

tribunus pl. promulgavit, ut agrum Campanum censores fruendum locarent, 42, 19. *Sic sanus locus, quod Drakenborchio non videtur, notandus est, qui promulgandi verbum simpliciter dictum exhibeat.*

PRONUNCIARE, 32, 25. mos erat, comitiorum die primo, velut ominis caussa. prætores pronunciare Jovem, Apollinemque et Herculem: additum legi erat, ut iis Philippus rex adjiceretur etc.

pullarius—tripudium solistimum consuli nunciavit: consul lætus auspicium egregium esse—pronunciat, 10, 40.

consulti augures vitiosum videri dictatorem pronunciaverunt, 8, 23. *cf.* 23, 31.

prœlio in posterum diem pronunciato, 24, 14. *i. e. promisso.*

vocatis ad concionem certa præmia pronunciat, 21, 45. *i. q. proponit, pollicetur.*

pronunciatum iter, 30, 10. *i. e. indictum. cf.* 4, 59. *it.* 27, 43.

PRONUS, 4, 59. urbs prona in paludes.

pronior in vitia sua, 22, 3. *h. e. qui facile ad ea prolabitur et in agendo sequitur.*

pronius ad fidem, 21, 28. *i. q. credibilius.*

PROPAGARE, 23, 25. consuli propagari in annum imperium. *alias:* prorogare, *idque, quoniam lege ad eam rem opus est, magis proprie dicitur. Sed nec desunt exempla verbi* propagare *similiter apud alios scriptores usurpati. Vid. Oudendorp. ad Sueton. Aug. cap.* 23.

eo bello terminos populi Romani propagari, 36, 1.

PROPALAM minantes bellum, 5, 36.—in vulgus, 22, 12.—propalam duces loqui, 10, 20.—vi aperta propalam usurus, 31, 24.

PROPATULUM, 26, 13. magno rogo in propatulo ædium accenso. *cf.* 24, 16.

vulgo apertis januis in propatulo epulati sunt, 25, 12.

tota urbe patentibus januis, promiscuoque usu rerum omnium in propatulo posito, 5, 13. *de lectisternio privato.*

PROPE, 34, 33. nox prope diremit colloquium. *Dukerus accipit pro* nocte propinqua, *atque ita scripsisse Livium putat. Drakenborchius* noctem exsistentem *interpretatur.*

prope secessionem plebis res—venit, 6, 42. *cf.* 26, 48.

eo majori gaudio quo prope metum res fuerat, 1, 25. *int. magis.* vid. *propius.*

et jam prope erat, ut nec duci milites, nec militibus dux satis fideret, 10, 18. *alibi: haud procul erat.*

PROPELLERE, 2, 11. ut—pecus quoque, omne in urbem compelleretur, neque quisquam extra portas propellere auderet. *paullo post* expellere.

ad illecebras propulsa pecora, 2, 51.—pecora, quæ pastum propulsa essent, ad urbem agere, 25, 8.

PROPEMODO, 24, 20. quum propemodo muris acceffiffet.

PROPERARE, 39, 10. vitricus ergo—pudicitiam, famam, fpem vitamque tuam perditum ire hoc facto properat.

PROPERE, 2, 28. tum vero ad fellas confulum propere convolavere etc. *Sic ediderat Gronovius. Drakenborchio* prope *placebat. Vid.* præpropere.

PROPINQUARE, 21, 46. denfior deinde inceffu tot hominum equorumque oriens pulvis fignum propinquantium hoftium fuit.

PROPINQUUS, 6, 18. in propinquum certamen aderat et Manlius. *i. e. imminens, inftans. vid. Intt. ad h. l.*—ex propinquis itineris locis, 6, 25.

PROPIOR pugna, 9, 35. *ubi cominus res geritur.*

propior petendo quam gerendo magiftratui, 3, 35.—propior excufanti quam glorianti, 27, 17.—paucitas propior damno fentiendo, 2, 64.—propior dolor plebi fœneris ingravefcentis erat, 7, 21.—fama propior vero, 23, 12.

PROPITIUS, 39, 11. quod probus adolefcens (dii propitii effent) obfcœnis—facris initiari nollet. *Formula optantis ac bene precantis.*

PROPIUS effe in Afiam ex Græcia, quam ex Italia in Græciam trajicere, 36, 41.

propius faftidium gloriæ *fenes funt*, quam defiderium, 28, 40.

propius urbem, 29, 5.—quo propius fpem belli perficiendi fit, 23, 12.—quo propius fpem venerant, 26, 37.—ut propius periculum fuerint, qui vicerunt, 21, 1.—propiufque inopiam erant obfidentes, quam obfeffi, 25, 11.

PROPONERE, 9, 46. faftos circa forum in albo propofuit.

fignum pugnæ propofuit, 7, 32. *it.* 9, 14.

propofitum bello fe fore ratus, 28, 2. *inftar fcopi, quem non definat petere Scipio. Sic Gronovius explicat.*

præmia atque honores, qui remanerent, ac militare fecum voluiffent, propofuit, 23, 15.

fervis quoque dominos profecutis libertatem proponit, 21, 45. *i. e. oftendit, præmii loco. cf.* 39, 17.

nedum ego, perfunctus honoribus, certamina mihi atque æmulationes cum adolefcente florentiffimo proponam, 28, 40.

PROPRÆTOR *de prætore, vid. Duker. ad* 39, 29.

PROPRIE, 25, 28. neve alteri proprie fibi pacifcerentur quidquam.

ut non plus fui roboris fuarumque proprie virium in caftris habeant, 25, 33. *Oppof. auxilia.*

veftramque amicitiam ac focietatem proprie non violavi, 34, 32.

a prudentibus, et proprie rei militaris peritis, et ufu doctis, monendi imperatores funt, 44, 22. *i. e. præcipue. vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 9.

PROPRIETAS, 38, 17. quantum terræ proprietas cœlique, fub quo aluntur, mutat. *i. e. clima, quod dicunt, et quæ funt cum eo conjuncta. Gr. ἰδίωμα.*—multæ frugum proprietates, 45, 30.

PROPRIUS, 3, 70. ni fuo proprio eum prœlio equites—exceptum aliquamdiu tenuiffent.

quod, bono publico, fibi proprias fimultates irritavit, 33, 46.
fuperbo decreto addidit propriam contumeliam, 35, 33.
nunc proprii unius et parvi ad tuendam Nolam præfidii præda fumus, 23, 42.

PROPTER, 9, 2. caftra propter aquam vallo circumdant. *al.* prope. *cf.* 28, 46. *it.* 34, 22.

PROPUGNACULUM, 23, 18. focii Romanorum propugnacula adverfus vineas ftatuere etc.—telaque in propugnacula congerere cogebantur, 24, 1.
firmiffimo propugnaculo uti, quod litterarum nihil ad quemquam attuliffet, 34, 61. *i. e. defenfionis hoc argumento etc.*

PROPUGNARE, 26, 6. legati pro vallo acriter propugnant.

PROPUGNATOR, 9, 39. cadunt antefignani: et, ne nudentur propugnatoribus figna, fit ex fecunda prima acies.—navis fupprimitur: telis fubruuntur propugnatores, 37, 11.

PROPULSARE, 21, 46. periculumque intercurfu tum primum pubefcentis filii propulfatum.

PRORIPERE, 8, 30. miffo repente fenatu fe ex curia proripuit. *cf.* 8, 6. *it.* 24, 26.
ex tota urbe proripientium fe ex privato, 2, 24.—accenfus ira domo fe proripuit, 29, 9.

PROROGARE, 26, 1. prorogatum imperium eft, atque exercitus, quos habebant, decreti. *cf.* 9, 42. *vid.* propagare.

PROROGATIO, 42, 30. prorogationem imperii portendi. *ubi quidem Perizonius Animadv. Hiftor. p.* 229. *legendum effe docuit* propagationem, *quia decreti, aut legis nulla mentio effet, per quam fieret prorogatio*; *itaque fimpliciter continuationem intelligi. Vide Drakenborch. ad* 23, 25. *Ceterum* prorogatio imperii *prima memoratur*, 8, 26.

PRORUERE, 9, 14. vellerent vallum atque in foffas proruerent.—quantum inter turres muri erat prorutum, 32, 24. *cf.* 22, 5.

PRORUPTUS, 44, 8. et fupra rupes ingentes gurgitibus facit, et intra prorupta, in mare evolvendo terram etc.

PROSECARE, 5, 21. qui ejus hoftiæ exta profecuiffet, ei victoriam dari. *vid. Intt. ad Sueton. Octav. fub init.*

PROSEQUI, 3, 52. fecuta exercitum plebs—profequuntur conjuges liberique.—fpeculatores, qui profequerentur agmen, miffi, 27, 15.

PROSILIRE, 5, 2. in concionem profiliunt (*tribuni pl.*) follicitant plebis animos. *cf.* 28, 14.

PROSPECTARE, 24, 21. pars ex tectis feneftrifque profpectant. *cf.* 22, 14.

PROSPECTUS, 22, 46. ventus adverfus Romanis coortus, multo pulvere in ipfa ora volvendo profpectum ademit. *cf.* 10, 32.
profpectu in urbem agrumque capto, 1, 18. *de augure.*

PROSPECULARI, 3, 43. Siccium—profpeculatum ad locum caftris capiendum mittunt. *cf.* 33, 1.

PROSPER, 7, 4. fi quid ex progenie fua parum profperum fit.—cetera profpera eveniffent, 21, 21. *nifi legatur* profpere.

PROSPERARE, 8, 9. uti populo Romano Quiritium vim victoriamque profperetis.

PROSPERE, 5, 51. invenictis omnia profpere eveniffe fequentibus deos, adverfa fpernentibus. *Creverius legit* profpera.
- inter multa profpere gefta, 42, 49. *cf.* 22, 28. *it.* 29, 30.

PROSPICERE, 44, 16. commeatus a prætore profpectos in hiemem habere.
ex fpeculis profpicerent adventantem hoftium claffem, 21, 49.

PROSTERNERE, 9, 6. circa viam—omnium egeni corpora humi proftraverunt.
qui (*motus terræ*) multarum urbium Italiæ magnas partes proftravit, 22, 5.

PROTEGERE, 22, 49. ut alieno crimine innocentiam meam protegam.—fraudem audacia protegens, 25, 5.

PROTINUS, 9, 28. egregia victoria parta, protinus inde—legiones ducit. *cf.* 21, 9.

PROTRAHERE, 27, 3. novum in occulto glifcens per indicium protractum eft facinus.

PROTURBARE, 5, 47. jamque et alii congregati telis miffilibufque faxis proturbare hoftes, ruinaque tota prolapfa acies in præceps deferri.

PROVEHERE, 40, 14. illo etiam gaudio provehente. *fcil.* fe.—provectus annis, 21, 2.—paullulum ab fuis equo provectus, 8, 7. *cf.* 27, 47.

PROVENIRE, 45, 13. neque emere ea, ex fructibus agri ab fe dati, quæ ibi proveniant.

PROVENTUS, 45, 41. fecundarum rerum velut proventus fecutus eft. *Nempe proventus in bonam partem dicitur. Gr.* φορά.

PROVIDENS, 25, 34. dux cautus et providens Scipio.

PROVIDENTIA, 30, 5. feductos obteftatur, ut, quantum nox providentiæ adimat, tantum diligentia expleant curaque.

PROVIDERE, 44, 35. ubi, quid petatur, procul provideri nequeat.
providendum et præcavendum, 24, 8. *cf.* 22, 42.—omniaque cauta provifaque fuerunt, 23, 43. *cf.* 2, 34.

PROVIDUS, 23, 36. nec eum provida futuri fefellit opinio. *Sic plane Horatius de formica:* incauta futuri.

PROVINCIA *proprie dicitur de finibus iis, intra quos bellum gerendum eft*, 40, 1. confulibus nulla (*provincia*) præter Ligures, quæ decerneretur, erat. *cf.* 2, 40. *it.* 5, 12.—quam (*Africam*) nec fenatus cenfuit in hunc annum provinciam effe etc. 28, 40.—velut Italia ei provincia decreta, 21, 5. *cf.* 27, 22.
prætorum provinciæ in fortem conjectæ, 30, 1.—confules inter fe provincias partiti, 9, 31.—provincia fine forte, fine comparatione, extra ordinem data, 6, 30.
cui claffis provincia evenerat, 44, 1. *cf.* 42, 48.
prætoribus provinciæ decretæ: duæ jure Romæ dicendo etc. 42, 28.—juris dicendi Romæ provincia, 39, 45.—ut Fulvio extra ordinem urbana provincia effet, 24, 9. *cf.* 25, 3.

PROVOCATIO non eft longius ab urbe mille paffuum, 3, 20.
fi a duumviris provocarit, provocatione certato, 1, 26.—de provocatione certatum ad populum eft, *ibid.*

cum hoſte per provocationem pugnavi, 45, 39.

PROVOLARE, 2, 46. in primum infeſtis haſtis provolant. *cf.* 2, 20. *it.* 3, 62.—provolat eques atque infeſtis cuſpidibus in medium agmen hoſtium ruit, 10, 41.

PROVOLVERE, 24. 10. fontem ſub terra tanta vi aquarum fluxiſſe, ut ſerias doliaque, quæ in eo loco erant, provoluta velut impetus torrentis tulerit.

PROXIME morem Romanum, 24, 48.—proxime ſpeciem, 30, 10. *cf.* 2, 48. *it.* 23, 15.

PROXIMO *adverb.* 4, 23. bellumque tanto majore, quam proximo, conatu apparatum eſt. *Sunt tamen, qui* proxime *legi malint.*

PROXIMUS, 2, 33. cædeque in proxima urbis facta: pro *in proximis.*

proximo legum ac pœnarum metu, 1, 21.

proximus invidiæ, 3, 51.—qui proximi forte tribunali ſteterant, 8, 32.—qui proximus eum forte ſteterat, 29, 7.

ut quiſque proximus ab oppreſſo ſit, 37, 25.

ſilentio proximæ noctis, 2, 7. *h. e. proxime ſequentis.*

poſt acceptam proximam pugnæ cladem, 2, 51. *ſic eod. capite:* heſterna felicitas pugnæ.

PRUINÆ, 5, 2. militem Romanum in opere ac labore, nivibus pruiniſque obrutum, ſub pellibus durare. *cf. cap.* 6.

PUBER, 2, 50. unum prope puberem ætate relictum.—jam filii prope puberem ætatem erant, 1, 35.

PUBES, 1, 9. ægre id Romana pubes paſſa.—*paullo poſt:* juventus Romana.

PUBLICANUS omnibus malis artibus et reipublicæ et ſocietatibus infidus damnoſuſque, 25, 1.—ubi publicanus eſt, ibi aut jus publicum vanum, aut libertatem ſociis nullam eſſe, 45, 18.

PUBLICARE, 31, 13. publicata pecunia. *i. e. in publicos uſus confiſcata.*

de Aventino publicando lata lex, 3, 31. *i. q. ædificationibus deſtinando.*

PUBLICE veſcuntur, (*Prytanes,*) 41, 20. *i. q. ſumtibus publicis.*—nullo publice emolumento, 6, 39.

exſulatum publice ire, 5, 53. *de toto populo Veios migraturo.*

Cumanis—permiſſum—ut publice Latine loquerentur, et præconibus Latine vendendi jus eſſet, 40, 42.

legatorum—ſtatuæ publice in roſtris poſitæ ſunt, 4, 17. *i. e. auctoritate publica. cf.* 2, 41.

PUBLICUM, 2, 9. arbitrium ſalis in publicum ſumtum.

tabernas in publicum emit, 39, 44.

boniſque eorum in publicum Ardeatium redactis, 4, 10.

PUBLICUS, 41, 6. non publico tantum ſe premi imperio. *niſi cum Dukero legas* publice.

publica pœna, 2, 5. *qua quis reipublicæ cauſſa afficitur.*—ſollicitudo, 2, 41. *de republica.*—indignatio, 3, 48. *de reipublicæ damno.*

publica decora, 2, 13.—confilia (*de voluntate fenatus*), 1, 42. —poft publicam cauffam privatum dolorem habere, 2, 56.

publicus pavor, 5, 39.—publicum parricidium, 28, 29.—incendium, 5, 53. *de urbe a Gallis incenfa.*—commodum, 3, 68. *i. e. patriciis et plebeiis commune.*—malum publicum, 4, 44.—peffimum publicum, 2, 1.

dum in eo publico effent, 23, 49. *fcil. minifterio, negotio. Gr.* λειτυργεῖν.

ut, quæ in naves impofuiffent, ab hoftium tempeftatifque vi publico periculo effent, *ibid.*

publicum et privatum jus, 2, 55.—publicum fervitium, 1, 25.

venditifque ibi publicis locis, 41, 27.—ager publicus populi Rom. 40, 38.—quod ejus (*agri*) publicum populi Rom. effet, 31, 4.

PUDERE, 40, 8. prope ut puderet regii nominis, *i. e. tamquam nimis augufti, quum fint vires inferiores regio faftigio.*

neque pudendum aut pœnitendum eum regem, 40, 56.

quarum non minus puderet quam pœniteret, 45, 10. *cf.* 27, 13.

pudet deorum hominumque, 3, 19.

pudere fe numeri fui nequidquam aucti, 3, 31.

PUDOR, 3, 44. omnia pudore fepta. (*de Lucretia*) *cf. cap. fq.* pudicitia faltem in tuto fit.

fecit pudorem recens ejus populi meritum morandi auxilii, 3, 31.—cum pudore populi Romani, 44, 19.—quantus pudor effet obfideri, 40, 27.

pudor maritimæ ignominiæ, 35, 27. (*ob cladem navalem*)—pudor intuendæ lucis, 9, 7.—tantufque pudor regi pavoris ejus fuit, 44, 10.

bellum ingenti pudore noftro tractum, 45, 39.—ne tibi pudori effem, 40, 15. *vid.* præmortuus.

PUER, 8, 24. minifter ex regiis pueris.—Hannibalem (*fcil. puerum*) annorum ferme novem pueriliter blandientem patri, 21, 1.

PUGNA, 28, 2. pugnam conferere.—mediam tueri, 22, 45. *i. e. aciem. cf.* 3, 70.—pugnam pugnatam, 6, 42. *cf.* 9, 37.—pugnam integram ediderunt, 8, 9.—pugna haudquaquam ambiguæ victoriæ, 10, 12.

circa jacentis Galli corpus contracto certamine, pugna atrox concitatur, 7, 26.

quia non cominus pugnam, fed procul locis oppugnandis futuram præceperat animo, 38, 20. *vid.* propior.

ordinata per principes haftatofque ac triarios pugna, 22, 5. *i. q. acies. cf. cap.* 45.

PUGNARE, 31, 24. confpici fe pugnantem egregium.—feffi labore ac pugnando, 21, 35.

duorum militum eventum, inter quos pugnatum erat, 7, 26. —Poftumii prius ductu ad Tifernum pugnatum, 9, 44.

ne quis extra ordinem in hoftem pugnaret, 8, 6. *cf. cap. fq. it.* 3, 12. 25, 18.—in fuas leges pugnatum effe, 6, 39.—in nuda hoftium latera pugnabat, 27, 18.

adverfus eos fe pro alteris pugnaturos, 9, 14. *cf.* 5, 8.

PUGNATOR, 24, 15. fortiffimus quifque pugnator effe defierat.

PUGNAX, 22, 37. pugnaces—miffili telo gentes.

PULCHER, 22, 20. pulcherrimum ejus victoriæ fuit.

PULLARIUS, 10, 40. pullarium in aufpicium mittit.

PULLUS, 6, 41. fi pulli non pafcentur.

PULSARE, 2, 29. pulfet tum mihi lictorem.

PULVINAR, 5, 52. num alibi, quam in Capitolio, pulvinar fufcipi poteft. *i. e. lectifternium inftitui.*

fupplicatio omnibus deis, quorum pulvinaria Romæ effent, indicta eft, 24, 10.

PULVINARIUM, 21, 62. corvum—in ipfo pulvinario confediffe. *i. q. pulvinar.*

PUNCTIM magis, quam cæfim—petere hoftem, 22, 46.

PUNIRE, 3, 55. plebefque fcivit, qui plebem fine tribunis reliquiffet—tergo ac capite puniretur.

PUPILLARIS, 24, 18. pecuniæ quoque pupillares primo, deinde viduarum, cœptæ conferri.

PUPILLUS, 26, 6. matrem ejus quondam pro pupillo eo procurantem familiare oftentum. *paullo poft* puer *dicitur.*

PURE lautis corporibus, candida vefte—venerabundi templum iniere, 5, 22.—ni moritur, neque fuum neque publicum divinum pure faciet, qui fefe devoverit, 8, 10.—pureque et cafte a matronis facrificatum, 27, 37.

PURGAMENTUM, 1, 56. cloacamque maximam, receptaculum omnium purgamentorum urbis, fub terram agendam.

PURGARE, 23, 24. purgato inde capite—calvam auro cælavere.

ad purganda ea, quæ inimici decernerent, 27, 20. *i. e. crimina, ob quæ decernerent, refellenda. cf.* 8, 23.—crimen purgatum eft, 38, 48. *vid.* fufpicio.

qui purgarent, nec accitos ab eo Baftarnas, nec auctore eo quidquam facere, 41, 19. *i. e. qui dicerent excufandi cauffa etc.*

ut innocentiam fuam purgarent, 9, 26. *i. q. purgando defenderent. cf.* 4, 25.

PURUS, 24, 14. puro ac patenti campo.—purum ab humano cultu folum, 1, 44.

uti loco puro ea prodigia—procuraret, 25, 17. *Opponitur* polluto.

duas mihi aliquis conciones parumper faciat—puram alteram, integrioris judicii, et a favore et odio, univerfo judicante populo Romano, 45, 37. *Drakenborchius conjiciebat:* alteram integrioris judicii, et puram a favore et odio.

PURPURATI et propinqui regis, 30, 42. *cf.* 31, 35. *it.* 44, 26.—honorati Philippi amici *vocantur,* 40, 54.

PUTREFACERE, 21, 37. faxa infufo aceto putrefaciunt.

Q.

QUA, 1, 44. qua murum ducturi erant. *i. e. qua parte, ubi. cf.* 5, 43.

evastatis prius agris,—qua—diversa agmina iere, 33, 29. *per quos. Ita emendavit Gelenius. cf.* 45, 9.

retro, qua venerat—regionem repetiit, 40, 58. *unde.*

qua proxime itinera *ad hostem* ducerent, 40, 21. *Gronoviana habet* quæ ; *haud dubie operarum vitio* ; *nam ipse Gronovius alibi aliter h. l. laudavit.*

qua quisque ducturus esset ; summotis iis, quam potissimum peteret, 44, 2. *scil. e superiori* qua *repetendum est* viam. *cf.* 9, 2.

nihil movebant, qua consules, qua exercitum increpando, 2, 45. pro *partim—partim. cf.* 2, 35. *it.* 10, 38.

QUADRUPLATOR, 3, 72. populum R. quadruplatoris et interceptoris litis alienæ personam laturum.

QUÆRERE, 9, 17. nihil minus quæsitum a principio hujus operis videri potest, quam ut—quærerem—ut quærere libeat etc.

caussa seditionum nequidquam a Pœtelio quæsita, 4, 12.

difficilia loca, hosti quæsita, ipsos tum sua fraude impediebant, 9, 31. *cf.* 5. 54.

sibi gloriæ satis quæsitum esse, 36, 40. *cf.* 7, 1.

eaque ipsa affinitas haud spreta gratiam Fabio ad vulgum quæsierat, 6, 34. *i. e. conciliaverat.*

nec huic tam pestilenti exemplo remedia ulla ab imperatore quæsita sunt, 2, 43. *i. e. reperta.*

ut ulla ignominia iis exercitibus quæreretur, 25, 6. *i. q. afferretur.*

imbellem Asiam quæsisset, 9, 19. *h. e. optasset.*

quem rogatione Petillia quærere vellent, 38, 55. *i. q. quæstionem instituere, exercere. cf.* 42, 21.

quum quæstiones severius—exerceret, contagio ejus, quod quærebat ipse, criminis objectata ab inimicis est etc. 9, 34. *cf.* 32, 26. *it.* 45, 16.

quæsivit ab eo, ne sibi liceret ac suis vivere, 40, 49. *nisi fortasse, cum aliis, legendum* anne, *vel etiam* num.—quæro de te, 8, 32.

QUÆSITOR, 9, 26. quæsitores idoneos ejus criminis esse.

QUÆSTIO, 39, 14. quæstionem consulibus extra ordinem mandant.—quæstione habita, 9, 16.—qui de quæstione in se posita senatum consuluisset, 42, 22.

tribunis mil. de morte collegæ per senatum quæstiones decernentibus tribuni pl. intercedebant, 4, 50.

reliquias Bacchanalium quæstionis cum omni exsecutus est cura, 39, 41.

QUÆSTORIUM forum, 41, 2. *Dukero* forum *suspectum est, et glossema videtur. Schelius autem post* quæstorium *interpungendum*

censebat. *Atque illud quidem verum est,* quæstorium *simpliciter dici a Livio. v. c.* 10, 32. *Neque tamen absonum videatur necesse est, quum subintelligi debeat* tentorium *aut simile quid, addi* locum. *Est enim quæstorium pars castrorum, ubi quæstor suum tentorium habet, haud procul prætorio: inde* porta quæstoria *dicitur,* 34, 47. *cf.* 40, 27. *eo minus forum quæstorium offendere debebat.*

QUAM, 35, 1. ut vix dimidium militum, quam quod acceperat, successori tradiderit.—dimidium tributi, quam quod regibus ferre soliti erant, populo Rom. pendere, 45, 18.

mors, quam matura, tam acerba, 7, 1.

postero die quam venit, 36, 39. *cf.* 29, 35.

homo non, quam isti sunt, gloriosus, 35, 49.

major, quam pro numero, jactura, 21, 59.

re majore, quam quanta ea esset, 30, 23.

si transire ad Romanos velint et duplex stipendium accipere, quam quantum a Turdetanis pepigissent, 34, 19.

quibus quid aliud, quam admonemus, 4, 3. *vid.* alius.

ipsorum, quam Hannibalis, interesse, 23, 43. *int. magis: quam vocem sæpius a Livio omissam librarii temere addiderunt.*

quam plurimis locis possent, 31, 17. *i. e. quotquot locis.*

non tantum gaudii ab recenti metu attulerunt, quam averterunt famam, 37, 51.

cogitaret populus Rom. potius cum quanto studio periculoque reditum in amicitiam suam esset, quam qua stultitia etc. 8, 25.

quandoquidem non facile loquor—quam quod locutus sum etc. 2, 56. pro *non tam facile etc.*

QUAMVIS, 1, 4. posse quamvis languida mergi aqua: *i. e. valde, admodum. cf.* 22, 8.

quæ ad usum quamvis longi temporis sufficerent, 38, 19. pro *quantumvis. Vid. Dukerum ad* 2, 51, 7.

QUANDO quod taciti indignarentur etc. 37, 57. pro *quandoquidem. cf.* 9, 8. *et* 10, 14. *vid. Drakenborch. ad* 40, 9.

QUANDOQUE, pro *quandoquidem,* 9, 10. ult.—pro *aliquando,* 21, 3. ult.—pro *quandocumque,* 1, 31. med.

QUANTO jure potentior intercessio erat, tantum vinceretur, 6, 38.

QUANTOPERE, 4, 3. *init. vid. Drakenborch. ad h. l.*

QUANTUM procederet longius, eo majorem etc. 44, 7. *Sic* 3, 15. *it.* 6, 34. *vid. Intt. ad* 5, 10.

quantum a mari recessisset, minus obvium fore, 21, 31.

quantum—tanto magis, 32, 5.—quantum quisque plurimum, 30, 13.—quantum maxima voce potuit, 7, 9.—quantum ad duces attinet, 28, 43.

QUANTUS, 9, 37. itaque, quantus non umquam antea, (*tantus*) exercitus ad Sutrium venit.

potius cum quanto studio—quam qua stultitia etc. 8, 25.

quanta maxime poterat vi, 9, 10. *ubi codices nonnulli* maxima. *cf.* 24, 35.

quanta eximia celeritate poterat, 42, 15.

QUANTUSCUMQUE, 32, 5. data quantacumque quiete tem-

poris. *Jac. Gronovius legi vult* quanticumque. *Sic* 27, 31. celebritatem quantæcumque victoriæ.

quod inter assiduas clades et lacrimas unum quantumcumque ex insperato gaudium affulserat, 30, 10. *in partem deteriorem dictum.*

QUANTUSLIBET, 9, 18. quantalibet magnitudo hominis concipiatur animo.

QUASSARE, 33, 17. reficere quassata muri.—quassata turris prociderat, 21, 14.

multæ quassatæ armamentisque spoliatæ naves, 30, 39. *cf.* 37, 31.

secunda in Italia Siciliaque gesta quassatam rempublicam excepisse, 27, 40.

QUASSATIO, 22, 17. capitum irrita quassatio.

QUASSUS, 25, 3. in veteres quassasque naves paucis et parvi pretii rebus impositis—quassi muri, 26, 51.

QUATENUS vallum castrorum cingit, 28, 39.—incerti, quatenus Volero exerceret victoriam, 2, 55.

QUATERE, 10, 41. ubi se cuspidem erectam quatientem vidissent.

QUE, 2, 42. largitiones, temeritatisque invitamenta: pro *hoc est, temeritatis invitamenta. Vide supra in* et, *quod eamdem vim explicandi habet: et Drakenborch. ad* 7, 15.

oculisque simul ac mente turbatum, 7, 26.—diique et homines, 5. 51.

senatuique vobisque et sociis ac nomini Latino, 31, 7.

quique Campanorum, quique Hannibalis militum erant, 24, 19. pro *et—et.*

QUERIMONIA publica, 25, 1. *vid.* excedere.

querimoniæ acceptæ cladis, 8, 1.

QUESTUS flebiles, 23, 20.—cum magnis fletibus questibusque, 22, 61.

QUI, pro *quomodo*, 28, 43. qui ego minus in Africam—trajicerem?

qui sibi minus privato ad concionem populum vocare liceat, 3, 39.

qui vos minus hodie decem tribunos plebis feceritis, *ibid. cap.* 64.

QUI, 1, 43. quibus equos alerent, viduæ attributæ. *i. q. quarum pecunia, sumtu: hinc licet explicare illud e XII. Tabb.* ni solvendo fuerit, eum secanto.

qui vere rem æstimare velit, 3, 19. pro *si quis.*

eventum senatus, quem videbitur, dabit, 6, 26. *ad Græci sermonis formam pro* qui. *Sic* 29, 20. quos iis videretur.—*it.* 31, 3. quem videretur ei.

paullo ante lucem, quod æstivis noctibus sopitæ maxime quietis tempus est, 9, 37.

ut in Tusculanos animadverteretur, quorum eorum ope—bellum fecissent, 8, 37.

qui—ad subita belli mitti posset, 6, 32. pro *quis.*

et eorum ipsorum, quos sedes tenuerant, simul perlicit donis

etc. 21, 26. pro *et eos, qui eorum ipſorum ſedes etc. ſ. et qui eorum—eos.*

QUIA, 29, 6. ſpes autem affectandæ ejus rei ex minima re affulſit, quia latrociniis magis, quam juſto bello—gerebantur res. *Sic vulgo editur. Sed Drakenborchius illud* quia *vel* quod, *ut nonnulli dederant, recte expunxit: eſt enim Livio uſitata illa ellipſis; eademque ratio eſt harum particularum, quæ τῷ* enim. *vid. ſupra in h. v.*

QUID, 4, 5. quid ſi non, quantum—bis jam experti eſſetis. *Haud dubie dictum pro* quaſi, *atque ita fortaſſe legendum.*

nec a me nunc quiſquam quæſiverit, quid ita ſpoponderim 9, 9. pro *cur. cf.* 28, 43. *it.* 32, 21.

ne quid cederent plebi, 3, 21. *i. q. ne cederent. Sic abundat ſæpiſſime. v. c.* 3, 48. ſi quid inclementius in te ſum invectus.

ut hæc ara, quam illa, ſi quid poteſt, ſanctius et a caſtioribus coli dicatur, 10, 23. pro *ſi qua ratione fieri poteſt.*

quibus quid aliud, quam admonemus, 4, 3. pro *quid aliud agimus, quam ut iis etc. Vid. ſupra in* nihil.

quid eſt dicere aliud etc. 6, 40. *vid.* eſſe.

QUIDEM, 8, 33. nam populi quidem—ne iram quidem umquam atrociorem fuiſſe etc.

ſemper quidem et alias frequens (*ludicrum*,) 33, 32. *His nihil in ſequentibus reſpondet. Solent autem* tamen, attamen *et ſimilia poſt* quidem *deſiderari.*

novo quidem et ſingulari genere odii, 40, 12. *videtur h. l. legendum eſſe* quodam. *Neque enim ſubſtantivum præcedit, quo illud* quidem *referatur: ita demum eleganter in tali textu ponitur.*

QUIDQUAM, 9, 8. nec quidquam ex ea, præterquam corpora noſtra, debentur Samnitibus.

nec aperti quidquam erat, quod peteret, 31, 39.—prædæ nec erat quidquam, *ibid.* 45. *vid. Intt. ad* 32, 37.

QUIDQUID, 2, 35. quidquid erat Patrum, reos diceres.—quidquid deorum eſt, 3, 25.

quidquid—appropinquabant, 21, 54.—quidquid ab urbe longius proferrent arma, 7, 32. *vid. Intt. ad h. l.*

QUIES, 8, 6. in quiete utrique conſuli eadem dicitur viſa ſpecies. *al. per quietem. Vid.* ſomnus.

Gallis vix quietem ferentibus in mari, 44, 28.

ſi qua ejus mali (*peſtilentiæ*) quies veniat, 3, 6. *cf. cap.* 16., per aliorum quietem malorum.

QUIESCERE, 6, 36. bella opportune quievere.—quieſcunt Romana fœdera, 21, 10. *i. e. non violantur.*

QUIETUS, 2, 34. quieta omnia a bello.—ne tribunal quidem ſatis quietum erat, 8, 32.

QUILIBET unus ex iis, quos nominavi, 9, 17.—unus Quiritium quilibet, 6, 40. *vid.* unus.

QUIN, 8, 4. quid abeſt, quin—dicto parcamus. *Vid.* abeſſe.

quin (*ex emendatione Gronovii*) ſuperſint aliqui nuncii, 27, 49. pro *immo potius. cf.* 2, 29.

QUINQUEVIRI menſarii *et eorum negotia,* 7, 21.

QUIPPE qui mercenarios milites alant, 26, 43. *cf.* 3, 21.

QUIRITATIO, 33, 28. fuga comitum et quiritatio facta, et tumultus tota urbe discurrentium cum luminibus.

QUIRITES, 8, 9. respublica Quiritium.—pro patria Quiritibusque Romanis, 5, 41.—pro exercitu populi Romani Quiritium, 10, 28.—exercitus Quiritium Romanorum, 26, 2. *cf.* 45, 37.

QUISQUAM, 5, 4. nec fatis quidquam justi doloris est, quod nos ad perseverandum stimulet. *eleganter, ut alibi, abundat, it. post* nullus, nemo, nihil *etc.*

nec quisquam unus malis artibus etc. 2, 9. *cf.* 32, 20.

cavere quisquam superfit, a quibus—vis—timeri possit, 24, 38.

QUISQUE, 7, 32. virtute sua quemque fretus ire in aciem debere.

cujusque populi cives eo certamine vicissent, 1, 24. pro *cujuscumque. cf.* 25, 29.

QUISQUIS, 41, 8. liberos suos quibusquibus Romanis—mancipio dabant.

QUO, 40, 26. si quo usui esse—exercitui posset. *i. e. quomodo. cf.* 4, 1.

quo tu meo imperio spreto—ausus es? 8, 32. *i. q. quare. cf.* 35, 38.

quo minus timoris ratio reddi poterat—majorem inferens metum etc. 26, 20. pro *eo majorem.*

quo minus credunt—crescit ardor, 2, 45. eo magis *in sequentibus desideratur.*

urbem—quo transmigremus, 5, 54.

in concionem itur: quo—quum escendisset, 8, 33. *i. e. in tribunal.*

quo ultra iram violentiamque ejus excessuram fuisse, *ibid.*

ex sociis circa populis, quo æstate (*frumentum*) comportatum erat, 25, 13.

QUOAD dedita arx est, 26, 46. pro *donec.*

quod stipendium serius quoad diem præstaret, 42, 6. *Viris doctis legendum potius videtur* quam ad.

quoad insequi potuit, 2, 25—quoad usque ad memoriam nostram tribuniciis consularibusque certatum viribus est, 6, 38.

QUOD sine jactura fieri posset, 26, 32. pro *quoad, uti et nonnulli legunt. cf.* 1, 24. *it.* 44, 17.

quod ego fui ad Trasimenum, id tu hodie es, 30, 30.

quod nondum factum est—ea fieri oportet, 4, 4.

Gallogræci vere quod appellantur, 38, 17.

quod quidem continens memoria sit, 5, 34.

quod sui quisque cognosset, 29, 21.

quod ubi videre ipsum Camillum, 6, 8. *ita abundat, ut in* quodsi.

quod manu, quod voce poterat, 8, 39. pro *quantum: in repetitione est emphasis, studium viri exprimens.*

si quo minus inventum foret, 31, 12.

nec quod ab hoste crudelius pati possent, reliqui quidquam fuit, quam quæ ab sociis patiebantur, 32, 13. *illud* quæ, *ut alibi, prorsus abundat.*

QUOT, 2, 13. et fubeunda dimicatio toties, quot conjurati fupereffent.

QUUM Appius—jus de creditis pecuniis dicere, 2, 27. pro *diceret. cf.* 4, 51.

quum fe non rem novam petere, et Tatium ex hofte regem factum, 1, 35. pro *tum Tatium etc. Vid. Cel. Strothium ad* 21, 36.

Livius—dicitur *quum* fæpius revocatus vocem obtudiffet, petita venia puerum ad canendum ante tibicinem *quum* ftatuiffet, canticum egiffe, 7, 2.

quum—milites aliquot, *quum* paffim toto prope faltu pugnaretur, cecidiffent, 38, 41. *it.* 45, 4.

R.

RABIES, 22, 51. in rabiem irâ verfus.—rabies hoftilis, 29, 8.—impotens, *ibid. cap.* 9.

fatalem rabiem temporis accufat, 28, 34.

RADIUS, 33, 5. aliufque per alium immiffi radii locum ad inferendam manum non relinquunt. *de vallo Romano. Sunt vallorum feu ftipitum rami ex parte relicti et conferti.*

RAMUS, 10, 41. frondofos ramos per terram trahebant.

RAPERE, 22, 39. in diem rapto vivit.

ipfum (*ducem*) circumfiftunt, infidentemque equo captum ad confulem Romanum rapiunt, 10, 20.

ad Hafdrubalem citatum agmen rapiunt, 25, 35. *cf.* 23, 36.

venandi ftudium ac voluptas homines per nives ac pruinas in montes filvafque rapit, 5, 6.

quod tantæ rei fortunam ex oculis prope raptam amififfet, 28, 7.

ob—arrogantiam eorum, victoriæ gloriam in fe rapientium, 33, 11.

qui adveniens caftra urbefque primo impetu rapere fit folitus, 6, 23.

raptæ inter arma nuptiæ, 30, 14. *i. e. feftinatæ, præcipitatæ.*

RAPIDUS, 22, 12. ferox rapidufque in confiliis.

RAPTIM et avide, 9, 35. *cf.* 26, 5.

præcipitata raptim confilia, 31, 32.—raptimque omnia præpropere agendo, 22, 19.

raptim mutatione in contrarium facta, 5, 13. *de intemperie cœli.*

RARUS, 6, 1. quod parvæ et raræ per ea tempora litteræ fuere. *cf.* 7, 3. *vid.* litteræ.

rara lanceis vulnera facta, 31, 34. *i. q. pauciora.*

rara hoftium apparebant arma, 2, 50.—rari in confertos illati, 23, 27.

ratis ordinibus—conſtiterant, 9, 27. *i. e. latius patefacta ſtetit ſcil. dextra pars.*

RATES, 21, 47. tranſire non potuit pontem, ut (*utprimum*) extrema reſoluta erant, tota rate in ſecundam aquam labente. *i. e. toto ponte. Sic bene explicat Cel. Strothius, quem vide.*

RATIO, 22, 39. agentem te ratio ducat, non fortuna.

et impleret homines certioris ſpei, quam quantam fides promiſſi humani, aut ratio ex fiducia rerum ſubjicere ſolet, 26, 19.

ea ratione, 34, 50. *i. e. ſecundum hanc computationem*; *ſequuntur enim hæc:* adjice nunc pro portione, quot veriſimile ſit totam Græciam habuiſſe.

RATUS, 25, 12. alterius (*carminis*) poſt rem actam editi cum rato auctoritas eventu.

tantum pediti daturum fuiſſe credunt, et pro rata aliis, 45, 40. *i. e. duplex vel triplex iis, qui ordinarie ſtipendium duplex vel triplex peditis accipiebant.*

haud dubie videre aliqua impedimenta, 44, 36. *ſcil. ratus.*

REÆDIFICARE, 5, 53. quia piget reædificare. *Drakenborchius edidit* ædificare.

REBELLARE, 9, 12. Samnites ſimul rebellaſſe et viciſſe crederent Romanum. *cf.* 4, 23.—Etruria rebellans, 10, 31.

omnibus indignitatibus compulſum ad rebellandum, 42, 52.

REBELLIO, 2, 16. ut diu nihil inde rebellionis timere poſſent. *cf. ibid. cap.* 18. *it.* 8, 14. 9, 41. 25, 16.

REBELLIUM, 42, 21. qui deditis contra jus ac fas bellum intuliſſet, et pacatos ad rebellium incitaſſet.

RECELLERE, 24, 34. gravi libramento plumbi recellente ad ſolum.

RECENS ab excidio Sagunti Hannibal Iberum tranſiit, 21, 15.

recens ad Regillum lacum accepta clades, 2, 22. *i. q. recenter.*

RECENSERE legiones, 2, 39.—recenſente conſule biduo acceptam cladem, 10, 36.

RECEPTACULUM, 6, 33. quæ (*urbs*) receptaculum eis adverſæ pugnæ fuerat. *cf.* 8, 19.—ne receptaculo (*caſtella*) hoſtibus eſſent, 9, 41.

RECEPTARE, 5, 8. neglectum Anxuri præſidium—Volſcos mercatores vulgo receptando—oppreſſum eſt.

RECEPTUS, 27, 27. nec receptum a tergo circumventi haberent. *cf.* 28, 23. *it.* 29, 7.

impeditus ac difficilis ad receptum locus, 32, 17.

parva momenta levium certaminum ex tuto cœptorum, finitimo receptu, 22, 12.

non tutiſſimus a malis conſiliis receptus, 28, 25.—unde receptum ad pœnitendum non haberent, 42, 13. *cf.* 3, 2.

libenter ſe daturum tempus iis fuiſſe ad receptum nimis pertinacis ſententiæ, 4, 57.

RECESSUS, 5, 6. nec, ſicut æſtivas aves, ſtatim autumno tecta ac receſſum circumſpicere.

RECIDERE, 24, 32. in antiquam ſervitutem reciderunt.—ut in eam fortunam recideret, 44, 31.

pleraque (*maleficia*) eorum, quo debuerint, recidiſſe, 25, 31.—ex quantis opibus quo recidiſſent Karthaginienſium res, 30, 42.

RECIPERARE, 7, 18. anno—quinto triceſimo, quam a Gallis (*urbs Romana*) reciperata etc.

RECIPERE in deditionem, 8, 13.—in jus ditionemque, 21, 61.—nomina, 9, 26. recepta provincia in ditione populi Rom. eſt, 26, 41.

intentus recipiendo exercitui eſſe, 10, 42. *i. e. reducendo. vid. Drakenborch. ad* 39, 23.

ut antiquam frequentiam recipere vaſtam ac deſertam bellis urbem paterentur, 24, 3. *i. q. recuperare. Fortaſſe ſcripſit Livius* reciperare.

non, quin breviter reddi reſponſum potuerit, non recipi reges etc. 2, 15.

ſi ſucceſſiſſet cœptis, recepturum ſe afflictas res, 25, 37. *Dukerus legi vult* refecturum: *non male, quoad ſenſum*; *ſed* reficere *minus reſpondet* afflictis *h. e. projectis, proculcatis, ad terram adactis, inclinatis, quam* recipere, *i. e. ſuſcipere, ſublevare, erigere.*

re non ultra recipiente cunctationem, 29, 24.

qui auſpicio adeſt, ſi quid falſi nunciat, in ſemetipſum religionem recipit, 10, 40. *i. e. auſpicium ſibi pernicioſum reddit.*

Perſeus tandem a pavore eo, quo attonitus fuerat, recepto animo etc. 44, 10

jam non recipiebat ſe Romanus miles, ſed immemor recentis ferociæ veteriſque decoris, terga paſſim dabat, atque effuſo curſu caſtra repetebat, 6, 24. *cf.* 33, 18.

nullum ſpatium reſpirandi, recipiendique ſe, dedit, 10, 28.

dictator—facturum, quod milites vellent, ſe recepit, 7, 14. *i. e. promiſit.*

RECIPROCARE, 28, 30. quinqueremem ſatis credens deprehenſam rapido in freto, in adverſum æſtum reciprocari non poſſe.

fretum ipſum Euripi non ſepties die—temporibus ſtatis reciprocat, 28, 6.

quum jam ſpiritum includeret, nec reciprocare animam ſineret, 21, 58.

RECITARE, 29, 37. cenſores ſenatum recitaverunt. *ſcil. e tabulis, in quibus ſenatum a ſe lectum ſcripſerant.*—ex ſcripto recitare, 23, 11.

RECOGNITIO, 42, 19. quia per recognitionem conſulis magna pars agri—recuperata in publicum erat.

RECOGNOSCERE, 42, 8. agris recognoſcendis in Campania occupatus aberat.

ut ibi recognoſceret ſocios navales, 42, 31. *i. q. recenſeret,*

recognoſcere ſua, 5, 16. *i. q. noſcere, cognoſcere: paullo poſt:* incognita veniere. *vid. ſupra in h. v.*

RECOLERE, 27, 5. deſertam recoli tandem terram.

RECONCILIARE, 8, 2. amicitia de integro reconciliatur.—eam (*concordiam*) reconciliandam civitati eſſe, 2, 32.

reconciliare pacem, 9, 16. *cf.* 42, 46.—gratiam, 41, 22.—cura reconciliandi eos in gratiam moratum effe, 1, 50.

RECONCILIATIO, 40, 46. quos conjunxit fuffragiis fuis populus Rom. hac etiam reconciliatione gratiæ conjungi a nobis finatis.

RECONDITUS, 8, 18. medicamenta et alia recondita.

RECRESCERE, 26, 41. nomini Scipionum, foboli imperatorum veftrorum, velut accifis recrefcenti ftirpibus.

RECRUDESCERE, 6, 18. recrudefcente Manliana feditione.—recruduit pugna, 10, 19.

RECTE reftituito, 38, 38. *i. e. fine fraude. cf.* 34, 35.—fuos imperatores recte et ordine, et ex voluntate fenatus feciffe, 28, 39.

quod—qui comitiis eorum præfuerat, parum recte tabernaculum cepiffet, 4, 7. *i. e. vitio, vitiofe.*

fuffectum confulem negabant recte comitia habere poffe, 41, 18. *h. e. falva religione et jure publico.*

negabant unam cellam duobus recte dedicari, 27, 25. *i. e. amplius quam uni deo; quemadmodum ante Drakenborchium vulgo legebatur.*

RECTOR, 4, 14. qui tumultus—aut dictatoriam majeftatem, aut Quinctium—rectorem reipublicæ quæfiffet. *cf* 27, 49.

RECTUS, 34, 28. rectæ acies. *Opponuntur* circumducto agmini.

ita rectis faxis, ut ægre expeditus miles—demittere fe poffet, 21, 36. *capite præcedenti eft*: pleraque Alpium arrectiora. *cf.* 38, 20. ad feptemtrionem arduas et rectas prope rupes.

fine recti pravique difcrimine, 9, 30.

RECUPERATOR, 43, 2. prætori—negotium datum eft, ut in fingulos, a quibus Hifpani pecunias peterent, quinos recuperatores ex ordine fenatorio daret etc. *cf.* 26, 48.

REDDERE, 1, 56. ex infimo fpecu vocem redditam ferunt. *de confulto oraculo.*

Lanuvinis civitas data facraque fua reddita, cum eo, ut etc. 8, 14. *i. q. relicta. Idem alibi fic de legibus dicitur.*

reddidere—antiquum belli decus amiffum, 5, 51.

connubiis redditis unam tandem hanc civitatem facitis, 4, 5. *i. q. datis, conceffis, de more illius ætatis. Sic* imperatori exercituique honos fuus redditus, 3, 10.

ut parem dolorem hofti redderent, 9, 21.—haud multo minorem, quam—acceperat, reddidit hofti cladem, 24, 20.—terrorem, 3, 60.—reddere eventus inceptis pares, 2, 49.

fe ipfe convivio reddidit, 23, 9.

REDEMTURA, 23, 48. qui redemturis auxiffent patrimonia. *Redemturæ dicuntur de iis, qui fufcipiunt, certa mercede, ex pacto, ædificare, præbere exercitui neceffaria etc. unde redemtores audiunt.*

REDIGERE, 21, 9. fufum fugatumque in caftra redigunt.—fubmoverique atque in caftra redigi, 26, 10. *cf. cap.* 12.—turbam infequentium ferro et vulneribus in hoftes redigant, 37, 43. *i. q. circumagant.*

civitates omnes, quæ defecerant, in ditionem redegit, 26, 21.

præda ad quæftorem redacta, 5, 26.—quantum venditis omnibus bonis redigi non poffet, 38, 59.

REDIMERE, 26, 27. in publicum (*fervi*) redemti ac manumiffi funt.—igitur victi captique ac redemti, tantum pœnarum diis hominibufque dedimus etc. 5, 51.

REDIRE, 1, 41. jam ad fe rediffe (*regem fopitum fubito ictu*).
res ad interregnum redit, 1, 22. *i. e. venit.*
ex otio illo brevi multiplex bellum rediturum, 3, 68.
quum dimiffo exercitu urbem rediffet, 4, 29. *Sic certe optimi codices legi volunt.*
rurfus ad antiqua reditum, 2, 55. *cf.* 9, 24. *it.* 37, 7.

REDITUS in patriam ac parentes, 9, 5. *nifi cum Creverio legas, rectius quidem,* ad parentes. *vid. Intt. ad h. l.*

REDUCERE, 43, 20. in Peneftas rurfus exercitum reducit.
Cilnio genere cum plebe in gratiam reducto, 10, 5.
cum gratulatione ac favore ingenti populi domum eft reductus, 4, 24.

REDUX, 29, 27. præda onuftos triumphantefque mecum domos reduces fiftatis.

REFERRE, 3, 55. relatis quibufdam ex magno intervallo cærimoniis. *i. e. repetitis, reftitutis.*
lex—ab toto relata collegio, novos aggreffa confules eft, 3, 10.
quum, in quæ (*templa*) referri oporteret (*aurum*) confufa memoria effet, 5, 50.
caftra referre, 4, 17. *opp. proferre.*
in cenfum referre, 39, 44.
idem illud refponfum retulit, 37, 6. *i. e. repetiit. cf.* 9, 16. *it.* 26, 19.
neque tu iftud umquam decretum fine cæde noftra referes, 3, 45.
legatione Romam relata, 7, 32. *i. q. renunciata.*
nec ullum factum contra utilitatem veftram vere referri poffe, 6, 40.—relatu facilia, 1, 59.
quia fe Macedonum reges ex ea civitate oriundos referunt, 27, 30.
ut in tempore et bene cumulatam gratiam referant, 24, 48.
novam referre proditionem proditis olim, 24, 45. *i. e. fatis facere, gratum facere, proditis.*
ut nec triumviri accipiundo nec fcribæ referundo fufficerent, 26, 36.
ne illud quidem refert, conful, an dictator, an prætor fpoponderit, 9, 9.
ut ubi fim, quam qui fim, magis referat, 2, 7.—id referre tantum, utrum—an etc. 8, 39. *cf.* 25, 16.

REFICERE urbem, 6, 1. *i. e. reædificare.*—eofdem tribunos refici, 3, 21. *i. q. iterum creari. cf.* 6, 39.—prætor unus refectus—novi alii creati, 24, 9. *cf.* 10, 13. *Similiter* 3, 10. reficere exercitus, *i. e. novos fcribere. cf.* 8, 36.
quod inde refectum eft (*pecuniæ*), 35, 1. *i. e. redactum eft.*—quum divendenda præda quadringenta talenta argenti aurique refeciffet, 1, 53.
tum refecta tandem fpe, caftra propius hoftem movit, 23, 26.

refecti sunt militum animi, 21, 25.—refectusque miles, hibernis itineribus affectus, 22, 9.

REFORMIDARE, 9, 34. nisi universam rempublicam eo nefario obstrinxeris, quod ominari etiam reformidat animus.

REFRAGRARI, 45, 40. si aut non refragrati honori ejus fuissent aut etc.

REFRINGERE, 10, 43. simul et refringebantur portæ. *cf.* 24, 30. *it.* 25, 9.—refracturosque carcerem minabantur, 6, 17.

adeo occæcat animos fortuna, ubi vim suam ingruentem refringi non vult, 5, 37.

REFUGERE, 21. 28. quum refugientem in aquam nantem sequeretur. *i. q. fugientem.*

ad Philippum captiva navis ex cursu refugit, 23, 39. *cf.* 31, 36.

REFUGIUM, 9, 37. silvæ tutius dedere refugium : nam castra in campis sita eodem die capiuntur.

REGALIS, 27, 19 regalem animum in se esse. *i. q. rege dignum.*

REGALITER, 42, 51. ipse centum hostiis sacrificio regaliter Minervæ—confecto etc.

REGERE, 10, 13. jam regi leges, non regere.

REGERERE, 44, 11. quia nusquam cumuli apparebant, quo regesta e fossa terra foret.

REGIMEN, 4, 31. quo minus regimen rerum ex notata indigne domo peteretur. *i. e. rector. Sic explicat Drakenborchius.*

REGIO, 3, 66. populabundi regione portæ Esquilinæ accessere.—portis regione platearum patentibus, 25, 25. regionibus partiri imperium, 27, 7. *i. e. secundum regiones in Italia etc.*

in quatuor regiones divisa Macedonia, 45, 29. *earum singulæ populos plures complectebantur. Sed* regio *tamen, et* pars *promiscue dicuntur eod. cap. ut et cap. sequenti.*

REGIUS, 4, 32. regia pugna, *i. e. cum rege.*—inimicitias impotenti ac prope regia ira exercere, 39, 4.

tulit et Romana regia (*domus*) sceleris tragici exemplum, 1, 46. —per hujusce regiæ deos, 30, 12.

REGNARE, 1, 17. regnari tamen omnes volebant. *i. e. regium imperium conservari.*

nec jam libertate contentos esse, nisi etiam regnent ac dominentur, 24, 29.

quem privatum viribus et audacia regnantem videtis, 3, 11. *cf.* 6, 40.

REGNUM consociant, imperium omne conferunt Romam, 1, 13. —tenere, 4, 3.—se patrio regno tutoris fraude pulsos, 1, 40.—qui obstare regnum suum saluti civium nolit, 5, 5.

quod tribuni mil. in plebe Rom. regnum exercerent, 5, 2. —non in regno populum Rom. sed in libertate esse, 2, 15. *cf.* 1, 57.

REGREDI, 38, 4. ne—regressus inde in tutum non esset. *al. in tuto. cf.* 21, 41.

REGULUS, 29, 4. mittique ad Syphacem legationes aliosque regulos—cœptæ.—et reguli quidam et tyranni, 38, 48. *cf.* 27, 4. *it.* 28, 43.

ita regulus (*Gulussa Masinissæ filius*) Karthaginiensesque dimissi, 42, 24.—responsum regulo (*Masgabæ regis Masinissæ filio*) est, 45, 14. *Ex his locis manifestum esse arbitror, non ipsos tantum reges, sed eorum liberos quoque regulos dictos esse. Vid. infra in v.* rex.

REJICERE, 23, 8. rejecta ab humero toga latus succinctum gladio nudat.

si, quod imperio consulari exsequendum esset, invidiam ejus consules ad senatum rejicerent, 2, 28.

ad consules rejiciebant, 42, 32. *scil. centuriones, vel, cognitionem de eorum caussa, vel, ipsi eo rejiciebantur. cf.* 9, 43. *vid. Drakenborch. ad* 2, 22.

RELANGUESCERE, 35, 45. ut tædio et impetus relanguescat regis, et Romani tempus ad comparandum habeant.

RELEGARE, 25, 6. nemo eorum relegatus in exsilium est. *ibid. paullo post:* non solum a patria procul Italiaque, sed ab hoste etiam relegati sumus. *cf.* 9, 26. *it.* 26, 2.

RELEGATIO, 3, 10. exsilio et relegatione ulciscentes tribunos. *cf.* 4, 4.

RELIGIO, 5, 51. cum urbe simul positæ traditæque religiones.—nullus locus non religionum deorumque est plenus, 5, 52. *cf.* 6, 5.—negligentiores publicarum religionum, 5, 52.—quid de religionibus atque auspiciis loquar, 6, 41.—apud quos juxta divinas religiones fides humana colitur, 9, 9.—turbatis religionibus, 8, 32. *i. e. non repetitis auspiciis, quum incerta essent,* dubiis diis, *uti paullo post Livius dixit.*—religionibus quibusdam animo objectis, 41, 22.—ut his religionibus (*ritibus externis*) populum liberaret, 25, 1.—et novas religiones excitabant in animis hominum prodigia ex pluribus locis nunciata, 30, 2.

ne exercitus mitterentur, religio obstitit, 4, 30. *cf. cap. sq.*—religio infixa animis, 29, 18.—quæ dictatori religio impedimento fuerit, 8, 32.—quosdam religio cepexit, ulterius quidquam eo die conandi, 28, 15.—movendi inde thesauros incussa erat religio, 29, 18.—collegam sufficere, censori religio erat, 6, 27. *cf.* 2, 62. —ejus rei religio tenuit senatum, 9, 30. *cf.* 43, 13.

quæ res postea religioni fuit, 5, 31. *cf.* 41, 16.

in religionem trahebant, 5, 23.—in religionem moti animi, 21, 62.—respublica in religionem venit, 10, 37.

quod dimovendis statu suo sacris religionem facere posset, 9, 29.—qui auspicio adest, si quid falsi nunciat, in semetipsum religionem recipit, 10, 40.

ut religione obstrictos haberent multitudinis animos, 6, 1.

quamquam haud sane liber erat religione animus, 2, 36.—liberaret religione templum, 45, 5. *i. e. violatione, profanatione.*—Punica religione servata fides ab Hannibale est, 22, 6. *vid.* exsolvere.

RELIGIOSIUS, 10, 7. castius eum sacra privata facere, et religiosius deos colere quam se?

RELIGIOSUS, 5, 52. transferri sacra religiosum fuit. *i. q. religio, nefas fuit. cf.* 2, 5. 3, 22. 6, 27.

de diebus religiofis agitari cœptum, 6, 1. *h. e. qui infignes effent rei nulli publice privatimque agendæ. Sic Livius ipfe interpretatur.*

illum diem religiofum Karthaginienfibus ad agendum quidquam rei feriæ effe, 26, 17.

quia dies forte, quibus ancilia moventur, religiofi ad iter inciderant, 37, 33.

RELINQUERE, 5, 40. muliebris fletus et concurfatio incerta—nihil, quod humanis fupereffet malis, relinquebant. *i. e. fummam omnino miferiam exhibebant, referebant.*

non modo pacis, fed ne belli quidem jura relicta crant, 24, 33. *i. q. fervata, obfervata erant.*

certamen fine effectu in beneficio apud primores Patrum reliquere, 4, 7. *h. e. pro beneficio imputavere.*

nec, deductis præfidiis, fpei liberam vel obnoxiam timori fociorum relinquere fidem, 26, 38. *egregia concinnitas.*

quæ Seleucus—per fummum decus parta reliquerit, 34, 58. *fcil. regni fui hæredi.*

egregia fpe futuri ftatus fidiffima gente relicta, 43, 17. *i. q. in fpe egregia.*

RELIQUIÆ cladis, 22, 56. *i. e. qui e clade reliqui fuerunt.*—duorum exercituum, 25, 22.—perfequi reliquias belli, 9, 29.

reliquiæ direptæ fortunæ, 26, 30. *i. e. fortunarum. Sic proprie inprimis in re pecuniaria, de exigendis, dicitur.*

RELIQUUS, 9, 16. reliqua belli perfecta.—Agrigentum, quod belli reliquum erat, 26, 40.—reliquum vitæ, 39, 13.

quos reliquos fortuna ex nocturna cæde ac fuga fecerat, 9, 24.

nec, quod ab hofte crudelius pati poffent, reliqui quidquam fuit, 32, 13.

ad confirmandos in reliquum fociorum animos, 36, 10. *i. e. in pofterum. cf.* 23, 20.

REMANERE, 9, 1. remanet aliquid ex contagione noxæ.—quia remanendi in Græcia retinendique exercitus Argos et Nabim cauffam facerent, 34, 23.

REMEARE, 9, 16. nifi præfidio Samnitium interfecto aut tradito, ad fe (*legati*) ne remearent.

REMEDIUM, 2, 45. fimulationem inteftinæ difcordiæ remedium timoris inventum.—id remedium timori fuit, 3, 3.

quum utrumque (*præfectum et leges*) ipfi pro remedio ægris rebus difcordia inteftina petiffent, 9, 20.

REMIGIUM claffici que milites tranquillo in altum evecti, 26, 51. *i. e. remiges. cf.* 21, 22. 33, 48. 37, 11.

REMITTERE, 33, 6. nuncios in caftra remiffos—opperientes. *i. e. dum nuncii eo miffi redirent.*

ut memoriam fimultatium patriæ remitteret, 9, 38. *i. e. in gratiam patriæ earum oblivifceretur. Sic* 8, 35. ut fibi pœnam magiftri equitum dictator remitteret.

fi adhortator operis adeffet, omnes fua fponte motam remittere induftriam, 2, 58.

juftitium remittitur, quod fuerat dies decem et octo, fupplicatioque perlæta fuit, 10, 21.

ſimul a religione animos remiſerunt, 5, 25.—ſpes remiſit a certamine animos, 9. 12.

remittentibus tribunis pl. 6, 36. *i. e. permittentibus*; *eſt enim* remittere *i. q. concedere de jure ſuo. ſed vide Drakenborchium ad h. l.*

ſuperatis, ubi primum (*ſcil. ſe*) remiſerunt imbres, amnibus, 40, 33. *cf.* 2, 34.

REMORARI, 27, 12. ne remorandi quidem cauſſam in Italia fore. *i. q. morandi.*

REMORDERE, 8, 4. libertatis deſiderium remordet animos. pro *mordere, angere. vid.* morſus. *Sic Virgilius: quando hæc te cura remordet.*

REMOVERE, 9, 24. caſtra ut (*ab urbe expugnanda*) removerentur.

ſenatuſconſulto eos a republica remotos eſſe, 5, 11.

tribu remoti et ærarii facti, 45, 15. *ubi Gronovius* moti, *alii* emoti *legi volunt. illud ſane uſitatius foret.*

RENATUS, 6, 1. velut ab ſtirpibus lætius feraciuſque renatæ urbis.—renatum bellum, 9, 12.

RENITI, 5, 49. quum illi renitentes pactos dicerent ſeſe, negat eam pactionem ratam eſſe etc.

RENOVARE, auſpicia, 6, 5. *propter vitium aliquod, quo ſuperiora auſpicia irrita facta ſunt, denuo auſpicari. cf.* 5, 18. *et* 31. *vid. Drakenborch. ad* 8, 30.—fœdus renovatum, 9, 43.

renovato modica quiete exercitu, 36, 14. *i. q. recreato.*—quies—renovavit corpora animoſque ad omnia de integro patienda, 21, 21.

robur plenius nitidiuſque ex morbo velut renovatus flos juventæ faciebat, 28, 35. *vid. Intt. ad* 3, 51.

ipſis quoque tribunis, ut ſacroſancti viderentur—renovarunt, 3, 55.

RENOVATIO, 5, 52. inſtauratio ſacrorum auſpiciorumque renovatio.

RENUNCIARE, 45, 25. hæc Rhodum nunciata—in gaudium renunciata verterunt.

ita renunciant legationem, 23, 6. *i. e. quid in legatione effecerint, narrant. cf.* 9, 4.—hæc dicta legatis renunciataque in concilium, 29, 3.

qui (*magiſtratus*) priuſquam renunciarentur, 5, 18. *de ſuffragio quidem prærogativæ.*

dictator comitia conſularia habuit, æmulumque—Valerium—conſulem renunciavit, 7, 26. *vid.* pronunciare.

decreverunt ſocietatem renunciare Achæis, 38, 31.—ſocietas eis et amicitia renuncianda, 36, 3.

decemviri (*adire libros juſſi*) renunciarunt, 42, 20.—ver ſacrum—quum—non eſſe recte factum renunciaſſet, 34, 44.

REPARARE, 3, 37. quonam modo tribuniciam poteſtatem—rem intermiſſam, repararent.

bellum ab Æquis reparari cœptum, 4, 45. *cf.* 30, 7.

REPELLERE, 25, 41. qui Hannibalem ſubnixum victoria Cannenſi ab Nola repuliſſet.

et hi repulsi—dilati, 39, 32. *dicitur simpliciter de iis, qui irrito conatu magistratus petierunt.*

REPENS, 6, 42. fama repens belli Gallici allata.—repens tumultus, 21, 26.—repens alia nunciatur clades, 22, 8. *cf.* 1, 14. *it.* 10, 7.

REPENTE, 21, 41. utrum alios repente (*al. derepente*) Karthaginienses—terra ediderit.

REPENTINUS et tumultuarios exercitus, 41, 10.—repentina cohors, *ibid. cap.* 1.—repentina nobilitas, 1, 34.

REPERCUSSUS, 21, 33. quos (*clamores*) repercussæ valles augebant.

REPETERE, 5, 17. auspicia de integro repeterentur. *cf.* 8, 30. *vid.* renovare.

memoria ex annalibus repetita, 8, 18.

res repetere, 7, 32. *i. e. poscere, ut satisfiat, etsi nihil ablatum sit. alibi significat res vere ablatas reddendas exposcere.*

qua cœpisset ire via, an eam, qua venisset, repetere melius esset, 35, 28.

qui onerarias retro in Africam repetere juberent, 25, 27. *cf.* 22, 18. *it.* 40, 58.

quid (*urbem*) repetiimus? 5, 51.—ad Nolam armis repetendam, 9, 28.—repetentes pugnam conspexit, 37, 43.

bello superatas (*urbes*) in antiquum jus repetit, 35, 16.

REPLERE, 24, 42. brevi replevit exercitum. *i. e. supplevit*; *præcedit enim* conquisitio militum. *Nisi vero* replere *simpliciter* pro *reficere, recreare, accipere, velis*; *præsertim quum addiderit Livius:* animosque ad tentandum de integro certamen fecit. *Est autem hæc exquisitior significatio verbi* replere. *vid. Cel. Ruhnken. ad Velleii* 2, 56.

assidentes curantesque eadem vi morbi (*pestilentia*) repletos secum traherent, 25, 26.

repletas semitas—puerorum et mulierum huc atque illuc euntium, 6, 25.—strage hominum armorumque insignium campi repleri, 9, 40.

REPONERE, 29, 19. duplamque pecuniam in thesauros reponi. *cf.* 31, 13. *Dicitur etiam* in thesauris, 29, 18. *et* 21.

acceptas litteras quum in gremio reposuisset, 26, 15.

qui plus in eo, ne posset decipi, quam in fide Siculorum, reponeret, 24, 37.

REPORTARE, 38, 50. qui confecta provincia exercitum reportasset. *cf cap.* 42.

REPRÆSENTARE, 2, 36. quum minas irasque cœlestes repræsentatas casibus suis exposuisset. *i. e. quæ statim ratæ factæ essent, eventum habuissent. Nam proprie* repræsentare *est idem quod præsenti pecunia, ex arca solvere. Et paullo ante legitur:* præsentior res erat.—et vera esse et apte ad repræsentandam iram deum ficta possunt, 8, 6.

REPREHENSARE, 2, 10. reprehensans singulos (*Horatius Cocles*) obsistens, obtestansque etc.

REPUGNARE, 29, 33. pertinacior (*turma*) in repugnando telis obruta et confixa est. *i. q. pugnando, defendendo se.*

REPULSA, 10, 37. conſul quum—videret—collegæ amicos, ad ſolatium æquatæ repulſæ ſibi quoque negare triumphum etc.

REPURGARE, 44, 4. præmiſſis, qui repurgarent iter.—*paullo poſt:* aperire ſaltum.

REQUIETUS, 44, 38. militem quem neque viæ labor hodie, neque operis fatigaverit, requietum, integrum, in tentorio ſuo arma capere jubeas.

RES immenſi operis, *Præfat.*—magni diſcriminis res, 25, 41.—haud magni certaminis, *ibid.*—ſecundæ belli res, 3, 9.—adverſa belli res, 10, 6.—res meliores facilioreſque, 23, 11.

quis enim rem tam veterem pro certo affirmet? 1, 3.

in rem emendabilem viſus lapſus eſſe, 44, 10. *niſi legendum cum Gronovio* in errorem.

ante rem nitent arma, 9, 40. *i. e. ante pugnam.*—rem gerere ac tentare, 23, 18.

quâ fortuna rem daret, eâ inclinare vires, 1, 27. *i. e. occaſionem tranſeundi ad hoſtes, aut manendi.*—ſummam rem complectar, 34, 32. *i. e. ſummam rei. vid.* ſummus.

non tam magni momenti ad ſummam rem populi R. 33, 45.—res Romana, 1, 23. *pro utilitate publica. vid.* reſpublica.

interpretando verſa Romam res, 9, 26. (*crimen et quæſtio.*)

dilata in ſpeciem actione, re ipſa ſublata, 3, 9. *cf.* 39, 35.

ſi ſpem pro re ferentes dimittant, 36, 40.

rei capitalis diem Poſtumio dixerunt, 25, 4.—ne mulieris libertinæ cum amatore ſermonem in rem, non ſeriam modo, ſed capitalem etiam verti vellet, 39, 13.

quietæ externæ res Romanis eſſent, 6, 42.—bonis rebus veſtris, 7, 30.—pro remedio ægris rebus, 9, 20.—res Capuæ ſtabilitas Romana diſciplina, *ibid. cf.* 8, 27.

omnium rerum cauſſa vobis antiquandas cenſeo iſtas rogationes, 6, 41. *cf.* 36, 42.

haud procul juſto prœlio res erant, 7, 14.

ab ducibus utrobique proditæ temeritate atque inſcitia res, 6, 30.

ex ea tantum præda, quæ rerum moventium ſit, 5, 25. *int. ſc. i. e. mobilium. cf. A. Gellium* 11, 18.—præda oppidi parvi pretii rerum fuit, 21, 60.

factis benignus pro re, 7, 33. *i. e. prouti res vel patiebatur vel poſtulabat.*

nihil eſt aliud in re, 10, 8.—quid enim in re eſt aliud? 4, 4.

nunciata ea clades majorem, quam res erat, terrorem excivit, 10, 4.

verbo ſocios, re vera ſubjectos imperio, 37, 53.—pugnavimus verbo pro Sidicinis, re pro nobis, 7, 30.

inter ſcriptores rerum diſcrepat, 38, 56.—inter antiquos rerum auctores conſtat, 7, 42.

res ad Patres redit, 1, 32. *i. e. imperium in interregno.*—parva iſta non contemnendo majores noſtri maximam hanc rem fecerunt, 6, 41.

prope ſeceſſionem plebis res terribileſque alias minas civilium certaminum venit, 6, 42.—et res et gloria integra eſt, 7, 13.

magna res—Chalcis et Euripus, ademta regi forent, 31, 23.—

tantis rebus fine cauffa relictis, 44, 7. *de locis opportunis, oppido munito, eoque ornatiffimo ædificiis.*—vallum foffamque, ingentis utramque rem operis, 5, 5.

quæ cognoffe in rem erat, 22, 3.

RESCINDERE pontem, 2, 10.—dum alii pontem fublicium refcindunt, *Epitom. ejufd. libri: ubi vide Drakenborchium.*

RESCRIPTUS, 9, 10. refcriptæ ex eodem milite novæ legiones. pro *iterum fcriptæ.*

RESERARE, 25, 16. quum intentius exta referata fervarentur.

RESERVARE, 25, 6. nos vulgo homines laudabant, quod reipublicæ nos refervaffemus.—in unum pugnæ laborem refervati, 7, 7.

RESIDERE, 35, 38. poftquam refedit terror.—quin iram ejus, fi qua ex certamine refidet, fimplicitate et hilaritate noftra lenimus? 40, 7.—longiore certamine fenfim refidere Samnitium animos, 10, 28.

RESIDES ipfi ac fegnes, tamquam nec manus nec arma habeamus, 25, 6. *cf.* 2, 32. *it.* 6, 23.

RESISTERE, 3, 13. contra vi refiftunt.—vix deorum opibus, quin obruatur Romana res, refifti poffe, 4, 43.

RESOLVERE, 26, 15. acceptas litteras, neque refolutas, quum in gremio repofuiffet, præconi imperavit, ut etc.

RESPECTARE, 8, 39. ubi refpectantes hoftium antefignanos, turbataque figna et fluctuantem aciem vidit.—refpectans ad tribunal, 3, 48.

RESPECTUS, 8, 38. urgentes fcutis fine refpiratione ac refpectu pugnabant.

rex primo effufe ac fine refpectu fugit, 32, 12.—qui refpectum habent, 21, 44. *i. q. receptum, qui a tergo tuti funt.*

fi nullus alio fit, quam ad Romanos refpectus, 42, 46.

ni refpectus equitum fexcentorum—præpediffet animos, 9, 14.

refpectu rerum fuarum, 31, 46. *cf.* 2, 30. *it.* 9, 45.—liberûmque fuorum refpectu, 8, 28.—fui aliquo refpectu, 42, 9.

nos omnium rerum refpectum, præterquam victoriæ, nobis abfcindamus, 9, 23.

et in præfens tempus mitiores eos juftiorefque refpectu populi Rom. habere fe, 45, 18.

recepta (*Capua*) inclinatura rurfos animos videbatur ad veteris imperii refpectum, 26, 1.

RESPICERE, 4, 17. obftringi Fidenatium populum, ne refpicere fpem ullam ab Romanis poffet, confcientiâ tanti fceleris voluiffe. pro *exfpectare, fperare*; *nam ipfe refpiciendi geftus defiderium et confidentiam indicat.*—fubfidia, quæ refpicerent in re trepida, *ibid. cap.* 46.

RESPIRARE, 4, 25. fi plebi refpirare ab eorum mixtis precibus minifque liceat. *i. q. fine interpellatione confilia inire, agitare.*

Gallica acies nullum fpatium refpirandi recipiendique fe dedit, 10, 28. *cf.* 28, 31.

RESPIRATIO, *vid. paullo ante in v.* refpectus.

RESPONDERE, 31, 5. precationem admififfe deos, arufpices refpondere. *verbum proprium in hoc genere.*

Papirio brevi ad ſpem eventus reſpondit, 9, 15. *cf.* 28, 6.—ad nomina non reſpondere, 7, 4. *de delectu.*

nec abſurde adverſus utroſque reſpondiſſe viſus eſt, 35, 50. *cf.* 8, 32. *it.* 30, 31.

RESPONSUM, 1, 56. neque reſponſa ſortium (*oraculi Delphici*) ulli alii committere auſus.

quum—legatis—triſte reſponſum ab conſule redditum eſſet, 9, 16.—idem illud reſponſum retulit, 37, 6. *cf. cap.* 28.—ſine reſponſo ac mentione facti ſui legatos dimiſit, 9, 38.

RESPUBLICA *it. diviſim* reſque publica, 8, 13. *it.* 5, 52.—reque de publica, 22, 11.

reſp. Quiritium, 8, 9. *vide* Quirites.—populi Rom. 3, 19. *ex antiqua formula ſic dicitur. cf.* 28, 28. *it.* 45, 14.

de ſumma rep. conſultatum, 26, 10. *i. e. de univerſæ reip. ſalute, et re, ex qua illa pendet.*

quo die de provinciis et de rep. (*conſules*) retulerunt, 38, 42. *de rep. univerſa, nulla re et parte nominatim.*

ut ſua cuique reſp. in manu eſſet, 26, 8. *i. q. cives. cf.* 2, 57.—ſeceſſiſſe aliquando a vobis plebem, nec in poteſtate veſtra remp. fuiſſe, 45, 23.

rempublicam egregie gerere, 40, 40. *de victoria.*

ut quatuordecim legionibus—centum navibus longis reſp. adminiſtraretur, 30, 41. *i. e. bellum gereretur. cf.* 10, 25.

ſenatuſconſulto eos ab rep. remotos eſſe, et recuſantes abdicare ſe magiſtratu, 5, 11.

RESTAGNARE, 44, 6. oſtium late reſtagnans. *i. e. latiſſimum, ut maris vel ſtagni ſimilitudinem habeat.*

RESTARE, 9, 15. qui obſeſſor Luceriæ reſtiterat. *i. q. manſerat. cf. cap.* 29.—unam ſibi ſpem reliquam reſtare, 10, 16.

ſumma vi reſtare nunciabantur, 4, 58. *i. e. reſiſtere.*—nunc paucis plures vix reſtatis, 23, 45.—reſtantes ac circumventos occidit, 8, 39. *cf.* 6, 30. *it.* 29, 2.

RESTINGUERE, 28, 23. rivique ſanguinis flammam orientem reſtinguerent.—quæ (*ſtudia*) verecundia legum reſtinguenda ratus, 10, 13.

RESTITARE, 10, 19. hæc monendo obteſtandoque, prope reſtitantes conſules in concionem pertraxerunt. *cf.* 7, 39. *it.* 30, 31.

RESTITUERE, 25, 37. res perditas reſtituit.

ſoſpiteſque omnes ad propinquos reſtituit, 2, 13. *cf.* 24, 47.

ut interfecto Punico præſidio reſtituerent ſe Romanis, 23, 7.

reſtituendi vos in amicitiam noſtram fortuna oblata eſt, 31, 31.

ut ſe reſtituerent in patrium ac legitimum regnum, 38, 1.—reſtituturumque ſe in antiquam formulam juriſque ac ditionis eorum, 26, 24.

RESUPINARE, 4, 19. aſſurgentem ibi regem umbone reſupinat etc.

RETENTARE, 10, 5. quo magis feſtinantes videt dictator, eo impenſius retentat agmen ac ſenſim incedere jubet.

RETICERE, 3, 41. ad Valerium, negantem ſe privato reticere, lictorem accedere juſſit. *i. e. ſe juſſu privati tacere. cf.* 23, 12.

RETINERE, 37, 51. confulem—ad facra retinuerat—pontifex maximus.—quod facris ut follemne retentum fit, 3, 39.

retinere Quinctium in fenatu, ne frater quidem—fi tum cenfor effet, potuiffet, 39, 42. *fcil. retinent cenfores, quos non movent ordine. vid. B. Patruum ad Sueton. Ner.* 37.

fi ab hoftibus metu retenti fumus, 5, 52. *i. e. Capitolio inclufi.*

quem (*flaminem*) neque mittere ab facris, neque retinere poffumus, ut non deûm aut belli deferamus curam, 24, 8.

RETRACTARE, 3, 49. retractantem arripi—jubet. *i. e. femper fe fubducentem, non obfequentem.*—fecuta exercitum plebs, nullo, qui per ætatem ire poffet, retractante, 3, 52. *cf.* 37, 18. *ubi plures MSS. cum edd. antiq.* difcrimen etc. retractante.

arma retractare, 2, 30.

RETRACTATIO, 6, 28. juniores Romani ad edictum, fine retractatione, convenere. *ante Drakenborchium legebatur* detrectatione. *vid. Cic. Or. Philipp.* 14, 14.

RETRAHERE, 30, 20. qui, vetando fupplementum et pecuniam mitti, jam pridem retrahebant. *cf.* 10, 25.

miffique, qui fequerentur ab Tarracina comprehenfos omnes retraxerunt, 25, 7. ne forte deprehenfus—retraheretur ut tranffuga, 2, 12.

retractus finus, 26, 42. *vid. Drakenborch. ad h. l. Apud Virgilium quidem eft* reductus.

ne ante fauces quidem faltus—fed intra penitus retractis caftris, 36, 17. *vid. Intt. ad h. l.*

RETRIBUERE, 2, 41. pro Siculo frumento pecuniam acceptam retribui populo.

RETRO via repetenda, 9, 2. *cf.* 22, 6. *it.* 18. *vid.* repetere.

retro in fua caftra rediit, 23, 28. *cf.* 24, 20.

retro in caftra fua fe recepit, 23, 36. *cf. cap.* 37.

remiffo retro nuncio, 27, 28.

fugam magis retro, quam prœlium, fpectante milite, 8, 19.

retro revocanda et abdenda cupiditas erat, 2, 45.

RETROCEDERE, 8, 8. fi haftati profligare hoftem non poffent, pede preffo eos retrocedentes in intervalla ordinum principes recipiebant.

RETUNDERE, 2, 33. non modo impetum erumpentium retudit, fed per patentem portam ferox irrupit.

liberandam omnem Græciam, fi Ætolorum linguas retundere—vellent, 33, 31.

REVEHERE, 1, 35. prædaque inde revecta.

equo citato ad urbem revectus, 7, 41. *cf.* 2, 47. *it.* 34, 15.

ne quis reveheretur inde ad prœlium, 3, 70.

REVERTERE, 7, 17. præda ingenti parta victores reverterunt. *cf.* 6, 29. *it.* 26, 50. 41, 6.

REVICTUS, 6, 26. revicta rebus crimina. *i. q. convicta.*—noctis proximæ crimen facile revictum, 40, 16.

REVOCARE, 4, 35. ad fpem confulatus in partem revocandam. *i. q. vocandam.*—ut ad fortem revocaret *fcil. deftinationem provinciarum,* 10, 24.—difceptationem ab rege ad Romanos revocabant, 41, 22. *i. e. rejiciebant. cf.* 10, 24.

consul ab revocando ad incitandos hortandosque versus milites, 25, 14.

Cornelius—omnes duces—ad urbis præsidium revocabat, 26, 8. *i. e. revocandos censebat.*—rursus ad Caudium revocavit, 9, 27. *vid.* retro.

REVOLVERE, 4, 12. ad dispensationem inopiæ revolutus.—eo revolvi rem, 5, 11.

REUS fortunæ ejus diei, 6, 24.—rei satis locupletes, 9, 9.—reum qua infelicis belli, qua ignominiosæ pacis, 9, 8.—ut suæ quisque partis tutandæ reus sit, 25, 30. *i. e. loci a se non defensi reus fieri possit.*

rei ad populum—circumeunt sordidati, 2, 54.—si reum perago, quid acturi estis, 4, 42.—apud concionem prius reus agatur, 45, 37. *cf.* 24, 25.

REX, 2, 2. quo adjutore reges ejecerat. *i. e. regium genus.*—plurimo clamore—orto excitos reges, 1, 39. *ubi tamen de Tarquinio et uxore ejus agitur: nam id minus mirum est* Ptolemæum et Cleopatram reges Ægypti *appellari,* 37, 3. 45, 13.—rex Gentius cum liberis et conjuge et fratre, 45, 43. *paullo post* reges *appellantur.*

quod Masinissam non appellasset modo regem, sed fecisset, restituendo in paternum regnum, 30, 17.

reges non liberi solum impedimentis omnibus, sed domini rerum temporumque, trahunt consiliis cuncta, non sequuntur, 9, 18.

RIGARE, 5, 16. emissam (*aquam*) per agros rigabis. *Sic dicitur* sacra litare, *pro sacris etc.*

RIGERE, 21, 54. tum utique egressis rigere omnibus corpora, ut vix armorum tenendorum potentia essent. *cf. cap.* 55.

RIGIDUS, 35, 11. cervix rigida. *de Numidarum equis. vid. Clav. Cicer. in v.* obstipus.

invicti a cupiditatibus animi (*Cato*) et rigidæ innocentiæ, 39, 40.

RIPA, 35, 33. super ripam Tiberis. *i. q. ad Tiberim.*—32, 30. super Mincii ripam.—profectus adversa ripa Rhodani, 21, 31.

RITE, 27, 25. neque enim duobus, nisi certis, deis rite una hostia fieri. *vid. Drakenborch. ad h. l.*—pecora in fanis trucidant verius, quam rite sacrificant, 41, 18.

RITUS, 5, 44. sine stationibus ac custodiis ferarum ritu sternuntur.

placet pecudum ferarumque ritu promiscue in concubitus ruere? 3, 47.

RIXA, 40, 14. quomodo fefellissent, et alieni, et mei, et maxime suspecti, quia paullo ante in rixa fuerant.

ROBUR, 30, 2. quod roboris ea provincia habuerat. *i. e. milites.*—robur omne virium, 33, 4. *cf.* 22, 40. *it.* 24, 48.—id robur toto exercitu erat, 39, 30.—id roboris in omni exercitu erat, 27, 14.—quod roboris in juventute erat, 35, 38.—cæsum in acie quod roboris fuit, 9, 39.—robore juventutis suæ accisо, 7, 29.—robur animi viriumque, 23, 26.—neque his ipsis tantum umquam virium aut roboris fuit, 21, 1.—graviorem armis peditem, quod virium, quod roboris erat etc. 21, 55. hostium quod roboris erat, 38, 26. senatus robur, 5, 39. *i. q. fortissimi senatores.*

robora militum ex duobus consularibus exercitibus electa, 7,

12.—robora virorum, 22, 6. *et* 21, 54.—robora legionum, 23, 16. —robora ex legionibus peditum, 25, 6. *i. e. potiores milites legionarii.*—cohortes—lecta robora virorum, 7, 7.

robore navium et virtute militum Romani longe regios præstabant, 37, 30. *vid.* virtus.

in carcerem includatur et in robore et tenebris exspiret, 38, 59. *nempe, ut Festus ait, malefici arcis robusteis olim inclusi fuerant, unde postea roboris nomen carceri mansit.*

ROBUSTUS, 38, 5. in arietes tollenonibus libramenta plumbi aut saxorum, stipitesve robustos incutiebant.

ROGARE, 32, 26. sacramento rogatos—sequi cogebat. *cf.* 40, 26.

quum plebeiis (*lege Licinia*) consulatus rogabatur, 10, 7. *cf.* 8, 13.

comitia consulibus rogandis, 38, 42. *cf.* 26, 22.—uni consuli rogando, 23, 31.—rogando collegæ, 22, 35.

Livius—primus rogatus sententiam, 37, 14.

omnes—tribus, uti rogatæ, jusserunt, 33, 25.

ROGATIO, 33, 25. ea rogatio in Capitolio ad plebem lata est.

quæ ex promulgatis plebi, quæ latoribus gratiora essent: nam de fœnore—rogationes jubebant etc. 6, 39.

ROGITARE, 4, 58. quid super sanguinis, qui dari pro republica posset, rogitantes. *cf.* 5, 40. 8, 36.

ROMANUS, *pro Romanis. it. pro urbe Romana. vid. Drakenborch. ad* 2, 45. *it.* 3, 2.

diique et homines Romani, 5, 51.—nemo Romanus, 8, 30.—pro patria Quiritibusque Romanis, 5, 41. *vid.* nemo. *it.* Quirites.

ROSTRUM, 28, 30. infesto rostro petere hostium navem. *vid.* sangualis.

· Rostraque id templum (*suggestum*) appellatum, 8, 14.—statuæ publice in Rostris positæ sunt, 4, 17. *ubi tamen in promtu est, per πρόληψιν istum locum a Livio sic dictum esse.*

ROTARE, 42, 65. cum majori sinu libratum funditor habena rotaret.

RUBOR, 4, 35. minorem ruborem fore in juris iniquitate etc.—duas res ei rubori fuisse, 45, 13.

RUDERA, 26, 11. æris acervi, quum rudera milites religione inducti jacerent. *vid. Intt. ad h. l.*

RUDES, 26, 51. rudibus inter se, in modum justæ pugnæ, concurrerunt.

RUDIMENTUM primum puerilis regni, 1, 3.—militare, 21, 3 — adolescentiæ bello lacessentem (*Syphacem*) Romanos posuisse, 31, 11.

RUDIS ad pedestria bella, 24, 48.—ad artes oppugnandarum urbium, 21, 25.—artium homines, 1, 7.—ad spectacula, 45, 32. —ad seditionum procellas, 28, 25. *cf.* 10, 22.

RUERE in vulnera, 26, 44.—infesto agmine ruere ad urbem, 3, 3. —pecudum ferarumque ritu promiscue in concubitus ruere, 3, 47.—crebris motibus terræ ruere in agris nunciabantur tecta, 4, 21.—ruunt fugientes in castra, 24, 16.

crudelitatis odio in crudelitatem ruitis, 3, 53.—ruit reus, 3, 11. *i. e. crimina et invidiam auget.*

RUINA rerum noftrarum, 5, 51.—ftrage ac ruina fudere Gallos, 5, 43.—qui Cannenfi ruinæ non fuccubuiffent, 23, 25.—cujus (*Camilli*) exfilium ruina urbis fecuta fuerit, 25, 4.—per fupinam vallem fufi funt, multique in ruina majore quam fuga oppreffi obtruncatique, 4, 46.

RUMPERE pontem, 7, 9.—mediam aciem, 26, 5.—ordines, 6, 13.—eo nifi corporibus armifque rupere cuneo viam, 2, 50.—induciarum fidem ruperat, 9, 40.—nec rupit tamen fati neceffitatem humanis confiliis, 1, 42.—fi quis rumpet, occidetve infciens, ne fraus efto, 22, 10. *i. e. lædet, corrumpet.*

RUPES, 32, 4. nec altitudine folum tuta urbs, fed quod, faxo undique abfcifo, rupibus impofita eft.

RUPTOR fœderis humani, 4, 19. *cf.* 1, 28. *it.* 25, 31.

RURSUM, 30, 16. ad Tuneta rurfum caftra refert.—in Peneftas rurfum exercitum reducit, 43, 20.

RURSUS novus de integro labor, 5, 5.

RUTILATUS, 38, 17. promiffæ et rutilatæ comæ.

S.

SABURRA, 37, 14. onerarias ducere multa faburra gravatas, atque eas in faucibus portus fupprimere.

SACELLUM, 1, 55. ut libera a ceteris religionibus area effet—exaugurare fana facellaque ftatuit. *cf.* 5, 40.

SACER lapis, *vid. fupra in v.* lapis.

qui tribunis pl. nocuiffet, ejus caput Jovi facrum effet, 3, 55. *paullo poft:* eum, qui eorum cuiquam nocuerit, facrum fanciri.

arma lecta conjici in acervum juffit conful, facrumque id Vulcano cremavit, 41, 12. *vid. fupra in v.* facere. *it.* obire.

ut volens propitius præbeat facra arma pro patria—fefe armantibus, 24, 21.

ut, qui natus fit, ignoret, cujus fanguinis, quorum facrorum fit, 4, 2.

quæ facrorum fecum ferenda, quæ relinquenda effent, 5, 40.—facerdotes publicos facraque populi Rom. pedibus ire ferrique, *ibid. int. vafa, utenfilia, fimulacra templi* etc.

tactis facris (*Hannibalem*) jurejurando adactum, 21, 1.

facra pecunia, 29, 18. *de thefauris Proferpinæ fpoliatis.*

equitumque facræ alæ, 42, 58. *Creverius putat effe regias, tuentes regis corpus, uti vocantur,* 37, 40. *cf.* 42, 66.

SACERDOS, 1, 19. ejus (*deæ Egeriæ*) monitu, quæ acceptiffima diis effent, facra inftituere; facerdotes fuos cuique deorum præficere. *Dukero videtur hæc forma fingularis effe. cf.* 5, 40.

facerdotes publici—decemvir facrorum et—pontifex, 42, 28.—oppido adolefcens facerdos lectus, *ibid. cf.* 40, 42.

SACERDOTIUM, 9, 29. Potitii, gens, cujus ad aram Maximam

Herculis familiare facerdotium fuerat, fervos publicos, minifterii delegandi cauffa, follemnia ejus facri docuerat.

SACRAMENTUM, 4, 53. quum—nemo invitus facramento diceret. *cf.* 2, 24. *it.* 24, 8. 25, 5.—omnes juniores facramento adigit, 9, 29.

milites—jurejurando adacti—nam ad eam diem nihil præter facramentum fuerat, 22, 38. *Nempe hoc voluntarium erat, illud neceffarium, uti Sigonius explicat. Vid.* conjurare.

obvios in agris facramento rogatos arma capere et fequi cogebat, 32, 26. *cf.* 35, 2.

hoc facramento initiatos juvenes milites faciendos cenfetis? 39, 15. *de Bacchanalibus.*

SACRARE, 2, 8. facrandoque cum bonis capite ejus, qui etc. *i. e. certa formula caput, vitam et bona devovere, et addicere Telluri ac diis Manibus.*—caput Jovi facratum, 10, 38.—prædam—publicando facrandoque ad nihilum redegiffe, 5, 25.

haud fruftra te patrem deûm hominumque hac fede facravimus, 8, 6.—facratis finibus non evocatum Terminum, 1, 55.—fanum tantum, id eft, locus templo effatus, facratus fuerat, 10, 37.

hæc convenerunt, confcriptaque biennio poft Olympiæ ab Ætolis, in Capitolio ab Romanis, ut teftata facratis monumentis effent, funt pofita, 26, 24.—fœdus, quod in Capitolio, quod Olympiæ, quod in arce Athenis facratum fuiffet, irritum per illos effe, 38, 33.

fedemque ejus (*Fidei*) etiam in dextris facratam effe, 1, 21.—facratæ fide manus, 23, 9.

tribuniciæ poteftatis facratarumque legum oblitum, 3, 17. *cf.* 9, 39. *it.* 36, 38. *Vid. Clav. Ciceron. in Ind. legum.*

facratos more Samnitium milites, eoque candida vefte, et paribus candore armis infignes, 9, 40. *cf.* 10, 38.—facrata nobilitas, *ibid.*

facrata (*eloquentia Catonis*) fcriptis omnis generis, 39, 40.

SACRARIUM, 1, 21. et foli Fidei follemne inftituit: ad id facrarium flamines curru arcuato vehi juffit etc.

iis ex obfcœno facrario eductis arma committenda? 39, 15. *de Bacchanalibus.*

SACRIFICARE, 41, 18. pecora in fanis trucidant verius paffim quam rite facrificant. *cf. cap.* 17.

ut id donum (*coronam*) in cella Jovis ponere, et facrificare in Capitolio liceret, 44, 14.

donum pelvis aurea facta, lataque in Aventinum, pureque et cafte a matronis facrificatum, 27, 37.

SACRIFICIUM, 45, 27. facrificio Jovi Hercynnæque facto.

SACRIFICULUS, 35, 48. vota nuncupantem facrificuli vatis modo in acie vidiffe etc.—facrificuli reges, 6, 41. *it.* 2, 2.

SACRIFICUS, 40, 42. de rege facrifico fufficiendo—contentio—fuit.

SACRILEGIUM, 29, 8. qui (*Pyrrhus*) cum magno piaculo facrilegii fui manubias retulit. *cf.* 42, 3.

SACRILEGUS, 29, 18. aufi funt nihilominus facrilegas admovere manus intactis illis thefauris.

SACROSANCTUS, 3, 55. ipfis quoque tribunis, ut facrofancti viderentur—renovarunt.—hac lege juris interpretes negant quemquam facrofanctum effe etc.—violaturofque denuncient facrofanctam poteftatem, 4, 3.

dedite profanos nos, quos falva religione poteftis: dedetis deinde et iftos facrofanctos etc. 9, 9. *cf.* 3, 19.

qui (*coloni maritimi*) facrofanctam vacationem dicebantur habere, dare milites cogebant, 27, 38.

SÆVIRE ultra humanarum irarum fidem, 8, 24. *vid.* fœde.

nec in ullum ordinem fævitum, 34, 44. *de cenfura.*

in ea delubra, quæ fola religione tuta fuerint, fæviffe, 31, 30. *i. q. vaftaffe.*

in delectibus fævire folitos, 2, 44. *i. e. nemini parcendo.*

SÆVITIA, 2, 58. eadem in militia fævitia Appii, quæ domi, effe liberior, quod fine tribuniciis vinculis erat.

SÆVUS, 28, 18. fævis in alto jactatus ventis.

SAGACITER, 27, 28. ibi duo duces fagaciter moti funt, alter ad inferendam, alter ad cavendam fraudem. *i. e. acute, ac prope divinitus perfpexere etc.*

SAGINARE plebem populares fuos, ut jugulentur, 6, 17.—faginatus nuptialibus cœnis, 36, 17.—quæ copia rerum omnium faginaret, 38, 17.

SAGMINA pofcere, 1, 24.—ut privos lapides filices privafque verbenas fecum ferrent: uti prætor Rom. his imperaret, ut fœdus ferirent, illi prætorem fagmina pofcerent, 30, 43.

SAGULUM, 7, 34. fagulo gregali amictus,—militari fagulo opertum—confpexerunt, 21, 4.

SALARIUS, 29, 37. vectigal etiam novum ex falaria annona ftatuerunt.—falaria via, 7, 9.

SALICTUM, 25, 17. quum forte inter falicta innata ripis laterent hoftes.

SALTUS filvofus, 9, 2.—in arctas coactus fauces, 22, 15.—per faltus ignotæ antea viæ, 39, 45.—per invios montes vallefque faltus cum exercitu tranfgreffus, 40, 53.—faltu angufto fuperatis montibus, 42, 53.

faltus Thermopylarum, 36, 15. *i. e. fauces, aditus prope Thermopylas.*—faltu excedere, 35, 11. *i. q. aditu faltus.*

per æftivos faltus deviafque calles exercitum ducimus, 22, 14. *cf.* 44, 36.—peragrando cacumina faltufque, *ibid.*

reftituat legiones intra faltum, quo feptæ fuerunt, 9, 11.—anguftiæ faltibus crebris—inclufæ, 28, 1.

SALUBRIORA etiam credente (*rege*) militiæ, quam domi, juvenum corpora effe, 1, 31. *cf.* 3, 8.—falubrior exercitus, 10, 25.

SALUS, 30, 8. nec in fuga falus ulla oftendebatur locis ignotis. *cf.* 5, 38.—una falus eft, erumpere hinc atque abire, 7, 35. *i. e. falutis via.*

vix falute mutua reddita, 10, 18.

SALVUS, *vid.* fatin'.

SANARE, 2, 34. domi ſanata diſcordia.—ne avocarentur animi a ſanandis domeſticis malis, 6, 18.

SANCIRE, 1, 24. pater patratus ad jusjurandum patrandum, id eſt, ſanciendum fit fœdus.—ſanguine Hannibalis ſanciam Romanum fœdus, 23, 8.—niſi capite ac ſanguine fœdus cum hoſtibus ſanxiſſet, 25, 16. *vid.* ſacer.

ſanciendo novam legem, 3, 55.—lex diligentius ſancta, 10, 9.—contra quam ſanctum legibus erat, 30, 19.—cauſſa nihil de hac re lege ſanciendi, 34, 4.

in omne tempus gravi documento ſancirent, ne etc. 28, 19. *i. e. caverent.*

quæ jurejurando, quæ monumentis litterarum in lapide inſculptis in æternam memoriam ſancta atque ſacrata ſunt, ea etc. 39, 37.

SANCTE, 10, 23. ut hæc ara—ſanctius et a caſtioribus coli dicatur. *i. e. majori religione. Cic. de Nat. Deor.* 2, 23. *quem majores noſtri ſancte auguſteque—conſecraverunt.*

SANCTIO, 4, 51. jacere tamdiu irritas ſanctiones, quæ de ſuis commodis ferrentur. *i. q. leges.*

SANCTITAS templi infulæque inviolatos præſtabat omnes, 44, 29.—quum creditæ ſanctitati aſſentirentur omnes, 45, 5. *de aſylis.*

SANCTUS, 3, 19. et hi poſtulant, ut ſacroſancti habeantur, quibus ipſi dii neque ſacri neque ſancti ſunt.

gens antiquior originibus urbis hujus, hoſpitio deorum immortalium ſancta, 9, 34.

templum ſanctum omnibus circa populis, 24, 3.

nec earum ipſarum (*induciarum*) ſancta fides fuit, 8, 37.

id erat ſanctius apud illos conſilium, maximaque ad ipſum ſenatum regendum vis, 30, 16.

aurum viceſimarium, quod in ſanctiore ærario ad ultimos caſus ſervabatur, promi placuit, 27, 10.

SANCTISSIMUS, *vid.* obteſtatio.

SANGUALIS, 41, 13. avem ſangualem, quam vocant, ſacrum lapidem roſtro cecidiſſe.

SANGUINEUS, *vid.* haſta.

SANGUIS, 4, 2. ut, qui natus ſit, ignoret, cujus ſanguinis etc. *i. e. cujus generis, patricii an plebeii.*—ne ſocietur ſanguis, *ibid. cap.* 4. *de connubio* —quam (*ſævitiam*) in—ſanguine ipſe ſuo exerceret, 7, 4. *i. q. filio.*

ſanguinis guttæ viſæ ſunt, 34, 45. *alias:* ſanguine pluit.

ſanguis factus, 35, 51. *in bello.*—a cujus ſanguine ordiens bellum, 42, 15.—victores ſanguinis cædiſque ceperat ſatias, 27, 49.

pugnatum ingenti cæde utrimque, plurimo ſanguine, 2, 64.—multo ſanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria ſtetit, 23, 30.

SANITAS, 2, 29. nihilo plus ſanitatis in curia, quam in foro, eſſe. *i. q. ſanæ mentis.*

SANUS, 3, 17. hæc vobis forma ſanæ civitatis videtur?

quam ab ſano initio res in hanc vix opulentis regnis tolerabilem inſaniam venerit, 7, 2.

tumultu etiam ſanos conſternante animos, 8, 27. *i. e. bene ſentientes, optimates.*

SARTA tecta exigere ſacris publicis, 42, 3. *vid.* exigere.

SATELLES, 34, 41. Nabidis dominantis ſatellitem factum populum Rom. *i. e. adminiſtrum potentiæ illius. Vid. Duker. ad h. l.*

eorum concioni ſatellites armatos circumdedit, 34, 27. *Drakenborchius ad h. l. exiſtimat, ſimpliciter pro* armatis *dictos eſſe, quoniam,* 1, 49. *ſit:* armatis corpus circumſepſit, *comparatque illos ſatellites armatos cum* præſidiu armato, 40, 34. ſtationibus armatis, 32, 16.

ſatellites Hannibalis, 23, 12. *pro amicis, factione ejus.*

SATIAS, 30, 3. ſi forte jam ſatias amoris in uxore ex multa copia cepiſſet.—vini ſatias, 25, 23.—ſatias cædis, *vid.* ſanguis.

SATIATUS, 29, 9. nec ſatiatus vivorum pœna inſepultos projecit.

SATIN', 1, 58. ſatin' ſalvæ? *ſcil. res ſunt.*—ſatin' ſalva eſſent omnia, 3, 26.

SATIO, 32, 34. curam impenſamque ſationis me præſtaturum. *i. e. plantationis.*

SATIS admodum, 34, 13. *illud* admodum *videtur h. l. ita adjectum eſſe, ut alibi numeris, quum diligenter, non craſſiori modo ſignificantur. Itaque non opus eſt emendatione Drakenborchii* ad hunc modum *legentis.*

ſatis adhuc in vaſtis—montibus—nullum emolumentum tot laborum periculorumque veſtrorum vidiſtis, 21, 43. pro *ſatis diu etc.*

ſatis eſſe Italiæ unum conſulem, 34, 43.

ſi ad arcendum Italia Pœnum conſul alter ſatis eſſet, 21, 17.

militem—ne tentando quidem ſatis certamini fore, 9, 43.

ſatis ad perniciem fore rati, 21, 33.

ſatiſne eſt nobis vos metuendos eſſe? 3, 67. pro *nonne ſatis eſt. Hujus formæ et alia exempla etiam apud Ciceronem occurrunt, ſed non imitanda.*

ſatis honorum, ſatis ſuperque vitæ (*mihi*) erat, *ibid.*

Publilio triumphus decretus, quod ſatis credebatur, obſidione domitos hoſtes in fidem veniſſe, 8, 26. *i. e. quod ſufficere credebatur ad impetrandum triumphum.*

non ad præſidium modo tutandum Fabii ſatis erant, 2, 49. *cf.* 26, 28.

controverſia inde fuit, utrum populi juſſu indiceretur bellum, an ſenatuſconſultum ſatis eſſet, 4, 30.

quibus non fuit ſatis, conſules ſpondere, 9, 9. *i. e. qui non acquieverunt in ſponſione conſulum.*

ſenatus cenſuit, ſatis habendum, quod prætor jusjurandum polliceretur, 40, 29.

SATISFACERE, 32, 14. quia ab ſatisfaciendi quoque cura imperata enife facere videt. *i. e. gratiæ reconciliandæ cauſſa.*

SATIUS, 26, 29. obrui Ætnæ ignibus, aut mergi freto, ſatius illi inſulæ eſſe. *i. q. utilius fore. cf.* 3, 70. *it.* 5, 20. *et* 53.

SATOR, 21, 6. qui litis erat ſator. *i. q. auctor.*

SATURA, 7, 2. impletas modis ſaturas peragebant. *h. e. fabulas non unius, ſed mixti argumenti.*

SAXUM, 1, 24. porcum faxo filice percuffit. *i. e. faxo duro, in aciem facto, extenuato.*

nunc tela, nunc faxa—ingerere, 9, 35.

SCÆVOLÆ a clade dextræ manus cognomen inditum, 2, 13. *a σκαιὸς, finifter.*

SCALA, 8, 29. oppida quoque vi expugnare adortus—fcalis cepit.

SCANDERE, 3, 68. jam intra mœnia erit, et arcem et Capitolium fcandet. *cf.* 4, 2.—in curru fcandentes Capitolium, 45, 39. *de triumphantibus.*

SCELERATUS, 8, 15. viva (*Veftalis*) fub terram—defoffa Scelerato campo, credo, ab incefto id ei loco nomen factum.

an bello perfecuti fceleratam legionem, in poteftatem noftram redactam tergo et cervicibus pœnas fociis pendere quum coëgiffemus etc. 31, 31.

SCELUS legatorum interfectorum, 4, 32. *i. e. ob legatos interfectos.*

divinis humanifque obruti fceleribus, 3, 19. *i. q. in deos hominefque. cf.* 29, 18.

hæc fcelera, quia piget ædificare, hæc dedecora pati parati eftis? 5, 53.

SCENA, 41, 27. cenfores—locaverunt—fcenam ædilibus prætoribufque præbendam. *i. e. apparandam, præparandam, in ufus ædilium ludos editurorum.*

SCILICET, 7, 13. fcilicet, dictator, inquit, (*Tullius*) condemnatum fe univerfus exercitus a te ignaviæ ratus,—oravit me etc. *principium orationis.*

SCINDERE, 7, 37. complendas effe foffas, fcindendumque vallum, et in caftra irrumpendum. *Verbum hiftoricis optimis ufitatum in hac re.*

pluribus remorum ordinibus fcindentibus vortices, 28, 30.

SCIPIO, 30, 15. Mafiniffam—fcipione eburneo—donat.

SCIRE, 1, 39. fcire licet, hunc lumen quondam rebus noftris dubiis futurum, præfidiumque regiæ afflictæ. *Eodem confilio* fcilicet *dictum eodem modo conftruitur. Itaque Drakenborchius* fcilicet *reponi vult: quod non eft neceffarium; nam et alii* fcire licet *dixerunt, inprimis poëtæ, quos in multis, ut notum eft, Livius imitatur.*

major animus et natura erat, quam ut reus effe fciret, 38, 52. *i. e. poffet. cf.* 1, 53. 9, 4. 24, 25. *eodem modo* didiciffe *dicitur.*

fcituros, quod fine reftituta poteftate redigi in concordiam res nequeant, 3, 52. *i. e. cognituros. Ceterum pro* quod *interpretes recte legi volunt* quam.—inde fcitum, legatos cum litteris captos, 23, 39.

haud fcio an magno detrimento certamen ftaturum fuerit, 3, 60. *cf.* 9, 15. *Vid.* nefcire.

nec quidquam fcit, quam detrectare virtutes, 38, 49.

SCISCERE, 1, 17. id modo fcifcerent juberentque. *cf.* 42, 21.

nec recitari rogationes, nec follemne quidquam aliud ad fcifcendum plebi fieri paffi funt, 6, 35.

SCISCITARI, 1, 56. cupido inceffit animos juvenum fcifcitandi, ad quem eorum regnum Romanum effet venturum. *de oraculo Delphico.*—Q. Fabius Pictor Delphos ad oraculum miffus eft

ſciſcitatum, quibus precibus etc. 22, 57.—Lebadiæ quoque templum Jovis Trophonii adiit: ibi quum vidiſſet os ſpecus, per quod oraculo utentes ſciſcitatum deos deſcendunt, ſacrificio Jovi Hercynnæque facto etc. 45, 27.

ſciſcitatus conſulis voluntatem, 7, 26.—nuncium extemplo (*ſcil. ad conſulem*) mittunt, quantæ ſecum peditum equitumque copiæ eſſent: ſciſcitatumque ſimul, utrum etc. 22, 54.—e ſuis unum ſciſcitatum Romam ad patrem mittit, quidnam ſe facere vellet, 1, 54.

SCITE, 10, 18. quam quod ductu conſulis quidquam ibi ſatis ſcite aut fortunate geſtum ſit.

quam mallem—tu a me ſtrenue facere, quam ego abs te ſcite loqui didiciſſem, *ibid. cap.* 19.

SCITUM, 1, 20. publica privataque ſacra pontificis ſcitis ſubjecit.

ſcita plebis injuncta Patribus, 3, 67.—et ſcito plebis prorogatum in annum imperium eſt, 10, 22.—ſcitique plebis unus gratiam tulit, 22, 26.

SCITUS, 25, 7. comitia—de ſenatus ſententia plebiſque ſcitu ſunt habita.

SCRIBA pontificis, quos nunc minores pontifices appellant etc. 22, 57. *vid. Clav. Ciceron. in v.* pontifex.

quod ſcribam eum quæſtor—in decuriam legerat, 40, 29. *vid. Drakenborch. ad h. l. qui decernere non audet, qualis illa ſcribarum decuria fuerit. Fortaſſe fuit* ordo ſcribarum, *cujus mentio fit apud Ciceronem. Vid. Clav. Ciceron. in v.* ſcriba.

SCRIBERE, 21, 1. bellum maxime omnium memorabile—me ſcripturum.

congeſta in ingentem acervum hoſtilia arma—concremavit—ne ſuæ gloriæ fructum dictator caperet, nomenque ibi ſcriberet, 8, 30. *i. e. in monumento inſcriberet.*

Bœotorum gentem, captatam Philippo, numquam ad ſcribendum amicitiæ fœdus adduci potuiſſe, 42, 12.

conſules Fulvio—Poſtumio—ut ſumma vi fines hoſtium depopulentur, ſcribunt, 10, 27.

inopia ſcripſit legem, 34, 6. *i. e. cauſſa fuit ſcribendæ legis.*

Albam in Æquos ſex millia colonorum ſcripta, 10, 1.

ut præter eum numerum militum, quem L. Quinctius in eam provinciam ex auctoritate ſenatus ſcripſiſſet imperaſſetve etc. 36, 1.—exercitus Hiſpaniæ provinciæ ſcriptus, 21, 40.

ſcribere legiones, 9, 19.—ſupplementum, 37, 50.—exercitum, 9, 8.—navales ſocios, 35, 20.—militem *et* milites, 35, 2.

licere conſuli—quum legiones hoſtium devoveat, non utique ſe, ſed quem velit ex legione Romana ſcripta civem, devovere, 8, 10. *illud* ſcripta, *niſi corruptum, certe ſuperfluum eſt.*

SCRIPTUM facere, 9, 46. *i. e. ſcribam eſſe. vid.* tabula.—ex ſcripto recitare, 23, 11.

tabellas ei Popillius ſcriptum habentes tradit, 45, 12. *Urſinus ad Polyb. Exc. Leg.* 92. *legendum cenſet* SCtum. *Sane ſpecioſe. Sed ſubſequens verbum* circumſcripſit *tuetur, opinor, vulgatam lectionem. Etenim manifeſte hæc duo ad ſe invicem, eleganter quidem, referuntur.*

SCRIPTURA, 25, 12. carmen—perplexius fcripturæ genere.

SCUTALE triplex, *pars fundæ, cui imponitur lapis mittendus; nominaturque a figura rhombi*, 38, 29. *paullo ante:* non fimplicis habenæ funda. *Nempe fi triplex eft fcutale, etiam triplices funt habenæ, futuris æque connexæ et duratæ; fingulis fcutalibus una cum habenis ab utraque parte e corio fectis.—Hoc vocabulum B. Patruus meus Livio reddendum putabat*, 42, 65. *ubi dicit:* funda media, duo funalia imparia habebant. *Et profecto aptum eft* fcutale *huic loco*; funalia *autem commode intelligi nequeunt.*

SCUTUM, 6, 8. arrepto repente equo cum fcuto pedeftri. *vid. fupra in v.* clipeus.—fcutum Liguftinum, 44, 35. *vid. Lipf. Milit. Rom.* 3, 2.

SE, 6, 42. fuga fe longinqua—ab hofte fefe tutati funt. *bis terve* fe *pofitum. Alibi omittitur v. c* 6, 17. refracturofque (*fe*) carcerem minabantur. *vid. Drakenb. ad* 1, 23, 5. *Abundat etiam in illo* per fe, *fæpiffime obvio. v. c.* 10, 1. folos per fe Æquos ad bellum coortos etc.

SECARE, 28, 32. haud fecus quam vifcera fecantem fua etc. *i. e. triftem vel maxime atque invitum.*

SECEDERE, 2, 32. injuffu confulum in facrum montem fecefliffe. *i. e. per feditionem reliquiffe urbem, et a magiftratibus defeciffe. cf. cap.* 34.

tribuni ad deliberandum fecedunt, 45, 36.

SECERNERE, 7, 16. quod nihil in publicum fecernendo (*ex præda*) augenti rem privatam militi favit.

quem enim bonum civem fecernere fua a publicis confilia? 4, 57.

mitti tamen ad principes eorum placuit, ut fecernerent fe ab Etrufcis, 6, 10.

quod e grege fe imperatorum, velut inæftimabilem, fecreviffet, 35, 14.

SECESSIO, 2, 32. in Aventinum montem fecefionem factam effe. *cf. cap. feq. it.* 3, 39. *et* 51.

SECLUSUS, 29, 9. ipfum ab fuis interceptum et feclufum, hoftiliter lacerant etc.

SECRETO, 32, 35. quum aliquamdiu secreto locuti effent. *cf.* 3, 36.

SECRETUS, 1, 52. ne ducem fuum, neve fecretum imperium, propriave figna haberent, mifcuit manipulos ex Latinis Romanifque etc.

qui, per eumdem illum Hifpanum fecretus ab aliis ad Marcellum deductus—Achradinam redit, 25, 30. *Gronovius* fecretim *aut* in fecretum *legi vult, probante Creverio. Mihi quidem neutrum neceffarium videtur. Livius alibi plane fic loquitur, uti vulgata refert. v. c.* 6, 25. fecreti ab aliis ad tribunos adducuntur.

nec quidquam fecretum alter ab altero haberet, 39, 10. *cf.* 40, 8.

SECTA, 8, 19. negant fe pro Vitruvio fectamque ejus fecutis precatum veniffe, fed pro Fundano populo.—quique meam fectam, imperium aufpiciumque—fequuntur, 29, 27. *cf.* 35, 49. *it.* 42, 31.

SECUBARE, 39, 10. vetat eam mirari, ſi per aliquot noctes ſecubuiſſet. *i. e. ſecum non cubuiſſet, ut quidam codices habent, ab concubitu ejus abſtinuiſſet, item, foris cubuiſſet.*

SECULUM, 9, 18. quum ex hac parte ſecula plura numerentur, quam ex illa anni etc. *Secula pro ætatibus, generationibus accipienda ſunt.*

SECUNDUM pœnam nocentium, 2, 5. pro *poſt. Sic ſæpius Livio dicitur. cf.* 1, 4. *et* 30. *it.* 9, 15. 24, 21. *vid. Drakenborch. ad* 8, 10.

gens alia, cujus, ſecundum Gallicos tumultus, arma terribiliora eſſent, 9, 29. *cf.* 24, 10.

ſecundum eam (*partem*) litem judices dare, 23, 4.

SECUNDUS, 21, 47. ſecunda aqua. *i. e. quæ non ad ripas eſt, ſed in medio gurgite.*

mare ſecundum, 29, 7.—æſtus ſecundus, 23, 41.—ſecundus ad eventum, 22, 9.

ſecunda iræ verba, 2, 38. *i. e. quæ illam augent.*

non ſecundis auribus Patrum auditus eſt, 42, 28.

et omnia, quæ arte belli, ſecunda ſuis, eligi—poterant, providit, 5, 49.

præſentibus ac ſecundis diis ire in prœlium jubet, 7, 26.

ſecundiſſimæ plebei leges, 8, 12.

SECURIOR, 9, 22. ſecurior (*dictator*) ab Samnitibus agere. *i. q. ſine cura.*

SECURIS, 10, 9. virgis cædi ſecurique necari.

SECUS, 28, 32. haud ſecus quam viſcera ſecantem ſua. *cf. cap.* 37. *it.* 22, 17. 23, 49.

moderatum eſſe iræ, ne quid—ſecus populo, aut ſenatui, ſcriberet, 8, 33.

SECUS, 26, 47. liberorum capitum virile ſecus (*virilem ſexum*) ad decem millia capta. *i. e. ſecundum, qua virile ſecus: nam non niſi caſus quartus in uſu eſt. vid. Intt. ad h. l.*

SED, *pro* ſed etiam, *vid.* non modo. *De illo ipſo* ſed etiam *omiſſo, quum* non modo *præceſſiſſet, vid. ibid.*

SED enimvero, quum deteſtabilis altera res et proxima parricidio ſit, quid ad deliberationem dubii ſupereſſe? 45, 19.

SEDARE lamentationem, 25, 37.

ſedabant tumultus, ſedando interdum movebant, 3, 15.—hac ſedata contentione, alia—exorta eſt, 39, 39.

ut vix a magiſtratibus—juventus ſedaretur, 21, 20. *i. q. ad modeſtiam revocaretur, coërceretur.*—prœlium ſedatum eſt, 34, 5. *i. q. finitum.*

SEDERE, 3, 68. ſedemus deſides domi.—compreſſis—manibus ſedeas, 7, 13.—qui ſella curuli ſediſſet, 30, 19.

nebula campo quam montibus denſior ſederat, 22, 4.

ne ejus rei cauſſa (*Appius*) ſediſſe videretur, 3, 46. *ſcil. juris dicundi cauſſa: proprium in hoc genere verbum eſt.*

ita in vadis hæſitantis frumenti acervos ſediſſe illitos limo, 2, 5.

librata quum ſederit glans, 38, 29. *h. e. quum circumagenda funda glans hæret tenacius in ſcutali, ut inde certius evolet.*

ſedendo expugnaturum ſe urbem ſpem Porſena habebat, 2, 12. *cf.* 7, 37. *it.* 22, 56.

ſedendo et cunctando bellum gerebat, 22, 24. *de caſtris ſtativis. cf. cap.* 39. *it.* 9, 44. 10, 25.

SEDES, *it.* SEDIS *in caſu recto*, 9, 46. ſede honoris ſui (*e ſella curuli*) anxios invidiâ inimicos ſpectavit.

tenuit ales captam ſemel ſedem (*in galea pugnantis,*) 7, 26.
generoſius in ſua quidquid ſede gignitur, 38, 17. *vid.* proprietas.
in Italia bellum gerimus, in ſede ac ſolo noſtro, 22, 39.
patriam pulſam ſede ſua reſtituiſſe, 27, 34.
Veios an Fidenas ſedem belli caperent, 4, 31. *cf.* 28, 44.
non motam Termini ſedem, 1, 55. *i. e. templum. cf.* 4, 20. 5, 39. 38, 43.
quas novas ipſi ſedes ab ſe auctæ multitudini addiderunt, 2, 1.

SEDITIO, 42, 5. erant Ætoli—in ſeditionibus.—in ſeditione ipſi inter ſe ſunt, 36, 17.

ſeditionis comes, 2, 23. *i. e. ſeditioſorum vel ſocius vel adjutor.*

ſeditiones: id—honori fuiſſe, 4, 2. pro *eas : intell. ex ſubſtantivo* ſeditiones movere, *et huc referatur illud* id.

SEDUCERE, 2, 54. ſeducta (*conſilia*) a plurium conſcientia habere. *i. e. ſeparata et arcana.*

SEDULO, 2, 38. et eos ipſos ſedulo audientes ſecunda iræ verba. *i. q. attente, cupide.*

SEGES, 23, 48. altæ in ſegetibus herbæ.

SEGNIS mora, 34, 9.—navigatio, 30, 10.—obſidio, 10, 10.—militia, 26, 21.

ſegnior ad credendum, 24, 13.—non ſegnior diſcordia domi, 2, 43.—ſegnior mors, 40, 4. *per venenum.*—ſegnior jam et infirmior, 33, 2. *niſi legatur cum Gronovio* ſenior.

ſegne imperium, 25, 14.—haud ſegne (*ſegniter*) tempus conſumere, 38, 22.—comitia nihilo ſegnius perficiunt, 7, 18. pro *nihilo minus.*

SEGNITER, 2, 58. ſegniter, otioſe, negligenter, contumaciter omnia agere.

SEGNITIES, 31, 6. ut de integro comitia rogationi ferendæ ediceret, caſtigaretque ſegnitiem populi.

SEGREGARE, 1, 25. ut ſegregaret pugnam eorum, capeſſit fugam : pro *ſegregaret eos, quibuſcum pugnandum eſſet.*

captivis productis ſegregatiſque, 22, 58. *i. q. delectu facto.*

SELIBRA, 6, 17.

SELLA in comitio poſita, 6, 15. *i. e. ſella curulis. cf.* 3, 11. *vid. ſupra in vv.* curulis *et* ſedes.—qui ſella curuli non ſediſſet, 25, 5. *h. e. qui magiſtratu majori functus non eſſet.*

SELLULARIUS, 8, 20. opificum vulgus et ſellularii.

SEMEL, 2, 45. ut incitato ſemel militi adderent impetum. *cf.* 10, 14.

aut vitam ſemel, aut ignominiam finirent, 25, 6.

tuam doleo vicem, cui ter proditæ patriæ ſuſtinendum eſt crimen ; ſemel—; iterum—; tertio etc. 23, 9. *i. q. primum etc.*

SEMEN, 3, 19. loquaces, ſeditioſos, ſemina diſcordiarum, iterum ac tertium tribunos etc. *i. q. auctores.*

SEMERMIS, 27, 1. diverfis itineribus femermes ad Marcellum—perfugerunt. *al. femiermes.*

SEMIANIMIS regius comitatus, 1, 48.

SEMIANIMUS, 28, 23. quum—in fuccenfum rogum femianima pleraque injicerent corpora.

SEMIAPERTUS, 26, 39. paucos ex multis, trepida fuga incidentes femiapertis portarum foribus, in urbem compulit.

SEMICUBITALIS, 42, 65. bipalme fpiculum haftili femicubitali infixum erat.

SEMIGRAVIS, 25, 24. quia magna pars, in turribus epulati, aut fopiti vino erant, aut femigraves potabant.

SEMILIXA, 28, 28. fed illi primum, non Atrium Umbrum femilixam,—ducem—fecuti funt. *cf.* 30, 28.

SEMINARIUM, 6, 12. vix feminario exiguo militum relicto.

SEMIPLENUS, 25, 30. ad Nafum armatos exponunt, qui, improvifo adorti femiplenas ftationes, et adapertas fores portæ etc.

SEMIRUTUS, 26, 32. ubi femirutam ac fpoliatam patriam refpexiflet. *cf.* 5, 49.

SEMISOMNUS, 9, 24. fuga cuncta complentur, portæque ab femifomnis ac maxima parte inermibus refringuntur. *cf.* 25, 39. *it.* 30, 5.

SEMITA, 9, 24. femitamque anguftam et arduam erectam ex oppido in arcem oftendiffet.

SEMIUSTUS, 22, 40. fe populare incendium priore confulatu femiuftum effugiffe. *al.* ambuftus.

SEMPER, *Præfat.* novi femper fcriptores.—feditionum femper auctores, 5, 3.—avidam ulteriorum femper gentem, 9, 38.—fuos femper hoftes, 8, 1.

nec ullum erat tempus, quod a novæ femper cladis alicujus fpectaculo ceffaret, 5, 42.

quod privatorum confiliorum ubique femper fuit, 4, 4.

non ex iifdem femper populis exercitus fcriptos, quamquam eadem femper gens bellum intulerit, 6, 12.

SENACULUM, 41, 27. porticum ab æde Saturni in Capitolium ad fenaculum, ac fuper id curiam. *Erat hic locus, non, ubi confeffus fenatus follemnis obtineret, fed, ubi confifterent fenatores ac fermones inter fe conferrent.*

SENATOR, 36, 3. qui fenatores effent, quibufque in fenatu fententiam dicere liceret. *vid. Manut. de fenat. Rom. cap.* 1.

quod ad ftatum Macedoniæ pertinebat, fenatores, quos Synedros vocant, legendos effe, quorum confilio refp. adminiftraretur, 45, 32.

SENATUS *Romanus a Græcis ita intellectus, quafi Romæ ariftocratia obtineret*, 34, 31.

qui (*fenatus*) cogitaverunt, 4, 58. *vid. Drakenborch. ad h. l. qui plura exempla congeffit.*

fenatus juratus, 26, 33. *nempe quum jurati, quod interdum fiebat, fenatores dicerent fententias.*

recitato vetere fenatu, 23, 23. *i. e. vetere catalogo cenforio.*

confuli a Patribus permiffum, ut, quem videretur ex iis, qui

extra ſenatum eſſent, legatum mitteret ad bellum regi indicendum, 31, 8. *i. e. qui nondum ſenatores lecti eſſent, etſi jam magiſtratum minorem fortaſſe geſſerant, item tribuni militum, præfecti, equites etc.*

denunciarent Samnitibus populi Rom. ſenatuſque verbis, 7, 31.
ſtabat cum eo ſenatus majeſtas, favor populi etc. 8, 34.
ſubmota cetera multitudine, ſenatus Aloreo datus eſt, 21, 12.

SENATUSCONSULTA fiunt, neque tribuni legem eo anno ferrent etc. 3, 21. *Sæpius* ut *diſerte adjicitur, quemadmodum Drakenborchius pluribus exemplis ad h. l. docuit.*

retulit et ſenatuſconſultum facit, 5, 50. *i. e. facit, ut in ſuam ſententiam ſenatuſconſultum fiat.*

qui per infrequentiam furtim ſenatuſconſultum factum ad ærarium detulerit, 39, 4.

ſenatus inde conſulto, 31, 5. *Sic* plebiſcitum *dirimi ſupra docuimus, interpoſita quidem copula. vid. Gronov. ad* 22, 26.

SENESCERE civitatem otio, 1, 22. *cf.* 25, 7.—dilatione belli vires, 9, 27.—ſeneſcit bellum, 28, 36. *cf.* 30, 19.—fama, 27, 20.—invidia, 29, 22.—pugna, 5, 21.—ne cunctando ſeneſcerent conſilia, 35, 12.—non eſſe cum ægro ſeneſcendum, 21, 53. *de abſtinentia a prœlio.*

Hannibalem—et fama ſeneſcere et viribus, 29, 3.—dubitas ergo, quin ſedendo ſuperaturi ſimus eum, qui ſeneſcat in dies? 22, 39.

ſeneſcentibus vitiis, matureſcente virtute, 3, 12.
ſeneſcente exiguo cornu fulgere lunam, 44, 37.

SENEX concionalis, *vid. ſupra in h. v.*

ſenes tribunicios non ſine honore tantum, ſed etiam ſine ſpe honoris, relinquat, 6, 39. *paullo ante:* conſenuiſſe jam ſecum et rogationes promulgatas, et vim omnem tribuniciæ poteſtatis.

SENILIS, 10, 22. novo imperii ſocio vix jam adſueſcere ſenilem animum poſſe.

SENIOR, 2, 30. curæ fuit conſulibus et ſenioribus Patrum. *cf.* 3, 15. *contra et* juniores Patrum *commemorantur*, 3, 41.

ſeniores *in centuriis*, 1, 43. *nempe ſecundum cenſum Tullianum, qui erant emeritis ſtipendiis, ut militiæ vacationem haberent.*

SENIUM, 7, 22. nuſquam acie congreſſo hoſte, cum agris magis, quam cum hominibus, urendo populandoque (*conſules*) geſſerunt bella: cujus lentæ velut tabis ſenio victa utriuſque pertinacia populi eſt etc.

SENSIM, 10, 5. quo magis feſtinantes videt dictator, eo impenſius retentat agmen ac ſenſim incedere jubet.

et mentio, primo ſenſim illata a tribunis,—eo proceſſit deinde, ut rogationem novem tribuni promulgarent, 4, 1. *i. e. occultis ſermonibus. Sic ipſe Livius* 3, 43.

SENSUS, 3, 18. præ ardore impetuque tantæ rei ſenſus non pervenit ad militem.

quo minor ab cuniculo ingruentis periculi ſenſus eſſet, 5, 21. —ab ſenſu operis (*cuniculi*) hoſtes avertebat, 4, 22.

partium ſenſu non ſatis pertinente in omnia, 25, 24.

SENTENTIA, 22, 60. quum ſententiis variaretur.—quum timor atque ira in vicem ſententias variaſſent, 2, 57.

nihil ſe, abſentibus decem legatis, ſententiæ habere. Romam eundum ad ſenatum iis eſſe, 34, 25.

nec eum—patria majeſtas ſententia depulerat, 23, 8.

SENTINA, 24, 29. ſentinam quamdam urbis exhauſtam. *i. e. fæcem plebis.*

SENTIRE, 9, 41. niſi quod tranſitum exercitus ager ſenſerat.—vaſtationem ſub Ciminii montis radicibus jacens ora ſenſerat, *ibid. cap.* 37.

ſenſit eventus virtutis eniſæ opem, 6, 24.

quæ quiſque Perſei bello privatim ac publice ſenſiſſet, 45, 28.

SEORSUM cives ſociique, 22, 52.—ſeorſum in cuſtodia habitus, 9, 42.

SEPARARE, 38, 43. nihil eſt, quod ſe ab Ætolis ſeparent. *i. e. non debebant poſtulare, ut melior ipſorum, quam Ætolorum, cauſſa, conditio, eſſet.*

Theſſalorum omnis equitatus ſeparatus erat, 42, 55. *ſcil. per præſidia urbium.*

SEPELIRE, 8, 24. ſepultumque Conſentiæ, quod membrorum reliquum fuit. *i. q. concrematum*; *ſequuntur enim hæc:* oſſaque—ad hoſtes remiſſa. *alias hæc duo non confuſa eſſe, Cicero docet de Legg.* 2, 22. *vid. Drakenborch. ad h. l.*

SEPIRE, 44, 39. quum munimentis ea ſepiſſent. pro *ſepſiſſent.*

urbem ipſam ſepiunt præſidiis, 2, 10.—operibus ingentibus ſepta urbs eſt, 5, 5.—caſtraque tectis parietum pro muro ſepta, 25, 25.

dextrâ montibus, lævâ Tiberi amne ſeptus, 4, 32.—reſtituat legiones intra ſaltum, quo ſeptæ fuerunt, 9, 11.

locum, qui nunc ſeptus deſcendentibus inter duos lucos eſt, aſylum aperit, 1, 8. *i. q. ſeptus obſtat.*

poſtquam omnia pudore ſepta animadverterat, 3, 44.

Albana pubes inermis ab armatis ſepta, 1, 28.—ſtrage armorum ſepta eſt via, 35, 30.

SEPTEMTRIO a Macedonia objicitur, 32, 13. *pro vento ab aquilone diſtincto. cf.* 26, 45. *vid. Gronov. ad illum locum.*

SEQUI, 1, 8. ab numero avium, quæ augurio regnum portenderant, eum ſecutum numerum putant. *i. e. propter illum numerum totidem lictores ſumſiſſe.*

omnia proſpere eveniſſe ſequentibus deos, adverſa ſpernentibus, 5, 51.

conſules eum annum ſecuti ſunt, 9, 30.

dictatoris acies alienam (*magiſtri equitum*) pugnam ſequetur, non partem maximam victoriæ trahet? 9, 40.

ſequitur errorem alius error, 9, 15.

patrem ſequuntur liberi, 4, 4. *i. e. jura et conditionem parentis habent, non matris.*

ſequuntur bona deditionem domini, 9, 1.—res ſequeretur victorem, 28, 21.—ager urbeſque captæ Ætolos ſequerentur, 33, 13.

ut linguam, ut nomen fecutos (*Tarentinos*) crederes, 31, 7. *i. e. propter linguam communem, nomenque commune a nobis defecerunt.*

dictator ad confluentes confedit in utriufque ripis amnis, qua fequi munimento poterat, vallo interpofito, 4, 17.

et alii pari nobilitate adolefcentes—in Macedonicas legiones confulem fecuti funt, 44, 1.

evocati litteris imperatoris—qui Romam, ad cauffam dicendam fequerentur, 45, 31.

SEQUIUS, 2, 37. invitus, quod fequius fit, de meis civibus loquor. *i. e. quod honeftum non fit, turpe fit.*

SERENITAS, 42, 62. modum imponere fecundis rebus, nec nimis credere ferenitati præfentis fortunæ, prudentis hominis et merito felicis effe.

SERENO per diem totum folem rubrum fuiffe, 31, 12.

SERERE, 2, 1. in aliena urbe cum Patribus ferere certamina.—ex bellis bella ferere, 21, 10.—ab ftationibus procurfantes certamina ferebant, 27, 41.—fecreta conloquia ferere, 34, 61.

cujus (*fati*) lege immobilis rerum humanarum ordo feritur, 25, 6. *i. e. nectitur.*

ferere fabulam argumento, 7, 2. *i. e. conftruere fabulam continentem, perpetuam, cohærentem, unius quippe ejufdemque argumenti. Oppof.* faturæ. *vide B. Patruum ad Cic. Or. pro Cæl. cap.* 27.

hæc occultis fermonibus ferunt, 7, 39. *cf.* 3, 43.—populares orationes ferere, 10, 19.

non fanguine humano, fed ftirpe divina fatum effe, 38, 58.

SERIUS, 1, 4. feria ac jocos celebrare—illum diem religiofum Karthaginienfibus ad agendum quidquam rei feriæ effe, 26, 17. *cf.* 23, 7.

SERMO, 34, 31. pro patriæ fermone brevitatis. (*Laco dicit.*)

ferte fermonibus, et multiplicate fama bella, 4, 5.

propter Macedonici maxime belli curam in fermonibus homines habebant, quos—confules—crearent, 44, 17.

SERPERE, 28, 15. ne latius, inclinatis femel ad defectionem animis, ferperet res etc.

SERVILIS, 3, 16. multi et varii timores: inter ceteros eminebat terror fervilis. *i. e. periculum quod civitati a fervis timendum erat.*

SERUS, 5, 6. fera fpes. *i. e. cujus fero venit exitus.*

mille milites, quia ferum auxilium poft prœlium venerant, 3, 5. *cf.* 31, 24.

quia ferum diei fuerat, 26, 3. *cf.* 7, 8.—in ferum noctis convivium productum, 33, 48.

SERVARE, 34, 9. et fervabant vigilias et circumibant.—qui negligenter cuftodias fervaffent, 33, 4.—ordinem laboris quietifque fervarunt, 26, 51.

neque eum pro hofte, neque pro focio in præfentia habitum, libera cuftodia haud procul a caftris placere in aliqua fida civitate fervari per belli tempus, 24, 45.

Tarquinius diem quidem servavit, 1, 50. *i. e. obiit, vel potius observavit. Sic alibi Livius.*

discriminaque rerum prope perditis rebus servabant, 5, 46.

integerrimas vires militi servabat, 10, 28. *i. q. reservabat.*

ut omnia integra ac libera Fabio servarentur, 10, 25.

de cœlo servare. *dicitur de auguribus proprie. Vid. Intt. ad* 40, 42. *et in Clave Cicer. de lege Ælia.*

SERVATOR, 6, 17. selibrisne farris gratiam servatori patriæ relatam?

deos servatores suos senatum appellasse, 45, 44.

SERVIRE, 34, 50. ne ipsis quidem honestum esse, in liberata terra liberatores ejus servire.

qui servitutem servissent, 40, 18. *cf.* 45, 15.

SERVITIUM, 2, 23. ductum se a creditore, non in servitium, sed in ergastulum etc. *i. e. ad operas servorum ordinarias præstandas, atque etiam duriores, quæ pœnæ vim haberent.*

inopia servitiorum et pecore direpto, 28, 11. *Sic pluribus locis servi dicuntur. v. c.* 32, 26.—servitia regum superborum, 2, 10.

innumerabilem multitudinem liberorum capitum in eis fuisse locis, quæ nunc, vix seminario exiguo militum relicto, servitia Romana ab solitudine vindicant, 6, 12.

SERVITUDO, 24, 22. servitudinis indignitatisque homines expertos adversus notum malum irritatos esse.

SERVITUS, 37, 60. captivorum Romanorum atque Italici generis magnus numerus in servitute esse—dicebatur. *i. q. servi esse dicebantur. cf.* 34, 50. *it.* 43, 4. *Nam de discrimine inter formas dicendi* in servitute esse *et* servum esse, *Livius haud dubie non cogitavit. Id JCtis est relinquendum.*

SERVUS, 29, 29. octo millia liberorum servorumque capitum sunt capta.

servum servaque natum—regnum occupasse, 1, 47. *cf.* 4, 3.

serva omnia et subjecta imperio, 37, 54.—serva atque obnoxia, 42, 46.

Græciæ urbes servæ ac vectigales, 34, 58. *cf.* 25, 31.

qui vestra necessaria suffragia pro voluntariis, et serva pro liberis faciat, 6, 41.

SEU—seu—ac *sibi respondent,* 30, 1.—sive timore ejus seu conscientia, 9, 26.

SI, 10, 3. si qua alia arte cognomen suum æquavit, tum maxime bellicis laudibus etc.

si quando umquam ante alias *sequente* quum, *vel potius, uti Drakenborchius legi vult,* tum: *quod fere sequitur post* si umquam *aut* si quando umquam, 32, 5.

ad Gonnum castra movet, si potiri oppido posset, 42, 67. pro *tentaturus an etc. cf.* 29, 25. *et alibi sæpe.*

de gloria vix dicere ausim, si nos et hostes haud secus quam feminas—eludunt, 7, 13. pro *quoniam. cf. ibid. cap.* 31. *it.* 30, 30.

si non ad fastos admittimur, 4, 3. pro *etsi. cf.* 7, 10. *et* 26. *it.* 38, 57.

SIC Numitori ad fupplicium Remus deditur, 1, 5. pro *ideo, eo propter. Eodem modo* ita *dicitur. vid. fupra in h. v.*

SICUBI loco ceffum, 7, 13.—ficubi eft certamen, fcutis magis, quam gladiis, geritur res, 9, 41.

SICUNDE, 26, 38. nec conful Rom. tentandis urbibus, ficunde fpes aliqua fe oftendiffet, deerat.

SICUT *fine fequente* ita, 34, 9. Romanam amicitiam, ficut minoribus viribus, quam Maffilienfes, pari colebant fide. *cf.* 9, 17. *ad quem locum vide Drakenborchium. Contra, fequ.* fic. *v. c.* 28, 28. Illi, ficut Campani Capuam—fic Rhegium habituri perpetuam fedem erant.

SIDERE, 26, 45. quod per pifcatores—nunc levibus cymbis, nunc, ubi eæ fiderent, vadis pervagatos ftagnum, compertum habebat etc.

SIGNIFICATIO, 31, 15. aut fignificationibus acclamationibufque multitudinis (*eum erubefcere*), affentatione immodica pudorem onerantis.

SIGNUM, 2, 20. dat fignum, ut, quem fuorum fugientem viderint, pro hofte habeant. *i. q. imperat. cf.* 4, 39.

ferociter pro fe quifque fignum duces pofcere, 7, 32.—fignum pugnæ propofuit, *ibid.*—claffícum apud eos cecinit, fignum ab iis petitum eft, 28, 27.

figna canere juffit, 10, 19.—fignum aliis dari receptui, aliis cani jubentibus, 4, 31.

—extra vallum proferte, 22, 29.

—ferri ac fequi armatos jubet, 10, 5.

—præ fe ferri—juffit, 34, 15.

ad ipfam urbem Romam figna ferri juffit, 26, 13.

cui figna primum intulerat, 2, 53. *cf.* 9, 27.

fignis collatis, 37, 21. *Fortaffe legendum* convulfis.

verfis fignis fuga effufa caftra repetunt, 9, 35.

figni unius milites, 25, 23. *i. e. manipuli. cf.* 27, 14. *it.* 33, 1.

inter figna et ordines accipere, 33, 9. *i. q. in manipulorum et centuriarum intervalla.*—fignaque et ordines peditum atque equitum confundit, 9, 27.—non figna, non ordines, fervent, 8, 34.—figna hoftium turbare, 9, 23.—figna perturbata, tota impulfa acies, 24, 16.

infrequentia armatis figna egreffa, 10, 20.

fegnius Hifpanorum figna incedebant, 28, 14.

diverfa figna ftatuit, 9, 21. *i. e. diverfis locis præfidia impofuit.*

Macedones et maxime omnium frequentes ad figna fuerant, et diu ancipitem victoriæ fpem fecerunt, 33, 15.

quid ante figna feroces profiluiffent, 7, 8.

agmenque fugientium ab fignis, quum præter mœnia eorum infrequentia confpecta figna effent, fufum, ac per agros trepida fuga palatum eft, 7, 8. *Hic locus varie tentatus a Viris doctis nondum fatis explicatus eft. Maxima difficultas eft in vocula* eorum. *Neque enim adhuc indicari potuit, quo referretur. Omnia*

plana fiunt, fi legatur Signinis. *Sic acutiffime conjecit Reizius meus V. C. confentiente geographia et contextu flagitante.* Signiorum *mentio fit*, 1, 56. 2, 21. 8, 3.

figna ænea ad Cereris dedere, 27, 6.—his fornicibus figna aurata impofuit, 33, 27. *fic, non,* ærata. *vid. et in v.* ftatua.

SILENS, 31, 38. filenti agmine abiit.

SILENTIUM, 3, 41. filentio Patrum edicitur delectus. *i. e. filentibus Patribus, vel, concedentibus: dicitur enim* filentium *de his, qui nihil fufcipiunt, in fuo quifque genere, nihil moliuntur. Sic* 37, 38. *leguntur hæc:* biduum deinde filentium fuit, neutris tranfgredientibus amnem.

armati eum filentio ad fe convenirent, 7, 35.

nocte filentio diceret dictatorem, 8, 23. *cf.* 9, 38.

quum ftupor filentiumque inde ceteros Patrum defixiffet, 6, 40.

eo filentio claufa curia erat, 42, 14.

præteritis filentio obliteratis, 43, 2.

ad hæc Albana pubes—filentium tenet, 1, 28.—Romana pubes—velut orbitatis metu icta, mœftum aliquamdiu filentium obtinuit, 1, 16. *fi modo vera lectio.*

SILERE, 27, 10. ne nunc quidem, poft tot fecula fileantur, fraudenturve laude fua.

SILVESTRIS, 44, 6. faxorum ad manum filveftrifque materiæ tantum erat, ut vel murus objici, turrefque excitari potuerint.

SIMILIS, 3, 40. oratio precibus quam jurgio fimilis. *i. e. fimilior.*

incendio fimilius, quam prœlio, territum, 4, 33. pro *magis.*

qui non—Fefcennino verfu fimilem—jaciebant, 7, 2. pro *verfui: illud melius.*

neque erat navali pugna fimilis, 28, 30. *nifi legatur cum aliis* navali pugnæ.

fiunt omnia caftris, quam urbi, fimiliora, 4, 31.

SIMPLEX, 32, 33. fimplicem fuam orationem effe. *i. e. quæ fine ambagibus rem urgeret.*

erat autem non admodum fimplex habitus animorum inter Achæos, 32, 19. *i. e. variis difficultatibus impediti erant, ut, quomodo fe expedirent, nefcirent.*

SIMPLICITER, 34, 57. ignorare fe, quidnam perplexi fua legatio haberet, quum fimpliciter ad amicitiam petendam—veniffent. *i. q. quum non nifi ad etc.*

SIMPLUM, 29, 15. negare, tantum militum effici poffe: vix, fi fimplum ex formula imperetur, enifuros.

SIMUL, 6, 1. fimul primum magiftratu abiit. pro *fimul ac, fimul ac primum: quod adeo Ciceronianum eft. v. c. Phil.* 4, 1. *it. Verr.* 1, 13 *it.* 52.

fimul inftrui Sabini Romanam aciem videre, 3, 62. pro *fimul ac. cf.* 4, 31. *it.* 8, 32. *vid. Intt. ad* 6, 1.

fimul—ac, et, que. Oculis fimul ac mente turbatum, 7, 26. adfciti fumus fimul in civitatem et Patres, 6, 40. tanto fimul publico familiarique ictus luctu, 27, 51.

ſimul—ſimul, 3, 68. pleni fortunarum gloriæque ſimul publicæ, ſimul privatæ. *Formula Livio familiaris: exempla congeſſit Drakenb. ad* 3, 50.

ſimul laſſitudine procedente jam die, ſame etiam deficere, 21, 54.

ut creſceret ſimul et negligentia cum audacia hoſti, 31, 36.

ſimul cum gloria rei geſtæ, 8, 31.

velut diis quoque ſimul cum patria relictis, 1, 31.

SIMULACRUM, 5, 41. ad eos velut ſimulacra verſi quum ſtarent. *i. e. ſtatuas deorum obverſi.*

Herculis magnum ſimulacrum in Capitolio poſitum dedicatumque, 9, 44. *i. e. ſtatua coloſſea.*

non inferam ſimulacrum viri copioſi, quæ dixerit referendo, 45, 25.—ſimulacrum celebrati ejus diei, 24, 16.

ſimulacra pugnarum picta, 41, 28.—navalis pugnæ, 26, 51. *cf.* 35, 26. *it.* 40, 9.

SIMULARE, 25, 9. Hannibal ægrum ſimulabat.

SIMULATIO, 1, 56. juvenis longe alius ingenio, quam cujus ſimulationem induerat.

SIMULTAS, 26, 27. ſibi privatam ſimultatem cum Campanis nullam eſſe. *cf.* 40, 8.—memoriam ſimultatium patriæ remittere, 9, 38.

contrahere ad colloquium (*Haſdrubalem et Scipionem*) dirimendarum ſimultatium cauſſa eſt conatus, 28, 18.

SINCERUS, 30, 11. ſincerum equeſtre prœlium. *i. e. merum, quum tantum equites pugnant.*

ne ſincero gaudio frueretur, 44, 44. *i. q. pleno, liquido.*

arma quia non ſincera fide tradebant, 39, 2.

SINE, 9, 5. ſe ſolos ſine vulnere, ſine ferro, ſine acie victos etc. *vid. Drakenborch. ad* 7, 2.

SINERE, 28, 28. ne iſtuc Jupiter O. M. ſirit.

SINGULI, 42, 4. diviſerunt dena jugera in ſingulos, ſociis nominis Latini terna. *civium Romanorum, qui ſunt intelligendi ſub* ſingulis, *nulla mentione ante facta.*

SINISTER, 9, 27. ſiniſtris—repentino conſilio Pœtelii conſulis additæ vires. *i. q. ſiniſtro cornui, vel potius parti ſiniſtræ; opponuntur enim* dextræ parti.

SINUS, 6, 15. cur, quod in ſinu veſtro eſt, excuti jubetis potius, quam ponatis.

qui nihil agenti ſibi de cœlo devolaturam in ſinum victoriam cenſeat, 7, 12.

ſcorti in ſinu conſulis recubantis, 39, 43.

ſinus Maliacus, 37, 6. pro *terris adjacentibus.*

SIS, *pro* ſi vis, 34, 32.

SISTERE, 6, 29. non prius ſe ab effuſo curſu ſiſtunt.

integræ vires ſiſtunt invehentem jam ſe Samnitem, 10, 14.

non ita civitatem ægram eſſe, ut conſuetis remediis ſiſti poſſit: dictatore opus eſſe reip. 3, 20. *cf.* 2, 29. *it. cap.* 44.

ſe exercitumque ſuum gravi morbo affectari: nec ſiſti potuiſſe, ni eadem vis mali, aut gravior etiam, in hoſtes ingruiſſet, 29, 10. *cf.* 45, 19.

vixque concordia fiftl videbatur poffe: tantum fuperantibus aliis ac emergentibus malis etc. 3, 16. *vid. Gronov. ad* 4, 12. *qui et hanc formam ibi reftituit, et primus recte explicavit.*

SITELLA, 25, 3. fitellaque allata eft, ut fortirentur, ubi Latini fuffragium ferrent. *nempe in hoc vas tabellæ conjiciebantur. cf.* 41, 18.

SITIS, 39, 26. infolenter et immodice abuti Theffalos indulgentia populi Romani, velut ex diutina fiti meram haurientes libertatem.

SITUS eft, quemcumque eum dici jus fafque eft, 1, 2. *vid. Cicero de Legg.* 2, 22. *ubi hoc vocabulum, tamquam proprium, fæpius occurrit.*

SITUS, 9, 24. quum propter difficilem urbis fitum nec oppugnandi fatis certa ratio iniretur, et aut tempore longinqua, aut præceps periculo victoria effet etc.—urbs tuta fitu, 28, 22.

SIVE, *fequente* feu, *quod eo refertur,* 10, 14.

SOBOLES, 26, 41. nomini Scipionum, foboli imperatorum veftrorum, velut accifis recrefcenti ftirpibus.

SOCIALIS, 7, 25. civili quippe ftandum exercitu effe, quando focialis cœtus defereret. *nifi cum Gronovio legatur* fœdus.

unde fociali egregio exercitu—ufi eftis, 8, 13.

quum, qui hoftes numquam fuerint, ad amicitiam fociali fœdere inter fe jungendam coëant, 34, 57. *i. e. æquo focietatem, quæ proprie dicitur, opponiturque* ditioni *ac* fidei, in qua effe *populi fubinde dicuntur.*

SOCIETAS, 5, 20. ejus doni focietatem cenfuras æqualiter omnium domos.

Hernicis in focietatem armorum affumtis, 2, 22.

Patara, caput gentis, in focietatem adjungenda, 37, 15.

publicanus, omnibus malis artibus et reipublicæ et focietatibus infidus damnofufque, 25, 1.

SOCIUS, 29, 17. indignemini, bonis ac fidelibus fociis tam atroces injurias fieri. *Propria fociorum epitheta, eaque in laude, funt. cf.* 42, 6. *ubi de rege fermo eft.*

focios Græcorum populorum, 42, 60. *i. q. populos Græcos.*

ut decemviros, qui decemviratum petiffent, aut focii, aut hi maxime oppugnarent, 3, 40. *i. e. collegæ.*

focia nullius rei inter fe (*multitudo*), 26, 16.

fociis et amicis et alia comiter atque hofpitaliter præftare Romanos—Rhodios non ita meritos eo bello, ut amicorum fociorum numero habendi fint, 45, 20.

focii navales, 21, 49. *remiges fuiffe apparet ex cap. fq. init.*

claffici milites navalefque focii, 21, 61.—focii navales *milites facti,* 26, 17.

clades fociæ urbis, 31, 24.

SOL utrique parti obliquus erat, 22, 46.

ab orto ufque ad occidentem folem, 22, 7. *vid.* oriens.

SOLATIUM, 25, 16. egregium folatium fuæ morti inventurum.

ad folatium æquatæ repulfæ, 10, 37.

SOLERE, 36, 23. non laqueis, ut folet, (*int. fieri*) exceptos de-

clinabant ictus, sed etc. *Vid. assolere: non videtur legendum esse* solent.

SOLIDUS consulatus, 4, 8. *h. e. qui per integrum annum duravit.*

militia semestri solida stipendia accipere, 5, 4. *h. e. quibus nihil detractum est, annuum.*

solido procedebat elephas in pontem, 44, 5.

SOLIFERREUM, 34, 14. emissis soliferreis falaricisque. *h. e. e solido ferro jaculis.*

SOLITUDO, 5, 53. an malitis hanc solitudinem vestram, quam urbem hostium esse? *vid. Intt. ad h. l.*

SOLITUS, 3, 38. solitum quidquam liberæ civitatis fieret.

SOLIUM, 44, 6. lavanti regi dicitur nunciatum, hostes adesse, quo nuncio quum pavidus exsiluisset e solio etc. *Solium est vas aquarium, alias et labrum dictum.*

SOLLEMNIS, 2, 14. inter cetera sollemnia manet bonis vendendis bona Porsenæ regis vendendi. *h. e. inter ceteros ritus auctionum publicarum est etiam hic, ut, quod primum a præcone venale prædicatur, appelletur bona Porsenæ.*

sollemnis dies ineundis magistratibus, 3, 36.

sollemnia senatusconsulta, 9, 8.

sollemni carmine ludicrum indici solet, 33, 32.

statum jam ac prope sollemne in singulos annos bellum timebatur, 3, 15.

sollemne allatum ex Arcadia, 1, 5.

sollemnis comprecatio, 39, 15.

in sollemnibus verbis habet—quod bene ac feliciter etc. 38, 48.

tradito servis publicis sollemni familiæ ministerio, 1, 7.

sacrificiis sollemnibus non dies magis stati, quam loca sunt, 5, 52.—sollemnia ejus sacri, 9, 29.

sollemnium extis vesci, 1, 7. *i. e. hostiarum in illis sollemnibus mactatarum.*

sollemne notum, 1, 5. *nisi cum Burmanno ad Virgil. E. 5, 75.* votum *legi velis. at vide Drakenb. ad locum: nam* sollemne *a Livio pro substantivo sæpius usurpatur. cf.* 1, 9.

et soli Fidei sollemne instituit, 1, 21.—pœnitet enim, quod antiquissimum sollemne, et solum ab ipso, cui sit, institutum deo, ab nobilissimis antistitibus ejus sacri ad servorum ministerium religiosus censor deduxisti, 9, 34.

occulta sollemnia sacrificia Jovi Elicio facta, 1, 31.

SOLLICITARE quietæ civitatis statum, 21, 10.—pacem, 34, 16.—sollicitando animos hominum turbare statum civitatis, 34, 62.

SOLLICITUS, 28, 19. solliciti vicem imperatoris milites. *cf. cap.* 43. *it.* 44, 3.

cujus (*fortunæ*) ne quod prætermitteret tempus, sollicitus intentusque erat, dum etc. 21, 53.

circumspectans sollicitusque omnia, 21, 34.

sollicitus annus prodigiis, 10, 31.—sollicita nox fuit, jam invasurum castra Samnitem credentibus, *ibid. cap.* 35.

SOLSTITIALIS orbis, 1, 19. *i. q. folaris.*—tempus folftitiale, 35, 49. *i. e. media æftas, ubi quidem rara venatio; nam vetus et accurata Latinitas unum tantum folftitium habet.*

SOLVERE, 31, 13. folvendo ære effe.

primis tenebris folverat navem, 45, 6. *i. q. deduxerat.*

tolerando paucos dies totam foluturos (*Campanos*) obfidionem, 26, 7. *cap. feq. eft:* liberare obfidionem. *cf.* 44, 13.

perinde ac reip. gerendæ, ac non folvendæ religione, gratia (*dictator*) creatus effet, 7, 3.—folvendum religione populum, 5, 23. *cf.* 8, 32. *alias: exfolvere, liberare. Oppof. obligare. v. c.* 9, 8.

neglecta magis omnia et foluta invenere, 25, 39. *cf.* 8, 30.

nuda corpora et foluta fomno trucidantur, 5, 45.

ab rifu et foluto joco res avocabatur, 7, 2. *i. e. jocorum licentia.*

inter aurum accipiendum et fpem pacis folutis animis, 6, 11.

SOLUM ftabile, 44, 9.—nudum, 26, 30.

folo patrio, terraque in qua geniti forent, pelli Romanos, 21, 53. *vid.* fedes.

folum vertere exfilii cauffa, 3, 13.

folo æquare dictaturam et confulatus, 6, 18. *de abrogandis vel coërcendis hifce magiftratibus.*

SOLUS, 10, 1. folos per fe Æquos ad bellum coortos.—fine confiliis per fe folus, 1, 49.

SOLUTE ac negligenter agentes, 23, 37.

SOLUTUS, 2, 3. erant in Romana juventute adolefcentes aliquot —quorum in regno libido folutior fuerat, etc.

SOMNIUM, 9, 9. nec fas fuit alium rerum exitum effe quam ut illi, velut fomnio lætiore quam quod mentes eorum capere poffent, nequidquam eluderentur.

SOMNUS, 5, 44. nifi vinctos fomno—trucidandos tradidero. *cf.* 9, 30.

SONARE, 29, 17. dies noctefque omnia paffim mulierum puerorumque—ploratibus fonant.

SOPIRE, 9, 30. vino oneratos fopiunt.

fopita maxime quies, 9, 37.—humerus fopitus (*faxo*), 42, 15. —fopitum fubito ictu, 1, 41.—vulnere ac nihil fentientem, 42, 16. *cf.* 8, 6.

SORDERE, 4, 25. adeo fe fuis etiam fordere. *i. e. a fuis contemni.*

SORDES, 29, 16. obfiti fqualore et fordibus.

SORDIDATUS, 3, 47. Virginius fordidatus filiam fuam obfoleta vefte deducit.

fordidati rei non miferitos, candidam togam invito offerre, 27, 34.

SORDIDUS, 1, 58. ut in fordido adulterio (*Lucretia*) necata dicatur.

SORS oraculi miffa, 26, 19.—refponfa fortium, 1, 56. *vid.* vox. —fortes extenuatæ. *vid. fupra in h. v.*

prædaque eorum, iniquiffima forte, qui pugnæ non interfuerunt, facta eft, 38, 23.

ſorte quadam nutriendæ Græciæ datus, 36, 35.

certa ſorte, 36, 2. *i. e. facta ſortitione, quum ſua cuique provincia ſorte obtigiſſet.*

quum—dejecta in id ſors eſſet, 21, 42.

Italiam atque Africam in ſortem conjici volebant, 30, 27. *cf.* 28, 38. *it.* 30, 1.

juri dicundo urbana ſors, 22, 35. *it.* jure dicundo, 42, 28.

urbana et peregrina, quæ duorum ante ſors fuerat, 25, 3.

ut ſuæ quiſque provinciæ ſortem tueretur, 10, 26.

ut uni ſors integra eſſet, quo ſenatus cenſuiſſet, 42, 28.—quo ſenatus cenſuiſſet, ſors evenit, *ibid. cap.* 31.

ſorti Macedoniæ præcipuum datum, *ibid. cap.* 31. *i. e. provinciæ.*

cui ea provincia ſorti evenit, 4, 37. *alii:* ſorte. *Sic* 9, 31. Æmilio novum bellum Etruria ſorte obvenit.

ut cujuſque ſors exciderat, 21, 42. *i. q. exierat.*

Fabius, alienæ ſortis victor belli, 9, 42. *i. e. in aliena provincia.*

quem animum in alienæ ſortis exemplo paullo ante habuiſtis, 21, 43. *de dimicatione gladiatorum.*

comitia ſuæ ſortis eſſe, 35, 6. *i. q. muneris.*—cujus ſortis ea cura erat, 39, 6.—ut comitiis præeſſet, potiſſimum M. Duilio ſorte evenit, 3, 64. *paullo poſt :* ſors comitiorum.

quum ſors prærogativæ Anienſi juniorum exiſſet, 24, 7. *i. e. quum ei ſorte hoc eveniſſet, ut prima rogaretur ſuffragium.*

nobis quoniam prima animi ingeniique negata ſors eſt, ſecundam ac mediam teneamus, 22, 29. *i. q. dos, indoles.*

natus in nullam bonorum ſortem, 1, 34. *i. e. partem hereditatis.*

ſe—multiplici jam ſorte exſoluta, mergentibus ſemper ſortem uſuris, obrutum fœnore eſſe, 6, 14. *de ſumma pecuniæ ſub uſuris datæ.*

ſortem aliam ferte, de capite deducite, quod uſuris pernumeratum eſt, *ibid. cap.* 15.

SORTIRI, 42, 31. ut conſules inter ſe provincias compararent, ſortirenturve. *cf.* 24, 10. *it.* 38, 35.

Tectoſagi mediterranea Aſiæ ſortiti ſunt, 38, 16. *i. e. habitanda acceperunt, ſed ſine ſorte.*

SPARGERE, 33, 15. ita ſe in fugam paſſim ſparſerant, ut ab ipſis agreſtibus errantes circumvenirentur.

effuſa flamma veluti ſparſa pluribus locis, 30, 6.

SPATIUM, 5, 5. vallum foſſamque—per tantum ſpatii duxerunt.

in promontorio, quod in aliquantum maris ſpatium extenditur, 29, 35.

paullum ſumeret ſpatii ad conſultandum ab legatis, 24, 22.

ut rem in poſterum diem differret, et iræ ſuæ ſpatium et conſilio tempus daret, 8, 32. *cf.* 2, 56.

vix explicandi ordinis ſpatium Etruſcis fuit, 2, 46.

mille ducentæ togæ brevi ſpatio—miſſæ, 29, 36.

militem—ne hiemis quidem ſpatio—arma deponentem, 5, 2.

SPECIES, 44, 6. primam fpeciem appropinquantis terroris fuftinuiffet. *Drakenborchius conjicit:* prima fpecie adpropinquantis terrorem. *Sed nec hoc fatis intelligi poteft. Fortaffe legendum:* vanam fpeciem. *Suftinere fpeciem terroris, recte dicitur. Apud ipfum Ciceronem Tufcul.* 2, 23. *hæc funt:* doloris fpeciem ferre non poffunt.

jufta belli fpecies, 40, 6. *Opponitur* fimulacro belli. *cf. cap.* 9.

jufti ducis fpeciem nactus, 25, 1. (*præfectus fociûm.*)

pauci equites Rom. (*amiffi*) cruentæ maxime victoriæ fpeciem fecerunt, 39, 31. *i. e. fecerunt, ut cruenta videretur.*

a fallaci equitum fpecie agafonibufque excepti funt, 7, 15.

ab fubornato ab fe per fallaciam in tabellarii fpeciem, 44, 44.

Cœlius, ut abftinet numero, ita ad immenfum multitudinis fpeciem auget, 29, 25.

tormentis quoque quum laceraretur, eo fuit habitu oris, ut, fuperante lætitia dolores, ridentis etiam fpeciem præbuerit, 21, 2.

fpeciem, quam quæfierat, hofti fecit, 36, 10.

navium longarum fpecies, quæ nullæ erant, vifæ, 24, 44.

femper aliquam fraudi fpeciem juris imponitis, 9, 11.

haud parva res fub titulo prima fpecie minime atroci ferebatur, 2, 56.

ultro mihi percufforis fpeciem induit, 40, 12.—per fpeciem commiffationis occiderem? *ibid. cap.* 13.

per fpeciem tuendæ libertatis, 45, 31. *cf.* 22, 25. *it.* 24, 12. —dilata in fpeciem actione, re ipfa fublata, 3, 9.—bellum in fpeciem cauffæ jactatum, 6, 11.

cauffas in fpeciem iræ adverfus Romanos eas, quas ante dixi, habentem—re vera etc. 36, 6.

per fpeciem celebrandarum cantu epularum cauffa invitant, 9, 30. *aut* per fpeciem *aut* cauffa *abundat*; *fortaffe ex gloffemate.*

ingentifque mali non fufpicionem modo, fed apertam fpeciem obverfari ante oculos, 2, 59.

fpecies et umbræ infontis interemti filii agitarent, 40, 56.

fpecies viri majoris, quam pro humano habitu, auguftiorifque, 8, 6. *alias:* humana fpecie amplior. *cf.* 24, 10.

unus veram fpeciem Romani fenatus cepit, 9, 17. *i. e. veram dignitatem intellexit.*

ut fpeciem legationi adjiceret, 32, 36. *i. q. amplitudinem.*

galeæ criftatæ, quæ fpeciem magnitudini corporum adderent, 9, 40. *cf.* 10, 38.

habitus gentium harum tum magnitudine corporum, tum fpecie terribilis erat, 22, 46.

cujus triumpho longe maximam fpeciem captiva arma præbuere, 9, 40.

admiratus et univerfam fpeciem caftrorum, et defcripta fuis

quæque partibus, tum tendentium ordine, tum itinerum intervallis, 31, 34.

litteras ad nos cum muneris fpecie mifit, 41, 23. *nempe quia* ἐχθρῶν δῶρα ἄδωρα.

vafa omnis generis ufui magis, quam ornamento in fpeciem facta, 41, 18.—gemmati magna fpecie annuli, 1, 11.

SPECIMEN, 5, 26. ni fortuna imperatori Rom. fimul et cognitæ rebus bellicis virtutis fpecimen, et maturam victoriam dediffet. *i. q. fpeciminis edendi copiam feciffet. cf.* 28, 35.

SPECIOSUS, 1, 23. fi vera potius, quam dictu fpeciofa, dicenda funt.

magis neceffariam, quam fpeciofi minifterii procurationem intuentes, 4, 8. *paullo ante dicitur ea* res operofa ac minime confularis. *cf. ibid. cap.* 60.

SPECTACULUM circi, 7, 2.—locus in circo ipfi—ad fpectaculum datus, 2, 31. *vid.* forus.

loca divifa Patribus equitibufque, ubi fpectacula fibi quifque facerent, 1, 35. *i. q. fedilia.*—murmur repente populi tota fpectacula pervafit, 45, 1.

longe maximum triumphi fpectaculum fuit Coffus, 4, 20. *i. q. maxime confpicuus.*

neque vinctus per urbem Rom. triumphi fpectaculum trahar, 26, 13.

ut hoftium quoque magnificum fpectaculum effet, 10, 40.

ne priore quidem (*bello*) ulla profectio tanti fpectaculi fuit, 29, 26.

triumphus fpectaculo oculorum major, quam Africani fratris ejus, fuit, 37, 59.

inter primores genus Fabium infigne fpectaculo exemploque civibus erat, 2, 46.

vos omnibus—fpectaculo abeuntes fuiffe, 2, 38.

progredi præ turba occurrentium ad fpectaculum non poterat, 45, 7. *i. e. ut fpectaretur.*

ad fpectaculum fcorti procacis, 39, 43. *i. e. ut fcortum fpectaret, quod fpectare voluerat.*

urbs (*Corinthus*) erat tunc præclara ante excidium: arx quoque et Ifthmus præbuere fpectaculum, 45, 28. *i. q. vifu digna erant.*

SPECTARE, 1, 9. res ad vim fpectat.—gentem ad rebellionem fpectare, 34, 56.—plebes ad defectionem fpectare, 23, 6.—ab fcelere ad alind mulier fpectare fcelus, 1, 47.

alio ratus fpectare Pythicam vocem, 1 56.

Mafæfyli—in regionem Hifpaniæ—fpectant, 28, 17. *cf.* 5, 5.

arx orientem fpectat, 38, 4.—fepulchrum dirutum prora fpectat, 30, 25.

deditionem fpectare, 6, 33.—defectionem, 22, 22.—ut quofdam fpectantes jam arma Etruriæ populos metus Romani nominis comprimeret, 10, 18.

Italiam fpectatum irent, 28, 39.

jam Africam magnamque Karthaginem, et in fuum decus

nomenque velut confummatam ejus belli gloriam fpectabat, 28, 17.

SPECTATISSIMUS, 1, 57. id cuique fpectatiffimum fit, quod necopinato viri adventu occurrerit oculis.

SPECTATOR, 24, 34. unicus fpectator cœli fiderumque *Archimedes*).

SPECULA, 29, 23. fpeculis per promontoria omnia pofitis.

SPECULARI, 9, 36. fpeculatum fe iturum profeffus, brevique omnia certa allaturum.

ut per omne obfequium infinuaret fe in quam maxime familiarem ufum, ut elicere omnia arcana, fpecularique abditos ejus fenfus poffet, 40, 21.

ad vifendum ftatum regionis ejus, fpeculandaque confilia Perfei, 42, 17.

SPECULATOR, 28, 2. fpeculatores transfugarum dicta affirmantes.

SPECULATORIUS, 30, 10. fpeculatoriæ naves. *i. e. naves minores fine roftris. Etiam fimpliciter* fpeculatoriæ *dicuntur*, 22, 19.

SPECUS pervius, 10, 1.—os fpecus—*it.* fauces, *ibid.*

SPERARE, 28, 39. ob hæc, quibus majora neque fperare, neque optare ab diis immortalibus poteramus, gratias actum nos—Saguntinus fenatus—mifit.

SPERNERE, 10, 40. ante doctrinam deos fpernentem natus.—confcientia fpretorum deorum, 21, 63.

iis quoque (*faxis injectis*) fpretis, 31, 39. *i. e. quum non timuiffent.*

libertatem, quæ media eft, nec fpernere modice, nec habere fciunt, 24, 25.

Polybius haudquaquam fpernendus auctor, 30, 45. *i. q. magni faciendus. Imperite enim huic formæ hoc in loco vim minuendi tribuerunt, quum augeat potius, vehementer interdum v. c.* 4, 20. Jovem—Romulumque—haud fpernendos falfi tituli teftes. *i. e. reverendos vel maxime.*—præmia illa tempeftate militiæ haudquaquam fpernenda, 10, 30.

SPES, 4, 36. agri publici dividendi coloniarumque deducendarum oftentatæ fpes.

nec ufquam nifi in certamine fpes, 40, 32.—hic omnes fpes opefque funt, 9, 4.

adeo accenfæ funt fpes ad pellendos Sicilia Romanos, 24, 35.

magis tentata eft triumphi fpes, quam petita pertinaciter, 28, 38.

inde alia fpes ab reo tentata eft, 26, 3.

quantum fpes fpopondiffet, 45, 19.—fpes ad irritum cadit, 2, 6.

levi aura fpei objecta, 42, 39. *vid. fupra in* aura.

divinæ humanæque fpei pleni, 10, 40. *i. e. ex diis hominibufque.*

ut nullo bello veniretur ad exitum fpei, 5, 12.—quum plurimum in celando incepto ad effectum fpei habuiffet, 21, 57.—parvaque certamina in fummam totius profecerant fpei, 3, 61.

eo plus in ea, quorum ufu calleret, fpei nactus, 35, 26.

fi non ante abfcedimus, quam fpei noftræ finem captis Veiis impofuerimus, 5, 4.

fpem pro re oftendendam, 34, 12. *i. e. quod* in fpeciem fuit, *uti cap. feq. Livius ipfe dicit.*—vultis pro virtute fpes gerere? 10, 17.

nullam alibi quam in femetipfo cuiquam relictam fpem, 9, 23.

in Africam quoque fpem extenderunt, 24, 48.

nequidquam eos perditam fpem fovere, 22, 53.—pertinax in mala jam fpe prœlium, *ibid.* 48.

differre fpem, 7, 38. pro *exitu fpei.*—præciderant fpem pacis, 42, 50.—fpe omni reditus incifa, 2, 15.

ut quibus pro fpe certum effet, 40, 28.

partim fpe, partim metu, partim vi fubegit, 30, 9.

præmiorum ingentium fpe oneratus, 29, 32.

caftelli oppugnandi fpe—profectus, 21, 57. *cf.* 44, 28.

id quidem (*bellum*) fpe omnium ferius fuit, 2, 3. *in partem deteriorem pro metu. cf.* 21, 6.

in fpe Hannibali fuit defectio Tarentinorum, 25, 7.

fpe impetrari poffe, 34, 24. *abfolute. cf.* 6, 9. *it.* 29, 20.

SPIRARE, 3, 46. inquietum hominem et tribunatum etiam nunc fpirantem, locum feditionis quærere.

veluti flammas fpirantium (*boum*) miraculo attoniti, 22, 17.

SPIRITUS, 5, 43. fpiritu divino tactus.

fracti fimul cum corpore fpiritus illi feroces, 1, 31.—ingentis fpiritus vir, 21, 1.—idem in oratione (*Appii*) fpiritus erat, 2, 61. *paullo poft:* accufatorio fpiritu.

filia Hieronis, inflata adhuc regiis animis ac muliebri fpiritu, 24, 22.

quorum fe vim ac fpiritus et jam fregiffe, et eo redacturum effe etc. 26, 24.

fpiritus dabat, quod nec aufus effet idem in fe dictator etc. 6, 18.

et ita viris equifque abundabat—ut fpiritus poffent facere, 30, 11.

quum fpiritus plebes fumfiffet, 4, 54. *Cæfar de B. G.* 1, 25. tantos fibi fpiritus, tantam arrogantiam fumferat. *cf. ibid.* 2, 4.

quum jam fpiritum includeret, nec reciprocare animum fineret, 21, 58.

SPLENDERE, 10, 24. ut faveat Q. Fabii gloriæ, quæ modo non fua contumelia fplendeat.

quem—aliena invidia fplendentem vulgus et extrahere ad confulatum nitebatur, 22, 34.

SPOLIARE corpus cæfi hoftis, 7, 26.—Gallum cæfum torque fpoliavit, 6, 42.

tunc Papirius redintegrata ira fpoliari magiftrum equitum, ac virgas et fecures expediri juffit, 8, 32.—eo infeftius circumfcindere et fpoliare lictor, 2, 55.

SPOLIUM, 1, 10. ſpolia ducis hoſtium cæſi—regia arma—opima parta ſunt ſpolia. *cf.* 4, 20. *it.* 23, 46.

ſpoliaque ea honeſtiora victori hoſti, quam ipſis arma, fuiſſe, 10, 39. *i. e. picta atque aurata ſcuta, criſtas, tunicas candidas etc.*

SPONDERE, 9, 9. ea demum ſponſio eſſet, quam populi juſſu ſpopondiſſemus.—pacem ſpondere, *ibid.*

hoſti nihil ſpopondiſtis; civem neminem ſpondere pro vobis juſſiſtis, *ibid.*

ſpondebantque animis—id (*bellum Punicum*) quod inſtaret, P. Cornelium finiturum, 28, 38. *i. e. plane ſibi aliiſque perſuadebant.*

SPONGIA pectori tegumentum, 9, 40.

SPONSIO, 9, 11. quo minus in civitatem obligatam ſponſione commiſſa—redeant. *Vid. in* committere, *it.* ſpondere.

non fœdere pax Caudina, ſed per ſponſionem facta eſt, 9, 5. —tam ſponſiones, quam fœdera ſancta eſſe, *ibid. cap.* 9. *Ceterum alii ſcriptores, nominatim Cicero, quamquam in rhetoricis libris, hanc ſponſionem fœdus appellant.*

non indignitas rerum ſponſionis vinculum levat, 9, 9.—vilia hæc capita luendæ ſponſionis feramus, *ibid.*

ut, ſi id factum negaret, ceteraque quæ objeciſſet, ſponſione defenderet ſeſe, 39, 43.

SPONTE, 10, 25. Romam ipſe ad conſultandum de bello rediit: ſive ipſe ſponte ſua—ſive ſenatuſconſulto accitus. *alterum* ipſe *abundat: fortaſſe, vitio librariorum, mera prioris eſt repetitio.*

SPRETIO, 40, 5. ex compoſito ſermones ad ſpretionem Romanorum trahebant: *ſpretionem tentant corrigere in* ſpem, ſpeciem, mentionem *denique. Sed non ſapit illud vocabulum corruptelam librariorum; et obvia ſunt apud Livium alia ejuſmodi duriora ſubſtantiva, v. c.* cretio, contemtio, ademtio.

SQUALOR, 2, 23. obſita erat ſqualore veſtis, fœdior corporis habitus pallore ac macie peremti.—legati Locrenſium obſiti ſqualore et ſordibus, 29, 16.

STABILIRE, 36, 44. demittere in aquam remos ab utroque latere remiges ſtabiliendæ navis cauſſa juſſit.

poſtquam res Capuæ ſtabilitas Romana diſciplina, fama per ſocios vulgavit, 9, 20. *Oppoſ.* ægris rebus diſcordia inteſtina.

STABILIS pugna, 28, 2. *cf.* 31, 35.—acies, 30, 11.—militum virtus, 6, 30. *vid. ſupra in v.* gradus.

ſtabilis ad inſiſtendum locus, 44, 5.—ſtabile ſolum, *ibid. cap.* 9. quanto minus quidquam in Africa Karthaginienſibus firmum ac ſtabile ſit, 28, 44.

STAGNUM, 1, 4. levibus ſtagnis effuſus fluvius. *h. e. ita ut levia ſtagna efficeret, quibus ſervari alveus cum pueris poſſet: quapropter* pius amnis *a poëtis vocatur.*

non inexplorata ſtagni vada, 26, 48.—medio ſtagno evadere ad mœnia, *ibid. cap.* 45. pro *per medium ſtagnum. cf. cap.* 42.

inſtructi armatique intra portam, ad ſtagnum ac mare verſam, 28, 36.

STARE, 37, 58. in Aſia (*non in Græcia*) totius Aſiæ ſteterunt vires,

ab ultimi orientis partibus omnium gentium contractis auxiliis.

ſtantes et expoſitos ad ictus—haſtati invadunt, 9, 35.

quum in acie ſtare ac pugnare decuerat, 22, 60.

nonum ſe annum jam velut in aciem adverſus optimates ſtare, 6, 39. *cf.* 24, 8.

haud impari ſtetere acie, 26, 44.

diu pugna neutro inclinata ſtetit, 27, 2.

ita anceps dicitur certamen ſtetiſſe, 8, 38.

ibi aliquamdiu atrox pugna ſtetit, 29, 2.

intentiores ad reſpectum caſtrorum—quam ad prœlium ſtarent, 9, 27.

neque circa urbem tuta ſtatio erat, nec ante hoſtium portus in ſalo ſtare poterant, 37, 16.—ſtetit claſſis, 42, 48.—naves ſtabant, 36, 20.—claſſem in portu ſtare, 37, 11. naves, quæ in Tiberi ſtabant, 45, 2. *Omnino de navali militia, pugnaque, omnia prope dici, quæ de pedeſtri terreſtrique dici ſolent, diſcere licet ex* 36, 44.

pro virtute tua fideque, qua una hoc bello reſpublica ſtetit, 4, 40. *i. e. conſervata eſt.*

ad hoc nos—viribus noſtris, milite Romano, ſtetimus, 28, 44.

regnum eorum novum fraterna ſtare concordia, 45, 19.—ſtetit regnum puero tutela muliebri, 1, 3.—ſtante incolumi urbe, 5, 53.

hac arte in patria ſteti, 5, 45. *i. q. ſalvus, incolumis fui.*

ut—magiſtratus eorum—ſtantibus legatis (*Romanorum*) præfectos cohortium vocarent etc. 7, 31. *i. q. adſtantibus, præſentibus.*

magna ejus dici—fama eſt, etiam vero ſtanti, 10, 30. *i. e. non nimis credulo.*

quin tu—ſi deos eſſe cenſes, aut omnia irrita facis, aut pacto ſtas? 9, 11.

etſi priore fœdere ſtaretur, 21, 19.

fama rerum ſtandum eſt, 7, 6. *i. e. in ea acquieſcendum.*

nunc, quando verba vana ad id locorum fuerint, rebus ſtandum eſſe, 9, 45.

quo fatis certo auctore ſtetur, 8, 40.

quæ pars major erit, eo ſtabitur conſilio, 7, 35.

quo minus legibus dictis ſtetur, 9, 5.

haud ſcio an magno detrimento certamen ſtaturum fuerit, 3, 60.

nec Scipioni ſtare ſententia poterat, 21, 29. *cf.* 30, 4.

poſtquam ipſi ſententia ſtetit pergere ire, atque Italiam petere, 21, 30.

non per milites ſtetiſſe, ne vincerent, 3, 61. *i. e. non culpa militum victoriam amiſſam. cf.* 2, 31. 8, 2. 9, 14.

ſtabat cum eo ſenatus majeſtas, 8, 34.

adeo non fortuna modo, ſed ratio etiam cum barbaris ſtabat, 5, 38.—ſe cum Romanis ſtetiſſe, 44, 14.

STATARIUS, 22, 18. campeſtrem hoſtem, gravem armis ſtatariumque, pugnæ genere facile eluſit.

STATIO ſegnis, 27, 48. *h. e. in qua fortitudinis nulla occaſio eſt, quia nullus in eam impetus ſit.*

diurnæ ftationes ac nocturnæ vigiliæ, 9, 24.

in ftationem fe prope perpetuam infeftæ regionis, non in agros mitti rebantur, 10, 21.

locum idoneum ftativis delegit: ubi quum ftationibus quieti tempus tererent, 7, 26.

qui (*Horatius Cocles*) pofitus forte in ftatione pontis, 2, 10.

ab ira inter conditiones pacis interfectæ ftationis, 24, 30.

conful—quum vidiffet—ftationes infrequentes relictas, 7, 37.

Pythagoram cum auxiliaribus et equitatu ftationem agere pro vallo juffit, 35, 29.

dum—fpecularentur: moremque fimul nofcerent ftationum vigiliarumque, 30, 4.

ftationem navium infeftam hofti facere, 31, 17. *cf.* 10, 2. *it.* 28, 6.

et vifa interdiu claffis erat, nec fine cauffa electam ante urbem ftationem apparebat, 28, 36. *cf.* 31, 23.

STATIVUS, 44, 40. pro caftris ftativum erat præfidium. *i. q. ftatio. cf.* 41, 1.

ftativa ponere, 31, 33.—quietis ftativis manferunt, 39, 30.—ftativa conjuncta claffi, 29, 34.

STATUA, 40, 34. ftatuamque auratam, quæ prima omnium in Italia ftatua aurata eft, patri Glabrioni pofuit. *Gronovius legi vult* ftatuta.—ftatua ejus indicio fuit, Prænefte in foro ftatuta, 23, 19.

legatorum—ftatuæ pofitæ funt, 4, 17.

STATUERE, 1, 13. equus Curtium in vado ftatuit.

quia et locum haud facilem ad circumveniendum cepit, et diverfa ftatuit figna, 9, 21.

his, ut affidue templi (*Vestæ*) antiftites effent, ftipendium de publico ftatuit, 1, 20.

ftatutus eft comitiis dies, 24, 27.

Antiatibus dati ab fenatu ad jura ftatuenda ipfius coloniæ patroni, 9, 20.

ut ftatuiffe non pugnare confules cognitum eft, 2, 45.

STATUS, 27, 23. ut hi ludi in perpetuum in ftatam diem voverentur.

facrificiis non dies magis ftati, quam loca funt, in quibus fiant, 5, 52.

fretum ipfum Euripi—temporibus ftatis reciprocat, 28, 6.

quod velut ftatum Favoniis ventis *tempus* effet, 37, 23.

STATUS, 21, 10. quietæ civitatis ftatus. pro *quietus. Sic* 3, 18. turbatæ urbis ftatus.

quo ftatu res fit, 22, 22.—quo ftatu effet refpublica, 23, 24.—res veftræ in quo ftatu funt, 3, 68. *vid.* locus.

fi eodem ftatu refpublica ftaret, 30, 2.—fi in eodem ftatu fuiffet, 42, 28.

in hoc ftatu regum erant res, 33, 41.

commonitofque, in quo ftatu rerum accepiffet eos, et in quo relinqueret, dimifit, 34, 51.

quo in ftatu provincia effet, 35, 8.

nullius civitatis ftatum fortunatiorem beatioremve fore, 24, 28

quum—universa Græcia—egregie statu suo gauderet, 34, 22.

equestrem procellam excitemus oportet, si turbare ac statu movere volumus, 30, 18. pro *gradu. forma sumta e re gladiatoria.*

quod dimovendis statu suo sacris religionem facere posset, 9, 29.

STERNERE, 27, 47. fessique aliquot somno ac vigiliis sternunt corpora passim.

sternite omnia ferro, 24, 38.—strati cæde hostes, 4, 29.—tot Romanas acies fusas stratasque esse, 23, 42. *cf.* 9, 37. *it.* 10, 41.

collecta humi pila, quæ strata inter duas acies jacebant, 10, 29.

STIMULUS, 2, 54. agrariæ legis tribuniciis stimulis plebs furebat.

acriores quippe æris alieni stimulos esse, 6, 11.

hæc non hostili modo odio, sed amoris etiam stimulis, amatam apud æmulum cernens, quum dixisset, 30, 14.

STIPARE, 42, 39. magnus comitatus fuit regius, quum amicorum, tum satellitum turba stipante.

STIPENDIARIUS, 8, 8. postquam stipendiarii facti sunt. *de militibus, qui stipendia mererent; nam antea milites gratuitam operam navabant reipublicæ.*

civitates—stipendiarias nobis ac vectigales esse, 31, 31. *De discrimine inter stipendiarias, h. e. tributarias civitates ac vectigales, vid. Clav. Ciceron. in v.* stipendiarius.

STIPENDIUM, 3, 68. quum stipendia nobis consulibus—faciebatis. *improprie* pro *militare; nam illis temporibus stipendia militi nondum solvebantur.*

ubi—nec pecunia, quæ daretur in stipendium, esset, 27, 9.—stipendium militi præstare, 28, 34.

militia semestri solidum stipendium accipere, 5, 4. *cf. cap.* 5.

finitum stipendiorum tempus, 24, 18.

stipendia pedestria facere, 7, 13.—multa stipendia habere, 31, 8. *i. e. meruisse, multos annos interfuisse militiæ.*—plurimorum stipendiorum milites, 29, 1. *cf.* 26, 28.

caussas stipendiis missorum cognoscebant, 43, 15. *scil.* emeritis: *quod excidisse putat Gronovius.*

quæstores ab auguribus pontificibusque, quod stipendium per bellum non contulissent, petebant, 33, 42. pro *tributo.*

stipendium, collatum a populo in publicum, quod ejus solutum antea non esset, solveretur, 39, 7. *locus ambiguus; nam neque de stipendio militari, neque de tributo civili accipi commode potest.*

STIPS, 5, 25. nihil de collatione—stipis verius, quam decumæ: *respicitur ad stipem deorum. i. e. voluntariæ potius collationis ac tenuis, ut in sacris, quam legitimæ. vid. Gronov. de Sestert.* 4, 11. *it. Cuper. Obs.* 3, 4.

ut populus per eos ludos stipem Apollini, quantam commodum esset, conferret, 25, 12.

STIRPS, *it.* stirpis *in casu recto, et* stirpes. *Sic in bonis codd. Livii reperitur. vid. Drakenborch. ad* 9, 34. *differt autem a* genere, *uti pars a toto; quemadmodum fere* familia *et* gens.—nondum exoleta

ſtirpe gentis, 37, 8. *quamquam hic ad indolem conditorum gentis fortaſſe reſpectum eſt.*

in exſecrationem capitis familiæque et ſtirpis, 10, 38.

ut ad tertiam ſtirpem poſſeſſio ejus (*regnum*) deſcenderit, 33, 21. *i. e. ad nepotes.*

florere (*Perſea*) juventute, (*exercitu*) quam ſtirpem longa pax ediderit, 42, 11.

velut ab ſtirpibus lætius feraciuſque renatæ urbis, 6, 1.

virorum omne genus in aliqua inſula, conjuratione muliebri, ab ſtirpe ſublatum eſſe, 34, 2.—a ſtirpe exſtincta eſt gens, 9, 34. cum ſtirpe exſtincti, 9, 29.

STOLIDE, 25, 19. id non promiſſum magis ſtolide, quam ſtolide creditum eſt.

STOLIDUS, 28, 21. major uſu armorum et aſtu facile ſtolidas vires minoris ſuperavit.—ut ſtolidam fiduciam hoſti augeret, 34, 46.

STRAGES, 40, 2. multis ſacris profaniſque locis (*tempeſtas*) ſtragem fecit.

per arma, per viros late ſtragem dedere, 8, 30.—ſtrage armorum ſepta eſt via, 35, 30.

ita effuſo agmine per ſtragem corporum armorumque evaſere, 2, 59. *cf.* 9, 40.

tantoque majorem ſtragem edere, quam inter hoſtes (*elephanti*) ediderant, 27, 14.

raptim ex ipſa ruinæ ſtrage congeſtis ſaxis, 42, 63.

ruinæ ſimilem ſtragem eques, quacumque pervaſerat, dedit, 4, 33.

impetu facto ſtrage ac ruina fudere Gallos, 5, 43.

STREPERE, 25, 25. quum omnia terrore ac tumultu ſtreperent.

ſtrepunt aures clamoribus plorantium ſociorum, ſæpius nos, quam deorum invocantium opem, 22, 14.

STREPITUS, 39, 15. vino, ſtrepitibus, clamoribuſque nocturnis attoniti.

STRICTUS, 22, 51. quos ſtricta matutino frigore excitaverant vulnera. *i. e. contracto. alias arte* ſtringi *vulnera dicuntur, h. e. alligari, deligari.*

ſtrictis rubis vixere, 23, 30. *i. e. foliis inde ſtrictis.*

STRIGOSUS, 27, 47. ſtrigoſiores equi. *i. q. macilenti.*

STRUERE, 2, 41. conſulem periculoſas libertati opes ſtruere.

quum Galli ſtructis ante ſe ſcutis conferti ſtarent—pila in teſtudinem hoſtium conjecta, 10, 29.

STRUES, 23, 5. pontibus ac molibus ex humanorum corporum ſtrue faciendis.

STUDIUM, 1, 18. quem (*Pythagoram*)—juvenum æmulantium ſtudii cœtus habuiſſe conſtat. *i. e. ſapientiam divinam atque humanam.*

nec peditum virtuti equites, aut legatorum ſtudia ducibus cedunt, 9, 40.

coërceri tamen ab effuſo ſtudio nequiit, 39, 32. *Claudius conſul, fratrem in petendo conſulatu plus juſto adjuvans.*—magnis conten-

tionibus tribunorum quoque plebei, qui aut contra confulem, aut pro ftudio ejus pugnabant, comitia aliquoties turbata, *ibid.*

STUPEFACERE, 5, 39. ftupefecit privatos luctus publicus pavor. *i. e. fenfum eorum ademit, oppreffit.*—nifi metus mœrorem obftupefaceret, 25, 38.

STUPERE, 8, 35. ftupentes tribunos, et fuam jam vicem magis anxios, quam ejus, cui auxilium ab fe petebatur, liberavit onere confenfus populi Romani.

ftupente ita feditione, quum vivere—Scipionem certi auctores afferrent, 28, 25.

capti et ftupentes animi, 6, 36. pro *animis, quæ eft etiam lectio quorumdam codicum. vid. Drakenborch. ad h. l.*

ftupentibus miraculo rei, unde novum in Bruto ingenium, 1, 59.

quum fe velut ftupentibus metu intuliffent Romanis, 2, 30.

turba favore et admiratione ftupens, 2, 49.—exfpectatione, 8, 13.

STUPOR, 6, 40. quum ftupor filentiumque inde ceteros Patrum defixiffet.

ftupor omnium animos ac velut torpor quidam infolitus membra tenet, 9, 2.

SUADERE, 45, 21. ne quis prius intercederet legi, quam privatis fuadendi diffuadendique legem poteftas facta effet.

SUB hæc dicta, 7, 31.

is (*Horatius*) quibufdam piacularibus facrificiis factis—velut fub jugum mifit juvenem, 1, 26.

fub tempus pueros venatum ablegavit, 1, 35. *appropinquante tempore comitiorum.*

fub Romana mœnia bellum transferatur, 1, 53.—miffi fub muros ad colloquium, 44, 45.

id vos fub legis fuperbiffimæ vincula conjicitis, 4, 4.

fub affidua militia fuerat, 42, 52.—fub hoc facramento fex et triginta annos militavi, 35, 19.

erant autem fub eo (*ejus imperio*) præter Cibyram et Sylcum etc. 38, 14.

manfuros fe fub armis, 9, 37. *i. q. in armis.*—experirique fub his (*armis*) membrorum agilitatem, 44, 34.

fub corona veniere, 9, 42.—comitibufque eorum fub hafta venditis, 23, 38.

fub furca cæfum medio egerat circo, 2, 36.

ubi primum fub jactu teli fuerunt, 43, 10.

ne fub ictu fuperftantium in rupibus piratarum effent, 37, 27.

et jam lucefcebat, omniaque fub oculis erant, 4, 28.

fub Albano monte, 1, 3.—fub Ciminii montis radicibus jacens ora, 9, 37.

fub terra, ut mos eft, necata fuerat, 22, 57. *de virgine Veftali. alii:* fub terram.

fub terra vivi demiffi funt in locum faxo confeptum, 22, 57.

in locum sub terra. i. e. subterraneum. Ita auctore Dukero hæc verba sunt accipienda; *nam lectio* sub terram *codicum auctoritate destituitur.*

SUBDERE calcaria equo, 2, 20. *cf.* 4, 19. *it.* 22, 6.

irritatis militum animis subdere ignem ac materiam seditioni, 8, 32.

SUBDUCERE, 7, 34. spatium consuli dedit ad subducendum agmen in locum æquiorem. *i. q. deducendum.*

eam (*cataractam*) funibus subducunt in tantum altitudinis, ut subire recti possent, 27, 28.

cohortes aliquot subductas e dextro cornu, 27, 48.

ut hæ duæ turmæ ostenderentur; dein subducerentur, ubi equitatus hostium castris procucurrissent, 40, 30. *i. e. pedem referre juberentur.*

furto eos (*obsides*) subduxistis, 9, 11.

classe, quæ Corcyræ subducta erat, 31, 22. *Oppos.* deducere, *h. e. solvere naves ex portu in altum. cf.* 23, 28. *it.* 29, 1.

SUBESSE, 1, 41. tamquam spes subesset.

suberat et altera inferior submissa fastigio planicies, 27, 18.

SUBIGERE naves ad castellum, 26, 7. *i. e. remigando agere, vel adigere.*

subigere in ditionem, 28, 43.—ad deditionem, 6, 2.

spe—metu—vi subigere, 30, 9.—vexari et subigi multo acrius, 5, 2.

Tarquiniensem metu subegerat frumentum præbere, 9, 41.—subactus injuria, 45, 8.—se invitos, quidquam—dicturos, sed imperio subigi, 1, 22. *i. q. cogi.*

SUBJICERE colli ædes, 2, 7. *i. e. sub ipsum collem ponere*; *ad radices collis.*

in valle inferiore pedibus pene hostium aciem subjecit, 38, 46.

subjecta late planicies, 9, 35.

qui nunc corporibus suis subjectis undique cinxerit collem, 7, 35. subjectis *redundat*; *sed respicitur ad collem, cui, quæ vicina sunt, subjecta dicuntur.*

subjicere pontifici sacerdotium, 2, 2. *i. e. sacerdotem eo inferiorem facere, et ejus potestati subjicere. cf.* 10, 3.

vectigalemque provinciam securibus et fascibus subjecerunt, 31, 29. *i. q. potestati, imperio*; *et sic eod. cap. Livius dixit.*

subjicere legem invidiæ, 4, 58. *i. e. invidiosam et odiosam reddere.*—crimini subjecti, 6, 21.

has mihi spes subjicit fortuna populi Rom. 28, 44. pro *dat, injicit.*—a quibusdam senatoribus subjectum est, 29, 15. *i. q. monitum, additum est.*

subjectus nobis ad omnes ictus, 7, 34.—quod euntes ad ancipites utrimque ictus subjectos habebant Romanos, 26, 46.

tristi servitio subjectæ (*civitates*), 26, 49.

subjectus a circumstantibus in equum, 6, 24. *i. q. sublevatus atque impositus. cf.* 3, 37. *it.* 31, 37.

tectis ignes subjicere, 31, 17.

fundum in Veienti, caput patrimonii, subjecit præconi, 6, 14.

i. e. hastæ, ibique voci præconis, quem nostri auctionatorem dicunt.

SUBINDE, pro *interea*, 4, 44. *med.*—pro *deinde*, 3, 58. *it.* 8, 27.

SUBIRE, 22, 4. ubi maxime montes Cortonenses Trasimenus subit.

classem subire flumine adverso jussit, 10, 2.

inde excursiones in vicem fieri, et, quum pulsos indignatio accenderet, plures subire, 30, 11. *i. e. procedere, aggredi ad pugnandum.*

primæ legioni tertia subiit, et apud hostes integri a fessis pugnam accepere, 27, 2.

ad vallum subeunt, 9, 37.—ad urbem subire, 31, 45.

in adversum Romani subiere, 1, 12. *cf* 2, 31.—subire in adversos montes, 41, 18.

SUBITARIUS exercitus, 3, 30.—legiones subitariæ tumultus caussa scriptæ, 31, 2. *cf.* 40, 26.

subitarii milites, 3, 4. *cf.* 41, 17.—protinus subitarios milites scriberent, 40, 26.

SUBITUS, 1, 41. si tua, re subita, consilia torpent.—ad subita rerum, 9, 43.

relicto magistro equitum ad subita belli ministeria, 4, 27. *cf.* 6, 32. *it.* 25, 15.

SUBLEGERE, 23, 23. et ita in demortuorum locum sublecturum, ut ordo ordini, non homo homini prælatus videretur. *de lectione senatus.*

SUBLEVARE, 5, 47. ubi quid iniqui esset, alterni innisi, sublevantesque in vicem et trahentes alii alios, prout postularet locus; tanto silentio in summum evasere etc. *cf.* 28, 20.

SUBLIMIS, 1, 16. etsi satis credebat Patribus, qui proximi steterant, sublimem raptum procella.

eos ipsos, quos cernant, legatos non pennis sublime elatos Alpes transgressos, 21, 30. *i. e. in sublime: possis conjicere* sublimes: *at cf. Virgil. Georg.* 1, 320.

SUBLUSTRIS, 5, 47. nocte sublustri.

SUBMISSUS, 44, 9. stantibus primis, secundis submissioribus—postremis genu nisis.

SUBMITTERE, 6, 6. Latinorumque populos juventutem submisisse ad id bellum. *privato consilio.*—submissis centurionibus, 45, 34. *i. q. clanculum missis.*—subsidia identidem submissa e castris, 26, 44.

sibique destinatum in animo esse, Camillo submittere imperium, 6, 6. *i. e. tradere in manus.*

submittendo in privatum fastigium, quo minus conspectus, eo solutior erat, 27, 31.

obnoxios submiserant animos, 6, 34.

submissis fascibus in concionem escendit, 2, 7.

quum veniret in curiam, submisisse se et osculo limen curiæ contigisse, 45, 44. *i. e. projecisse se in terram.*—submittentemque se ad pedes sustulit, *ibid. cap.* 7. *mitiori sensu occurrit eadem forma,* 3, 70.

submissa quædam et quæ planis vallibus adiri possent, 24, 34.

ne ut ex consueta quidem asperitate orationis—aliquid leniret atque submitteret, 2, 61.—oratio submissa et infracta, 38, 14.

SUBMOVERE, 2, 59. ut victor jam a vallo submoveretur hostis. *cf.* 2, 59. 26, 10.—statione submotos hostium lembos audivit, 45, 10. submotis legatis, 7, 31. *i. e. secedere jussis.*

repente strepitus ante curiam lictorum submoventium auditur, 8, 33.

submoto incedere, 28, 27. *i. e.* in submoto, *ubi submoti sunt homines. Sic ipse Livius* 25, 3.

SUBMOTOR, 45, 29. assuetis regio imperio tamen novum formam terribilem præbuit tribunal, submotor aditus, præco etc. *i. e. qui submovendo viam et aditus fuit.*

SUBNITI, 4, 42. ubi subnisus et fidens innocentiæ animus esset? qui Hannibalem subnisum victoria Cannensi ab Nola repulisset, 25, 41.—non videbo Appium et Fulvium victoria insolenti subnixos, 26, 13.—Bastarnas—subnisos Thracum accolarum—auxiliis, 41, 19. *vid. Clav. Cicer. in h. v.*

SUBOLESCERE, 29, 3. illis Romanam plebem, illis Latium juventutem præbuisse; majorem semper frequentioremque pro tot cæsis exercitibus subolescentem.

SUBORNARE, 38, 43. subornati criminibus. *i. e. ut crimina deferrent.*

SUBRECTUS, 7, 10. mucrone subrecto.

hastas subrecta cuspide in terra fixas, 8, 8. *nisi legendum ex auctoritate plerorumque codicum* suberectas.

SUBROGARE, 2, 7. quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti.—comitia consulis subrogandi, 3, 19.—subrogare magistratus, 25, 41. *cf.* 10, 11. 23, 24. 34, 54. 35, 6. 39, 39.

SUBRUERE, 5, 21. subrutis cuniculo mœnibus.—muri pars ariete incusso subruta, 31, 46.

nostram ipsorum libertatem subrui et tentari patimur, 41, 23.

SUBSCRIBERE odiis accusationibusque Hannibalis, 33, 47. *i. q. adjuvare.*

subscripsit orationi ejus consul, 10, 22.

SUBSELLIA, 3, 64. injecta contentione, Duilius, consules ad subsellia accitos quum interrogasset etc.

SUBSEQUI, 27, 31. jussis subsequi peditibus. pro *sequi. alii:* se subsequi · *quod non est necessarium.*

tribuni quoque, inclinatam rem in preces subsecuti, orare dictatorem insistunt. 8, 35.—si ducis consilia favor subsecutus militum foret, *ibid. cap.* 36.

SUBSIDIARII, 9, 32. subsidiariis modo relictis, vix quod satis esset ad castrorum præsidium.—subsidiariæ cohortes, quæ integræ ad longioris pugnæ casus reservabantur, 9, 27.

SUBSIDIUM, 21, 46. jaculatores fugerunt inter subsidia ad secundam aciem.

fidissimum annonæ subsidium (*Sicilia*), 27, 5.—subsidium fortunæ, 22, 32. *i. e. quo confugere in adversa fortuna licet.*

SUBSISTERE feras, 1, 4. pro *sistere, conficere.*

Romanum nec acies fubfiftere ullæ, nec caftra, nec urbes poterant, 9, 31. *i. q. fuftinere: e Græco ὑφίςασθαι.*

qui in iis locis de Hafdrubalis exercitu fubftiterat, 31, 10. *i. e. manferat.*

Hafdrubalis tranfitus in Italiam vix Hannibali atque ejus armis fubfiftentem, 27, 7. pro *obfiftentem, refiftentem.*

SUBSTITUERE, 29, 1. trecentis Siculis Romani equites fubftituti.

ceperat jam ante Numidam ex fama rerum geftarum admiratio viri, (*Scipionis*) fubftitueratque animo fpeciem quoque corporis amplam ac magnificam, 28, 35. *i. e. finxerat fibi, animoque conceperat, præceperat.*

M. Fulvium et Cn. Manlium biennium jam, alterum in Europa, alterum in Afia, velut pro Philippo atque Antiocho fubftitutos regnare, 38, 42.

SUBSTRATUS, *vid.* fuperincubare.

SUBSTRUCTIO—in Capitolio, 38, 28. *cf.* 6, 4.

SUBTER, 34, 20. equo citato fubter murum hoftium ad cohortes advehitur. *i. q. prope murum.*

SUBTERFUGERE, 31, 10. quæ (*coloniæ*) ingentem illam tempeftatem Punici belli fubterfugiffent.

SUBTERLABI, 30, 25. navis celeritate fubterlabens. *i. q. eripiens fe, fubducens.*

SUBTEXERE, 37, 48. fubtexit deinde fabulæ huic, legatos etc.

SUBTRAHERE, 10, 14. haftatos primæ legionis fubtrahere ex acie.

prope facrilegium ratus fum, Coffo fpoliorum fuorum Cæfarem, ipfius templi auctorem, fubtrahere teftem, 4, 20.

fubtrahente fe quoque, ut crediffe potius temere, quam finxiffe, rem talem videri poffet, 28, 25. *i. e. negante fe auctorem rei.*

cui judicio eum mors fubtraxit, 6, 1.

SUBTUS Macedones cuniculis oppugnabant, 36, 25.

SUBVECTIO, 44, 8. cujus (*frumenti*) tarda fubvectio erat.

SUBVEHERE, 9, 15. per quas (*vias*) commeatus ex Samnio fubvehebantur. *cf. ibid. cap.* 43. *it.* 26, 20.

Paullus—regia nave—adverfo Tiberi ad urbem eft fubvectus, 45, 35.

SUBVENIRE, 25, 31. quod (*frumentum*) ni tam in tempore fubveniffet, victoribus victifque pariter perniciofa fames inftabat.

SUBVEXUS, 25, 36. omnia faftigio leni fubvexa. *de collibus minus altis, præruptis.*

SUCCEDERE, 2, 45. fucceffum nolle alicui. *i. e. nolle, ut fuccedat ei res profpere.*

et fucceffiffet fraudi, ni etc. 38, 25.—fi fucceffiffet cœptis, 25, 37. *cf.* 40, 11.

quum multa, fuccedentes temere mœnibus, Romani milites acciperent vulnera, neque fatis inceptis fuccederet, etc. 24, 19.

ubicumque iniquo fucceffum erat loco, 9, 31. *cf.* 9, 14. *it.* 10, 34.

levis armatura—præoccupatum inferiore loco fuccedens tumulum, 22, 28.

eques in pugnam fuccedit, 9, 27.

fuccedere ad montes, 1, 27.—ad hoftium latebras, 10, 14.—ad ftationes hoftium, 30, 8.

nec prius inclinata res eft, quam fecunda acies Rom. ad prima figna integri feffis fucceflerunt, 9, 32.

quo majori gloriæ rerum domi forifque geftarum fuccedere fe cernebant, 4, 11. *i. e. quo major effet gloria eorum, quibus fuccederent.*

male geftis rebus alterius fucceffum eft, 9, 18.

vix quidem ulli bono moderatoque regi facilis erat favor apud Syracufanos, fuccedenti tantæ caritati Hieronis, 24, 5.

ut—in paternas fuccederet opes, 21, 3.

SUCCENDERE, 45, 33. ipfe imperator face fubdita (*fpolia*) fuccendit.—fuccenfus rogus, 28, 23.

SUCCENSERE, 22, 29. aliud jurgandi fuccenfendique tempus erit. *cf.* 7, 13.

SUCCIDERE, 22, 51. fuccifis feminibus poplitibufque.—fuccidere crura equis, 42, 59.—nervos, 44, 28.—extremas arborum fuccifarum impellunt, 23, 24.

SUCCLAMARE, 21, 18. fub hanc vocem, haud minus ferociter, daret utrum vellet, fucclamatum eft. *cf.* 6, 40.

hæc Virginio vociferanti fucclamabat multitudo, 3, 50. *cf.* 26, 22.

SUCCLAMATIO, 40, 36. fucclamationibus apud concionantem imperatorem fignificent, quid fentiant. *cf.* 28, 26. *it.* 42, 28.

SUCCRESCERE, 10, 13. et fe gloriæ feniorum fuccreviffe, et ad fuam gloriam confurgentes alios lætum adfpicere. *i. e. paullatim eamdem gloriam fe confecutum. Soboles proprie parentibus fuccrefcere dicitur.*

SUCCUMBERE, 3, 59. neque erat dubium, quin, turbato reipublicæ ftatu, tempori fuccubuiffent. *i. e. nimis ceffiffent.*

SUDARE, 22, 1. fcuta duo fanguine fudaffe. *cf.* 27, 4. *alii:* fanguinem : *minus recte.*

SUDES, 40, 9. quem fudibus te infpectante prope occiderunt. *nifi legendum* rudibus.

SUFFICERE, 3, 61. eos, excurfionibus fufficiendo—affuefecerat fibi potius fidere etc. *i. q. fubmittendo.*

Fulvium in locum ejus confulem fuffectum, 9, 44.—facerdotes mortui aliquot fuffectique, 27, 6. *cf.* 25, 2. *it.* 29, 38.

SUFFICERE, 10, 25. non fuffecturum ducem unum nec exercitum unum.—quoad fufficere remiges potuerunt, 36, 45.

multis rebus lætus annus vix ad folatium unius mali, peftilentiæ—fuffecit, 10, 47.

terra ingenito humore egens vix ad perennes fuffecit amnes, 4, 30.—ad patiendum fufficere, 29, 17.

SUFFODERE, 42, 59. nunc fuccidere crura equis, nunc ilia fuffodere.

SUFFRAGARI, 28, 38. non fuffragandi modo, fed etiam fpectandi cauffa P. Scipionis.

SUFFRAGATIO, 4, 44. nec poteſtas, nec ſuffragatio horum valuit, quin—eos nobilitate præferrent *i. q. commendatio.*

SUFFRAGIUM, 4, 4? dare ſuffragium populo. *alias: in ſuffragium mittere.*

donec per omnes ſuffragium iret, 25, 37.

res eſt militaris ſuffragii, 22, 14. *Sic etiam* militaria comitia *commemorantur, ut ſupra poſuimus.*

populi eſſe, non ſenatus jus, ſuffragium impartiri quibus velit, 38, 36.

ſuffragia—ſerva pro liberis faciat, 6, 41.

paucis ſuffragio populi relictis locis, 9, 30.

juſſi deinde inire ſuffragium, 26, 18. *ante Drakenborchium edebatur:* juſſi deinde inire conſulum ſuffragium: *quod quum nihili eſſet, recte expunctum eſt. Creverius autem ex editione Campani pro* confuſum *legi vult* confeſtim.

SUFFUGERE, 24, 46. imber, ab nocte media coortus, cuſtodes vigileſque, dilapſos e ſtationibus ſuffugere in tecta coëgit.

SUGGERERE, 2, 8. Bruto ſtatim Horatium (*conſulem*) ſuggerunt. —ut quidam annales, velut faſti, nihil præter nomina conſulum ſuggerunt, 4, 20. *cf.* 9, 44.

SUGGESTUM, 8, 14. roſtriſque earum ſuggeſtum in foro exſtructum adornari placuit.

SUGILLARE, 4, 35. primis annis ſugillatos, repulſos, riſui Patribus fuiſſe.

SUGILLATIO, 43, 14. id prætoribus—non ſine ſugillatione conſulum, mandatum eſt, *i. q. ignominia, contumelia.*

SUMERE in publicum ſalis vendendi arbitrium, 2, 9. *i. e. ærario vindicare, permittere. Eſt enim cum Gronovio haud dubie legendum:* in publicum omne ſumtum *eamque emendationem recte in textum recepit Cel. Strothius: mihi quidem, per neceſſitatem integrum retinendi textum Drakenborchianum, idem facere non licebat.*

rem nullam, niſi neceſſariam ad victum ſumendo, 2, 32.—interdiu cibi quietiſque ſumeret tempus, 32, 11.—velut tacitis induciis utrimque quiete ſumta, 2, 64.

ſi—patrium veſtroſque antiquos mores vultis pro his novis ſumere, 3, 68. *i. q. reſumere.*

duellum, quod cum Antiocho rege ſumi populus juſſit, 36, 2.

bellum cum Veientibus—ſumtum, 1, 42. *cf.* 38, 19.—ab Æquis arma ſumta, 2, 43.

quod illis defuit interdiu (*ferrum*) convivæ fratris noctu ſumſerunt, 40, 10.

præcipuo certamine animi adverſus eum ſumto, 37, 10.

tribunos, tantum licentiæ novem annis, quibus regnant, ſumſiſſe, 6, 40.

Furius, ferox quum ætate et ingenio, tum multitudinis, ex incertiſſimo ſumentis animos, ſpe inflatus, 6, 23.—quum ſpiritus plebes ſumſiſſet, 4, 54.

quod magiſtratus—nobilitas ſibi ſumſiſſet, 7, 1.

ſpatium ad vehicula comportanda a conſulibus ſumſiſſent, 2, 4. *i. e. petiiſſent.*

SUMMA rei Græcorum, 8, 26.—Samnitium, 10, 39.
quia ibi summam rerum bellique verti cernebant, 30, 3.—summæ rerum prosperum eventum, 21, 29.
summa rerum, 3, 5. *i. q. exercitus cum castris.* *Sic* 1, 36. *dicitur de bello rite, h. e. nonnisi auspicato, incipiendo.*
principes senatus relationem consulis de summa rerum laudare, 8, 14. *quum, quid victis esset faciendum, quæreretur.*
summa belli, 3, 61.—ad summam universi belli pertinere, 32, 17.
consilium habenti regi de summa, 42, 62. *recte Drakenborchius existimat omissum esse* belli.
parvaque certamina in summam totius profecerant spei, 3, 61. *pro eventu totius belli, victoria. cf.* 31, 37.
equitibus et summæ partis ejus Meno præerat, 42, 58.—summa curæ omnis, 26, 12. *de Capua obsessa.*
eo loco caput rerum summamque imperii fore, 5, 54.
summa reipublicæ *nonnullis in locis, v. c.* 38, 50. *ante Drakenborchium legebatur; sed ab eodem* summa respublica *ubique reposita est, secuto Gronovii rationes, qui hanc formam bene explicavit et asseruit pluribus locis: vide ipsum ad l. c. Ceterum ad sensum nihil interest, et* summa reipublicæ *quoque bene dicitur, occurritque sæpe apud Ciceronem.*
Marcellus suarum copiarum summam exposuit, 23, 25.
argenti pondo ad summam sestertii decies in ærarium intulit, 45, 4.
in principio summæ totius, 21, 1. *i. e. historiæ, operis.*

SUMMATIM regionis, quæ intranda erat, naturam ac nomina principum in populis accepere, 9, 36.

SUMMUS, 33, 45. summa res populi Romani. *vid. Gronov. ad* 38, 50.—summa belli moles, 29, 4.
nihil magnopere ad summam rem pertinere, 36, 34. *i. e. ad id, quod in re præcipuum est, ad caput rei.*
de summa republica consultatum, 26, 10. *i. e. hujusmodi re, unde salus universæ reipublicæ penderet.*
summa optimatium voluntate, 10, 18.—summa ratione acta, 42, 47.—summa religio, 39, 13.
uno aut summum altero prœlio etc. 21, 35. pro *ad summum. cf.* 31, 42. *it.* 33, 5. *vid. Gronov. ad superiorem locum.*

SUMTUS, 32, 27. sumtus, quos in cultum prætorum socii facere soliti erant, circumcisi aut sublati.

SUPER quam quod, 22, 3. *i. q. præterquam. cf.* 27, 20.
domos super se ipsos concremaverunt, 21, 14. *i. e. domos et insuper se ipsos etc.*
super Demetriadem, 31, 46. *i. q. contra, e regione.*
super (*juxta*) Numicium flumen, 1, 2.
quid jam integri esse in corpore loci—quid super sanguinis, qui dari pro rep. posset, 4, 58.
præter terram Atticam super Sunium navigans, 28, 8.
consule exercituque—amisso, non vulnus super vulnus, sed multiplex clades—duo consulares exercitus amissi nunciabantur, 22, 54.

SUPERABILIS, 25, 23. altitudinem muri—vel mediocribus ſcalis ſuperabilem.

SUPERARE munitiones, 5, 8. *i. q. tranſcendere. Sic* 38, 5. ſuperato brachio.

ſuperavit promontorium, 31, 23. *navigando. i. q. prætervectus.*

quum improvidi effuſo curſu inſidias circa ipſum iter locatas ſuperaſſent, 2, 50. *i. e. præteriſſent.*

quam (*neceſſitatem*) ne dii quidem ſuperant, 9, 4. *i. q. mutare poſſunt.*

Marcellus cenſor, forte ſuperato Quinctio, luſtrum condidit, 38, 36.

non ſolum enim nihil ex raptis in diem commeatibus ſuperabat, ſed ne, unde raperet, quidem quidquam reliqui erat, 22, 40. *cf. cap.* 49. *it.* 5, 38. 29, 24.

numero militum aliquantum Mezetulus ſuperabat, 29, 30. *i. q. ſuperior erat.*

quid igitur ſuperat, quod purgemus, 45, 24. *i. e. ſupereſt, reſtat.*—velut quum otium ſuperat, 3, 17.

aliquot horis die ſuperante, 29, 7. *cf. cap.* 24.

SUPERBE, 9, 14. non hæc furculas, nec Caudium, nec ſaltus invios eſſe, ubi errorem fraus ſuperbe viciſſet.

SUPERBUS, 31, 29. jura ſuperba reddere.—ſuperba pax, 9, 12.—ſuperba mutatio veſtis, 9, 18.

ſuperbæ aures, 34, 5. *i. e. quæ precibus locum relinquere nolunt.*

SUPERCILIUM, 27, 18. infimo ſtantem (*levem armaturam*) ſupercilio. *i. q. tumulo*; *e Polybio, qui habet ὀφρύς.*

ſupercilio haud procul diſtantis tumuli, 34, 29. *i. e. faſtigio*; *niſi vero ſupercilium tumuli pro ipſo tumulo dictum eſt.*

SUPERESSE, 9, 38. quæ ſuperfuit cædi multitudo. *cf.* 5, 39.

quod ſupereſt tempus gerendis rebus, 21, 4. *i. e. poſt res geſtas reliquum eſt.*

nihil, quod humanis ſupereſſet malis, relinquebant, 5, 40.

ſibi neque opes deeſſe, animum etiam ſupereſſe, 27, 10. *cf.* 1, 6. *it.* 2, 42.

ut neque hoſtibus quidquam relinqueretur, et ſibi ac ſuis omnia ſupereſſent, 26, 48.

SUPERFIGERE, 42, 60. ſuperfixa capita hoſtium portantes: *aut intelligendum, aut addendum* haſtis *vel* contis.

SUPERFUNDERE, 45, 9. ſuperfudit deinde (*Alexander M.*) ſe in Aſiam.

ſuperfundenti ſe lætitiæ vix temperatum eſt, 5, 7.

ſuperfuſo Tiberi circus irrigatus, 7, 3.

SUPERJACERE, 10, 30. magna ejus diei—fama eſt, etiam vero ſtanti: ſed ſuperjecere quidam augendo fidem.

SUPERIMPONERE, 21, 1. ſtipendio etiam ſuperimpoſito. *Drakenborchius legit* inſuper impoſito.

SUPERINCIDERE, 2, 10. ſuperincidentia tela.—utique Cannenſi prœlio non prius pugna abſtiterit, quam prope exſanguis ruina ſuperincidentium virorum, equorum, armorumque ſit oppreſſus.

SUPERINCUBARE, 22, 51. fubftratus Numida mortuo fuperincubanti Romano vivus.

SUPERINSTERNERE, 30, 10. tabulafque fuperinftravit, ut pervium ordinem faceret.

SUPERIOR fum et æquitate rei—et veftra confeffione, 34, 31.

SUPERNE, 1, 25. male fuftinenti arma gladium fuperne jugulo defigit. *cf.* 24, 39.

SUPERPONERE, 1, 34. levaffe humano fuperpofitum capiti decus.

SUPERSEDERE, 6, 1. rebus divinis fuperfederi juffum.—quia tributo ac delectu fuperfeffum, 7, 27.—loqui fuperfediffem, 21, 40.

SUPERSTARE, 37, 27. ne fub ictu fuperftantium rupibus piratarum effent. *cf.* 7, 24. *it.* 10, 5.

SUPERSTERNERE, 10, 29. corpus—obrutum fuperftratis Gallorum cumulis.

SUPERSTES, 2, 7. fe fuperftitem gloriæ fuæ ad crimen atque invidiam fupereffe.

SUPERSTITIO, 10, 39. dum hoftes operati fuperftitionibus, concilia fecreta agunt.

SUPERSTITIOSUS, 6, 5. in civitate plena religionum, tum etiam ab recenti clade fuperftitiofis principibus, ut renovarentur aufpicia, res ad interregnum rediit.

SUPERVACANEUS, 10, 24. cui autem dubium effe, ubi unum bellum fit afperum ac difficile, quum id alteri extra fortem mandetur, quin alter conful pro fupervacaneo atque inutili habeatur. *cf.* 45, 37.

SUPERVACUUS, 2, 37. auctor magis, ut fit, quam res, ad præcavendum vel ex fupervacuo movit.

SUPERVADERE, 31, 38. quum omnes—protinus inde fupervadentem munimenta victorem hoftem fugerent. *cf.* 32, 24.

SUPERVEHI, 42, 48. præter oram Italiæ fupervectus Calabriæ promontorium in Ionio mari. *alias: fuperare, prætervehi etc.*

SUPERVENIRE, 34, 28. tandem figna legionum fupervenerunt. pro *fubvenerunt.*

molientibus ab terra naves fupervenit, 28, 7. *cf.* 30, 25.

SUPINUS, 30, 10. ex roftratis Pœni vana pleraque, utpote fupino jactu, tela in fuperiorem locum mittebant.

fupina valle præcipites egiftis, 7, 24. *i. e. adverfo monte fubire ad vos aufos deturbaftis. vide Gefner. ad Plin. Paneg. cap.* 30. *it. B. Patruum ad Sueton. Ner. cap.* 13. *cf.* 4, 46. *it.* 6, 24.

SUPPEDITARE, 6, 24. fuppeditat multitudo. *i. e. fuppetit, abundat.*—nec his paucis victus fuppeditat, 22, 39. *cf.* 8, 13. *it.* 26, 45. 30, 25.

SUPPLEMENTUM fcribere, 25, 3.—Fabius fupplementum ab Roma adduxit, 9, 33.—legiones—fupplemento explevit, 1, 30.

novifque cohortibus in fupplementum adductis, 9, 24. *cf. cap.* 43.

SUPPLICARE, 3, 7. juſſi cum conjugibus ac liberis ſupplicatum ire, pacemque expoſcere deum. *cf. cap.* 63. *it.* 27, 23.

SUPPLICATIO, 3, 63. maligne ſenatus in unum diem ſupplicationes—decrevit: populus injuſſu et altero die frequens iit ſupplicatum: et hæc vaga populariſque ſupplicatio ſtudiis prope celebratior fuit. *cf.* 41, 13.

ſupplicatio pro collegio decemvirorum imperata fuit in omnibus compitis, 38, 36. *ergo ſupplicationes non in templis tantum, uti Creverius putabat, celebratæ. cf.* 27, 23.

gratulationes ſupplicationeſque, 34, 7.—ſupplicationem obſecrationemque habendam, 42, 20. *ſynonymice dicta.*

ſupplicationibus habitis jam et obſecratione facta circa omnia pulvinaria, 31, 9. *nec h. l. differunt ſupplicationes ab obſecrationibus; factæ enim utræque in principio bellorum ad placandos deos.*

SUPPLICIUM, 3, 18. de captivis, ut quiſque liber aut ſervus eſſet, ſuæ fortunæ a quoque ſumtum ſupplicium eſt.

ne ad extremum finem ſupplicii tenderet, 8, 32.—ſupplicium miſerabile, *ibid. cap.* 35—perſuſumque ultimi ſupplicii metu, mulcta dicta, dimiſit, 9, 16.

duces inſatiabilis ſupplicii, 9, 14. *i. e. cædendi cupiditatis.*—ne deſperata venia hoſtes cæcos in ſupplicia eorum ageret, *ibid.*

quibus precibus ſuppliciiſque deos poſſent placare, 22, 57. *i. q. ſupplicationibus, ut et nonnulli legunt. cf.* 27, 50. *Quamquam intelligi etiam ſacrificia in illo loco poſſunt.*

SUPPORTARE, 44, 18. unde (*commeatus*) terreſtri itinere, unde navibus ſupportarentur.

SUPPOSITUS, 3, 44. puellam domi ſuæ natam, furtoque inde in domum Virginii tranſlatam, ſuppoſitam ei eſſe.

SUPPRIMERE, 31, 18. obſtupefactus eo furore rex, ſuppreſſit impetum militum: et, triduum ſe ad moriendum Abydenis dare, dixit. *cf.* 7, 24.—ſuppreſſæ naves, 22, 19.

SUPRA belli metum id quoque acceſſerat, 2, 18. *i. q. ſuper, prætèr.*

SUPRASCANDERE, 1, 32. quum fines ſupraſcandit.

SURDUS, 24, 32. ſurdæ ad hæc omnia aures concitatæ multitudinis erant.

leges rem ſurdam et inexorabilem eſſe, 2, 3.

SURROGARE, *vid.* ſubrogare.

SUSCIPERE prodigia, 1, 20. *i. e. digna judicare, quorum ratio habeatur, et quæ expientur, procurentur. cf.* 43, 13.

ſuſcipere ſacra, 1, 7. *i. q. recipere, inducere. cf.* 5, 52. *Apud ipſum Ciceronem eſt:* religiones ſuſcipere: *de Divin.* 2, 53.

num alibi, quam in Capitolio, pulvinar ſuſcipi poteſt? 5, 52. *i. e. parari, inſtitui.*

SUSPECTUS, 8, 17. Samnium turbari novis conſiliis ſuſpectum erat.

SUSPENDERE, 1, 26. infelici arbori reſte ſuſpendito.

ſuſpenſo furculis ab hoſtibus muro, 38, 7. *i. e. quum hoſtes muro ſubruto ſuppoſuiſſent furcas, ne collaberetur.*

tot populus inter ſpem metumque ſuſpenſos animi habetis, 8, 13.

qui (*focii*) dubii fufpenfæque ex fortuna fidei etc. 44, 18.

quod animos ex tam levibus fortunæ momentis fufpenfos gererent, 4, 32.

fufpenfi de ftatu alterius, 9, 43.—in fufpenfa civitate ad exfpectationem novi belli, 42, 20.

metuque mutuo fufpenfa erant omnia, 2, 32.—fufpenfis rebus, 6, 15.

aquila fufpenfis demiffa leniter alis, 1, 34.

SUSPICIO, 25, 7. in fufpicione Romanis fuit defectio Tarentinorum.

fufpicio, vitio orationis an rei, haud fane purgata, 28, 43.

ne invitum (*fe*) parere fufpicionem (*patri*) faceret, 40, 21.

SUSPIRITUS, 30, 15. quum crebro fufpiritu et gemitu—aliquantum temporis confumfiffet.

SUSTENTARE, 34, 18. nec, nifi in tempore fubventum foret, ultra fuftentaturi fuerint. *abfolute dictum.*

eo (*frumento*) fuftentata eft plebs, 2, 34.

SUSTINERE, 31, 24. fuftinuit figna; et confidere—juffit.

vix arma membraque fuftinentes pugnare, 23, 45.—male fuftinenti arma, 1, 25.—fuftinere fe a lapfu, 21, 35.

feu famam, feu vim hoftium non fuftinuiffe, 26, 3.—ne majeftatem nominis Alexandri fuftinere non potuerit populus Rom. 9, 18.

aliud priori fimile miraculum eos fuftinuit, 5, 39. *i. e. procedere vetuit.*

plebem, fuftinendo rem, ab feditionibus continuere, 3, 65. *i. q. morando, trahendo.*

fuftineri ira non potuit, 2, 19.—neque aut corpora animis, aut animos fpe fuftinebant, 22, 2.

maligne omnia præbentibus fuis meretriculæ munificentia fuftinebatur, 39, 9. *i. q. alebatur.*

SUUS, 7, 8. eventum fuum in aliena virtute ponere.

fuo proprio prœlio hoftem excipere, 3, 70.—fuum terrorem intulit eques, 6, 13.—fui belli decus, 9, 43. *i. e. belli a fe, non ab altero confule, gerendi.*

ex ferocibus univerfis fingulos, metu fuo quemque, obedientes fecit, 6, 4. *quum fibi quifque metueret.*

fua invidia opportunus, 1, 54. *i. e. quam quis jam fuftinet, quam fuis jam factis, fua jam fortuna, non alienis contraxit criminibus.*

fuam occafionem petere ex aliorum incommodo, 4, 58.—neque occafioni tuæ defis, neque fuam occafionem hofti des, 22, 39.

iniquo fuo tempore, 2, 23.—opperiri tempora fua, 1, 56.—fi Ardeates fua tempora exfpectare velint, 4, 7.—fuo maxime tempore et alieno hoftibus, 42, 43.

inftructa (*acies*)—fuo ftare loco, 9, 37.—eam quoque (*viam*) claufam fua obice—inveniunt, 9, 2.—æftu fecundo Locros trajecit, 23, 41. *Ita quidem vulgatur, fed MSS. præferunt* æftuque fuo.

in aliena victoria fuam prædam faciunt, 32, 14.—fuaque ha-

bere juffit, 34, 21.—ut, quod fui quifque cognoffet, prehenderet, 29, 21.

fuis quemque ftimulis movere, 35, 12. *i. e. argumentis cuique aptis, accommodatis.*

quia tum primum fuo nomine, nullo Punico exercitu aut duce, ad arma ierant, 33, 26.

SYNEDRI, 45, 32. fenatores, quos fynedros vocant, legendos.

T.

TABELLA, 43, 16. cenfores extemplo in atrium Libertatis adfcenderunt: et, ibi fignatis tabellis publicis, claufoque tabulario, et dimiffis fervis publicis etc.

laureatas tabellas (*victoriæ nuncias*) populo oftendit, 45, 1. *paullo ante dicuntur* laureatæ litteræ.

TABERNACULUM, 22, 42. fugam hoftium adeo trepidam, ut, tabernaculis ftantibus, caftra reliquerint.

tabernaculum regium, 24, 40. *cf.* 28, 14.

quod—parum recte tabernaculum cepiffet, 4, 7. *pro recte H. Valefius malebat* rite. *Enim vero fic et Cicero de divinat.* 2, 35. tabernaculum parum capitur *fcil. a confule comitia habituro, et in tabernaculo extra urbem aufpicaturo; quum quidem in tota re ille aliquid facit contra difciplinam auguralem. vid. apud eumdem Ciceronem ibid.* 1, 17.

TABES, 21, 36. per fluentem tabem liquefcentis nivis ingredi. *i. q.* tabum, *humor fœdus et lutulentus e nive liquefacta.*

per cumulos corporum armorumque et tabem fanguinis—fequentes hoftem, 30, 34.

poftremo velut tabem veniffe ad corpus, 2, 23. *de ære alieno abfumente paullatim rem familiarem*—in urbe infidentem tabem crefcentis indies fœnoris pati, 7, 38.—cujus lentæ velut tabis fenio victa utriufque pertinacia populi eft, 7, 22.

TABIDUS, 21, 36. in levi tantum glacie tabidaque nive volutabantur. *i. q. tabefcens.*

TABULA, 9, 46. tabulam pofuiffe et juraffe, fe fcriptum non facturum. *int. librum e tabulis ceratis, quem fcriba apparens magiftratui geftabat, ut in eum referret, fi quid ille fcribi juffiffet.*

ut illa—ex illis tabulis cerave recitata funt, 1, 24.

ut prima inter primos nomina fua vellent in tabulis publicis effe, 26, 36.

lex de tabulis novis, 32, 38. *de remiffione æris alieni, vel univerfi, vel ex parte, propter quam aliter fcribi tabulæ acceptorum et expenforum debebant.*

TABULARIUM, *vid.* tabella.

TABULATUM multiplex, 32, 17.—turris quinque tabulatorum, 28, 6.

TACERE, 9, 6. tacere indolem illam Romanam, ablatosque cum armis animos etc. *i. e. se non exserere.*

quod quum ab antiquis tacitum prætermissumque sit, 6, 12.

TACITE habere id patique statuerat, 42, 16. *cf.* 5, 28.

TACITUS, 1, 54. tacitis ambagibus patuit res. *i. e. facto quo significaretur, quid fieri vellet.*

tacitum signum, 39, 30. *per tesseram scriptam datum.*—concilium, 32, 20. *non, ubi nihil orationum habitum fuit, sed, a quo nihil certi constitutum est.*—agmen, 9, 21. *alibi: silens, silentio abire. i. e. clanculum, noctu. cf.* 8, 32.

si mori tacitum oportet, 40, 9. *i. e. non auditum, non defensum.*

eam contumeliam tacitus tulit, 35, 19.—non patientibus tacitum tribunis, 7, 1.

ne id quidem ab Turno tulisse tacitum ferunt, 1, 50. *vid.* ferre.

tacitæ induciæ, *vid.* induciæ.

TALIS, 5, 2. hæc taliaque vociferantes etc. *al.* aliaque: *utrumque auctoritatibus nititur. vid. Drakenborch. ad illum locum.*

TAM, 2, 56. quandoquidem non facile loquor, inquit, Quirites, quam, quod locutus sum, præsto: *alii legunt:* non tam facile; *sed præter necessitatem. Solet enim illud* tam *tali modo omitti.*

TAMEN, 1, 12. tenuere tamen arcem Sabini: pro *utique, certe: neque enim est, quo referatur vulgari significatione sumtum. Livius vult dicere: non una est de modo captæ urbis traditio*; *quidquid sit, utique Sabini, quocumque modo factum sit, arcem tenuere.*

nuces tamen fusæ ab Romanis castris—cratibus excipiebantur, 23, 19. *indicat illud* tamen, *omissum esse prius membrum periodi concessivæ, v. c. licet intentissimam curam Pœni adhibuerint*; *tamen etc. Sic et* 45, 29. assuetis (*licet*) regio imperio, tamen novum formam terribilem præbuit tribunal. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

etsi levata usura erat, (*tamen*) forte ipsa obruebantur inopes, 7, 19. *Sic* tamen *desideratur, prægressis* licet, quamquam, quamvis, *aliis. cf.* 38, 9. *vid. Intt. ad* 22, 20.

consul equo advectus suos quidem a fuga revocavit; ipse—missili trajectus cecidit, 41, 18. pro *ipse tamen—missili etc.*

tamen *post parenthesin positum* pro *igitur, ergo, verumtamen etc.* 1, 12.

TAMQUAM, 40, 9. ita me audias, precor, tamquam si, voce et comploratione nocturna excitus, mihi quiritanti intervenisses. *vid. Drakenborch. ad* 45, 23.

TANDEM, 3, 68. quid tandem? privatæ res vestræ quo statu sunt? *plane uti Græcorum ποτὲ positum. cf.* 4, 3.

TANGERE, 22, 36. aliquot homines de cœlo tacti exanimatique fuerunt.

spiritu divino tactus, 5, 22. *it. cap.* 43.—tactis sacris jurejurando adactum (*Hannibalem*), 21, 1.

tetigerat animum memoria nepotum, 1, 5.

numquam rei ullius alieniore tempore mentionem factam in

senatu, quam inter tam suspensos sociorum animos id factum, quod insuper sollicitaret eos, 23, 22.

TANTUM non ad portas et muros bellum esse, 25, 15. pro *propemodum. cf.* 34, 40. *vid. Drakenborch. ad* 4, 2.

TANTUS furor illo tempore gentem Ætolorum, tantusque magistratus eorum cepit! 35, 33. *in ratione reddenda efficacius dicitur omissa particula* enim, *sine exclamatione. Similiter* 22, 27. in tantum suam felicitatem virtutemque enituisse. *Vid. Gronov. ad* 37, 57.

qui inducias (*in*) tantum temporis petant, 36, 35.

per quæ populus Rom. ad tantum fastigii venerit, 44, 1. *alias:* ad id fastigii: *quia in fastigio non magnitudo, sed altitudo intelligitur.*

quum tantum belli circumstaret tyrannum, 34, 27.

tantumque inde pavoris Faliscis injectum est, 5, 26.

tantum, quod exstaret aqua, 22, 2. *vid. Gronov. ad* 33, 4.

tanto vi majore, quam paullo ante etc. 2, 20.

non tanta spe, scalis capi urbem posse, quam, ut—fessis laxaretur labor, 6, 9.

non tantum gaudii ab recenti metu attulerunt, quam averterunt famam, 37, 51.

quantum augebatur militum numerus, tanto majore pecunia —opus erat, 5, 10.—quanto jure potentior intercessio erat, tantum vinceretur favore, 6, 38.

TAURUS, *vid.* agrestis.

TECTUM, 26, 10. inter convalles tectaque hortorum et sepulchra, aut cavas undique vias.—castraque tectis parietum pro muro septa, 25, 25. *si modo sanus locus.*

TEGERE, 1, 53. qui a patrum crudelibus atque impiis suppliciis tegere liberos sciant.

Mago cum equitatu, tectus collibus, ad tegendas insidias oppositis, subsistit, 25, 15.

nebula matutina texerat inceptum, 41, 2.

TEGUMEN, 4, 39. quod tegumen modo omnis exercitus fuerat. *de equitibus. cf.* 1, 20.—æneum pectori tegumen, 1, 20.

TEGUMENTUM, 9, 19. Romano scutum majus corpori tegumentum etc.—spongia pectori tegumentum, *ibid. cap.* 40.—mutando nunc vestem, nunc tegumenta capitis, 22, 1.

TELUM *dicitur de omnibus instrumentis, quibus vis infertur. Nam* 1, 40. *manifeste* securis *et* telum *synonymice posita sunt. Porro* 38, 29. *pro* funda *dictum est.*—saxa *quoque et* sudes, 34, 15. *cf.* 31, 34.

agrestibus telis, falcibus gæsisque binis armati, 9, 36.

tela et armatos tenere arcem, 9, 24.

nec jam tela habebant præter gladios, 38, 21.—telis uti *opponitur τῷ* terga dare, 31, 35.

clamore tantum missilibusque telis et primo pugnæ impetu ferox, 6, 13.—nunc tela, nunc saxa ingerere, 9, 35.

necessitate, quæ ultimum ac maximum telum est, superiores

eſtis, 4, 28.—nullum eo telum ad vincendum homini—acrius datum eſt, 21, 44. *de animi deſtinatione, obſtinato propoſito. cf.* 9, 37.

detrectatio militiæ telum acerrimum adverſus Patres, 3, 69.

qua lege tribuniciis rogationibus telum acerrimum datum eſt, 3, 55. *cf.* 6, 35.

ſi tribunicia vis tribunicio auxilio repelli nequeat, aliud telum Patres inventuros eſſe, 5, 29.

TEMERARE, 26, 13. aræ, foci, deum delubra, ſepulchra majorum temerata ac violata.

TEMERARIUS, 25, 37. conſilium temerarium magis, quam audax.

TEMERE, 7, 3. Feſcennino verſu ſimilem incompoſitum temere ac rudem alternis jaciebant: *niſi vero,* compoſitum temere, *non improbante Drakenborchio.*

quidquid ſit, haud temere eſſe rentur, 1, 59.

TEMERITAS, 22, 38. temeritatem, præterquam quod ſtulta ſit, infelicem etiam ad id locorum fuiſſe.

TEMPERANS, 26, 22. principes graviores temperantioreſque a cupidine imperii.

TEMPERANTIA et continentia libidinum, 30, 14. *Sic Cicero de Or.* 2, 60. dicacitatis temperantiam *dixit.*

TEMPERARE, 39, 10. ab his ſacris ſe temperaturum.—ut vix parentes ab liberis temperaverint, 32, 22.

ab oppugnatione urbium temperatum, 7, 20.—urbibus oppugnandis temperatum eſt, 10, 12. *cf.* 1, 29. *ubi vid. Drakenb.*

negent ſe manibus temperaturos, violaturoſque denuncient ſacroſanctam poteſtatem, 4, 3. *cf.* 2, 23.

ratus timore deterritos temperaturos proditionibus præſidiorum Siculos, 24, 39.

ſuopte ingenio temperatum animum virtutibus fuiſſe, 1, 18.

TEMPERATIO, 9, 46. ut Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret.

TEMPESTAS cum grandine ac tonitribus cœlo dejecta, 2, 62.—cum magnis procellis coorta, 39, 46. *in terra continente.*

poſtquam non ceſſere (*tribuni pl.*) nec publicæ tempeſtati, nec ſuæ invidiæ, 4, 55. *i. q. periculum e bello.*

haud ignari, quanta invidiæ immineret tempeſtas, 3, 38.

acceſſiſſe etiam novam tempeſtatem regno tumultus Gallici, 45, 19. *cf.* 31, 10.

qui—multis ante tempeſtatibus ea tenuerat loca, 1, 5. *cf.* 9, 29.

TEMPESTIVUS, 4, 59. additum deinde omnium maxime tempeſtivo principum in multitudinem munere, ut ſtipendium miles de publico acciperet.—tempeſtiva oratio, 5, 12.

aggreſſus tempeſtivis temporibus rem prope prolapſam reſtituit, 45, 19.

TEMPLUM, 2, 1. ſub tutela inviolati templi etc. *de aſylo.*

ut Jovis templum—monumentum regni—relinqueret—et ut libera a ceteris religionibus area eſſet—exaugurare fana ſacellaque ſtatuit, 1, 55.

occupant tribuni templum, 2, 56. *i. e. tribunal.*—Roftraque id templum appellatum (*fuggeftum*), 8, 14. *cf.* 3, 17. *it.* 8, 35.—templum magiftratus, 23, 10.

templo egreffus, 41, 15. pro *curia. cf.* 1, 30. 37, 53. 39, 5.

de templo defcendit, 1, 18. *de augure ex edito loco, ubi definierat regionem, intra quam aufpicium fieri deberet, defcendente. Nam is locus, ea regio* templum *proprie dicitur, idque* capi, *quum definitur ab augure: cujus rei ritus l. c. defcribitur. vid.* tabernaculum —Palatium Romulus, Remus Aventinum ad inaugurandum templa capiunt, 1, 6. *Eft proprie* templum "locus qui ab omni parte afpici, vel ex quo omnis pars videri poteft." *Feftus in v.* contemplor.

TEMPUS, 5, 7. longi temporis opus. *de hiftoria, quæ longi temporis res geftas complectitur.*—tempora harum rerum, 6, 12. *i. e. res his temporibus geftæ: alias* tempora *pro ipfis rebus dicuntur.*

conftantiores nos tempus diefque facit, 22, 39.—quem tempus deteriorem in dies et locus alienus faceret, 7, 12.

tempore tuo pugnafti, 38, 45. *i. q. opportuno tibi. vid.* fuus.

et tempore improvifa ex montibus figna etc. 10, 14. *i. e. in tempore, opportune. vid. Intt. ad h. l.*

tempus eft, etiam majora conari, 6, 18. *cf.* 21, 54. *it.* 30, 4. —tempus exfurgendi ex infidiis et aggredi hoftem, 27, 41.

tempus comitiorum appetebat, 25, 2.

quum inter omne tempus (*fcil. fupplicii*) pater, vultufque, et os ejus fpectaculo effet, 2, 5.

forte quadam utili ad tempus, 3, 64. pro *ad id tempus. cf.* 31, 29. *it.* 32, 19. *eodem modo* fub tempus *dicitur,* 1, 35.

tempus autumni, 25, 26.

TEMULENTUS ex convivio, 41, 4.—per quam (*Indiam*) temulento agmine comiffabundus inceffit, 9, 17.

TENAX, 39, 25. ut equum tenacem, non parentem, frenis afperioribus caftigandum effe.

pondere tenacior navis, 28, 30.

TENDERE, 4, 8. et tribuni—ne in parvis quoque rebus incommode adverfarentur, haud fane tetendere.

fumma vi ut tenderent, 32, 32. *i. e. perficere conarentur.*—fi pertinacius tendent, 5, 9.

fi adverfus confenfum ampliffimi ordinis ultra tendant, 4, 26. *cf.* 5, 9.

dum evadere tendunt, 10, 1.—quo tenderent curfum, 23, 34.

tendendo ad fua quifque confilia, 4, 31.

in adverfum ventum nequidquam tendere, 40, 4.—tendebant in diverfum fententiæ, 36, 10.

fupinas tendens manus, 3, 50.

in prætorio tetenderunt Albius et Atrius etc. 28, 27. *i. e. eo ufi funt, tamquam fuo tentorio. cf.* 25, 6.

TENERE, 30, 35. tenente omnia equitatu. *i. e. non deferente, fed urgente. cf.* 28, 43.

tenuere ad Mendin, 31, 45. *i. q. ibi conftitere.*—hi—tenuere dextrum cornu, 1, 27.

tenuit imber continens per totam noctem, 23, 44. *i. e. duravit. cf.* 2, 3. *vid. Duker. ad* 4, 7.

nondum hæc, quæ nunc tenet feculum, negligentia deûm venerat, 3, 20.

tenet altercatio, 33, 22.—tenuit eum deliberatio, 35, 42. *i. e. morata eſt, impedivit in agendo. cf.* 3, 29. 27, 5.

pace obnoxia tenere populum, 6, 28 *i. q. in poteſtate habere.*

quum cerneret metu tenendos, quos fides non tenuiſſet, 7, 25. —quos metus non teneat, beneficio—devinciendos eſſe, 22, 22.

virtute regnum tenere, 4, 3. *i. e. obtinere.*—diique et homines Romani tenuerint Capitolium, 5, 51. pro *retinuerint.*

proconſules, ſicut priore anno tenuiſſent, obtinere eas provincias juſſerunt, 29, 13.

tenere veſtigia, 29, 32.—tenuit ales captam ſemel ſedem, 7, 26.

tenet nomen, 1, 17. *i. e. in uſu eſt, obtinet.*—fama tenet, 1, 4. *vid.* fama.

nox æquato timore neutros pugnam incipientes ad lucem tenuit, 22, 17. *cf.* 25, 21.

ſinum tenuiſſe, 32, 15.—regionem tenere, 30, 25. *i. e. eo pervenire.*—montes—Sabini petebant et pauci tenuere, 1, 37.—portum tenere, 22, 22.

et quædam religio tenet, quæ illi prudentiſſimi viri publice ſuſcipienda cenſuerint, ea pro dignis habere, quæ in meos annales referam, 43, 13. *i. q. impedit, vetat: itaque pro* dignis *recte legi vult Drakenborchius cum Creverio* indignis.

ne quid ferretur ad populum Patres tenuere, 3, 29. *i. e. eo rem deduxerunt, perfecere, ut ne etc. cf.* 4, 30. *it.* 24, 19.

magno certamine cum prætore habito tenuerunt cauſſam, 39, 3. *i. q. vicerunt.*

aliud integer populus—aliud forenſis factio tenebat, 9, 46.

in æterno ſe ipſa teneret ſervitio, 4, 35.

in eo fœdere teneantur, 1, 52. *i. e. comprehendantur.*—neque ſe teneri alienis fœderibus, 24, 29.

ut, quod tributim plebes juſſiſſet, populum teneret, 3, 55. *i. e. obligaret.*

quanta univerſos teneat Macedonas formula dicta, 45, 30.

TENOR, 5, 5. brevis profecto res eſt, ſi uno tenore peragitur.—uno tenore fidem coluiſſe, 22, 37. *cf. ibid. cap.* 47. *it.* 23, 49.

tenorem pugnæ ſervabant, 30, 18.—interrumpi tenorem rerum, 41, 15.

obſtinatus tamen eodem conſiliorum tenore æſtatis reliquum extraxit, 22, 15.

ſinceram ejus fidem æquali tenore, egregiamque operam in eo bello fuiſſe, 44, 13.

TENTARE, 28, 38. tentata eſt ſpes triumphi magis, quam petita pertinaciter.—tentare ſpem pacis, 21, 12. *i. e. periculum facere, an pacem conſequi poſſis.*

ſilentio nequidquam per præconem tentato, 8, 33. *i. e. num effici poſſit, ut ſileant.*

tentare sermonibus perplexis, 40, 5. *i. q. experiri per ambages, quo animo sint. cf.* 26, 24.

mens *in Africam* trajiciendi, nulli ante *Scipionem* duci tentata, 29, 26.

urbis tentandæ conatu absistit, 33, 5.—tentare munitiones, 9, 35.—frustra tentatis mœnibus Alexandriæ, 45, 11.—tentata verius pugna, quam inita, 22, 19.—cujus ut prius nosceret vires, quam periculo ultimo tentaret, 7, 23. *cf. ibid. cap.* 32.

tentata paullisper intercessio est ab tribunis plebis, 9, 8. *i. e. cœperunt dicere, ex quibus intelligeretur, eos cupere intercedere, ut viderent, quomodo acciperentur, et an tuto intercedere liceret.*

tentari patientiam, et tentatam contemni, 1, 32.

ut ægre expeditus miles tentabundus, manibusque retinens virgulta—demittere sese posset, 21, 36.

tentatum ab L. Sextio—ut rogationem ferret—per intercessionem collegarum—discussum est, 4, 49. pro *quod ab L. S. tentatum fuerat, ut—id vero etc.*

TENTATIO, 3, 38. tentationem eam fore abolendi sibi magistratus.—tentationem eam esse credens perseverantiæ suæ, 4, 42. *cf.* 35, 17.

TENUS, 21, 54. et erat pectoribus tenus aucta (*aqua pervadenda*) nocturno imbri.—urbium Corcyræ tenus, 26, 24.

TEPOR, 41, 2. ad primum teporem solis.

TERERE, 6, 8. ne in opere longinquo sese tererent.—ut in armis terant plebem, *ibid. cap.* 27.—cunctando tempus terere, 29, 24.

TERGERE arma, 26, 51.

TERGUM, 3, 55. tergo ac capite puniri.—terga adgredi, 32, 30. pro *hostem a tergo.*

TERMINARE, 32, 4 immensa planicies, ut subjectos campos terminare oculis haud facile queas. *i. e. finem perspicere.*

fana omnia, quod ea hostis possedisset, restituerentur, terminarentur expiarenturque, 5, 50. *i. q. fines fanorum ab auguribus pro more designarentur.*

ad agrum publicum a privato terminandum, 42, 1. pro *terminis separandum.*

terminare jussi, qua ulterior citeriorve provincia servaretur, 32, 28.

TERRA quam matrem appellamus, 5, 54.—urbs Roma—terra Italia, 42, 29. *cf.* 30, 32. *it.* 39, 17.—Africa, 29, 23.—Hispania, 38, 58.—Pharsalia, 33, 6.

auxilium Romanorum terræ, ob nimiam cultorum fidem in Romanos laboranti, orant, 21, 52.

ad eos Murgantinæ desciverunt terræ, 26, 21.

cœlum ac terras miscere, 4, 3.

Karthaginienses principes terrarum, 29, 17.—populi principis terrarum omnium legatos, 42, 39. *cf. Præf.*—principi orbis terrarum populo, 34, 58.—orbem terrarum victoriæ præmium fore, 30, 32.

ipse terra eodem—pergit, 31, 16. *Oppos.* classe. *cf.* 29, 18. *vid.* nefastus.

TERRENUS, 38, 20. terrenos et placide acclivos ad quemdam finem colles esse: *paullo post:* unum (*iter*) medio monte, qua terrena erant: *opponuntur saxosis montibus ac rupibus.*

TERRERE, 7, 34. territus animi.

TERRIBILIS, 44, 10. trepidos intra mœnia compulit: jamque ipsi urbi terribilis erat etc.

majora ac terribiliora vero afferre, 25, 24.

TERRICULUM *et* TERRICULA, 5, 9. sine tribuniciæ potestatis terriculis.—nullis minis, nullis terriculis se motos, 34, 11. *i. q. terriculamenta.*

TERRITARE, 2, 26. Sabini Romanos territavere; tumultus enim fuit verius, quam bellum.—missilibus territavere, 28, 33.

tribunicium domi bellum Patres territat, 3, 24.—finis et Gallis territandi et pavendi Romanis fuit, 21, 25.—minis territare, 8, 28.

TERROR judiciorum, 29, 36.—populationum, 21, 57.—nominis nostri, 5, 6.—belli, 3, 68.

terror externus, 3, 10.—peregrinus, 3, 16.—servilis, *ibid.*—anceps, 28, 19.—equester, 6, 12. *cf.* 9, 21.—terrores cœlestes maritimique, 29, 27.

ratus, vel terrore ceterarum expugnatarum, vel beneficio præsidii dimissi—non ultra in pertinacia mansuros, 36, 10.

tantus ejus magistratus (*dictatoris*) terror erat, 6, 28.

Perseus—in magno terrore erat, 44, 32.

aliquantum aperta quoque pugna præbuerunt terroris, 10, 14.

TERTIUS, 43, 15. Lepidus princeps (*senatus*) ab tertiis jam censoribus lectus. *cf.* 6, 27.

TESSERA, 7, 35. tesseram dari jubet.—extemplo tesseram dari jubet, ut prandeat miles, firmatisque cibo viribus arma capiat, 9, 32. *cf.* 27, 46.

TESTARI, 37, 56. testante fœdera Antipatro. *i. e. ad ea provocante.*

obtestansque deum et hominum fidem testabatur, 2, 10. *i. q. declarabat. cf.* 31, 13.—consulibus deos hominesque testantibus, 4, 53. *cf.* 3, 72.

hæc convenerunt, conscriptaque biennio post Olympiæ ab Ætolis, in Capitolio ab Romanis, ut testata sacratis monumentis essent, sunt posita, 26, 24.

quum—immemor in testando nepotis decessisset, 1, 34. *de testamento.*

TESTATIO, 8, 6. inter fœderum ruptorum testationem: *quum quidem deos testes invocaret, violata esse fœdera.*

TESTIS, 3, 71. editis testibus. *i. e. auditis testimoniis; certe provocatio ad testes nominatos intelligenda est. Sic et* 25, 3. *ult.* testibus datis *accipiendum.*

TESTUDO *castrensis quid sit?* 44, 9. *hæc proprie dicta, cujus ante Livium meminit Polybius in Excerptis: vid. Valef. ad Ammian.* 16, 12. *p.* 146. *de altera testudine vid. Liv.* 10, 29. *it.* 41. *cf. cap.* 43. testudine ad portas successit. *it.* 44, 9. fastigatam (*per scuta*) testudinem faciebant.

TETERRIMUS, 4, 3. decemviris—teterrimis mortalium—fimiles confules fumus habituri? *i. e. crudeliffimis, nocentiffimis. vid. Drakenborch. ad h. l.*

TETRADRACHMUM, 34, 52. *i. q. quatuor denarii. vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

TETRICA ac triftis (*difciplina*) veterum Sabinorum, 1, 18.

THESAURUS, 29, 18. nec ante (*dea*) definet omnibus eos agitare furiis, quam repofita facra pecunia in thefauris fuerit.

TIBICINES, 9, 30.—cornicines tibicinefque, 1, 43. *cf.* 7, 2. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

TIGNUM, 5, 54. in fuperficie tignifque caritas nobis patriæ pendet?

TIMERE, 4, 25. famem cultoribus agrorum timentes in Etruriam—frumenti cauffa mifere.

TIMOR, 2, 39. externus timor, maximum concordiæ vinculum, quamvis fufpectos infenfofque inter fe jungebat animos.

metus a Romanis—timor a principibus, 45, 26.

in timore civitas fuit—ea moliri Pœnos, 32, 26.

TIROCINIUM, 9, 43. malo tirocinio imbuendum Samnitem: *paullo poft* novæ copiæ *dicuntur, i. e. tirones.*

fenatus quum—fimul et tirocinio et perturbatione juvenis (*Demetrii*) moveretur, 39, 47.

TITULUS, 26, 25. adhiberentque humatis titulum.—aram cum ingenti rerum ab fe geftarum titulo Punicis Græcifque litteris infculpto, 28, 46.

infignes imaginum titulos claraque cognomina familiæ fecere, 30, 45. *cf.* 36, 40.—augentes titulum imaginis pofteri, 22, 31.

par—titulo tantæ gloriæ, 7, 1.—quidquid umquam terra marique memorandum geffimus, id tui triumphi titulo accedit, 25, 29.

cum patre fuo gerentes bellum Romanos fpeciofum Græciæ liberandæ tuliffe titulum, 42, 52. *cf.* 31, 15. *it.* 45, 11.—fub titulo prima fpecie minime atroci, 2, 56.—fub titulo æquandarum legum, 3, 67.

quum, qui prior auctor tam fævi exempli foret, occupaturus infignem titulum crudelitatis fuerit, 4, 29.—quem tandem titulum noftra calamitas habitura eft? 45, 22.

titulus bona hoftiliter vendendi, 2, 14.

litteræ cum privati nominis titulo miffæ, 45, 4. *i. e. Perfeus non Rex P.*

nifi in trajectu forte fluminis prohibendo, aliquarum navium concurfum in majus (ut fit) celebrantes, navalis victoriæ vanum titulum appetivere, 4, 34.

TOGA, 24, 38. quum toga (*rejecta*) fignum dedero.—quos—toga picta—honoraritis, 10, 7.

veftimenta exercitui deerant—mille ducentæ togæ—et duodecim millia tunicarum miffa, 29, 36. *fortaffe* faga *legendum*

TOGATUS, 3, 52. non pudet, lictorum veftrorum majorem prope numerum in foro confpici, quam togatorum etc. *i. e. civium*

honestiorum, quum plebs infima singulis vestimentis, h. e. tunicis, uteretur. cf. 9, 25.

TOLERABILIS, 10, 45. quonam modo tolerabilis futura Etruria fuisset. *i. e. quomodo occurri potentiæ Etruscorum potuisset. cf.* 28, 16.
quam ab sano initio res in hanc vix opulentis regnis tolerabilem insaniam venerit, 7, 2. *de ludis.*

TOLLERE, 40, 47. quum ignes nocte turribus sustulissent.
Patrum ac plebis certamina—sustulere illi animos, 3, 67.—seditio—deinde defectio Indibilis animos ejus sustulerant, 28, 36.
ille tamen dies est intercessione sublatus, 10, 9.
quod satis erat in usum, sublato, ceterum omne incensum, 22, 20. *absolute dictum.*

TORMENTUM, 24, 34. missa tormento *tela.*

TORPERE gelu, 21, 56.—torpebat vox spiritusque, 1, 25.
torpent consilia subita re, 1, 41. *i. e non occurrunt.*

TORPESCERE, 23, 9. quid tot dextræ? torpescentne in amentia illa?

TORPIDUS, 7, 36. torpidos somno insuper pavore exanimat. *cf.* 25, 38.
quod malum—quum stupore ac miraculo torpidos defixisset, 22, 53.

TORPOR, 9, 2. stuporque omnium animos, ac velut torpor quidam insolitus membra tenet.

TORRERE, 35, 5. sol ingenti ardore torrebat minime patientia æstus corpora. *Itaque Perizonius* 44, 38. pro militem torrentem meridiano sole *legi volebat* torrente.

TORRENS, 33, 18. ad ripam, qui tenui aqua interfluebat, torrentis. *paullo post* amnis *dicitur. Apud Virgilium sunt* torrentia flumina: *est enim* torrens *proprie adjectivum*; *ut* serpens *scil.* bestia, *e. i. g. a.*

TORRIDUS, 4, 30. defectus alibi aquarum circa torridos fontes rivosque.
pecora—torrida frigore, 21, 32. membra torrida gelu, 21, 40.

TOT tam opulenti tyranni regesque, 25, 24.
tot ac tam potentibus populis, 8, 12. *vid. Drakenborch. ad* 5, 54.

TOTIES, 6, 15. non adversus Volscos toties hostes, quoties Patribus expediat—dictatorem creatum esse. *Sic* semper auctores *et alia dici supra notatum est.*

TOTUS, 25, 16. toto animo a patiendo exspectandoque eventu in impetum atque iram verso.
multitudo tota Antiochi erat, 35, 33. *vid. Gronov. ad illum locum.*

TRACTARE, 44, 13. tractatæ conditiones amicitiæ.
consilia tractabantur, 33, 31.—consilia tractatu dura, 35, 32.
quemadmodum tractandum bellum in Hispania foret, 23, 28.
seditio intestina majore mole coorta, quam bella tractabantur, 5, 12.

TRACTATIO, 45, 18. in quibus præsens tractatio rerum certiora subjectura erat consilia.

TRACTUS, 3, 28. qui tractus castrorum, quæque forma esset.
tractus maris, 28, 30.

TRADERE, 36, 24. majus victoribus gaudium (*Damocritus*) traditus fuit. *Vid.* manus.
illi sacra—nobis facienda tradiderunt, 5, 52.
tradere equos in fluctuantem aciem, 6, 24. pro *immittere equites, si quidem vera lectio est.*
convertentem se inter hanc venerationem traditur memoriæ, prolapsum cecidisse, 5, 21.

TRADUCERE, 36, 3. regem Antiochum in Europam ad bellum gerendum traduxisse. *i. e. movisse ut transiret in E.*
ante currum (*triumphalem*) traducti, 33, 23.—traducti sub jugum, 9, 6.
in Etruriam traducto exercitu, 10, 37. *cf.* 9, 39.
quæ manus—Perrhæbiæ saltum—traducta, 44, 27. *pro* in *P. saltum: quam voculam Gruterus præter necessitatem putat excidisse.*
Lilybæum classe traducta, 29, 24.—instructasque copias flumen traduxit, 22, 45.
in concionem traducti legati, 45, 2. *i. q. producti.*
diem—consultando traduxerunt, 9, 32. *cf. cap.* 3.
vestros liberos traductos per ora hominum? 2, 38.

TRAGICUS, 1, 46. tulit enim et Romana regia sceleris tragic exemplum.

TRAHERE, 26, 5. Hannibalem diversum Tarentinæ arcis potiundæ Capuæque retinendæ trahebant curæ.
pervicit—ut dejecto Fabio (*petitione*) fratrem traheret, 39, 32. *i. e. ad consulatum perduceret, efficeret, ut consul crearetur.*
mora, qua trahebant bellum, 9, 27.—dissimulare et trahenda re esse, 24, 27.—belli trahendi caussa, 5, 11.—traxerat tempus, 44, 10.
Scipio trahens exercitum gravem jam spoliis multarum urbium, 30, 9.
mulierum ac spadonum agmen (*Darium*) trahentem, 9, 17.
impedimentum majus quam auxilium traheret, 9, 19.—fessum vulnere, fessum cursu trahens corpus, 1, 25.—fessa ægre trahentes membra, 22, 2.
Pœnus—expertem omnis juris et conditionis et linguæ prope humanæ, militem trahit, 23, 5.
auctores utroque trahunt, 1, 24.—in diversum trahunt, 25, 11.—trahere ad meliora responsa, 8, 21. *i. e. responsa in melius interpretari.*
dictatoris acies alienam (*magistri equitum*) pugnam sequetur, non partem maximam victoriæ trahet? 9, 40.—nisi partem petendo totum traxeris, 6, 40.
in hoc me longa vita et infelix senecta traxit, ut exsulem te —viderem? 2, 40.
Servilius exigua in spe trahebat animam, 3, 6.
trahere rem ad hostes *dicuntur, qui deditionem et volunt et perficiunt. Sic* 23, 8. *cf.* 24, 2. plebs ad Pœnos rem traheret.

tempore illi præcepto, at hi numero avium, regnum trahebant, 1, 7. *fcil. ad caput factionis fuæ.*

captæ decus Nolæ ad confulem trahunt, 9, 28. *i. q. ad eum auctorem referunt.*

quo traxit fortuna temere facinus, 2, 12.—Tufci fere omnes confciverant bellum; traxerat contagio proximos Umbriæ populos, 10, 18. *cf.* 26, 1. *it.* 42, 44.

invitatio benigna in vinum traxit, 40, 7.

trahique magis, quam vellet, in arcanos fermones eft cœptus, 42, 17.

neminem—fæpius, quam Poftumium, in difceptationem trahebat, 4, 49.

quin apud cives partem doloris et exercitus amiffi—et publica trahebat clades, 25, 36. *i. q. producebat, diuturniorem faciebat.*

hoc tractus vinculo quum (*Romam*) rediiffet, 42, 22. *i. e. nova rogationis denunciatione.*

TRAJICERE, 31, 48. quum una (*colonia*) direpta et incenfa effet, trajecturumque id incendium, velut ex continentibus tectis, in alteram tam propinquam coloniam effet.

mediam trajecit (*pars equitum*) aciem, 42, 7. *i. e. perrupit.*

tumultuofe amne trajecto, 37, 38.—amnem vado trajecit, 21, 5.—omnibus ferme fuis trans Rhodanum trajectis, 21, 26.—quem (*exercitum*) Iberum amnem trajecit, 22, 39. *cf.* 26, 42.

coguntur naves in alteram ripam amnis transjicere, 10, 2.—legiones trajectæ, 37, 2.

in continentem trajectus, 32, 6. *cf. cap.* 17.—Ægeo mari trajecit, 37, 14.

vigilem venabulo trajicit, 25, 9.

TRAMES, 2, 39. tranfverfis tramitibus tranfgreffus.

TRANQUILLUS, 28, 25. tranquillam feditionem, jam per fe languefcentem, repentina quies rebellantium Hifpanorum fecit.

aut tranquillum, aut procellæ in vobis (*militibus*) funt, 28, 27.

in urbe ex tranquillo necopinata moles difcordiarum inter plebem ac Patres exorta eft, 4, 43.

nec cetera modo tribuni tranquillo peregere etc. 3, 14. *ante Drakenborchium legebatur* tranquille. *cf.* 26, 51.

TRANSCENDERE, 9, 44. an (*Pifo*) confulto binos confules, falfos ratus, tranfcenderit etc. *i. e. omiferit.*

tranfcendere feftinat ordinem ætatis, 40, 11. *cf. cap.* 9.—tranfcendendo media, fumma imis continuare, 32, 7.

per Vefcinos in Campaniam—tranfcendunt, 10, 20.

TRANSCRIBERE, 21, 26. in locum ejus (*legionis*) tranfcripta legione nova.

tranfcribi tantum recitarique eos juffurum, 23, 23. *de lectione fenatus.*

TRANSFERRE, 3, 68. nifi a portis noftris mœnibufque ad illorum urbes hunc belli terrorem tranftulero.

tranftulit in triumphum multa militaria figna fpoliaque alia et fupellectilem regiam, 45, 43. *vid. Intt. ad h. l. cf. cap.* 39. *it.* 34, 52. *et Sueton. Jul. cap.* 80.

TRANSFIGERE, 5, 36. Fabius—ducem Gallorum—per latu transfixum hasta occidit.

TRANSFUGAM—nihil aliud, quam unum vile atque infame corpus esse ratus, 22, 22. *cf.* 37, 39 *ubi* hostes *cum* pecoribus *comparantur. it.* 26, 12.

TRANSFUGIUM, 22, 43. ut, quo longius ab hoste recessisset, transfugia impeditiora levibus ingeniis essent. *paullo ante dicuntur milites* de transitione consilium cepisse.

TRANSGREDI, 10, 27. transgresso Apennino. *si modo sanus locus.* in Corsicam transgressus, 42, 1. *cf.* 21, 5. *vid.* trames.

TRANSIGERE, 23, 32. transactis rebus, quæ in urbe agendæ erant.

prius de prætoribus transacta res, quæ transigi forte poterat, 32, 28.

optimum visum est, committere rem fortunæ, et transigere cum Publilio certamen: itaque in aciem copias educunt, 9, 12.

nisi in primo pavore—transacta res esset, 10, 41.

TRANSIRE, 2, 10. si transitum pontem relinquerent. *cf.* 21, 43.—transito amne, 23, 28.

nec manere ergo, nec transire aperte ausus, 1, 27. *scil. perfugæ modo.*

pedites equitesque insignes donis transiere ac transvecti sunt, 10, 46.

Minucium—transiisse a Patribus ad plebem—invenio, 4, 16.

TRANSITIO, 26, 12. famesque—nulli non probabilem caussam transitionis faceret—scortum transfugarum unius etc. *Vid.* transfugium. *cf.* 45, 6.

TRANSITUS quosdam pretio mercatum, 23, 28.—transitum eâ non esse, 21, 32.—transitum claudere, 27, 46

TRANSMARINUS, 26, 24. quod gentium transmarinarum in amicitiam primi venissent—transmarinæ res, 26, 37.

TRANSMIGRARE, 5, 24. actio movebatur—transmigrandi Veios.

TRANSMITTERE, 44, 28. unde transmittere in Macedoniam possent.

ne in Italiam transmittant Galli bellum, 21, 20.

TRANSNARE, 21, 47. Magonem cum equitatu et Hispanis peditibus flumen extemplo transnasse: ipsum Hannibalem per superiora Padi vada exercitum traduxisse.

TRANSPORTARE, 26, 17. exercitum—in naves impositum Nero in Hispaniam transportavit.

TRANSVEHERE, 21, 47. ut jam Hispanos omnes inflati transvexerint utres. *cf.* 10, 46.

ut equites idibus Quinctilibus transveherentur, 9, 46.

in eo triumpho Gallicis carpentis arma signaque et spolia omnis generis transvexit, 36, 40.

TRANSVERBERARE, 38, 22. transverberatis scutis. *cf. Cæsar. de Bello G.* 1, 20.

TRANSVERSUS, *vid* limes, *it.* trames.

TRANSULTARE, *vid.* desultor.

TREPIDARE *indicat non motum aliquem simpliciter, ad capessendam*

rem, neque omnem tumultum illum, qui fit ante concursum, sed motum cum festinatione aliqua, sive e terrore repentino, sive quacumque alia subita re, ex qua festinatione aliquid confusionis tumultusque oritur. Vide B. Patruum in Actis Erudit. ad a. 1743. p. 17. Hinc intelligi commode possunt sequentia:

maximam partem ad arma trepidantes cædes oppressit, 9, 37.

dum in sua quisque ministeria discursu trepidat ad prima signa, 23, 16.

ut—exercitus—haud satis decoro prœlio trepidaret, 28, 19.

dum trepidant acie instruenda, 34, 14. *cf.* 44, 6. 38. *et* 40.

Æquorum exercitus, tumultuario similis, sine ducibus certis, sine imperio trepidare, 9, 45.

ut—pars terga trepidantium invaderent, 27, 1.

strepitu sequentium trepidante equo, 1, 12.—inter pugnæ fugæque consilium trepidante equitatu, *ibid. cap.* 14.

concursu pastorum trepidantium circa advenam, 1, 7.

ut tot uno tempore motibus animi turbati trepidarent magis quam consulerent, 21, 16.

subinde per alia atque alia pavida consilia et imperia trepidans, 44, 6. *cf.* 28, 30.

ne in foro subitis trepidaret consiliis, et omnia temere ac fortuito ageret, 2, 28.

TREPIDATIO, 21, 25. cum magna trepidatione et pavore omnium.

contemplatique trepidationem fugamque hostium prope una voce exclamavere omnes, ut sequerentur, 37, 24.

TREPIDUS, 8, 37. trepidam civitatem excire. *i. e. ut trepida fieret, exciendo trepidam reddere.*

trepido nuncio excitatus, 1, 48.—res trepidæ, 34, 11.—trepidi rerum suarum, 5, 11. *it.* 36, 31.

TRIARIUS, 8, 8. res ad triarios rediit.

TRIBUNAL, 28, 27. Albium et Atrium sedisse in tribunali P. Scipionis. *i. e. castrensi, cespiticio. vid.* templum.

TRIBUNICII, 3, 35. ipse medius inter tribunicios—in foro volitare. *qui tribuni fuerant.*

TRIBUNUS Celerum, in quo tum magistratu etc. 1, 59.

tribuni *dicti simpliciter pro* tribunis plebis. *Vid. Drakenborch. ad* 2, 56. *cf.* 3, 64. *it.* 9, 33.

tribuni consulares, 8, 33.—tribuni mil. Rufuli, 7, 5. *Oppos.* comitiati. *cf.* 42, 31. 43, 12. 44, 21.—quos sibi (*tribuni pl.*) collegas cooptassint, 3, 64.

TRIBUS, 1, 43. post expletas quinque et triginta tribus duplicato earum numero, centuriis juniorum seniorumque etc. *vide Gronov. ad h. l. it. B. Patruum ad Sueton. Jul. cap.* 13. *cf.* 3, 64. *est autem* explere tribus *i. q. dimidio numero tribuum majorem suffragatorem habuisse.*

jure vocatur tribus, 5, 18. *i. e. ad eum ordinem, quem Servius instituerat.*—tribum ferre, 8, 37. pro *suffragia tribus.*—tribu moti, 24, 18. *cf.* 45, 15. *i. e. ut posteriori loco Livius ipse dicit, mutare tribum jussi.*

fierique fe pro tribu ædilem videret, 9, 46. *i. e. a tribu prærogativa. vid. Gronov. ad h. l. it. in Obff.* 4, 1.

TRIFARIAM exercitum in diverfiffimas regiones diftraxere, 26, 41.

TRIGEMINUS, 6, 7. trigeminæ victoriæ triplicem triumphum—egiftis.

TRIPARTITO urbem aggreditur, 21, 7.—Iberum copias trajecit, *ibid. cap.* 23.

TRIPUDIUM, 25, 17. armatum exercitum decucurriffe cum tripudiis Hifpanorum, motibufque armorum et corporum fuæ cuique genti affuetis. *cf.* 23, 26. erumpunt igitur agmine e caftris, tripudiantes more fuo.

TRISTIS, 24, 8. triftia ad recordationem exempla.

additumque inerti cenforiæ notæ trifte fenatufconfultum, 24, 18.

TRIUMPHARE, 45, 39. triumphantes aurati purpuratique.

hi omnium primi, nullo bello gefto, triumpharunt, 40, 38.

ex Hifpania triumphavit, 34, 46.

TRIUMPHUS caftrenfis, 7, 36.—triumphum clamare, 21, 62. *pro* io triumphe! *exclamare. vid.* titulus.

duo fingularia hæc ei viro (*Publilio*) primum contigere; prorogatio imperii non ante in ullo facta, et acto honore triumphus, 8, 26. *cf.* 28, 38.—triumphus agebatur, 41, 14.

Papirium, tamquam ex hoftium ducibus, fic ex Romano imperatore victoriam et triumphum petere, 8, 33.—juftiffimos meriti triumphos, intentari.

Boiorum triumphi fpem collegæ reliquit, 33, 37. *i. e. de Boiis.*

TRIUMVIRI capitales, *Epit.* 11. 25, 1. *et* 39, 14. *iidem dicti* carceris lautumiarum, 32, 26.—epulones, 33, 42.—menfarii, 23, 21.—agrarii, 27, 21.—facris conquirendis donifque perfignandis, 25, 7.

TRUCIDARE, 6, 37. nec fœnore trucidandi plebem alium (*modum*) Patribus umquam fore.

Papirius—traditur—ceteros trucidatos, 5, 41. *oratio ἀνακόλουθος.*

fervilibufque omnibus fuppliciis cruciatos trucidando occidit, 29, 18. *cf.* 21, 13.

TRUCIDATIO, 28, 16. inde non jam pugna, fed trucidatio velut pecorum fieri.

TRULLA, 37, 11. trullis ferreis multum conceptum ignem præ fe portabant.

TRUNCUS, 41, 9. puerum trunci corporis—natum. *i. e. parum integri.*

urbs trunca (*Capua*) fine fenatu, fine plebe, fine magiftratibus, prodigium; relicta crudelius habitanda, quam fi deleta foret, 31, 29.

TRUX ingenium, 3, 54.—oratio, 4, 48.—orator, 34, 5.—fententia, 29, 19.—cantus, 5, 37.—vultus, 45, 10.

fpecies profecto his ibi truces Gallorum fonumque vocis in oculis atque in auribus fore, 6, 28.

TUBICINES, *vid.* accenfere.

TUERI caftra, 33, 15. *Sic primus edidit Gruterus, quem recentiores fequuntur: fed MSti lectionem* tenere *revocavit Drakenb.*

pecunia ad claffem tuendam bellumque Macedonicum ea decreta eft, 23, 38.

ut fuæ quifque provinciæ fortem tueretur, 10, 26.

eodem fe genere (*vitæ*) tuebatur, 39, 9. *i. e. quæftum eumdem faciebat.*

TUM quum maxime in hoftiam intuens, 40, 13. *cf.* 23, 9. *it.* 40, 32. *vid. Clav. Ciceron. in* quum maxime.

fi fciens fallo, tum me Jupiter O. M. etc. 22, 53. *Gronovius legi vult* tu. *Dukerus autem vindicat vulgatum.*

tum bellum et forta confilia placeant, tunc fponfio et pax repudietur, 9, 11. *cf.* 21, 36. *it.* 28, 15.

TUMERE et queri, 33, 11. pro *ira tumere, ut alibi Livius loquitur, nifi vero pro* jam tumentes *legamus* ira tumentes. *Sic* 31, 8.

TUMULTUARI cœptum eft, 36, 44. *cf.* 24, 21.—tumultuatum verius quam belligeratum, 21, 16.

ne tumultuarentur, 41, 5. *fcil. Romæ, confcribendis propter tumultum legionibus.*

TUMULTUARIUS exercitus raptim confcriptus, 8, 11. *cf.* 9, 45.

caftra tumultoaria raptim communierunt, 28, 16.

tumultuaria prœlia, 29, 36. *cf.* 35, 4. certamina, 21, 7.—pugna, 27, 42.

tumultuario opere, 42, 63. *de muro reftituto. cf.* 44. 19.

tumultuariæ agreftium Etrufcorum cohortes, 9. 36.—tumultuarius miles, 1, 37.—dux, 26, 37.

TUMULTUOSE, 2, 29. fenatus tumultuofe vocatus tumultuofius confulitur.

TUMULTUOSUS nuncius, 2, 24.

facta popularia in fpeciem, tumultuofa eadem, 6, 14.

tumultuofa prœlia, 27, 2. *cf.* 28, 15. *it.* 30, 8. *Oppof.* magna.

tumultuofo et minaci genere pugnæ, 1, 14.

quod tumultuofiffimum pugnæ erat, 2, 10.—iter prope ipfo prœlio tumultuofius fuit, 42, 66.

tumultuofa turba, 6, 14.

TUMULTUS, 21, 48. tumultu, quam re, major cædes.—tumultum magis, quam certum nuncium, intulerunt caftris, 31, 36.

tumultus verius fuit, quam bellum, 2, 26.—triarii tumultum jam in concione mifcentes, 8, 32.

ad crefcentem tumultu jam metum feditionis, 2, 45.

ubi conticuerit tumultus, 22, 55.

Hifpania magno tumultu ad bellum confurrexit, 33, 19. provincia eft in tumultu, 31, 10.

tumultumque inter fe majorem, quam in prœlio, edentibus, 36, 19.

ita Hifpaniæ rebellantis tumultu, haud magno motu intra paucos dies concito et compreffo, 29, 3.

tumultum apud alterum confulem in caftris (*pulvis confpectus*) fecit, 9, 43.

defperato improvifo tumultu, 10, 14. *i. e. impetu ex infidiis.*

quidam et a Cenomanis—tumultum ancipitem injectum, cæsaque in medio quinque etc. 32, 30.

cujus (*gentis*) secundum Gallicos tumultus arma terribiliora essent, 9, 29. *vid.* bellum.

TUMULUS silvestris, 27, 26. *debebat esse* silvester; *sed, quantum e silentio Drakenborchii conjicere licet, libri non variant.*

nudus tumulus et asperi soli, 25, 36.

loco jacente inter tumulos castra habentes, 5, 48. *Drakenborchius intelligit colles ipsius urbis Romæ*; *Doujatius autem sepulchra.*

TUNC, 1, 25. illorum tunc arma, illorum intueri manus. *pro* nunc. *Sed fortasse Livius e sua persona hoc dixit. Vid.* tum.

TUNICA lato clavo, 30, 17.—tunicæ versicolores, 9, 40.

TURBA navalis, mixta ex omni genere hominum, 26, 20.

clauserant portam turbæ—turba conferta iter reliquum clauserat, 39, 49. *vid.* tumultuosus.

ingens turba circumfusi fremebant, 26, 35.—tanta multitudo juniorum Romam convenit, ut gravis urbi turba insolita esset, 43, 14.

omnem forensem turbam excretam in quatuor tribus conjecit, 9, 46. *cf.* 24, 48.

ne in turba quidem, 5, 2. *de octo tribunis mil. cons. potestate.*

TURBARE, 3, 66. quum dies alicui nobilium dicta novis semper certaminibus conciones turbaret.

ne incerta prole auspicia turbarentur, 4, 6.—ne spem pacis turbare vellent, 32, 36. *cf.* 29, 12.

permissus equitatus turbaverat ordines, 3, 70.—tum quoque equites haud modice primo impetu turbavere, 38, 13. *i. q. turbas dedere.*

donec territum—oculisque simul ac mente turbatum—obtruncat, 7, 26.

TURBATOR, 2, 16. quum pacis ipse auctor a turbatoribus belli premeretur. *Vid.* bellum.

vulgi turbatores, 4, 2. *it. cap.* 48.

TURBIDUS, 3, 40. nisi quod in turbido minus perspicuum fore putent, quid agatur.

arma signaque per turbidam lucem in primo apparebant, 10, 41. *i. e. per lucem excitato pulvere turbatam.*

TURRIS, 33, 48. Hannibal—ad suam turrim pervenit. *i. e. speculam s. villam in edito sitam, quemadmodum et Græci πύργον dicunt: unde πύργοι in vineis, etiam in scriptura sacra, memorantur. vide B. Patruum ad Sueton. Ner.* 38.

e turri prætoriæ navis, 37, 24. *naves turribus allevatæ apud Florum commemorantur. vid. Scheffer. de Milit. Nav. Vett.* 3, 1.

TUTAMENTUM, 21, 61. adeoque pluteos ac vineas Romanorum (*nix*) operuerat, ut ea sola, ignibus aliquoties conjectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit.

TUTARI, 6, 42. fuga se longinqua—ab hoste sese tutati sunt. *cf.* 5, 2. *it.* 8, 31.

ceteros propinquitas urbis tutata est, 10, 37. *cf. cap.* 46. *it.* 21, 61.

ut ſuæ quiſque partis tutandæ reus ſit, 25, 30. *h. e. ita eam tuendam habeat, ut neglectæ et amiſſæ ſolus culpam ſuſtineat.*

TUTELA, 1, 6. ut dii, quorum tutelæ ea loca eſſent, auguriis legerent, qui nomen novæ urbi daret.

fratre relicto Pergami, ad tutelam regni, 42, 55.

TUTO in Hexapylo agmen receptum eſt, 24, 32. *niſi cum aliis* totum *legatur.*

TUTUS, 39, 19. utique (*Fecenia*) tuto eſſet. pro *in tuto. Sic* 3, 45. intervallo ac locis tutus, 23, 26. *vid. Gronov. ad h. l.*

tuta celeribus conſiliis præpoſiturum, 22, 38.

TUUS, 25, 12. multaque millia occiſa tua deferat amnis etc. pro *tuorum.*

næ tibi, P. Corneli, quum ex alto Africam conſpexeris, ludus et jocus fuiſſe Hiſpaniæ tuæ videbuntur, 28, 42.

TYRANNIS, 38, 14. quinque et viginti talenta tyrannidem tuam exhaurirent. *int. de terris ejus.*

TYRANNUS, *vid.* exitiabilis.

V.

VACARE, 42, 4. quum agri Gallici—aliquantum vacaret. *i. e. ſine cultoribus eſſet.*

vacat reſpublica milite et pecunia, 2, 48.

cognitio vacantium militiæ munere poſt bellum differtur, 4, 26.

VACATIO, 27, 38. qui (*coloni maritimi*) ſacroſanctam vacationem dicebantur habere.—vacationes recitare, *ibid. i. e. jura vacationis.*

ſcribere exercitum ſine ulla vacationis venia, 8, 20. *cf.* 24, 18.

quinquennii militiæ vacationem decrevit, 23, 20. *cf.* 42, 33.

VACUUS, 24, 18. cenſores vacui ab operum locandorum cura propter inopiam ærarii.

vacuo ab hoſtibus mari Samum trajecerunt, 37, 13.

vacuis occurſu hominum viis, 5, 41.—per vacuum in ſubmoto locum cuneo irruperunt, 25, 3.

ut in vacuo (*agro*) vagaretur cupiditas privatorum, 42, 19.

qui obſidione delegata in curam collegæ, vacuus per agros cuncta infeſta commeatibus hoſtium fecerat, 9, 13. *i. e. a cura obſidionis, ut Dukerus explicat. Sed idem conjicit, fortaſſe legendum eſſe* vagus.

vacuam domum novo matrimonio facere, 1, 46.

vacuam noctem operi dedere, 3, 28. *i. e. non impediverunt, quo minus per noctem opus perficeretur.*

vacui pace Punica Romani, 31, 1.—vacua civitate, 3, 40. *i. q. quieta, pacata.*

VADERE citato equo, 30, 12.—in hoſtem, 7, 24.—in quas (*cohortes*)—victores vadunt, 9, 43.—in prœlium, 7, 16.

vadere ad hoſtem, 22, 19.—ad ſubjectum arci forum, 32, 25.
vadit adverſus imminentem hoſtium aciem, 9, 31.
vadentemque per intermiſſa cuſtodiis loca Decium ſecuti ſunt —jam evaſerant media caſtra—obviis cuſtodiis cæſis ad caſtra conſulis pervadit, 7, 36.

VADES deſerere, 39, 41. *dicitur de reis, qui vades dedere de ſiſtendo ad diem. cf.* 3, 13.

VADIMONIA fieri juſſerunt, 23, 32.

VADUM, 38, 12. vado ſuperari amnis non poterat. *cf. cap.* 18.—proxima littori vada, 31, 1.

VAGARI populabundum hoſtem per agros paſſi, 2, 60.—duo exercitus, diverſis vagati partibus, omnia—evaſtarunt, 10, 15.
cum hac—licentia per urbem (*tibicines*) vagarentur, 9, 30.

VAGUS, 7, 17. multoſque populatores agrorum vagos palantes oppreſſit. *cf.* 33, 15.
vagus paullo poſt equus errans per urbem cognitus, 27, 16.
vaga populariſque ſupplicatio ſtudiis prope celebratior fuit, 3, 63. *i. e. injuſſu facta.*

VALERE, 7, 6. num etiam in deos immortales inauſpicatam legem valuiſſe? *i. e. vim habuiſſe, efficacem fuiſſe.*
metus ad omnes valuit, 38, 28. *i. q. omnes impulit, ut etc.*
in mediterraneis quoque ac montanis ad ferociores jam gentes valuit, 21, 60. *i. e. apud eas in auctoritate fuit.*
dum pro argenteis decem aureus unus valeret, 38, 11.

VALETUDO, 26, 22. oculorum valetudinem excuſavit. *Vid.* jocari.

VALIDA civitas, 3, 8. *h. e. quæ peſtilentiam ſuperaverat.*
urbs portu ac mœnibus valida, 24, 2.—munitiones validiores impoſitæ, 36, 17.
urbem—neque mœnibus, neque viris atque armis validam, 24, 40. *cf.* 43, 21.
validiores opibus—civitates, 21, 1.
inſulam fertilem agro; viris, armis haud æque validam, 28, 37.—præſidia valida, 44, 35.

VALLARE, 9, 41. caſtra vallantem Fabium adorti ſunt.

VALLIS, 4, 46. per ſupinam vallem fuſi ſunt. *Vid.* ſupinus.
in averſis vallibus conſidere jubet, 27, 41. *eamdem vocem pro* adverſus *reſtitui vult Gronovius* 2, 31.

VALLUM *Græcum et Romanum quale?* 33, 5. *vid. Polyb.* 17, 14. *it. Clav. Ciceron. in h. v.*
haud ſecus, quam vallo ſepta, inhorreret acies, 8, 8. *ſcil. ob haſtas in terra fixas ab militibus, qui in ſubſidiis erant.*
vallum ſecum portare Samnitem, 10, 35.
Italiæ niſi quatenus vallum caſtrorum cingit, nihil reliqueritis Pœno, 28, 39.

VANUS, 34, 39. vani ictus. *i. q. irriti.*—vanum teli genus, 31, 39. *i. e. non efficax.*—vana incaſſum jactare tela, 10, 29.
ex vano habere ſpem metumque, 27, 26.—vanam victoriam vanior irritam faceret pax, 9, 9.
famam egregiæ victoriæ cum vanioribus litteris magiſtri equitum Romam perlatam, 22, 24.

varior jam erat hostium acies, 2, 47. *ubi quidem Gronovius legi vult* rarior.

vana laudibus suis oratio, 4, 41.—haud vana attulere, *ibid. cap.* 37. *i. e. vera.*

nihil haustum ex vano velim, 22, 7. *nisi legendum* ex vario. *vid. Drakenborch. ad h. l. it. ad* 29, 23.

vana vertare in omnes opiniones licet, 4, 20.

quoniam primum vanum inceptum evasisset, 35, 47.

invidia vulgi vanum ingenium dictatoris corrupit, 1, 27.

vanis animis et minis increpat hostem, 22, 28.

VARIARE, 3, 45. variat libertas caussis et personis.—fortuna, 9, 18.

variante fortuna eventum, 23, 5.—variabant secundæ adversæque res non fortunam magis, quam animos hominum, 25, 1.

variata memoria actæ rei, 21, 28. *i. e. varie traditur de modo rei gestæ.*

ex verna primum intemperie variante calores frigoraque, 22, 2.

VARIATIO, 24, 9. consules centuriæ sine variatione ulla dixerunt.

VARIE, 5, 23. quia tot annis varie ibi bellatum erat. *i. q. ancipite Marte. cf.* 2, 2.

VARIETAS, 9, 17. varietatibusque distinguendo opere, et legentibus velut deverticula amœna, et requiem animo meo quærerem.

varietates annonæ, 7, 31.

VARIUS, 2, 6. ibi varia victoria et velut æquo Marte pugnatum est.

VASA *pro omni instrumento ac supellectili dicta,* 1, 24. vasa comitesque meos.—vasa silentio colligere, 21, 47.

VASTITAS, 8, 9. consternatæ cohortes Latinorum fugam ac vastitatem late fecerunt.

VASTUS, 3, 7. in vasto (*vacuo*) ac deserto agro.—solitudines vastæ, 6, 41.—urbe a defensoribus vasta facile potiti sunt hostes, 23, 30.—nec solum modo vastum hosti relictum, 10, 12.

omnia, velut forte congregata turba, vasta ac temeraria esse, 24, 48. *Oppos.* conferta et ordinata.

vastam incendiis ruinisque relinquere urbem, 5, 53. *vulgo exhibent* vastatam: *quæ verba sæpius confusa sunt. cf.* 4, 39.

VATES, 6, 12. si quid dii vatesque eorum in futurum vident.

animus meus, maximus mihi ad hoc tempus vates, præsagit, 26, 41.

sacrificulos vatesque foro, circo prohiberent? 39, 16. *cf.* 25, 1.

VATICINI libri, 25, 1. quicumque libros vaticinos precationesve, aut artem sacrificandi conscriptam haberet.

UBI, 36, 19. Elatiæ, ubi primum reliquiis conlectis.

ex olla, ubi exta coquerentur, 41, 15.

hic Capitolium est, ubi quondam—responsum est, eo loco caput rerum—fore, 5, 54.

ubi primum posset, 42, 38.

ne ubiubi regum deſiderium eſſet, 2, 2. *cf.* 42, 47.

UBIQUE ſemper, *vid.* ſemper.

VECORS, 9, 23. velut vecordes illati. *i. q. furibundi. cf.* 28, 22. vecors impetus, 7, 15. *cf.* 4, 50.

VECTARI per urbem, 34, 3. *cf.* 35, 35.—id ſatis habitum ad fructus ex agris (*navi*) vectandos, 21, 63. *cf.* 28, 42.

VECTIGALIS, 23, 48. quæ (*Sicilia ac Sardinia*) ante bellum vectigales fuiſſent. *cf.* 5, 10.

VEGETUM ingenium in vivido pectore vigebat, virebatque integris ſenſibus, 6, 22.—feſſi cum recentibus ac vegetis pugnabant, 22, 47.

VEHERE, 22, 43. qui (*ventus*) campis torridis ſiccitate nubes pulveris vehit.

unn equo per urbem verum triumphum vehi, 28, 9.

VEHICULUM, 1, 59. invecta corpori patris nefando vehiculo filia.

VEL, 44, 6. ut vel murus objici, turreſque excitari potuerint.

unum vel adverſus omnes ſatis eſſe, 2, 44. *cf.* 5. 6. *it.* 9, 24.

cujus eo tempore vel maxima apud regem auctoritas erat, 36, 41.

VELAMENTA ſupplicum, ramos oleæ—porrigentes, 29, 16. *cf.* 30, 36.—legati cum infulis et velamentis venerunt, 25, 25.—ramos oleæ ac velamenta ſupplicum alia porrigentes, 24, 30.

VELATUS, 2, 54. claris inſignibus, velut infulis, velatos ad mortem deſtinari. *vid. Clav. Ciceron. in h. v.*

qua (*toga*) ſimul—velatus proceſſit, 3, 26.

pileati aut lana alba velatis capitibus volones epulati ſunt, 24, 16.

navis velata infulis ramiſque oleæ, 30, 36.

VELLE, 3, 68. malæ rei ſe, quam nullius, turbarum ac ſeditionum duces eſſe volunt. *i. q. malunt: uti enim* magis *ante* quam *ſæpe omittitur, ita* magis *latet in* velle. *cf.* 25, 29.

ne quem eorum Ætoli recepiſſe velint, 38, 11. pro *recipiant.*

volens propitius adeſſet, 7, 26.

quibuſdam volentibus novas res fore, 21, 50. *i. e. quoſdam libenter rerum novarum participes fore.*

VELLERE vallum, 9, 14. *it.* 10, 25.—omni parte munimenta vellebantur, 2, 25.

VELUTI ſi ſenſiſſet auditas preces, 1, 12.

VENALEM ſanguinem habere, 28, 21.

VENATIO, 25, 9. cum ſolito captæ venationis onere. *i. q. feræ confectæ.*

VENDERE, 40, 51. quas (*tabernas*) vendidit in privatum.

VENDITARE, 3, 35. ipſe (*Appius*) medius inter tribunicios—in foro volitare, per illos ſe plebi venditare etc.

VENENUM—efficacia, 42, 17.

venenum urbis hujus (*diſcordia*), 3, 67.—tribuni plebem agitare ſuo veneno, 2, 52.

id unum venenum (*ſeditiones*), eam labem civitatibus opulentis repertam, 2, 44.

donum inimicorum veneno illitum fore, 5, 2.

VENERATIO, 5, 21. convertentem se inter hanc venerationem etc. *i. q. precatio.*

VENIA, 8, 35. quod suis precibus negasset, ejus populo Rom. veniam dedisset. *i. q. id populo Rom. concessisset*; *nam* venia *h. l. est gratia, quæ fit alicui.*

cum bona venia se auditurum, 29, 1. *paullo post:* cum gratia imperatoris.

in desperata venia hostes cæcos in supplicia eorum ageret, 9, 14.—ad petendam erroris veniam, 7, 20.

VENIRE, 42, 25. legati venirent, speculari etc.—te ad opem ferendam aliis gloriari venisse, 10, 18.

si quando similis fortuna venisset, 24, 40.—quam prope ultimum discrimen suis et collegæ certaminibus nuper ventum foret, 10, 22. pro *evenisset.*

quæ deinde venerunt, 9, 12.—si quid adversi venisset, 10, 45.

parum est, si, cujus pars tua nulla adhuc fuit, in partem ejus venis? 6, 40.

bis ejusdem voti damnata resp. in religionem venit, 10, 37.

disciplina militaris in artis perpetuis præceptis ordinatæ modum venerat, 9, 17.

abjectis armis—in fidem consulis venerunt, 10, 43.—castella integra in potestatem venere, 9, 38.

priori Remo augurium venisse fertur, 1, 7.

pugna jam in manus, jam ad gladios, venerat, 2, 46.

ut jam novis copiis veniat, 5, 53. *i. q. cum n. c.*

malum ad extrema venisse, 2, 44.

omne ibi nomen Ætolorum ad internecionem videbatur venturum, 36, 34.

VENIRE, *venundari, vid.* corona.

VENTOSUM ingenium, quia Perseus magis auræ popularis erat, 42, 30.

VENTUS versus in Africum, 30, 24.—quum quid venti motum esset, 5, 48.

venti ab utriusque terræ præaltis montibus subiti ac procellosi se dejiciunt, 28, 6. *vid.* vehere.

VER sacrum vovendum, 22, 9.—ex pontificum jussu fecere, 33, 44.

ver sacrum videri pecus, quod natum esset etc. 34, 44.

VERBENA caput capillosque tangens, 1, 24. *i. e. herba e sacro loco petita.*

VERBUM, 10, 22. ad verborum linguæque certamina rudes.

verbo objecta verbo negare, 42, 41. *i. e. sine argumento, probatione, objecta eodem modo negare.*

VERE, 34, 27. et prope nulla spes esset vere suas hostiumque æstimanti vires.—qui vere rem æstimare velit, 3, 19.

læto verius dixerim quam prospero eventu, 22, 23.—latronibus verius, quam hostibus justis, 40, 27.—tumultu verius, quam pugna, 29, 36. *cf.* 22, 19.

te de nostra virtute dubitasse videri, quam nos de tua, verius est, 7, 13. *i. q. æquius. cf.* 35, 8. *it.* 39, 27.

VERECUNDIA, 1, 6. ætatis verecundia discrimen facere posset.

nemo hominum, nemo deorum verecundiam habeat, 8, 34.

verecundiam imperii habere, 27, 10.

illis violandi fupplices verecundiam fe impofituros, 36, 27.

quos prætereundi verecundiam crederent fore, 5, 14.—verecundia in tali neceffitate deferendi focios, 23, 36.

omiffa in id verecundia, 37, 52.

verecundia noftra adverfus regem nobis obftat, 37, 54.

privatis dictatorem pofcere reum verecundiæ non fuit, 9, 26.

verecundia Romanos tandem cepit, Saguntum—fub hoftium poteftate effe, 24, 42.

VERERI, 39, 37. veremur quidem vos, Romani, et, fi ita vultis, etiam timemus; fed plus et veremur et timemus deos immortales.

non veritus (*Damocritus*) majeftatem viri, 35, 33.

nihil magis vereor quam ne, 21, 40.

nihil minus quam vereri ne, 26, 20.

VERRERE, 26, 9. matronæ crinibus paffis aras verrentes. *cf.* 3, 7.

VERRUNCARE, 29, 27. uti quæ—gefta funt—mihi populo Rom.—bene verruncent. *pro vulg.* vertant. *Sic loquitur et Accius apud Cic. de Div.* 1, 22.

VERSARE, 4, 20. vana verfare in omnes opiniones licet.

Patrum animos certamen regni ac cupido verfabat, 1, 17.

verfare animos caftigando hortandoque, 21, 30.

at imperitæ multitudinis nunc indignatio, nunc pudor pectora verfare, 2, 45.

VERSATILIS, 39, 40. verfatile ingenium (*ei*) fic pariter ad omnia fuit.

VERSICOLOR, 9, 40. tunicæ auratis militibus verficolores, argentatis linteæ candidæ.

VERSUS, 38, 51. omnibus ad orientem verfus regibus gentibufque. *Sic et Cicero dixit* in Italiam verfus. *Sed Drakenborchius ex MSS. et editionibus repofuit* verfis, *quod tamen ad* regibus *relatum durius videtur.*

VERSUS, 33, 30. regiam unam (*navem*) inhabilis prope magnitudinis, quam fexdecim verfus remorum agebant: *hæc prope totidem verbis leguntur,* 45, 35.

VERTERE fententiam, 43, 16. *i. e. mutare.*—vertit fe gloria in invidiam, 2, 7. *i. q. excitavit, contraxit.*—quo majore difcrimine res vertebatur, 10, 39.—verfo Marte, 29, 3.—verfo in Africam bello, 29, 12. *cf.* 10, 3.—verfis fignis fuga effufa caftra repetunt, 9, 35.

littus in feptemtrionem verfum, 29, 35.—porta ad mare verfa, 28, 36—tumulus eft in extrema parte urbis verfus a mari, viæque imminens, 25, 25.—ventus verfus in Africum, 30, 24.

fpes—Samnites in Apuliam verfos—revocavit, 9, 27.—decem millia fociorum—verfa in Punicum bellum (*Gallia*) habuit, 21, 17.—frequentis concionis modo turba in comitium et curiam verfa, 22, 7.

occafio in fe unum vertendæ gloriæ, 21, 53.—fuorum ipforum exemplum in eos verfurum, 7, 38.

verfa eft fumma curæ omnis in præfectos, 26, 12. *cf.* 9, 26.

in quem (*Scipionem*) tum omnis civitas verfa erat, 30, 3.

in fugam verfi etiam integros averterunt, 27, 14.—adverfos (*alii averfos*) vertere in hoftem, 34, 14.—et in hoftes verterunt terrorem, fugam et cædem, 5, 51.

verfum eft factum in maximam laudem, 22, 23. *i. q. peperit eam.*

vertit *aufpiciorum* vitium non in eventum belli (*triftem*) fed in rabiem—imperatorum, 8, 30. *i. e. effecit, vel præmonftravit.*

vertit libertas aliorum in meam fervitutem, 2, 3. *i. e. excitavit eam, produxit.*—vertit adverfæ rei fama in Romanos, 9, 38.

quid, nifi longa vita, ficut Magnum modo Pompeium, vertenti præbuit fortunæ? 9, 17.

omnis ira belli ad populationem agri vertit, 2, 62. *In hifce aliifque locis* fe *eft fubintelligendum. Vide Drakenborch. ad h. l. it. ad* 7, 6.

verti ad cædem (*mutuam*) certamine irarum, 1, 7.

totam (*Etruriam*) ferme ad Magonem, ac per eum ad fpem novandi res, verfam, 29, 36.

devictorum Samnitium decus—ad legatos—eft verfum, 9, 40.

vertere *mala* in deûm iras, 4, 9. *i. e. interpretari iræ divinæ figna.*

vertere in religionem comitia, 5, 14. *h. e. in iis contra aufpicia aliquid factum dicere, et propterea mala immiffa reipublicæ.*

quum omnium fecundorum adverforumque cauffas in deos verterent, 28, 11.

vertitur difcrimen rerum in eventu belli, 8, 27.—quia ibi fummam rerum bellique verti cernebant, 30, 3.—animi in eo vertuntur, 32, 15.

VERTEX, *vid.* vortex.

VERTIGO, 44, 6. rupes utrimque ita abfcifæ funt, ut defpici vix fine vertigine quadam fimul oculorum animique poffit.

VERUM enim vero, 4, 4. *cf.* 24, 5. *it.* 29, 8.

VERUS, 3, 40. ceterum neminem, majore cura occupatis animis, verum effe, præjudicium rei tantæ afferre. *i. e. æquum. cf.* 2, 48. *it.* 23, 11. 32, 33. *et Cæfar. de B. G.* 4, 6.

VESANUS, 7, 33. oculos fibi Romanorum ardere vifos—vefanofque vultus et furentia ora.—vefanus impetus, 9, 13.

VESCI, 9, 30. reftitutumque in æde vefcendi jus iis, qui facris præcinerent.

VESTIBULUM, 25, 17. in veftibulo Punicorum caftrorum.—in veftibulo urbis, 36, 22.

VESTIGARE, 31, 19. perfugas et fugitivos, quos inquirendo veftigare potuerint, reddidiffe. *cf.* 32, 26.

VESTIGIUM, 9, 17. faltus Apuliæ—cernenti, et veftigia recentia domefticæ cladis, ubi avunculus ejus—abfumtus erat.

negantis e republica effe, veftigium abfcedi ab Hannibale, 27, 4.—an occurrere in veftigiis ejus? 21, 41.

quum Romanus exercitus prope veftigiis fequeretur, 6, 32. — veftigiis inftare, 27, 12.

VESTIRE, 32, 13. veftiti (*montes*) frequentibus filvis.

VESTIS, 5, 41. quæ auguftiffima veftis eft thenfas ducentibus triumphantibufve.

VESTITUS, 28, 27. corpora, ora, veftitum, habitum civium agnofco. *Vid.* cultus.

VETARE, 25, 5. fenatus abfiftere eos incepto vetuit. *cf.* 2, 5.

VETERANUS dux, fortiffimus bello, 7, 13.

legionem fecundam, quæ maxime veterana in Liguribus erat, 42, 27

ibi dimitti veteranos—fefe velle, 40, 39. *h. e. qui effent emeritis ftipendiis.*

veterani omnes et periti belli erant, 37, 20. *opponuntur* tironibus, *funtque, non evocati, fed, qui jam multa ftipendia fecerant. vid in voc. fq.*

VETUS miles, 31, 8. *qui ftipendia nondum emeruit. Vid. Duker. ad h. l.*—milites veteres, periti hoftium bellique, 34, 17.

centuriones veteres belli periti adjecti, 4, 17. *ubi quidem Gronovius voc.* periti *ejici vult, ut* veteres belli *dicantur, quemadmodum apud Tacitum funt* veteres militiæ: *quod nobis quidem durius videtur; etfi Livius in multis talibus Tacito prolufit. Et pariter fic, ut editur, lectio vulgata obtinet,* 34, 17. *modo cit.*

inter tot veterrimos populos tamdiu bella geritis, 5, 54.

ædes P. Africani pone Veteres ad Vortumni fignum, 44, 16. *nifi* ædes Scipionis *intelligendæ fint, aut de* curiis *aut de* tabernis, *quod maxime probabile videtur, capi poffunt. vid. Intt. ad h. l.*

cum quibus prætor, cui Sardinia obtigiffet, in Corficam tranfgreffus bellum gereret; interim M. Atilius vetus prætor etc. 42, 1. *i. q. anteceffor, qui proprætor anno fuperiori fuerat.*

VEXARE, 26, 2. Sempronius die dicta Fulvium, ob exercitum in Apulia amiffum, in concionibus vexabat etc. *i. q. objurgabat. cf.* 10, 13.

vexari et fubigi multo acrius, 5, 2.—agmine vexato vulneribus, 9, 35.

vexatis hominibus equifque, 42, 55. *fcil. per viæ difficultatem.* quos et ipfos, quum ab nulla parte hoftis terruiffet, locorum afperitas hoftiliter vexavit, 44, 5.

VEXATIO, 43, 23. minore vexatione jumentorum hominumque—in Macedoniam rediit. *cf.* 44, 5.

corpus ab omni alia vexatione intactum, uno torque fpoliavit, 7, 10. *cf.* 44, 44. agrofque circa vexari. *i. e. fpoliari.*

VEXILLUM, 39, 15. vexillo in arce pofito comitiorum cauffa exercitus eductus effet. *Vid. fuprà in v.* exercitus.

vexilla efferri e caftris juffit, 10, 19. *haud dubie* figna *funt intelligenda: fæpius enim* figna e caftris efferri *dicuntur: videtur Livius noluiffe* figna *dicere, quia præcefferat* figna canere.

ordo—tribus vexillis conftabat etc. 8, 8. *de peditibus.*—vexilla cum vexillis concurrebant, *ibid.*

vexillum cohortis Pelignæ, 25, 14. *peditum socialium.*—vexilla equitum, 8, 39. *ubi vide Drakenborchium.*

VEXILLARII, 35, 5. inferre vexillarios jussit signa. *Vide B. Patruum in Excursu ad Tacitum de vexillariis.*

VIA nuda ac facilis, 27, 42.—iniqua, 9, 27.—jactans, 21, 48.—inops aquarum, 42, 64.

inter cavas undique vias, 26, 10.—confragosa loca, implicatasque flexibus vallium vias, 32, 4.

restabat aliquantum viæ communis—prope divortium itinerum, 44, 2.

fœdi agminis miserabilem viam, 9, 5.—flexit viam Brutus—ne obvius fieret, 1, 60.—via cita transgressus, 33, 48.

panduntur inter ordines viæ, 10, 41.—viæ patentes inter manipulos, 30, 33.

ferro via facienda est, 4, 28.—per vias, per invia, 38, 23.—viæ per agros publica impensa factæ, 9, 43.

vaticinantes fanatico carmine deam Romanis viam belli et victoriam dare, 38, 18. *Sunt, qui* vim *legi velint*; *sed omnes libri et scripti et editi habent* viam. *Recte. Sic Thucydides* ὁδὸς πολέμου *dixit, quod et Tacitus imitatus est.*

viam consilii invenire, 4, 43.—unam viam saluti esse ratus, 37, 11.

seque ipsi per omnes vias lethi interficerent, 31, 18. *i. q. mortis genera.*

VIATICUM, 44, 22. in Macedoniam mecum veniat: nave, equo, tabernaculo, viatico etiam a me juvabitur.

VICARIUM tibi (*militi futuro*) expediam, 29, 1.

VICATIM, 10, 4. vigiliæ vicatim exactæ.—vicatim habitare, 9, 13.

VICESIMA, 43, 2. vicesimas vendere. *locus vix intelligendus*; *forsitan vitiosus.*—de vicesima eorum qui manumitterentur, 7, 16. *vectigal e manumissis. vid. Lips. ad Tacit. Annal.* 13, 31. *it. Burmann. de Vectigal. cap.* 10.

VICESIMARIUS, 27, 10. aurum vicesimarium. *e vicesimis manumissionum, quæ olim auro solvebantur.*

VICINALIS, 21, 26. ingens coacta vis navium est lintriumque temere ad vicinalem usum paratarum.

VICIS regiæ sacra, 1, 20. *i. q. muneris.*

cogor vestram omnium vicem unus consulere, 25, 38.

quum suam vicem functus officio sit, 1, 9.

insigne regium in orbem suam cujusque vicem iret, 3, 36.

quum simplicitatem juvenis incauti—assentando indignandoque et ipse vicem ejus, captaret, 40, 23. *i. e. miseriam, injurias acceptas.*

suam jam vicem magis anxios, quam ejus etc. 8, 35. *ita et* sollicitus vicem *et similiter alia dicuntur. Sed codices testante Drakenborchio ibi omnes habent* vice. *Sic* 1, 25. exanimes vice unius.

commoti Patres vice fortunarum humanarum, 7, 31.—transmarinæ quoque res quadam vice pensatæ, 26, 37.

VICTIMA, 10, 7. ſi—capite velato victimam cædat: *de pontifice dictum: vide B. Patruum ad Sueton. Tiber. cap. 25.*

VICTOR maritus comiter invitat regios juvenes, 1, 57. *eleganter; antecedunt enim hæc:* muliebris certaminis laus penes Lucretiam fuit.

victor curſu, 9, 16. *de Papirio.*—alienæ fortis victor belli, 9, 42.

Camillus in urbem triumphans rediit, trium ſimul bellorum victor, 6, 4.

VICTORIA parata, 5, 6.—matura, 27, 45.—incruenta, 4, 17.

aut tempore longinqua aut præceps periculo victoria, 9, 24. —quantam de Samnitibus nemo—pepererat, 10, 38.

ut in eo tam lentæ ſpei victoriam exſpectaret, 6, 8. *de obſidionis felici eventu. cf.* 5, 6.

modo trigeminæ victoriæ triplicem triumphum—egiſtis, 6, 7. *i. e. de victoria.*

victoria certaminis, 2, 60.—ex collega victoria, 2, 44.—victoria animo eſt, 29, 36.

nihil a victoria ceſſare, 34, 16. *h. e. ea uti, eam perſequi.*

in aliena victoria ſuam prædam faciunt, 32, 14.

veram certe victoriam ejus rei (*qui vir optimus in civitate eſſet*) ſibi quiſque mallet, quam etc. 29, 14.

VICTORIATUS *ſcil.* nummus, 41, 13.

VICULUS, 21, 33. viculos circumjectos capit.

VICUS, 10, 11. quum paſſim non villæ ſolum, ſed frequentes quoque vici, incendiis fumarent. *cf.* 2, 62.

tribus maritimis Patavinorum vicis colentibus eam oram, 10, 2.

congii olei in vicos ſingulos dati, 25, 2. *aut numerus congiorum omiſſus, aut* viros *cum Perizonio legendum videtur.*

VIDELICET, 9, 4. imbellis videlicet atque inermis multitudo? *i. q. ſcilicet, ironice dictum. cf. cap.* 17. *it.* 21, 63.

VIDERE, 3, 50. quanto viſa, quam audita, indigniora potuerint videri.

id ubi vidit, 28, 19. *i. e. ſenſit.*—vide ne, *ibid. cap.* 44. pro *vereor ne.*

ſi extis eadem, quæ ſomno viſa fuerant, portenderentur, 8, 6.

ut ſentias, quam vile corpus ſit iis, qui magnam gloriam vident, 2, 12. *i. q. ſpectant, appetunt. cf.* 3, 68. *it.* 6, 24.

ſi quid dii vateſque eorum in futurum vident, 6, 12.

hoc quam vobis tutum aut honeſtum ſit, vos videritis, 42, 13.—de his videris, 2, 40. *i. e. proſpicias his.*

mitteretque cum imperio, quem ipſi videretur, 23, 34.—legiones, quas videretur, ei darent, 33, 26. *vid. ſupra in v.* qui.

VIGERE, 6, 22. vegetum ingenium in vivido pectore vigebat.

Hannibalem ad unum modo ictum vigentem, velut aculeo emiſſo, torpere, 23, 42.

canticum egiſſe aliquanto magis vigente motu, 7, 2.

viget quæſtio per clara nomina reorum, 9, 26.

VIGILIÆ, 9, 24. diurnæ ſtationes ac nocturnæ vigiliæ.

VIGOR, 7, 4. ſi quid in eo (*ingenio*) exiguum naturalis vigoris ſit, id exſtinguere vita agreſti et ruſtico cultu, inter pecudes habendo.

eumdem vigorem in vultu, vimque in oculis, habitum oris lineamentaque intueri, 21, 4.

VILIS, 22, 60. ſi tanta clades vilem vitam non fecit, nulla faciet. —capita viliſſima, 24, 5. *cf.* 25, 6.

VILLA, 33, 24. Macedones deducti extra urbem in villam publicam, ibique iis locus et lautia præbita. *Fuit ædificium publicum ſuburbanum, unde villa dicitur, in campo Martio.*

quum tectum villæ, qui ad id miſſi erant, intraſſent, 7, 39. *vid.* vicus.

VINCERE, 9, 18. Populus Rom. etſi nullo bello, multis tamen prœliis victus.—etiamſi pugnando acie viciſſet, 44, 39.

nec ab Hannibale, ſed ab imperatore ſuo victos eſſe, 26, 2. *i. e. corrupta et neglecta diſciplina.*

morte ſola vinci, 7, 33.—loco vincere, 9, 9.—loco victo, 10, 43.

vincunt regendi ſpem elephanti, 27, 49. *i. e. nulla amplius ſpes eſt eos regendi.*

vincere eventu comitiorum, 4, 56.—victum ingens vinculum fidei, 8, 28.—lex victa, 34, 3.

hæc ſententia vicit, 37, 19.—vicit ea pars ſenatus, 42, 47.

victi ira vetuere reddi etc. 2, 5.—victi neceſſitate legatos mittunt, 9, 4.—verecundia victus, *ibid. cap.* 29.

unus—Perolla vinci potuit, 23, 8. *i. e. moveri, potuit ei perſuaderi.*

VINCIRE, 5, 44. niſi vinctos ſomno—trucidandos tradidero. *Sunt, qui* victos *legi malint. cf.* 9, 30.

VINCULUM ſatis validum legis, 10, 9.

hoc tractus vinculo (*accuſatione*) quum rediſſet, 42, 22.

vinculumque ingens immodicæ cupiditatis injectum eſt, 10, 13.—vincula neceſſitateſque fortuna circumdedit, 21, 43.

vinculis fugæ obſtricti ſtabant, 10, 41.

continendis in fide ſociis maximum vinculum, 21, 52.

VINDEX injuriæ, 3, 46. *h. l. non* ultorem *ſignificat* (*necdum enim facta erat injuria*) *ſed defenſorem ejus, cui imminebat. cf.* 21, 52.

vindex libertatis vox, 3, 56.—vindices majeſtatis imperii, 28, 28.

vindex populationis, 3, 66.—prædarum, 9, 36.—periculi, 10, 5. *i. e. qui opem fert in periculo.*

VINDICARE conjurationes, 39, 41. *cf.* 4, 13. *it.* 5, 51.

victoriæ majore parte ad ſe vindicata, 44, 14.—nec ad ſe ſui belli vindicarent decus, 9, 43. *cf.* 3, 20.

a ſocietate pacis—inhoneſtæ ſeſe vindicaverunt, 6, 33.

quæ (loca) ſervitia Romana ab ſolitudine vindicant, 6, 12. *i. e. niſi ſervi ibi eſſent, ſolitudo foret.*

ita vindicatur Virginia ſpondentibus propinquis, 3, 46. *h. e. relinquitur in domo paterna*; *nam* vindicare *eſt poſſeſſionem petere.*

VINDICIÆ ab libertate, 3, 56. *fcil. in, vel potius, fecundum fervitutem.*

cedere vindiciis, 3, 45. *clarius cap. præced.* neque cederet fecundum libertatem poftulantibus vindicias. *i. e. puellam pro libera declarantibus, ejufque libertatem agnofci volentibus.*

VINDICTA pro *vindiciis,* 26, 15. petatur a virtute invifæ hujus vitæ vindicta.

in ipfa vindicta libertatis perituram, 34, 49.—mors una vindicta eft, 40, 4.

vindicta liberatus: quidam vindictæ quoque nomen tractum ab illo (*Vindicio*) putant, 2, 5.

VINOSUS, 41, 4. Iftrorum pauci, qui modice vinofi erant, memores fuerunt fugæ. *i. e. non nimis inebriati.*

VINUM, 40, 7. fefto die invitatio benigna et hilaritas juvenalis utrofque in vinum traxit.—per vinum—paullifper vociferatus, *ibid. i. e. quia, ut bene potus, paullifper etc.*

VIOLARE, 1, 9. violati (*violatum*) hofpitii fœdus accufare.

ne hofpitali cæde dextram violet, 25, 18. *i. q. polluat.*

corpus violatum, 1, 58. *de ftupro.*

fpes pacis violata, 30, 25.—gentium jus ab legatis noftris violatum quum vindicari deberet, eadem negligentia deorum prætermiffum, 5, 51.

violaturofque denuncient facrofanctam poteftatem, 4, 3.—neu poteftas tribunicia, inviolata ipfa, violet interceffione fua Romanum imperium, 8, 34.

VIOLATIO, 36, 20. haud fecus, quam in pacato agro, fine violatione ullius rei, proceffit.

contactis ea violatione templi furorem objecit, 29, 8.

VIOLATOR, 29, 18. a violatoribus gravia piacula exegit.

VIOLENTER dicere in aliquem, 32, 34.—quia follemnia ludorum, quos intermitti nefas eft, violenter diremiffet, 5, 1.

VIOLENTUS, 1, 46. ne duo violenta ingenia matrimonio jungerentur.

violenti cenfores, 9, 34.—obftupefactus tam violento (*Popillii, legati*) imperio, 45, 12.

VIR, 38, 17. viri Martis. (*Romani.*)

ni vir unus fuiffet Horatius Cocles, 2, 10.—mirandoque, ubi illi viri effent, qui fecum—cepiffent, 5, 43.—fi viri arma illa habuiffent, 3, 67.

prima eorum prœlia plus quam virorum, poftrema minus quam feminarum effe, 10, 28.

cum mille ducentis viris, 9, 27. *pro militibus, fed fortibus; atque etiam appellantur paullo poft* fortes viri.

omnem ripam equites virique obtinentes, 21, 27.—equis virifque—immenfum obtinentes loci, 5, 37.

quum vir virum legiffet, 9, 39.

VIRIDIS, 29, 1. novas (*naves*) Panormi fubducit, quia ex viridi materia raptim factæ erant, ut in ficco hibernarent.

VIRILIS, 26, 47. virile fecus.

illius (*Camilli*) gloriæ pars virilis apud omnes milites fit, qui

ſimul viccrint, 6, 11.—virilis patientia, 5, 6.—pars virilis, *vid. Præfat. it.* 10, 8.

VIRTUS, 21, 41. vis virtuſque. *vid. in voc ſq.*

virtus navium, 37, 24. *vid.* robur.

iratus virtuti alienæ felicitatique, 8, 31. *de duce bellico. vid.* enitere.

VIS, 7, 31. quandoquidem noſtra tueri adverſus vim atque injuriam juſta vi non vultis, veſtra certe defendetis.

vis imperii erat in Papirio, 9, 16.

ut vis a cenſoribus nullius auctoritate—deterreri quiverit, 4, 24.

qui omnes Italiæ populos vi aut voluntate in deditionem accepiſſent, 29, 3.—aut vi, aut metu, aut voluntate, 32, 21. *vid.* graſſari.

omnes undique annifi ad reſtituendam pugnam, duces, milites, peditum equitumque vis, 10, 36.

cujus populi vis atque virtus non obruta ſit Cannenſi clade, 25, 38.—non vi aut virtute, ſed proditione ac furto, 26, 39.—vis virtuſque, 21, 41.

uti populo Rom. Quiritium vim victoriamque proſpcretis, 8, 9.

tum, jam deorum hominumque victa vi, funduntur linteatæ cohortes, 10, 41.—vis in oculis, 21, 4.—virium vi, 9, 16.

nec vi nec munimento capi poterat, 10, 9.—bis caſtra vi cepiſtis, 7, 40. *cf.* 6, 3. 9, 2. 23, 39.

mollitiaque ſua, quam vi hoſtium victos eſſe, 7, 32.—ſi qua externa vis ingruat etc. *ibid. cap.* 25.

utrum recto itinere per caſtra hoſtium vim facere conaretur, 32, 9.—vi viam faciunt, 4, 38.

ſegetem magna vis hominum—fudere in Tiberim, 2, 5.—magna vis hominum conſcripta Romæ erat, 22, 11.

pecoris vim ingentem in ſaltum avium compulſam eſſe, 9, 31.

vim ac jus magiſtratui demere, 26, 12.—hodieque uſurpatur idem jus, vi adempta, 1, 17.—ſine tribuniciæ poteſtatis terriculis inventam eſſe aliam vim majorem ad coërcendos magiſtratus, 5, 9. *int. dictaturam.*

tantum virium aut roboris, 21, 1. *cf.* 9, 16. *it.* 21, 55. 22, 40.

in flore virium ſe credens eſſe, 42, 15.

major uſu armorum et aſtu facile ſtolidas vires minoris ſuperavit, 28, 21.

ferox ea parte virium, 21, 54. *i. e. equitatu.*

dum urbis vires inſpiceret, 24, 40.

VISCERA Italiæ, 32, 21.—Græciæ, 33, 44. *cf.* 34, 41.

bellum arceſſitum in Italiam ab nobilibus, manſurumque in viſceribus reipublicæ, ſi plures Fabios imperatores haberet, 22, 38. *i. e. diuturnum fore.*

tum ſe, haud ſecus, quam viſcera ſecantem ſua etc. 28, 32.

VISCERATIO data a M. Flavio in funere matris, 8, 22.

VISERE, 1, 31. miſſis ad id viſendum prodigium.—præda ut viſeretur expoſita, 45, 33.
ex muris viſite agros veſtros, 3, 68.
viſenda urbe magnam partem diei conſumſit, 23, 7.
ad res Græciæ Macedoniæque viſendas, 40, 2. *cf.* 29, 12. *it.* 42, 42.

VISUM, 1, 20. miſſa fulminibus aliove quo viſo prodigia. *i. e. ſpecie oblata divinitus, vel viſa, ut Livius loquitur,* 2, 55. *Ceterum Drakenborch. edidit* viſu.
errantis in alienos fœtus naturæ viſa, 31, 12. *i. e. prodigia.*

VISUS, 8, 9. conſpectus ab utraque acie aliquanto auguſtior humano viſu.
domeſtico exterritus viſu, 1, 56. *cf.* 7, 26. *it.* 21, 23.

VITALIS, 6, 40. ut ſi quis ei, quem urgeat fames, venenum ponat pro cibo; et aut abſtinere eo, quod vitale ſit, jubeat, aut mortiferum vitali admiſceat.

VITIARE, 3, 55. quæ (*ſenatuſconſulta*) antea arbitrio conſulum ſupprimebantur vitiabanturque. *cf.* 40, 55.

VITIUM, 4, 7. perinde ac vitio creati.—quod parum recte tabernaculum cepiſſet.
vitio diem dictam, 45, 12.

VIVERE, 39, 40. vivit immo vigetque eloquentia ejus, ſacrata ſcriptis omnis generis.
quam indignos ducerent, qui una ſecum urbe intra eadem mœnia viveretis, 4, 3.

VIVIDUS, 2, 48. evaneſcere vividum quondam illud Kæſonis ingenium. *cf.* 6, 22.

VIVUS, 43, 7. quum ſibi nihil vivi reliquum, præterquam linguam, ad deplorandas patriæ ſuæ calamitates, præfatus eſſet.
ad vivum imaque cornuum (*calor*) adveniens, 22, 17.

VIXDUM inchoatis rebus, 32, 28. *vide Drakenborch. ad h. l.*

ULCISCI, 2, 17. conſules, magis ob iras graviter ultas, quam ob magnitudinem perfecti belli, triumpharunt.

ULLUS, 2, 59. nemo ullius, niſi fugæ, memor.—nuſquam ullis futuris nobis, 7, 30.

ULTERIOR pars urbis, 34, 20. *i. e. remotior; etenim nullo flumine dirimebatur, ſed erat in longitudinem valde porrecta.*

ULTERIUS, 3, 30. domi ſeditiones iidem tribuni, eadem lex faciebat, ulteriuſque ventum foret etc.

ULTIMUM, 1, 29. nunc errabundi domos ſuas, ultimum illud viſuri etc.
ultimum de cœlo, quod comitia turbaret, intervenit, 40, 42.

ULTIMUS, 44, 20. quinquatribus ultimis. *i. e. ultimo die quinquatruum.*
ultima crudelitas, 42, 8.—ultimum ſupplicium, 9, 16.—certamen ultimum, 7, 37. *i. e. in quo ultima ſpes eſt.*
ab ultima ſpe dimicare, 10, 31. *h. e. exigua et ad deſperandum vicina.*—ultimam ſpem furto inſidiarum tentantem, 9, 31. *cf.* 23, 14.

necessitate, quæ ultimum ac maximum telum est, superiores estis, 4, 28.

ab ultimis Orientis terminis, 35, 48.—ab ultimi Orientis partibus, 37, 58.—ab oceano terrarumque ultimis oris, 5, 37. *i. q. remotissimis.*—ultimis partibus regni, 40, 42.

rem ad ultimum seditionis erupturam, 2, 45. *cf.* 3, 25.

ad ultimum dimicationis rati rem venturam, 2, 56. *qua bellum decerneretur, exitum haberet. cf.* 8, 29.

ab ultimis deinde subsidiis cietur miles; adeoque ad ultimum laboris ac periculi ventum est, 9, 39.

descendere ad ultimum auxilium, 23, 14.

ne se ad ultimum perditum irent, 26, 27.

ULTIO iræ hæc, et non occasio cupiditatis explendæ, 7, 30.

ULTRA, 4, 2. negabant—ultra ferri posse. *cf.* 24, 16. *it.* 42, 23.

quo ultra iram—excessuram fuisse, quam ut verberaret, 8, 33. —non ultra sævisse, quam ut etc. *ibid.*

etsi nihil ultra malorum est—quam quod passi sumus, 28, 39.

ad quem nuncium nihil ultra motus præfectus Rom. quam ut etc. 25, 9.

ULTRO, *insuper, præterea*, 1, 5. ultro accusantes, *vel potius h. l: ipsi quum latrones essent, tamen Remum, tamquam latronem accusabant. cf.* 3, 11. *et* 62. *it.* 4, 27. 10, 17. *ubi manifeste pro* insuper *dictum est.*

ultro honorem habere, 5, 37.—Galli ultro vim facere conati pellebantur, 21, 28.

ultro inferendo bello averterent ab Italia hostem, 23, 38.

offerendum ultro rati, quod amissuri erant, 1, 17.

in omnia ultro suam offerens operam, 40, 23.

oratione ultro citroque habita, 9, 45.

ULTROTRIBUTA, 43, 16. publica vectigalia aut ultrotributa.—et vectigalia summis pretiis, ultrotributa infimis locaverunt, 39, 44.

ULULATUS cantusque dissoni (*Gallorum*), 5, 39.

ULULARE, 43, 10. ululantes mulieres cum crepitu undique æris.

UMBILICUS, 41, 23. ut repente in medio umbilico Græciæ conspiceretur, Delphos ascendit. *cf.* 38, 48. Delphos umbilicum orbis terrarum.

umbilicum Græciæ incolere, 35, 18. *cf.* 37, 54.

UMBO, 9, 41. umbonibus incussaque ala sternuntur hostes.—ala deinde et umbonibus pulsantes, 30, 34. *Sic et Curtius* 3, 10. aciem umbonibus posse propelli.

UMBRA, 3, 25. quercus ingens arbor prætorio imminebat, cujus umbra opaca sedes erat.

quod sub umbra Romanæ amicitiæ latebant, 34, 9.—sub umbra auxilii vestri latere volunt, 32, 21. *i. e. tutela. cf.* 4, 42. *it.* 38, 51.—umbra fœderis, 8, 4.

UMQUAM, 32, 5. si quando umquam ante alias. *vid. supra in v.* adverbia.

quantus non umquam antea exercitus ad Sutrium venit, 9, 37.

non nocte, non die umquam ceffaverant ab opere, 21, 11.

UNANIMITAS, 40, 8. Eumenem Attalumque fratres, a quam exiguis rebus, prope ut puderet regii nominis, mihi, Antiocho, et cuilibet regum hujus ætatis, nulla re magis, quam fraterna unanimitate, regnum æquaffe.

UNDE, 1, 24. ibi imperium fore, unde victoria fuerit. *i. e. a qua parte victoria ftcterit.*

majora caftra, unde antea ceffatum fuerat, 5, 13.

unde pugnabat, ftantem—averterunt, 25, 15.

unde deditio facta eft, 31, 46. *ab arce.*

UNDIQUE, 2, 45. totis caftris undique ad confules curritur.

undique ex omnibus populis auxilium obfeffis ferretur, 8, 13.

UNICE, 3, 35. donec collegæ quoque, qui unice illi dediti fuerant ad id tempus, conjecere in eum oculos, mirantes, quid fibi vellet.

UNICUS conful, 2, 58.—imperator, 6, 22.—dux, 8, 31.—fpectator cœli fiderumque, 24, 34. *cf.* 4, 57. 8, 32. 9, 15.

quum ipfi fe homines in regis, velut unici exempli, mores formarent, 1, 21.

Tullii—uxorem—ob unicam nobilitatem ab regina Romana prohibitam ferunt fervitio etc. 1, 39.

unica comitas, 23, 42.—concordia, 3, 33.

unicum relictum amicum, 45, 6.

UNIVERSUS eventus belli, 32, 5. *i. q. univerfi belli eventus.*

univerfo periculo fumma rerum committebatur, 22, 12.

dimicatio univerfæ rei, 1, 38. *vid.* dimicatio.

ut prope ferum auxilium, jam pene circumventis; ita univerfa (*univerfis*) requies data eft, 10, 5.

UNUS quifquam, 3, 55. *h. l. præ ceteris: alibi eleganter abundat.* —nec quifquam alterius gentis unus etc. 28, 37.

unus Quiritium quilibet, 6, 40.—unus quilibet, 42, 42.—quilibet unus ex iis, quos nominavi, 9, 17.

ut nemo unus externus magis enixe adjuverit rem Romanam, 28, 35.

ut uno die in omnes perveniretur, 45, 34. *pro uno eodemque. cf.* 9, 17.

ut omnia unus Gabiis poffet, 1, 54. *cf.* 2, 33. *it.* 3, 11.

unus ille vir ipfe conful rempublicam fuftinuit, 2, 43. *cf. cap.* 61.

uni viro Meffio fortuna hoftium innititur, 4, 28.

nifi unus homo Syracufis ea tempeftate fuiffet. Archimedes is erat, unicus fpectator etc. 24, 34.

uno plus Etrufcorum cecidiffe in acie, 2, 7.

VOCARE, 10, 29. rapere ad fe ac vocare Decium devotam (*Gallorum*) fecum aciem.

Umbros ad defectionem vocari, 10, 21.

quum hinc Ætoli haud dubie hoftes vocarent ad bellum, 34, 3. *i. e. belli gerendi neceffitatem afferrent.*

quo clamor, quo fubita res vocaffet, 26, 44. *i. e. ire juffiffet.*

servos ad libertatem Herdonius ex Capitolio vocabat, 3, 15. *i. e. ad eam sibi vindicandam provocabat, hortabatur.*

in partem prædæ suæ vocatos deos, 5, 21. pro *partem ejus diis oblatam.*

Callium in agros plebem vocantem, 6, 17.

in commune honores vocare, 6, 40. *i. q. communicare honores cum plebe. cf.* 7, 22.

tribuni pl. vocaverunt plebem, quæ ita scivit, 25, 4. *i. e. advocarunt, in concionem acciverunt. cf.* 22, 7. *quamquam illo in loco vulg. habet* rogaverunt.

VOCIFERARI *pass.* 24, 21. primo tumultuatum—fuerat, vociferatumque ferociter etc.

VOLENS propitius, 24, 21. *de Jove.*

VOLITARE, 28, 44. quum victor tota Italia volitaret Hannibal.

ipse medius inter tribunicios—in foro volitare, 3, 35.

VOLVERE, 21, 31. saxa glareosa volvens: *de flumine.*

volvens errorem per sinus flexusque tortuosi amnis, 27, 47. *i. e. progrediens juxta ripam per easdem ambages, quas flumen faciebat.*

ut idem in singulos annos orbis volveretur, 3, 10.

volvere orbem, 4, 28. *aliud est, quam* colligere orbem, 2, 50. *hoc pugnantium est, fronte in omnes partes facta; illud convertere aciem, ut terga dentur hosti, uti patet ex seqq.*

quos (*equites*) ubi nequidquam tumultuantes in spatio exiguo volvere turmas vidit, 7, 33.

volvere inanium rerum inanes cogitationes, 6, 28.

bellum cogitatum in animo volvens, 42, 5.

VOLUNTARII, 9, 42. delectu an voluntarii pro Samnitibus adversus Romanos bellassent. *cf.* 3, 57. *ubi et veterani dicuntur. vid. inprimis* 42, 34.

VOLUNTAS, 3, 69. paucis cohortibus veterum militum voluntate sequentibus.—si non voluntate mansimus in Capitolio, 5, 52.—qui omnes Italiæ populos vi aut voluntate in deditionem accepissent, 29, 3. *cf. cap.* 38. *it.* 42, 32.

voluntate sua facere, 39, 37.—summam ad id suam voluntatem esse, 29, 5.

summa optimatium voluntate, 10, 18.—sciscitatus consulis voluntatem, 7, 26.

VOLUPTAS, 36, 11. voluptates vinum sequentes.

venandi studium ac voluptas homines per nives ac pruinas in montes silvasque rapit, 5, 6.

VOLUTARE animum cogitationibus, 9, 17. *haud dubie per elegantissimam hypallagen dictum.*

volutantibus res inter se pugnantes, 32, 20.—has conditiones quamquam ipse volutaverat in secreto cum amicis, 34, 36.

in levi tantum glacie tabidaque nive volutabantur, 21, 36.

VOMICA, 25, 12. hostem, Romani, si expellere vultis, vomicamque, quæ gentium venit longe etc.

VORTEX, 23, 19. transverso vortice dolia impulit ad ripam.

ut fugientem navem videres retro vortice intortam victoribus illatam, 28, 30.

VOTUM, 21, 63. follemnem votorum nuncupationem fugiffe. *cf.* 10, 7.

voti damnata refpublica, 10, 37.

VOVERE, 40, 34. qui ipfe eam ædem voverat, quo die cum rege Antiocho ad Thermopylas depugnaffet. *Indicare videtur votum factum poft victoriam, ut infra cap.* 40.

VOX ex eo miffa ore, 3, 56.—extra ea cave vocem mittas, 8, 32. *cf. cap.* 33.

ex infimo fpecu vocem redditam ferunt, 1, 5.—alio ratus fpectare Pythicam vocem, *ibid. cf.* 1, 31. *it.* 30, 12.

vocem audiffe, quæ juberet, 5, 32.—quid eam vocem animorum non plebi Rom. fed Volfcis etc. allaturam? 4, 2.—pleni adhortantium vocibus, 1, 25.—his vocibus inftincti milites, 9, 40.

Icilii vox tota tribuniciæ poteftatis ac provocationis ad populum creptæ—erat, 3, 48.

vocibus alienis id modo, quod domi præceptum erat, interceffioni fuæ prætendebant, 6, 36. *i. e. verbis aliorum, quæ ab aliis edocti erant.*

URBANUS, 9, 42. urbanis artibus opes augere.—nec in curia adeptus erat—opes urbanas, *ibid. cap.* 46.

URBS, 8, 29. dilaberentur in oppida, fitu urbium mœnibufque fe defenfuri. *Contra* 31, 27. *multum differre urbem ab oppido, fatis perfpicitur:* Ilion, nomen propter alteram in Afia urbem, quam oppidum, notius, vi capitur.

fœdus inter Romam Laviniumque urbes renovatum eft, 1, 14. pro *civitates. cf.* 4, 3.

urbs trunca, fine fenatu, fine plebe etc. 31, 29.

velut ab ftirpibus lætius feraciufque renatæ urbis, 6, 1.

Agaffam urbem, tradentibus fefe ipfis, 44, 7.

urbibus arceri Antiochum; quæ Seleucus—parta reliquerit, 34, 58.

URERE, 10, 11. urendis tectis. *cf.* 28, 32.

an tuos (*fines*) uri, exfcindi videas? 28, 44.—uri fua popularique paffi, 3, 3.

jam pigritia fingulos fepeliendi promifcue acervatos cumulos hominum urebant, buftorumque inde Gallicorum nomine infignem locum fecere, 5, 48.

quum diu Sicilia Punico bello ureretur, 28, 43.

quos tyrannus—finitimo bello urebat, 27, 29.

tamquam non inteftino et hærente in ipfis vifceribus uramur bello, 32, 21.

hæc eos in Etruria jactantes molientefque bellum domi Romanum urebat, 10, 17.

dies noctefque affiduo labore urente, 36, 23.

peftilentia urens fimul urbem atque agros, 10, 47.

quod invidiam urit, 40, 15. *i. q. auget, irritat.*

quum aculeus fagittæ aut glandis, abditæ introrfus tenui vulnere in fpeciem urit, et fcrutantes, quæ vellant, telum non fequitur, 38, 21.

URGERE aciem, 4, 37.—fcutis, *ibid.*—opere, vigiliis, vulneribus, quæ femper eofdem urgebant, 6, 3.

quum multis urgerentur rebus, 36, 23.

urgentibus Romanam urbem fatis, 5, 36.

ea ſuſpicio crimen urgebat, 34, 62. *paullo ante:* onerare crimina ſuſpicionibus.

USQUE alterius initium, 44, 5. pro *uſque ad.*

uſque in adventum ejus, 32, 32.

longius uſque a navibus procedunt, 10, 2.

USUCAPERE, 22, 44. quod Hannibal velut uſucepiſſet Italiam. *i. e. longa poſſeſſione ſuam feciſſet.*

USURA, 9, 9. hic in comitio virgis cæſos (*dedetis*), hanc jam ut intercalatæ pœnæ uſuram habeant.

USURPARE, 24, 22. ſæpe uſurpata Dionyſii vox.

uſurpare libertatem et creare magiſtratus, 5, 2. *cf.* 4, 3. etſi appellationis vobis uſurpatis jus, 42, 34. *de militibus vacationem poſtulaturis.*

USURPATIO, 41, 23. Delphos aſcendit: hæc uſurpatio itineris inſoliti quo vobis ſpectare videtur?

USUS, 1, 46. quamquam jam uſu haud dubium regnum poſſederat.

quia et urbi multitudinem, ubi uſus non eſſet, oneri rebatur eſſe, 1, 56.

reduceretque naves, quibus conſuli uſus non eſſet, 30, 41.

admonebat enim deſiderium uſus, 6, 4. *i. q. novorum ædificiorum, et vitæ commoditatum.*

quæ belli uſus poſcunt, 26, 43.—qua quemque ſuorum uſuum cauſſæ ferrent, 6, 25. *i. e. neceſſitates.*

UT quod bellum—ut id etc. 42, 28. *Vid. Gronov. ad* 28, 9. *ἀσυνδέτως repetitum*, 4, 4. ut hominum, ut civium numero ſimus. *Vid. ibi Drakenb.*

ut ego non dicam, 5, 53.—ut alia vetuſtate obſoleviſſent, 21, 52.—ut omnis coleretur, 28, 12. pro *licet, quamvis.*

læti, ut ad regem diu deſideratum, conceſſere, 30, 11.—ut ubi nulla eſſet ſtatio, 41, 2. *i. q. quippe, utpote etc. cf.* 8, 30.

ſine ulla ſede vagi dimicaſſemus, ut quo victores nos reciperemus, 44, 39. *Senſus eſt: dicite quæſo, quo nos victores recepiſſemus, ſi ſine ulla ſede vagi dimicaſſemus.*

ut ſubinde, ut (*prout*) quæque res nova decreta eſſet, exploratam perferrent, 10, 27.

victamne ut quiſquam victrici patriæ præferret? 5, 24. *indicat vehementiam interrogationis. cf.* 4, 2. *it.* 9, 11.

factum ſenatuſconſultum, ut decemviri ſe—abdicarent, 3, 54. *ſcil. quo decretum erat, ut etc. vid. Drakenb. ad* 1, 17. *Interdum illud* ut *omittitur, non mutata conſtructione; quemadmodum et alias fieri conſuevit.*—actum cum tribunis eſt ad populum ferrent, 8, 23. primo vere edico, adſitis, 21, 21.

eo accedebat, ut in caritate civium nihil ſpei reponenti metu regnum tutandum eſſet, 1, 49. pro *quod etc. Niſi potius* pro—*tutandum eſſe. cf.* 5, 55.

ut quando aqua Albana abundaſſet, 5, 15. pro *ſi quando. cf.* 7, 33.

agitatum etiam in conſilio eſt. ut, ſi quando—tunc uti diſci-

plina militaris ad prifcos redigeretur mores, 8, 6. *cf.* 3, 64. *ubi quidem* uti *præcedit.*

ut extrema refoluta erant, 21, 47. pro *fimulac.*

mecum, ut voles, reverteris in gratiam, 8, 35. *cf. Cic. Philipp.* 2, 46.

UTCUMQUE aut locus opportunitatem daret, aut etc. 21, 35.—quæ dubiis in rebus utcumque tolerata effent, 29, 15.

utcumque erit, *Præfat.*—utcumque animadverfa aut exiftimata erunt, *ibid.*—utcumque (*multitudo*) adfecta erat, 9, 39.—utcumque eft, 42, 40.

UTERLIBET, 10, 24. eos confules effe, quorum utrolibet duce bellum Etrufcum geri recte poffit.

UTENSILIA, 3, 42. exutus omnibus utenfilibus miles.

quæque una fecum dediderunt, agrum urbemque, divina humanaque, utenfiliaque, five quid aliud dediderunt, 26, 33.

UTERQUE, 2, 5. in utramque partem nobile exemplum. *fcil. tam nocentum pœnâ, quam indicum.*

Ætolorum utræque manus Heracleam fefe incluferunt, 36, 16.

UTI, 9, 41. quod uti ea (*pace*) quum daretur, noluiffent.

os fpecus, per quod oraculo utentes fcifcitatum Deos defcendunt, 45, 27.

neminem curuli honore ufum, 34, 44.

filioque hoc ipfo in fervilia ejus artis minifteria ufum, 22, 25.

UTI *in precum formulis fimpliciter ponitur, intellecto* precor, 1, 18.

UTILIS, 9, 2. ubi—expedire quofdam utilia operi—cernebant. *i. e. inftrumenta ad muniendi negotium neceffaria.*

UTILITER, 28, 19. in eos populos—quum dubiæ Hifpaniæ effent, merito magis, quam utiliter fævitum foret.

UTIQUE quæ ad Peninum ferunt, obfepta fuiffent Hannibali, 21, 38. *i. e. ea certe loca. cf.* 3, 65. 6, 37. 21, 29. 22, 7.

UTRIMQUE, 2, 13. conftat utrimque fides. *i. e. ab utraque parte fervatur.*

UTROQUE, 1, 24. auctores utroque trahunt.—utroque coloniæ miffæ, 1, 11.

UTROBIQUE, 6, 30. ab ducibus utrobique proditæ temeritate atque infcitia res.

VULGARE, 2, 29. rem non vulgare. *i. e. non promifcue ad omnes pertinere velle.*

munus vulgatum a civibus iffe in focios, 2, 41.

confulatum vulgari viderent, 10, 6.—vulgari cum infimis, 4, 1.

alia vulgata miracula erant, 24, 10.—quæ vulgata fermonibus erant, 29, 21.

vulgatur doni laus, 1, 10. *explicandum de multitudine compotum ejus.*

contagio ipfa vulgabat morbos, 3, 6.

ex vulgato corpore genitum, 39, 53. *i. q. ex proftibulo.*

ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus plebis Patrumque, 4, 2.

VULGO pontifices, augures, facrificuli reges creentur, 6, 41. *i. q. promifcue. cf.* 5, 8.

VULGUS, 24, 32. apud vulgum.—milite in vulgus (*gregario*) læto ferocia ducis, 22, 3. *cf.* 7, 19. *ubi* vulgus *delectis nobilissimisque captivis opponitur.*

vulgi turbatores, 4, 2.—opificum vulgus et fellularii, 8, 20.

VULNERARE, 34, 7. virorum hoc animos vulnerare posset. *i. e. commovere.*

vulneratæ naves, 37, 30.—multis ictibus vulnerata navis, *ibid. cap.* 24.

VULNUS, 9, 35. agmine—vexato vulneribus. *Vid.* deligare, *it.* strictus.

vulnera, nisi tacta tractataque, sanari non possunt, 28, 27.

non vulnus super vulnus, sed multiplex clades—nunciabantur, 22, 54.

VULTUS indignitate rerum acrior, 9, 6.

vultum secundæ fortunæ gerere, 42, 62. *vid.* vigor.

vultum hostis ardore animi micantem ferre non potuit, 6, 13.

præsenti vultus demittere, tacite prætereuntem exsecrari, 2, 58.

Z.

ZONA, 33, 29. quia negotiandi ferme caussa argentum in zonis habentes in commeatibus erant.

Monendus est Lector in hoc Glossario nonnullos locos (Asterisco sc. notatos) mendosa libri ac capitis designatione adhuc laborare: quia scilicet non statim facile erat sedes eorum in serie Historiarum indagando exquirere: quorum tamen bona pars, diligentiore examine habito, nunc ad sedes suas referri possunt, notis numerorum sequentem in modum emendatis.

v. Actus	*pro*	37, 27.*	*lege*	34, 27.
Ad		3, 32.*		3, 31.
Adversus		27, 2.*		9, 26.
Asserere		3, 18.*		34, 18.
Caussa		22, 6.*		22, 61.
Conscientia		18, 19.*		28, 19.
Controversus		29, 31.*		29, 31.
Decedere		34, 16.*		35, 17.
Devius		4, 19.*		41, 19.
Deus		31, 10.*		31, 21.
Divinatio		26, 14.*		26, 20.
Ducere		21, 41.*		31, 41.
Edere		29, 54.*		29, 53.
Liber		33, 3.*		33, 13.
Popularis		5, 17.*		2, 24.

F I N I S.

